

2022

Rocznik Statystyczny

Województwa Kujawsko-Pomorskiego

Statistical Yearbook of Kujawsko-Pomorskie Voivodship

2022

Rocznik Statystyczny Województwa Kujawsko-Pomorskiego

Statistical Yearbook of Kujawsko-Pomorskie Voivodship

Urząd Statystyczny w Bydgoszczy Statistical Office in Bydgoszcz

Bydgoszcz 2022

Zespół Redakcyjny Urzędu Statystycznego w Bydgoszczy

Editorial Board of Statistical Office in Bydgoszcz

Przewodniczący

President

dr Wiesława Gierańczyk

Redaktor Główny

Editor-in-Chief

Wioletta Szalkiewicz

Członkowie

Members

Małgorzata Górka (sekretarz secretary), Katarzyna Klamrowska, Leszek Kozłowski, Łukasz Majchrzak,
Joanna Wierzińska

Prace merytoryczne

Content-related works

Zespół pracowników Urzędu Statystycznego w Bydgoszczy

The team of employees of the Statistical Office in Bydgoszcz

pod kierunkiem

supervised by

Małgorzata Górka

Prace wydawnicze

Editorial work

Zespół pracowników Kujawsko-Pomorskiego Ośrodka Badań Regionalnych

The team of employees of the Kujawsko-Pomorski Regional Survey Centre

pod kierunkiem

supervised by

Małgorzata Górka

Zdjęcie zamieszczone na okładce

Photograph on the cover

Włocławek – katedra pw. Wniebowzięcia Najświętszej Marii Panny — fot. Magdalena Miśko

Włocławek – The Cathedral of the Assumption of the Blessed Virgin Mary

ISSN 1640-0089

Publikacja dostępna na stronie internetowej

Publications available on website

bydgoszcz.stat.gov.pl

Przy publikowaniu danych GUS prosimy o podanie źródła

When publishing Statistics Poland data — please indicate the source

PRZEDMOWA

Urząd Statystyczny w Bydgoszczy przekazuje Państwu najnowsze wydanie „**Rocznika Statystycznego Województwa Kujawsko-Pomorskiego 2022**”, dostępnego w polsko-angielskiej wersji językowej. Ta cykliczna publikacja jest podstawowym, zbiorczym opracowaniem Urzędu, które stanowi zestawienie danych statystycznych oraz informacji charakteryzujących poziom życia społeczeństwa, stan gospodarki oraz środowiska naturalnego województwa w 2021 r.

Zachęcam do zapoznania się z danymi statystycznymi zawartymi w tej edycji Rocznika. Zostały one zgrupowane w 21 działach tematycznych. Szczególnie zwracam uwagę na zamieszczone w publikacji wstępne wyniki Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2021 z zakresu stanu i struktury ludności, aktywności ekonomicznej ludności oraz zasobów mieszkaniowych, a także na zaprezentowane po raz pierwszy informacje o nakładach pracy w gospodarstwach rolnych opracowane na podstawie wyników Powszechnego Spisu Rolnego 2020.

Dodatковым elementem tegorocznego wydania jest zaprezentowana po raz pierwszy w Roczniku Delimitacja Obszarów Wiejskich (DOW) do celów statystycznych opracowana przez Główny Urząd Statystyczny. Celem DOW jest zapewnienie jednolitej prezentacji wyników badań statystycznych statystyki publicznej dotyczących obszarów wiejskich. Zastosowanie Delimitacji umożliwi szczegółowe prezentowanie danych na temat obszarów wiejskich, z podkreśleniem ich różnorodności.

W treści publikacji uwzględniono też zmiany względem poprzedniej edycji będące następstwem zmian w realizowanych badaniach statystycznych. Dotyczą one informacji, których źródłem jest Badanie Aktywności Ekonomicznej Ludności, a które zostały opracowane zgodnie z nowymi zasadami wyznaczania głównych kategorii osób na rynku pracy. Od bieżącej edycji Rocznika dane statystyczne dotyczące niektórych zawodów medycznych są publikowane w oparciu o źródła administracyjne, a nie, jak dotychczas o sprawozdania podmiotów.

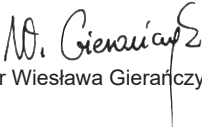
Wybrane informacje zilustrowano na kartogramach, kartodiagramach, wykresach i schematach. W celu umożliwienia właściwej interpretacji prezentowanych treści zachęcam do zapoznania się z uwagami ogólnymi, które zawierają wyjaśnienia dotyczące terminologii, metodologii oraz zakresu informacji znajdujących się w publikacji.

Składową opracowania są tablice przeglądowe uwzględniające m.in. najważniejsze dane statystyczne o województwie kujawsko-pomorskim na tle kraju w 2021 r. oraz w ujęciu retrospektywnym za lata 2000, 2010, 2015.

Przekazując niniejszą publikację, dostępną również w wersji elektronicznej, składam wszystkim sprawozdawcom, osobom i instytucjom, które przyczyniły się do wzbogacenia jej treści, podziękowania za współpracę i przekazane materiały. Wierzę, że okaże się ona cennym i przydatnym źródłem informacji o stanie i tendencjach rozwoju społeczno-gospodarczego województwa kujawsko-pomorskiego. Zachęcam Państwa do formułowania uwag, czy ewentualnych sugestii dotyczących zawartości, nie tylko niniejszego opracowania, ale też zakresu realizowanych badań statystycznych.

Polecam także uwadze Czytelników szeroki zasób publikacji, informacji sygnałnych, czy baz danych dostępnych na stronach internetowych statystyki publicznej (Urzędu Statystycznego w Bydgoszczy <https://bydgoszcz.stat.gov.pl/> oraz Głównego Urzędu Statystycznego <http://www.stat.gov.pl>).

Dyrektor
Urzędu Statystycznego
w Bydgoszczy

dr Wiesława Gierańczyk

PREFACE

The Statistical Office in Bydgoszcz provides you with the latest edition of **the Statistical Yearbook of the Kujawsko-Pomorskie Voivodship 2022**, available in Polish-English version. This cyclical publication is the Office's basic, collective study, being the compilation of statistical data and information characterising the standard of living of the population, the state of the economy and the natural environment of the voivodship in 2021.

I encourage you to familiarise yourself with the statistical data contained in this edition of the Yearbook. They have been grouped into 21 thematic chapters. I would particularly like to draw your attention to the preliminary results of the National Population and Housing Census 2021 on the size and structure of the population, economic activity of the population and dwelling stock, as well as to the information on labour input in agricultural holdings, presented for the first time in the publication, developed on the basis of the results of the Agricultural Census 2020.

An additional feature of this year's edition is the Delimitation of Rural Areas for statistical purposes, developed by Statistics Poland and presented for the first time in the Yearbook. The purpose of the Delimitation of Rural Areas is to ensure a uniform presentation of the results of statistical surveys concerning rural areas. The use of the Delimitation will enable detailed presentation of data on rural areas, highlighting their diversity.

The content of the publication also includes changes with respect to the previous edition resulting from changes in the conducted statistical surveys. They concern information derived from the Labour Force Survey, which was compiled in accordance with the new principles of determining main categories of people in the labour market. As of the current edition of the Yearbook, statistical data on some healthcare occupations are published on the basis of administrative sources and not, as previously, on the basis of reports submitted by entities.

Selected information is illustrated in cartograms, cartodiagrams, charts and diagrams. To enable a proper interpretation of the content presented, I encourage you to read the general notes, which provide explanations of the terminology, methodology and scope of the information contained in the publication.

A component of the study are review tables including i.a. the most important statistical data on the Kujawsko-Pomorskie Voivodship in comparison with the country for the year 2021 and retrospectively for the years 2000, 2010, 2015.

When presenting this publication, which is also available in an electronic format, I would like to thank all the reporters, individuals and institutions who contributed to enriching its content, for their cooperation and materials provided. I believe that it will prove to be a valuable and useful source of information on the state and trends of socio-economic development in the Kujawsko-Pomorskie Voivodship. I would like to encourage you to formulate any comments or suggestions concerning the content, not only of this study, but also the scope of the statistical surveys conducted.

I also recommend to the attention of the readers a wide range of publications, news releases, or databases available on the websites of official statistics (Statistical Office in Bydgoszcz <https://bydgoszcz.stat.gov.pl/> and Statistics Poland <http://www.stat.gov.pl>).

Director
of the Statistical Office
in Bydgoszcz

Wiesława Gierańczyk, Ph.D.

Spis rzeczy

Przedmowa	
Objaśnienia znaków umownych	
Ważniejsze skróty	

Działy

I. Warunki naturalne i ochrona środowiska	
II. Samorząd terytorialny	
III. Wymiar sprawiedliwości	
IV. Ludność	
V. Rynek pracy	
VI. Wynagrodzenia. Świadczenia społeczne	
VII. Gospodarstwa domowe. Mieszkania	
VIII. Edukacja i wychowanie	
IX. Ochrona zdrowia i pomoc społeczna	
X. Kultura. Turystyka. Sport	
XI. Nauka i technika. Społeczeństwo informacyjne	
XII. Rolnictwo	
XIII. Leśnictwo i łowiectwo	
XIV. Przemysł i budownictwo	
XV. Transport	
XVI. Handel. Ceny	
XVII. Finanse przedsiębiorstw	
XVIII. Finanse publiczne	
XIX. Inwestycje. Środki trwałe	
XX. Rachunki regionalne	
XXI. Podmioty gospodarki narodowej	
Aneks. Delimitacja obszarów wiejskich (DOW)	

Tablice przeglądowe

I. Województwo na tle kraju w 2021 r.	
II. Ważniejsze dane o województwie	
Uwagi ogólne	
Uwagi do działów	

Contents

	Str. Page
Preface	3, 4
Symbols	6
Major abbreviations	7

Chapters

Environment and environmental protection	10
Local government	24
Justice	25
Population	28
Labour market	50
Wages and salaries. Social benefits	61
Households. Dwellings	65
Education	78
Health care and social welfare	87
Culture. Tourism. Sport	99
Science and technology. Information society	109
Agriculture	114
Forestry and hunting	123
Industry and construction	128
Transport	132
Trade. Prices	136
Finances of enterprises	139
Public finance	146
Investments. Fixed assets	151
Regional accounts	155
Entities of the national economy	157
Anex. Delimitation of rural areas (DOW)	159

Review tables

Voivodship against the background of the country in 2021	164
Major data on voivodship	169
General notes	178
Notes to chapters	181

Objaśnienia znaków umownych Symbols

Symbol Symbol	Opis Description
Kreska (-)	zjawisko nie wystąpiło magnitude zero
Zero:	(0) zjawisko istniało w wielkości mniejszej od 0,5 magnitude not zero, but less than 0.5 of a unit
	(0,0) zjawisko istniało w wielkości mniejszej od 0,05 magnitude not zero, but less than 0.05 of a unit
Kropka (.)	oznacza: brak informacji, konieczność zachowania tajemnicy statystycznej lub że wypełnienie pozycji jest niemożliwe albo niecelowe data not available, classified data (statistical confidentiality) or providing data impossible or purposeless
Znak (Δ)	oznacza, że nazwy zostały skrócone w stosunku do obowiązującej klasyfikacji; pełne nazwy podano w uwagach ogólnych do Rocznika, ust. 18 na str. 180 categories of applied classification presented in an abbreviated form; full names are given in the general notes to the Yearbook, item 18 on page 180
„W tym” “Of which”	oznacza, że nie podaje się wszystkich składników sumy indicates that not all elements of the sum are given
Comma (,)	used in figures represents the decimal point

Ważniejsze skróty Major abbreviations

Skrót Abbreviations	Znaczenie Meaning
tys.	tysiąc
mln	milion
zł PLN	złoty zloty
szt. pcs	szafka pieces
wol. vol.	wolumin volume
kg	kilogram kilogram
dt	decytona deciton
t	tona tonne
mm	milimetr millimetre
m	metr metre
km	kilometr kilometre
m ²	metr kwadratowy square metre
ha	hektar hectare
km ²	kilometr kwadratowy square kilometre
l	litr litre
hl	hektolitr hectolitre
m ³	metr sześcienny cubic metre
dam ³	dekametr sześcienny cubic decametre
hm ³	hektometr sześcienny cubic hectometre
kWh	kilowatogodzina kilowatt·hour
GWh	gigawatogodzina gigawatt·hour
TJ	teradžul terajoule
°C	stopień Celsjusza centigrade
s	sekunda second
min	minuta minute
h	godzina hour
d 24 h	doba 24 hours
r.	rok
t/r t/y	ton rocznie tonnes per year

Skrót Abbreviations	Znaczenie Meaning
art. Art.	artykuł article
dok. cont.	dokończenie continued
ds.	do spraw
n.p.m. a.s.l.	nad poziomem morza above the sea level
nr (Nr) No.	numer number
pkt	punkt
p. proc.	punkt procentowy percentage point
poz.	pozycja
tabl.	tablica table
ust.	ustęp
0° 1' 1" ←	E wschód East
	N północ North
	S południe South
	W zachód West
Dz. U.	Dziennik Ustaw
Dz. Urz.	Dziennik Urzędowy
i in.	i inni
im.	imienia
itp. etc.	i tym podobne and the like
m.in. i.a.	między innymi among others
np. e.g.	na przykład for example
tj. i.e.	to jest that is
tzn. i.e.	to znaczy that is
zw.	tak zwany
ww.	wyżej wymieniony
PKP	Polskie Koleje Państwowe
ESA	Europejski System Rachunków Narodowych i Regionalnych w Unii Europejskiej European System of National and Regional Accounts in the European Union
PKB GDP	produkt krajowy brutto gross domestic product
EKG ECE	Europejska Komisja Gospodarcza Economic Commission for Europe
Eurostat	Urząd Statystyczny Unii Europejskiej Statistical Office of the European Union
OECD	Organizacja Współpracy Gospodarczej i Rozwoju Organization for Economic Cooperation and Development
ONZ UN	Organizacja Narodów Zjednoczonych United Nations
UE EU	Unia Europejska European Union

PODZIAŁ ADMINISTRACYJNY W 2021 R.
ADMINISTRATIVE DIVISION IN 2021

- Granice podregionów NUTS 3
NUTS 3 subregion boundaries
- Granice powiatów
Powiat boundaries
- Granice gmin
Gmina boundaries

Powierzchnia Area	17 971 km ²	Gminy miejskie Urban gminas	17
Powiaty Powiat	19	Gminy miejsko-wiejskie Urban-rural gminas	35
Miasta na prawach powiatu Cities with powiat status	4	Gminy wiejskie Rural gminas	92
Gminy ogółem Total gminas	144	Miasta Cities and towns	52

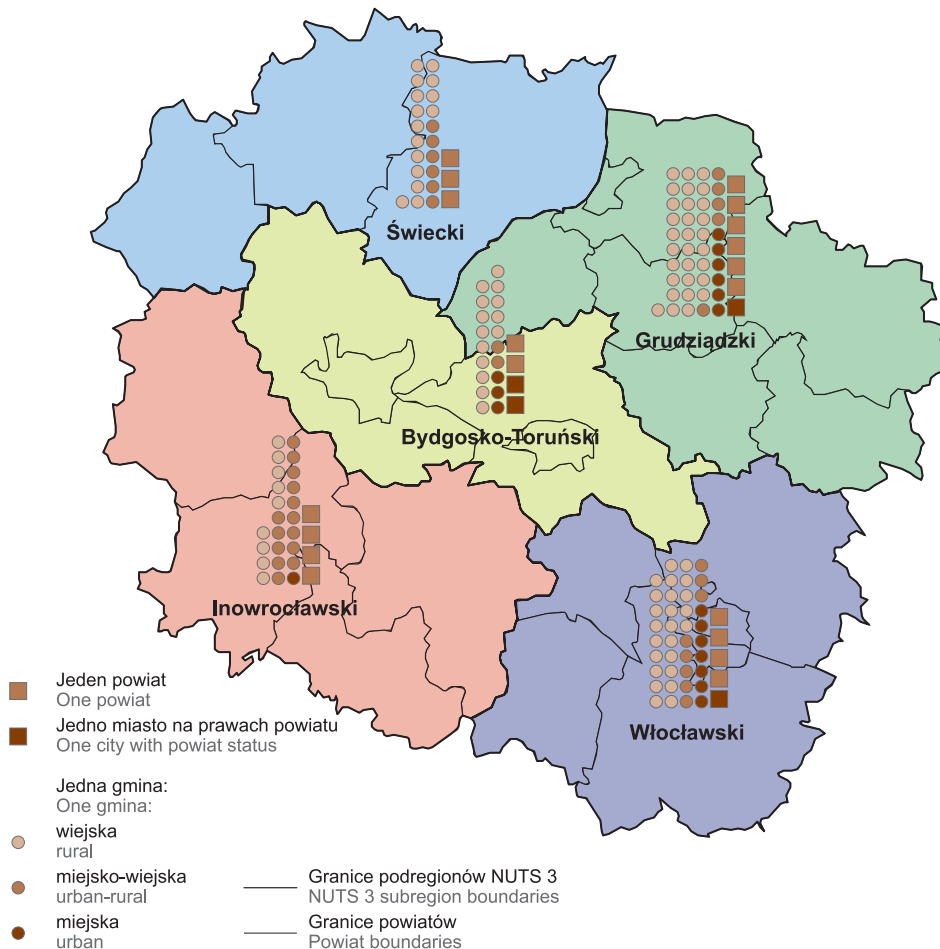
- brodnicki** Nazwy powiatów
Powiat names
- **BYDGOSZCZ** Siedziba władz wojewódzkich
Seat of the voivodship authority
- **GRUDZIĄDZ** Miasta na prawach powiatu
Cities with powiat status
- **Wąbrzeźno** Miasta – siedziby powiatów
Cities – seats of powiat

- ◆ Najdalej wysunięte punkty województwa
Extreme points of the voivodship
- △ Najwyżej położony punkt województwa (w m n.p.m.)
Highest point of the voivodship (in m a.s.l.)
- ▽ Najniżej położony punkt województwa (w m n.p.m.)
Lowest point of the voivodship (in m a.s.l.)

Długość granicy z poszczególnymi województwami (w km) podana jest pod nazwami tych województw.
The length of a boundary with each voivodship (in km) is given under the name of a given voivodship.

PODZIAŁ WOJEWÓDZTWA KUJAWSKO-POMORSKIEGO WEDŁUG KLASYFIKACJI JEDNOSTEK TERYTORIALNYCH DO CELÓW STATYSTYCZNYCH (NUTS) W 2021 R.

DIVISION OF KUJAWSKO-POMORSKIE VOIVODSHIP ACCORDING TO THE CLASSIFICATION OF TERRITORIAL UNITS FOR STATISTICS (NUTS) IN 2021

PODREGIONY (NUTS 3): SUBREGIONS (NUTS 3):

PL613 – Bydgosko-Toruński

Powiaty Powiats:

bydgoski (8)
toruński (9)

Miasta na prawach powiatów:

Cities with powiat status:
Bydgoszcz (1)
Toruń (1)

PL617 – Inowrocławski

Powiaty Powiats:

inowrocławski (9)
mogileński (4)
nakielski (5)
żniński (6)

PL616 – Grudziądzki

Powiaty Powiats:

brodnicki (10)
chełmiński (7)
golubsko-dobrzyński (6)
grudziądzki (6)
rypiński (6)
wąbrzeski (5)

Miasto na prawach powiatów:

City with powiat status:
Grudziądz (1)

PL619 – Włocławski

Powiaty Powiats:

aleksandrowski (9)
lipnowski (9)
radziejowski (7)
włocławski (13)

Miasto na prawach powiatów:

City with powiat status:
Włocławek (1)

PL618 – Świecki

Powiaty Powiats:

sępoleński (4)
świecki (11)
tucholski (6)

W nawiasach podano liczbę gmin.
Number of gminas is given in parentheses.

Dział I. Warunki naturalne i ochrona środowiska
Chapter I. Environment and environmental protection

TABL. 1. WARUNKI METEOROLOGICZNE
METEOROLOGICAL CONDITIONS

STACJA METEOROLOGICZNA METEOROLOGICAL STATION	Wzniesienie stacji nad poziomem morza w m Station elevation above the sea level in m	Temperature w °C Temperatures in °C								
		średnie ^a average ^a					skrajne extreme		amplitudy temperatur skrajnych amplitudes of extreme temperatures	
		1971–2000	1991–2020	2011–2020	2016–2020	2021	maksimum maximum	minimum minimum		
									1971–2021	
Toruń	69	8,1	8,9	9,5	9,9	8,8	37,9	-32,0	69,9	

(dok.) (cont.)

STACJA METEOROLOGICZNA METEOROLOGICAL STATION	Roczne sumy opadów w mm Total annual precipitation in mm				Średnia prędkość wiatru w m/s Average wind velocity in m/s	Usłonecznienie w h Insolation in h	Średnie zachmurzenie w oktantach ^b Average cloudiness in octants ^b	
	1971–2000	1991–2020	2011–2020	2016–2020				
	średnie ^a average ^a							2021
Toruń	528	549	537	590	621	2,6	1780	5,3

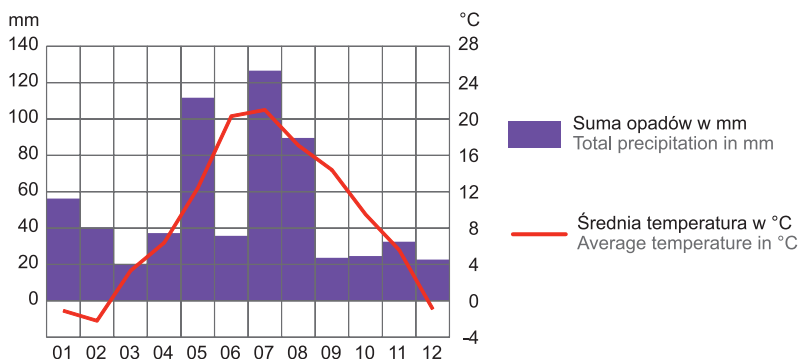
a Dane za okresy wieloletnie dotyczą średnich rocznych z tych okresów. b Stopień zachmurzenia nieba od 0 (niebo bez chmur) do 8 (niebo całkowicie pokryte chmurami).

Źródło: dane Instytutu Meteorologii i Gospodarki Wodnej – Państwowego Instytutu Badawczego.

a Data for multi-year periods include annual averages from these periods. b Degree of cloudiness from 0 (no clouds) to 8 (total cloud cover).

Source: data of the Institute of Meteorology and Water Management – National Research Institute.

WYKRES 1. TEMPERATURY POWIETRZA I OPADY ATMOSFERYCZNE
W STACJI METEOROLOGICZNEJ W TORUNIU W 2021 R.
CHART 1. AIR TEMPERATURES AND ATMOSPHERIC PRECIPITATION
IN METEOROLOGICAL STATIONS IN TORUŃ IN 2021

TABL. 2. POWIERZCHNIA GEODEZYJNA WEDŁUG KIERUNKÓW WYKORZYSTANIA
Stan na 1 stycznia
GEODETIC AREA BY THE LAND USE
As of 1 January

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2021	2022		SPECIFICATION
	w ha in ha				w odsetkach in percent	
Powierzchnia ogólna	1797134	1797134	1797210	1797155	100,0	Total area
w tym:						of which:
użytki rolne	1178568	1169177	1165415 ^a	1165321 ^a	64,8	agricultural land
grunty leśne oraz zadrzewione i zakrzewione	436356	438891	434500	434430	24,2	forest land as well as wooded and bushy areas
grunty pod wodami powierzchniowymi	47739	48174	48243	48858	2,7	land under surface waters
grunty zabudowane i zurbanizowane	81969	89218	97554 ^b	98642 ^b	5,5	built-up and urbanised areas
nieużytki	42284	42028	41788	44436	2,5	wasteland

a Łącznie z gruntami zadrzewionymi i zakrzewionymi na użytkach rolnych, ujmowanymi do 2016 r. w pozycji „grunty leśne oraz zadrzewione i zakrzewione”. b Łącznie z gruntami przeznaczonymi pod budowę dróg publicznych lub linii kolejowych.

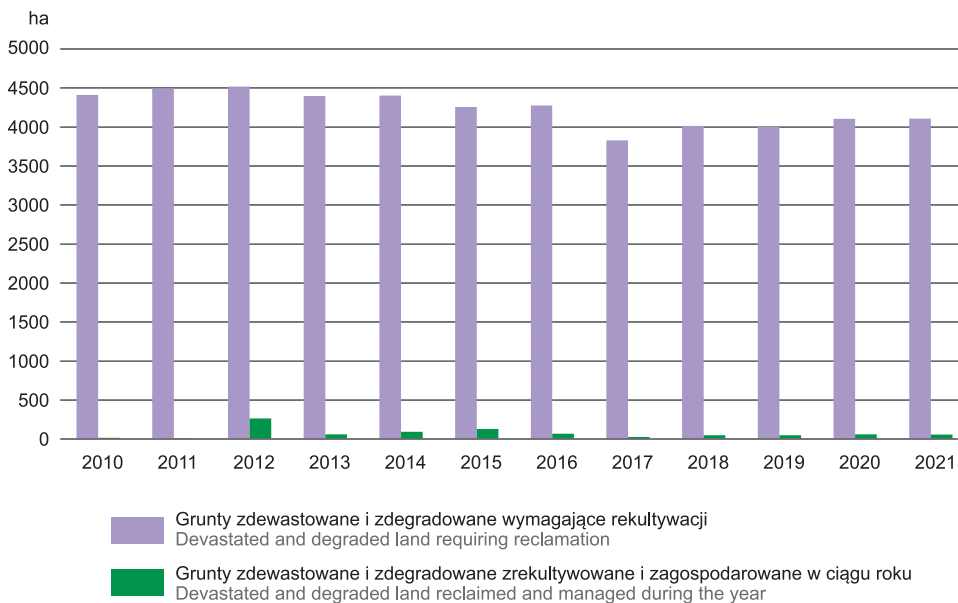
Źródło: dane Głównego Urzędu Geodezji i Kartografii.

a Including wooded and bushy areas on agricultural land, classified until 2016 in the item "forest land as well as wooded and bushy areas".

b Including areas used for the construction of public roads or railways.

Source: data of the Head Office of Geodesy and Cartography.

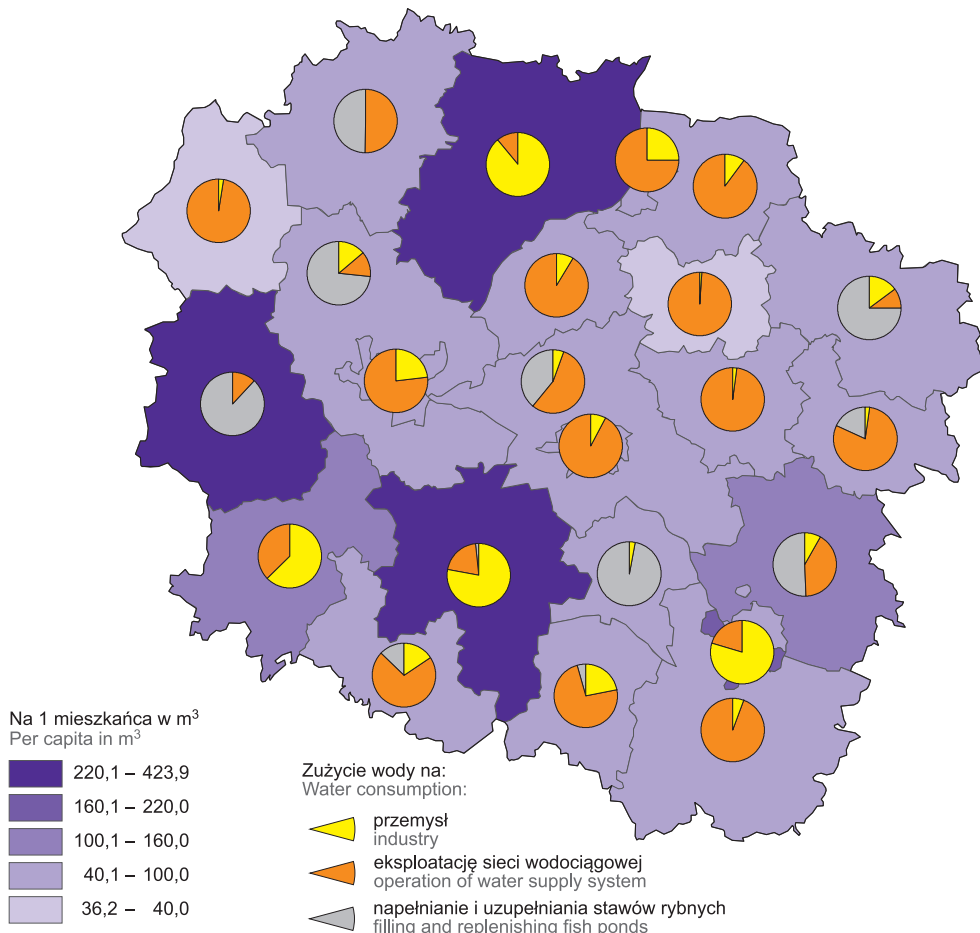
WYKRES 2. GRUNTY ZDEWASTOWANE I ZDEGRADOWANE WYMAGAJĄCE REKULTYWACJI I ZAGOSPODAROWANIA ORAZ GRUNTY ZREKULTYWOWANE I ZAGOSPODAROWANE
CHART 2. DEVASTATED AND DEGRADED LAND REQUIRING RECLAMATION AND MANAGEMENT AS WELL AS RECLAIMED AND MANAGED LAND

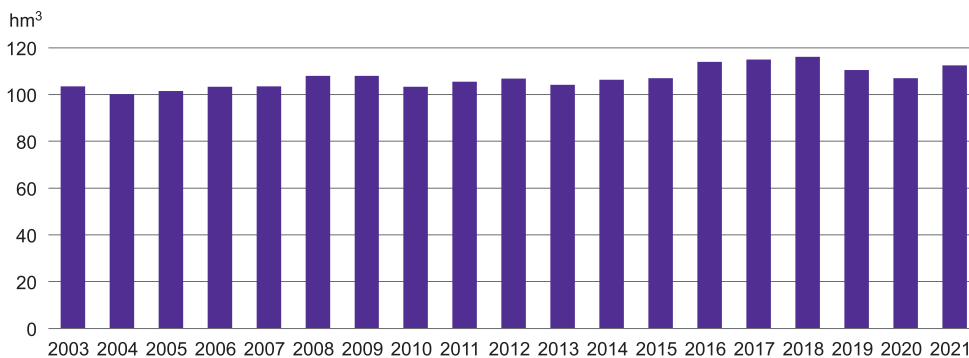
Źródło: dane Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

Source: data of the Ministry of Agriculture and Rural Development.

MAPA 1. **ZUŻYCIЕ WODY^a NA POTRZEBY GOSPODARKI NARODOWEJ I LUDNOŚCI W 2021 R.**
 MAP 1. **WATER CONSUMPTION^a FOR NEEDS OF THE NATIONAL ECONOMY AND POPULATION IN 2021**

Kujawsko-Pomorskie = 112,5 m³
 Zużycie wody na 1 mieszkańca
 Water resources per capita

^a Bez zużycia na potrzeby rolnictwa.
^a Excludes needs in agriculture.

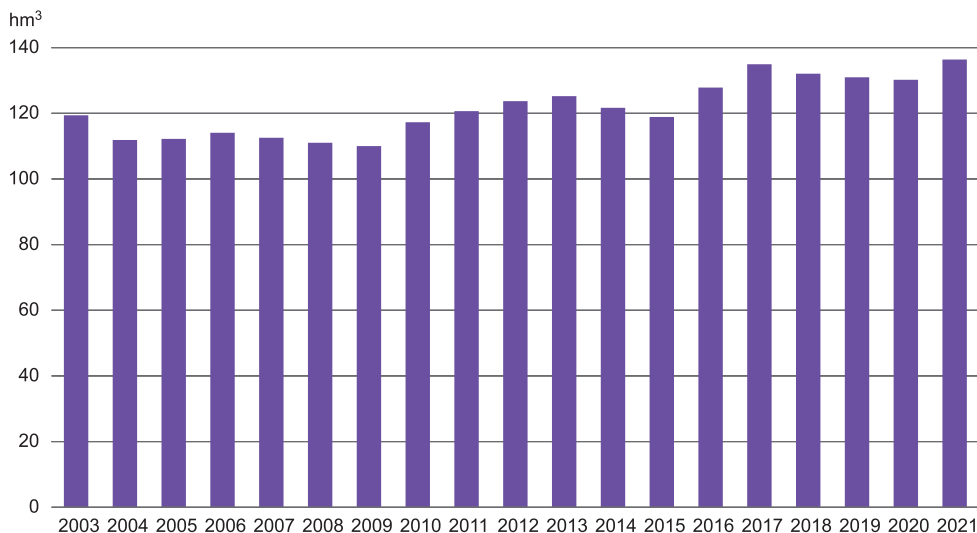
TABL. 3. ŚCIEKI PRZEMYSŁOWE I KOMUNALNE ODPROWADZANE DO WÓD LUB DO ZIEMI
INDUSTRIAL AND MUNICIPAL WASTEWATER DISCHARGED INTO WATERS
OR INTO THE GROUND

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2020	2021		SPECIFICATION
	w hm ³		in hm ³	w odsetkach in percent		
OGÓŁEM	127,7	124,2	137,8	143,8	100,0	TOTAL
odprowadzone bezpośrednio z zakładów ^a	56,1	60,4	72,2	75,3	52,4	discharged directly by plants ^a
w tym wody chłodnicze	10,4	5,3	7,6	7,3	5,1	of which cooling water
odprowadzone siecią kanalizacyjną	71,6	63,8	65,6	68,4	47,6	discharged by sewage network
W tym ścieki wymagające oczyszczenia	117,3	118,9	130,2	136,4	94,9	Of which wastewater requiring treatment
oczyszczane	114,3	116,8	128,7	134,6	93,6	treated
mechanicznie	19,8	18,7	21,9	22,7	15,8	mechanically
chemicznie ^b	1,3	3,7	4,0	8,0	5,6	chemically ^b
biologicznie	38,6	39,8	45,2	44,7	31,1	biologically
z podwyższonym usuwaniem biogenów	54,5	54,6	57,6	59,1	41,1	with increased biogene removal
nieoczyszczane	3,0	2,1	1,5	1,9	1,3	untreated
odprowadzone bezpośrednio z zakładów	2,9	2,1	1,5	1,9	1,3	discharged directly by plants
odprowadzone siecią kanalizacyjną	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	discharged by sewage network

a Łącznie z wodami chłodniczymi i zanieczyszczonymi wodami z odwadniania zakładów górniczych oraz obiektów budowlanych, a także z zanieczyszczonymi wodami opadowymi. b Dane dotyczą tylko ścieków przemysłowych.

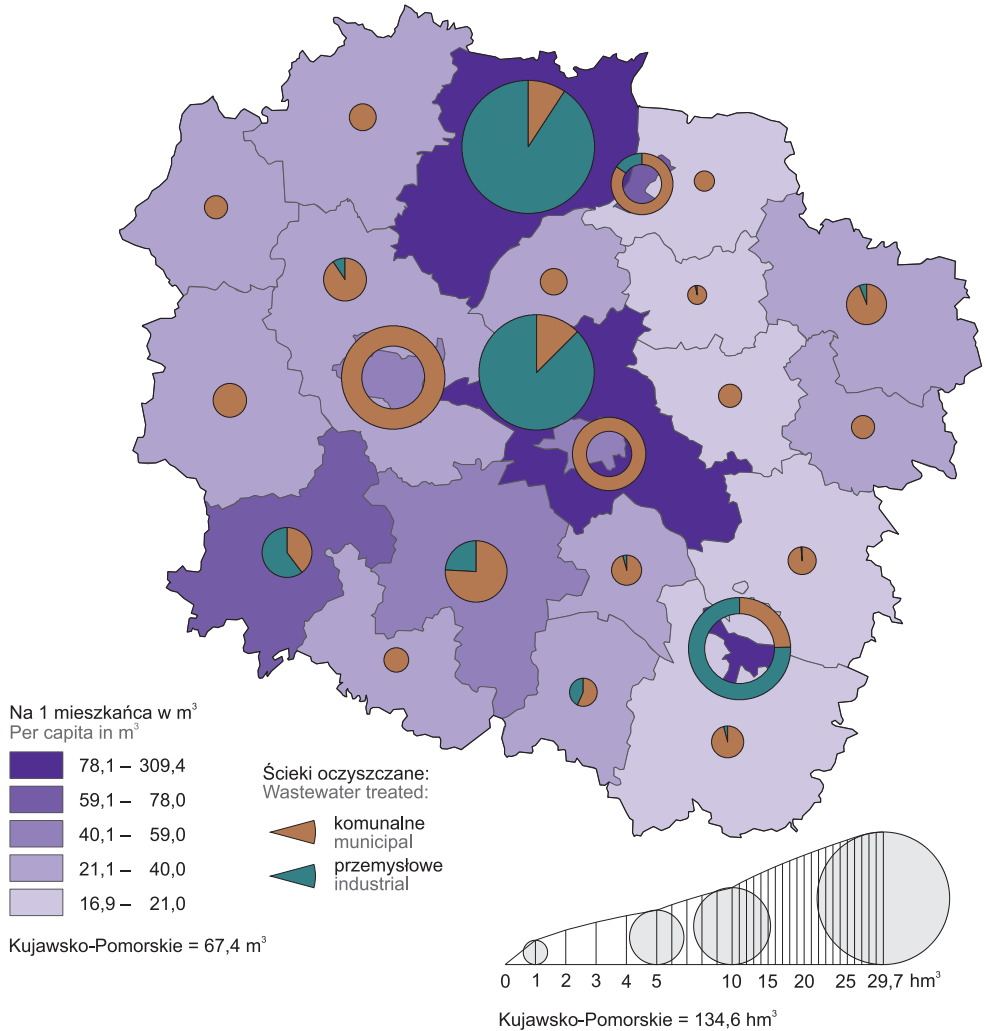
a Including polluted cooling water and water from mine drainage, building constructions as well as from contaminated precipitation water. b Data concern only industrial wastewater.

WYKRES 3. ŚCIEKI PRZEMYSŁOWE I KOMUNALNE WYMAGAJĄCE OCZYSZCZANIA
ODPROWADZONE DO WÓD LUB DO ZIEMI
CHART 3. INDUSTRIAL AND MUNICIPAL WASTEWATER REQUIRING TREATMENT
DISCHARGED INTO WATERS OR INTO THE GROUND

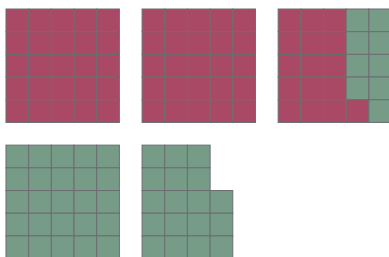

MAPA 2. **ŚCIEKI PRZEMYSŁOWE I KOMUNALNE WYMAGAJĄCE OCZYSZCZANIA ODPROWADZONE DO WÓD LUB DO ZIEMI W 2021 R.**

MAP 2. **INDUSTRIAL AND MUNICIPAL WASTEWATER REQUIRING TREATMENT DISCHARGED INTO WATERS OR INTO THE GROUND IN 2021**

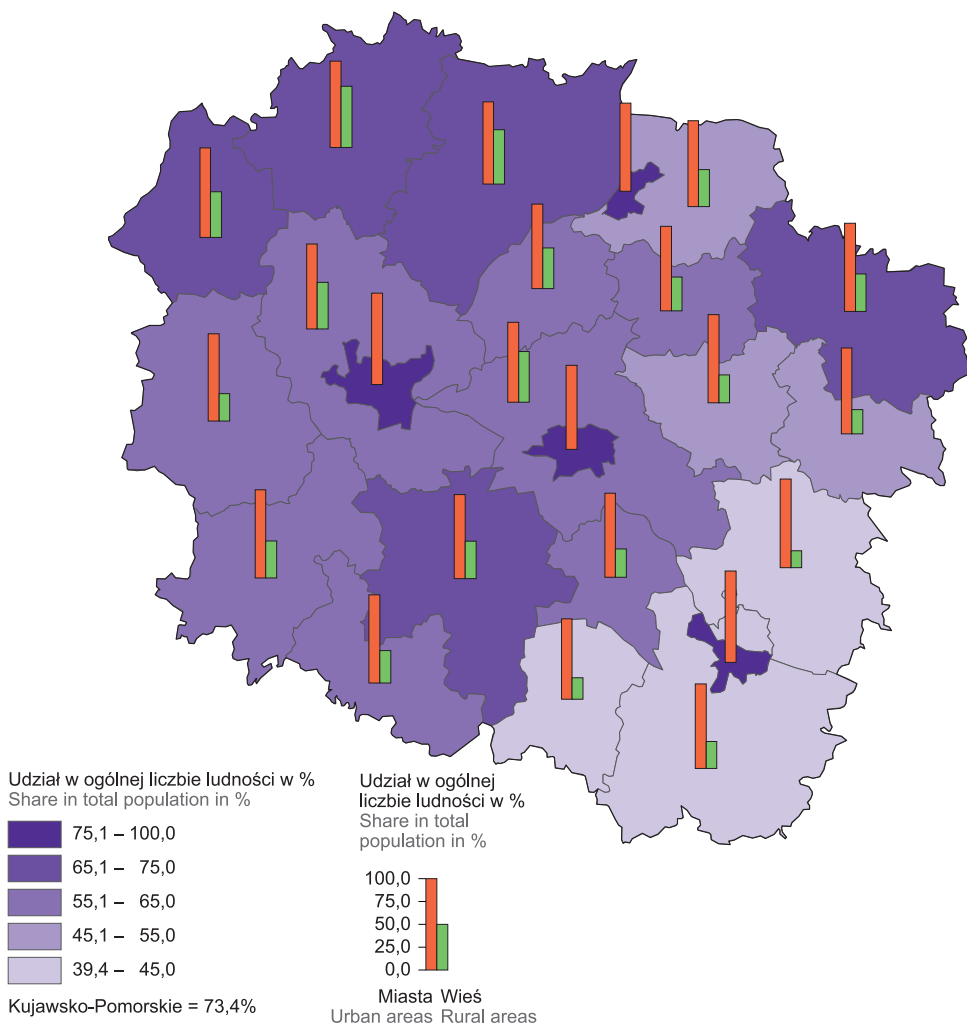
Zakłady odprowadzające ścieki
Plants discharging wastewater

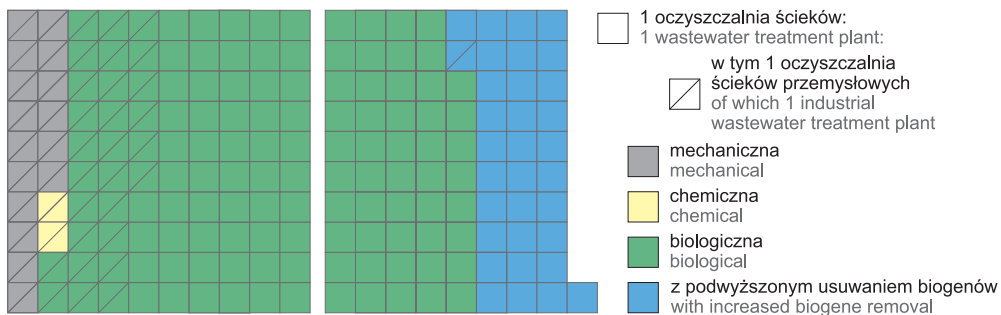
- 1 zakład:
1 plant:
- odprowadzający ścieki wymagające oczyszczenia bezpośrednio do wód lub do ziemi
discharging wastewater requiring treatment into waters or into the ground
- odprowadzający ścieki do kanalizacji
discharging wastewater into sewage network

MAPA 3.
MAP 3.

LUĐNOŚĆ KORZYSTAJĄCA Z OCZYSZCZALNI ŚCIEKÓW W 2021 R.
POPULATION CONNECTED TO WASTEWATER TREATMENT PLANTS IN 2021

Oczyszczalnie ścieków
Wastewater treatment plants

TABL. 4. EMISJA I REDUKCJA ZANIECZYSZCZEŃ POWIETRZA Z ZAKŁADÓW SZCZEGÓLNIE UCIAŻLIWYCH DLA CZYSTOŚCI POWIETRZA
EMISSION AND REDUCTION OF AIR POLLUTANTS IN PLANTS OF SIGNIFICANT NUISANCE TO AIR QUALITY

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2020	2021	SPECIFICATION
Emisja zanieczyszczeń w tys. ton:					Emission of pollutants in thousand tonnes:
pyłowych	4,3	2,6	1,8	1,9	particulate
w tym pyły ze spalania paliw	3,0	1,6	0,9	1,0	of which particulates from the combustion of fuels
gazowych	6999,0	8380,3	9924,5	9975,1	gaseous
w tym:					of which:
dwutlenek siarki	23,1	17,9	6,8	6,7	sulphur dioxide
tlenek węgla	15,7	13,4	15,4	7,5	carbon oxide
tlenki azotu ^a	13,7	12,3	8,6	8,9	nitrogen oxides ^a
dwutlenek węgla	6941,8	8328,7	9880,8	9945,8	carbon dioxide
Zanieczyszczenia zatrzymane w urządzeniach do redukcji zanieczyszczeń:					Pollutants retained in pollutant reduction systems:
w tys. ton:					in thousand tonnes:
pyłowe	491,7	479,8	343,7	359,7	particulate
gazowe (bez dwutlenku węgla)	33,0	23,5	67,3	65,9	gaseous (excluding carbon dioxide)
w % zanieczyszczeń wytworzonych:					in % of pollutants produced:
pyłowych	99,1	99,5	99,5	99,5	particulate
gazowych (bez dwutlenku węgla)	36,6	31,4	60,6	69,2	gaseous (excluding carbon dioxide)

a W przeliczeniu na dwutlenek azotu.

a In terms of nitrogen dioxide.

TABL. 5. URZĄDZENIA DO REDUKCJI ZANIECZYSZCZEŃ POWIETRZA W ZAKŁADACH SZCZEGÓLNIE UCIAŻLIWYCH DLA CZYSTOŚCI POWIETRZA
AIR POLLUTION REDUCTION SYSTEMS IN PLANTS OF SIGNIFICANT NUISANCE TO AIR QUALITY

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2020	2021	SPECIFICATION
URZĄDZENIA – stan na 31 grudnia			EQUIPMENT – as of 31 December		
Cyklony	274	238	241	224	Cyclones
Multicyklony	49	49	67	63	Multicyclones
Filtry tkaninowe	295	317	408	427	Fabric filters
Elektrofiltry	30	27	40	40	Electrofilters
Urządzenia mokre	122	95	85	75	Wet air cleaners
Inne	27	83	85	84	Others
PRZEPLÝW GAZÓW ODLOTOWYCH w dam ³ /h			WASTE GAS FLOW in dam ³ /h		
Cyklony	4932	3989	3377	2849	Cyclones
Multicyklony	1842	1027	1502	1453	Multicyclones
Filtry tkaninowe	3349	3360	6862	6733	Fabric filters
Elektrofiltry	5338	4651	6695	6713	Electrofilters
Urządzenia mokre	2201	1893	2906	2884	Wet air cleaners
Inne	564	1158	1363	1388	Others

TABL. 6. POWIERZCHNIA O SZCZEGÓLNYCH WALORACH PRZYRODNICZYCH PRAWNIE CHRONIONA^a

Stan na 31 grudnia

AREA OF SPECIAL NATURE VALUE UNDER LEGAL PROTECTION^a

As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2020	2021		SPECIFICATION
	w ha		in ha	w % powierzchni ogólnej województwa	na 1 mieszkańca w m ²	
O G Ó Ł E M	571128,7	571358,5	579644,5	579525,9	32,2	2872
Rezerwy przyrody	9493,2	9600,9	9603,6	9603,6	0,5	48
Parki krajobrazowe ^b	223513,0	223470,1	226650,9	226551,7	12,6	1123
Obszary chronionego krajobrazu ^b	329676,6	329758,0	334227,4	334217,5	18,6	1656
Stanowiska dokumentacyjne	93,6	93,6	99,1	99,1	0,0	0
Zespoły przyrodniczo-krajobrazowe	3023,7	3037,9	3113,7	3113,7	0,2	15
Użytki ekologiczne	5328,6	5398,0	5949,9	5940,3	0,3	29

a Dane nie uwzględniają informacji o obszarach sieci Natura 2000, obejmują tylko tę ich część, która mieści się w granicach pozostałych obszarów prawnie chronionych. b Bez powierzchni rezerwatów przyrody i innych form ochrony przyrody położonych na ich terenie.

a Data do not include information concerning the areas of Natura 2000 network, data include only the part located within the legally protected areas. b Excluding nature reserves and other forms of nature protection located within those areas.

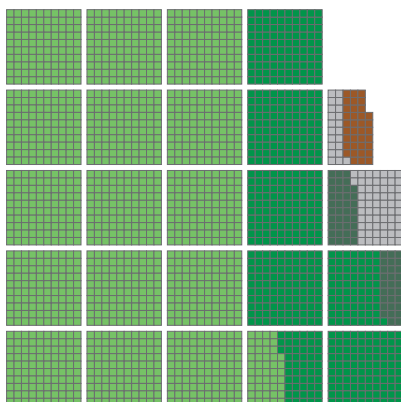
TABL. 7. PARKI KRAJOBRAZOWE
 Stan na 31 grudnia
LANDSCAPE PARKS
 As of 31 December

LATA YEARS ZESPOŁY I PARKI KRAJOBRAZOWE ^a LANDSCAPE PARKS AND COMPLEXES ^a		Powierzchnia ^b Area ^b			
		ogółem total	w tym of which		
			lasów forests	użytków rolnych agricultural land	wód water
		w ha		in ha	
OGÓŁEM	2010	232762,8	92103,4	117632,5	12423,3
TOTAL	2015	232762,9	92103,3	117633,0	12423,1
	2020	236597,9	99768,2	116021,2	10343,0
	2021	236498,7	99768,2	116021,2	10343,0
Krajeński		74985,6	21469,4	50521,7	1706,8
Zespół Parków Krajobrazowych Nad Dolną Wisłą		60477,7	12269,9	39806,0	3119,1
Tucholski		25445,8	21820,7	2010,1	584,4
Gostyński-Włocławski		20301,5	13225,5	4733,4	570,4
Wdecki		19177,2	13346,9	5212,5	617,8
Górznieńsko-Lidzbarski		13926,8	8835,4	4356,4	314,8
Brodnicki		12457,6	8020,3	2888,7	1217,2
Nadgoplański Park Tysiąclecia		9726,4	780,0	6492,5	2212,4

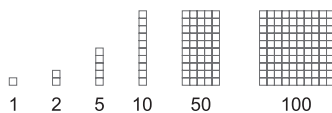
a Uszeregowane malejąco według powierzchni ogółem w województwie. b Łącznie z powierzchnią rezerwatów przyrody i innymi formami ochrony przyrody położonymi na terenie parków.

a Listed according to decreasing grand total area in voivodship. b Including nature reserves and other forms of nature protection located within parks.

WYKRES 4. POMNIKI PRZYRODY W 2021 R.
CHART 4. NATURE MONUMENTS IN 2021

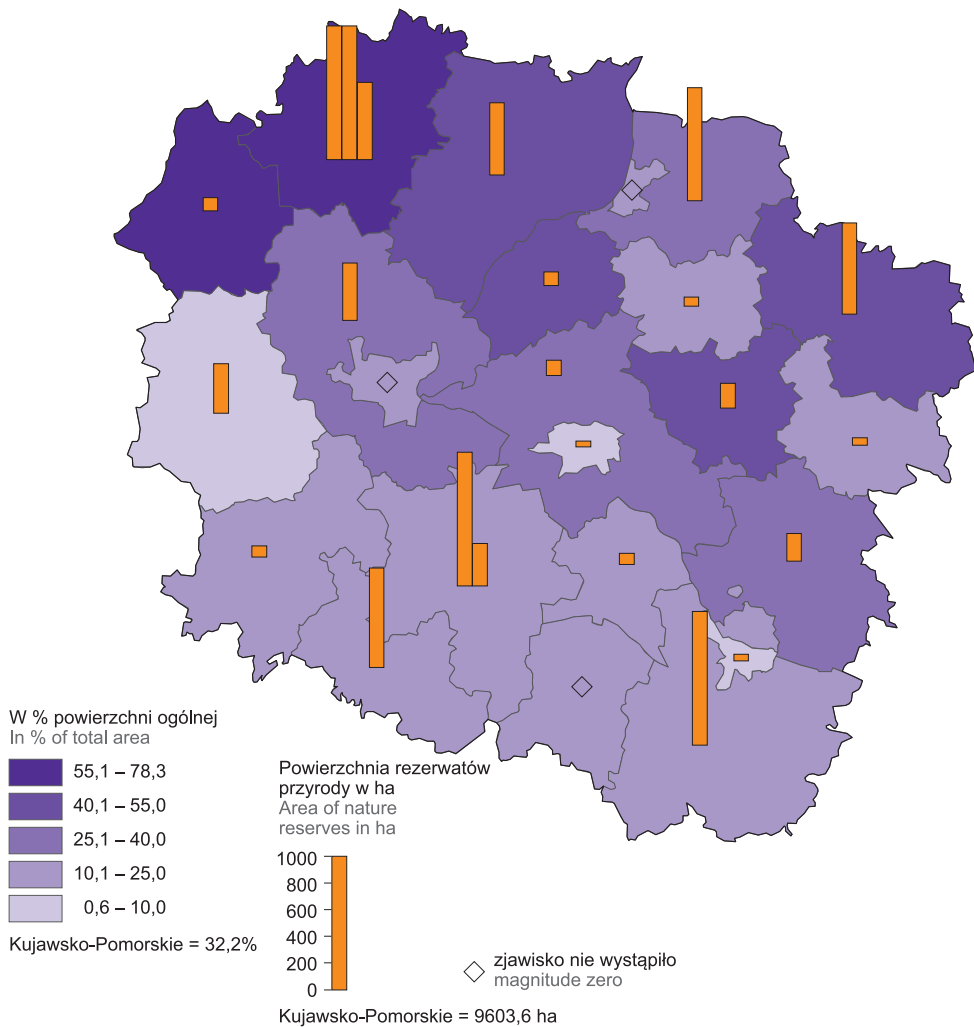
Liczba pomników przyrody:
 Number of nature monuments:

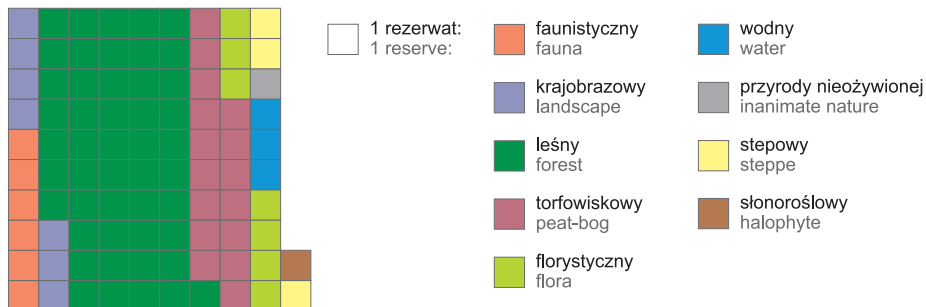
Rodzaje pomników przyrody:
 Types of nature monuments:

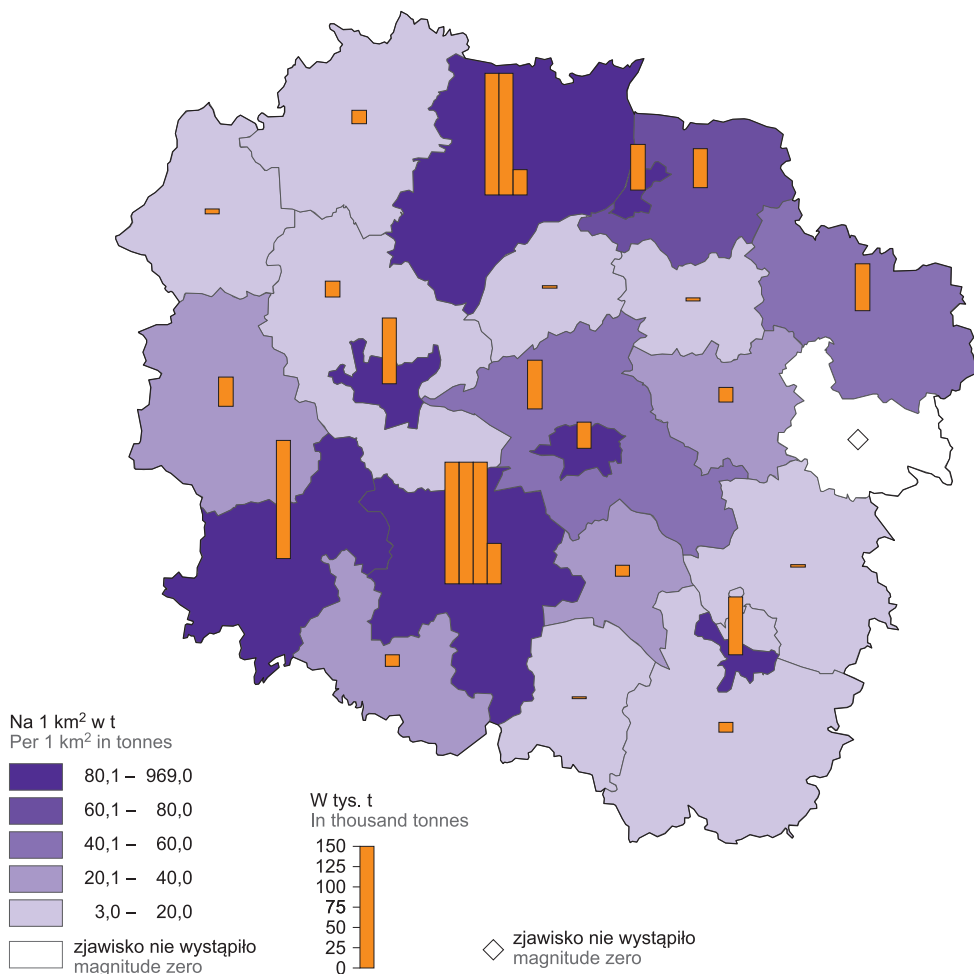
MAPA 4. **POWIERZCHNIA OBSZARÓW O SZCZEGÓLNYCH WALORACH PRZYRODNICZYCH PRAWNIE CHRONIONYCH W 2021 R.**
 MAP 4. **AREA OF SPECIAL NATURE VALUE UNDER LEGAL PROTECTION IN 2021**

Rezerваты przyrody
Nature reserves

MAPA 5. **ODPADY (z wyłączeniem odpadów komunalnych) WYTWORZONE W 2021 R.**
 MAP 5. **WASTE (excluding municipal waste) GENERATED IN 2021**

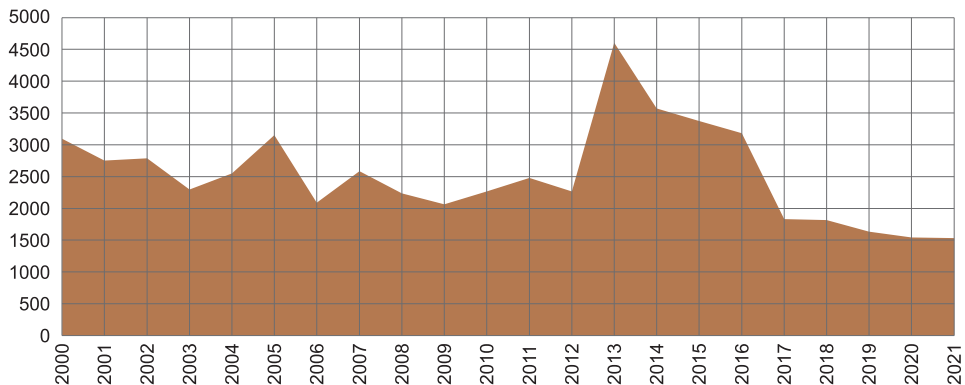
Kujawsko-Pomorskie = 85,2 t

Kujawsko-Pomorskie = 1530,4 tys. t

Odpady (z wyłączeniem odpadów komunalnych) wytworzone w ciągu roku
 Waste (excluding municipal waste) generated during the year

tys. t

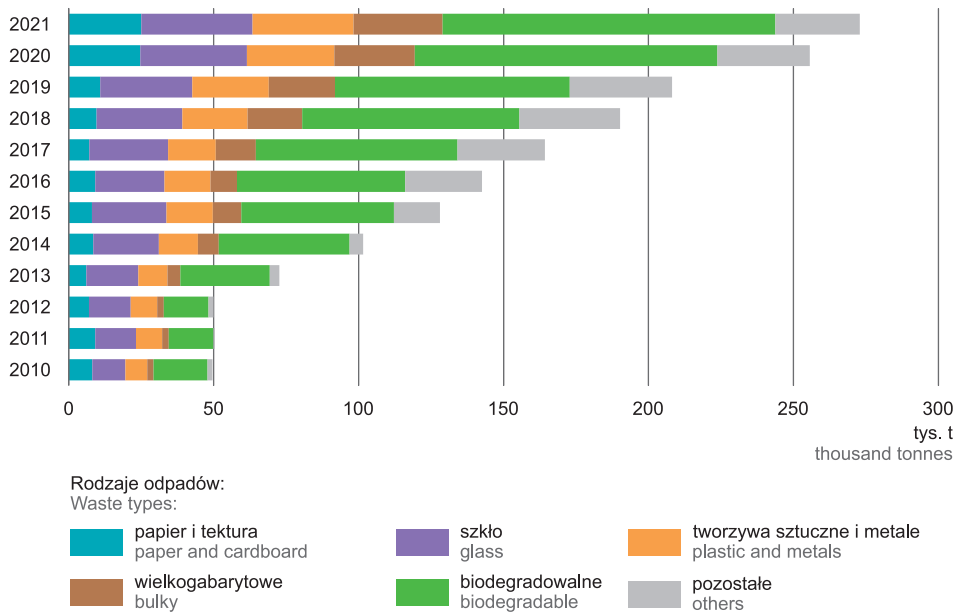
thousand tonnes

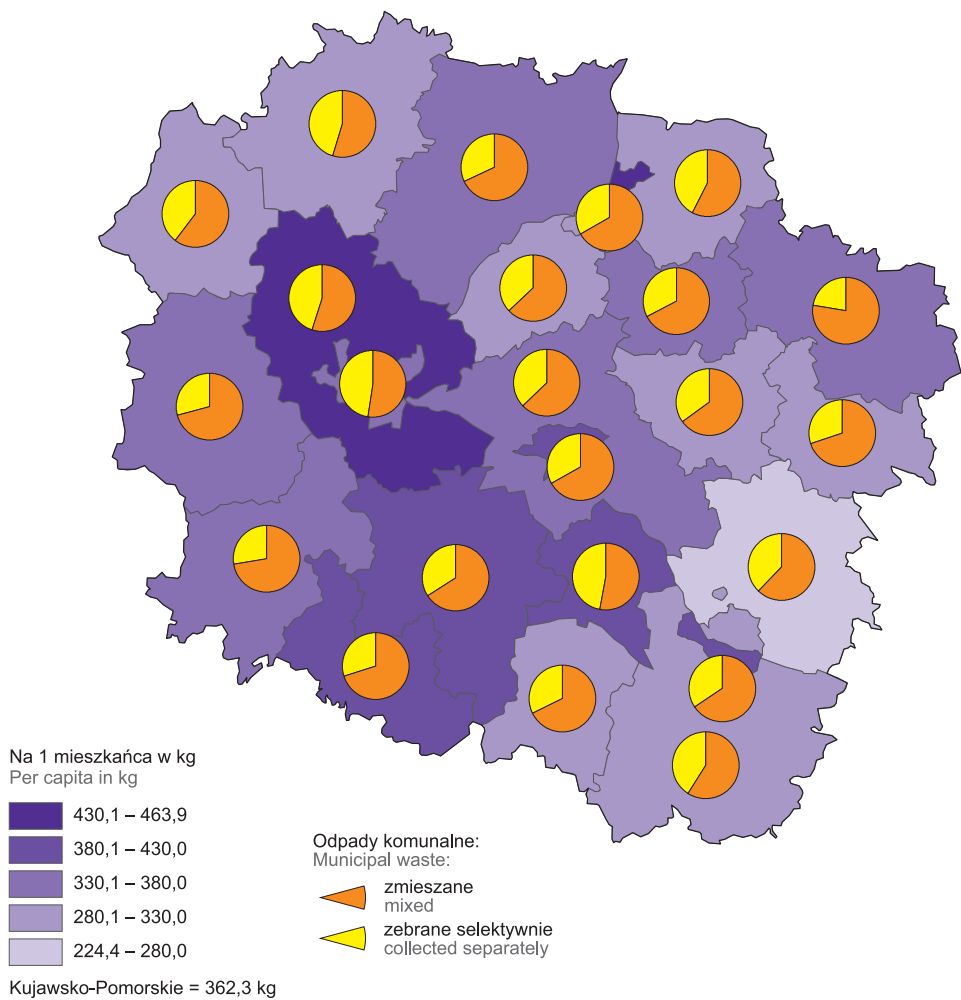
TABL. 8. **ODPADY KOMUNALNE**
MUNICIPAL WASTE

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010 ^a	2015	2020	2021		SPECIFICATION
				ogółem total	w tym z gospodarstw domowych of which from households	
Odpady komunalne zebrane ^a w tys. t	514,8	592,8	713,5	733,3	621,3	Municipal waste collected ^a in thousand tonnes
zmieszane	465,2	464,8	457,9	460,4	371,0	mixed
miasta	370,7	337,3	296,4	290,5	226,9	urban areas
wieś	94,5	127,5	161,5	169,9	144,1	rural areas
zebrane selektywnie	49,6	128,0	255,7	272,9	250,3	collected separately
w tym:						of which:
papier i tektura	8,2	8,1	24,7	25,1	22,1	paper and cardboard
szkło	11,4	25,6	36,8	38,3	35,7	glass
tworzywa sztuczne	7,1	15,1	29,7	33,7	30,8	plastic
metale	0,4	1,0	0,4	1,2	0,9	metals
wielkogabarytowe	2,1	9,8	27,7	30,8	28,3	largesize
biodegradowalne	18,6	52,7	104,4	114,8	105,0	biodegradable

a Dane szacunkowe.
a Estimated data.

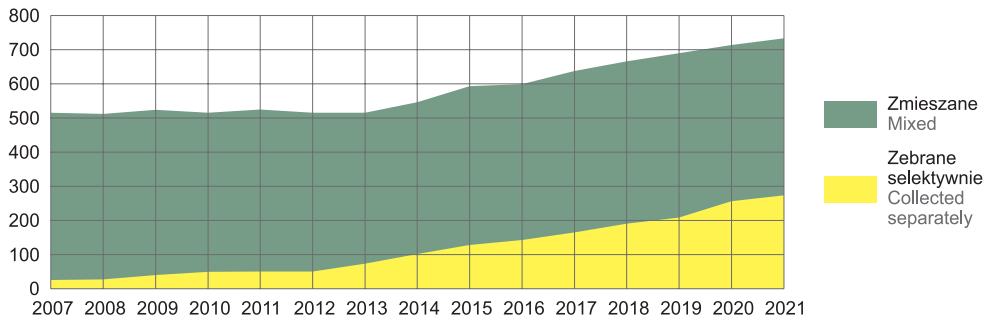
 WYKRES 5. **ODPADY KOMUNALNE ZEBRANE SELEKTYWNIE**
CHART 5. MUNICIPAL WASTE COLLECTED SEPARATELY

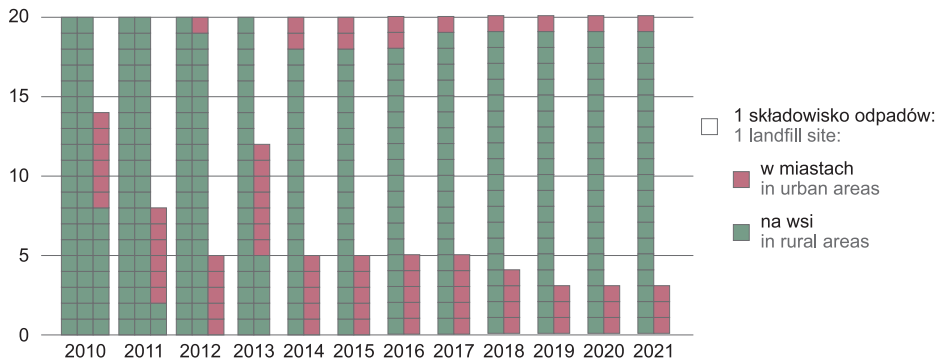
MAPA 6. **ODPADY KOMUNALNE ZEBRANE W 2021 R.**
 MAP 6. **MUNICIPAL WASTE COLLECTED IN 2021**

Odpady komunalne zebrane w ciągu roku
 Municipal waste collected during the year

tys. t
 thousand tonnes

WYKRES 6. SKŁADOWISKA ODPADÓW
CHART 6. LANDFILL SITESTABL. 9. NAKŁADY NA ŚRODKI TRWAŁE SŁUŻĄCE OCHRONIE ŚRODOWISKA I GOSPODARCE WODNEJ^a (ceny bieżące)
OUTLAYS ON FIXED ASSETS IN ENVIRONMENTAL PROTECTION AND WATER MANAGEMENT^a (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2020	2021	SPECIFICATION
	w tys. zł in thousand PLN				
Ochrona środowiska	495407,5	807104,0	460768,2	482193,8	Environmental protection
w tym:					of which:
Ochrona powietrza atmosferycznego i klimatu	103258,1	116437,8	103718,0	100732,9	Protection of air and climate
w tym nakłady na nowe techniki i technologie spalania paliw oraz modernizację kotłowni i ciepłowni	38665,4	3378,3	12728,5	26286,2	of which outlays on modern fuel combustion technologies as well as the modernization of boiler and thermal energy plants
Gospodarka ściekowa i ochrona wód	317062,2	357199,8	232648,8	278473,5	Wastewater management and protection of waters
w tym nakłady na:					of which outlays on:
oczyszczanie ścieków komunalnych sieć kanalizacyjną odprowadzającą ścieki i wody opadowe	47914,9	56469,4	31101,9	70233,9	municipal wastewater treatment sewage network for the transport of wastewater and precipitation water
Gospodarka odpadami, ochrona i przywrócenie wartości użytkowej gleb, ochrona wód podziemnych i powierzchniowych	66635,8	237263,8	62974,5	80168,3	Waste management, protection and recovery of soils, protection of groundwater and surface water
w tym nakłady na:					of which outlays on:
zbieranie odpadów ^b i ich transport w tym selektywne zbieranie odpadów	7831,0	11455,6	36200,1	66805,2	waste collection ^b and transportation
usuwanie i unieszkodliwianie odpadów ^b	45909,3	200154,9	13166,5	8545,1	removal and treatment of waste ^b
rekultywację hałd, stawów osadowych i składowisk odpadów oraz innych terenów zdewastowanych i zdegradowanych	143,4	22793,6	–	324,8	reclamation of waste dumps, sludge tanks and landfills as well as of other devastated and degraded areas
Ochrona różnorodności biologicznej i krajobrazu	–	–	–	18,7	Protection of biodiversity and landscape
Zmniejszenie hałasu i wibracji	618,0	43042,0	279,0	93,6	Noise and vibration reduction
Gospodarka wodna	265304,2	125375,1	71536,9	101213,1	Water management
nakłady na:					outlays on:
Ujęcia i doprowadzenia wody	112008,0	44862,9	47615,7	59909,1	Water intakes and systems
Budowę i modernizację stacji uzdatniania wody	133222,3	19243,0	14400,2	20043,3	Construction and modernisation of water treatment plants
Zbiorniki i stopnie wodne	1570,2	27096,4	9521,0	13360,1	Water reservoirs and falls
Regulację i zabudowę rzek i potoków	16629,5	154,7	–	7900,6	Regulation and management of rivers and streams
Obwałowania przeciwpowodziowe i stacje pomp	1874,2	34018,1	–	–	Flood embankments and pump stations

a Według lokalizacji inwestycji; nakłady te uwzględniono również w nakładach inwestycyjnych we właściwych sekcjach gospodarki narodowej. b Przemysłowych i komunalnych.

a By investments locations; these outlays are included in the appropriate sections of the national economy. b Industrial and municipal.

TABL. 10. **EFEKTY RZECZOWE UZYSKANE W WYNIKU PRZEKAZANIA DO UŻYTKU INWESTYCJI OCHRONY ŚRODOWISKA I GOSPODARKI WODNEJ**
TANGIBLE EFFECTS OF INVESTMENTS IN ENVIRONMENTAL PROTECTION AND WATER MANAGEMENT

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2020	2021	SPECIFICATION
OCHRONA ŚRODOWISKA			ENVIRONMENTAL PROTECTION		
Ochrona powietrza atmosferycznego i klimatu					Protection of air and climate
Zdolność przekazanych do eksploatacji urządzeń do redukcji zanieczyszczeń w t/r:					Capacity of completed systems to reduce pollutants in t/y:
pyłowych	1768	7468	–	–	particulate
gazowych	–	161	6408	–	gaseous
Gospodarka ściekowa i ochrona wód					Wastewater management and protection of waters
Sieć kanalizacyjna w km odprowadzająca:					Sewage network in km discharging:
ścieki	342,5	206,7	98,6	125,0	wastewater
wody opadowe	45,9	75,8	66,1	76,7	precipitation water
Oczyszczalnie ścieków:					Wastewater treatment plants:
obiekty	2	–	–	2	facilities
w tym oczyszczalnie komunalne	2	–	–	2	of which municipal
mechaniczne	1	–	–	–	mechanical
biologiczne (bez komór fermentacyjnych)	1	–	–	2	biological (excluding fermentation tanks)
z podwyższonym usuwaniem biogenów ^a	–	–	–	–	with increased biogene removal ^a
przepustowość oczyszczalni w m ³ /d	17070	3773 ^b	300	653	capacity of treatment plants in m ³ /24 h
w tym oczyszczalni komunalnych	17070	3473 ^b	300	653	of which municipal
mechanicznych	480	–	–	–	mechanical
biologicznych (bez komór fermentacyjnych)	16590	3390 ^b	300	653	biological (excluding fermentation tanks)
z podwyższonym usuwaniem biogenów ^a	–	383 ^b	–	–	with increased biogene removal ^a
Oczyszczalnie ścieków indywidualne (prywatne):					Farmstead treatment facilities (homestead):
obiekty	1297	1002	105	398	facilities
przepustowość w m ³ /d	3073	2585	117	1341	capacity in m ³ /24 h
Podczyszczalnie ścieków przemysłowych:					Industrial waste pre-treatment plants:
obiekty	1	1	1	–	facilities
przepustowość w m ³ /d	250	100	500	–	capacity in m ³ /24 h
Gospodarka odpadami					Wastes management
Urządzenia do unieszkodliwiania odpadów:					Waste treatment plants:
obiekty	–	1	–	–	facilities
wydajność w t/r	–	3200	–	–	capacity in t/y
Składowiska dla odpadów komunalnych:					Landfills of municipal waste:
obiekty	–	–	–	–	facilities
powierzchnia w ha	5,5	–	–	–	area in ha
wydajność w t/r	120000	878	–	–	capacity in t/y
Wydajność urządzeń do gospodarczego wykorzystania odpadów ^a w t/r	–	65000	–	–	Capacity of waste utilization systems ^b in t/y
GOSPODARKA WODNA			WATER MANAGEMENT		
Wydajność ujęć wodnych ^d w m ³ /d	4290	2208	3294	4991	Capacity of water intakes ^d in m ³ /24 h
Uzdatnianie wody w m ³ /d	11262	4351	3838	2734	Water treatment in m ³ /24 h
Sieć wodociągowa w km	510,3	256,4	126,5	155,1	Water supply network in km
Pojemność zbiorników wodnych m ³	–	26000	–	–	Capacity of water reservoirs in m ³
Regulacja i zabudowa rzek i potoków w km	9,2	–	–	–	Regulation and management of rivers and streams in km
Obwałowania przeciwpowodziowe w km	–	16,6	–	–	Flood embankments in km

a W tym chemiczne. b Dotyczy modernizacji istniejących obiektów. c Z wyłączeniem odpadów komunalnych. d Bez ujęć w energetyce zawodowej.
a Of which chemical. b Refers to modernization of existing facilities. c Excluding municipal waste. d Excluding water intakes in the power industry.

Dział II. Samorząd terytorialny
Chapter II. Local government

TABL. 1 (11). RADNI ORGANÓW JEDNOSTEK SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO W 2021 R.
Stan na 31 grudnia
COUNCILLORS OF ORGANS OF LOCAL GOVERNMENT UNITS IN 2021
As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE	Radni Councillors of				SPECIFICATION
	rad gmin ^a gmina councils ^a	rad miast w miastach na prawach powiatu city councils in cities with powiat status	rad powiatów powiat councils	sejmiku wojewódz- kiego voivodship regional council	
OGÓŁEM TOTAL					
OGÓŁEM	2151	104	360	30	TOTAL
w tym kobiety	684	28	103	5	of which women
WEDŁUG WIEKU BY AGE					
18–29 lat	31	2	–	–	18–29 years
30–39	276	19	22	–	30–39
40–49	603	24	73	6	40–49
50–59	549	26	111	11	50–59
60 lat i więcej	692	33	154	13	60 and more
WEDŁUG POZIOMU WYKSZTAŁCENIA BY EDUCATIONAL LEVEL					
Wyższe	791	80	278	27	Tertiary
Policealne i średnie	832	22	72	3	Post-secondary and secondary
Zasadnicze zawodowe	476	2	9	–	Basic vocational
Gimnazjalne i podstawowe	52	–	1	–	Lower secondary and primary

a Bez radnych rad miast w miastach na prawach powiatu.
a Excluding councillors of city councils in cities with powiat status.

TABL. 2 (12). PRZECIĘTNE ZATRUDNIENIE ORAZ PRZECIĘTNE MIESIĘCZNE
WYNAGRODZENIE BRUTTO W ADMINISTRACJI PUBLICZNEJ
AVERAGE PAID EMPLOYMENT AND AVERAGE MONTHLY GROSS WAGES
AND SALARIES IN PUBLIC ADMINISTRATION

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2020	2021	2010	2015	2020	2021	SPECIFICATION
	przeciętne zatrudnienie w etatach average employment in full-time equivalent employees				przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto w zł average monthly gross wages and salaries in PLN				
OGÓŁEM	21801	21319	20518	20522	3463,10	4052,60	5459,80	5881,42	TOTAL
w tym:									of which:
Administracja państwowa	6706	6368	5944	5910	4059,97	4456,40	6409,87	7081,57	State administration
Administracja samorządu terytorialnego:	15040	14898	14523	14562	3185,62	3869,68	5060,08	5383,51	Local government administration:
Gminy i miasta na prawach powiatu	10678	10197	9862	9912	3111,30	3818,08	5004,78	5336,61	Gminas and cities with powiat status
powiaty	3084	3176	3231	3231	3204,86	3797,56	4973,51	5213,31	powiats
województwo	1278	1525	1430	1419	3761,07	4363,02	5641,38	6099,71	voivodship

Dział III. Wymiar sprawiedliwości Chapter III. Justice

Uwaga do tablicy 1 (13), wykresu 1 (7) na str. 25 i mapy 1 (7) na str. 26.

Dane o przestępstwach stwierdzonych w latach 2015—2021 nie obejmują czynów karalnych popełnionych przez nieletnich.
Note to table 1 (13), chart 1 (7) on page 25 and map 1 (7) on page 26.

Data on ascertained crimes in 2015—2021 do not include punishable acts committed by juveniles.

TABL. 1 (13). **PRZESTĘPSTWA STWIERDZONE PRZEZ POLICJĘ W ZAKOŃCZONYCH POSTĘPOWANIACH PRZYGOTOWAWCZYCH I WSKAŹNIKI WYKRYWALNOŚCI SPRAWCÓW PRZESTĘPSTW**
ASCERTAINED CRIMES BY THE POLICE IN COMPLETED PREPARATORY PROCEEDINGS AND RATES OF DETECTABILITY OF DELINQUENTS

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2010 ^a	2015	2020	2021	2010 ^a	2015	2020	2021
	przestępstwa stwierdzone przez Policję ascertained crimes by the Police				wskaźniki wykrywalności sprawców przestępstw w % rates of detectability of delinquents in %			
O G Ó Ł E M T O T A L	56164	38832	37172	40876	66,3	66,2	74,3	74,3
w tym ^b : of which ^b :								
Przeciwko życiu i zdrowiu Against life and health	1392	681	540	566	85,6	81,3	86,9	91,2
Przeciwko bezpieczeństwu poszechnemu i bezpieczeństwu w komunikacji Against public safety and safety in transport	8322	4423	3806	4275	99,2	98,6	98,6	98,9
Przeciwko wolności, wolności sumienia i wyznania Against freedom, freedom of conscience and religion	1458	1303	1599	1574	93,9	89,1	86,1	86,7
Przeciwko wolności seksualnej i obyczajności Against sexual freedom and morals	182	164	230	283	90,8	87,2	90,0	90,1
Przeciwko rodzinie i opiece Against the family and guardianship	1561	1256	3217	3139	99,9	98,6	99,9	99,9
Przeciwko czci i nietykalności cielesnej Against good name and personal integrity	259	133	195	243	95,4	75,9	80,5	87,7
Przeciwko mieniu ^c Against property ^c	31812	21106	18299	20365	45,9	47,4	57,4	57,5

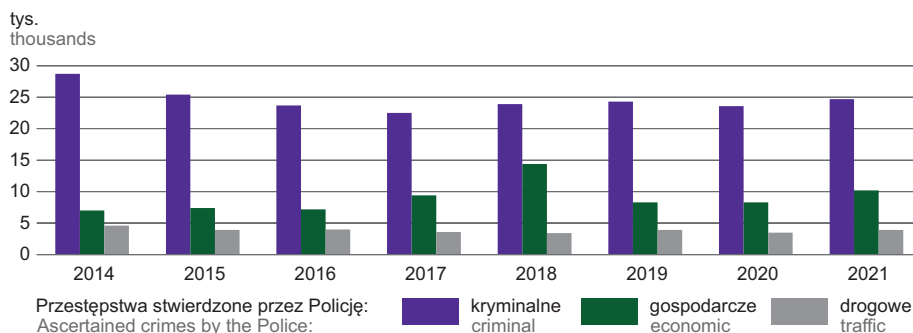
a Łącznie z przestępstwami stwierdzonymi przez prokuraturę. b Artykuły kodeksu karnego, patrz uwagi do działu, ust. 1 na str. 182. c Łącznie z kradzieżą lub przywłaszczeniem dokumentu tożsamości.

Źródło: dane Komendy Głównej Policji.

a Including crimes ascertained by prosecutor's office. b See Criminal Code articles, notes to the chapter, item 1 on page 182. c Including theft or appropriation of identification.

Source: data of the National Police Headquarters.

WYKRES 1 (7). **RODZAJE PRZESTĘPSTW**
CHART 1 (7). **TYPES OF CRIME**

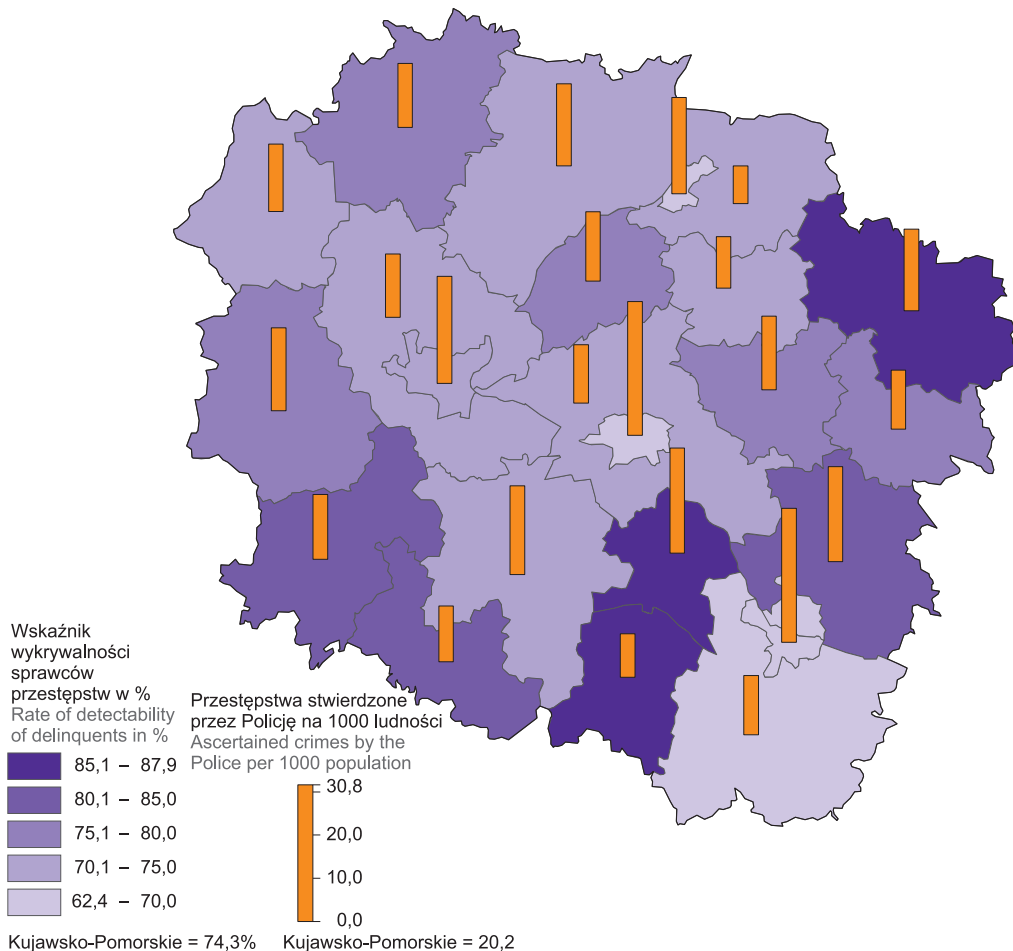

Źródło: dane Komendy Głównej Policji.

Source: data of the National Police Headquarters.

MAPA 1 (7). ZAGROŻENIE PRZESTĘPCZOŚCIĄ W 2021 R.

MAP 1 (7). CRIME RISK IN 2021

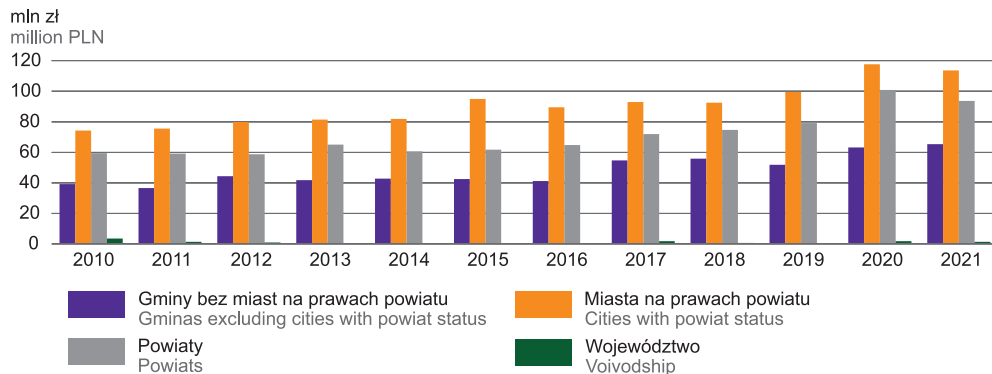

Źródło: dane Komendy Głównej Policji.

Source: data of the National Police Headquarters.

WYKRES 2 (8). WYDATKI BUDŻETÓW JEDNOSTEK SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO W DZIALE BEZPIECZEŃSTWO I OCHRONA PRZECIWOŻAROWA

CHART 2 (8). EXPENDITURE OF BUDGETS OF LOCAL GOVERNMENT UNITS IN THE PUBLIC SAFETY AND FIRE PROTECTION DIVISION

Źródło: dane Ministerstwa Finansów.

Source: data of the Ministry of Finance.

TABL. 2 (14). **ZAŁATWIONE SPRAWY RODZINNE**
RESOLVED FAMILY CASES

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2020	2021	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M	24732	17884	11017	12520	T O T A L
O rozwód	6127	5454	4517	5218	By divorce
O separację	406	225	95	93	By separation
O alimenty	9325	7387	3765	4557	By alimony
Nieletnich ^a w postępowaniu w sprawach, w których zachodzi podejrzenie:					Concerning juveniles ^a in investigation of case in which occur suspicion:
demoralizacji	.	1902	1295	1365	of demoralization
popęnienia czynu karalnego	.	2916	1345	1287	of committing punishable acts

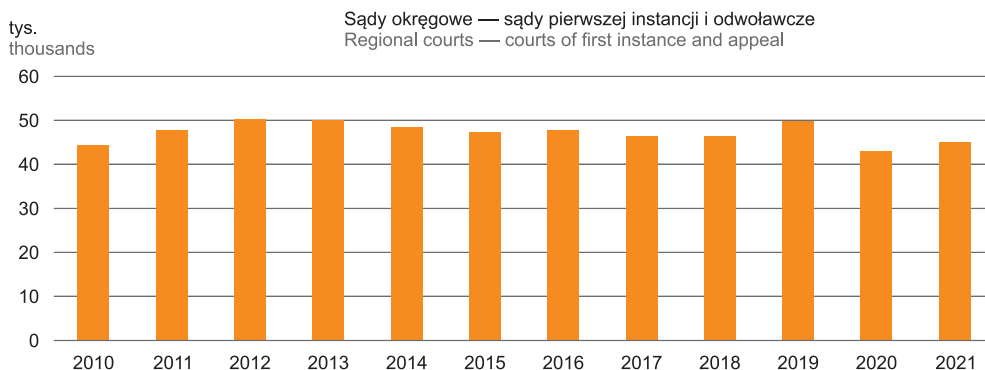
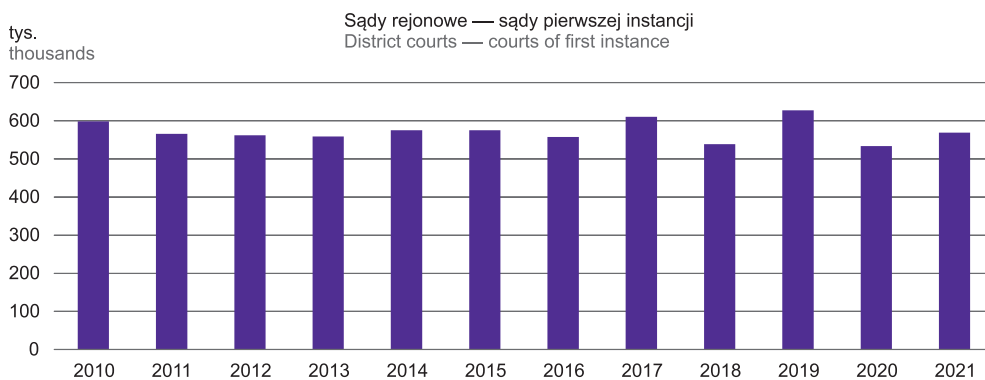
a Dane dotyczą osób.

Ź r ó d ł o: dane Ministerstwa Sprawiedliwości.

a Data relate to persons.

S o u r c e: data of the Ministry of Justice.

WYKRES 3 (9). **W P Ł Y W S P R A W D O S Á D Ó W P O W S Z E C H N Y C H**
CHART 3 (9). **I N C O M I N G C A S E S I N T H E C O M M O N C O U R T S**

Dział IV. Ludność Chapter IV. Population

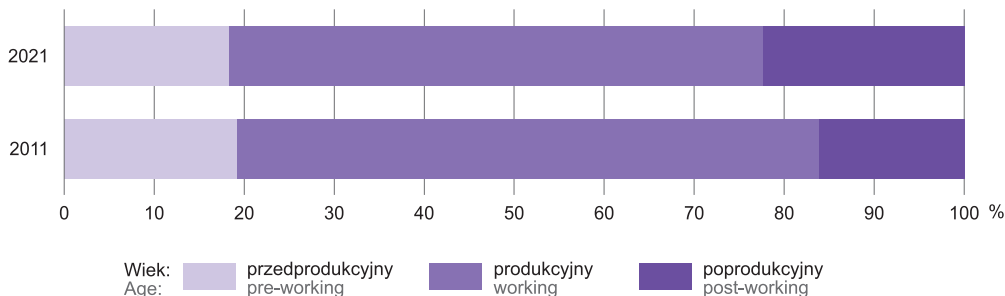
TABL. 1 (15). **LUDNOŚĆ**
Stan na 31 grudnia
POPULATION
As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2020	2021	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M	2098711	2086210	2031550	2017720	T O T A L
na 1 km ²	116,8	116,1	113,0	112,3	per 1 km ²
mężczyźni	1017215	1010973	983504	976439	males
kobiety	1081496	1075237	1048046	1041281	females
na 100 mężczyzn	106,3	106,4	106,6	106,6	per 100 males
Miasta	1271357	1244129	1188959	1175552	Urban areas
w % ogółu ludności	60,6	59,6	58,5	58,3	in % of total population
Wieś	827354	842081	842591	842168	Rural areas
w % ogółu ludności	39,4	40,4	41,5	41,7	in % of total population

TABL. 2 (16). **LUDNOŚĆ W WIEKU PRODUKCYJNYM I NIEPRODUKCYJNYM**
Stan na 31 grudnia
WORKING AND NON-WORKING AGE POPULATION
As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2020	2021	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M	2098711	2086210	2031550	2017720	T O T A L
W wieku przedprodukcyjnym	406742	378825	373125	370971	Pre-working age
mężczyźni	208157	194537	191685	190547	males
kobiety	198585	184288	181440	180424	females
Miasta	222185	206645	196130	194544	Urban areas
Wieś	184557	172180	176995	176427	Rural areas
W wieku produkcyjnym	1356942	1309091	1206034	1190152	Working age
mężczyźni	709546	691514	641537	632295	males
kobiety	647396	617577	564497	557857	females
Miasta	828294	772703	696384	682756	Urban areas
Wieś	528648	536388	509650	507396	Rural areas
W wieku poprodukcyjnym	335027	398294	452391	456597	Post-working age
mężczyźni	99512	124922	150282	153597	males
kobiety	235515	273372	302109	303000	females
Miasta	220878	264781	296445	298252	Urban areas
Wieś	114149	133513	155946	158345	Rural areas
Ludność w wieku nieprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym	54,7	59,4	68,4	69,5	Non-working age population per 100 persons of working age
Mężczyźni	43,4	46,2	53,3	54,4	Males
Kobiety	67,1	74,1	85,7	86,7	Females

WYKRES 1 (10). **LUDNOŚĆ WEDŁUG EKONOMICZNYCH GRUP WIEKU**
Stan na 31 grudnia
CHART 1 (10). **POPULATION BY ECONOMIC AGE GROUPS**
As of 31 December

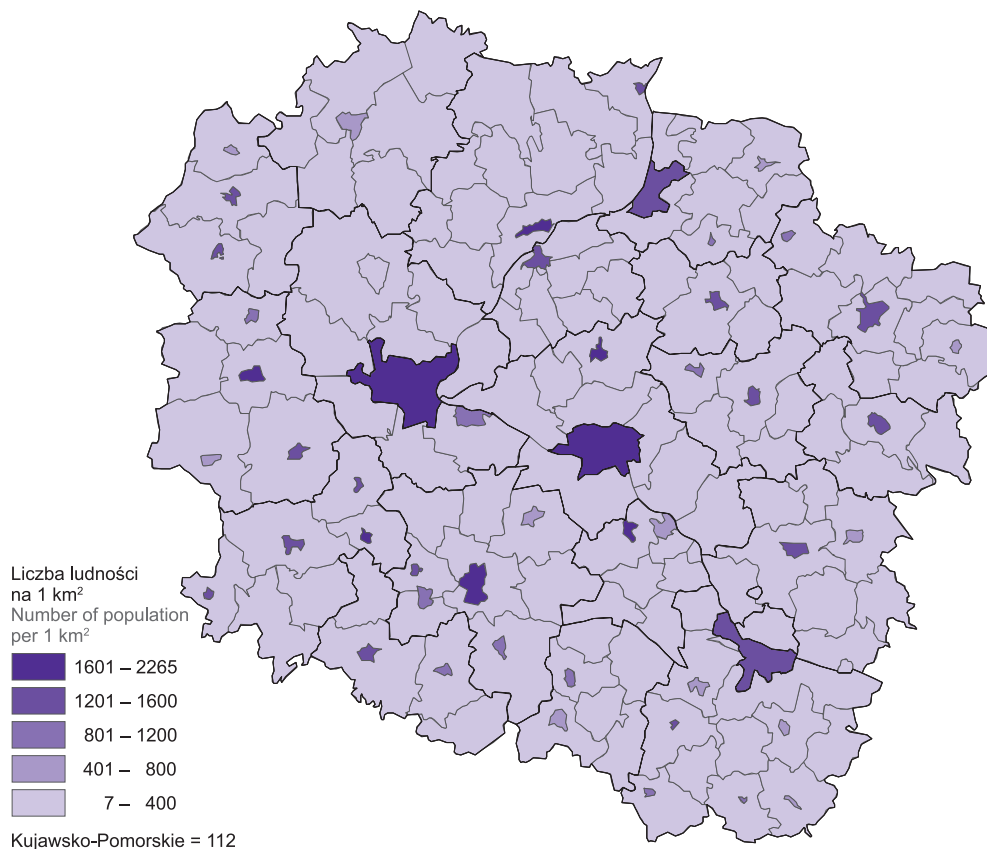

MAPA 1 (8). **GĘSTOŚĆ ZALUDNIENIA W 2021 R.**

Stan na 31 grudnia

MAP 1 (8). **POPULATION DENSITY IN 2021**

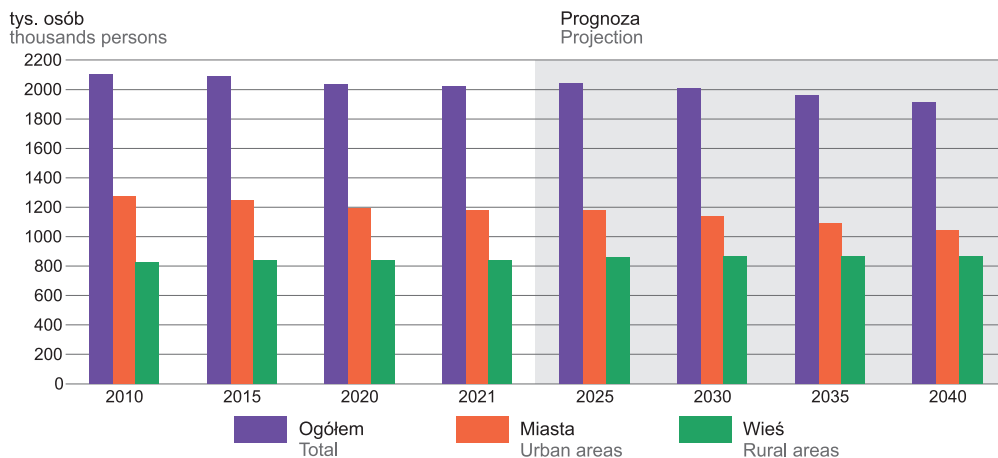
As of 31 December

WYKRES 2 (11). **ŁUDNOŚĆ WEDŁUG MIEJSCA ZAMIESZKANIA**

Stan na 31 grudnia

CHART 2 (11). **POPULATION BY PLACE OF RESIDENCE**

As of 31 December

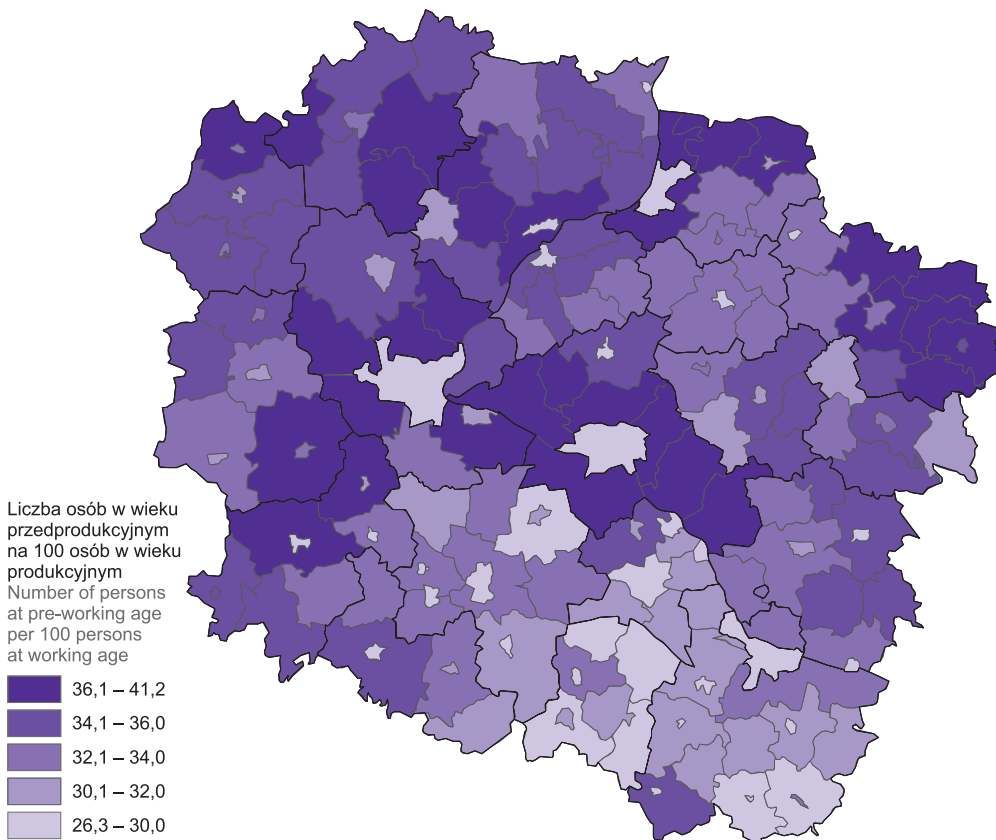

MAPA 2 (9). **LUDNOŚĆ W WIEKU PRZEDPRODUKCYJNYM W 2021 R.**

Stan na 31 grudnia

MAP 2 (9). **PRE-WORKING AGE POPULATION IN 2021**

As of 31 December

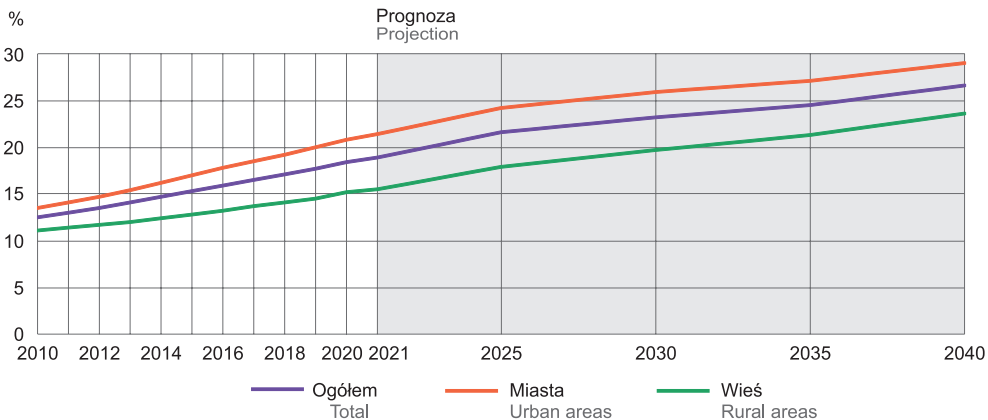
Kujawsko-Pomorskie = 31,2

WYKRES 3 (12). **WSPÓŁCZYNNIK STAROŚCI DEMOGRAFICZNEJ^a**

Stan na 31 grudnia

CHART 3 (12). **OLD AGE RATE^a**

As of 31 December

^a Udział osób w wieku 65 lat i więcej w ogólnej liczbie ludności.
^a Share of population aged 65 and more in the total population.

TABL. 3 (17). **MIASTA I LUDNOŚĆ W MIASTACH**
Stan na 31 grudnia
TOWNS AND URBAN POPULATION
As of 31 December

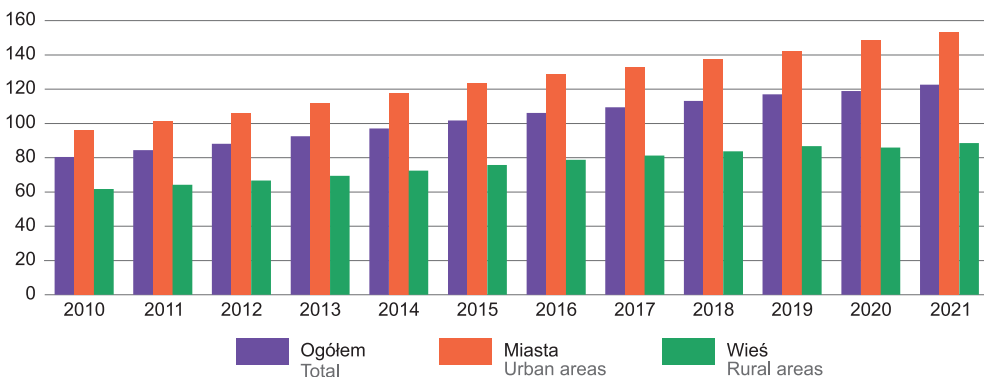
GRUPY MIAST WEDŁUG LICZBY LUDNOŚCI GROUPS OF TOWNS BY POPULATION		Miasta Towns	Ludność w miastach Urban population	
		w liczbach bezwzględnych in absolute numbers		w % ogółu ludności in % of total population
OGÓŁEM	2010	52	1271357	60,6
TOTAL	2015	52	1244129	59,6
	2020	52	1188959	58,5
	2021	52	1175552	58,3
Poniżej 2000 Below 2000		5	8078	0,4
2000 – 4999		15	52921	2,6
5000 – 9999		11	76986	3,8
10000 – 19999		14	190365	9,4
20000 – 49999		2	53348	2,6
50000 – 99999		2	159181	7,9
100000 – 199999		2	300647	14,9
200000 i więcej and more		1	334026	16,6

TABL. 4 (18). **GMINY ZAMIESZKANE PRZEZ LUDNOŚĆ WIEJSKĄ**
Stan na 31 grudnia
GMINAS RURAL POPULATION
As of 31 December

GRUPY GMIN WEDŁUG LICZBY LUDNOŚCI WIEJSKIEJ GROUPS OF GMINAS BY RURAL POPULATION		Gminy ^a Gminas ^a	Ludność na wsi Rural population	
		w liczbach bezwzględnych in absolute numbers		w % ogółu ludności in % of total population
OGÓŁEM	2010	127	827354	39,4
TOTAL	2015	127	842081	40,4
	2020	127	842591	41,5
	2021	127	842168	41,7
Poniżej 2000 Below 2000		1	1130	0,1
2000 – 4999		59	242690	12,0
5000 – 6999		28	169550	8,4
7000 – 9999		21	173755	8,6
10000 i więcej and more		18	255043	12,6

a Wiejskie i miejsko-wiejskie.
a Rural and urban-rural gminas.

WYKRES 4 (13). **INDEKS STAROŚCI^a**
Stan na 31 grudnia
CHART 4 (13). **AGEING RATIO^a**
As of 31 December

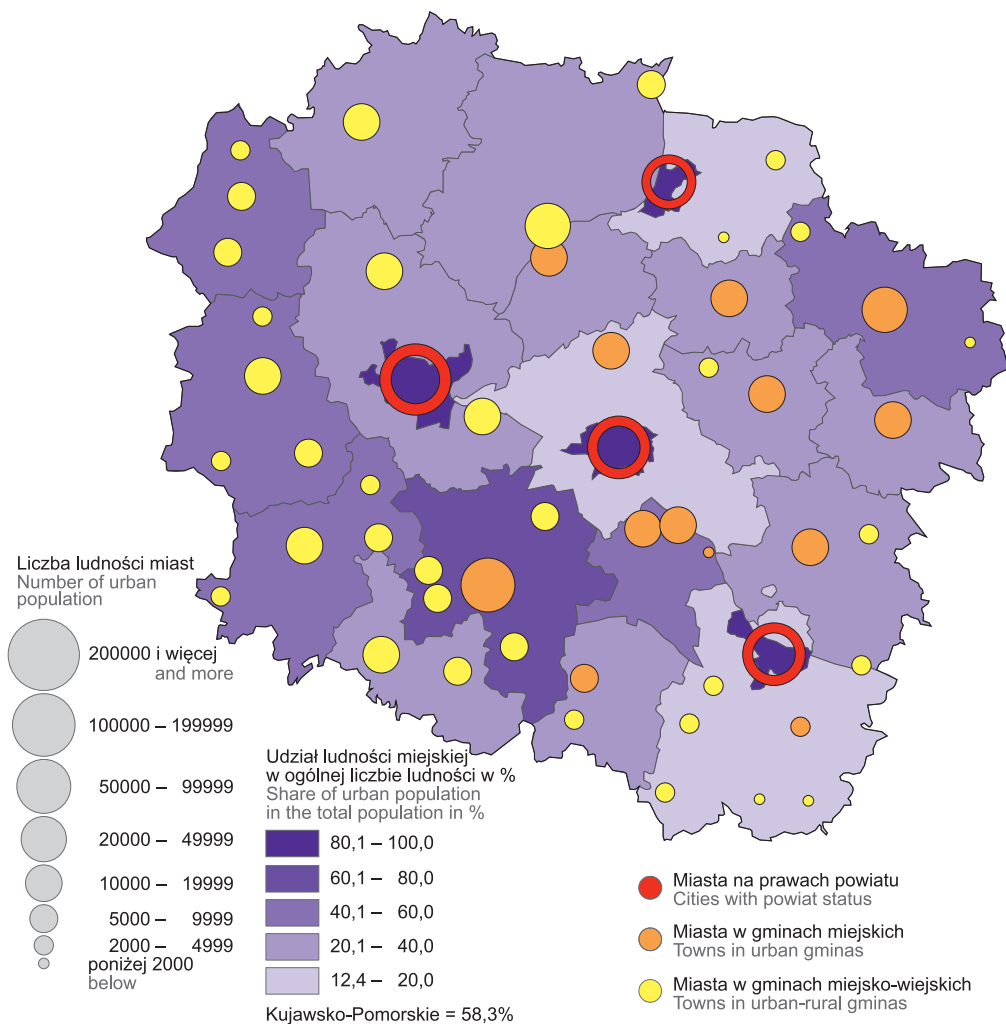
a Liczba osób w wieku 65 lat i więcej przypadająca na 100 osób w wieku 0–14 lat.
a Number of persons aged 65 years and more per 100 persons aged 0–14 years.

MAPA 3 (10). **WSKAŹNIK URBANIZACJI W 2021 R.**

Stan na 31 grudnia

MAP 3 (10). **URBANIZATION RATE IN 2021**

As of 31 December

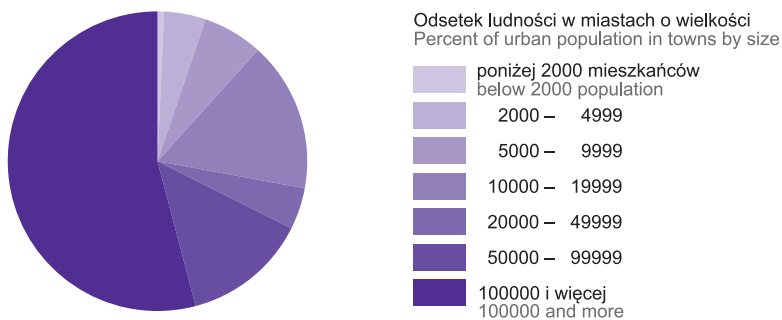

WYKRES 5 (14). **LUDNOŚĆ W MIASTACH W 2021 R.**

Stan na 31 grudnia

CHART 5 (14). **URBAN POPULATION IN 2021**

As of 31 December

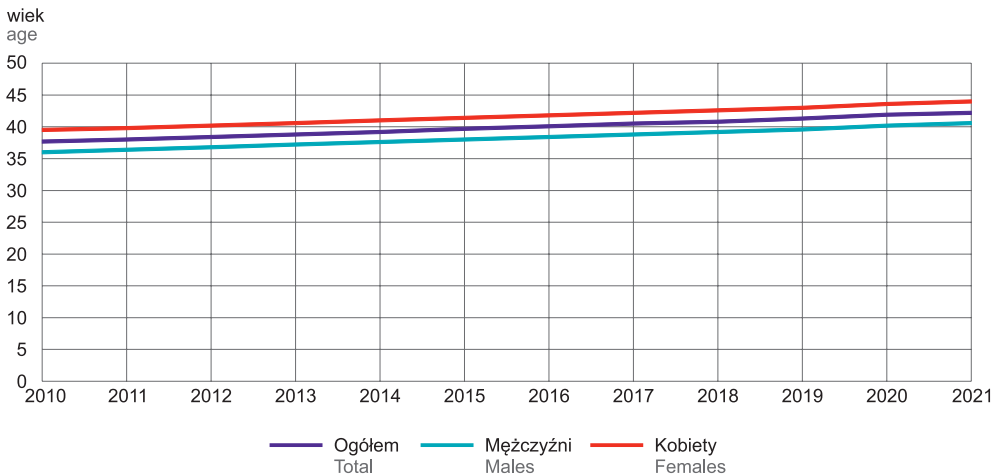
TABL. 5 (19). LUDNOŚĆ WEDŁUG PŁCI I WIEKU
 Stan na 31 grudnia
 POPULATION BY SEX AND AGE
 As of 31 December

WIEK AGE	2010	2015	2020	2021					
				ogółem grand total	z liczby ogółem of grand total number				
					mężczyźni males	miasta urban areas		wieś rural areas	
						razem total	w tym mężczyźni of which males	razem total	w tym mężczyźni of which males
OGÓŁEM TOTAL	2098711	2086210	2031550	2017720	976439	1175552	554088	842168	422351
0–2 lata	70763	58345	57368	53914	27783	29067	15035	24847	12748
3–6	84159	88164	82183	81980	42309	43376	22275	38604	20034
7–12	124903	127376	133533	130672	67083	68104	34829	62568	32254
13–15	72377	61309	61834	65661	33606	34273	17404	31388	16202
16–18	82891	66812	57250	57785	29624	29477	15119	28308	14505
19–24	186331	160528	123816	120023	61599	63405	32013	56618	29586
25–29	178110	153445	124239	118382	60440	67694	33791	50688	26649
30–34	167047	173767	144935	140456	71389	82400	41575	58056	29814
35–39	150384	164380	169257	167102	85020	98539	49879	68563	35141
40–44	129920	148184	161256	160717	81249	94387	47259	66330	33990
45–49	135425	127609	144917	149781	75052	85957	42332	63824	32720
50–54	163494	132094	123424	125769	61975	71559	34183	54210	27792
55–59	156917	157019	126147	122527	59359	70808	32958	51719	26401
60–64	132728	147474	146660	140930	66354	85250	38254	55680	28100
65–69	70943	121495	134017	135239	61115	86489	37070	48750	24045
70–74	68601	62472	106497	109186	45886	72603	29214	36583	16672
75–79	57796	57190	51551	56583	21980	38111	14484	18472	7496
80 lat i więcej and more	65922	78547	82666	81013	24616	54053	16414	26960	8202

WYKRES 6 (15). MEDIANA WIEKU (WIEK ŚRODKOWY) LUDNOŚCI

Stan na 31 grudnia

CHART 6 (15). MEDIAN AGE (MIDDLE AGE) OF POPULATION
 As of 31 December

WYKRES 7 (16). **LUDNOŚĆ WEDŁUG PŁCI I WIEKU W LATACH 2010, 2021 I 2040**

Stan na 31 grudnia

CHART 7 (16). **POPULATION BY SEX AND AGE IN 2010, 2021 AND 2040**

As of 31 December

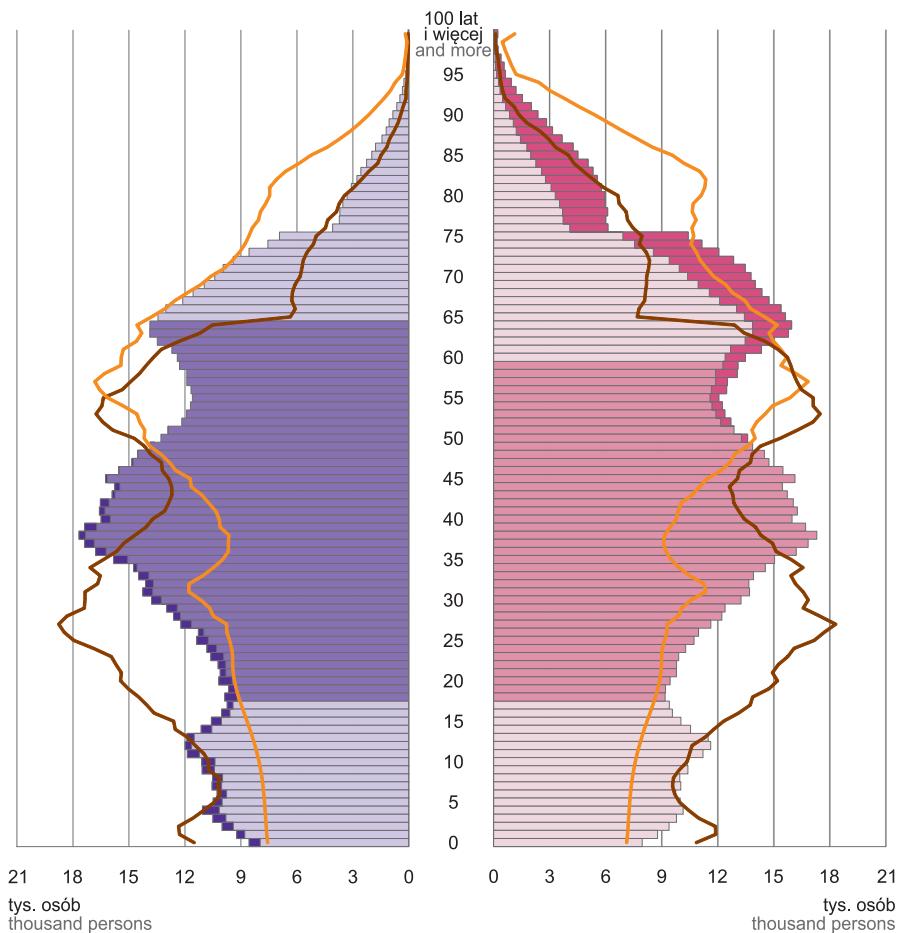
Mężczyźni Males

- Wiek przedprodukcyjny i poprodukcyjny
Pre-working age and post-working age
- Wiek produkcyjny
Working age
- Nadwyżka liczby mężczyzn nad liczbą kobiet
Excess of males over females

Kobiety Females

- Wiek przedprodukcyjny i poprodukcyjny
Pre-working age and post-working age
- Wiek produkcyjny
Working age
- Nadwyżka liczby kobiet nad liczbą mężczyzn
Excess of females over males

— 2010 r.
— 2040 r.

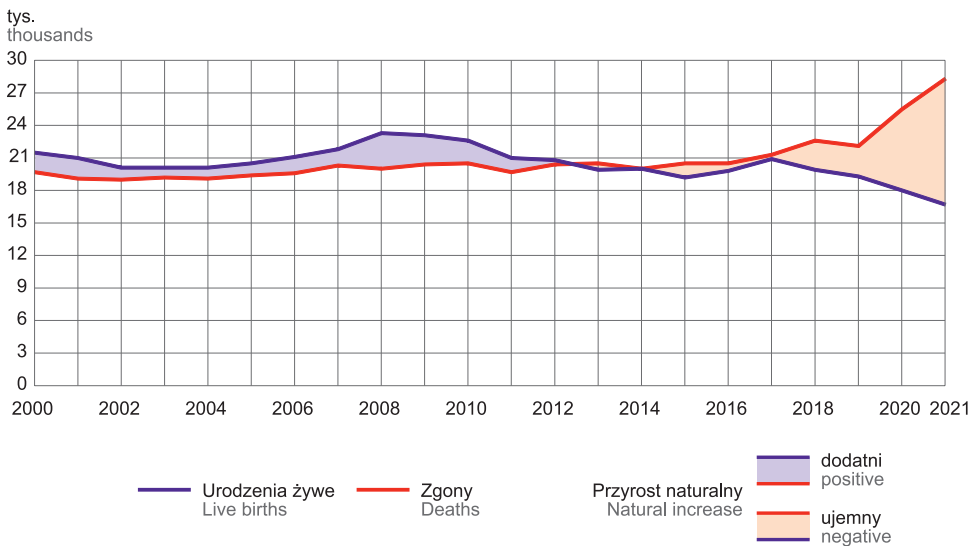

TABL. 6 (20). **RUCH NATURALNY LUDNOŚCI**
VITAL STATISTICS OF POPULATION

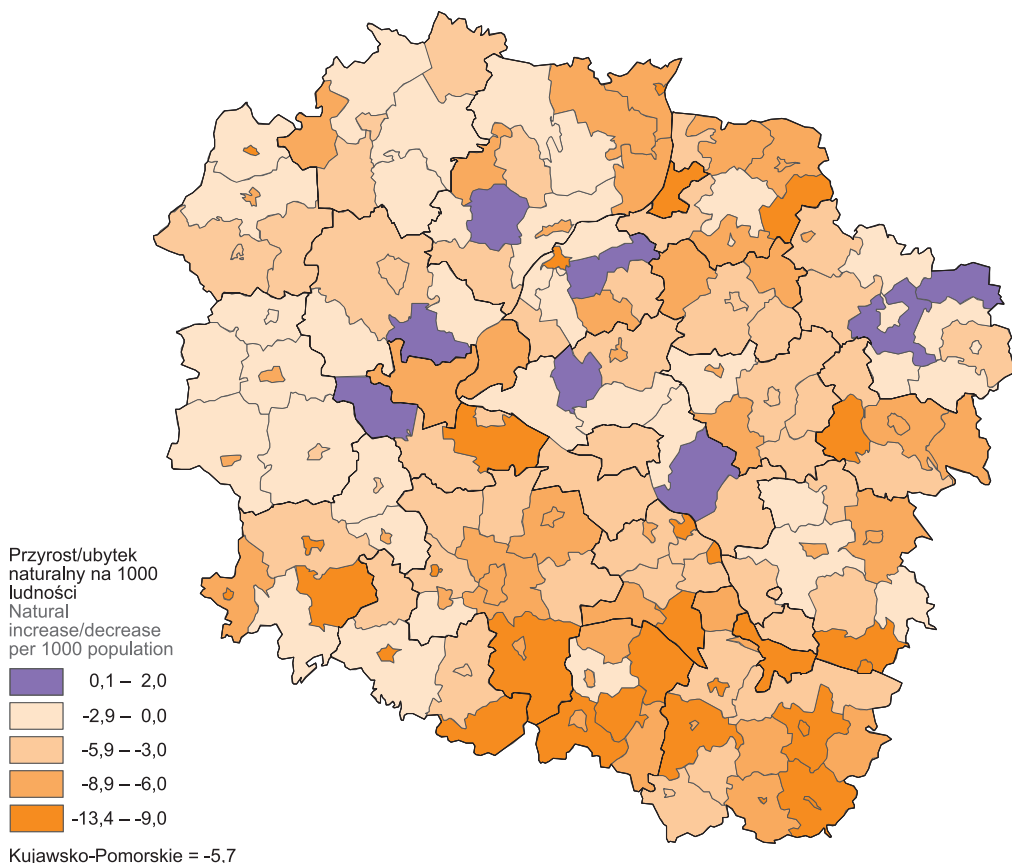
WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Urodzenia żywe Live births	Zgony Deaths		Przyrost naturalny Natural increase	
		ogółem total	w tym niemowląt of which infants		
W LICZBACH BEZWZGLĘDNYCH IN ABSOLUTE NUMBERS					
OGÓŁEM	2010	22596	20453	131	2143
TOTAL	2015	19190	20523	78	-1333
	2020	18013	25465	72	-7452
	2021	16709	28272	93	-11563
Miasta	2010	12741	12647	76	94
Urban areas	2015	11015	12882	43	-1867
	2020	10097	16369	47	-6272
	2021	9394	17734	51	-8340
Wieś	2010	9855	7806	55	2049
Rural areas	2015	8175	7641	35	534
	2020	7916	9096	25	-1180
	2021	7315	10538	42	-3223
NA 1000 LUDNOŚCI ^a PER 1000 POPULATION ^a					
OGÓŁEM	2010	10,77	9,75	5,80	1,02
TOTAL	2015	9,19	9,83	4,06	-0,64
	2020	8,83	12,49	4,00	-3,65
	2021	8,26	13,97	5,57	-5,71
Miasta	2010	10,00	9,93	5,96	0,07
Urban areas	2015	8,83	10,32	3,90	-1,50
	2020	8,43	13,66	4,65	-5,24
	2021	7,94	15,00	5,43	-7,05
Wieś	2010	11,94	9,46	5,58	2,48
Rural areas	2015	9,73	9,10	4,28	0,64
	2020	9,41	10,82	3,16	-1,40
	2021	8,69	12,53	5,74	-3,83

a W przypadku zgonów niemowląt na 1000 urodzeń żywych.
a In the case of infant deaths, per 1000 live births.

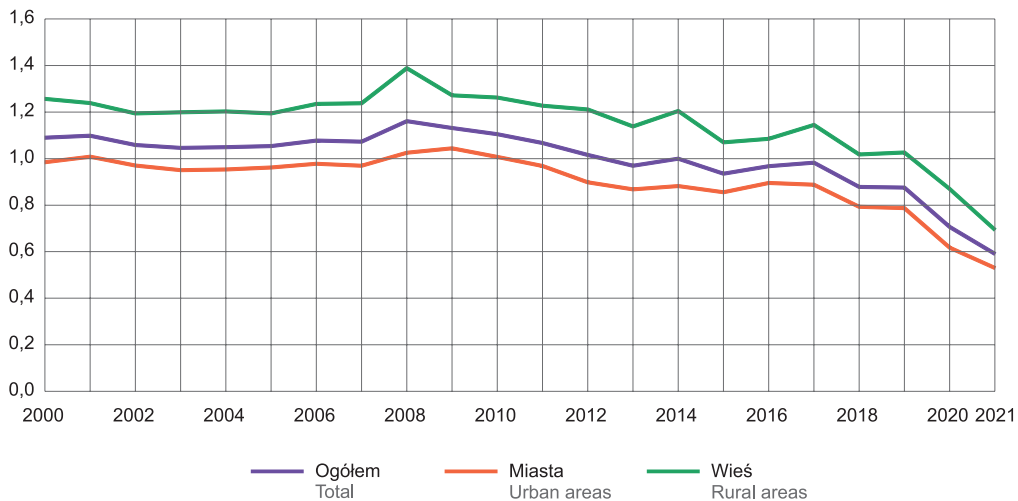
WYKRES 8 (17). **PRZYROST NATURALNY, URODZENIA ŻYWE I ZGONY**
CHART 8 (17). **NATURAL INCREASE, LIVE BIRTHS AND DEATHS**

MAPA 4 (11). **RUCH NATURALNY LUDNOŚCI W 2021 R.**
 MAP 4 (11). **VITAL STATISTICS OF POPULATION IN 2021**

WYKRES 9 (18). **WSPÓŁCZYNNIK DYNAMIKI DEMOGRAFICZNEJ^a**
 CHART 9 (18). **DEMOGRAPHIC DYNAMICS RATE^a**

^a Stosunek liczby urodzeń żywych do liczby zgonów.
^a a Ratio of the number of the live births to the number of deaths.

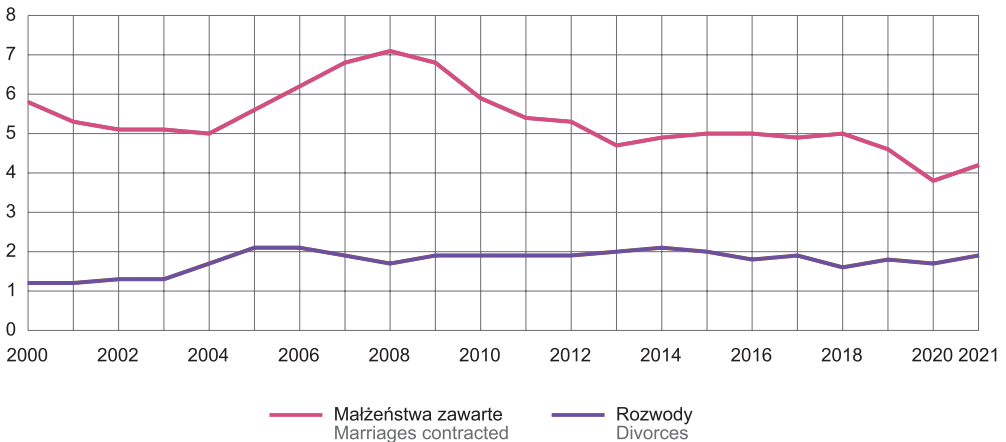
TABL. 7 (21). **MAŁŻEŃSTWA, ROZWOODY, SEPARACJE**
MARRIAGES, DIVORCES, SEPARATIONS

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Małżeństwa zawarte Marriages contracted		Małżeństwa rozwiązane Marriages dissolved					Różnica między małżeństwami zawartymi a rozwiązanymi ^a Difference between contracted and dissolved marriages ^a	Separacje Separations
		ogółem total	w tym wyznaniowe ^b of which religious ^b	przez śmierć by death of		przez rozwód by divorce	na 1000 istniejących małżeństw per 1000 existing marriages			
				męża husband	żony wife		ogółem total	w tym przez rozwód of which by divorce		
OGÓŁEM	2010	12447	8275	6479	2432	4000	26,6	8,2	-903	163
TOTAL	2015	10354	6133	5689	2194	4097	24,6	8,4	-2236	110
	2020	7681	3893	7441	2884	3416	29,2	7,3	-6502	38
	2021	8578	4190	8392	3216	3783	33,3	8,2	-7340	44
Miasta	2010	7415	4638	3935	1545	2916	28,8	10,0	-2076	123
Urban areas	2015	6012	3279	3534	1401	2838	27,0	9,9	-2783	72
	2020	4574	2101	4685	1954	2270	33,0	8,4	-5566	29
	2021	5075	2213	5246	1987	2548	37,0	9,6	-6127	26
Wieś	2010	5032	3637	2544	887	1084	23,3	5,6	1173	40
Rural areas	2015	4342	2854	2155	793	1259	21,1	6,3	547	38
	2020	3107	1792	2756	930	1146	24,2	5,7	-936	9
	2021	3503	1977	3146	1229	1235	28,2	6,2	-1213	18

a Po uwzględnieniu salda migracji wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały osób pozostających w stanie małżeńskim. b Ze skutkami cywilnymi.
a After considering internal and international net migration for permanent residence of married persons. b With civil law consequences.

WYKRES 10 (19). **MAŁŻEŃSTWA ZAWARTE I ROZWOODY**
CHART 10 (19). **MARRIAGES CONTRACTED AND DIVORCES**

Na 1000 ludności
Per 1000 population

TABL. 8 (22). **URODZENIA ŻYWE WEDŁUG KOLEJNOŚCI URODZENIA DZIECKA^a ORAZ WIEKU MATKI**
LIVE BIRTHS BY BIRTH ORDER^a AND AGE OF MOTHER

WIEK MATKI AGE OF MOTHER	Ogółem Total	Kolejność urodzenia dziecka u matki Birth order						
		1	2	3	4	5	6 i dalsze and over	
OGÓŁEM	2010	22596	11436	7740	2245	719	249	207
TOTAL	2015	19190	9002	7219	2046	603	208	105
	2020	18013	7743	6164	2704	926	356	120
	2021	16709	7305	5556	2561	805	327	151
19 lat i mniej Under 20 years		435	397	35	3	–	–	–
20–24		2431	1569	589	221	41	10	–
25–29		5475	2829	1780	630	169	48	17
30–34		5230	1792	2110	923	265	96	44
35–39		2553	614	884	635	243	121	56
40–44		558	99	153	137	85	51	32
45 lat i więcej and more		27	5	5	12	2	1	2

a W podziale według kolejności urodzenia dziecka nie uwzględniono urodzeń o nieustalonej kolejności urodzenia.
a Data on the number of births by order exclude cases in which birth order is unknown.

TABL. 9 (23). **PŁODNOŚĆ KOBIET I WSPÓŁCZYNNIKI REPRODUKUCJI LUDNOŚCI**
FEMALE FERTILITY AND REPRODUCTION RATES OF POPULATION

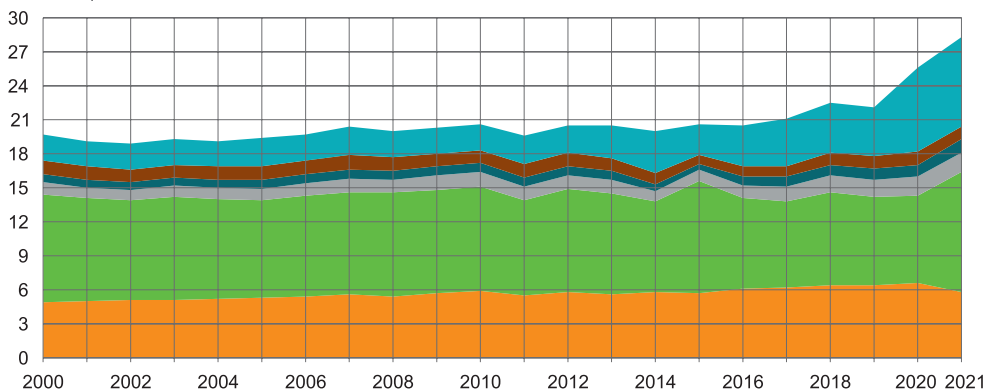
WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2010	2015	2020	2021		
				ogółem total	miasta urban areas	wieś rural areas
Płodność – urodzenia żywe na 1000 kobiet w wieku: Fertility – live births per 1000 women aged:						
15–49 lat	43,2	38,2	38,5	36,1	35,1	37,6
15–19	17,8	14,9	10,5	9,2	9,6	8,8
20–24	64,3	51,5	52,8	48,6	44,6	53,5
25–29	95,4	83,6	95,3	92,2	83,9	103,9
30–34	69,4	67,1	75,6	74,6	74,2	75,1
35–39	27,4	28,2	33,2	30,9	31,8	29,6
40–44	5,1	5,8	6,7	7,0	7,2	6,8
45–49 lat	0,1	0,3	0,4	0,4	0,2	0,6
Współczynniki: Rates:						
Dzietności ogólnej Total fertility	1,392	1,249	1,370	1,314	1,256	1,393
Reprodukcji brutto Gross reproduction	0,672	0,607	0,668	0,631	0,600	0,675
Dynamiki demograficznej Demographic dynamics	1,105	0,935	0,707	0,591	0,530	0,694

TABL. 10 (24). **ZGONY WEDŁUG PŁCI I WIEKU ZMARŁYCH**
DEATHS BY SEX AND AGE OF DECEASED

WIEK ZMARŁYCH AGE OF DECEASED		Ogółem Grand total	Mężczyźni Males	Kobiety Females	Miasta Urban areas			Wieś Rural areas		
					razem total	mężczyźni males	kobiety females	razem total	mężczyźni males	kobiety females
					OGÓŁEM	2010	20453	10805	9648	12647
TOTAL	2015	20523	10667	9856	12882	6627	6255	7641	4040	3601
	2020	25465	13341	12124	16369	8377	7992	9096	4964	4132
	2021	28272	14605	13667	17734	8997	8737	10538	5608	4930
0 lat		93	56	37	51	28	23	42	28	14
1–4 lata		14	8	6	8	3	5	6	5	1
5–9		8	6	2	5	4	1	3	2	1
10–14		14	5	9	8	2	6	6	3	3
15–19		34	19	15	19	9	10	15	10	5
20–24		67	55	12	33	25	8	34	30	4
25–29		118	80	38	58	41	17	60	39	21
30–34		147	112	35	88	65	23	59	47	12
35–39		277	215	62	167	133	34	110	82	28
40–44		426	319	107	250	184	66	176	135	41
45–49		623	426	197	366	246	120	257	180	77
50–54		786	548	238	452	315	137	334	233	101
55–59		1280	927	353	752	544	208	528	383	145
60–64		2363	1511	852	1440	897	543	923	614	309
65–69		3588	2272	1316	2290	1405	885	1298	867	431
70–74		4066	2374	1692	2661	1506	1155	1405	868	537
75–79		3146	1660	1486	2057	1084	973	1089	576	513
80–84		3709	1577	2132	2331	976	1355	1378	601	777
85 lat i więcej and more		7513	2435	5078	4698	1530	3168	2815	905	1910

WYKRES 11 (20). **ZGONY WEDŁUG WYBRANYCH PRZYCZYN**
CHART 11 (20). DEATHS BY SELECTED CAUSES

tys. osób
thousand persons

Nowotwory
Neoplasms

Choroby układu oddechowego
Diseases of the respiratory
system

Zewnętrzne przyczyny
External causes

Choroby układu krążenia
Diseases of the circulatory
system

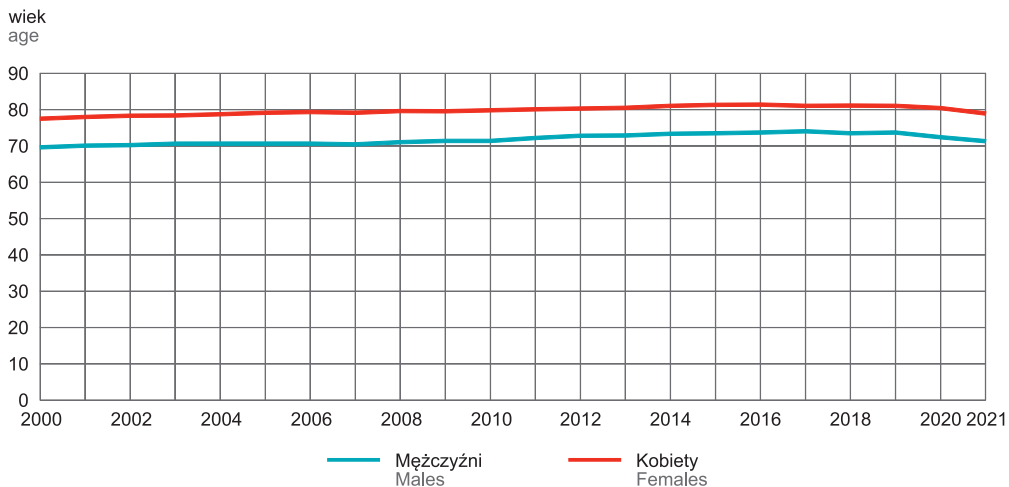
Choroby układu trawiennego
Diseases of the digestive
system

Pozostałe
Others

TABL. 11 (25). **ZGONY NIEMOWŁĄT WEDŁUG PŁCI I WIEKU**
 INFANT DEATHS BY SEX AND AGE

WIEK ZMARŁYCH AGE OF DECEASED INFANTS	Ogółem Total	Chłopcy Males	Dziew- częta Females	Miasta Urban areas			Wieś Rural areas		
				razem total	chłopcy males	dziew- częta females	razem total	chłopcy males	dziew- częta females
OGÓŁEM 2010	131	81	50	76	50	26	55	31	24
TOTAL 2015	78	52	26	43	25	18	35	27	8
2020	72	46	26	47	32	15	25	14	11
2021	93	56	37	51	28	23	42	28	14
0–27 dni days	74	46	28	39	24	15	35	22	13
0–6	45	29	16	23	14	9	22	15	7
w tym 0 of which	25	15	10	10	3	7	15	12	3
7–13	22	12	10	11	6	5	11	6	5
14–20	4	4	–	3	3	–	1	1	–
21–27	3	1	2	2	1	1	1	–	1
28–29 dni days	2	1	1	2	1	1	–	–	–
1 miesiąc month	6	3	3	3	1	2	3	2	1
2	4	2	2	3	1	2	1	1	–
3	1	1	–	–	–	–	1	1	–
4	–	–	–	–	–	–	–	–	–
5	–	–	–	–	–	–	–	–	–
6	–	–	–	–	–	–	–	–	–
7	3	2	1	1	–	1	2	2	–
8	1	–	1	1	–	1	–	–	–
9	1	–	1	1	–	1	–	–	–
10	–	–	–	–	–	–	–	–	–
11 miesięcy months	1	1	–	1	1	–	–	–	–

WYKRES 12 (21). **PRZECIĘTNE DALSZE TRWANIE ŻYCIA**
 CHART 12 (21). **LIFE EXPECTANCY**

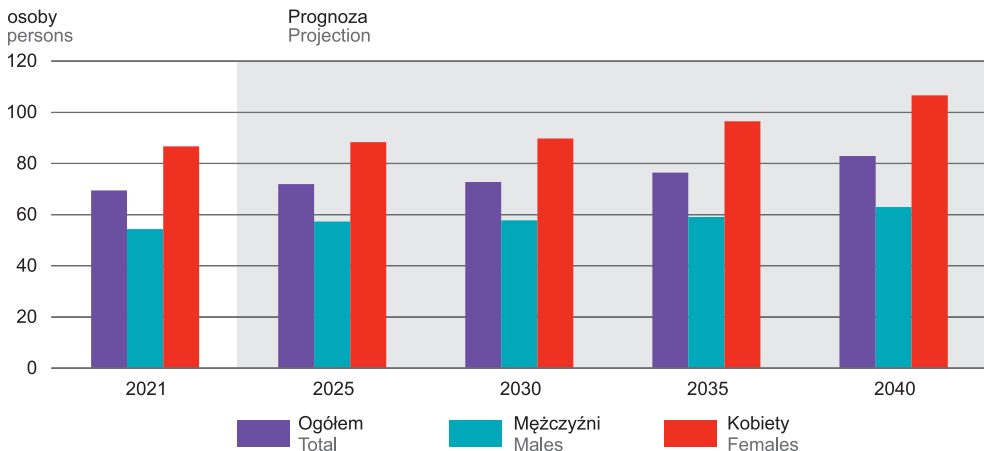
TABL. 12 (26). **PROGNOZA LUDNOŚCI**
Stan na 31 grudnia
POPULATION PROJECTION
As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2025	2030	2035	2040	2045	2050	SPECIFICATION
OGÓLEM w tys.	2039,0	2003,9	1959,7	1908,8	1854,5	1799,0	TOTAL in thousands
W wieku przedprodukcyjnym	349,6	318,4	299,5	282,2	270,0	260,9	Pre-working age
mężczyźni	179,5	163,7	154,0	145,1	138,9	134,1	males
kobiety	170,1	154,7	145,5	137,1	131,2	126,7	females
Miasta	184,2	163,8	150,9	140,0	132,2	126,1	Urban areas
mężczyźni	94,3	83,9	77,2	71,6	67,6	64,5	males
kobiety	89,9	80,0	73,7	68,4	64,6	61,6	females
Wieś	165,4	154,5	148,6	142,2	137,8	134,8	Rural areas
mężczyźni	85,3	79,8	76,8	73,5	71,2	69,7	males
kobiety	80,1	74,7	71,8	68,7	66,6	65,1	females
W wieku produkcyjnym	1186,3	1159,7	1111,0	1043,6	960,8	879,7	Working age
mężczyźni	628,0	615,0	596,5	567,4	528,5	483,5	males
kobiety	558,4	544,7	514,5	476,2	432,4	396,2	females
Miasta	668,9	643,0	605,9	557,5	500,2	445,7	Urban areas
mężczyźni	349,2	336,5	321,5	300,3	273,0	242,8	males
kobiety	319,8	306,5	284,5	257,3	227,2	203,0	females
Wieś	517,4	516,7	505,0	486,1	460,7	434,0	Rural areas
mężczyźni	278,8	278,5	275,0	267,2	255,5	240,7	males
kobiety	238,6	238,2	230,0	218,9	205,2	193,3	females
W wieku poprodukcyjnym	503,1	525,9	549,2	583,0	623,6	658,4	Post-working age
mężczyźni	180,2	191,6	198,3	212,6	233,8	259,6	males
kobiety	322,9	334,3	350,9	370,3	389,8	398,8	females
Miasta	323,6	329,6	335,0	347,2	364,3	377,4	Urban areas
mężczyźni	112,1	115,6	116,3	121,8	132,1	145,1	males
kobiety	211,5	214,0	218,7	225,3	232,1	232,3	females
Wieś	179,5	196,3	214,2	235,8	259,4	281,0	Rural areas
mężczyźni	68,2	76,0	82,0	90,8	101,7	114,5	males
kobiety	111,3	120,3	132,2	145,0	157,7	166,5	females
Ludność w wieku nieprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym	71,9	72,8	76,4	82,9	93,0	104,5	Non-working age population per 100 persons of working age
Mężczyźni	57,3	57,8	59,1	63,0	70,5	81,4	Males
Kobiety	88,3	89,8	96,5	106,6	120,5	132,6	Females

WYKRES 13 (22). **LUDNOŚĆ W WIEKU NIEPRODUKCYJNYM NA 100 OSÓB W WIEKU PRODUKCYJNYM**

Stan na 31 grudnia

CHART 13 (22). **NON-WORKING AGE POPULATION PER 100 PERSONS OF WORKING AGE**
As of 31 December

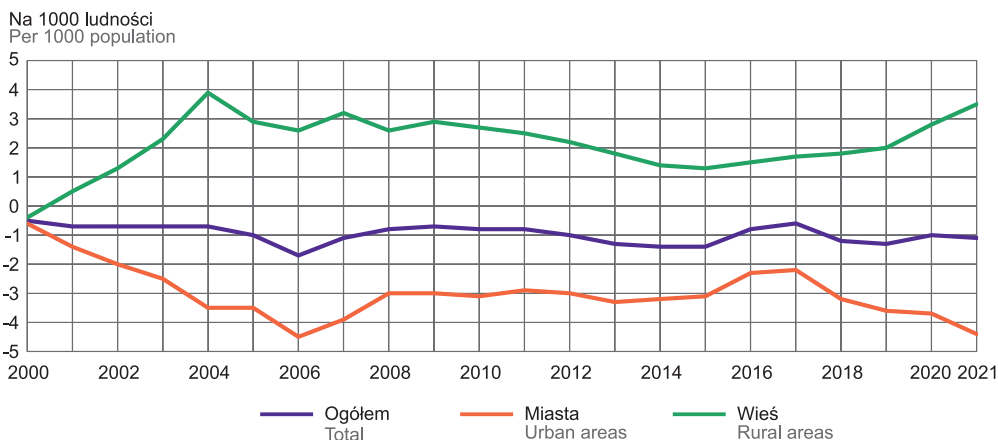
TABL. 13 (27). **MIGRACJE WEWNĘTRZNE I ZAGRANICZNE LUDNOŚCI NA POBYT STAŁY**
INTERNAL AND INTERNATIONAL MIGRATION OF POPULATION FOR PERMANENT RESIDENCE

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Napływ ^a Inflow ^a			Odpływ ^b Outflow ^b			Saldo migracji ^c Net migration ^c		
		ogółem total	z miast from urban areas	ze wsi from rural areas	z zagranicy from abroad	ogółem total	do miast to urban areas		na wieś to rural areas	za granicę abroad
W LICZBACH BEZWZGLĘDNYCH IN ABSOLUTE NUMBERS										
OGÓŁEM	2010	23455	13294	9635	526	25138	11651	12721	766	-1683
TOTAL	2015	.	11273	9130	.	.	10933	11219	.	-2849
	2020	20668	11490	8714	464	22686	9999	12317	370	-2018
	2021	23036	12835	9663	538	25225	10668	14034	523	-2189
Miasta	2010	10827	4602	5802	423	14738	5408	8659	671	-3911
Urban areas	2015	.	3907	5569	.	.	4939	7493	.	-3915
	2020	8614	3459	4894	261	12990	4520	8245	225	-4376
	2021	9350	3680	5321	349	14517	4753	9458	306	-5167
Wieś	2010	12628	8692	3833	103	10400	6243	4062	95	2228
Rural areas	2015	.	7366	3561	.	.	5994	3726	.	1066
	2020	12054	8031	3820	203	9696	5479	4072	145	2358
	2021	13686	9155	4342	189	10708	5915	4576	217	2978
NA 1000 LUDNOŚCI PER 1000 POPULATION										
OGÓŁEM	2010	11,18	6,33	4,59	0,25	11,98	5,55	6,06	0,36	-0,80
TOTAL	2015	.	5,40	4,37	.	.	5,24	5,37	.	-1,36
	2020	10,14	5,64	4,27	0,23	11,13	4,90	6,04	0,18	-0,99
	2021	11,38	6,34	4,77	0,27	12,46	5,27	6,93	0,26	-1,08
Miasta	2010	8,50	3,61	4,56	0,33	11,57	4,25	6,80	0,53	-3,07
Urban areas	2015	.	3,13	4,46	.	.	3,96	6,01	.	-3,14
	2020	7,19	2,89	4,09	0,22	10,84	3,77	6,88	0,19	-3,65
	2021	7,91	3,11	4,50	0,30	12,27	4,02	8,00	0,26	-4,37
Wieś	2010	15,30	10,53	4,65	0,12	12,60	7,57	4,92	0,12	2,70
Rural areas	2015	.	8,77	4,24	.	.	7,14	4,44	.	1,27
	2020	14,33	9,55	4,54	0,24	11,53	6,52	4,84	0,17	2,80
	2021	16,27	10,88	5,16	0,22	12,73	7,03	5,44	0,26	3,54

a Zameldowania. b Wymeldowania. c W 2015 r. do obliczenia salda wykorzystano dane o migracjach wewnętrznych za 2015 r. i migracjach zagranicznych za 2014 r.

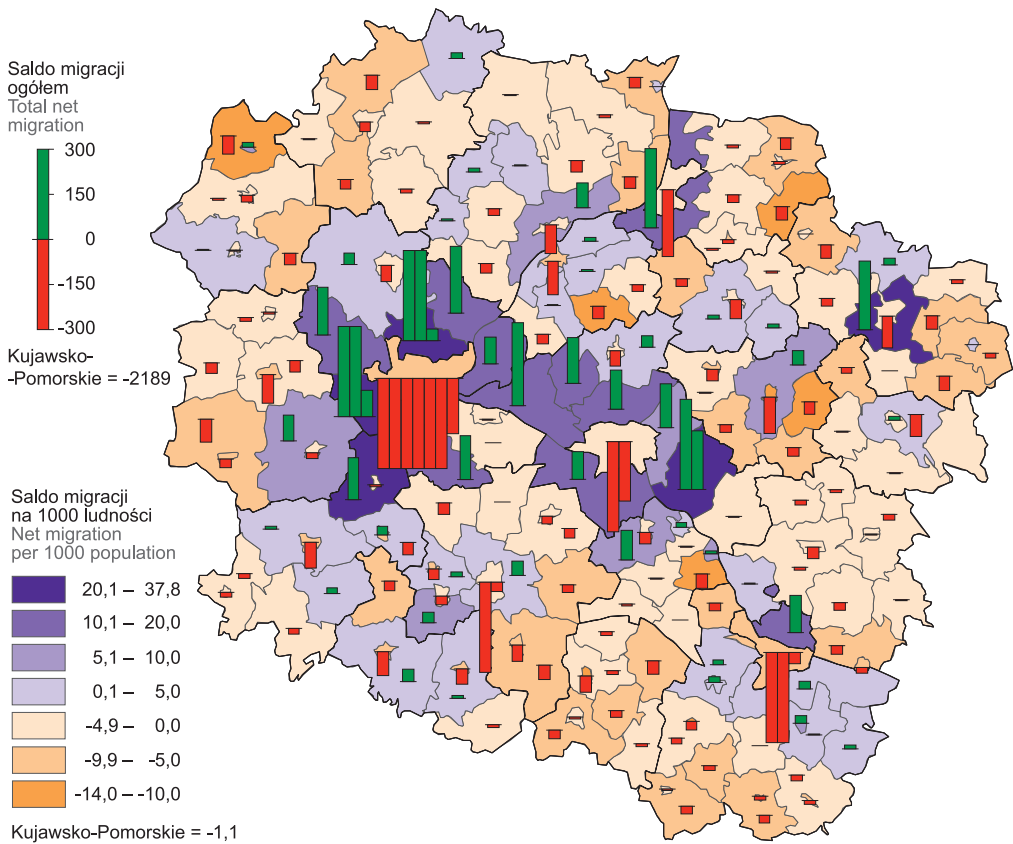
a Registrations. b Deregistrations. c In 2015, net migration was calculated using data on internal migration for 2015 and data on international migration for 2014 were used.

WYKRES 14 (23). **SALDO MIGRACJI LUDNOŚCI NA POBYT STAŁY^a**
CHART 14 (23). **NET MIGRATION OF POPULATION FOR PERMANENT RESIDENCE^a**

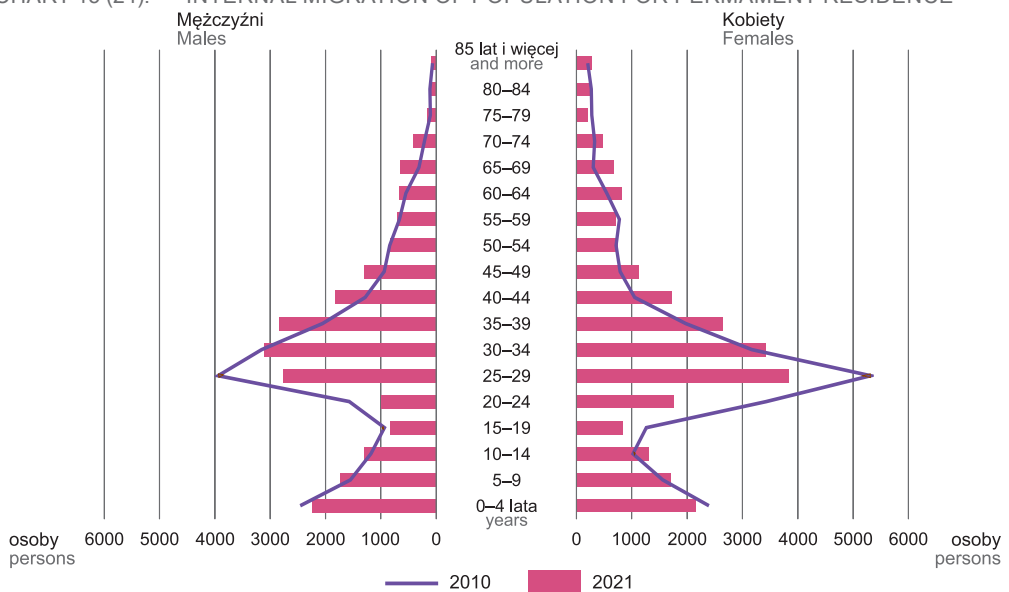

a W 2015 r. do obliczenia salda wykorzystano dane o migracjach wewnętrznych za 2015 r. i migracjach zagranicznych za 2014 r.
a In 2015 for calculating net migration, data on internal migration for 2015 and data on international migration for 2014 were used.

MAPA 5 (12). **MIGRACJE WEWNĘTRZNE I ZAGRANICZNE LUDNOŚCI NA POBYT STAŁY W 2021 R.**
 MAP 5 (12). **INTERNAL AND INTERNATIONAL MIGRATION OF POPULATION FOR PERMANENT RESIDENCE IN 2021**

WYKRES 15 (24). **MIGRACJE WEWNĘTRZNE LUDNOŚCI NA POBYT STAŁY**
 CHART 15 (24). **INTERNAL MIGRATION OF POPULATION FOR PERMANENT RESIDENCE**

TABL. 14 (28). **MIGRACJE ZAGRANICZNE LUDNOŚCI NA POBYT STAŁY WEDŁUG PŁCI I WIEKU MIGRANTÓW**
INTERNATIONAL MIGRATION OF POPULATION FOR PERMANENT RESIDENCE BY SEX AND AGE OF MIGRANTS

LATA YEARS	WIEK MIGRANTÓW AGE OF MIGRANTS	Imigranci Immigrants			Emigranci Emigrants			Saldo migracji Net migration		
		ogółem total	mężczyźni males	kobiety females	ogółem total	mężczyźni males	kobiety females	ogółem total	mężczyźni males	kobiety females
OGÓŁEM	2010	526	309	217	766	384	382	-240	-75	-165
TOTAL	2014	427	241	186	1527	743	784	-1100	-502	-598
	2020	464	248	216	370	207	163	94	41	53
	2021	538	284	254	523	259	264	15	25	-10
0–4 lata		170	87	83	7	1	6	163	86	77
5–9		117	64	53	24	17	7	93	47	46
10–14		20	6	14	28	10	18	-8	-4	-4
15–19		12	5	7	23	17	6	-11	-12	1
20–24		10	5	5	40	22	18	-30	-17	-13
25–29		17	7	10	64	31	33	-47	-24	-23
30–34		41	18	23	79	35	44	-38	-17	-21
35–39		36	20	16	97	47	50	-61	-27	-34
40–44		24	19	5	64	34	30	-40	-15	-25
45–49		24	15	9	45	20	25	-21	-5	-16
50–54		19	9	10	22	8	14	-3	1	-4
55–59		13	9	4	15	8	7	-2	1	-3
60–64		14	7	7	11	7	4	3	-	3
65 lat i więcej and more		21	13	8	4	2	2	17	11	6

TABL. 15 (29). **REZYDENCI^a**
Stan na 31 grudnia
RESIDENT POPULATION^a
As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2020	2021	SPECIFICATION
OGÓŁEM	2075129	2062006	2041485	2027014	TOTAL
mężczyźni	1005432	998881	988841	981417	males
kobiety	1069697	1063125	1052644	1045597	females
Miasta	1254740	1228111	1196419	1182820	Urban areas
w tym mężczyźni	594187	580861	565328	558384	of which males
Wieś	820389	833895	845066	844194	Rural areas
w tym mężczyźni	411245	418020	423513	423033	of which males

a Do ludności rezydującej (rezydentów) zalicza się: stałych mieszkańców gminy, z wyjątkiem osób przebywających poza gminą zamieszkania przez okres co najmniej 12 miesięcy – bez względu na ich miejsce przebywania (w kraju czy za granicą); osoby przebywające czasowo w gminie z zamiarem zamieszkania przez okres co najmniej 12 miesięcy, przybyłe z innego miejsca w kraju lub z zagranicy (imigranci bez stałego pobytu w Polsce).

a The usually resident population (residents) comprises the following groups: permanent residents of the gmina, with the exception of persons residing outside the gmina of residence for a period of 12 months or more – regardless of their place of residence (in the country or abroad); persons temporarily staying in the gmina with the intention of living there for a period 12 months or more, who arrived from another place in the country or from abroad (immigrants who are not registered for permanent residence in Poland).

Narodowy Spis Powszechny Ludności i Mieszkań
National Census of Population and Housing
TABL. 16 (30). LUDNOŚĆ NA PODSTAWIE SPISÓW^a
POPULATION BASED ON CENSUSES DATA^a

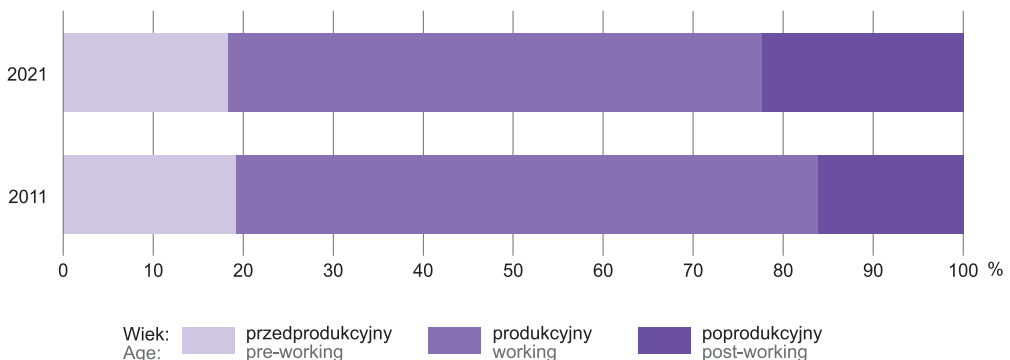
WYSZCZEGÓLNIENIE	2002	2011	2021	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M	2069321	2097635	2027261	TOTAL
na 1 km ²	115	117	113	per 1 km ²
mężczyźni	999758	1016729	981319	males
kobiety	1069563	1080906	1045942	females
na 100 mężczyzn	107,0	106,3	106,6	per 100 males
Miasta	1288519	1269821	1185790	Urban areas
w % ogółu ludności	62,3	60,5	58,5	in % of total population
Wieś	780802	827814	841471	Rural areas
w % ogółu ludności	37,7	39,5	41,5	in % of total population

a Dane Narodowych Spisów Powszechnych Ludności i Mieszkań (2002, 2011, 2021). Stan na: 2002 r. – 20 maja; 2011 r. oraz 2021 r. – 31 marca.
a Data of the National Censuses of Population and Housing (2002, 2011, 2021). As of: 2002 – 20 May; 2011 and 2021 – 31 March.

TABL. 17 (31). LUDNOŚĆ WEDŁUG EKONOMICZNYCH GRUP WIEKU NA PODSTAWIE SPISÓW^a
Stan na 31 marca
POPULATION BY ECONOMIC AGE GROUPS BASED ON CENSUSES DATA^a
As of 31 March

WYSZCZEGÓLNIENIE	2011	2021	SPECIFICATION
W wieku przedprodukcyjnym	404217	372745	Pre-working age
mężczyźni	206913	191492	males
kobiety	197304	181253	females
Miasta	220724	195723	Urban areas
Wieś	183493	177022	Rural areas
W wieku produkcyjnym	1355034	1201698	Working age
mężczyźni	708896	639026	males
kobiety	646138	562672	females
Miasta	825856	693446	Urban areas
Wieś	529178	508252	Rural areas
W wieku poprodukcyjnym	338384	452818	Post-working age
mężczyźni	100920	150801	males
kobiety	237464	302017	females
Miasta	223241	296621	Urban areas
Wieś	115143	156197	Rural areas
Ludność w wieku nieprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym			Non-working age population per 100 persons of working age
Mężczyźni	43,4	53,6	Males
Kobiety	67,3	85,9	Females

a Dane Narodowych Spisów Powszechnych Ludności i Mieszkań (2002, 2011, 2021).
a Data of the National Censuses of Population and Housing (2002, 2011, 2021).

WYKRES 16 (25). LUDNOŚĆ WEDŁUG EKONOMICZNYCH GRUP WIEKU^a
Stan na 31 marca
CHART 16 (25). POPULATION BY ECONOMIC AGE GROUPS^a
As of 31 March

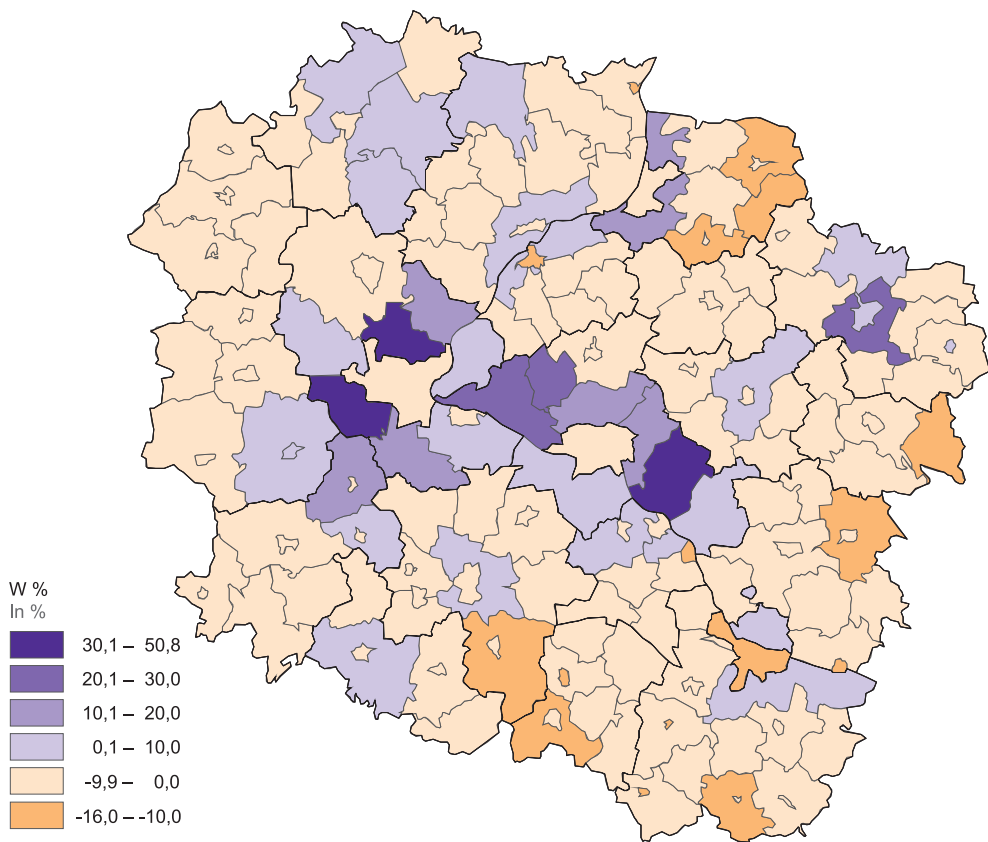
a Dane Narodowych Spisów Powszechnych Ludności i Mieszkań (2011, 2021).
a Data of the National Censuses of Population and Housing (2011, 2021).

MAPA 6 (13). **ZMIANA LICZBY LUDNOŚCI W LATACH 2011–2021^a**

Stan na 31 marca

MAP 6 (13). **POPULATION CHANGES 2011–2021^a**

As of 31 March

Kujawsko-Pomorskie = -3,4%

^a Dane Narodowych Spisów Powszechnych Ludności i Mieszkań (2011, 2021).

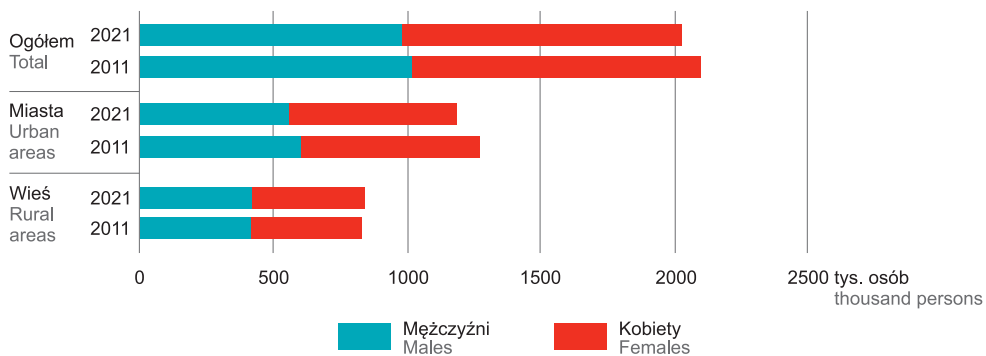
^a Data of the National Censuses of Population and Housing (2011, 2021).

WYKRES 17 (26). **LUDNOŚĆ WEDŁUG MIEJSCA ZAMIESZKANIA I PŁCI^a**

Stan na 31 marca

CHART 17 (26). **POPULATION BY PLACE OF RESIDENCE AND SEX^a**

As of 31 March

^a Dane Narodowych Spisów Powszechnych Ludności i Mieszkań (2011, 2021).

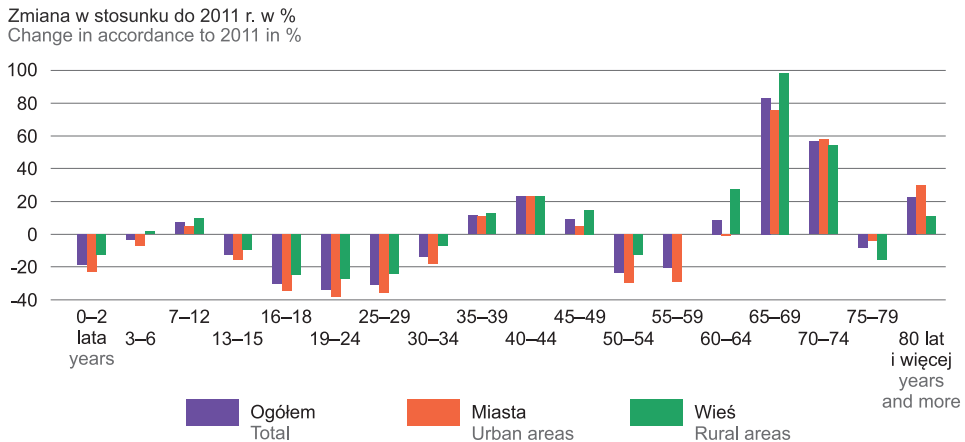
^a Data of the National Censuses of Population and Housing (2011, 2021).

TABL. 18 (32). **LUDNOŚĆ WEDŁUG PŁCI I WIEKU NA PODSTAWIE SPISÓW^a**
 Stan na 31 marca
 POPULATION BY SEX AND AGE BASED ON CENSUSES DATA^a
 As of 31 March

WIEK AGE	2011	2021					
		ogółem grand total	z liczby ogółem of grand total number				
			mężczyźni males	miasta urban areas		wieś rural areas	
				razem total	w tym mężczyźni of which males	razem total	w tym mężczyźni of which males
OGÓŁEM	2097635	2027261	981319	1185790	559229	841471	422090
TOTAL							
0–2 lata	69520	56706	29269	30390	15716	26316	13553
3–6	85037	82249	42370	43769	22425	38480	19945
7–12	124176	132909	68138	69702	35626	63207	32512
13–15	71678	62531	32126	32162	16352	30369	15774
16–18	81900	57354	29353	29449	15073	27905	14280
19–24	184906	122851	63123	66215	33396	56636	29727
25–29	177951	122710	62616	70521	35188	52189	27428
30–34	166679	143651	73035	84759	42824	58892	30211
35–39	151748	169025	85975	100402	50791	68623	35184
40–44	130596	160767	81239	94578	47330	66189	33909
45–49	134323	146218	73207	83924	41285	62294	31922
50–54	161848	124091	61157	70768	33760	53323	27397
55–59	157464	125066	60595	72768	33836	52298	26759
60–64	133610	145097	68315	88621	39762	56476	28553
65–69	73339	134269	60427	86523	36958	47746	23469
70–74	68258	106795	44921	71139	28766	35656	16155
75–79	57820	53080	20560	35797	13602	17283	6958
80 lat i więcej and more	66782	81892	24893	54303	16539	27589	8354

^a Dane Narodowych Spisów Powszechnych Ludności i Mieszkań (2011, 2021).
^a Data of the National Censuses of Population and Housing (2011, 2021).

WYKRES 18 (27). **ZMIANA LICZBY LUDNOŚCI WEDŁUG GRUP WIEKU W 2021 R.^a**
 Stan na 31 marca
 CHART 18 (27). **POPULATION CHANGES BY AGE GROUPS IN 2021^a**
 As of 31 March

^a Dane Narodowych Spisów Powszechnych Ludności i Mieszkań (2011, 2021).
^a Data of the National Censuses of Population and Housing. (2011, 2021)

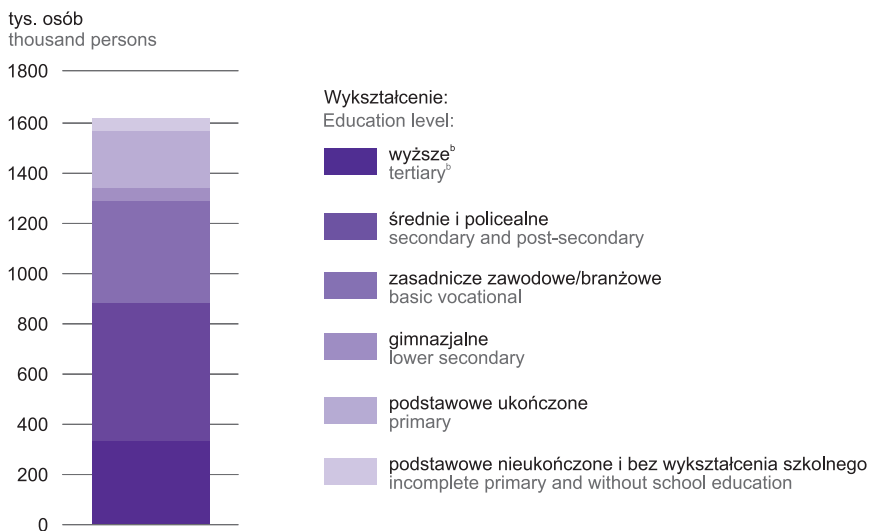
TABL. 19 (33). **LUDNOŚĆ W WYBRANYCH PRZEKROJACH NA PODSTAWIE SPISÓW^a**
 Stan na 31 marca
 POPULATION BY CHOSEN FEATURES BASED ON CENSUSES DATA^a
 As of 31 March

WYSZCZEGÓLNIENIE	2011	2021	SPECIFICATION
Ludność według kraju urodzenia i obywatelstwa w tys. Population by country of birth and citizenship in thousands			
Kraj urodzenia:			Country of birth:
Polaska	2076,3	1996,7	Poland
inny kraj	20,6	30,0	other country
nieustalony	0,7	0,6	unknown
Obywatelstwo:			Citizenship:
polskie	2095,5	2023,9	Polish
niepolskie	1,7	3,4	non-polish
bezpaństwowcy	0,1	0,0	stateless
nieustalone	0,3	0,0	unknown
Ludność w wieku 15 lat i więcej według stanu cywilnego w tys. Population aged 15 and more by marital status in thousands			
Stan cywilny:			Marital status:
kawalerowie/panny	516,8	504,8	single
żonaci/zamężne	997,8	920,9	married
wdowcy/wdowy	166,5	147,1	widowed
rozwieźzieni/rozwieźzione	86,0	135,5	divorced
nieustalone	5,1	4,2	unknown
Ludność według w wieku 13 lat i więcej według poziomu wykształcenia w tys. Population aged 13 and more by educational level in thousands			
Wykształcenie:			Educational level:
wyższe i kolegium	256,0	333,3	tertiary and collegio
średnie policealne i średnie	536,5	552,0	post-secondary and secondary
zasadnicze zawodowe/branżowe	459,2	404,5	vocational/sectoral
gimnazjalne	95,7	54,1	lower secondary
podstawowe ukończone	361,9	225,7	completed primary
podstawowe nieukończone i bez wykształcenia	20,9	50,7	primary not completed and without school education

a Dane Narodowych Spisów Powszechnych Ludności i Mieszkań (2011, 2021); w 2021 r. dane wstępne.

a Data of the National Censuses of Population and Housing (2011, 2021); in 2021 preliminary data.

WYKRES 19 (28). **LUDNOŚĆ W WIEKU 13 LAT I WIĘCEJ WEDŁUG POZIOMU WYKSZTAŁCENIA W 2021 R.^a**
 Stan na 31 marca
 CHART 19 (28). **POPULATION AGED 13 AND MORE BY EDUCATION LEVEL IN 2021^a**
 As of 31 March

a Dane wstępne Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2021. Bez osób z nieustalonym poziomem wykształcenia. b Łącznie z osobami posiadającymi dyplom ukończenia kolegium.

a Preliminary data of the National Censuses of Population and Housing 2021. Without persons with not established level of education. b Including people with college diploma.

Kościóły i związki wyznaniowe
Churches and religious associations
TABL. 20 (34). NIEKTÓRE KOŚCIOŁY I INNE ZWIĄZKI WYZNANIOWE^a
Stan na 31 grudnia
SELECTED CHURCHES AND OTHER RELIGIOUS ASSOCIATIONS^a
As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2010	2015	2020	2021	2010	2015	2020	2021		
	jednostki kościelne ^b church units ^b				duchowni clergy				wierni, wyznawcy adherents, faithful	
Kościół Katolicki: Catholic Church:										
Kościół Rzymskokatolicki ^c	574	577	581	580	1509	1575	1509	1489	1900906	
Starokatolickie: Old Catholic:										
Kościół Polskokatolicki w RP ^d	3	3	3	3	2	2	2	2	470	
Prawosławne: Orthodox:										
Polski Autokefaliczny Kościół Prawosławny ^{ae}	12	12	12	12	16	16	21	21	28000	
Protestanckie i tradycji protestanckiej: Protestant and Protestant tradition:										
Kościół Ewangelicko-Augsburski w RP ^{df}	19 ^g	18	18	18	14 ^g	15	15	15	2428	
Kościół Zielonoświątkowy w RP	10	12	15	15	14	17	19	18	820	
Kościół Adwentystów Dnia Siódmego w RP	6	6	7	7	4	3	4	4	397	
Kościół Ewangelicznych Chrześcijan w RP	10	10	8	11	15	15	15	14	395	
Kościół Ewangelicko-Metodystyczny w RP ^d	3	3	3	3	3	3	2	2	290	
Nowoapostolski Kościół w Polsce	3	3	2	2	3	2	2	2	144	
Kościół Boży w Chrystusie	2	3	3	3	4	8	5	5	127	
Kościół Chrystusowy w RP ^h	1	1	1	1	5	7	5	5	105	
Kościół Chrześcijan Baptystów ^d	3	3	3	2	2	2	3	4	76	
Zbór Chrześcijański w RP	1 ^g	1	1	1	2 ^g	3	2	2	60	
Kościół Boży w Polsce	.	.	1	2	.	.	4	6	30	
Ewangeliczny Związek Braterski	1	1	1	1	1	1	1	1	30	
Nurt badaczy Pisma Świętego: Bible student movement:										
Świadkowie Jehowy w Polsce	91	67	64	64	–	–	452	443	5674 ⁱ	
Świecki Ruch Misyjny „Epifania”	4	3 ^k	3	3	15	13 ^k	12	12	70	
Zrzeszenie Wolnych Badaczy Pisma Świętego w RP	2	2	2	2	7	5	5	5	29	
Islamskie: Muslim:										
Liga Muzułmańska w RP	1	1	–	–	–	–	1	1	400	
Islamskie Zgromadzenie Ahl-ul Bayt Najwyższa Rada ^l	.	.	–	–	.	.	–	–	200	
Dalekiego Wschodu: Far Eastern Religions:										
Związek Buddyjski Bencien Karma Kantsang ^m	1	1	1	1	–	2	–	–	128	
Instytut Wiedzy o Tożsamości "Misja Czaitanii"	–	–	–	–	4	4	4	4	60	
Międzynarodowe Towarzystwo Świadomości Kryszny	.	1	2	2	.	5	7	8	50	
Inne: Others:										
Rodzimy Kościół Polski	.	.	–	–	.	.	–	–	127	
Kościół Jezusa Chrystusa Świętych w Dniach Ostatnich (Mormoni)	1	1 ^k	1	1	12	11 ^k	3	3	111	
Zachodni Zakon Sufi w Polsce	.	.	–	–	.	.	–	–	89 ⁿ	

a Znaczące w województwie; uszeregowane malejąco według liczby wiernych, wyznawców. b Obejmują m.in.: parafie, zbory, gminy wyznaniowe, ośrodki. c Dane dotyczą diecezji: bydgoskiej, toruńskiej, włocławskiej; wierni – ochrzczeni. d Kościół stowarzyszony w Polskiej Radzie Ekumenicznej. e Dane dotyczą diecezji łódzko-poznańskiej. f Dane dotyczą diecezji pomorsko-wielkopolskiej. g Dane dotyczą 2009 r. h Do 2010 r. Wspólnota Kościołów Chrystusowych w RP. i Głosiciele. k Dane dotyczą 2014 r. l Szacunkowa liczebność społeczności szyickiej. m Do 2011 r. Związek Buddyjski Tradycji Karma Kamtsang. n Dane dotyczą 2020 r.

a Important in the voivodeship; listed by the decreasing number of the faithful and adherents. b Including, among others, parishes, congregations, religious communities, centres. c Data concern diocese: bydgoskiej, toruńskiej, włocławskiej; adherents – baptised person. d Church associated in the Polish Ecumenical Council. e Data concern Łódzko-poznańskiej diocese. f Data concern pomorsko-wielkopolskiej diocese. g Data concern 2009. h Until 2010 Wspólnota Kościołów Chrystusowych w RP. i Proclaimers. k Data concern 2014. l Estimated number of Shiites community. m Until 2011 r. Związek Buddyjski Tradycji Karma Kamtsang. n Data concern 2020.

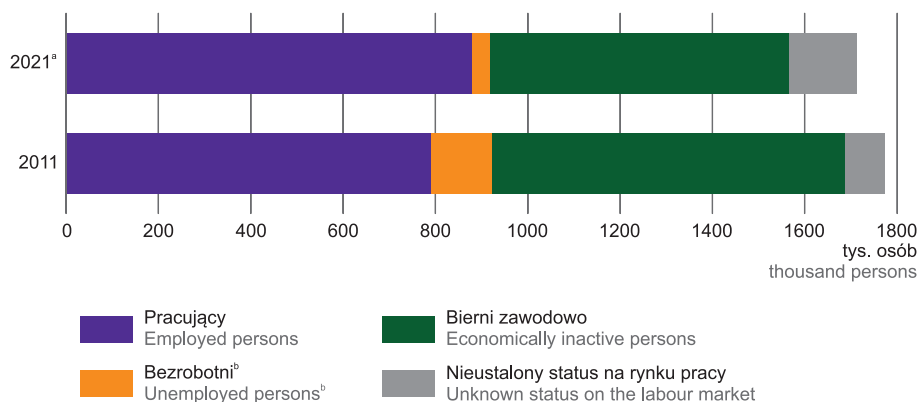
Dział V. Rynek pracy
Chapter V. Labour market

TABL. 1 (35). AKTYWNOŚĆ EKONOMICZNA LUDNOŚCI W WIEKU 15 LAT I WIĘCEJ NA PODSTAWIE SPISU^a W 2021 R.
Stan na 31 marca
ECONOMIC ACTIVITY OF POPULATION AGED 15 AND MORE ON THE BASIS OF THE CENSUS^a IN 2021
As of 31 March

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ludność ogółem Population total	Aktywni zawodowo Economically active persons			Bierni zawodowo Economically inactive persons	Nieustalony status na rynku pracy Unknown status on the labour market	Współczynnik aktywności zawodowej ^b Activity rate ^b	Wskaźnik zatrudnienia ^b Employment rate ^b	Stopa bezrobocia Unemployment rate
		razem total	pracujący employed persons	bezrobotni ^c unemployed persons ^c					
	w tys. in thousands						w % in %		
OGÓŁEM TOTAL	1712,4	918,5	879,0	39,5	648,4	145,5	58,6	56,1	4,3
Mężczyźni Males	819,6	498,0	477,5	20,5	247,0	74,5	66,8	64,1	4,1
Kobiety Females	892,9	420,5	401,5	19,0	401,4	71,0	51,2	48,8	4,5
Miasta Urban areas	1019,8	530,2	506,6	23,6	387,0	102,5	57,8	55,2	4,5
Wieś Rural areas	692,6	388,3	372,4	15,9	261,4	43,0	59,8	57,3	4,1

a Dane wstępne Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2021. b Przy wyliczaniu wskaźników nie uwzględniono nieustalonego statusu na rynku pracy. c Osoby w wieku 15–74 lata.
a Preliminary data of the Population and Housing Census 2021. b Unknown status on the labour market was not taken into account in calculation of the rates. c Persons aged 15–74.

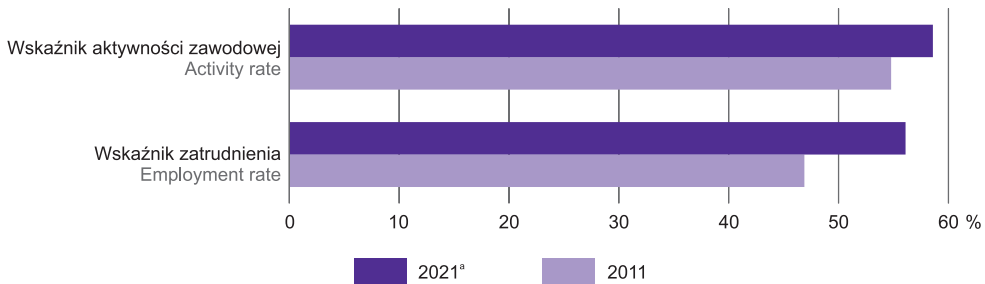
WYKRES 1 (29). AKTYWNOŚĆ EKONOMICZNA LUDNOŚCI W WIEKU 15 LAT I WIĘCEJ NA PODSTAWIE SPISÓW
Stan na 31 marca
CHART 1 (29). ECONOMIC ACTIVITY OF POPULATION AGED 15 AND MORE ON THE BASIS OF THE NATIONAL CENSUSES
As of 31 March

a Dane wstępne Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2021. b Osoby w wieku 15–74 lata.
a Preliminary data of the National Census of Population and housing 2021. b Persons aged 15–74.

WYKRES 2 (30). WSKAŹNIKI AKTYWNOŚCI EKONOMICZNEJ LUDNOŚCI W WIEKU 15 LAT I WIĘCEJ NA PODSTAWIE SPISÓW

Stan na 31 marca

CHART 2 (30). RATES OF ECONOMIC ACTIVITY OF POPULATION AGED 15 AND MORE ON THE BASIS OF THE NATIONAL CENSUSES
 As of 31 March

a Dane wstępne Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2021. Przy wyliczaniu wskaźników nie uwzględniono nieustalonego statusu na rynku pracy.

a Preliminary data of the National Census of Population and housing 2021. Unknown status on the labour market was not taken into account in calculation of the rates.

TABL. 2 (36). AKTYWNOŚĆ EKONOMICZNA LUDNOŚCI W WIEKU 15–89 LAT – NA PODSTAWIE BAEŁ

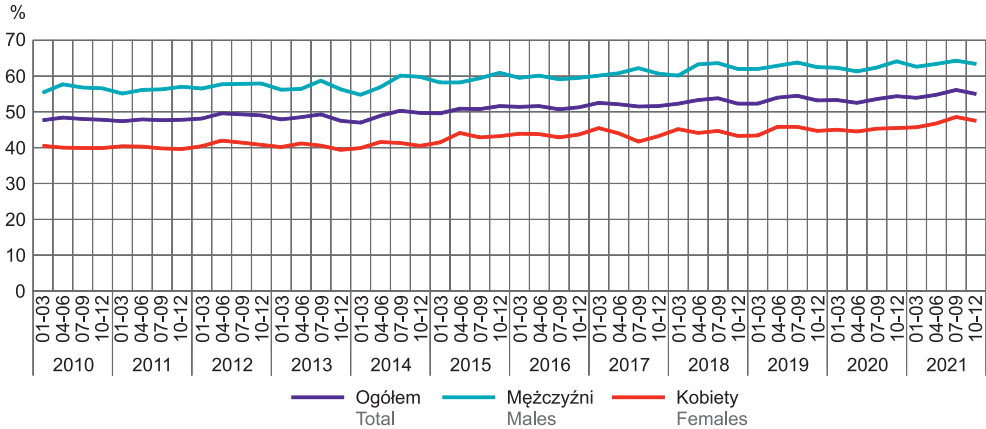
ECONOMIC ACTIVITY OF THE POPULATION AGED 15–89 – BASED ON LFS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2020	2021				SPECIFICATION	
				przeciętne w roku annual averages		kwartały quarters			
				01–03	04–06	07–09	10–12		
LUDNOŚĆ w tys.	1600	1654	1631	1619	1623	1620	1618	1617	POPULATION in thousands
Mężczyźni	764	796	782	776	778	776	775	775	Men
Kobiety	836	859	849	843	845	844	842	842	Women
Aktywni zawodowo	860	912	899	930	920	932	943	926	Economically active persons
mężczyźni	479	508	501	510	513	511	510	506	men
kobiety	381	404	398	420	408	421	433	420	women
Pracujący	768	839	872	889	874	887	907	890	Employed persons
mężczyźni	432	471	489	492	487	492	498	491	men
kobiety	335	369	383	398	386	395	409	400	women
Bezrobotni ^a	92	73	27	41	47	45	36	36	Unemployed persons ^a
mężczyźni	47	37	13	18	26	19	13	16	men
kobiety	45	36	15	23	21	26	24	20	women
Bierni zawodowo	740	742	732	689	703	688	674	691	Economically inactive persons
mężczyźni	284	288	281	266	265	266	265	268	men
kobiety	456	454	451	423	438	423	410	422	women
WSPÓŁCZYNNIK AKTYWNOŚCI ZAWODOWEJ w %	53,8	55,1	55,1	57,4	56,7	57,5	58,3	57,3	ACTIVITY RATE in %
mężczyźni	62,7	63,8	64,1	65,7	65,9	65,9	65,8	65,3	men
kobiety	45,6	47,0	46,9	49,8	48,3	49,9	51,4	49,9	women
STOPA BEZROBOCIA w %	10,7	8,0	3,0	4,4	5,1	4,8	3,8	3,9	UNEMPLOYMENT RATE in %
mężczyźni	9,8	7,3	2,6	3,5	5,1	3,7	2,5	3,2	men
kobiety	11,8	8,9	3,8	5,5	5,1	6,2	5,5	4,8	women

a Osoby w wieku 15–74 lata.

a Persons aged 15–74.

WYKRES 3 (31). WSKAŹNIK ZATRUDNIENIA DLA OSÓB W WIEKU 15–89 LAT
 CHART 3 (31). THE EMPLOYMENT RATE FOR PERSONS AGED 15–89

TABL. 3 (37). PRACUJĄCY^a
 Stan na 31 grudnia
 EMPLOYED PERSONS^a
 As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2010	2015	2020	2021	
				ogółem total	w tym kobiety of which women
OGÓŁEM^b TOTAL^b	680154	707068	743160	699821	322961
sektor publiczny public sector	159742	150138	152356	152364	100854
sektor prywatny ^b private sector ^b	520412	556930	590804	547457	222107
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybnictwo ^{bc} Agriculture, forestry and fishing ^{bc}	107567	107683	106850	61071	22760
Przemysł Industry	160130	167366	173188	172997	56514
w tym przetwórstwo przemysłowe of which manufacturing	144519	153272	157852	157771	53199
Budownictwo Construction	43588	41008	48113	48751	5235
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^a Trade; repair of motor vehicles ^a	113020	112315	115301	115191	59297
Transport i gospodarka magazynowa Transportation and storage	33248	35179	41654	40151	7906
Zakwaterowanie i gastronomia ^a Accommodation and catering ^a	9295	10310	11614	12103	7677
Informacja i komunikacja Information and communication	6115	9826	12753	13173	3874
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa Financial and insurance activities	14547	14790	12908	11893	8182
Obsługa rynku nieruchomości ^a Real estate activities	11312	12587	13072	13531	9097
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna Professional, scientific and technical activities	16677	20144	22947	24682	12495
Administrowanie i działalność wspierająca ^a Administrative and support service activities	19113	22409	23141	23081	10047
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne Public administration and defence; compulsory social security	32508	33234	33896	34125	21758
Edukacja Education	55961	57698	58909	58804	45680
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna Human health and social work activities	40583	43299	47428	47803	38342
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją Arts, entertainment and recreation	6531	6261	6596	6980	4186
Pozostała działalność usługowa Other service activities	9959	12959	14790	15485	9911

a Według faktycznego miejsca pracy i rodzaju działalności. b Dane od 2020 r. nie są w pełni porównywalne z danymi za lata poprzednie; patrz uwagi do działu, ust. 14 na str. 187. c Dla gospodarstw indywidualnych w rolnictwie dane szacunkowe.

a By actual workplace and kind of activity. b Data since 2020 are not fully comparable to those for previous years; see notes to the chapter, item 14 on page 187. c For private farms in agriculture estimated data.

TABLE 4 (38). **PRZECIĘTNE ZATRUDNIENIE**
AVERAGE PAID EMPLOYMENT

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2020	2021		SPECIFICATION
				ogółem total	w tym podmioty o liczbie pracujących powyżej 9 osób ^a of which entities employing more than 9 persons ^a	
O G Ó Ł E M^b	448726	444666	464855	468459	390110	T O T A L^b
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo ^{bc}	10398	10001	11970	11781	4341	Agriculture, forestry and fishing ^{bc}
Przemysł	137886	137745	144655	145914	135493	Industry
w tym przetwórstwo przemysłowe	127350	127443	133495	134681	124904	of which manufacturing
Budownictwo	33474	28151	30739	31214	19868	Construction
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^d	75023	69890	67483	68105	47288	Trade; repair of motor vehicles ^d
Transport i gospodarka magazynowa	16058	18934	22919	23128	17048	Transportation and storage
Zakwaterowanie i gastronomia ^d	6009	5883	6914	7065	4233	Accommodation and catering ^d
Informacja i komunikacja	2731	2824	7996	8149	7007	Information and communication
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	7967	9374	7215	6878	5880	Financial and insurance activities
Obsługa rynku nieruchomości ^d	5253	5809	5749	5780	4211	Real estate activities
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	9555	10385	11350	12578	7406	Professional, scientific and technical activities
Administrowanie i działalność wspierająca ^d	13724	15918	13097	13107	11301	Administrative and support service activities
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	32622	31714	30895	30801	30799	Public administration and defence; compulsory social security
Edukacja	54289	53941	55482	55165	54511	Education
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	33837	33065	37345	37007	34108	Human health and social work activities
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	5487	4740	4841	5168	4799	Arts, entertainment and recreation
Pozostała działalność usługowa	4413	6293	6206	6619	1817	Other service activities

a Bez zatrudnionych za granicą. b Dane od 2020 r. nie są w pełni porównywalne z danymi za lata poprzednie; patrz uwagi do działu, ust. 15 na str. 187. c Dla gospodarstw indywidualnych w rolnictwie dane szacunkowe.

a Excluding persons employed abroad. b Data since 2020 are not fully comparable to those for previous years; see notes to the chapter, item 15 on page 187. c For private farms in agriculture estimated data.

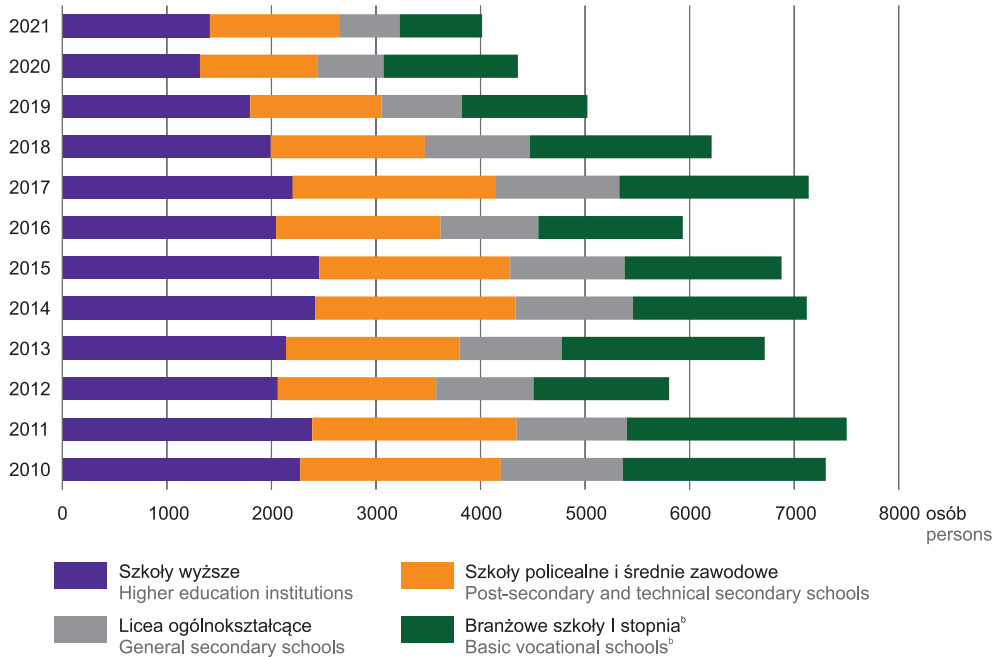
TABL. 5 (39). PRZYJĘCIA DO PRACY I ZWOLNIENIA Z PRACY^a
HIRES AND TERMINATIONS^a

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Przyjęcia do pracy Hires		Współczyn- nik przyjęć w % Hire rate in %	Zwolnienia z pracy Terminations		Współ- czynnik zwolnień w % Termina- tions rate in %
		ogółem total	w tym kobiety women		ogółem total	w tym kobiety women	
OGÓŁEM	2010	80593	31819	22,0	77431	30523	21,1
TOTAL	2015	84411	37088	23,1	78832	32012	21,5
	2020	71544	31007	18,4	72881	31225	18,7
	2021	76732	33060	20,0	72210	30812	18,9
sektor publiczny public sector		15443	10098	11,8	15008	9439	11,5
sektor prywatny private sector		61289	22962	24,3	57202	21373	22,7
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo Agriculture, forestry and fishing		556	149	13,4	613	139	15,1
Przemysł Industry		26796	9121	19,8	25041	8184	18,5
w tym przetwórstwo przemysłowe of which manufacturing		25148	8759	20,1	23601	7861	18,9
Budownictwo Construction		5287	554	26,7	5002	353	25,3
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ Trade; repair of motor vehicles ^Δ		11653	5371	24,9	9847	4800	20,9
Transport i gospodarka magazynowa Transportation and storage		4570	718	26,9	4282	537	25,2
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ Accommodation and catering ^Δ		1523	903	40,5	1119	707	29,8
Informacja i komunikacja Information and communication		1523	600	22,8	1314	383	20,0
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa Financial and insurance activities		916	705	14,8	1295	977	21,1
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ Real estate activities		599	296	14,7	577	254	14,1
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna Professional, scientific and technical activities		2168	1037	31,1	1376	669	19,6
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ Administrative and support service activities		5977	2574	52,4	6222	2555	54,5
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne Public administration and defence; compulsory social security		4691	2822	14,8	4668	2640	14,7
Edukacja Education		4285	3535	8,5	3963	3214	8,0
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna Human health and social work activities		4857	4033	14,4	5925	4936	17,6
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją Arts, entertainment and recreation		703	393	15,9	565	311	12,6
Pozostałe sekcje Other sections		628	249	36,7	401	153	23,1

a Dane obejmują pełnozatrudnionych w podmiotach o liczbie pracujących 10 i więcej osób oraz w jednostkach sfery budżetowej niezależnie od liczby pracujących.

a Data cover full-time employees in entities with 10 or more employed persons and budgetary sphere units, regardless of the number of employed persons.

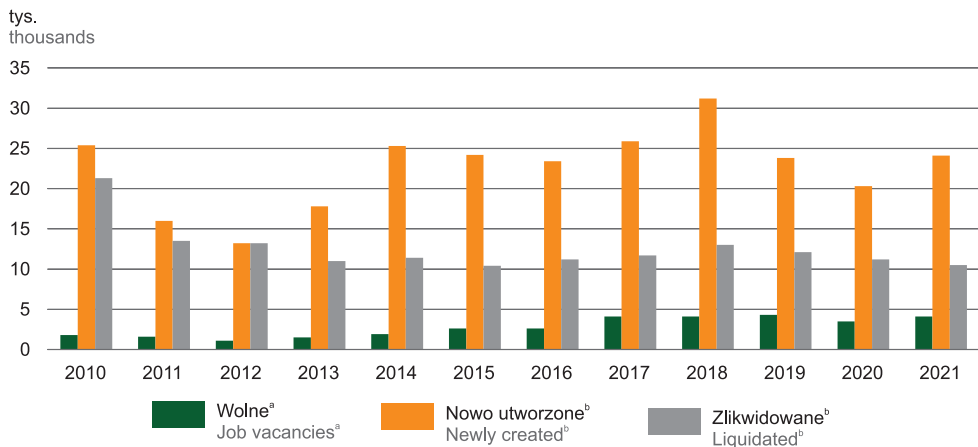
WYKRES 4 (32). **ABSOLWENCI PODEJMUJĄCY PRACĘ PO RAZ PIERWSZY WEDŁUG RODZAJU UKOŃCZONEJ SZKOŁY^a**
 CHART 4 (32). **GRADUATES TAKING UP WORK FOR THE FIRST TIME BY TYPE OF GRADUATED SCHOOL^a**

a Zatrudnieni na podstawie stosunku pracy; dane obejmują pełnozatrudnionych oraz sezonowych i zatrudnionych dorywczo; bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób. b Do 2020 r. – absolwenci zasadniczych szkół zawodowych, od 2020 r. – branżowych szkół I stopnia.

a Employed on the basis of an employment contract; data cover full-time employees as well as seasonal and temporary employees; excluding economic entities with up to 9 employed persons. b Until 2020 – graduates of basic vocational schools, since 2020 – graduates stage I sectoral vocational schools.

WYKRES 5 (33). **MIĘJSCA PRACY WOLNE, NOWO UTWORZONE I ZLIKwidOWANE**
 CHART 5 (33). **JOB VACANCIES, NEWLY CREATED AND LIQUIDATED JOBS**

a Stan na 31 grudnia. b W ciągu roku.
 a As of 31 December. b During the year.

TABL. 6 (40). **BEZROBOTNI ZAREJESTROWANI**
 Stan na 31 grudnia
 REGISTERED UNEMPLOYED PERSONS
 As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2020	2021	SPECIFICATION
Bezrobotni zarejestrowani ogółem	139401	107255	73482	61861	Total registered unemployed persons
w tym kobiety	75696	60367	42889	36588	of which women
Z liczby ogółem – bezrobotni:					Of total number – unemployed persons:
dotychczas niepracujący	24830	15648	8268	6987	previously not employed
absolwenci ^a	7556	4352	2249	1668	school-leavers ^a
bez kwalifikacji zawodowych	42057	38264	27425	23402	without occupational qualifications
zwolnieni z przyczyn dotyczących zakładu pracy	2493	4268	2875	2119	terminated for company reasons
długotrwale bezrobotni ^b	69680	63149	40683	38214	long-term unemployed ^b
posiadający prawo do zasiłku	26416	17143	12439	8919	possessing benefit rights
posiadający co najmniej jedno dziecko do 6 roku życia	.	18823	15153	12880	with at least one child under 6 years of age
niepełnosprawni	6260	5080	2677	3013	disabled persons

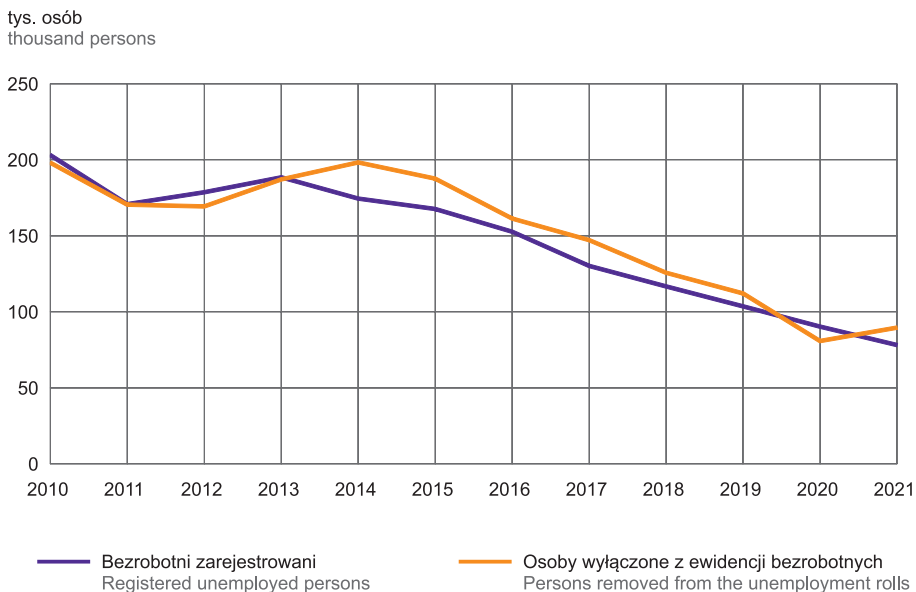
a Za bezrobotnego zarejestrowanego absolwenta uważa się osobę w okresie do upływu 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki potwierdzonej świadectwem, dyplomem lub innym dokumentem ukończenia szkoły (dotyczy absolwentów z wykształceniem zasadniczym zawodowym/branżowym, średnim, policealnym lub wyższym), kursów zawodowych trwających co najmniej 24 miesiące lub nabycia uprawnień do wykonywania zawodu przez osoby z niepełnosprawnościami. b Pozostający w rejestrze powiatowego urzędu pracy łącznie przez okres ponad 12 miesięcy w okresie ostatnich 2 lat, z wyłączeniem okresów odbywania stażu i przygotowania zawodowego.

Ź r ó d ł o: dane Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej.

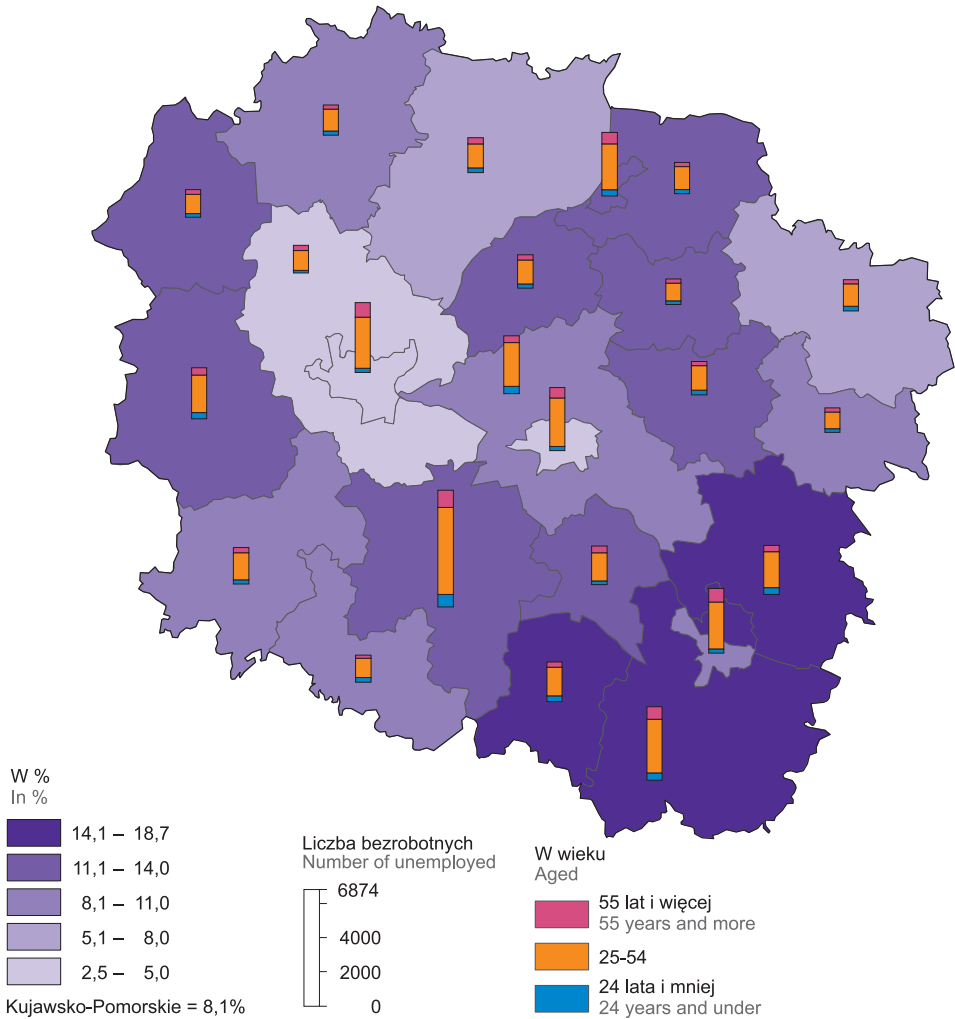
a An unemployed school-leaver is a person who has, within the past 12 months, graduated education confirmed by a certificate, diploma or other proof of graduation (concerns school-leavers with basic vocational or basic sectoral vocational, secondary, post-secondary or tertiary education), has completed a minimum of 24 months of vocational training courses or is a person with disabilities who has acquired the licence to practise an occupation in this period. b Remaining in the register rolls of the powiat labour office for the overall over 12 months during the last two years, excluding the time of undergoing traineeship and on a job occupational training.

S o u r c e: data of the Ministry of Family and Social Policy.

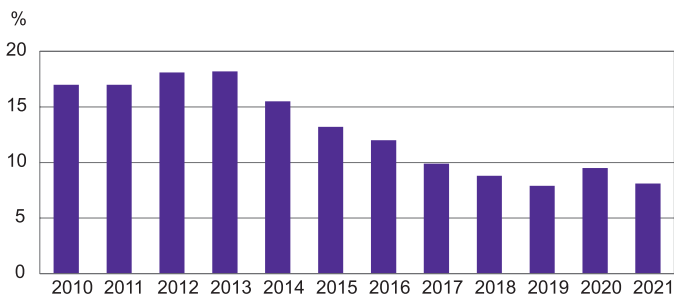
WYKRES 6 (34). **NAPŁYW I ODPIŁYW BEZROBOTNYCH**
 CHART 6 (34). INFLOW AND OUTFLOW OF THE UNEMPLOYED

MAPA 1 (14). **STOPA BEZROBOCIA REJESTROWANEGO W 2021 R.**
 Stan na 31 grudnia
 MAP 1 (14). REGISTERED UNEMPLOYMENT RATE IN 2021
 As of 31 December

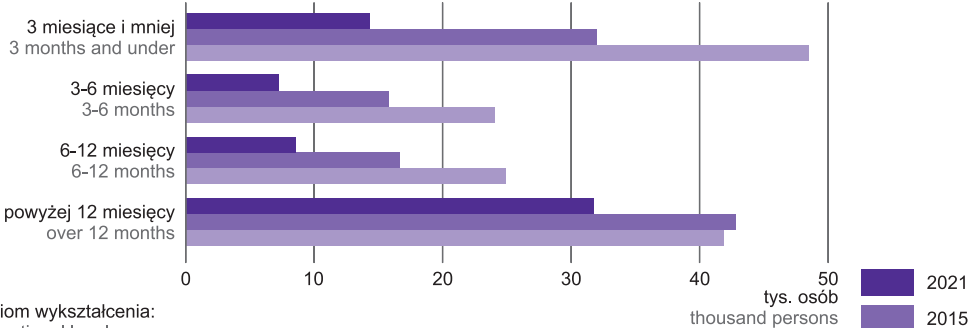
Stopa bezrobocia rejestrowanego
 Stan na 31 grudnia
 Registered unemployment rate
 As of 31 December

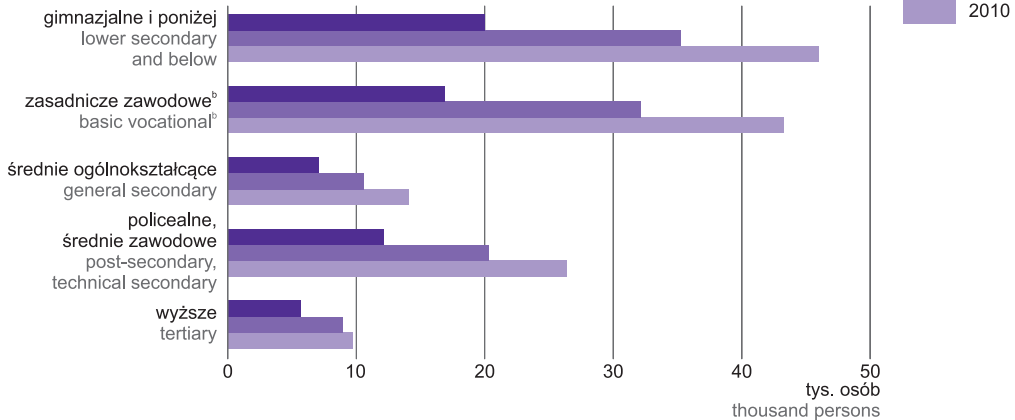
WYKRES 7 (35). BEZROBOTNI OGÓŁEM WEDŁUG CZASU POZOSTAWANIA BEZ PRACY I POZIOMU WYKSZTAŁCENIA

CHART 7 (35). UNEMPLOYED PERSONS BY DURATION OF UNEMPLOYMENT AND EDUCATIONAL ATTAINMENT
As of 31 December

Czas pozostawania bez pracy^a:
Duration of unemployment^a:

Poziom wykształcenia:
Educational level:

a Od momentu rejestracji w urzędzie pracy; przedziały zostały domknięte prawostronnie, np. w przedziale 3–6 uwzględniono osoby, które pozostały bez pracy 3 miesiące i 1 dzień do 6 miesięcy, b W 2021 r. łącznie z wykształceniem zasadniczym branżowym.

a From the date of registering in a labour office; intervals were shifted upward, e.g. in the interval 3–6, persons unemployed from 3 months and 1 day to 6 months were included. b In 2021 including sectoral vocational education.

TABL. 7 (41). BEZROBOTNI ZAREJESTROWANI KORZYSTAJĄCY Z AKTYWNYCH FORM PRZECIWDZIAŁANIA BEZROBOCIU ORAZ OFERTY PRACY^a
REGISTERED UNEMPLOYED PERSONS BENEFITTING FROM LABOUR MARKET PROGRAMME AS WELL AS JOB OFFERS^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2020	2021	SPECIFICATION
Bezrobotni, którzy:					Unemployed persons who:
Podjęli zatrudnienie przy pracach interwencyjnych	2576	3593	1812	2698	Undertook employment in intervention works
w tym kobiety	1531	1895	1136	1609	of which women
Podjęli zatrudnienie przy robotach publicznych	8431	5569	2642	3281	Undertook employment in public works
w tym kobiety	3530	2750	1505	1901	of which women
Rozpoczęli szkolenie i staż u pracodawcy	34222	25770	7233	8564	Started training and traineeship with the employer
w tym kobiety	20411	15351	4751	5508	of which women
Rozpoczęli prace społecznie użyteczne	5256	4152	1687	1789	Started a social useful works
w tym kobiety	3411	2554	1009	1064	of which women
Liczba zgłoszonych ofert pracy	67103	95290	52325	70131	Number of submitted job offers
Bezrobotni na 1 ofertę pracy^b	129	36	25	22	Unemployed persons per 1 job offer^b

a W ciągu roku. b Stan na 31 grudnia.
Źródło: dane Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej.

a During the year. b As of 31 December.
Source: data of the Ministry of Family and Social Policy.

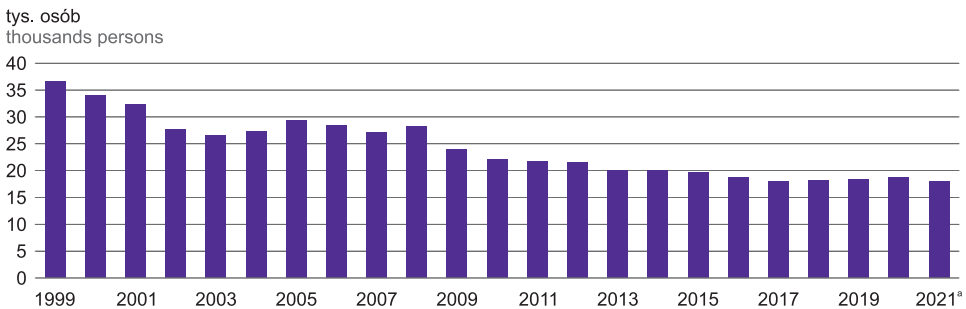
TABL. 8 (42). ZATRUDNIENI^a W WARUNKACH ZAGROŻENIA ZWIĄZANEGO ZE ŚRODOWISKIEM PRACY W 2021 R.
EXPOSURE^a TO RISK FACTORS ARISING FROM WORK ENVIRONMENT IN 2021

WYSZCZEGÓLNIENIE	Zatrudnieni w warunkach zagrożenia Employees exposed to risk factors					SPECIFICATION
	w stosunku do których w ciągu roku zagrożenia which were, over the year					
	zlikwidowano lub ograniczono eliminated or reduced				ujawniono (łącznie z zagrożeniami nowo powstałymi) identified (including newly arisen risks)	
	razem total	zlikwidowano lub ograniczono do poziomu zgodnego z normą eliminated or reduced to the standard level	ograniczono reduced	stan na 31 grudnia as of 31 December		
Czynniki:						Factors:
O G Ó Ł E M	10766	3316	7450	2881	13938	T O T A L
Substancje chemiczne	339	224	115	143	281	Chemicals
w tym:						of which:
rakotwórcze	53	27	26	51	71	carcinogens
mutagenne	26	mutagens
Pyły zwłókniające	51	24	27	60	116	Dusts fibrous
Pyły rakotwórcze	154	80	74	70	167	Dusts carcinogenic
Inne pyły	511	238	272	333	720	Dusts other
Hałas	7652	2227	5425	1825	9852	Noise
Wibracje (drgania mechaniczne)	292	93	199	136	367	Vibrations
Mikroklimat gorący	91	41	50	39	127	Hot microclimate
Mikroklimat zimny	44	.	35	28	322	Cold microclimate
Promieniowanie jonizujące	.	.	.	–	.	Ionising radiation
Promieniowanie laserowe	78	17	61	31	92	Laser radiation
Promieniowanie nadfioletowe	61	39	22	–	22	Ultraviolet radiation
Promieniowanie podczerwone	32	31	.	.	.	Infrared radiation
Promieniowanie widzialne	.	–	.	–	.	Visible radiation
Pole elektromagnetyczne	203	21	182	98	614	Electromagnetic fields
Czynniki biologiczne	1245	270	975	111	1238	Biological factors

a Liczeni tyle razy, na ile czynników są narażeni.
a Employees listed as many times as many risks they are exposed to.

WYKRES 8 (36). ZATRUDNIENI W WARUNKACH ZAGROŻENIA
Stan na 31 grudnia

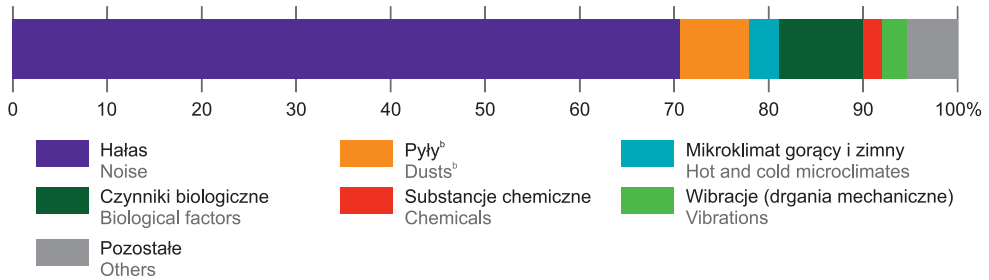
CHART 8 (36). EXPOSURE TO RISK FACTORS AT WORK
As of 31 December

a W 2021 r. zmianie uległa metoda badania z pełnej na metodę reprezentacyjną na dobranej celowo próbie.
a In 2021, the survey method was changed from a full scale to a purposive sampling method.

WYKRES 9 (37). **ZATRUDNIENI^a W WARUNKACH ZAGROŻENIA ZWIĄZANEGO ZE ŚRODOWISKIEM PRACY WEDŁUG CZYNNIKÓW SZKODLIWYCH I NIEBEZPIECZNYCH ORAZ UCIAŻLIWYCH DLA ZDROWIA W 2021 R.**

CHART 9 (37). **EXPOSURE^a TO RISK FACTORS ARISING FROM WORK ENVIRONMENT BY PHYSICAL HEALTH RISK FACTORS IN 2021**

a Liczeni tyle razy, na ile czynników są narażeni. b Zwłókniające, rakotwórcze i inne.
 a Employees listed as many times as many risks they are exposed to. b Fibrous, carcinogenic and other.

TABL. 9 (43). **POSZKODOWANI W WYPADKACH PRZY PRACY^a (poza gospodarstwami indywidualnymi w rolnictwie)**
PERSONS INJURED IN ACCIDENTS AT WORK^a (excluding private farms in agriculture)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem Total	W wypadkach In accidents			Z liczby ogółem – niezdol- ni do pracy ^b Of total number – persons incapable for work ^b			SPECIFICATION
		śmier- telnych fatal	ciężkich serious	z innym skut- kiem with other effect	1–3 dni days	4–20 days	21 dni i więcej days and more	
OGÓŁEM	2010 5022	29	33	4960	43	1596	3009	TOTAL
	2015 5091	21	22	5048	97	1960	2800	
	2020 3615	11	22	3582	12	1645	1938	
	2021 3902	6	18	3878	25	1780	2091	
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	64	–	1	63	–	17	47	Agriculture, forestry and fishing
Przemysł								Industry
Górnictwo i wydobywanie	1	–	–	1	–	–	1	Mining and quarrying
Przetwórstwo przemysłowe	1645	2	8	1635	5	717	921	Manufacturing
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^a	22	–	1	21	–	10	12	Electricity, gas, steam and air conditioning supply
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^a	122	–	1	121	1	41	80	Water supply; sewerage, waste management and remediation activities
Budownictwo	209	–	2	207	2	83	124	Construction
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^a	596	2	–	594	9	304	281	Trade; repair of motor vehicles ^a
Transport i gospodarka magazynowa	233	1	1	231	1	92	139	Transportation and storage
Zakwaterowanie i gastronomia ^a	34	–	–	34	1	20	13	Accommodation and catering ^a
Informacja i komunikacja	6	–	1	5	1	1	4	Information and communication
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	8	–	–	8	–	5	3	Financial and insurance activities
Obsługa rynku nieruchomości ^a	29	–	–	29	–	12	17	Real estate activities
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	54	1	–	53	–	25	28	Professional, scientific and technical activities
Administrowanie i działalność wspierająca ^a	83	–	1	82	–	27	56	Administrative and support service activities
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	198	–	1	197	3	102	93	Public administration and defence; compulsory social security
Edukacja	136	–	1	135	1	53	82	Education
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	414	–	–	414	1	252	161	Human health and social work activities
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	34	–	–	34	–	9	25	Arts, entertainment and recreation
Pozostała działalność usługowa	14	–	–	14	–	10	4	Other service activities

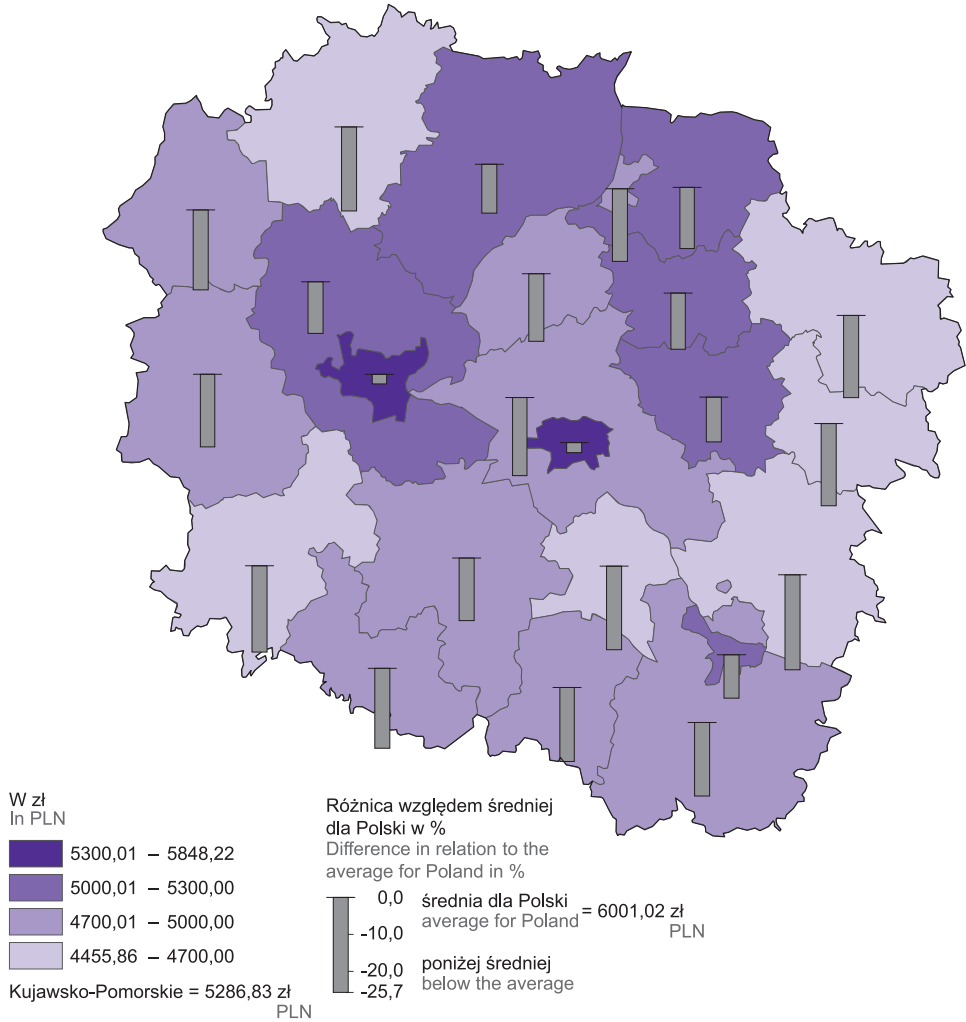
a Zgłoszone w danym roku. b Bez osób poszkodowanych w wypadkach śmiertelnych.
 a Registered in a given year. b Excluding persons injured in fatal accidents.

Dział VI. Wynagrodzenia. Świadczenia społeczne
Chapter VI. Wages and salaries. Social benefits

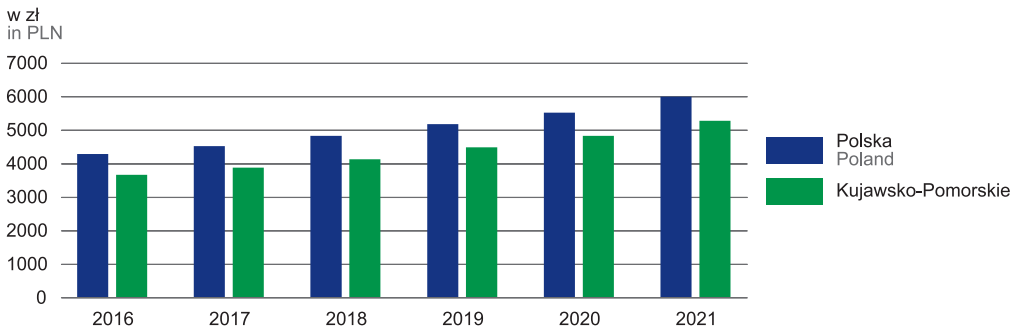
TABL. 1 (44). PRZECIĘTNE MIESIĘCZNE WYNAGRODZENIA BRUTTO
AVERAGE MONTHLY GROSS WAGES AND SALARIES

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2020	2021		SPECIFICATION
				ogółem total	w tym podmioty o liczbie pracujących powyżej 9 of which entities with more than 9 employed persons	
O G Ó Ł E M	2759,68	3369,85	4601,76	5045,26	5286,83	T O T A L
sektor publiczny	3370,86	4066,05	5408,56	5894,95	5894,95	public sector
sektor prywatny	2470,12	3065,16	4268,25	4700,46	4972,39	private sector
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	3069,29	4193,95	5184,06	5733,63	5965,57	Agriculture, forestry and fishing
Przemysł	2750,35	3392,81	4579,60	4981,73	5086,93	Industry
w tym przetwórstwo przemysłowe	2706,27	3361,74	4565,42	4975,01	5083,90	of which manufacturing
Budownictwo	2356,44	2792,83	3878,30	4298,78	4768,78	Construction
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ	2263,66	2863,06	4159,09	4584,98	4959,47	Trade; repair of motor vehicles ^Δ
Transport i gospodarka magazynowa	2186,44	2611,51	3621,50	3971,13	4194,36	Transportation and storage
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ	1803,88	2295,75	3220,13	3597,83	3949,62	Accommodation and catering ^Δ
Informacja i komunikacja	3636,44	4320,72	7313,19	7990,34	8246,30	Information and communication
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	3818,84	4788,24	5663,99	6196,11	6533,23	Financial and insurance activities
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ	3123,68	3655,50	4555,89	4858,21	5154,48	Real estate activities
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	2948,28	3372,01	4764,36	5582,17	6350,87	Professional, scientific and technical activities
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ	1833,19	2528,65	3434,00	3765,60	3751,05	Administrative and support service activities
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	3737,21	4320,85	5952,38	6348,66	6348,66	Public administration and defence; compulsory social security
Edukacja	3263,06	4012,15	5196,96	5568,83	5591,19	Education
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	2904,59	3349,41	4647,65	5464,32	5612,44	Human health and social work activities
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	2839,39	3268,60	4265,39	4423,48	4492,21	Arts, entertainment and recreation
Pozostała działalność usługowa	2400,71	2789,27	3581,93	4043,69	5053,50	Other service activities

MAPA 1 (15). **PRZECIĘTNE MIESIĘCZNE WYNAGRODZENIA BRUTTO W 2021 R.**
 MAP 1 (15). **AVERAGE MONTHLY GROSS WAGES AND SALARIES IN 2021**

WYKRES 1 (38). **PRZECIĘTNE MIESIĘCZNE WYNAGRODZENIA BRUTTO^a**
 CHART 1 (38). **AVERAGE MONTHLY GROSS WAGES AND SALARIES^a**

^a Bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób.
^a Excluding economic entities employing up to 9 persons.

TABL. 2 (45). EMERYCI I RENCISCI^a
RETIREES AND PENSIONERS^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2020	2021	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M	467718	457787	485138	482940	T O T A L
Pobierający emerytury i renty wypłacane przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych	383780	381263	412718	413211	Persons receiving retirement and other pensions paid by the Social Insurance Institution
emerytury	244229	250639	301136	303936	retirement pensions
renty z tytułu niezdolności do pracy	69797	60977	44523	42631	disability pensions
renty rodzinne	69754	69647	67059	66644	survivors pensions
Rolnicy indywidualni	83938	76524	72420	69729	Farmers

a Przeciętne w roku.

Ź r ó d ł o: dane Zakładu Ubezpieczeń Społecznych i Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego.

a Annual averages.

S o u r c e: data of the Social Insurance Institution and the Agricultural Social Insurance Fund.

TABL. 3 (46). ŚWIADCZENIA EMERYTALNE I RENTOWE BRUTTO
GROSS RETIREMENT AND OTHER PENSION BENEFITS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2020	2021	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M G R A N D T O T A L					
Świadczenia w mln zł	7687,3	9449,0	12194,3	12975,0	Benefits in million PLN
WYPŁACANE PRZEZ ZAKŁAD UBEZPIECZEŃ SPOŁECZNYCH PAID BY THE SOCIAL INSURANCE INSTITUTION					
R a z e m T o t a l					
Świadczenia w mln zł	6731,4	8354,6	10990,2	11767,4	Benefits in million PLN
Przeciętna miesięczna emerytura i renta w zł	1461,65	1826,08	2219,07	2373,17	Average monthly retirement and other pension in PLN
Emerytury Retirement pensions					
Świadczenia w mln zł	4681,0	5913,3	8410,5	9082,4	Benefits in million PLN
Przeciętna miesięczna emerytura w zł	1597,22	1966,09	2327,44	2490,20	Average monthly retirement pension in PLN
Renty z tytułu niezdolności do pracy Disability pensions					
Świadczenia w mln zł	922,4	1040,1	951,0	952,0	Benefits in million PLN
Przeciętna miesięczna renta w zł	1101,33	1421,42	1779,98	1860,99	Average monthly pension in PLN
Renty rodzinne Survivors pensions					
Świadczenia w mln zł	1127,9	1401,2	1628,7	1733,0	Benefits in million PLN
Przeciętna miesięczna renta w zł	1347,50	1676,52	2023,95	2167,05	Average monthly pension in PLN
ROLNIKÓW INDYWIDUALNYCH ^a FARMERS ^a					
Świadczenia w mln zł	955,8	1094,4	1204,1	1207,6	Benefits in million PLN
Przeciętna miesięczna emerytura i renta w zł	948,95	1191,79	1385,57	1443,15	Average monthly retirement and other pension in PLN

a Łącznie z wypłatami z pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych, w przypadku łączenia uprawnień do świadczeń z tego systemu z uprawnieniami do świadczeń z Funduszu Emerytalno-Rentowego; patrz uwagi do działu, ust. 5 na str. 190.

Ź r ó d ł o: dane Zakładu Ubezpieczeń Społecznych i Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego.

a Including payments from non-agricultural social security system, in the case of merging entitlements to benefits from this system and from the Pension Fund; see notes to the chapter, item 5 on page 190.

S o u r c e: data of the Social Insurance Institution and the Agricultural Social Insurance Fund.

TABL. 4 (47). **ŚWIADCZENIA WYCHOWAWCZE „RODZINA 500+”**
“FAMILY 500+” CHILD-SUPPORT BENEFIT

WYSZCZEGÓLNIENIE	2019	2020	2021	SPECIFICATION
Świadczenie wychowawcze: przeciętna miesięczna liczba dzieci, na które rodziny otrzymują świadczenia w tys.	199,0 ^a 325,3	341,9	341,3	Child-raising benefit: average monthly number of children in respect of whom families receive the benefit in thousands
wypłaty świadczenia w tys. zł	1638947,8	2100749,1	2094787,0	benefit payments in thousand PLN
Dodatek wychowawczy: przeciętna miesięczna liczba dzieci, na które rodziny zastępcze i rodzinne domy dziecka otrzymują dodatek	2677	2706	2766	Child-rising supplement: average monthly number of children in respect of whom foster families and foster homes receive the supplement
wypłaty świadczenia w tys. zł	16028	16192	16555	benefit payments in thousand PLN
Dodatek do zryczałtowanej kwoty: przeciętna miesięczna liczba dzieci, na które placówki opiekuńczo-wychowawcze typu rodzinnego otrzymują dodatek	39	56	62	Lump sum supplement: average monthly number of children in respect of whom family care and education centres receive the supplement
wypłaty świadczenia w tys. zł	231	301	248	benefit payments in thousand PLN
Dodatek w wysokości świadczenia wychowawczego: przeciętna miesięczna liczba dzieci, na które pozostałe placówki otrzymują dodatek	815 ^b	983	998	Supplement equal to the child-raising benefit: average monthly number of children in respect of whom other centres receive the benefit
wypłaty świadczenia w tys. zł	3023	6014	6136	benefit payments in thousand PLN

a Dane dotyczą okresu: w liczniku – od 1 stycznia do 30 czerwca, w mianowniku – od 1 lipca do 31 grudnia; patrz uwagi do działu, ust. 12 na str. 191. b Dodatek w wysokości świadczenia wychowawczego był wypłacany od 1 lipca 2019 r. Przeciętna miesięczna dotyczy okresu od 1 lipca 2019 r. do 31 grudnia 2019 r.

Uwaga. W 2021 r. Kartę Dużej Rodziny posiadało 55885 rodzin.

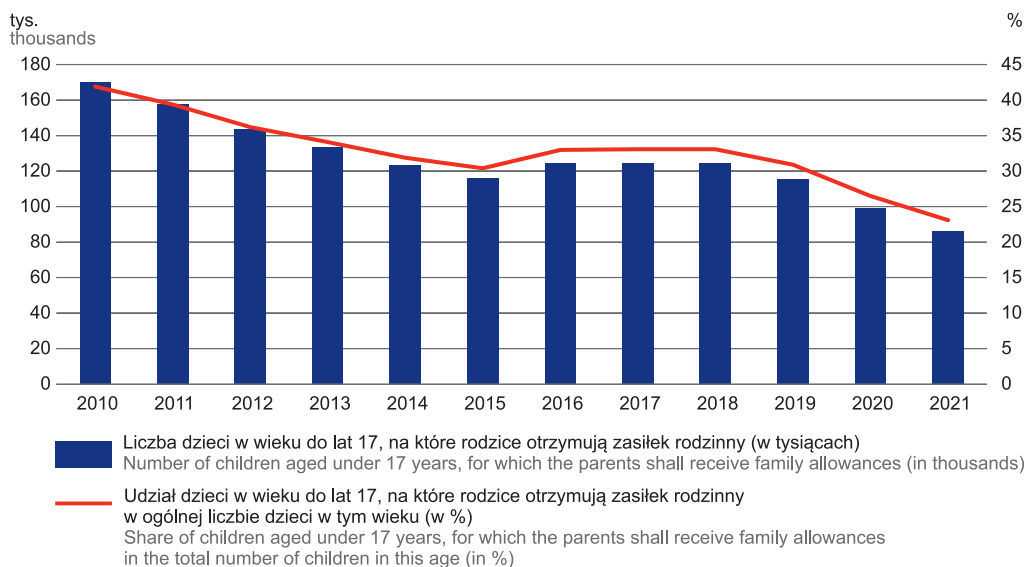
Źródło: dane Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej.

a In the numerator – from 1 January to 30 June, in the denominator – from 1 July to 31 December; see notes to the chapter, item 12 on page 191.

b The child-raising benefit was paid from 1 July 2019. The monthly average refers to the period from 1 July 2019 to 31 December 2019.

Note. In 2021, 55885 families had the Large Family Card.

Source: data of the Ministry of Family and Social Policy.

WYKRES 2 (39). **KORZYSTAJĄCY ZE ŚWIADCZEŃ RODZINNYCH**
CHART 2 (39). **BENEFITING FROM FAMILY BENEFITS**

Dział VII. Gospodarstwa domowe. Mieszkania Chapter VII. Households. Dwellings

Gospodarstwa domowe Households

TABL. 1 (48). **PROGNOZA GOSPODARSTW DOMOWYCH**
Stan na 31 grudnia
HOUSEHOLDS PROJECTION
As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2025	2030	2035	2040	2045	2050	SPECIFICATION
GOSPODARSTWA DOMOWE w tys. HOUSEHOLDS in thousands							
O G Ó Ł E M	816,9	836,2	805,0	761,9	734,2	715,5	TOTAL
Miasta	530,4	530,2	504,8	468,3	443,2	427,4	Urban areas
Wieś	286,5	306,1	300,2	293,6	291,0	288,0	Rural areas
PRZECIĘTNA LICZBA OSÓB W GOSPODARSTWIE DOMOWYM AVERAGE NUMBER OF PERSONS IN A HOUSEHOLD							
O G Ó Ł E M	2,480	2,381	2,419	2,490	2,510	2,499	TOTAL
Miasta	2,200	2,126	2,146	2,213	2,230	2,203	Urban areas
Wieś	2,999	2,823	2,879	2,932	2,936	2,939	Rural areas

Budżety gospodarstw domowych Households budgets

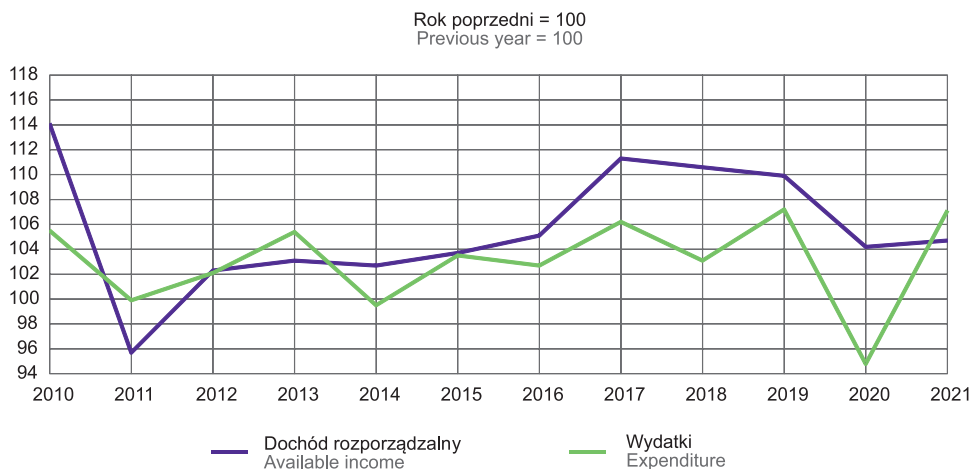
TABL. 2 (49). **GOSPODARSTWA DOMOWE**
HOUSEHOLDS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2020	2021	SPECIFICATION
Gospodarstwa domowe objęte badaniem	1976	1965	1607	1522	Households included in the survey
Przeciętna liczba osób w gospodarstwie domowym	2,92	2,73	2,61	2,54	Average number of persons in a household
w tym:					of which:
pracujących	1,17	1,06	1,04	1,05	employed
pobierających świadczenia społeczne	0,86	0,83	0,92	0,86	receiving social benefits
w tym emeryturę lub rentę	0,64	0,63	0,76	0,74	of which retirement or other pension
pozostających na utrzymaniu ^a	0,83	0,77	0,58	0,57	dependents ^a

a W 2020 r. i 2021 r. łącznie z dziećmi w wieku 15–18 lat otrzymującymi świadczenie wychowawcze „Rodzina 500+”.
a Including children aged 15–18 receiving the "Family 500+" child-raising benefit in 2020 and 2021.

WYKRES 1 (40). PRZECIĘTNE MIESIĘCZNE DOCHODY I WYDATKI NA 1 OSOBĘ W GOSPODARSTWACH DOMOWYCH

CHART 1 (40). AVERAGE MONTHLY INCOME AND EXPENDITURE PER CAPITA IN HOUSEHOLDS

Uwaga do tablic 3–6

Dane za 2010 r. przeliczone według wag po NSP 2011, brak informacji o błędzie względnym szacunków.

Note to tables 3–6

Data for 2010 have been recalculated by weights after Population and Housing Census 2011, information about relative error estimates is not available.

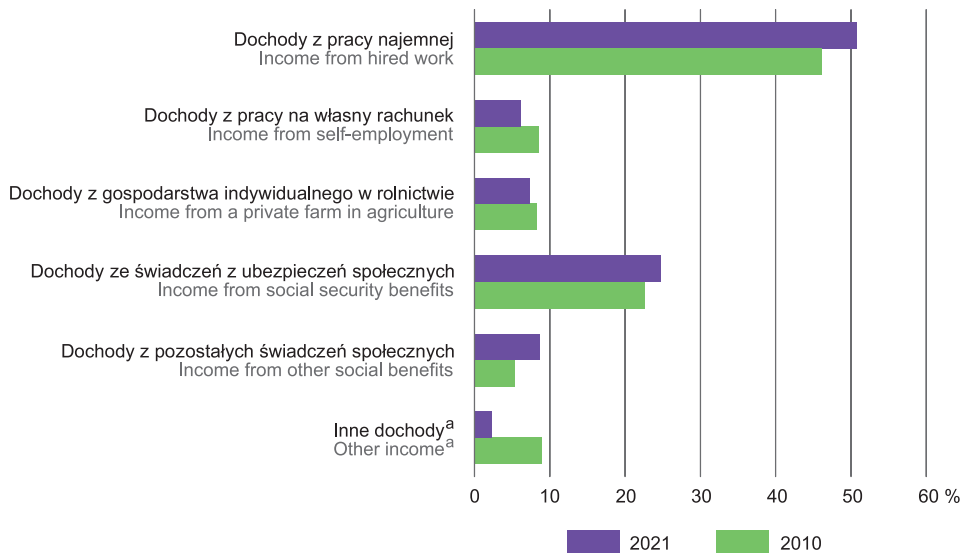
**TABL. 3 (50). PRZECIĘTNY MIESIĘCZNY DOCHÓD ROZPORZĄDZALNY NA 1 OSOBE
W GOSPODARSTWACH DOMOWYCH**
AVERAGE MONTHLY AVAILABLE INCOME PER CAPITA IN HOUSEHOLDS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2020	2021	SPECIFICATION
	w zł in PLN				
Dochód rozporządzalny	1164,09	1245,69	1845,34	1932,22	Available income
w tym dochód do dyspozycji	1126,23	1208,73	1803,20	1889,98	of which disposable income
w tym:					of which:
z pracy najemnej	538,29	639,96	880,28	980,78	from hired work
z gospodarstwa indywidualnego w rolnictwie	96,65	65,86 ^a	.	141,00 ^b	from a private farm in agriculture
z pracy na własny rachunek	100,30	80,18	128,32	117,93	from self-employment
ze świadczeń społecznych	325,53	396,56	650,88	648,38	from social benefits

a–b Błąd względny szacunków przekracza 10% i wynosi: a – 20,31%, b – 33,04%.

a–b Relative error of estimates exceeds 10% and equals: a – 20,31%, b – 33,04%.

**WYKRES 2 (41). STRUKTURA PRZECIĘTNEGO MIESIĘCZNEGO DOCHODU ROZPORZĄDZALNEGO
NA 1 OSOBE W GOSPODARSTWACH DOMOWYCH**
CHART 2 (41). STRUCTURE OF AVERAGE MONTHLY AVAILABLE INCOME PER CAPITA
IN HOUSEHOLDS

a Obejmują: dochody z własności, dochody z wynajmu nieruchomości oraz pozostałe dochody.

a Including: income from property, income from rental of real estate and other income.

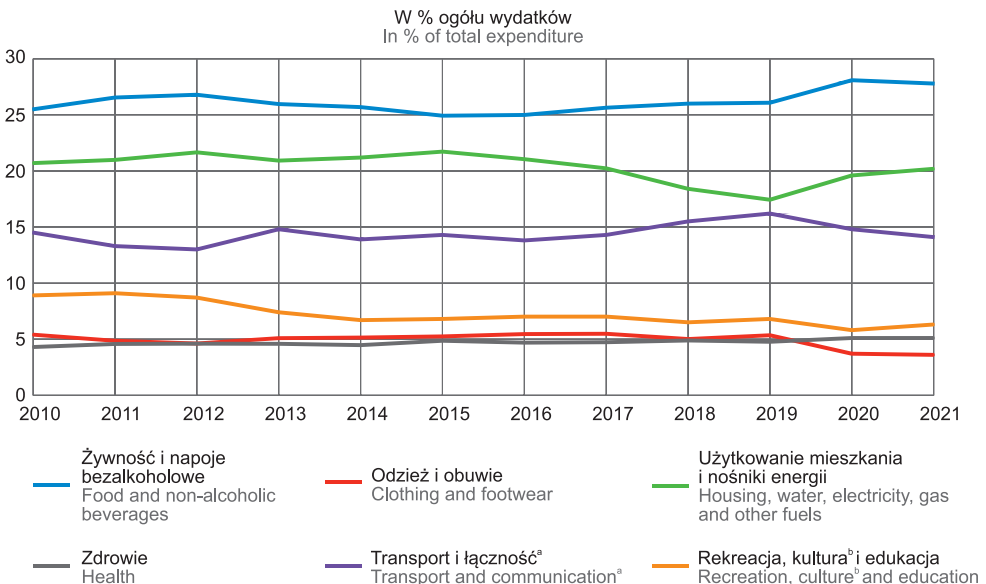
TABL. 4 (51). **PRZECIĘTNE MIESIĘCZNE WYDATKI NA 1 OSOBĘ W GOSPODARSTWACH DOMOWYCH**
AVERAGE MONTHLY EXPENDITURES PER CAPITA IN HOUSEHOLDS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2020	2021	SPECIFICATION
	w zł in PLN				
Wydatki ogółem ^a	935,13	1022,54	1168,59	1251,97	Total expenditures ^a
w tym towary i usługi konsumpcyjne ^{ab}	897,27	985,58	1126,45	1209,73	of which consumer goods and services ^{ab}
w tym:					of which:
żywność i napoje bezalkoholowe	236,72	255,02	327,96	347,75	food and non-alcoholic beverages
napoje alkoholowe i wyroby tytoniowe	27,92	26,52	36,15	37,98	alcoholic beverages and tobacco
odzież i obuwie	50,35	53,66	43,76	44,66	clothing and footwear
użytkowanie mieszkania i nośniki energii	191,80	222,26	229,10	253,36	housing, water, electricity, gas and other fuels
wyposażenie mieszkania i prowadzenie gospodarstwa domowego	44,62	51,94	68,27	72,21	furnishings, household equipment and routine household maintenance
zdrowie	39,66	49,62	59,56	64,17	health
w tym wyroby farmaceutyczne	26,02	29,06	41,09	44,87	of which pharmaceutical products
transport	96,00	93,47	111,05	112,07	transport
łączność ^c	38,53	52,48	61,37	64,24	communication ^c
rekreacja i kultura	72,00	59,63	58,49	67,25	recreation and culture
edukacja ^d	10,50	9,74 ^e	9,22 ^f	11,27 ^g	education ^d
restauracje i hotele	17,99	31,66	36,71	45,45	restaurants and hotels
pozostałe towary i usługi ^a	57,44	57,99	71,59	75,59	miscellaneous goods and services ^a
w tym higiena osobista	27,88	31,06	36,43	39,17	of which personal care

a, b, c, d łącznie z: a – wydatkami na ubezpieczenia na życie, b – kieszonkowym nieuwzględnionym w podziale według rodzajów wydatków, c – wydatkami na usługi internetowe (od 2013 r.; do 2012 r. umowane w pozycji „Rekreacja i kultura”), d – wychowaniem przedszkolnym. e, f, g Błąd względny szacunków przekracza 10% i wynosi: e – 14,39%, f – 11,04%, g – 17,64%.

a, b, c, d Including: a – expenditure on life insurance, b – pocket money not considered in items by types of expenditure, c – expenditure on Internet services (since 2013; until 2012, included in position "Recreation and culture"), d – pre-school education. c, f, g Relative error of estimates exceeds 10% and equals: c – 14,10%, f – 14,39%, g – 11,04%, h – 17,64%.

WYKRES 3 (42). **PRZECIĘTNE MIESIĘCZNE WYDATKI NA 1 OSOBĘ W GOSPODARSTWACH DOMOWYCH**
CHART 3 (42). AVERAGE MONTHLY EXPENDITURE PER CAPITA IN HOUSEHOLDS

a Od 2013 r. łącznie z wydatkami na usługi internetowe. b Od 2013 r. bez wydatków na usługi internetowe.

a Since 2013 including expenditures for Internet services. b Since 2013 excluding expenditures for Internet services.

TABL. 5 (52). **GOSPODARSTWA DOMOWE WYPOSAŻONE W NIEKTÓRE PRZEDMIOTY TRWAŁEGO UŻYTKOWANIA^a**
HOUSEHOLDS EQUIPPED WITH SELECTED DURABLE GOODS^a

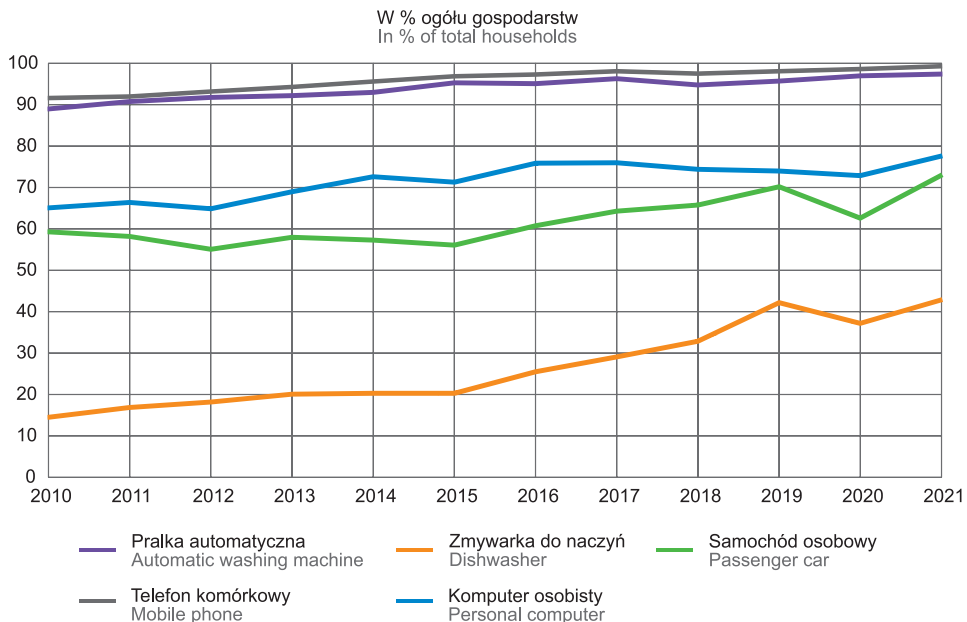
WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2020	2021	SPECIFICATION
	w % ogółu gospodarstw domowych in % of total households				
Pralka automatyczna	89,0	95,3	97,0	97,4	Automatic washing machine
Zmywarka do naczyń	14,5	20,3	37,2	42,9	Dishwasher
Kuchenka elektryczna z płytą ceramiczną, indukcyjną	8,0	8,8	9,5	10,9	Electric cooker with ceramic or induction cooktop
Kuchenka mikrofalowa	56,7	58,9	65,1	71,5	Microwave oven
Samochód osobowy	59,3	56,1	62,6	73,0	Passenger car
Motocykl, skuter, motorower	7,1	8,2	6,8	5,9	Motorcycle, scooter, motorbike
Rower (bez dziecięcego)	65,3	63,1	60,3	66,7	Bicycle (excluding children's)
Telefon komórkowy	91,6	96,9	98,6	99,3	Mobile phone
Smartfon	.	43,2	78,0	80,8	Smartphone
Sprzęt do odbioru, nagrywania i odtwarzania dźwięku ^b	.	76,1	66,8	69,4	Equipment for reception, recording and reproduction of sound ^b
Odbiornik telewizyjny	99,2	97,8	97,5	97,3	Television set
Zestaw kina domowego	18,7	12,2	9,7	9,6	Home theatre system
Urządzenie do odbioru telewizji satelitarnej lub kablowej	72,0	70,4	64,6	70,2	Satellite or cable television equipment
Komputer osobisty	65,1	71,3	72,9	77,6	Personal computer
Laptop, tablet	.	58,1	65,1	68,4	Laptop, tablet
Urządzenie z dostępem do Internetu ^c	58,1	69,5	85,0	87,5	Device with access to the Internet ^c
Drukarka	40,0	33,3	31,6	39,5	Printer
Drukarka wielofunkcyjna	.	22,8	25,1	30,6	Multifunction printer

a Opracowano na podstawie stanu w końcu poszczególnych kwartałów. b Obejmuje: radio, radiomagnetofon, radio z odtwarzaczem płyt kompaktowych lub radiomagnetofon z odtwarzaczem płyt kompaktowych, wieżę. c Komputery, laptopy, tablety, telewizory, smartfony, inne posiadające dostęp do Internetu.

a Compiled on the basis of data at the end of individual quarters. b Includes: radio, radio tape recorder, radio with a compact disc player or radio tape recorder with compact disc player, stereo music system. c Personal computers, laptops, tablets, television set, smartphones, others with access to the Internet.

WYKRES 4 (43). **GOSPODARSTWA DOMOWE WYPOSAŻONE W NIEKTÓRE PRZEDMIOTY TRWAŁEGO UŻYTKOWANIA**

CHART 4 (43). HOUSEHOLDS EQUIPPED WITH SELECTED DURABLE GOODS

TABL. 6 (53). **PRZECIĘTNE MIESIĘCZNE SPOŻYCIE NIEKTÓRYCH ARTYKUŁÓW ŻYWNOŚCIOWYCH NA 1 OSOBĘ W GOSPODARSTWACH DOMOWYCH**
AVERAGE MONTHLY CONSUMPTION OF SELECTED FOODSTUFFS PER CAPITA IN HOUSEHOLDS

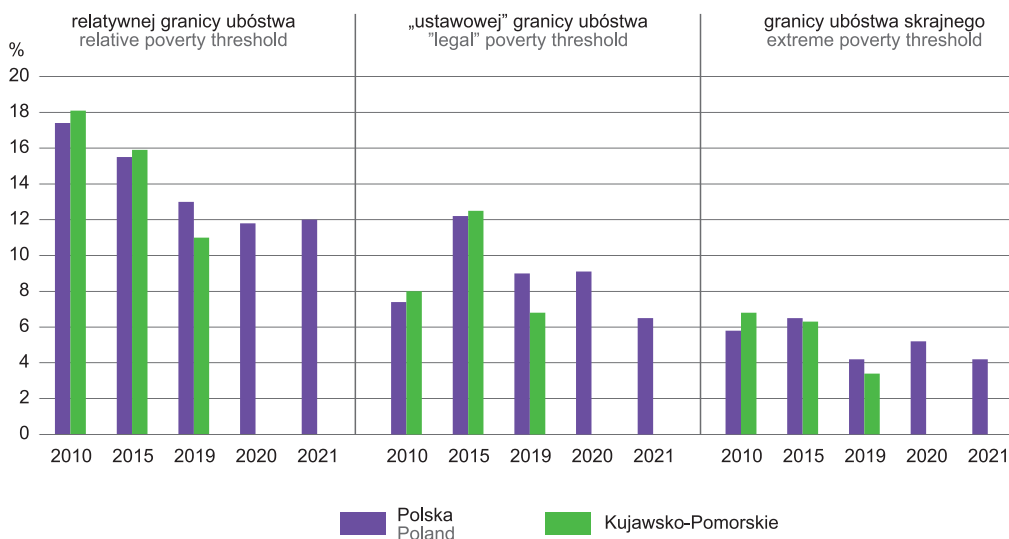
WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2020	2021	SPECIFICATION
Pieczywo i produkty zbożowe ^a w kg	6,93	6,15	5,20	5,17	Bread and cereal products ^a in kg
w tym pieczywo ^b	4,80	3,99	2,77	2,68	of which bread ^b
Mięso ^c w kg	5,96	5,71	5,38	5,32	Meat ^c in kg
w tym:					of which:
mięso surowe	.	3,36	3,03	2,98	raw meat
w tym drób	.	1,72	1,62	1,54	of which poultry
wędliny i inne przetwory mięsne ^d	2,31	2,09	2,07	2,09	cured meat and other meat preparations ^d
Ryby i owoce morza ^e w kg	0,50	0,38	0,27	0,26	Fish and seafood ^e in kg
Mleko ^f w l	3,48	3,38	2,97	2,98	Milk ^f in l
Jogurty w kg	0,60	0,58	0,67	0,64	Yoghurt in kg
Sery i twarogi ^g w kg	0,89	0,81	0,95	0,94	Cheese and curd cheese ^g in kg
Jaja w szt.	12,69	12,02	9,17	9,61	Eggs in units
Oleje i tłuszcze w kg	1,33	1,22	1,11	1,03	Oils and fats in kg
w tym masło	0,22	0,23	0,31	0,30	of which butter
Owoce ^h w kg	3,22	3,29	3,41	3,85	Fruit ^h in kg
Warzywa w kg	10,29	8,92	7,08	7,37	Vegetables in kg
w tym ziemniaki	5,48	4,19	2,54	2,68	of which potatoes
Cukier w kg	1,20	0,97	0,82	0,74	Sugar in kg
Kawa, herbata, kakao w kg	0,32	0,28	0,29	0,31	Coffee, tea, cocoa in kg
Wody mineralne i źródlane w l	3,12	4,21	5,79	5,86	Mineral or spring waters in l
Soki owocowe i warzywne w l	1,02	0,80	1,16	1,11	Fruit and vegetable juices in l

a, b, g Od 2013 r. bez: a – mąki ziemniaczanej, b – pieczywa chrupkiego, tostowego i cukierniczego, g – serków słodkich. c Od 2013 r. łącznie z boczkiem surowym (ujmowanym do 2012 r. w pozycji „Oleje i tłuszcze”). d, h Łącznie z: d – wyrobami garmażeryjnymi oraz od 2013 r. bez przetworów podrobowych, h – nasionami i pestkami jadalnymi. e Do 2012 r. określane jako „Ryby”; bez marynat, przetworów ze zwierząt morskich i słodkowodnych, wyrobów garmażeryjnych i panierowanych oraz od 2013 r. bez konserw rybnych. f Bez zagęszczonego i w proszku.

a, b, g, Since 2013 excluding: a – potato flour, b – crisp bread, toasted bread and confectionery, g – sweet cottage cheese. c Since 2013 including raw bacon (until 2012, included in position “Oils and fats”). d, h Including: d – ready-to-serve meat products as well as since 2013 excluding offal preparations, h – seeds and edible kernel. e Until 2012 defined as „Fish”; excluding pickles, processed sea and fresh-water food and fish, ready-to-serve foods including coated food products as well as since 2013 excluding canned fish. f Excluding condensed and powdered milk.

WYKRES 5 (44). **WSKAŹNIKI ZASIĘGU UBÓSTWA W GOSPODARSTWACH DOMOWYCH**
CHART 5 (44). **POVERTY RATES IN HOUSEHOLDS**

Udział osób w gospodarstwach domowych o wydatkach poniżej:
Share of persons in households with expenditure below:

Mieszkania. Infrastruktura komunalna
Dwellings. Municipal infrastructure

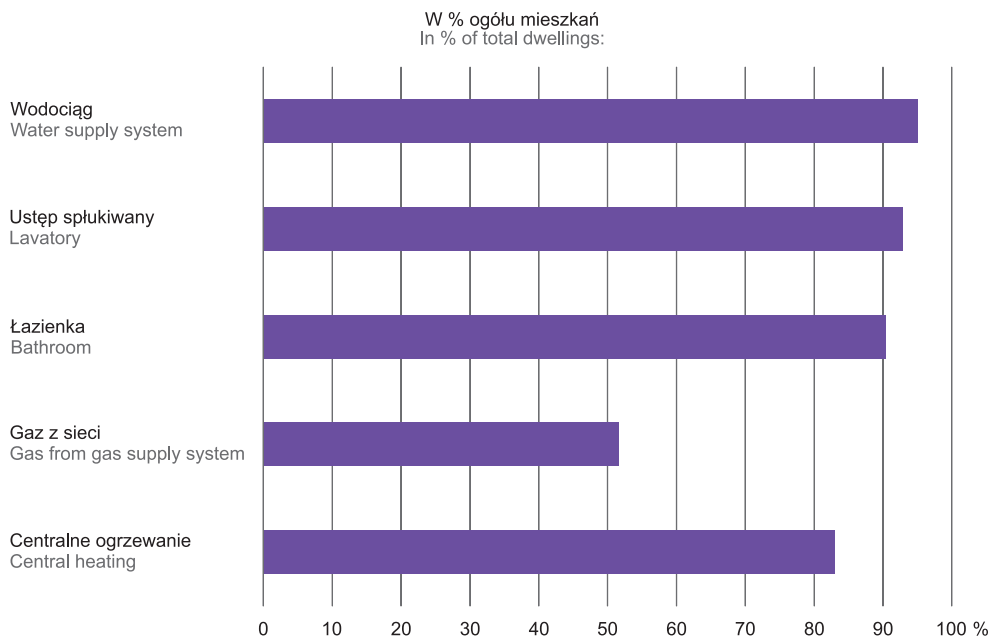
TABL. 7 (54). **ZASOBY MIESZKANIOWE^a**
 Stan na 31 grudnia
DWELLING STOCKS^a
 As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2020	2021 ^b	SPECIFICATION
Mieszkania w tys.	703,8	732,7	768,3	778,3	Dwellings in thousands
Izby w mieszkaniach w tys.	2634,2	2758,8	2905,6	2963,3	Rooms in dwellings in thousands
Powierzchnia użytkowa mieszkań w tys. m ²	48167,4	51029,2	54370,6	55349,5	Useful floor area of dwellings in thousand m ²
Przeciętna w zasobach:					Dwelling stocks, average:
liczba izb w mieszkaniu	3,74	3,77	3,78	3,81	number of rooms in a dwelling
powierzchnia użytkowa w m ² :					useful floor area in m ² :
1 mieszkania	68,4	69,6	70,8	71,1	per dwelling
na 1 osobę	23,0	24,5	26,4	27,3	per person
liczba osób na:					number of persons:
1 mieszkanie	2,98	2,85	2,68	2,60	per dwelling
1 izbę	0,80	0,76	0,71	0,68	per room

a Na podstawie bilansów. b Na podstawie Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2021.
 a Based on balances. b Based on the National Population and Housing Census 2021.

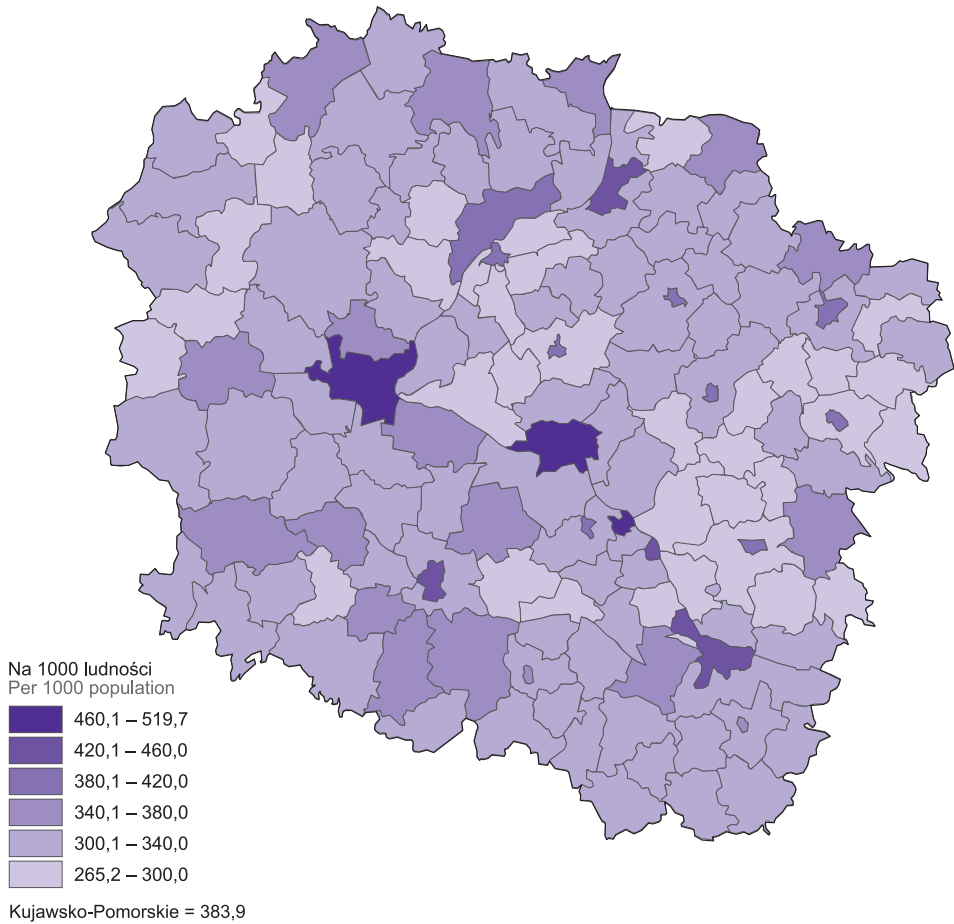
WYKRES 6 (45). **MIESZKANIA W ZASOBACH MIESZKANIOWYCH WYPOSAŻONE W INSTALACJE^a**
W 2021 R.

CHART 6 (45). **DWELLINGS IN DWELLING STOCKS FITTED WITH INSTALLATIONS^a IN 2021**

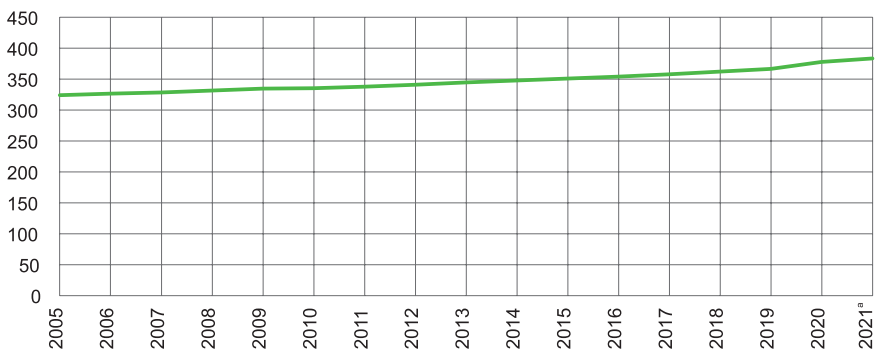

a Na podstawie Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2021, dane wstępne.
 a Based on the National Population and Housing Census 2021, preliminary data.

MAPA 1 (16). **MIESZKANIA^a NA 1000 LUDNOŚCI W 2021 R.**
 MAP 1 (16). **DWELLINGS^a PER 1000 POPULATION IN 2021**

Mieszkania na 1000 ludności
Dwellings per 1000 population

a Na podstawie Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2021.
 a Based on the National Population and Housing Census 2021.

TABL. 8 (55). **MIESZKANIA, NA BUDOWĘ KTÓRYCH WYDANO POZWOLENIA^a**
DWELLINGS FOR WHICH PERMITS HAVE BEEN GRANTED^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2020	2021	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M	6914	8571	14695	16220	T O T A L
W nowych budynkach mieszkalnych ^b	6508	8085	14124	15895	In new residential buildings ^b
jednorodzinnych ^c	4690	3743	6474	8038	single-family ^c
wielorodzinnych ^d	1818	4342	7650	7857	multi-family ^d
W nowych budynkach zbiorowego zamieszkania i nowych budynkach niemieszkalnych	9	8	3	–	In new residences for communities and new non-residential buildings
Powstałe w wyniku rozbudowy ^e i przebudowy ^f	397	478	568	325	Created as a result of enlarging ^e and adapting ^f

a Od lipca 2015 r. łącznie z mieszkaniami, na budowę których dokonano zgłoszenia z projektem budowlanym. b Bez budynków zbiorowego zamieszkania. c O jednym lub dwóch mieszkaniach. d O trzech lub więcej mieszkaniach. e Budynków mieszkalnych i niemieszkalnych. f Mieszkań i pomieszczeń niemieszkalnych.

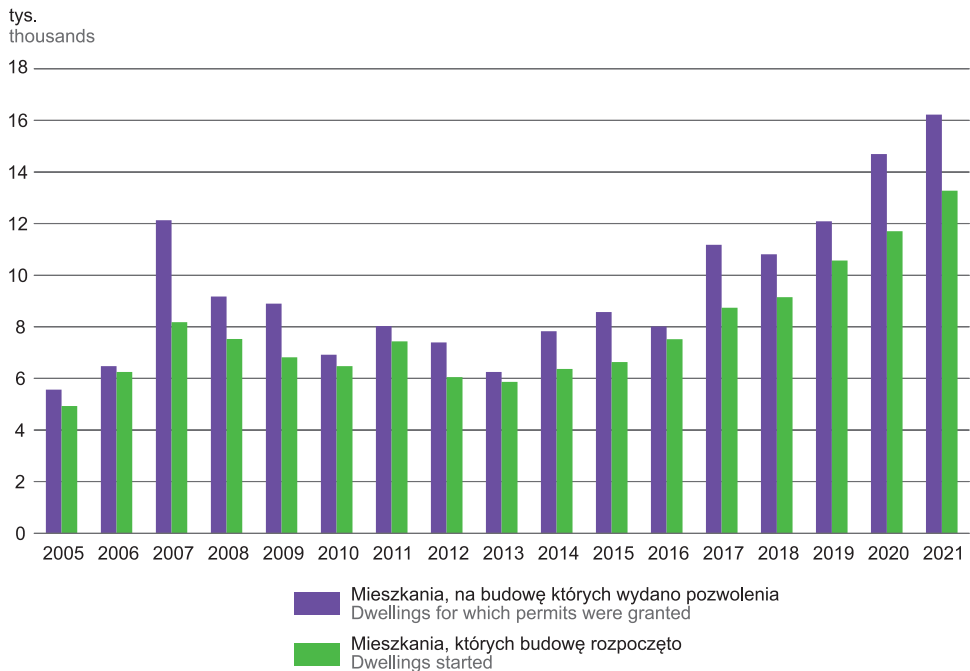
a Since July 2015 including dwellings which have been registered with a construction project. b Excluding residences for communities. c With one or two dwellings. d With three or more dwellings. e Of residential and non-residential buildings. f Of dwellings and non-residential spaces.

TABL. 9 (56). **MIESZKANIA, KTÓRYCH BUDOWĘ ROZPOCZĘTO**
DWELLINGS IN WHICH CONSTRUCTION HAS BEGUN

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2020	2021	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M	6479	6631	11706	13275	T O T A L
Indywidualne	4292	3595	4905 ^a	5936 ^a	Private
Przeznaczone na sprzedaż lub wynajem	1441	2874	6314 ^b	7169 ^b	For sale or rent
Spółdzielcze	242	–	324	–	Cooperatives
Komunalne (gminne)	260	100	13	125	Municipal (gmina)
Spoleczne czynszowe	244	62	150	44	Public building society
Zakładowe	–	–	–	1	Company

a Przeznaczone na użytek własny inwestora. b łącznie z budownictwem indywidualnym przeznaczonym na sprzedaż lub wynajem; patrz uwagi do działu, ust. 10 na str. 193.

a Intended for the own use of the investor. b Including private construction intended for sale or rent; see notes to the chapter, item 10 on page 193.

WYKRES 7 (46). **MIESZKANIA (pozwolenia, rozpoczęte budowy)**
CHART 7 (46). DWELLINGS (permits, construction in progress)

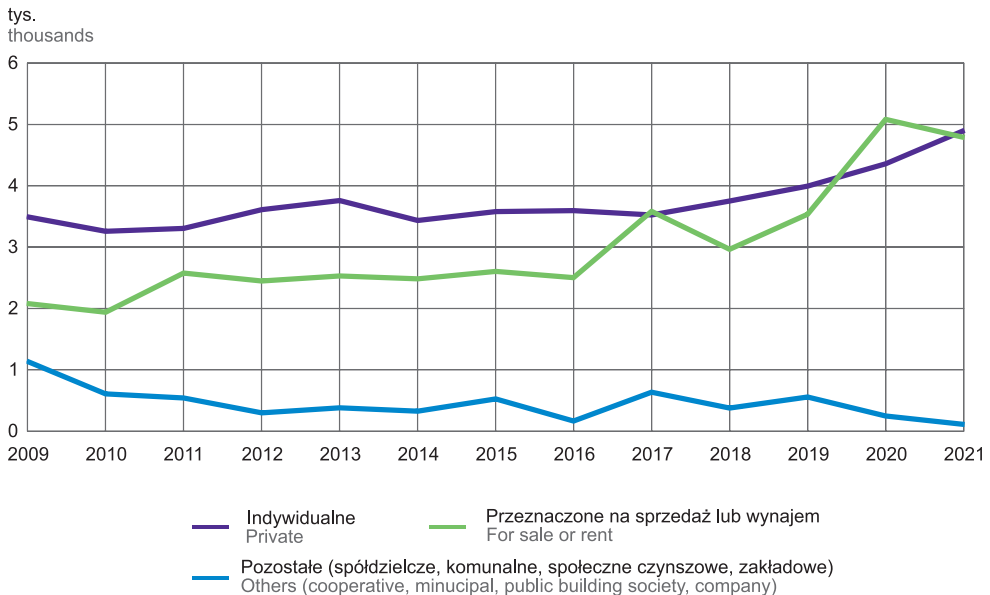
TABL. 10 (57). **MIESZKANIA ODDANE DO UŻYTKOWANIA**
DWELLINGS COMPLETED

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2020	2021	SPECIFICATION
Mieszkania	5807	6714	9690	9798	Dwellings
miasta	3323	3651	5492	5069	urban areas
wieś	2484	3063	4198	4729	rural areas
Indywidualne ^a	3258	3580	4359	4900	Private ^a
miasta	905	786	882	999	urban areas
wieś	2353	2794	3477	3901	rural areas
Przeznaczone na sprzedaż lub wynajem ^b	1939	2606	5082	4788	For sale or rent ^b
Spółdzielcze	257	–	19	–	Cooperative
Komunalne (gminne)	119	118	25	10	Municipal (gmina)
Społeczne czynszowe	230	366	203	99	Public building society
Zakładowe	4	44	2	1	Company
Mieszkania na 1000 zawartych małżeństw	467	648	1262	1142	Dwellings per 1000 marriages contracted
Miasta	448	607	1201	999	Urban areas
Wieś	494	705	1351	1350	Rural areas
Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania w m²	103,0	98,2	92,0	95,2	Average useful floor area per dwelling in m²
miasta	78,4	72,5	69,1	70,8	urban areas
wieś	136,0	128,9	122,0	121,4	rural areas
Indywidualne ^a	139,4	135,8	132,4	131,4	Private ^a
miasta	142,8	142,0	136,3	138,8	urban areas
wieś	138,1	134,1	131,5	129,5	rural areas
Przeznaczone na sprzedaż lub wynajem ^b	57,1	57,0	59,3	59,3	For sale or rent ^b
Spółdzielcze	63,3	–	53,1	–	Cooperative
Komunalne (gminne)	46,8	41,5	51,2	39,7	Municipal (gmina)
Społeczne czynszowe	47,6	46,7	51,0	47,1	Public building society
Zakładowe	177,0	63,9	105,0	137,0	Company

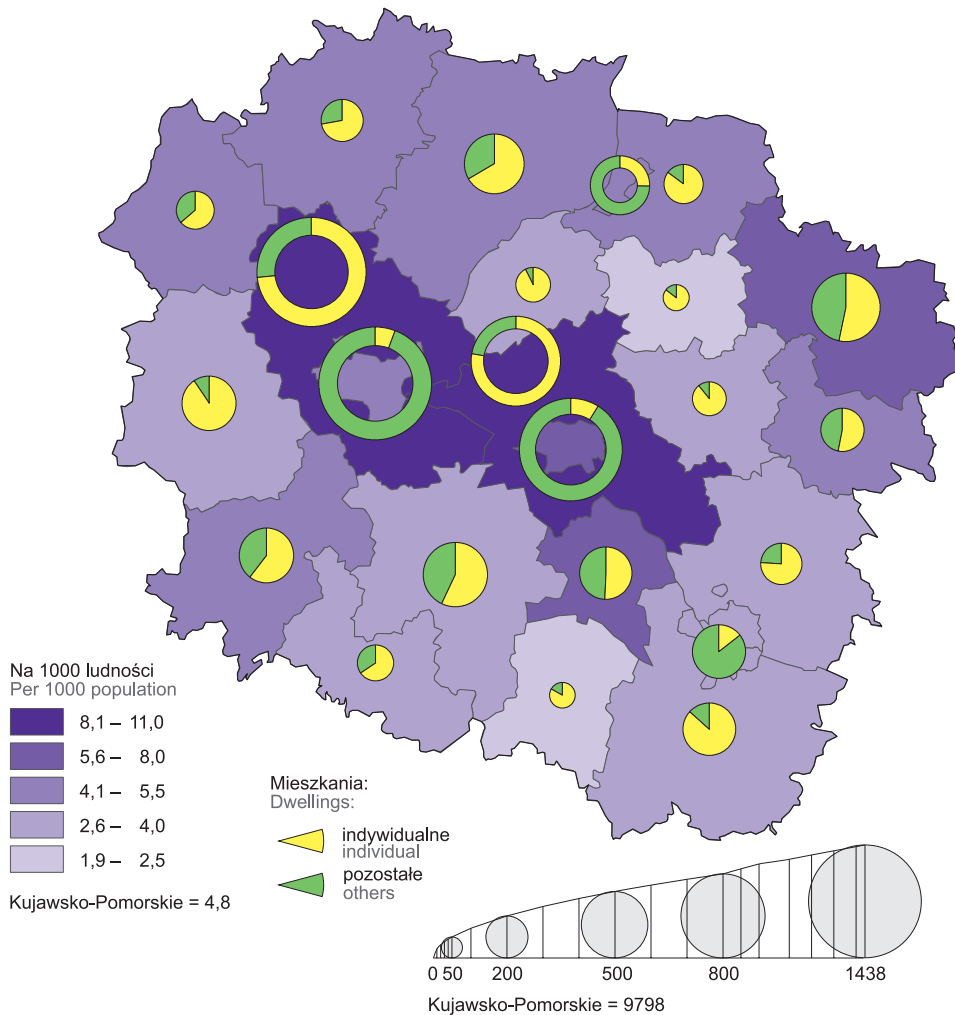
a Przeznaczone na użytek własny inwestora. b Łącznie z budownictwem indywidualnym przeznaczonym na sprzedaż lub wynajem; patrz uwagi do działu, ust. 10 na str. 193.

a Intended for the own use of the investor. b Including private construction intended for sale or rent; see notes to the chapter, item 10 on page 193.

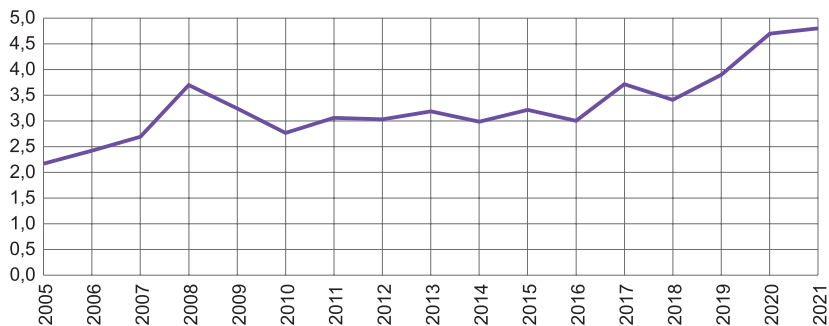
WYKRES 8 (47). **MIESZKANIA ODDANE DO UŻYTKOWANIA WEDŁUG FORM BUDOWNICTWA**
CHART 8 (47). DWELLINGS COMPLETED BY FORMS OF CONSTRUCTION

MAPA 2 (17). **MIESZKANIA ODDANE DO UŻYTKOWANIA W 2021 R.**
 MAP 2 (17). DWELLINGS COMPLETED IN 2021

Mieszkania oddane do użytkowania na 1000 ludności
Dwellings completed per 1000 population

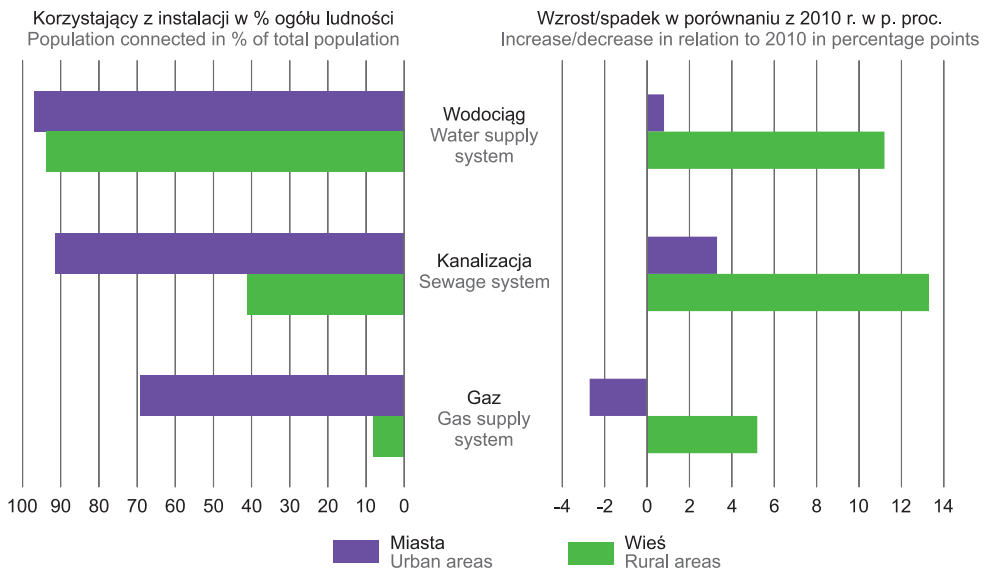

TABL. 11 (58). **WODOCIĄGI I KANALIZACJA**
Stan na 31 grudnia
WATER SUPPLY AND SEWAGE SYSTEMS
As of 31 December

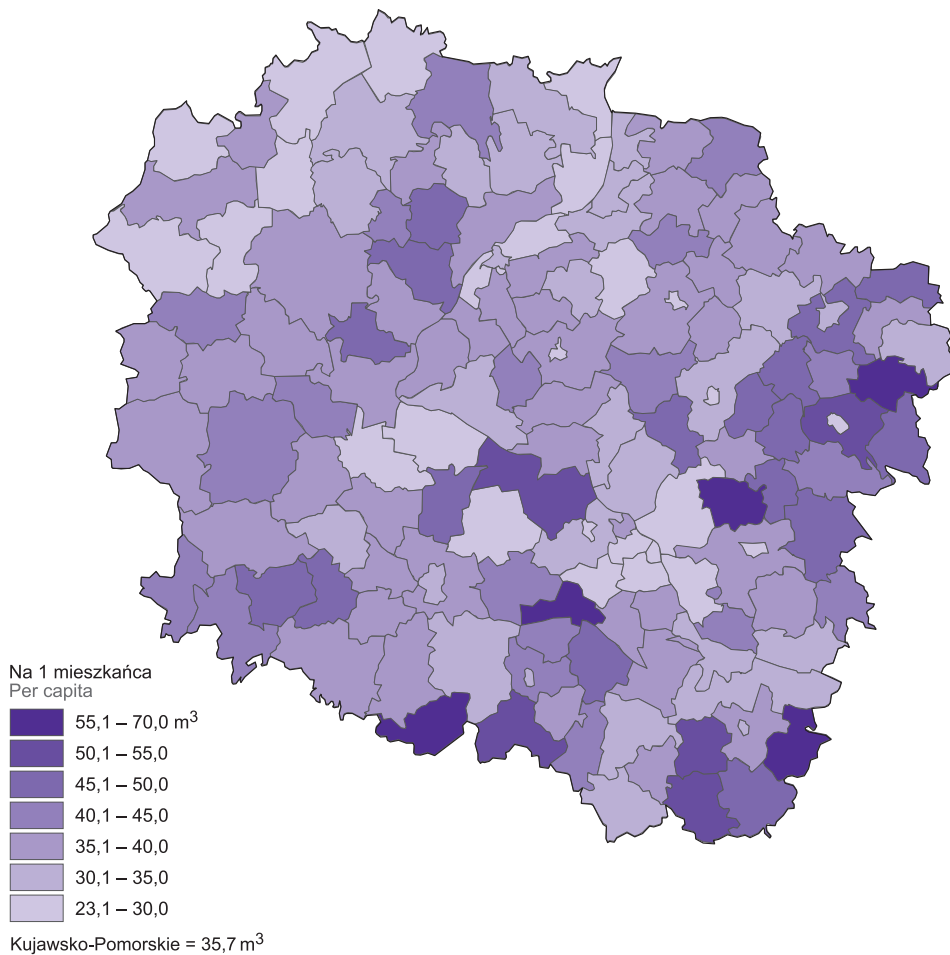
WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2020	2021	SPECIFICATION
Sieć rozdzielcza w km:					Distribution network in km:
Wodociągowa	21782,0	23239,8	23990,8	24141,3	Water supply
miasta	2994,6	3287,7	3437,5	3478,4	urban areas
wieś	18787,4	19952,1	20553,3	20662,9	rural areas
Kanalizacyjna ^a	6365,4	7887,5	8647,7	8747,4	Sewage ^a
miasta	2886,7	3301,7	3610,8	3637,5	urban areas
wieś	3478,7	4585,8	5036,9	5109,9	rural areas
Zużycie wody z wodociągów w gospodarstwach domowych (w ciągu roku) w hm³	68,4	70,9	73,1	72,3	Consumption of water from water supply systems in households (during the year) in hm³
na 1 mieszkańca w m ³	32,6	34,0	35,3	35,7	per capita in m ³
Miasta:					Urban areas:
w hm ³	42,1	40,4	41,0	40,2	in hm ³
na 1 mieszkańca w m ³	33,1	32,4	33,7	34,0	per capita in m ³
Wieś:					Rural areas:
w hm ³	26,2	30,5	32,1	32,1	in hm ³
na 1 mieszkańca w m ³	31,8	36,4	37,7	38,1	per capita in m ³
Ścieki odprowadzone siecią kanalizacyjną (w ciągu roku) w hm³	71,6	63,8	65,6	68,4	Wastewater discharged by sewage system (during the year) in hm³
W tym oczyszczone	71,5	63,8	65,6	68,4	Of which treated

a Łącznie z kolektorami.
a Including collectors.

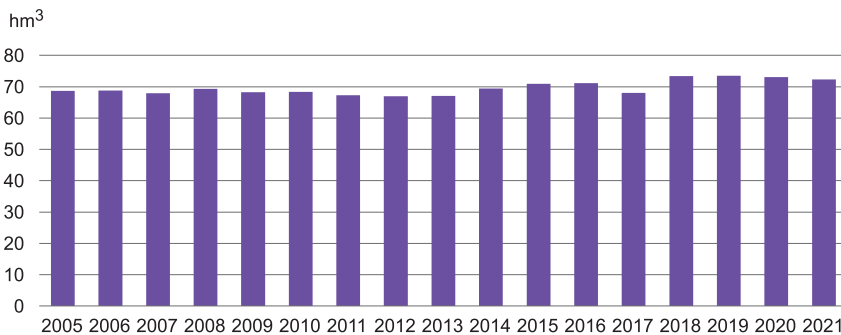
WYKRES 9 (48). **LUDNOŚĆ KORZYSTAJĄCA Z SIECI WODOCIĄGOWEJ, KANALIZACYJNEJ I GAZOWEJ W 2021 R.**
CHART 9 (48). POPULATION CONNECTED TO WATER SUPPLY, SEWAGE AND GAS SUPPLY SYSTEM IN 2021

MAPA 3 (18). **ZUŻYCIĘ WODY Z WODOCIĄGÓW W GOSPODARSTWACH DOMOWYCH W 2021 R.**
 MAP 3 (18). **CONSUMPTION OF WATER FROM WATER SUPPLY SYSTEMS IN HOUSEHOLDS IN 2021**

Zużycie wody z wodociągów w gospodarstwach domowych
 Consumption of water from water supply system in households

TABL. 12 (59). ODBIORCY ORAZ ZUŻYCIE ENERGII ELEKTRYCZNEJ W GOSPODARSTWACH DOMOWYCH
CONSUMERS AND CONSUMPTION OF ELECTRICITY IN HOUSEHOLDS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2020	2021	SPECIFICATION
Odbiorcy (stan na 31 grudnia) w tys.	711,6	724,1	785,6	784,3	Consumers (as of 31 December) in thousands
Miasta	483,7	489,0	531,3	515,1	Urban areas
Wieś	227,9	235,2	254,3	269,2	Rural areas
Zużycie (w ciągu roku):					Consumption (during the year):
W GWh	1547,2	1465,8	1634,9	1597,2	In GWh
miasta	878,1	818,2	860,1	817,1	urban areas
wieś	669,1	647,6	774,8	780,1	rural areas
W kWh:					In kWh:
miasta: na 1 mieszkańca	689,5	655,8	717,9	690,9	urban areas: per capita
na 1 odbiorcę ^a	1815,4	1673,3	1618,7	1586,2	per consumer ^a
wieś – na 1 odbiorcę ^a	2935,9	2753,8	3047,6	2898,2	rural areas – per consumer ^a

a Do przeliczeń przyjęto liczbę odbiorców według stanu na 31 grudnia.

Ź r ó d ł o: dane Ministerstwa Energii.

a The number of consumers as of 31 December was used in calculations.

S o u r c e: data of the Ministry of Energy.

TABL. 13 (60). SIEĆ GAZOWA ORAZ ODBIORCY I ZUŻYCIE GAZU Z SIECI W GOSPODARSTWACH DOMOWYCH
Stan na 31 grudnia
GAS SUPPLY SYSTEM AS WELL AS CONSUMERS AND CONSUMPTION OF GAS FROM GAS SUPPLY SYSTEM IN HOUSEHOLDS
As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2020	2021	SPECIFICATION
Sieć rozdzielcza i przesyłowa w km	3705,0	4535,4	5144,0	5274,5	Distribution and transmission network in km
w tym przesyłowa	1176,9	1376,5	1376,0	758,7	of which transmission
miasta	131,5	157,9	65,8	34,4	urban areas
wieś	1045,4	1218,7	1310,2	724,3	rural areas
Miasta	2273,1	2519,8	2666,0	2717,1	Urban areas
Wieś	1431,9	2015,6	2478,0	2557,4	Rural areas
Odbiorcy gazu z sieci^a w tys.	343,1	334,5	362,2	366,3	Consumers of gas from gas supply system^a in thousands
Miasta	336,5	324,8	343,6	345,1	Urban areas
Wieś	6,6	9,7	18,7	21,2	Rural areas
Zużycie gazu z sieci (w ciągu roku):					Consumption of gas from gas supply system (during the year):
W GWh	.	1361,3	1671,7	1941,1	In GWh
miasta	.	1249,1	1419,8	1636,6	urban areas
wieś	.	112,3	251,9	304,5	rural areas
Na 1 mieszkańca w kWh	.	652,1	819,9	959,1	Per capita in kWh
miasta	.	1001,1	1185,2	1383,8	urban areas
wieś	.	133,6	299,5	362,0	rural areas

a Łącznie z odbiorcami korzystającymi z gazomierzy zbiorczych.

a Including consumers using collective gas-meter.

TABL. 14 (61). OGRZEWNICTWO
Stan na 31 grudnia
HOUSE-HEATING
As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2020	2021			SPECIFICATION
				ogółem total	miasta urban areas	wieś rural areas	
Sieć ciepła w km	1425,7	1503,4	1464,6	1472,5	1401,7	70,8	Heating network in km
Kotłownie	863	1640	2022	2085	1536	549	Boiler rooms
Sprzedaż energii ciepłej (w ciągu roku) w TJ	11903,2	9458,3	9222,3	10478,2	10304,2	174,0	Sale of heating energy (during the year) in TJ

Dział VIII. Edukacja i wychowanie
Chapter VIII. Education

TABL. 1 (62). EDUKACJA WEDŁUG SZCZEBLI KSZTAŁCENIA
EDUCATION BY LEVELS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010/11	2015/16	2020/21	2021/22	SPECIFICATION
WYCHOWANIE PRZEDSZKOLNE ^a			PRE-PRIMARY EDUCATION ^a		
Placówki	937	1040	1072	1067	Establishments
w tym na wsi	555	564	541	536	of which in rural areas
w tym:					of which:
Przedszkola	341	474	562	574	Nursery schools
w tym specjalne	7	6	13	15	of which special
w tym na wsi	94	140	164	168	of which in rural areas
Oddziały przedszkolne w szkołach podstawowych	501	471	436	424	Pre-primary sections in primary schools
SZKOŁY			SCHOOLS		
Szkoły:					Schools:
podstawowe	703	685	714	703	primary
w tym na wsi	470	441	430	423	of which in rural areas
gimnazja	401	402	.	.	lower secondary
specjalne przysposabiające do pracy	25	27	32	34	special job-training
branżowe I stopnia ^b	126	119	116	117	stage I sectoral vocational ^b
branżowe II stopnia	.	.	4	8	stage II sectoral vocational
licea ogólnokształcące ^c	153	122	117	117	general secondary ^c
technika ^d	163	135	122	123	technical secondary ^d
ogólnokształcące artystyczne	7	8	10	10	general art
policealne	173	178	118	105	post-secondary
dla dorosłych	228	144	76	61	for adults
Uczelnie	32	28	23	22	Higher education institutions
NAUCZYCIELE ^e			TEACHERS ^e		
Szkoły:					Schools:
podstawowe	9802	10470	14504	14307	primary
w tym na wsi	.	4392	5904	5816	of which in rural areas
gimnazja	6349	5684	.	.	lower secondary
branżowe I stopnia ^{df}	1322	1157	1293	1313	stage I sectoral vocational ^{df}
branżowe II stopnia	.	.	2	12	stage II sectoral vocational
licea ogólnokształcące ^c	2667	2108	2363	2348	general secondary ^c
technika ^{dg}	2701	2663	3275	3319	technical secondary ^{dg}
policealne	411	322	136	144	post-secondary
Uczelnie	4490	4018	4143	4163	Higher education institutions
DZIECI, UCZNIOWIE I STUDENCI			CHILDREN, PUPILS AND STUDENTS		
Wychowanie przedszkolne ^h :					Pre-primary education ^h :
dzieci w wieku 6 lat	16693	21494	19419	19158	6-year-old children
w tym w przedszkolach	9058	13713	12688	12720	of which in nursery schools
Szkoły:					Schools:
podstawowe	122852	136398	164051	164509	primary
w tym na wsi	49238	53140	62518	62859	of which on rural areas
gimnazja	72150	59353	.	.	lower secondary
specjalne przysposabiające do pracy	663	727	847	856	special job-training
branżowe I stopnia ^b	16187	12148	13557	14018	stage I sectoral vocational ^b
branżowe II stopnia	.	.	108	287	stage II sectoral vocational
licea ogólnokształcące ^c	31632	24589	30074	30379	general secondary ^c
technika ^d	32542	29266	38553	38995	technical secondary ^d
ogólnokształcące artystyczne	737	758	834	850	general art
policealne	17128	14637	12013	13010	post-secondary
dla dorosłych	19954	12735	7278	5908	for adults
Uczelnie	84551	61859	54234	54136	Higher education institutions

a Obejmuje przedszkola, oddziały przedszkolne w szkołach podstawowych, zespoły wychowania przedszkolnego i punkty przedszkolne. b W latach szkolnych 2010/11 i 2015/16 zasadnicze szkoły zawodowe. c W roku szkolnym 2010/11 łącznie z uzupełniającymi liceami ogólnokształcącymi i liceami profilowanymi. d W roku szkolnym 2010/11 łącznie z technikami uzupełniającymi. e-g łącznie ze szkołami: e – dla dorosłych; f – specjalnymi przysposabiającymi do pracy; g – ogólnokształcącymi artystycznymi dającymi uprawnienia zawodowe. h W roku szkolnym 2015/16 – w wieku 5 lat.

a Includes nursery schools, pre-primary sections in primary schools, pre-primary education units and pre-primary centres. b In the 2010/11 and 2015/16 school years, basic vocational schools. c In the 2010/11 school year, including supplementary general secondary and specialised secondary schools. d In the 2010/11 school year, including supplementary technical secondary schools. e-g Including schools: e – for adults; f – special job-training schools; g – general art schools leading to professional certification. h In the 2015/16 school year – 5 years old.

TABL. 1 (62). **EDUKACJA WEDŁUG SZCZEBLI KSZTAŁCENIA (dok.)**
EDUCATION BY LEVEL (cont.)

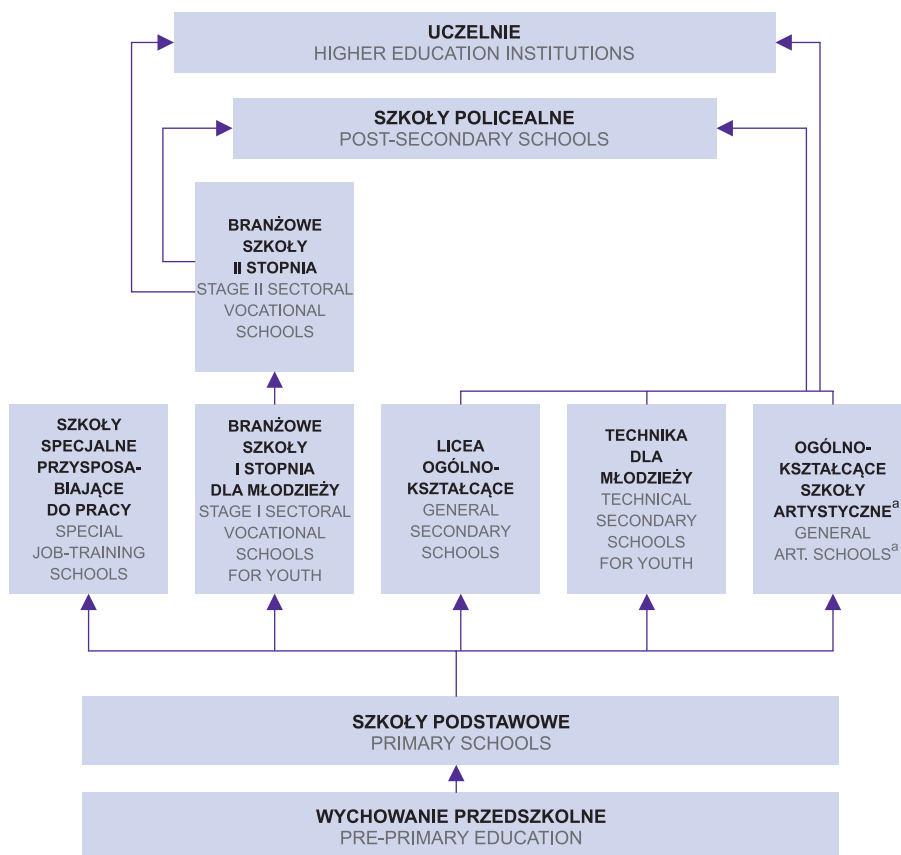
WYSZCZEGÓLNIENIE	2010/11	2015/16	2020/21	2021/22	SPECIFICATION
	ABSOLWENCI		GRADUATES		
Szkoły:					Schools:
podstawowe	21392	19159	19117	.	primary
gimnazja	23289	19211	.	.	lower secondary
specjalne przysposabiające do pracy	115	169	150	.	special job-training
branżowe I stopnia ^b	5441	3801	2532	.	stage I sectoral vocational ^b
licea ogólnokształcące ^c	10544	8227	6865	.	general secondary ^c
technika ^d	7409	6529	6709	.	technical secondary ^d
ogólnokształcące artystyczne	107	108	133	.	general art
policealne	4944	4099	3429	.	post-secondary
dla dorosłych	5220	3301	2728	.	for adults
Uczelnie	23147	16211	12695	.	Higher education institutions

b W latach szkolnych 2010/11 i 2015/16 zasadnicze szkoły zawodowe. c W roku szkolnym 2010/11 łącznie z uzupełniającymi liceami ogólnokształcącymi i liceami profilowanymi. d W roku szkolnym 2010/11 łącznie z technikami uzupełniającymi.

b In the 2010/11 and 2015/16 school years, basic vocational schools. c In the 2010/11 school year, including supplementary general secondary and specialised secondary schools. d In the 2010/11 school year, including supplementary technical secondary schools.

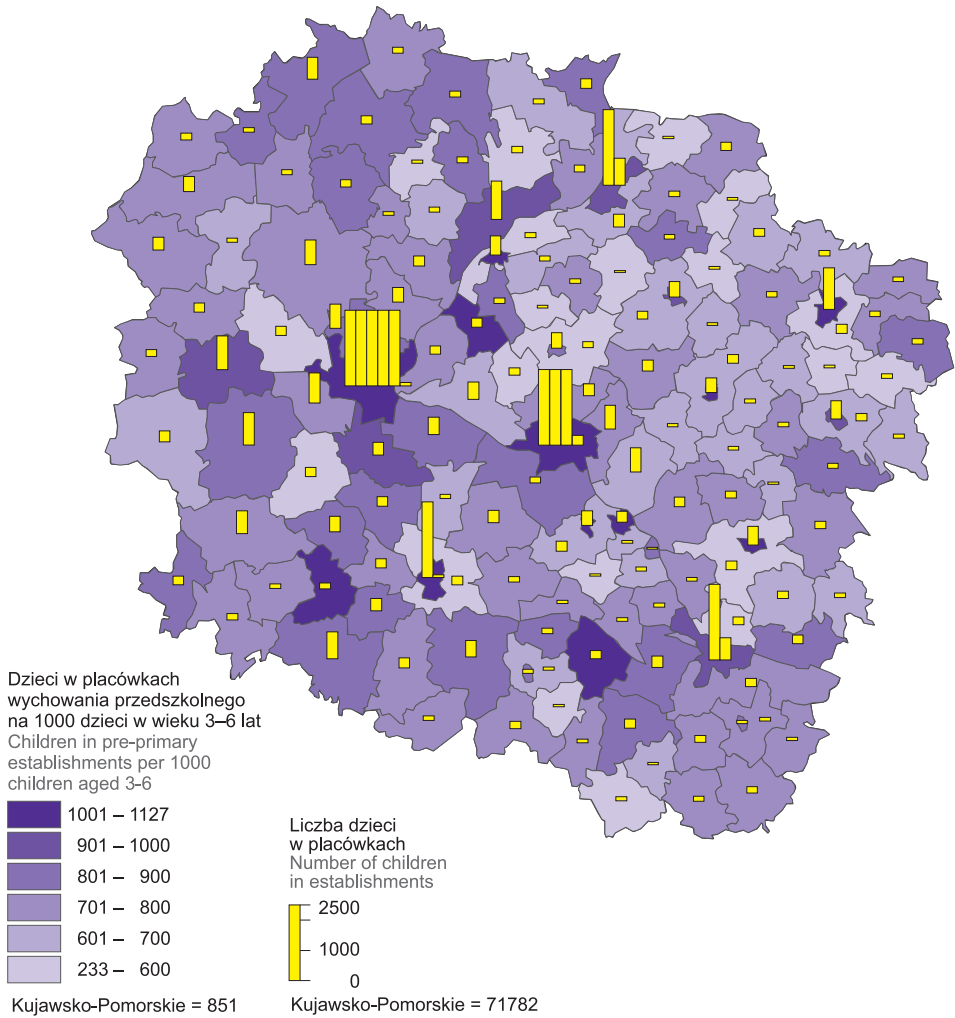
EDUKACJA WEDŁUG SZCZEBLI KSZTAŁCENIA W ROKU SZKOLNYM 2021/22

EDUCATION BY LEVELS IN THE 2021/22 SCHOOL YEAR

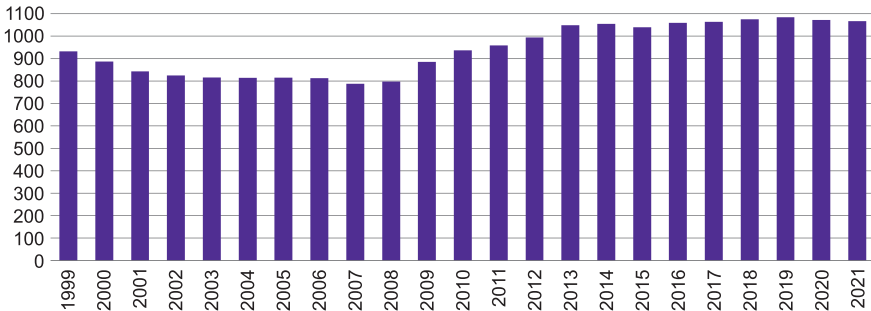

a Dające uprawnienia zawodowe.
a Leading to professional certification.

MAPA 1 (19). WYCHOWANIE PRZEDSZKOLNE^a W ROKU SZKOLNYM 2021/22
 MAP 1 (19). PRE-PRIMARY EDUCATION^a IN THE 2021/22 SCHOOL YEAR

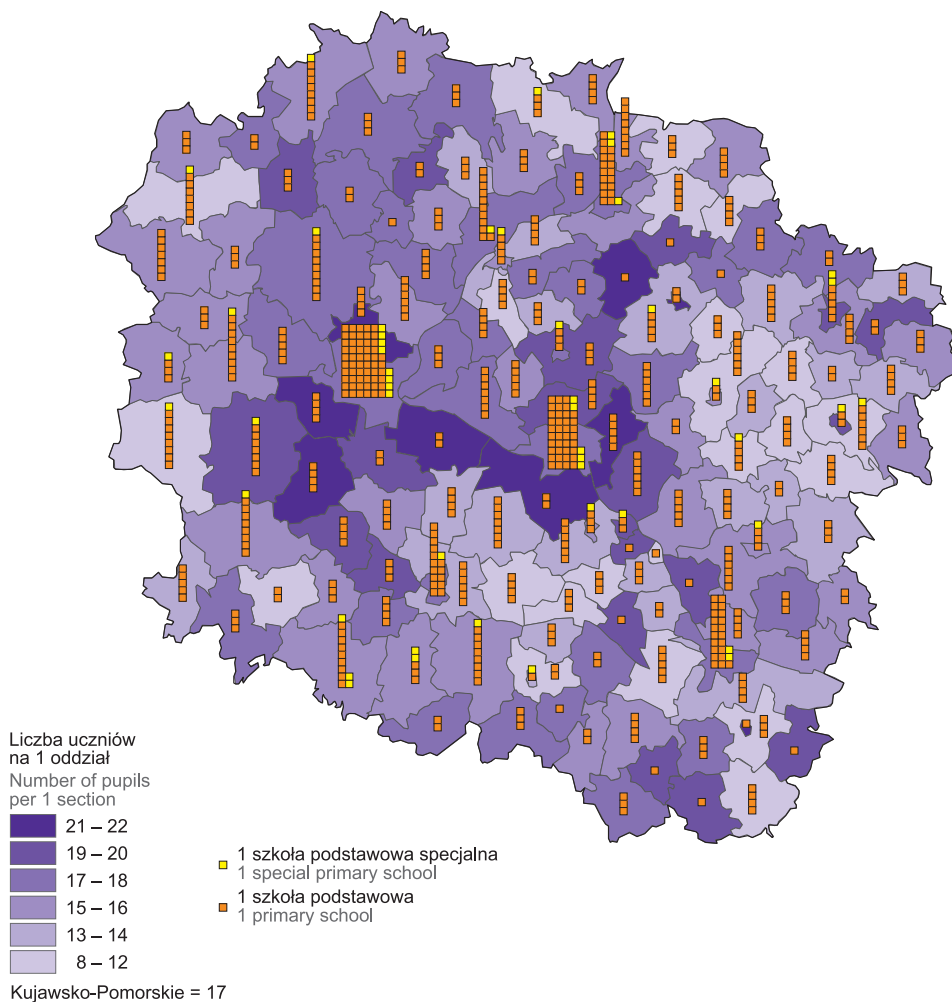

Liczba placówek
 Number of establishments

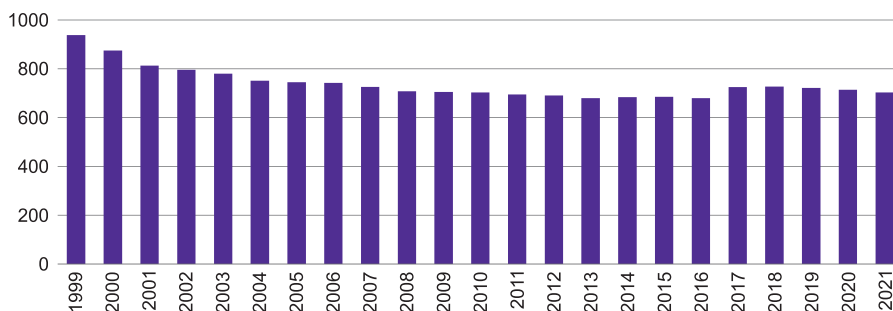

^a Obejmuje przedszkola, oddziały przedszkolne w szkołach podstawowych, zespoły wychowania przedszkolnego i punkty przedszkolne.
 a Includes nursery schools, pre-primary sections in primary schools, pre-primary education units and pre-primary centres.

MAPA 2 (20). SZKOŁY PODSTAWOWE DLA DZIECI I MŁODZIEŻY W ROKU SZKOLNYM 2021/22
 MAP 2 (20). PRIMARY SCHOOLS FOR CHILDREN AND YOUTH IN THE 2021/22 SCHOOL YEAR

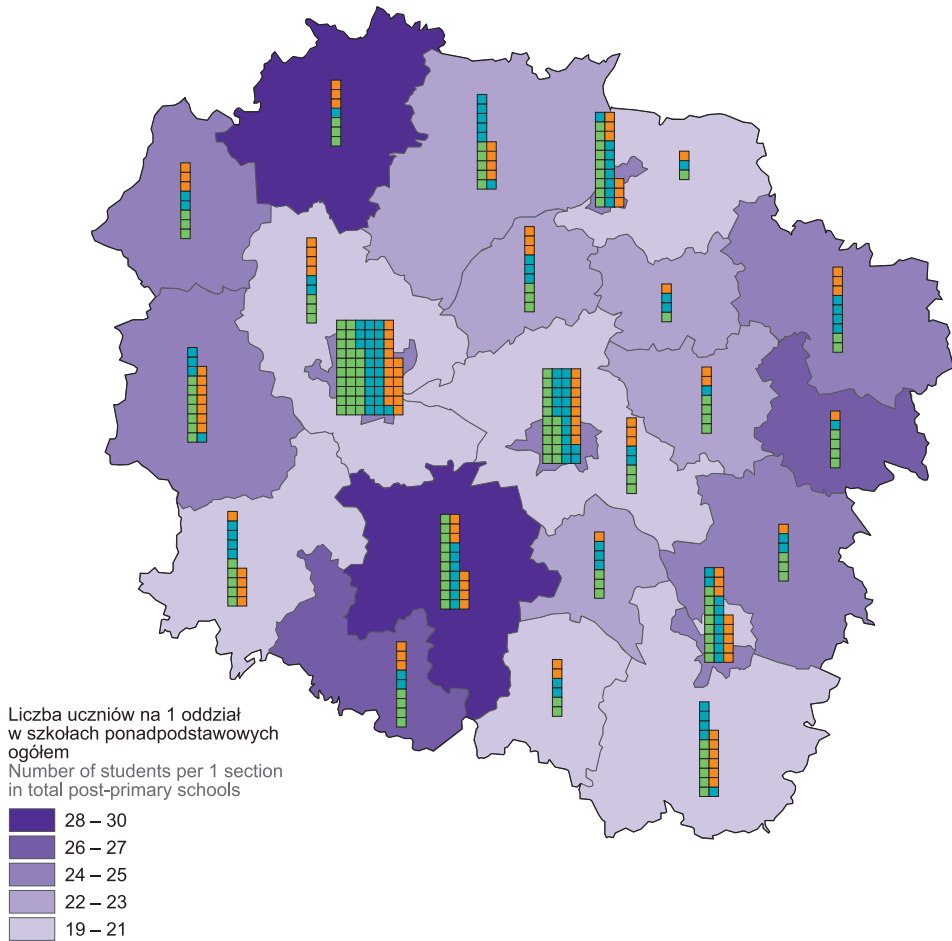

Liczba szkół podstawowych
 Number of primary schools

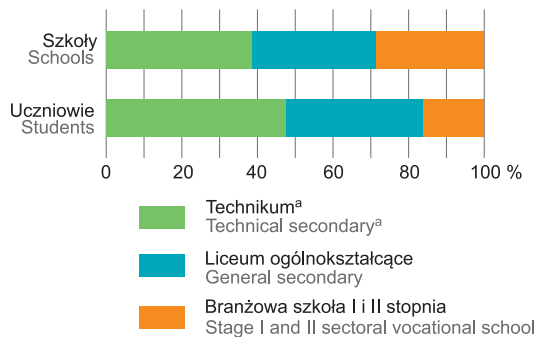
MAPA 3 (21). **SZKÓŁY PONADPODSTAWOWE DLA MŁODZIEŻY (bez szkół specjalnych) W ROKU SZKOLNYM 2021/22**

MAP 3 (21). **POST-PRIMARY SCHOOLS FOR YOUTH (excluding special schools) IN THE 2021/22 SCHOOL YEAR**

Kujawsko-Pomorskie = 25

- 1 szkoła ponadpodstawowa
1 post-primary school
Kujawsko-Pomorskie = 440
- technikum^a
technical secondary^a
 - liceum ogólnokształcące
general secondary
 - branżowa szkoła I i II stopnia
stage I and II sectoral vocational school

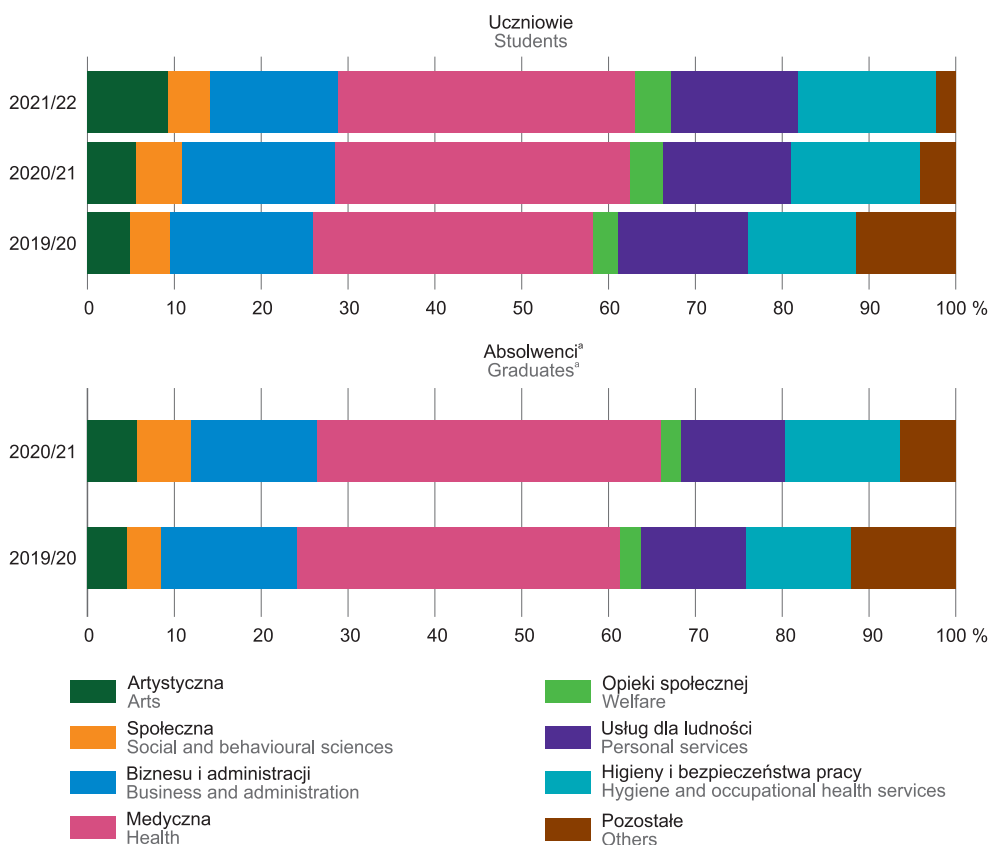

^a Łącznie z ogólnokształcącymi szkołami artystycznymi dającymi uprawnienia zawodowe.
^a Including general art schools leading to professional certification.

TABL. 2 (63). **SZKOŁY POLICEALNE (bez szkół specjalnych)**
POST-SECONDARY SCHOOLS (excluding special schools)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010/11	2015/16	2020/21	2021/22	SPECIFICATION
Szkoły	171	176	116	103	Schools
Oddziały	774,0	725,0	539,0	543,0	Sections
Uczniowie	17092	14602	11996	12986	Students
w tym kobiety	11410	10486	8473	9145	of which females
Absolwenci	4930	4079	3429	.	Graduates
w tym kobiety	3522	3228	2617	.	of which females

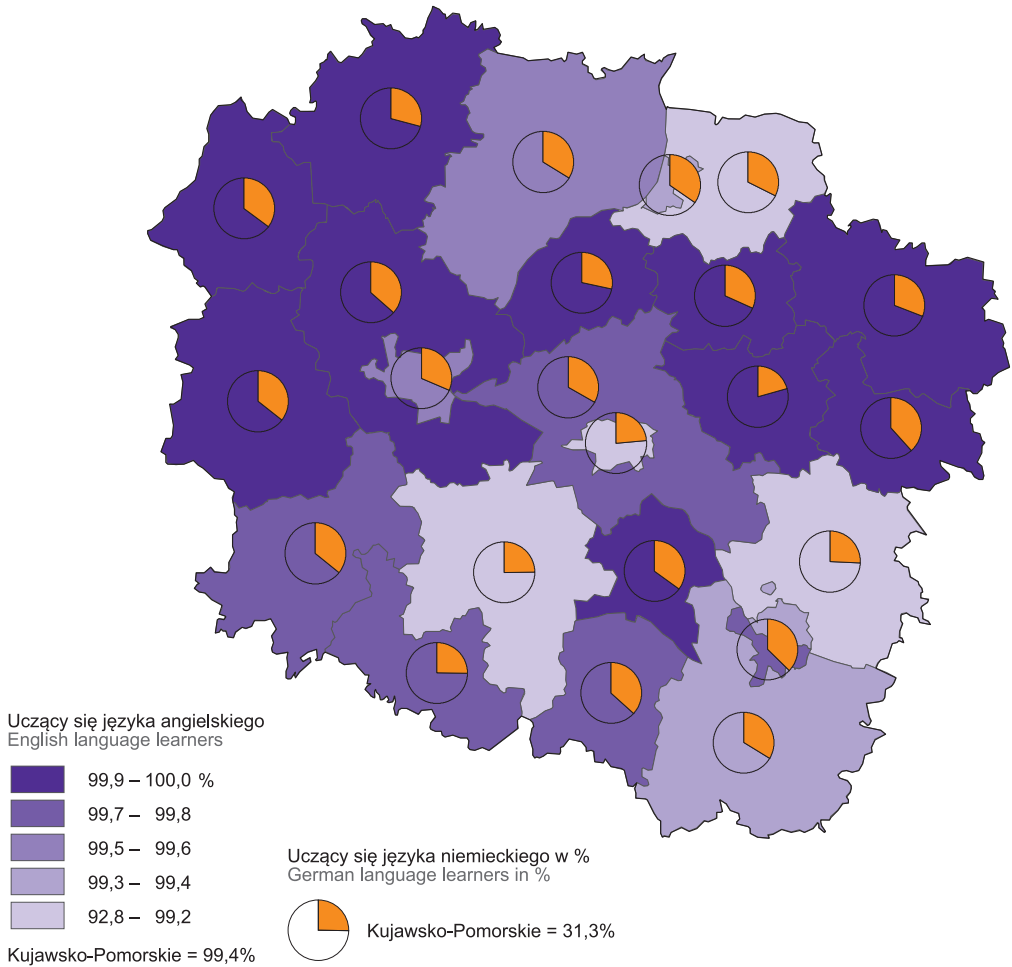
WYKRES 1 (49). **STRUKTURA UCZNIÓW I ABSOLWENTÓW SZKÓŁ POLICEALNYCH (bez szkół specjalnych) WEDŁUG PODGRUP KIERUNKÓW KSZTAŁCENIA**
CHART 1 (49). **STRUCTURE OF STUDENTS AND GRADUATES OF POST-SECONDARY SCHOOLS (excluding special schools) BY NARROW FIELDS OF EDUCATION**

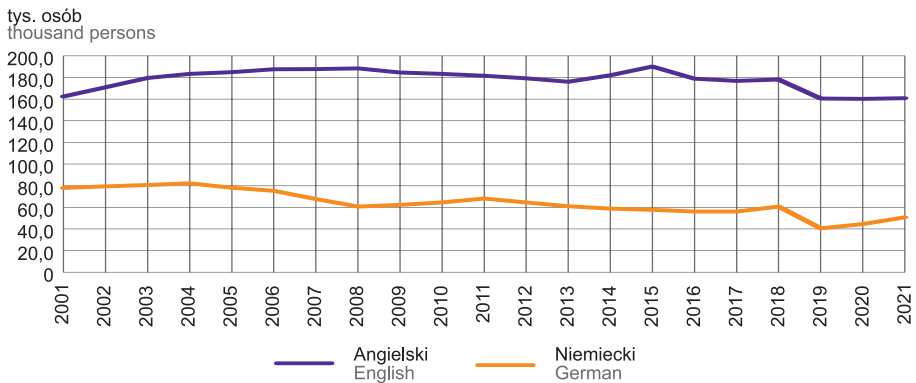
^a Dane dotyczą absolwentów, którzy zdali egzamin potwierdzający kwalifikacje zawodowe.
a Data concern the graduates who passed examination confirming vocational qualifications.

MAPA 4 (22). **UCZĄCY SIĘ JĘZYKÓW OBCYCH W SZKOŁACH PODSTAWOWYCH DLA DZIECI I MŁODZIEŻY W ROKU SZKOLNYM 2021/22 (bez szkół specjalnych)**

MAP 4 (22). **PUPILS AND STUDENTS LEARNING FOREIGN LANGUAGES IN PRIMARY SCHOOLS FOR CHILDREN AND YOUTH IN THE 2021/22 SCHOOL YEAR (excluding special schools)**

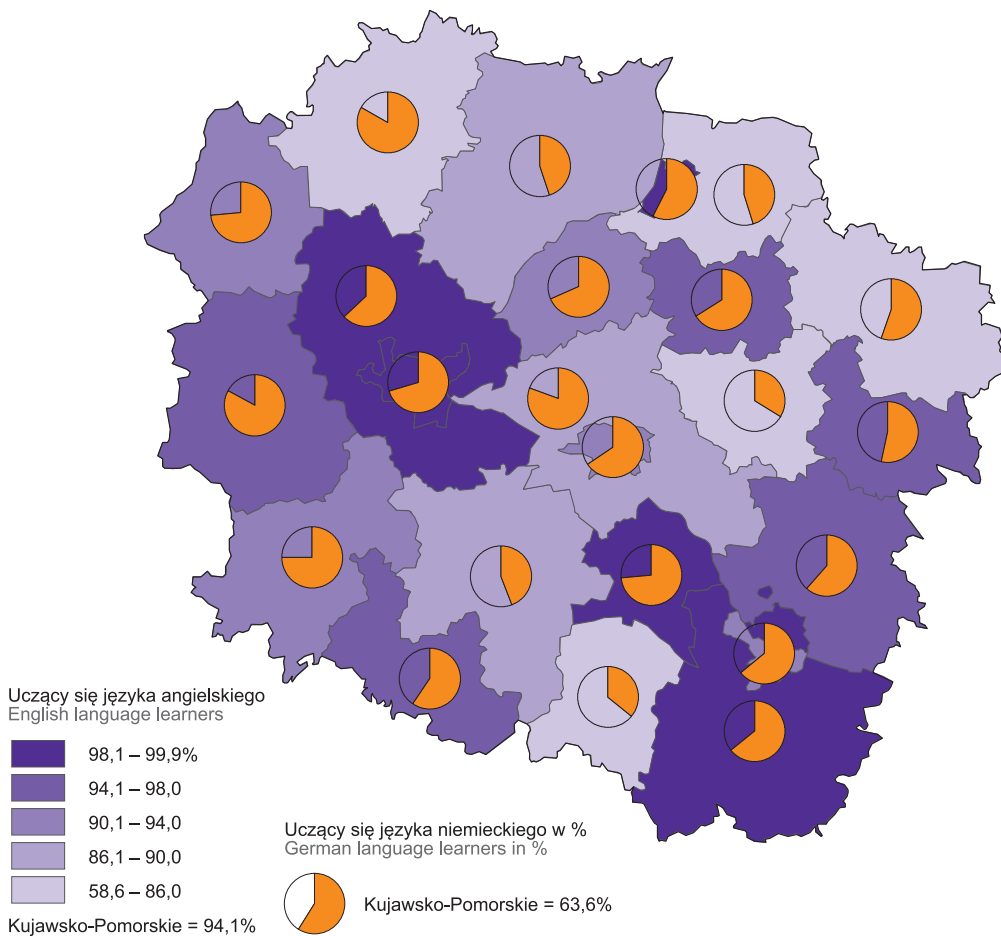

W szkołach podstawowych i gimnazjach dla dzieci i młodzieży
In primary schools and lower secondary schools for children and youth

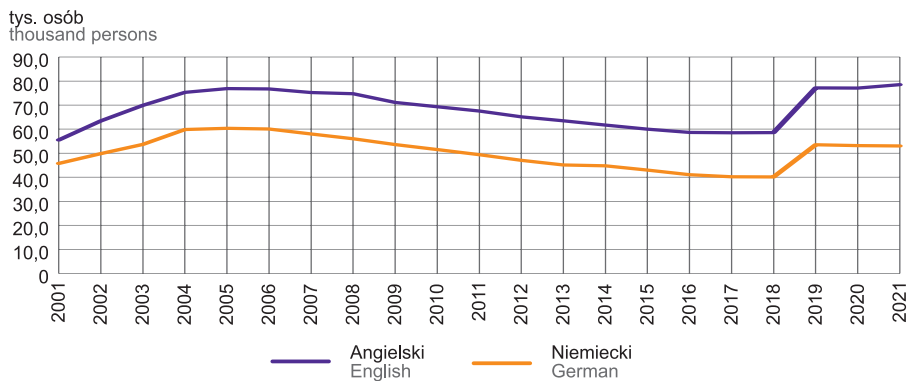

MAPA 5 (23). **UCZĄCY SIĘ JĘZYKÓW OBCYCH W SZKOŁACH PONADPODSTAWOWYCH DLA MŁODZIEŻY I SZKOŁACH POLICEALNYCH W ROKU SZKOLNYM 2021/22 (bez szkół specjalnych)**

MAP 5 (23). **PUPILS AND STUDENTS LEARNING FOREIGN LANGUAGES IN POST-PRIMARY SCHOOLS FOR YOUTH AND IN POST-SECONDARY SCHOOLS IN THE 2021/22 SCHOOL YEAR (excluding special schools)**

W szkołach ponadpodstawowych dla młodzieży
In post-primary schools for youth

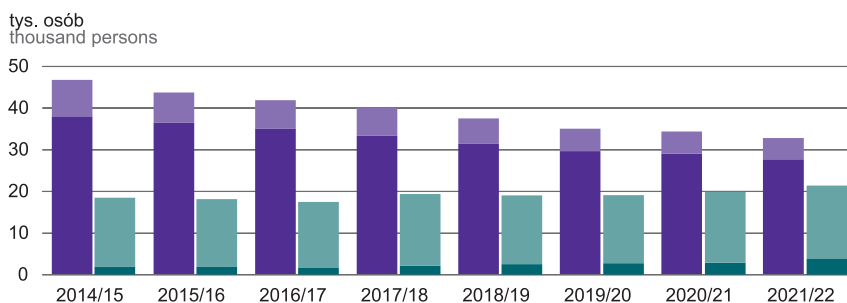
TABL. 3 (64). **UCZELNIE W ROKU AKADEMICKIM 2021/22**
HIGHER EDUCATION INSTITUTIONS IN THE 2021/22 ACADEMIC YEAR

WYSZCZEGÓLNIENIE	Uczelnie Higher education institutions	Nauczyciele akademicy ^a Academic teachers ^a	Studenci / Students			Absolwenci ^b Graduates ^b	SPECIFICATION
			ogółem total	z ogółem na studiach stacjonarnych of total full-time programmes	z ogółem cudzoziemcy of total foreigners		
OGÓŁEM	16	4163	54136	31442	2709	12695	TOTAL
nadzorowane przez ministra właściwego ds.:							supervised by the minister responsible for:
Szkolnictwa Wyższego	15	3982	53491	30797	2667	12538	Higher Education
Kultury i ochrony dziedzictwa narodowego	1	181	645	645	42	157	Culture and protection of national heritage

a Pełno- i niepełnozatrudnieni w przeliczeniu na pełne etaty, zatrudnieni w pełnym wymiarze godzin w więcej niż jednej uczelni wykazani zostali w każdym miejscu pracy. b W podziale według uczelni – osoby, które uzyskały dyplom ukończenia studiów w okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2021 r.

a Full-time and part-time employed converted into full-time equivalent units, teachers employed full-time in more than one institution have been shown in all workplaces. b In the breakdown by types of higher education institutions – persons who obtained higher education diplomas between 1 January and 31 December 2021.

WYKRES 2 (50). **STUDENCI UCZELNI**
CHART 2 (50). STUDENTS OF HIGHER EDUCATION INSTITUTIONS

Studenci uczelni publicznych:
Students of public higher education institutions:

■ studia stacjonarne
full-time programmes
■ studia niestacjonarne
part-time programmes

Studenci uczelni niepublicznych:
Students of non-public higher education institutions:

■ studia stacjonarne
full-time programmes
■ studia niestacjonarne
part-time programmes

TABL. 4 (65). **UCZESTNICY STUDIÓW PODYPLOMOWYCH I DOKTORANCI**
NON-DEGREE POSTGRADUATE PROGRAMME STUDENTS AND DOCTORAL STUDENTS

WYSZCZEGÓLNIENIE		Uczestnicy studiów podyplomowych Non-degree postgraduate programme students		Doktoranci Doctoral students				SPECIFICATION
				na studiach doktoranckich in doctoral programmes		w szkołach doktorskich in doctoral schools		
		ogółem total	w tym kobiety of which females	ogółem total	w tym kobiety of which females	ogółem total	w tym kobiety of which females	
OGÓŁEM	2010/11	6766	4798	1149	641	.	.	TOTAL
	2015/16	7118	5486	1290	741	.	.	
	2020/21	3920	2821	732	438	288	153	
	2021/22	4747	3616	503	306	412	218	

Dział IX. Ochrona zdrowia i pomoc społeczna Chapter IX. Health care and social welfare

TABL. 1 (66). **OCHRONA ZDROWIA – PODSTAWOWE DANE**

Stan na 31 grudnia
BASIC DATA ON HEALTH CARE
As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2021	SPECIFICATION
PRACOWNICY MEDYCZNI		MEDICAL PERSONNEL		
Lekarze ^a	5795 ^b	5782	5918	Doctors ^a
Lekarze dentyści ^a	1223 ^b	1199	1232	Dentists ^a
Pielęgniarki i położne ^a	12403 ^b	12225	12396	Nurses and midwives ^a
Fizjoterapeuci	1560	2083	2243	Physiotherapists
Diagności laboratoryjni	697	754	793	Laboratory diagnosticians
Farmaceuci	1367	1428	1428	Pharmacists
AMBULATORYJNA OPIEKA ZDROWOTNA		OUTPATIENT HEALTH CARE		
Przychodnie	818	905	920	Outpatient departments
miasta	601	694	716	urban areas
wieś	217	211	204	rural areas
Praktyki lekarzy i lekarzy dentyistów ^c	345	247	210	Practices of doctors and dentists ^c
miasta	272	191	164	urban areas
wieś	73	56	46	rural areas
Porady udzielone ^d w ciągu roku w tys.	17377,7	15271,3	16751,7	Consultations provided ^d during the year in thousands
lekarskie ^e	15765,7	14148,5	15402,4	doctors ^e
w tym w opiece zdrowotnej:				of which in health care:
podstawowej	9583,0	8762,6	9401,7	primary
specjalistycznej	5828,2	4906,6	5481,3	specialised
stomatologiczne	1612,0	1122,7	1349,3	stomatological
SZPITALA		HOSPITALS		
Szpitala ogólne	43	40	41	General hospitals
Łóżka	9846	8593	8620	Beds
Leczeni ^f w ciągu roku na:				Inpatients ^f during the year per:
10 tys. ludności	1839	1387	1499	10 thousand population
1 łóżko ^g	39,6	33,3	35,6	bed ^g

a Dane szacunkowe Głównego Urzędu Statystycznego na podstawie źródeł administracyjnych nieporównywalne z opublikowanymi w poprzednich edycjach Rocznika; patrz uwagi do działu, ust. 2 na str. 194. b Dane dotyczą 2019 r. c Dane obejmują praktyki, które podpisały kontrakt z NFZ lub z przychodniami. d Łącznie z poradami opłaconymi w przychodniach przez pacjentów oraz łącznie z poradami udzielonymi w ramach nocnej i świątecznej opieki zdrowotnej. e Łącznie z poradami z izb przyjęć udzielanymi pacjentom niehospitalizowanym. f Bez międzyoddziałowego ruchu chorych. g Bez łóżek i inkubatorów dla noworodków na oddziałach neonatologicznych.

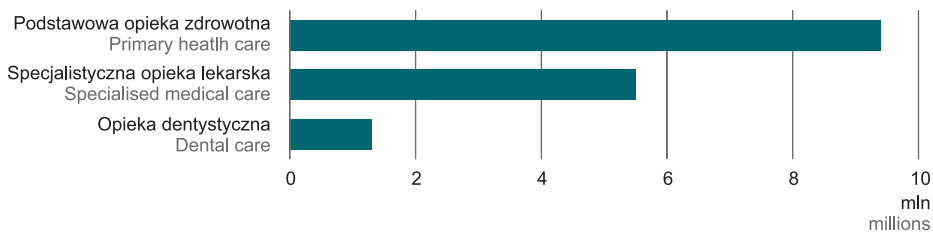
Źródło: dane Ministerstwa Zdrowia, Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji oraz Głównego Urzędu Statystycznego.

a Estimated data of Statistics Poland, based on administrative sources incomparable with data published in previous editions of the Yearbook; see notes to chapter, item 2 on page 194. b Data refer to 2019. c Data concern practices that have signed contract with the National Health Fund or outpatient departments. d Including consultations paid by patients in outpatient departments as well as including consultations provided as part of night and holiday health care. e Including consultations provided in admission rooms for non-hospitalized patients. f Excluding inter-ward patient transfer. g Excluding beds and incubators for newborns on neonatology wards.

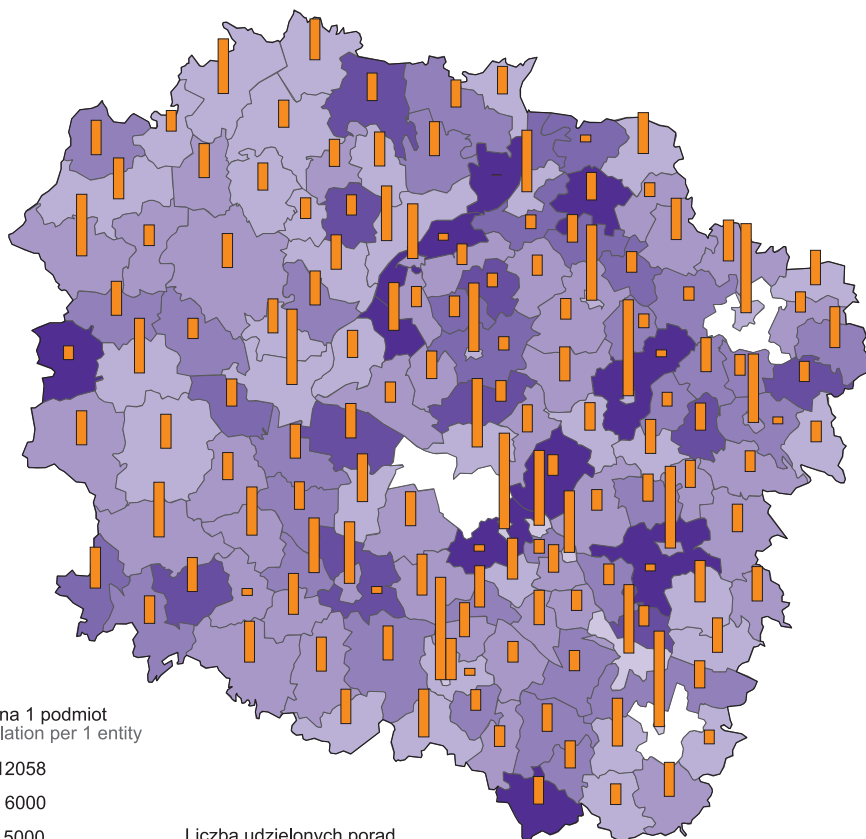
Source: data of the Ministry of Health, the Ministry of the Interior and Administration as well as Statistics Poland.

WYKRES 1 (51) **PORADY AMBULATORYJNE W 2021 R.**

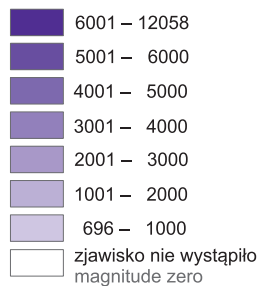
CHART 1 (51). **OUT-PATIENT CONSULTATIONS IN 2021**

MAPA 1 (24). **AMBULATORYJNA OPIEKA ZDROWOTNA W 2021 R.**
 MAP 1 (24). **OUTPATIENT HEALTH CARE IN 2021**

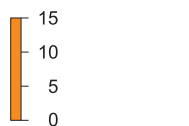

Liczba ludności na 1 podmiot
 Number of population per 1 entity

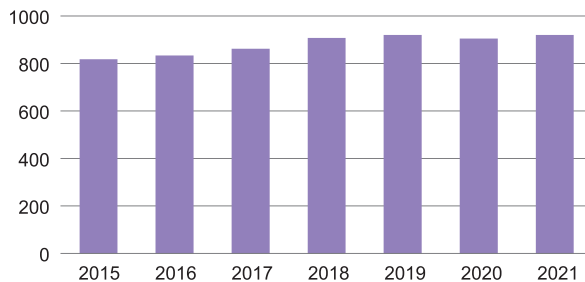
Kujawsko-Pomorskie = 1812

Liczba udzielonych porad
 lekarskich na 1 mieszkańca
 Number of doctors consultations
 per 1 inhabitant

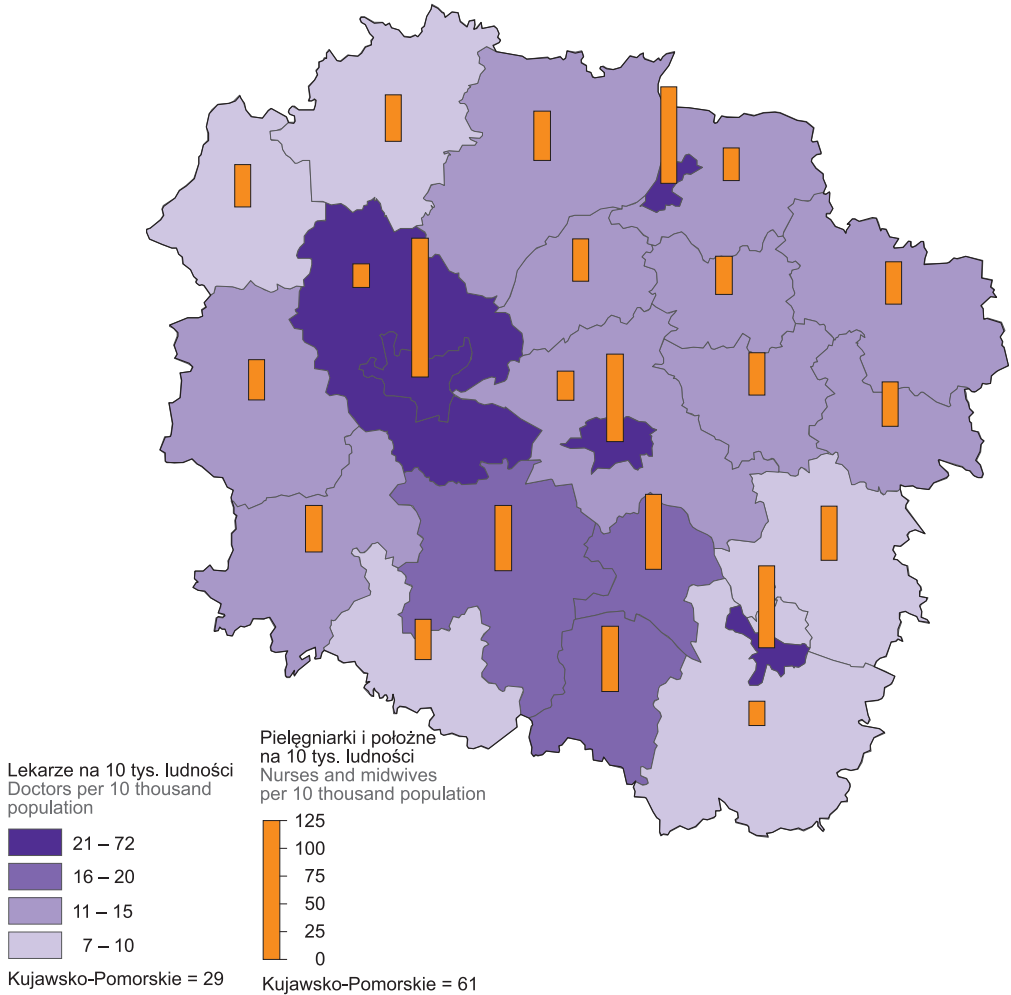

Kujawsko-Pomorskie = 7

Przychodnie
 Stan na 31 grudnia
 Outpatient departments
 As of 31 December

MAPA 2 (25). **PRACOWNICY MEDYCZNI W 2021 R.**
 MAP 2 (25). **MEDICAL PERSONNEL IN 2021**

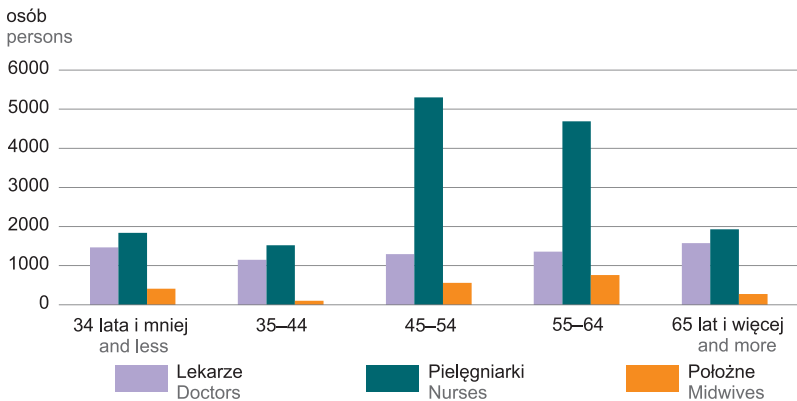

Pracownicy medyczni uprawnieni do wykonywania zawodu medycznego według wieku w 2021 r.

Stan na 31 grudnia

Medical personnel entitled to practise medical profession by age groups in 2021

As of 31 December

TABL. 2 (67). LEKARZE SPECJALIŚCI^a
Stan na 31 grudnia
DOCTORS SPECIALISTS^a
As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2019	2020	2021	SPECIFICATION
Lekarze specjaliści	4021	4004	4139	Doctors specialists
w tym w zakresie:				of which in the field of:
Anestezjologii i intensywnej terapii	238	250	257	Anesthesiology and intensive therapy
Chirurgii	619	616	643	Surgery
Chorób płuc	97	96	99	Respiratory diseases
Chorób wewnętrznych	779	767	772	Internal diseases
Dermatologii i wenerologii	89	89	94	Dermatology and venereology
Kardiologii	207	214	234	Cardiology
Medycyny rodzinnej	465	465	486	General practitioners
Neurologii	170	167	171	Neurology
Okulistyki	157	148	154	Ophthalmology
Onkologii	48	49	51	Oncology
Otolaryngologii	113	111	109	Otolaryngology
Pediatrici	371	367	386	Paediatrics
Położnictwa i ginekologii	275	274	279	Obstetrics and gynaecology
Psychiatrii	177	181	191	Psychiatry
Radiodiagnostyki	185	187	187	Radiodiagnosics

a Dane szacunkowe Głównego Urzędu Statystycznego na podstawie źródeł administracyjnych nieporównywalne z opublikowanymi w poprzednich edycjach Rocznika; patrz uwagi do działu, ust. 2 na str. 194.

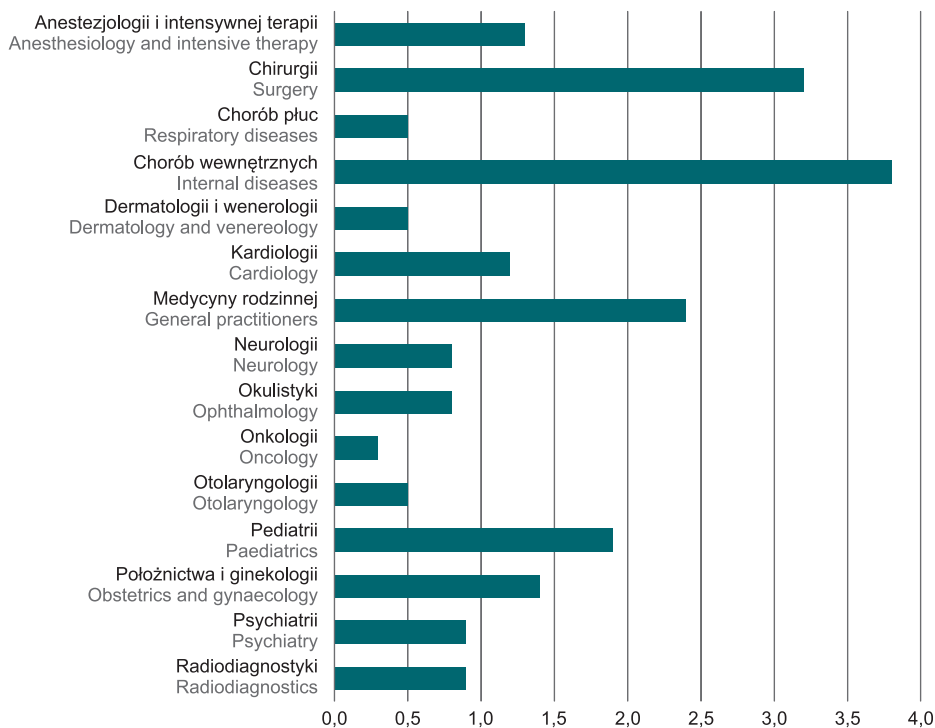
Uwaga: suma liczby posiadanych specjalizacji jest większa niż łączna liczba lekarzy specjalistów z uwagi na możliwość posiadania większej liczby specjalizacji przez jedną osobę.

a Estimated data of Statistics Poland based on administrative sources incomparable with data published in previous editions of the Yearbook; see notes to the chapter, item 2 on page 194.

Note: the sum of the number of specializations is greater than the total number of medical specialist due to the possibility of having more specializations by one person.

WYKRES 2 (52). LEKARZE SPECJALIŚCI WEDŁUG WYBRANYCH SPECJALNOŚCI NA 10 TYS. LUDNOŚCI W 2021 R.

CHART 2 (52). DOCTOR SPECIALISTS BY SELECTED SPECIALISATION PER 10 THOUSAND POPULATION IN 2021

TABL. 3 (68). SZPITALE OGÓLNE
GENERAL HOSPITALS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2021	SPECIFICATION
Leczeni ^a w tys.	406,4	302,3	324,1	Inpatients ^a in thousands
Przeciętny pobyt chorego w dniach	5,6	5,7	5,8	Average patient stay in days
Łóżka ^b	9846	8593	8620	Beds ^b
w tym na oddziałach:				of which in specified wards:
Chorób wewnętrznych	1067	1034	1064	Internal diseases
Kardiologicznych ^c	545	542	554	Cardiological ^c
Chirurgicznych	2280	1948	1953	Surgical
Pediatrycznych	719	384	362	Paediatric
Ginekologiczno-położniczych	1030	817	806	Gynaecological-obstetric
Onkologicznych	251	214	216	Oncological
Intensywnej terapii	185	224	243	Intensive therapy
Zakaźnych	239	250	330	Communicable
Gruźlicy i chorób płuc	463	348	312	Tubercular and pulmonary
Dermatologicznych	91	73	73	Dermatological
Neurologicznych	399	435	418	Neurological
Psychiatrycznych	566	492	463	Psychiatric

a Leczeni w trybie stacjonarnym łącznie z ruchem międzyoddziałowym. b Stan na 31 grudnia. c Łącznie z oddziałami intensywnej opieki kardiologicznej.

Źródło: dane Ministerstwa Zdrowia, Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji.

a Inpatients including inter-ward transfer. b As of 31 December. c Including intensive cardiological care wards.

Source: data of the Ministry of Health, the Ministry of the Interior and Administration.

TABL. 4 (69). LECZNICTWO UZDROWISKOWE
HEALTH RESORT TREATMENT

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2020	2021	SPECIFICATION
Sanatoria ^a	22	24	22	22	Sanatoria ^a
łóżka ^a	3759	5036	5926	6233	beds ^a
kuracjusze lecznictwa stacjonarnego w tys.	63,6	99,4	59,4	80,3	inpatients in thousands
Szpitala uzdrowiskowe ^a	8	8	7	7	Health resort hospitals ^a
łóżka ^a	2032	1920	2222	2222	beds ^a
kuracjusze lecznictwa stacjonarnego w tys.	29,8	30,4	18,3	24,2	inpatients in thousands

a Stan na 31 grudnia.

Uwaga. W 2021 r. w zakładach lecznictwa uzdrowiskowego z leczenia w trybie ambulatoryjnym skorzystało łącznie 7522 kuracjuszy.

Źródło: dane Ministerstwa Zdrowia, Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji oraz Głównego Urzędu Statystycznego.

a As of 31 December.

Note. In 2021 in health resort facilities in outpatient health care system has been treated 7522 of outpatients.

Source: data of the Ministry of Health, the Ministry of the Interior and Administration as well as Statistics Poland.

TABL. 5 (70). POMOC DORAŻNA I RATOWNICTWO MEDYCZNE
Stan na 31 grudnia
FIRST AID AND EMERGENCY MEDICAL SERVICES
As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2020	2021	SPECIFICATION
Jednostki systemu Państwowe Ratownictwo Medyczne:					Units of the State Emergency Medical Services:
Zespoły ratownictwa medycznego	88	87	93	93	Emergency rescue teams
podstawowe	53	56	81	81	basic
specjalistyczne	35	31	12	12	specialists
Lotniczy zespół ratownictwa medycznego	1	1	1	1	Medical air rescue team
Szpitalne oddziały ratunkowe	13	10	10	10	Hospital emergency wards
Wyjazdy na miejsce zdarzenia (w ciągu roku):					Calls to the occurrence places (during the year):
w tysiącach	170,0	187,6	160,7	182,5	in thousands
na 1000 ludności	81,0	89,9	78,8	90,2	per 1000 population
Osoby, którym udzielono świadczenia zdrowotnego w miejscu zdarzenia (w ciągu roku):					Persons who received health care benefits in the place of occurrence (during the year):
w tysiącach	172,5	188,8	160,7	183,5	in thousands
na 1000 ludności	82,2	90,5	78,8	90,7	per 1000 population

TABL. 6 (71). KRWIODAWSTWO^a
BLOOD DONATION^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2020	2021	SPECIFICATION
Regionalne centra ^b	1	1	1	1	Regional centres ^b
Oddziały terenowe ^b	5	5	5	5	Local branches ^b
Krwiodawcy w tys.	36,6	35,3	33,1	36,0	Blood donors in thousands
w tym honorowi	36,6	35,3	33,1	36,0	of which voluntary
Liczba donacji ^c krwi pełnej w tys.	65,7	67,5	65,3	73,2	Number of collected donations ^c of whole blood in thousands
Wyprodukowana liczba jednostek świeżo mrożonego osocza (FFP) ^d w tys.	73,3	76,1	82,4	98,6	Number of prepared units of fresh frozen plasma (FFP) ^d in thousands

a Bez danych Ministerstwa Obrony Narodowej i Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji. b Stan na 31 grudnia. c Donacja jest to pobranie krwi lub jej składnika do celów klinicznych, diagnostycznych lub produkcyjnych. d Jedna jednostka świeżo mrożonego osocza równa się 200 ml, jeden litr osocza równa się 5 jednostkom.

Źródło: dane Narodowego Centrum Krwi.

a Excluding data of the Ministry of National Defence and the Ministry of the Interior and Administration. b As of 31 December. c Donation is collection of blood or blood components for clinical, diagnostic or manufacturing purposes. d One unit of freshly frozen plasma equals 200 ml, one litre of plasma equals 5 units.

Source: data of the National Blood Centre.

TABL. 7 (72). APTEKI OGÓLNODOSTĘPNE I PUKTY APTECZNE
Stan na 31 grudnia
GENERALLY AVAILABLE PHARMACIES AND PHARMACEUTICAL OUTLETS
As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2020	2021	SPECIFICATION
Apteki	527	607	594	588	Pharmacies
w tym prywatne	525	605	594	588	of which private
w tym na wsi	85	92	92	89	of which in rural areas
Punkty apteczne	76	87	87	88	Pharmaceutical outlets
w tym na wsi	75	86	87	88	of which in rural areas
Liczba ludności na:					Population per:
1 aptekę i punkt apteczny	3480	3006	2983	2985	pharmacy and pharmaceutical outlet
w tym na wsi	5171	4731	4707	4758	of which in rural areas
1 aptekę	3982	3437	3420	3431	pharmacy
w tym na wsi	9734	9153	9159	9463	of which in rural areas
Farmaceuci pracujący w aptekach i w punktach aptecznych	999	1248	1296	1298	Pharmacists employed in pharmacies and pharmaceutical outlets

TABL. 8 (73). ZACHOROWANIA NA NIEKTÓRE CHOROBY ZAKAŻNE I ZATRUCIA NA 100 TYS. LUDNOŚCI
INCIDENCE OF SELECTED INFECTIOUS DISEASES AND POISONINGS PER 100 THOUSAND POPULATION

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2020	2021	SPECIFICATION
Gruźlica	18,4	14,2	8,5	11,0	Tuberculosis
Ksztuśec	2,0	21,6	2,3	0,3	Whooping cough
Odra	.	0,05	.	0,0	Measles
Wirusowe zapalenie wątroby:					Viral hepatitis:
typ A	0,2	0,1	0,4	0,2	type A
typ B	5,4	15,9	6,5	8,0	type B
typ C	9,1	22,5	5,1	7,5	type C
Różyczka	9,9	6,8	0,2	0,3	Rubella
AIDS ^a	0,2	0,1	0,1	0,1	AIDS ^a
Salmonellozy	29,6	21,6	15,4	22,3	Other salmonella infections
Czerwonka bakteryjna	0,5	0,1	.	.	Shigellosis
Inne bakteryjne zatrucia pokarmowe	1,0	2,0	0,3	0,3	Other bacterial foodborne intoxications
Biegunki u dzieci w wieku do lat 2 ^b	274,3	569,0	157,3	299,3	Acute diarrhoea in children up to the age of 2 ^b
Szkarlatyna (płonica)	43,8	98,7	18,5	8,2	Scarlet (fever)
Bakteryjne zapalenie opon mózgowych i/lub mózgu	2,7	2,7	1,1	0,9	Bacterial meningitis and/or encephalitis
Wirusowe zapalenie opon mózgowych	2,5	2,5	0,6	0,4	Viral meningitis
Wirusowe zapalenie mózgu	0,5	0,5	0,2	0,2	Viral encephalitis
Świnka (zapalenie przyusznic nagminne)	8,3	9,1	2,0	1,2	Mumps
Włośnica	.	.	0,5	.	Trichinellosis
Grypa ^c	745,5	12114,7	8971,0	9434,2	Influenza ^c
Szczepieni przeciw wściekliznie	19,0	21,8	16,0	17,7	Rabies vaccinations

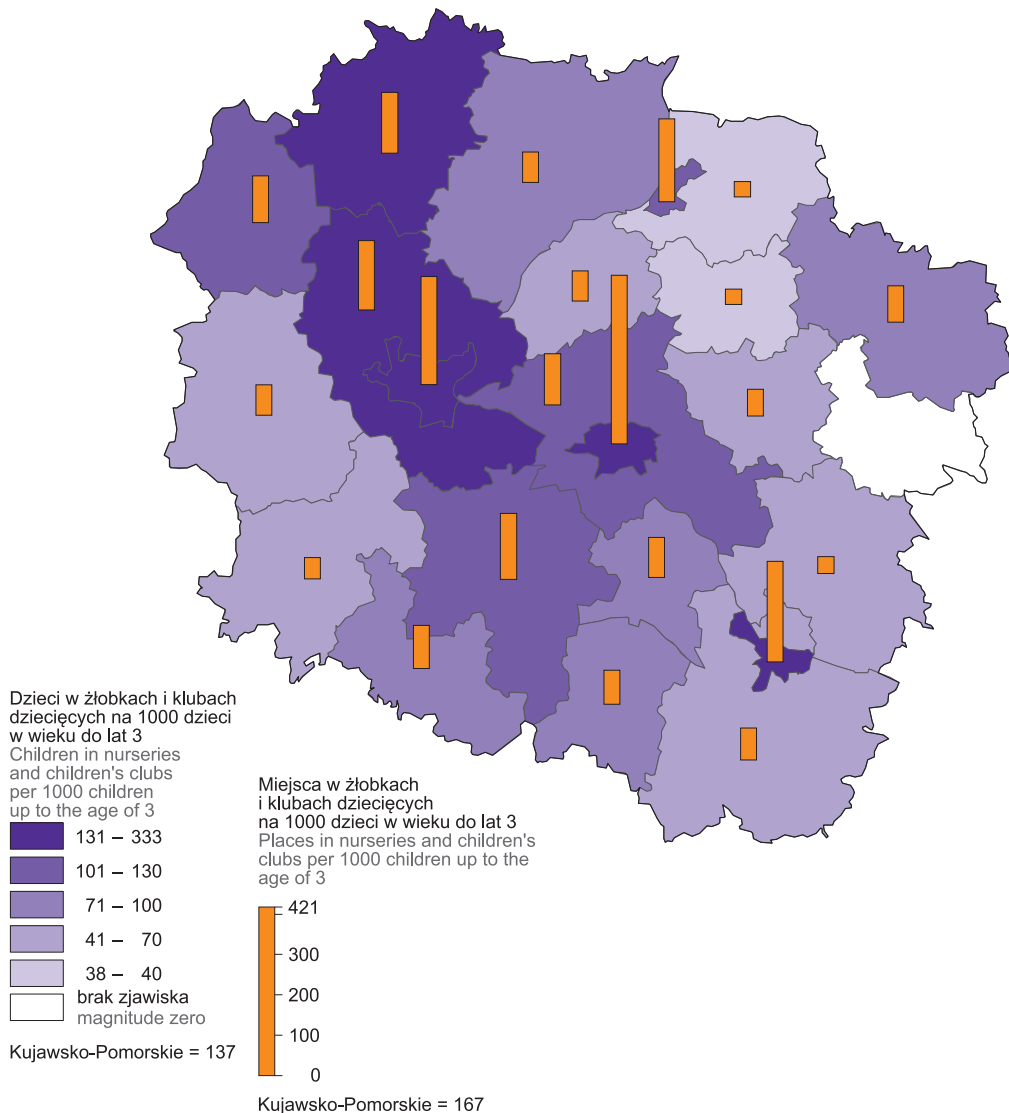
a Dane nieostateczne z uwagi na specyfikę choroby. b Wskaźnik obliczono na 10 tys. dzieci w wieku do lat 2. c Łącznie z podejrzeniami zachorowań.

Źródło: dane Narodowego Instytutu Zdrowia Publicznego – PZH (na podstawie rejestru chorób zakaźnych prowadzonego przez stacje sanitarno-epidemiologiczne), Instytutu Gruźlicy i Chorób Płuc oraz Instytutu Wenerologii Warszawskiego Uniwersytetu Medycznego.

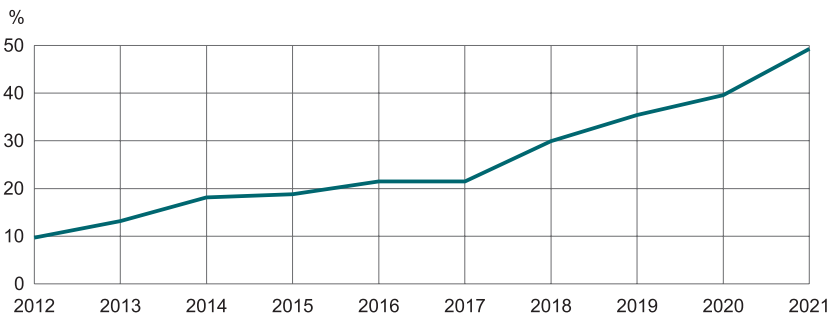
a Preliminary data because of specific features of the disease. b Ratio calculated per 10 thousand children up to the age of 2. c Including influenza-like illness.

Source: data of the National Institute of Public Health – National Institute of Hygiene (on the ground of register of infectious diseases kept by sanitary and epidemiological stations), the Tuberculosis and Lung Diseases Institute and the Institute of Venereology of the Medical University of Warsaw.

MAPA 3 (26). **ŻŁOBKI I KLUBY DZIECIĘCE W 2021 R.**
 MAP 3 (26). **NURSERIES AND CHILDREN'S CLUBS IN 2021**

Odsetek gmin, w których znajduje się przynajmniej jedna placówka opieki nad dziećmi do lat 3
 Percentage of gminas with at least one childcare centre for children up to the age of 3

TABL. 9 (74). ŻŁOBKI I KLUBY DZIECIĘCE^{ab}
Stan na 31 grudnia
NURSERIES AND CHILDREN'S CLUBS^{ab}
As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2020	2021	SPECIFICATION
Żłobki	17	60	139	168	Nurseries
w tym publiczne	17	22	45	53	of which public
Oddziały żłobkowe	5	4	1	–	Nursery wards
Kluby dziecięce	–	16	52	59	Children's clubs
w tym publiczne	–	1	8	9	of which public
Miejsca:					Places:
w żłobkach	1264	2845	6909	7782	in nurseries
w klubach dziecięcych	–	297	1025	1227	in children's clubs
Dzieci przebywające (w ciągu roku):					Children staying (during the year):
w żłobkach	2417	4375	8669	9797	in nurseries
w klubach dziecięcych	–	321	1343	1617	in children's clubs
Dzieci przebywające w żłobkach i klubach dziecięcych:					Children staying in nurseries and children's clubs:
na 1000 dzieci w wieku do lat 3	19,2	48,8	108,3	136,8	per 1000 children up to the age of 3
na 100 miejsc	107,8	90,5	78,3	81,9	per 100 places

a Miejsca i dzieci w żłobkach łącznie z oddziałami żłobkowymi. b Ponadto w 2021 r. opiekę nad dziećmi sprawowało 35 dziennych opiekunów opiekujących się 139 dziećmi i 344 nianie zarejestrowane w ZUS.

a Places and children staying in nurseries including nursery wards. b Moreover, in 2021 childcare was provided for 139 children by 35 day carers and 344 nannies registered in the Social Insurance Institution.

TABL. 10 (75). RODZINNA PIECZA ZASTĘPCZA^a
Stan na 31 grudnia
FAMILY FOSTER CARE^a
As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2020	2021	SPECIFICATION
Rodziny zastępcze	2118	2118	2066	2150	Foster families
Spokrewnione	1786	1373	1295	1344	Related
dzieci ^b	2262	1741	1679	1765	children ^b
Niezawodowe	256	632	638	672	Non-professional
dzieci ^b	349	848	862	890	children ^b
Zawodowe ^c	76	113	94	97	Professional ^c
dzieci ^b	277	311	335	339	children ^b
Rodzinne domy dziecka	–	28	55	51	Foster homes
dzieci ^d	–	167	357	343	children ^d

a Niektóre dane nie są w pełni porównywalne z danymi za 2010 r. z powodu zmiany przepisów prawnych. b Do 2011 r. – w wieku do 18 lat, od 2012 r. – w wieku do 25 lat. c Do 2011 r. rodziny zastępcze zawodowe niespokrewnione z dzieckiem. d W wieku do 25 lat.

a Some data are not fully comparable with data for 2010 due to regulatory changes. b Until 2011 – up to the age of 18, since 2012 – up to the age of 25. c Until 2011 professional, foster families, not related to the child. d Up to the age of 25.

TABL. 11 (76). **INSTYTUCJONALNA PIECZA ZASTĘPCZA**

Stan na 31 grudnia
 INSTITUTIONAL FOSTER CARE
 As of 31 December

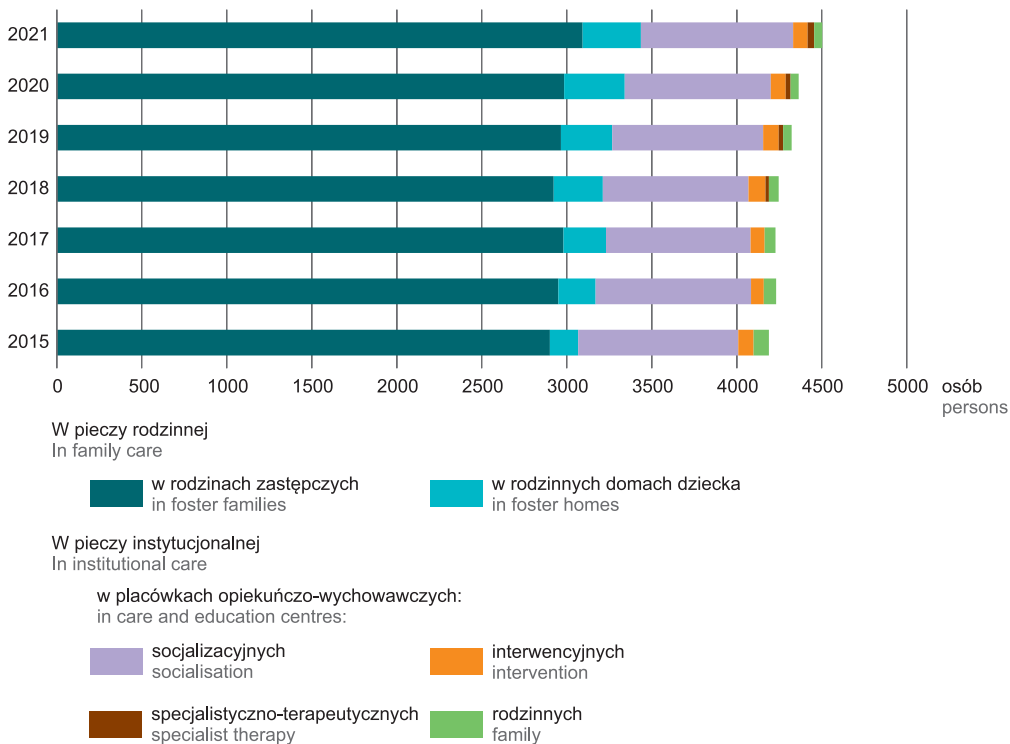
WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2020	2021	2010	2015	2020	2021	SPECIFICATION
	placówki centres				wychowankowie residents				
Placówki opiekuńczo-wychowawcze	46	69	84	89	1281	1235	1147	1209	Care and education centres
interwencyjne	–	4	5	6	–	90	87	85	intervention
rodzinne	16	13	7	7	119	89	48	47	family
socjalizacyjne	21	48	63	64	673	942	859	895	socialisation
specjalistyczno-terapeutyczne	–	–	2	3	–	–	29	39	specialist therapy
inne ^a	9	4	7	9	489	114	124	143	others ^a

a Łączące zadania placówek interwencyjnych, socjalizacyjnych i specjalistyczno-terapeutycznych; w 2010 r. – placówki wielofunkcyjne.
 a Combining tasks of the intervention, socialisation and specialist therapy centres; in 2010 – multifunctional centres.

WYKRES 3 (53). **DZIECI (wychowankowie) W WYBRANYCH FORMACH PIECZY ZASTĘPCZEJ**

Stan na 31 grudnia

CHART 3 (53). **CHILDREN (residents) IN SELECTED FORMS OF FOSTER CARE**
 As of 31 December

TABL. 12 (77). POMOC SPOŁECZNA STACJONARNA^a
 Stan na 31 grudnia
STATIONARY SOCIAL ASSISTANCE^a
 As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2020	2021	SPECIFICATION
Domy i zakłady (bez filii)	70	70	92	94	Homes and facilities (excluding branches)
Miejsca (łącznie z filiami):					Places (including branches):
ogółem	5133	5226	6003	6127	total
na 10 tys. ludności	24,5	25,1	29,5	30,4	per 10 thousand population
Mieszkańcy (łącznie z filiami):					Residents (including branches):
ogółem	4945	5044	5282	5457	total
na 10 tys. ludności	23,6	24,2	26,0	27,0	per 10 thousand population
Osoby oczekujące na umieszczenie	303	355	384	296	Persons awaiting a place

a łącznie ze środowiskowymi domami samopomocy.
 a Including community self-help homes.

TABL. 13 (78). ŚWIADCZENIA POMOCY SPOŁECZNEJ
SOCIAL ASSISTANCE BENEFITS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2020	2021	SPECIFICATION
OGÓŁEM					TOTAL
	2010	157492	243307,2		
	2015	135570	287940,0		
	2020	85473	265871,7		
	2021	115259	264403,7		
Pomoc pieniężna		81604	166884,7		Monetary benefits
w tym:					of which:
Zasilek stały		10057	54747,3		Permanent benefit
Zasilek okresowy		24634	60054,8		Temporary benefit
Zasilek celowy		46520	50355,3		Appropriated benefit
Pomoc na usamodzielnienie oraz na kontynuowanie nauki		48	213,3		Assistance to reach self-dependence and to continue education
Pomoc niepieniężna		33655	97519,1		Non-monetary benefits
w tym:					of which:
Schronienie		1308	8041,4		Shelter
Posiłek		21827	14958,1		Meal
Ubranie		216	37,8		Clothing
Sprawienie pogrzebu		254	723,5		Burial
Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze		9989	73698,2		Care services and specialised care services
Pomoc w uzyskaniu odpowiednich warunków mieszkaniowych, zatrudnienia i na zagospodarowanie		51	58,7		Assistance in obtaining adequate housing conditions and employment, as well as installation allowance

a Osoby, którym przyznano świadczenie decyzją; w podziale według form świadczeń korzystający mogą być wykazani kilkakrotnie. b Podano liczbę świadczeń, która w tym przypadku oznacza liczbę zmarłych.

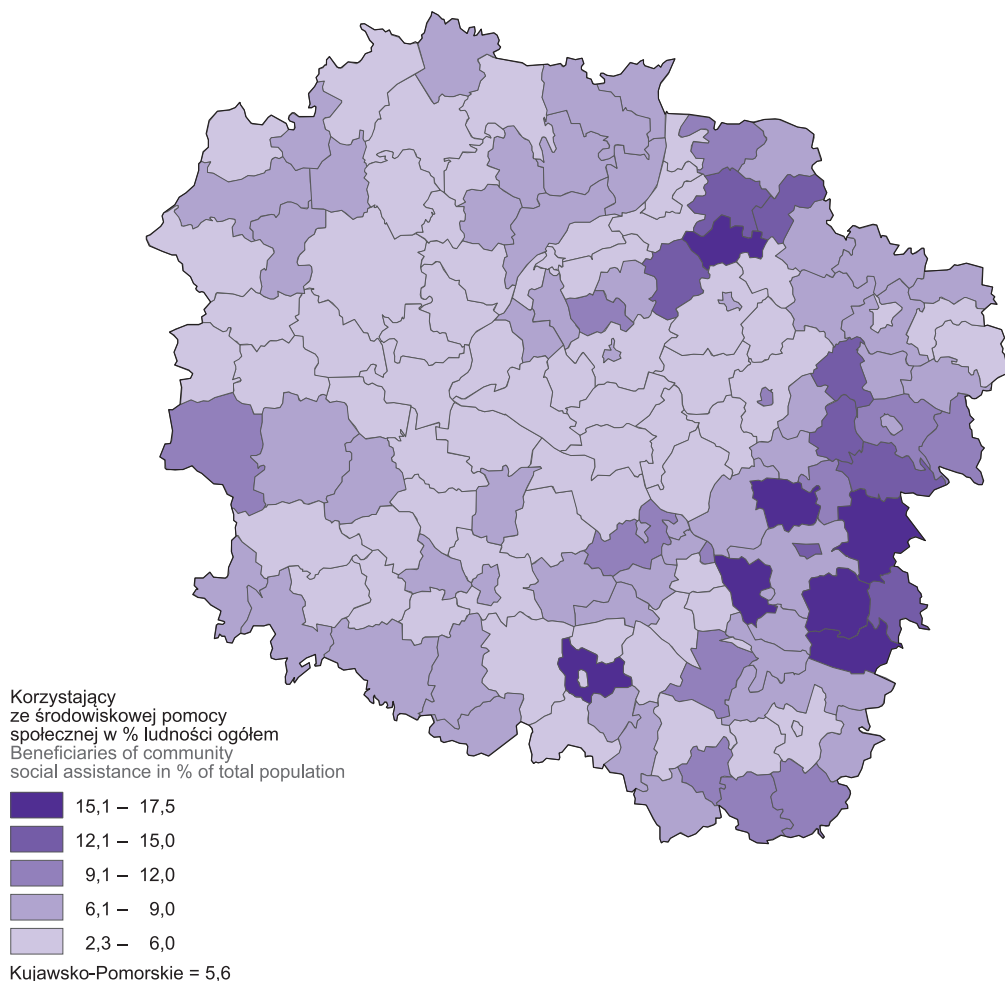
Źródło: dane Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej.

a Persons awarded the benefit on the basis of an administrative decision may be shown several times in the breakdown by forms of benefits.

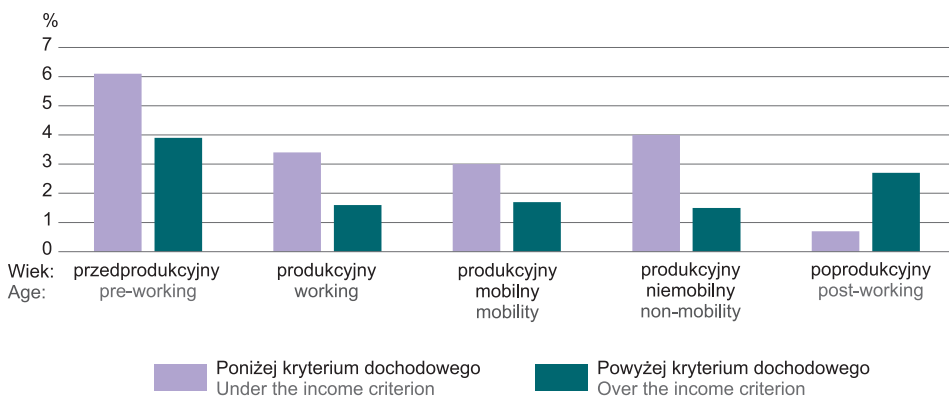
b The number of benefits is given, which in this case means the number of deceased persons.

Source: data of the Ministry of Family, Labour and Social Policy.

MAPA 4 (27). **BENEFICJENCI ŚRODOWISKOWEJ POMOCY SPOŁECZNEJ W 2021 R.**
 MAP 4 (27). **BENEFICIARIES OF COMMUNITY SOCIAL ASSISTANCE IN 2021**

Odsetek osób korzystających ze środowiskowej pomocy społecznej według kryterium dochodowego w 2021 r.
 Percentage of beneficiaries of social assistance at domicile by income criterion in 2021

Dział X. Kultura. Turystyka. Sport

Chapter X. Culture. Tourism. Sport

Kultura

Culture

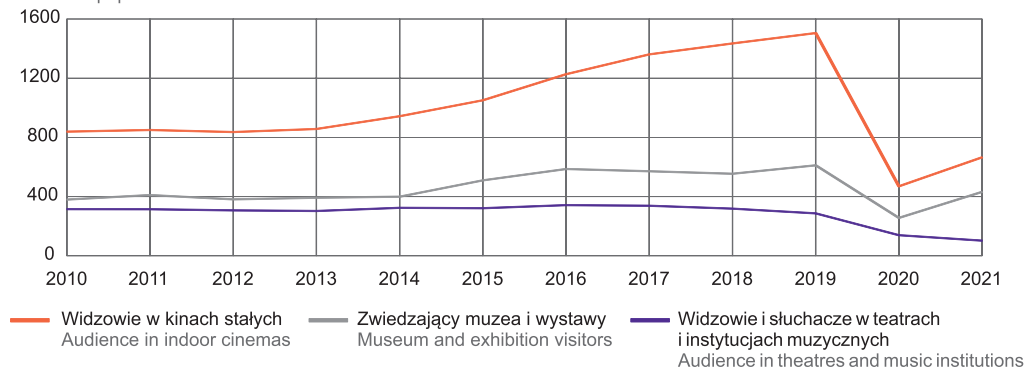
TABL. 1 (79). **DZIAŁALNOŚĆ WYDAWNICZA – TYTUŁY**
PUBLISHING ACTIVITY – TITLES

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2020	2021	SPECIFICATION
	liczba tytułów number of titles				
Książki i broszury	1120	1101	1066	1511	Books and brochures
Wydawnictwa naukowe	622	516	431	456	Scientific publications
Podręczniki dla szkół wyższych	36	23	22	21	University textbooks
Wydawnictwa zawodowe	21	27	38	26	Professional publications
Podręczniki szkolne	40	18	28	134	School textbooks
Wydawnictwa popularne	222	273	356	487	Popular publications
Literatura piękna	179	244	191	387	Belles-lettres
w tym dla dzieci i młodzieży	13	89	31	98	of which for children and youth
Gazety i czasopisma	289	264	245	230	Newspapers and magazines

Źródło: dane Biblioteki Narodowej.
Source: data of the National Library.

WYKRES 1 (54). **KORZYSTAJĄCY Z INSTYTUCJI KULTURY**
CHART 1 (54). **PERSONS USING CULTURAL INSTITUTIONS**

Na 1000 ludności
Per 1000 population

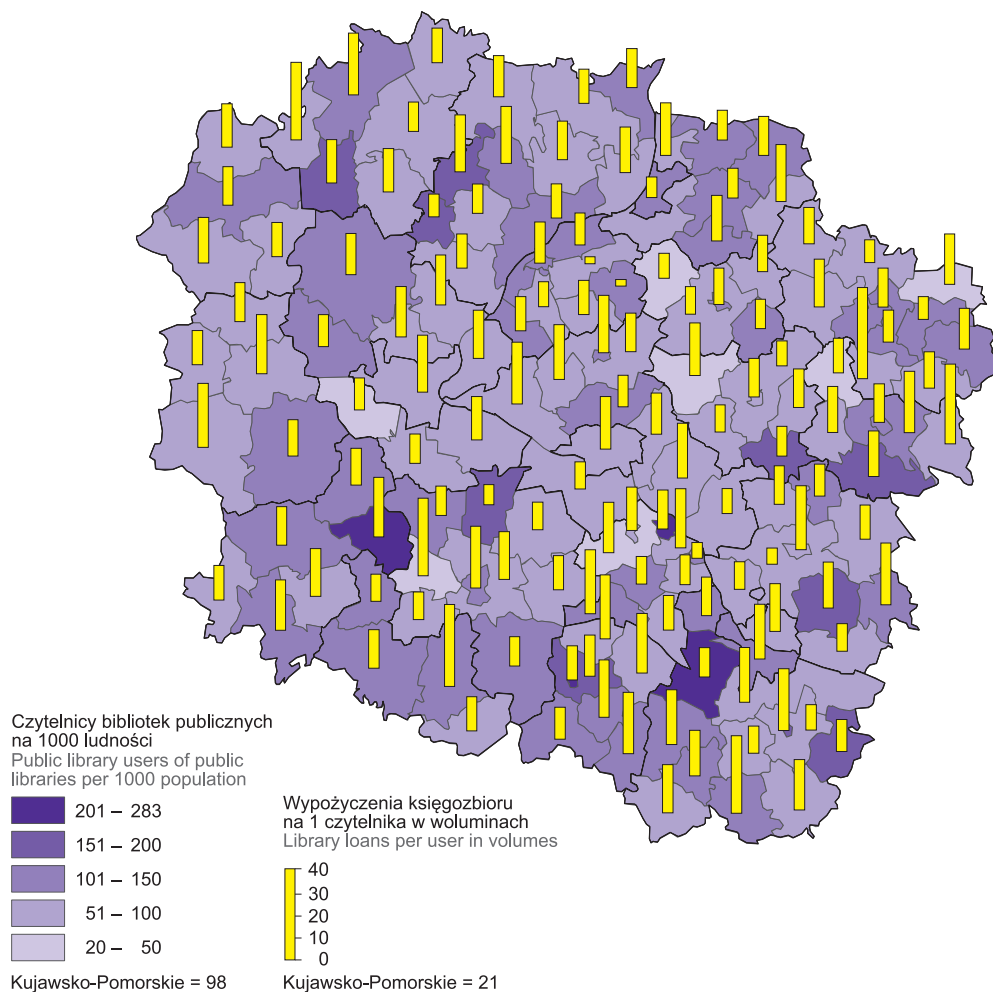
TABL. 2 (80). **BIBLIOTEKI PUBLICZNE (z filiami)**
PUBLIC LIBRARIES (with branches)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2020	2021	SPECIFICATION
Biblioteki (stan na 31 grudnia)	443	421	397	389	Libraries (as of 31 December)
w tym na wsi	277	263	251	246	of which in rural areas
Punkty biblioteczne (stan na 31 grudnia)	142	126	90	85	Library service points (as of 31 December)
w tym na wsi	65	39	22	18	of which in rural areas
Księgozbiór (stan na 31 grudnia)	7609,8	7307,7	6943,6	6914,9	Collection (as of 31 December)
w tys. wol.					in thousand volumes
w tym na wsi	3053,3	2882,7	2662,5	2636,4	of which in rural areas
Czytelnicy ^a w tys.	303,5	272,8	202,2	199,3	Library users ^a in thousand
w tym na wsi	85,0	81,4	63,1	63,8	of which in rural areas
Wypożyczenia ^{ab} :					Loans ^{ab} :
w tys. wol.	5569,2	5326,8	3638,5	4090,2	in thousand volumes
w tym na wsi	1629,4	1531,4	987,0	1089,2	of which in rural areas
na 1 czytelnika w wol.	18,4	19,5	18,0	20,5	per library user in volumes
w tym na wsi	19,2	18,8	15,7	17,1	of which in rural areas

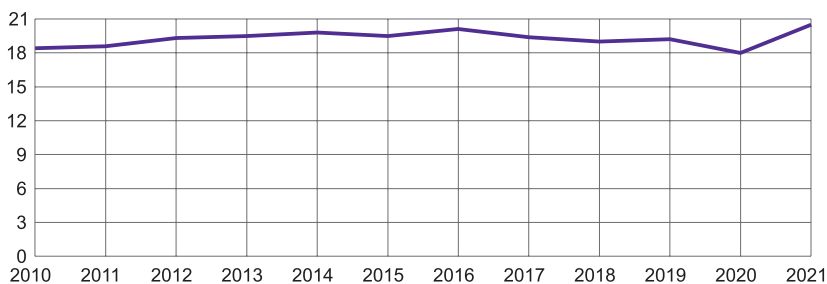
a Łącznie z punktami bibliotecznymi, dane za lata 2015–2021 przyporządkowano w podziale na miasta i wieś według siedziby jednostki macierzystej. b W 2010 r. bez wypożyczeń międzybibliotecznych.
Including library service points, data for 2015–2021 were divided into urban and rural areas according to the seat of the parent unit. b In 2010 excluding interlibrary loans.

MAPA 1 (28). **BIBLIOTEKI PUBLICZNE W 2021 R.**

MAP 1 (28). **PUBLIC LIBRARIES IN 2021**

Wypożyczenia księgozbioru na 1 czytelnika w woluminach
Library loans per user in volumes

TABL. 3 (81). MUZEA
MUSEUMS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2020	2021	SPECIFICATION
Muzea i oddziały muzealne ^a	29	38	48	46	Museums with branches ^a
Muzealia ^a w tys. szt	.	.	1072,6	1082,4	Museum exhibits ^a in thousand pcs
Wystawy czasowe:					Temporary exhibitions:
własne ^b	147	191	91	107	own ^b
wypożyczone ^{cd}	88	89	32	61	borrowed ^{cd}
współorganizowane	.	.	32	41	co-organized
Zwiedzający muzea i wystawy					Museum and exhibition visitors
w tys.	797,4	1065,2	522,9	875,2	in thousand
w tym młodzież szkolna ^e	224,5	192,8	33,9	107,3	of which primary and secondary school students ^e

a Stan na 31 grudnia. b W kraju. c Krajowe i z zagranicy. d Do 2019 r. wystawy obce. e Zwiedzająca muzea w zorganizowanych grupach.
a As of 31 December. b In Poland. c Domestic and from abroad. d Until 2019 external exhibitions. e Visiting museums in organized groups.

TABL. 4 (82). TEATRY, INSTYTUCJE MUZYCZNE, PRZEDSIĘBIORSTWA ESTRADOWE
THEATRES, MUSIC INSTITUTIONS, ENTERTAINMENT ENTERPRISES

WYSZCZEGÓLNIENIE		Instytucje ^a Institutions ^a	Miejsca na widowni w stałej sali ^a Seats in fixed halls ^a	Przedsta- wienia i koncerty ^b Performances and concerts ^b	Widzowie i słuchacze ^b w tys. Audience ^b in thousand	SPECIFICATION
Teatry i instytucje muzyczne	2010	9	4791	3291	662,9	Theatres and music institutions
	2015	9	5262	3139	671,2	
	2020	7	4848	959	285,1	
	2021	7	4913	1147	207,9	
Teatry		4	1914	538	53,2	Theatres
dramatyczne		2	989	255	27,5	dramatic
lalkowe		2	925	283	25,7	puppet
Teatry muzyczne		1	1087	177	47,0	Music theatres
Filharmonie		1	1032	236	58,3	Philharmonic halls
Orkiestry symfoniczne i kameralne, chóry		1	880	187	41,4	Symphony and chamber orchestras, choirs
Zespoły pieśni i tańca		–	–	9	8,0	Song and dance ensembles
Przedsiębiorstwa estradowe	2010	–	.	–	–	Entertainment enterprises
	2015	1	.	350	53,5	
	2020	1	.	55	11,5	
	2021	1	.	90	15,0	

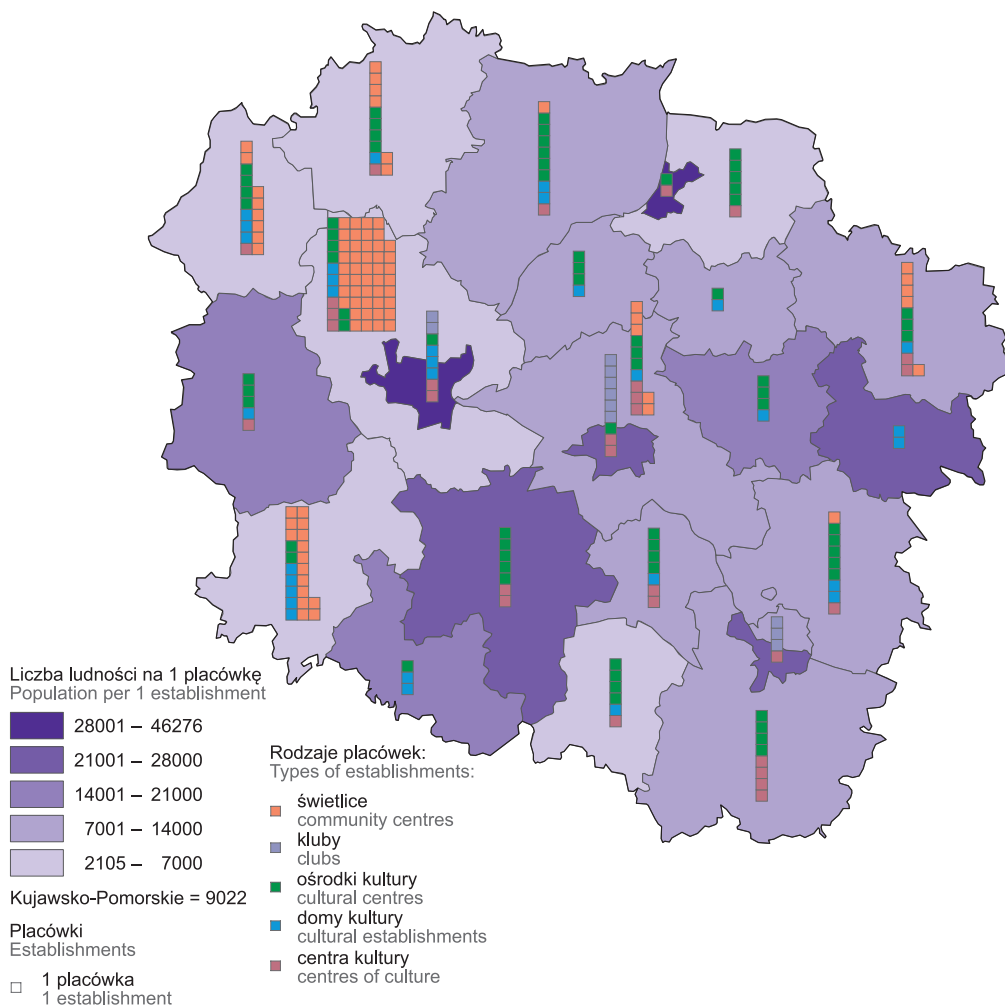
a Stan na 31 grudnia. b Dane dotyczą działalności prowadzonej na terenie województwa, łącznie z imprezami organizowanymi w plenerze.
a As of 31 December. b Data concern activity performed in voivodship area, including outdoor events.

TABL. 5 (83). KINA STAŁE
INDOOR CINEMAS

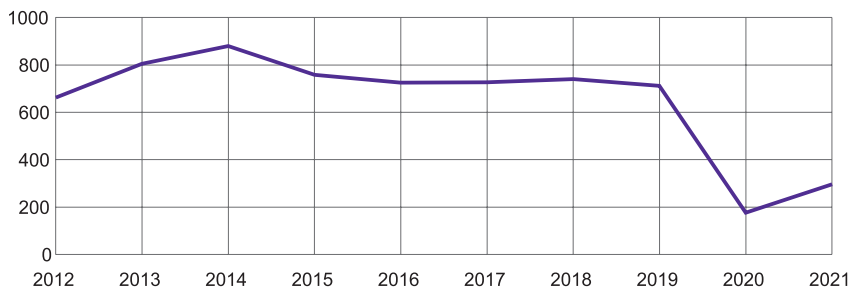
WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2020	2021	SPECIFICATION
Kina (stan na 31 grudnia)	17	17	18	19 ^a	Cinemas (as of 31 December)
w tym multiplexy	3	4	4	4	of which multiplexes
Miejsca na widowni (stan na 31 grudnia)	11860	14156	14336	14707	Seats (as of 31 December)
w tym multiplexy	6927	8014	8119	8119	of which multiplexes
Seanse	80972	108978	56486	70627	Screenings
w tym multiplexy	65602	71843	38514	45960	of which multiplexes
na 1 kino	4763	6410	3138	3717	per cinema
Widzowie	1761544	2195164	958151	1348367	Audience
w tym multiplexy	1447339	1328113	493434	737274	of which multiplexes
na 1 kino	103620	129127	53231	70967	per cinema
na 1 seans	22	20	17	19	per screening

a W tym 4 miniplexy.
a Of which 4 miniplexes.

MAPA 2 (29). **PLACÓWKI KULTURY W 2021 R.**
 MAP 2 (29). **CULTURE CENTRES IN 2021**

Liczba uczestników imprez na 1000 ludności
 Number of event participants per 1000 population

Turystyka
 Tourism

TABL. 6 (84). BAZA NOCLEGOWA TURYSTYKI^a
TOURIST ACCOMMODATION ESTABLISHMENTS^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2020	2021	SPECIFICATION
Obiekty (stan na 31 lipca)	316	367	374	361	Establishments (as of 31 July)
w tym całoroczne	213	285	314	302	of which open all year
Obiekty hotelowe	145	164	190	184	Hotels and similar establishments
hotele	92	112	128	126	hotels
motele	5	7	7	6	motels
pensjonaty	7	4	7	8	boarding houses
inne obiekty hotelowe	41	41	48	44	other hotel establishments
Pozostałe obiekty	171	203	184	177	Other establishments
schroniska ^b	13	11	6	7	shelters ^b
kempingi i pola biwakowe	17	20	13	13	camping sites and tent camp sites
ośrodki wczasowe	50	37	35	34	holiday centres
ośrodki szkoleniowo-wypoczynkowe	21	16	9	10	training and recreational centres
zespoły domków turystycznych	19	12	11	10	complexes of tourist cottages
zakłady uzdrowiskowe	20	33	29	28	health establishments
pokoje gościnne	.	24	34	31	rooms for rent
kwatery agroturystyczne	.	23	20	18	agrotourism lodgings
hostele	2	3	7	7	hostels
inne obiekty	29	24	20	19	miscellaneous establishments
Miejsca noclegowe (stan na 31 lipca)	24843	28515	30054	31107	Bed places (as of 31 July)
w tym całoroczne	16595	21317	24517	25437	of which open all year
Obiekty hotelowe	8586	11217	13840	14863	Hotels and similar establishments
hotele	6812	9067	10961	12021	hotels
motele	145	278	246	230	motels
pensjonaty	250	218	266	266	boarding houses
inne obiekty hotelowe	1379	1654	2367	2346	other hotel establishments
Pozostałe obiekty	16257	17298	16214	16244	Other facilities
schroniska ^b	780	722	345	597	shelters ^b
kempingi i pola biwakowe	2405	2842	1555	1515	camping sites and tent camp sites
ośrodki wczasowe	3426	2901	2621	2810	holiday centres
ośrodki szkoleniowo-wypoczynkowe	2671	1696	1412	1398	training and recreational centres
zespoły domków turystycznych ^c	1036	911	757	700	complexes of tourist cottages ^c
zakłady uzdrowiskowe	4576	6053	7283	7144	health establishments
pokoje gościnne	.	433	618	520	rooms for rent
kwatery agroturystyczne	.	440	501	469	agrotourism lodgings
hostele	43	69	218	294	hostels
inne obiekty	1320	1231	904	797	miscellaneous establishments
Korzystający z noclegów	793920	1055530	716234	908104	Tourists accommodated
w tym turyści zagraniczni	79489	105118	37860	42830	of which foreign tourists
Obiekty hotelowe	533260	750485	534028	684918	Hotels and similar establishments
w tym hotele	452461	668236	470448	603900	of which hotels
Pozostałe obiekty	260660	305045	182206	223186	Other establishments
schroniska ^b	28657	25661	9448	12806	shelters ^b
kempingi i pola biwakowe	11675	14246	11966	12653	camping sites and tent camp sites
ośrodki wczasowe	39475	30755	29558	24987	holiday centres
ośrodki szkoleniowo-wypoczynkowe	45423	46762	14173	14444	training and recreational centres
zespoły domków turystycznych ^c	7974	8778	9941	11031	complexes of tourist cottages ^c
zakłady uzdrowiskowe	93395	123777	73474	105768	health establishments
pokoje gościnne	.	9168	6858	8650	rooms for rent
kwatery agroturystyczne	.	4370	3726	4434	agrotourism lodgings
hostele	.	9616	6585	12330	hostels
inne obiekty	34061	31912	16477	16083	miscellaneous establishments

a W 2010 r. bez pokoi gościnnych i kwater agroturystycznych; w latach 2015–2021 dotyczy obiektów posiadających 10 i więcej miejsc noclegowych. Dane za lata 2020 i 2021 opracowano z uwzględnieniem imputacji dla jednostek, które odmówiły udziału w badaniu. b Łącznie ze schroniskami młodzieżowymi i szkolnymi schroniskami młodzieżowymi. c Łącznie z miejscami kempingowymi, jeśli występują na terenie zespołu.

a In 2010 excluding rooms for rent and agrotourism lodgings; in 2015–2021, data concern establishments with 10 and more bed places. Data for 2020 and 2021 were compiled with taking account imputations for units which refused to participate in the survey. b Including youth hostels and school youth hostels. c Including camping sites if located within the complex.

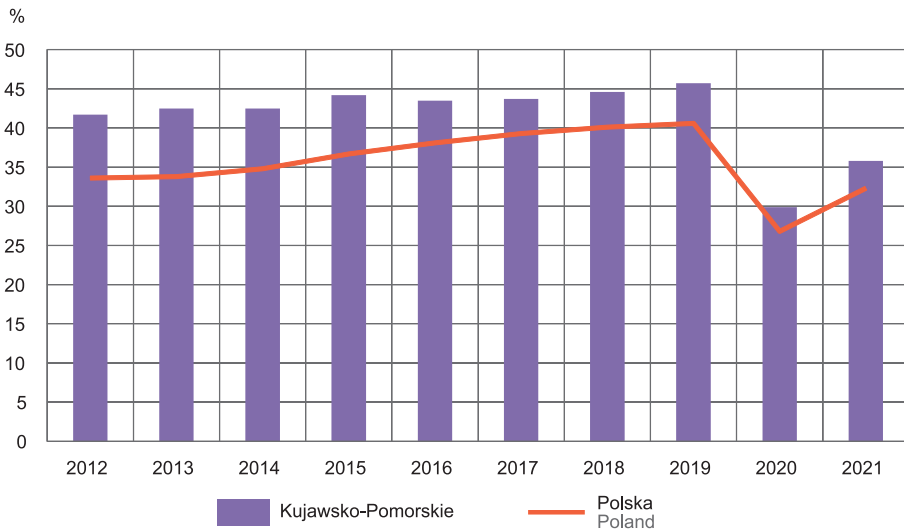
TABL. 6 (84). BAZA NOCLEGOWA TURYSTYKI^a (dok.)
TOURIST ACCOMMODATION ESTABLISHMENTS^a (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2019	2020	SPECIFICATION
Udzielone noclegi	2668695	3625536	2371704	3085959	Nights spent (overnight stays)
w tym turystom zagranicznym	176867	239561	106456	131418	of which by foreign tourists
Obiekty hotelowe	884413	1330856	1000588	1287026	Hotels and similar establishments
w tym hotele	723278	1160780	854573	1112896	of which hotels
Pozostałe obiekty	1784282	2294680	1371116	1798933	Other establishments
schroniska ^b	57594	45318	18327	21355	shelters ^b
kempingi i pola biwakowe	24796	26803	21978	28014	camping sites and tent camp sites
ośrodki wczasowe	156971	134377	111975	118798	holiday centres
ośrodki szkoleniowo-wypoczynkowe	148030	113768	57125	73258	training and recreational centres
zespoły domków turystycznych ^c	32092	29556	34466	35278	complexes of tourist cottages ^c
zakłady uzdrowiskowe	1251825	1822846	1021171	1401819	health establishments
pokoje gościnne	.	21056	15872	22317	rooms for rent
kwatery agroturystyczne	.	15633	20176	24979	agrotourism lodging
hostele	.	12641	32972	34496	hostels
inne obiekty	112974	72682	37054	38619	miscellaneous establishments

a W 2010 r. bez pokoi gościnnych i kwater agroturystycznych; w latach 2015–2021 dotyczy obiektów posiadających 10 i więcej miejsc noclegowych. Dane za lata 2020 i 2021 opracowano z uwzględnieniem imputacji dla jednostek, które odmówiły udziału w badaniu. b Łącznie ze schroniskami młodzieżowymi i szkolnymi schroniskami młodzieżowymi. c Łącznie z miejscami kempingowymi, jeśli występują na terenie zespołu.

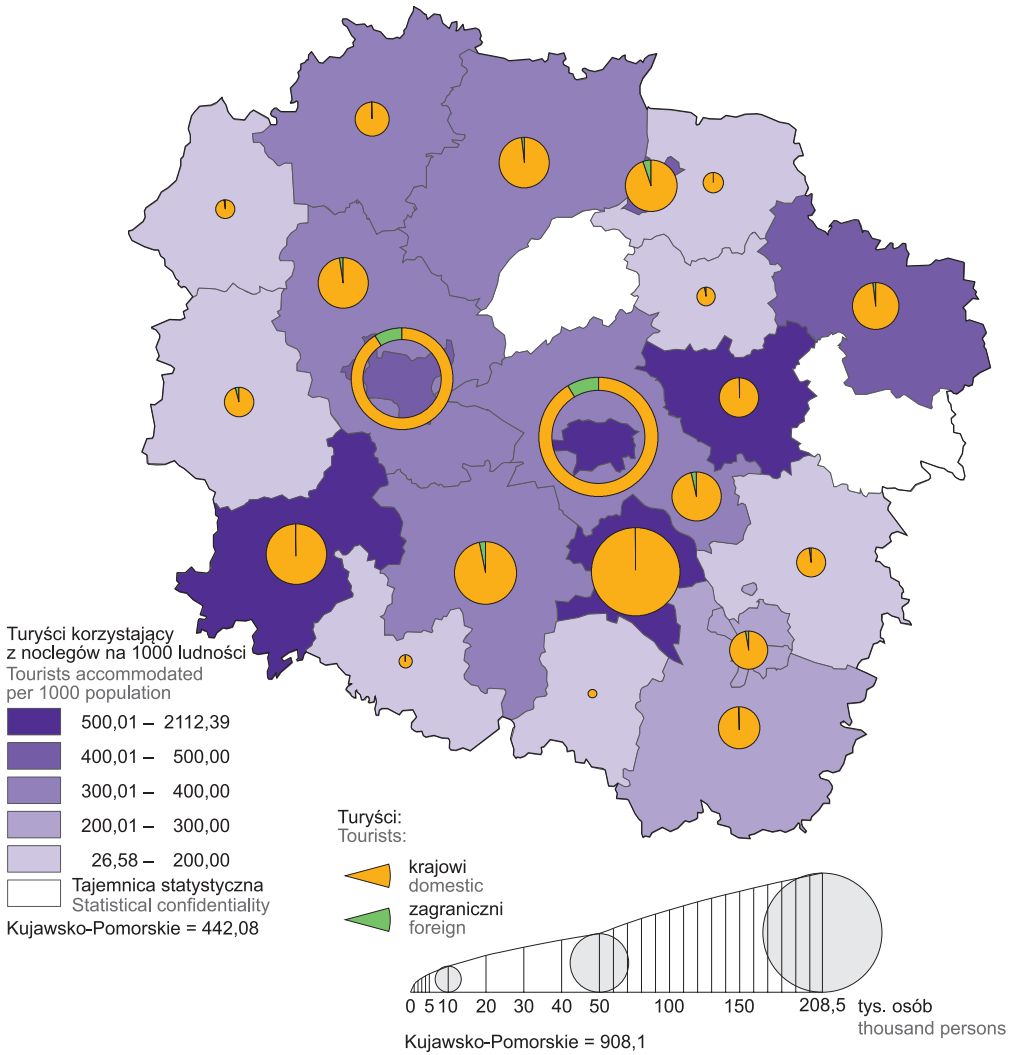
a In 2010 excluding rooms for rent and agrotourism lodgings; in 2015–2021, data concern establishments with 10 and more bed places. Data for 2020 and 2021 were compiled with taking account imputations for units which refused to participate in the survey. b Including youth hostels and school youth hostels. c Including camping sites if located within the complex.

WYKRES 2 (55). STOPIEŃ WYKORZYSTANIA MIEJSC NOCLEGOWYCH^a
CHART 2 (55). OCCUPANCY RATE OF BED PLACES^a

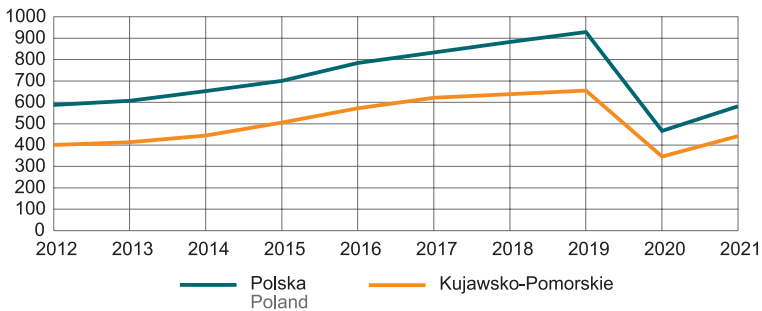

a Dotyczy obiektów posiadających 10 i więcej miejsc noclegowych.
a Concerns establishments with 10 and more bed places.

MAPA 3 (30). WYKORZYSTANIE BAZY NOCLEGOWEJ TURYSTYKI W 2021 R.
 MAP 3 (30). OCCUPANCY OF TOURIST ACCOMMODATION ESTABLISHMENTS IN 2021

Turyści korzystający z noclegów na 1000 ludności
 Tourists accommodated per 1000 population

Sport
Sport

TABL. 7 (85). **ORGANIZACJE KULTURY FIZYCZNEJ I KLUBY SPORTOWE**
 Stan na 31 grudnia
 PHYSICAL EDUCATION ORGANIZATIONS AND SPORTS CLUBS
 As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2016	2018	2020	SPECIFICATION
ORGANIZACJE KULTURY FIZYCZNEJ PHYSICAL EDUCATION ORGANISATIONS					
Jednostki organizacyjne	382	220	204	157	Organizational units
Członkowie	14459	10811	11011	9271	Members
Ćwiczący ^a	69358	10103	10559	7415	Persons practising sports ^a
KLUBY SPORTOWE SPORTS CLUBS					
Jednostki organizacyjne	649	857	890	783	Organizational units
Członkowie	44864	55655	61060	55314	Members
Ćwiczący	41174	58866	60794	53353	Persons practising sports
mężczyźni	30238	42391	43452	38344	males
kobiety	10936	16475	17342	15009	females
w tym w wieku do 18 lat	30779	43346	43310	39622	of which aged up to 18 years
Sekcje sportowe	1339	1486	1526	1263	Sports sections
Trenerzy	617	1402	1643	1748	Coaches
Instruktorzy sportowi	1225	1329	1276	1007	Sports instructors
Inne osoby prowadzące zajęcia sportowe	554	486	391	334	Other persons giving sports classes

a Dane szacunkowe.

U w a g a. Dane na podstawie badania cyklicznego przeprowadzanego co dwa lata. Dane za 2018 r. i 2020 r. opracowano wykorzystując estymację bezpośrednią z uwzględnieniem imputacji dla jednostek, które odmówiły udziału w badaniu.

a Estimated data.

N o t e. Data on the basis of a periodic survey conducted every two years. Data for 2018 and 2020 were compiled using direct estimation including imputation for units which refused to participate in the survey.

TABL. 8 (86). **WYBRANE DZIEDZINY I RODZAJE SPORTÓW W KLUBACH SPORTOWYCH W 2020 R.**
 Stan na 31 grudnia
 SELECTED FIELDS AND KINDS OF SPORTS IN SPORTS CLUBS IN 2020
 As of 31 December

DZIEDZINY I RODZAJE SPORTÓW	Sekcje Sections	Ćwiczący Persons practising sports			Trenerzy Coaches	Instruktorzy sportowi Sports instructors	FIELDS AND KINDS OF SPORTS
		ogółem total	z liczby ogółem of total				
			kobiety females	juniorzy i juniorki juniors			
Akrobatyka ^a	5	444	366	443	8	4	Acrobatics ^a
Badminton	9	220	103	172	2	9	Badminton
Bilard ^a	5	110	32	81	3	8	Billiards ^a
Boks	16	683	166	549	17	18	Boxing
Brydż sportowy	9	121	7	2	1	–	Bridge
Futbol amerykański	5	246	12	98	16	1	American football
Hokej ^a	31	1316	502	1006	35	31	Hockey ^a
Jeździectwo ^a	31	548	447	291	16	43	Equestrian sports ^a
Judo	13	768	278	690	25	5	Judo
Ju jitsu	6	247	59	153	10	6	Ju jitsu
Kajakarstwo ^a	10	709	310	677	30	15	Canoeing ^a
Karate ^a	41	2684	870	2200	46	84	Karate ^a
Kick-boxing	17	785	148	483	23	18	Kick-boxing
Kolarstwo ^a	47	1038	393	842	44	35	Biking ^a
Koszykówka	64	3014	1168	2626	116	36	Basketball
Lekkoatletyka	63	2602	1307	2140	80	65	Athletics
Łucznictwo	8	120	46	79	12	5	Archery
Piłka nożna ^a	360	22238	1732	17360	928	109	Football ^a
Piłka ręczna	40	1740	914	1511	40	30	Handball

a Dziedzina sportu (obejmuje kilka pokrewnych rodzajów sportu).

a A field of sport (consists of a number of related kinds of sports).

TABL. 8 (86). **WYBRANE DZIEDZINY I RODZAJE SPORTÓW W KLUBACH SPORTOWYCH W 2020 R. (dok.)**
 Stan na 31 grudnia
 SELECTED FIELDS AND KINDS OF SPORTS IN SPORTS CLUBS IN 2020 (cont.)
 As of 31 December

DZIEDZINY I RODZAJE SPORTÓW	Sekcje Sections	Ćwiczący Persons practising sports			Trenerzy Coaches	Instruktorzy sportowi Sports instructors	FIELDS AND KINDS OF SPORTS
		ogółem total	z liczbą ogółem of total				
			kobiety females	juniorzy i juniorki juniors			
Piłka siatkowa ^a	105	3740	2257	3047	111	85	Volleyball ^a
Podnoszenie ciężarów	9	213	47	138	6	11	Weightlifting
Sport lotniczy ^a	18	659	38	81	1	71	Air sport ^a
Sport motorowy ^a	21	343	31	114	23	32	Motorsport ^a
Sport pływacki ^a	40	3181	1469	3056	91	49	Swimming sport ^a
Sporty siłowe ^a	7	117	75	43	3	4	Strength sports ^a
Sporty taneczne ^a	7	1043	916	946	10	21	Dance sports ^a
Strzelectwo sportowe ^a	23	1347	145	175	22	23	Sport shooting ^a
Szachy	23	724	179	419	16	26	Chess
Szermierka	6	306	144	293	9	9	Fencing
Taekwondo ^a	6	447	211	423	14	3	Taekwondo ^a
Tenis	21	1028	336	689	12	24	Tennis
Tenis stołowy	53	1354	350	841	29	41	Table tennis
Triathlon	7	96	19	19	7	8	Triathlon
Warcaby	6	80	33	64	3	4	Checkers
Wioślarstwo	11	661	287	504	23	20	Rowing
Zapasy ^a	10	271	95	240	7	15	Wrestling ^a
Żeglarswo ^a	23	509	119	253	21	52	Sailing ^a

a Dziedzina sportu (obejmuje kilka pokrewnych rodzajów sportu).

U w a g a. Dane na podstawie badania cyklicznego przeprowadzanego co dwa lata. Dane opracowano wykorzystując estymację bezpośrednią z uwzględnieniem imputacji dla jednostek, które odmówiły udziału w badaniu.

a A field of sport (consists of a number of related kinds of sports).

N o t e. Data on the basis of a periodic survey conducted every two years. Data were compiled using direct estimation including imputation for units which refused to participate in the survey.

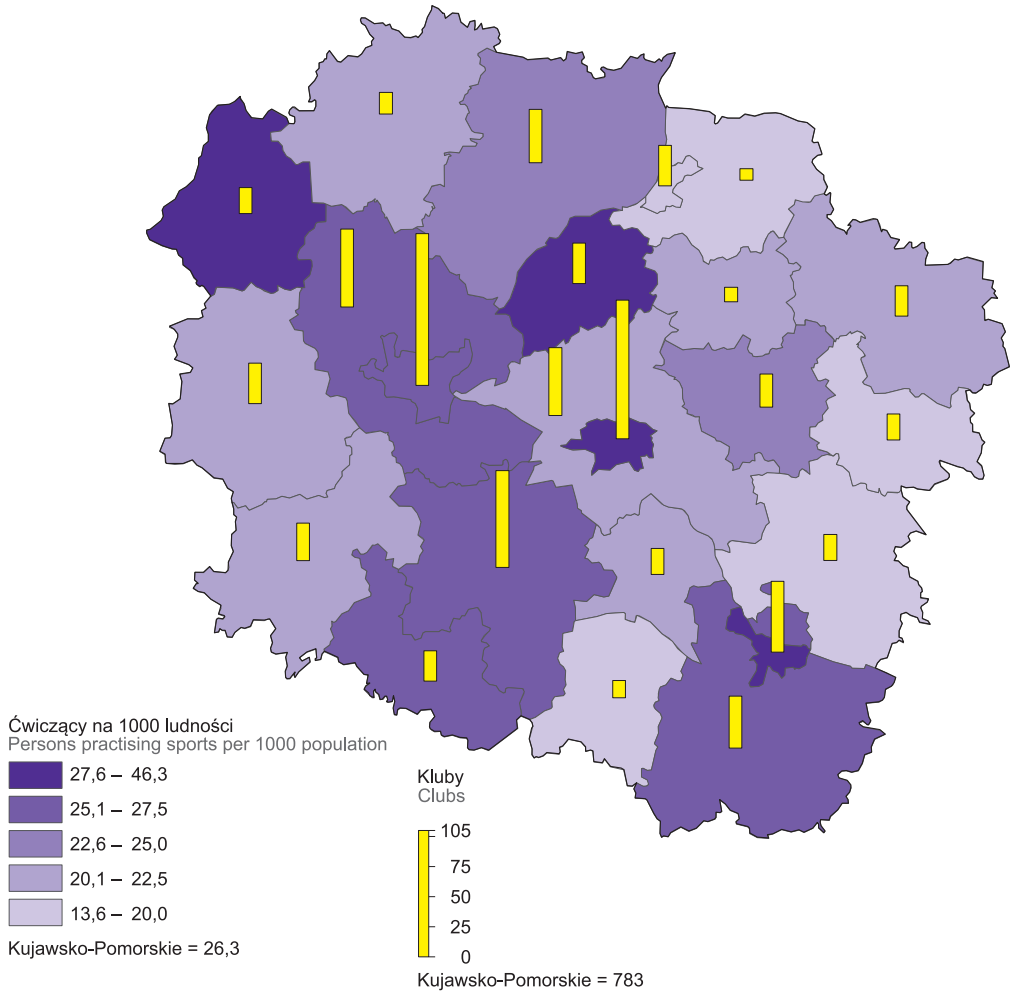
TABL. 9 (87). **WYBRANE OBIEKTY SPORTOWE^a W 2018 R.**
 Stan na 31 grudnia
 SELECTED SPORTS FACILITIES^a IN 2018
 As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem Total	W tym dostosowane do potrzeb niepełnosprawnych osób ćwiczących Of which adapted to the needs of persons practising sports with disabilities	SPECIFICATION
Stadiony ogółem^b	112	48	Stadiums total^b
w tym piłkarskie	42	14	of which football
Boiska do gier wielkich ^c	338	99	Fields for big games ^c
w tym piłkarskie	332	98	of which football
Boiska do gier małych ^c	215	75	Fields for small games ^c
w tym:			of which:
koszykówki	49	20	basketball
piłki ręcznej	9	8	handball
piłki siatkowej	41	28	volleyball
Boiska uniwersalne (wielozadaniowe)	192	73	Universal and multipurpose sports fields
Korty tenisowe	127	88	Tennis courts
Hale sportowe	51	40	Sports halls
Sale gimnastyczne ^d	51	23	Gyms ^d
Pływalnie	38	31	Swimming pools
Tory sportowe	11	4	Sports tracks
Lodowiska sztucznie mrożone	13	3	Ice skating rinks

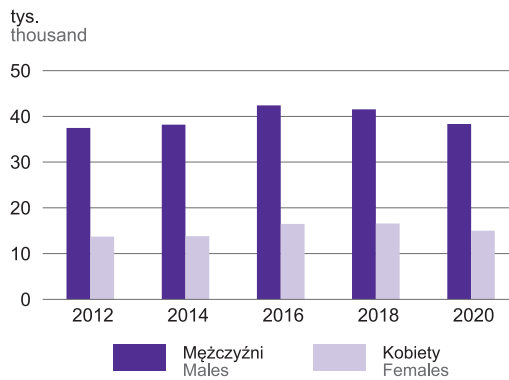
a Bez obiektów przyszkolnych. b Łącznie z deklarowanymi obiektami niespełniającymi wymogów przewidzianych dla stadionów, np. widowni. c Łącznie z obiektami niepełnowymiarowymi. d Łącznie z salami pomocniczymi.

a Excluding schools facilities. b Including declared facilities not satisfying the requirements for stadiums, e.g. the seating. c Including non-full-size facilities. d Including auxiliary gyms.

MAPA 4 (31). **KLUBY SPORTOWE W 2020 R.**
 MAP 4 (31). **SPORTS CLUBS IN 2020**

Ćwiczący w klubach sportowych według płci
 Persons practising sports in sports clubs by sex

Dział XI. Nauka i technika. Społeczeństwo informacyjne
Chapter XI. Science and technology. Information society

Nauka i technika
Science and technology

TABL. 1 (88). PODMIOTY, STOPIEŃ ZUŻYCIA APARATURY NAUKOWO-BADAWCZEJ ORAZ NAKŁADY W DZIAŁALNOŚCI BADAWCZEJ I ROZWOJOWEJ
ENTITIES, DEGREE OF CONSUMPTION OF RESEARCH EQUIPMENT AND EXPENDITURES IN RESEARCH AND DEVELOPMENT

A. PODMIOTY^a
ENTITIES^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2020	2021	SPECIFICATION
OGÓŁEM	76	190	294	349	TOTAL
w tym podmioty wyspecjalizowane badawczo	26	22	34	38	of which R&D dedicated entities
w tym:					of which:
uczelnie ^b	.	8	8	8	higher education institutions ^b
pozostałe	14	.	.	.	others
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	.	4	3	3	Agriculture, forestry and fishing
Przemysł	41	109	167	200	Industry
w tym przetwórstwo przemysłowe	41	106	163	195	of which manufacturing
Budownictwo	.	5	7	5	Construction
Usługi ^c	31	72	117	141	Services ^c

B. STOPIEŃ ZUŻYCIA APARATURY NAUKOWO-BADAWCZEJ W DZIAŁALNOŚCI B+R^a
DEGREE OF CONSUMPTION OF RESEARCH EQUIPMENT IN R&D^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2020	2021	SPECIFICATION
	w % in %				
OGÓŁEM	73,0	76,9	73,4	60,7	TOTAL
w tym podmioty wyspecjalizowane badawczo	72,9	84,2	82,4	71,9	of which R&D dedicated entities
instytuty ^b	.	96,3	.	.	institutes ^b
uczelnie ^b	.	84,0	86,7	78,8	higher education institutions ^b
pozostałe	6,6	.	8,5	5,4	others
w tym:					of which:
Przemysł	76,4	47,4	23,7	25,2	Industry
w tym przetwórstwo przemysłowe	76,4	47,4	23,7	25,2	of which manufacturing
Usługi ^c	72,9	78,1	81,2	69,6	Services ^c

C. NAKŁADY^d NA DZIAŁALNOŚĆ BADAWCZĄ I ROZWOJOWĄ
EXPENDITURES^d ON RESEARCH AND DEVELOPMENT

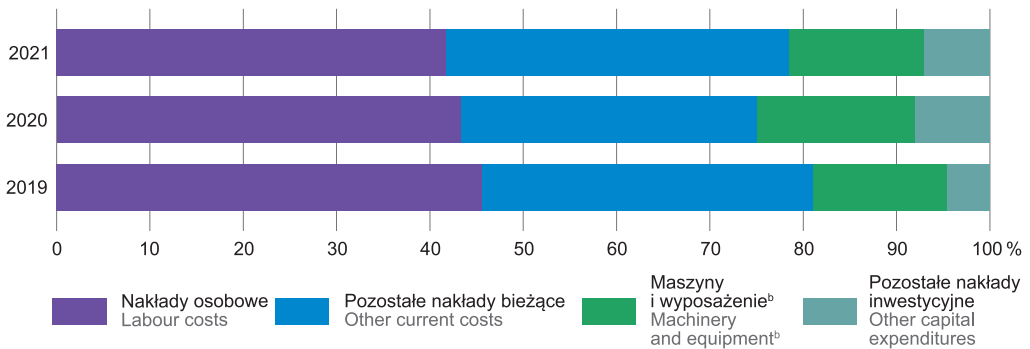
WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2020	2021	SPECIFICATION
	w mln zł in million PLN				
OGÓŁEM	204,2	364,4	893,2	1162,1	TOTAL
w tym podmioty wyspecjalizowane badawczo	163,1	127,2	413,0	552,3	of which R&D dedicated entities
instytuty ^b	.	13,9	.	.	institutes ^b
uczelnie ^b	.	110,5	348,8	428,0	higher education institutions ^b
pozostałe	1,2	2,8	.	.	others
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	.	1,4	.	4,7	Agriculture, forestry and fishing
Przemysł	39,9	159,7	287,3	285,3	Industry
w tym przetwórstwo przemysłowe	39,9	159,4	287,1	284,9	of which manufacturing
Budownictwo	.	3,2	.	1,0	Construction
Usługi ^c	163,3	200,3	603,9	871,1	Services ^c

a Stan na 31 grudnia. b Patrz uwagi do działu, ust. 2 na str. 197. c Pozostałe rodzaje działalności (sekcje G–U). d Wewnętrzne; bez amortyzacji środków trwałych.

a As of 31 December. b See notes to chapter, item 2 on pages 197. c Other kinds of activity (sections G–U). d Intramural; excluding depreciation of fixed assets.

WYKRES 1 (56). **NAKŁADY^a NA DZIAŁALNOŚĆ BADAWCZĄ I ROZWOJOWĄ WEDŁUG RODZAJÓW KOSZTÓW**

CHART 1 (56). **EXPENDITURES^a ON RESEARCH AND DEVELOPMENT BY TYPE OF COSTS**

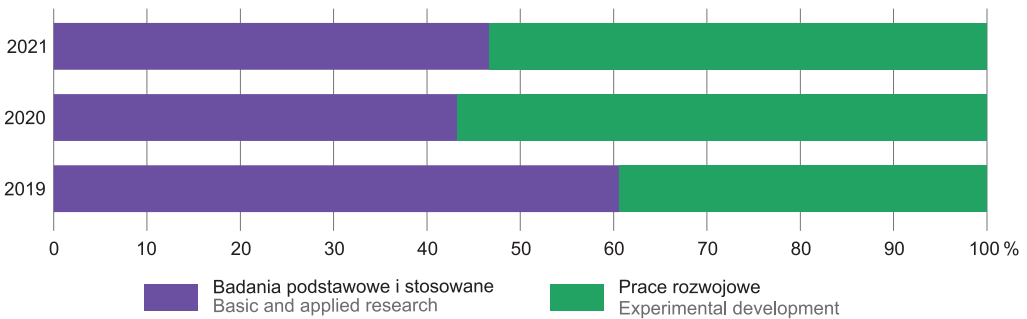

a Wewnętrzne; bez amortyzacji środków trwałych. b Dotyczy maszyn i urządzeń technicznych, narzędzi, przyrządów, ruchomości, wyposażenia oraz środków transportu (grupy 3–8 KŚT).

a Intramural; excluding depreciation of fixed assets. b Concerns machinery and technical equipment, tools, instruments, movable properties, equipment not elsewhere classified and means of transport (groups 3–8 according to Classification of Fixed Assets).

WYKRES 2 (57). **NAKŁADY^a NA DZIAŁALNOŚĆ BADAWCZĄ I ROZWOJOWĄ WEDŁUG RODZAJÓW DZIAŁALNOŚCI B+R**

CHART 2 (57). **EXPENDITURES^a ON RESEARCH AND DEVELOPMENT BY TYPE OF R&D**

a Wewnętrzne; bez amortyzacji środków trwałych.

a Intramural; excluding depreciation of fixed assets.

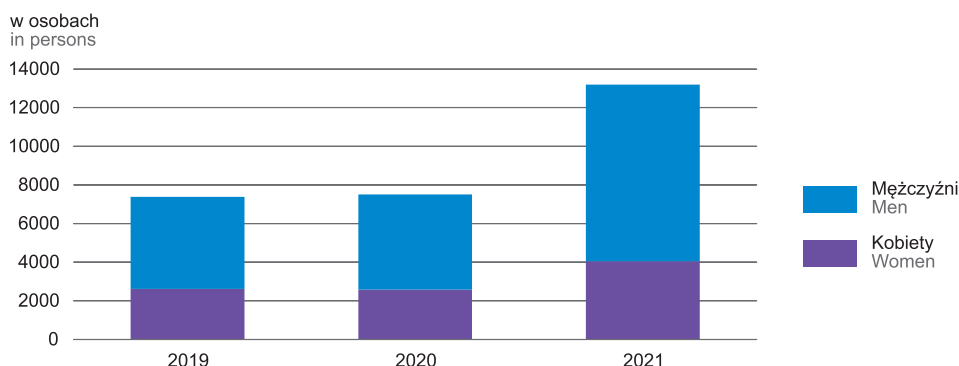
TABL. 2 (89). **NAKŁADY^a NA DZIAŁALNOŚĆ BADAWCZĄ I ROZWOJOWĄ WEDŁUG DZIEDZIN B+R (ceny bieżące)**

EXPENDITURES^a ON RESEARCH AND DEVELOPMENT BY FIELD OF R&D (current prices)

DZIEDZINY B+R	2010	2015	2020	2021	FIELDS OF R&D
	w mln zł in million PLN				
OGÓŁEM	204,2	364,4	893,2	1162,1	TOTAL
Nauki przyrodnicze	52,6	92,5	126,5	.	Natural sciences
Nauki inżynierskie i techniczne	76,6	218,5	492,5	623,4	Engineering and technology
Nauki medyczne i nauki o zdrowiu	7,2	17,8	.	102,0	Medical and health sciences
Nauki rolnicze i weterynaryjne	.	6,6	25,2	42,6	Agricultural and veterinary sciences
Nauki społeczne	29,5	14,2	72,1	.	Social sciences
Nauki humanistyczne i sztuka	.	14,8	.	.	Humanities and the arts

a Wewnętrzne; bez amortyzacji środków trwałych.

a Intramural; excluding depreciation of fixed assets.

WYKRES 3 (58). PRACUJĄCY (personel wewnętrzny)^a W DZIAŁALNOŚCI BADAWCZEJ I ROZWOJOWEJ WEDŁUG PŁCI
CHART 3 (58). INTERNAL PERSONNEL^a IN RESEARCH AND DEVELOPMENT BY SEX

^a Uwzględniono wszystkie osoby, które w danym roku przeznaczyły na działalność B+R minimum 10% całkowitego czasu pracy lub ich wkład w działalność B+R był bardzo istotny.

^a Taking into account all persons who in a given year allocated a minimum 10% of their total working time to R&D or their contribution to the R&D was very significant.

TABL. 3 (90). PERSONEL WEWNĘTRZNY^a W DZIAŁALNOŚCI BADAWCZEJ I ROZWOJOWEJ WEDŁUG POZIOMU WYKSZTAŁCENIA
INTERNAL PERSONNEL^a IN RESEARCH AND DEVELOPMENT BY EDUCATIONAL LEVEL

WYSZCZEGÓLNIENIE		Z wykształceniem With level of education						SPECIFICATION
		Ogółem Total	wyższym tertiary				pozostałym other	
			z tytułem profesora with title of professor	ze stopniem naukowym with scientific degree of		pozostali others		
				doktora habilitowa- nego habilitated doctor ^b (HD)	doktora doctor (PhD)			
	2020	7512	406	.	.	3556	.	
OGÓŁEM	2021	13197	.	.	.	8501	.	TOTAL
w tym podmioty wyspecjalizowane badawczo		5160	446	970	1803	1761	180	of which R&D dedicated entities
w tym:								of which
uczelnie ^c		4443	440	961	1745	1163	134	higher education institutions ^c
pozostałe		.	6	others
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo		18	.	–	.	.	.	Agriculture, forestry and fishing
Przemysł		2314	.	.	56	1442	796	Industry
w tym przetwórstwo przemysłowe		2305	.	.	56	1433	796	of which manufac- turing
Budownictwo		16	–	–	–	9	.	Construction
Usługi ^d		10849	448	977	1839	7033	552	Services ^d

^a W osobach; uwzględniono wszystkie osoby, które w danym roku przeznaczyły na działalność B+R minimum 10% całkowitego czasu pracy lub ich wkład w działalność B+R był bardzo istotny. ^c Patrz uwagi do działu, ust. 2 na str. 197. ^d Pozostałe rodzaje działalności (sekcje G–U).

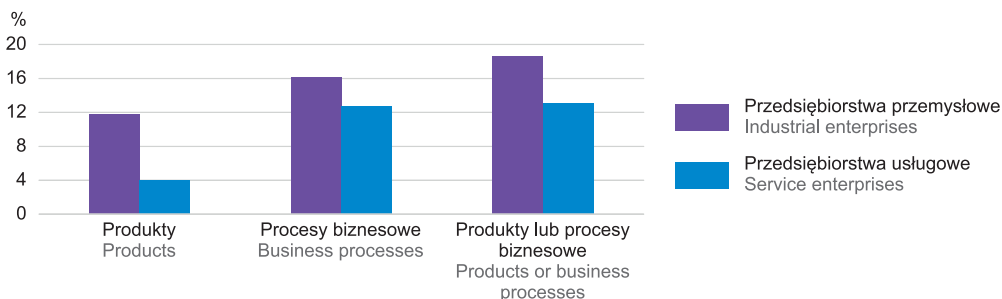
^a In persons; taking into account all persons who in a given year allocated a minimum 10% of their total working time to R&D or their contribution to the R&D was very significant. ^b The habilitated doctor's degree (HD), which is higher than a doctorate (second doctorate), is peculiar to Poland. The degree is awarded on the basis of an appropriate dissertation and necessary for obtaining the title of professor and a professorial post in scientific institutions. ^c See notes to the chapter, item 2 on pages 197. ^d Other kinds of activity (sections G–U).

TABL. 4 (91). **PERSONEL WEWNĘTRZNY^a W DZIAŁALNOŚCI BADAWCZEJ I ROZWOJOWEJ WEDŁUG FUNKCJI**
 INTERNAL PERSONNEL^a IN RESEARCH AND DEVELOPMENT BY FUNCTIONS

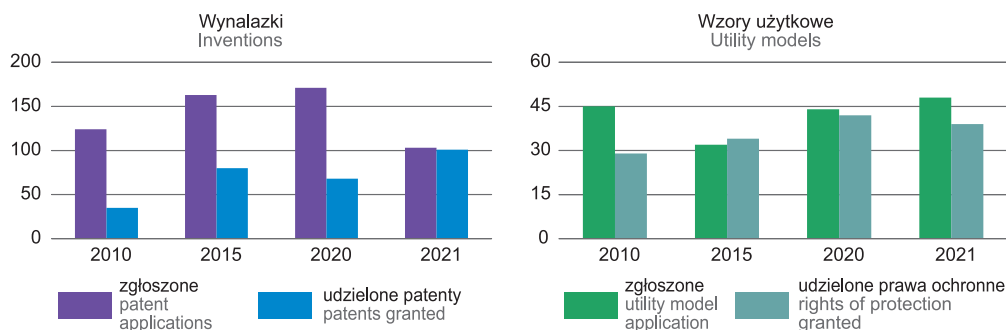
WYSZCZEGÓLNIENIE	2020		2021			SPECIFICATION
	ogółem total		badacze researchers	technicy i pracownicy równorzędni technicians and equivalent staff	pozostały personel pomocniczy other supporting staff	
OGÓLEM	4421,3	5265,9	3915,1	972,5	378,3	TOTAL
w tym podmioty wyspecjalizowane badawczo	2361,0	2731,5	2162,1	436,2	133,2	of which R&D dedicated entities
w tym:						of which:
uczelnie ^b	2108,2	2265,6	1776,4	379,9	109,3	higher education institutions ^b
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	13,7	15,9	15,9	–	–	Agriculture, forestry and fishing
Przemysł	1432,6	1482,2	936,0	.	.	Industry
w tym przetwórstwo przemysłowe		1478,1	931,9	.	.	of which manufacturing
Budownictwo	17,2	11,6	9,8	.	.	Construction
Usługi ^c	2957,8	3756,2	2953,4	575,3	227,5	Services ^c

a W ekwiwalentach pełnego czasu pracy (EPC). b Patrz uwagi do działu, ust. 2 na str. 197. c Pozostałe rodzaje działalności (sekcje G–U).
 a In full-time equivalents (FTE). b See notes to the chapter, item 2 on pages 197. c Other kinds of activity (sections G–U).

 WYKRES 4 (59). **PRZEDSIĘBIORSTWA^a INNOWACYJNE W LATACH 2019–2021 WEDŁUG RODZAJÓW INNOWACJI^b**

 CHART 4 (59). **INNOVATIVE ENTERPRISES^a IN THE YEARS 2019–2021 BY INNOVATION TYPES^b**

a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących powyżej 9 osób. b W % liczby przedsiębiorstw ogółem.
 a Data concern economic entities employing more than 9 persons. b As a % of total number of enterprises.

 WYKRES 5 (60). **WYNAŁAZKI I WZORY UŻYTKOWE KRAJOWE^a**
 CHART 5 (60). **DOMESTIC INVENTIONS AND UTILITY MODELS^a**

a Zgłoszone w Urzędzie Patentowym Rzeczypospolitej Polskiej.
 Źródło: dane Urzędu Patentowego Rzeczypospolitej Polskiej.
 a Filed at the Patent Office of the Republic of Poland.
 Source: data of the Patent Office of the Republic of Poland.

Spółeczeństwo informacyjne Information society

TABL. 5 (92). **CELE WYKORZYSTANIA INTERNETU W PRZEDSIĘBIORSTWACH^a**
PURPOSES OF USING THE INTERNET BY ENTERPRISES^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2020	2021	SPECIFICATION
	w % ogółu przedsiębiorstw in % of total enterprises				
Przedsiębiorstwa kupujące usługi w chmurze obliczeniowej	.	4,6	22,0	24,0	Enterprises buying cloud computing services
Przedsiębiorstwa prowadzące sprzedaż elektroniczną	6,3	9,8	18,0	16,9	Enterprises conducting electronic sales
Przedsiębiorstwa korzystające z otwartych danych publicznych	.	.	16,5	17,9	Enterprises using open data

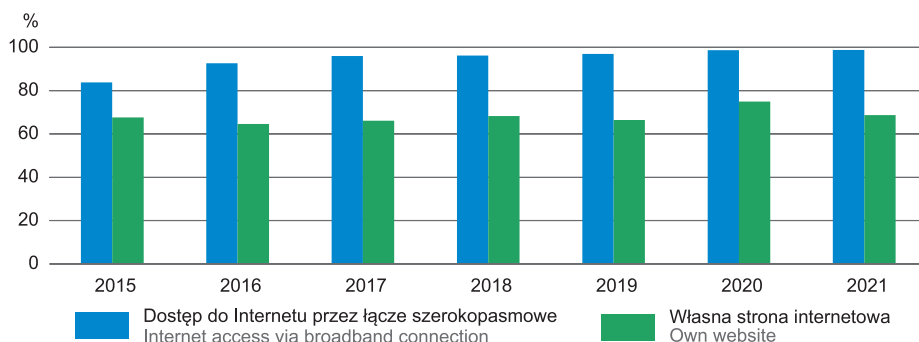
a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. Patrz uwagi do działu, ust. 13 na str. 198.
a Data concern economic entities with more than 9 employed persons. See notes to the chapter, item 13 on page 198.

WYKRES 6 (61). PRZEDSIĘBIORSTWA^a WYKORZYSTUJĄCE WYBRANE TECHNOLOGIE INFORMACYJNO-TELEKOMUNIKACYJNE

Stan w styczniu

CHART 6 (61). ENTERPRISES^a USING SELECTED INFORMATION AND COMMUNICATION TECHNOLOGIES

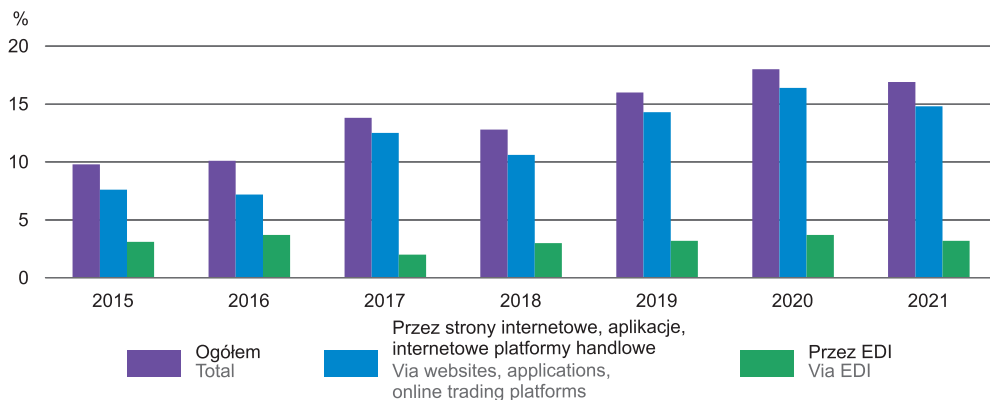
As of January

a Patrz notka do tabl. 5(92).
a See note to the table 5(92).

WYKRES 7 (62). PRZEDSIĘBIORSTWA^a PROWADZĄCE SPRZEDAŻ ELEKTRONICZNĄ

CHART 7 (62). ENTERPRISES^a CONDUCTING E-SALES

a Patrz notka do tabl. 5(92).
a See note to the table 5(92).

Dział XII. Rolnictwo
Chapter XII. Agriculture

TABL. 1 (93). POWIERZCHNIA UŻYTKÓW ROLNYCH WEDŁUG RODZAJÓW UŻYTKÓW^a
Stan w czerwcu
AGRICULTURAL LAND AREA BY LAND TYPE^a
As of June

WYSZCZEGÓLNIENIE		Ogółem	W tym gospodarstwa indywidualne	SPECIFICATION	
		Total	Of which private farms		
		w tys. ha	in thousand hectares		
OGÓŁEM	2010 ^b	1078,8	939,9	TOTAL	
	2015	1064,0	965,7		
	2019	1033,3	957,6		
	2020^b	1055,4	962,7		
W dobrej kulturze rolnej		1044,7	954,9	In good agricultural condition	
Pod zasiewami		934,5	852,3	Sown area	
Grunty ugorowane		4,7	4,4	Fallow land	
Uprawy trwałe		7,3	7,1	Permanent crops	
Ogrody przydomowe		0,7	0,7	Kitchen gardens	
Łąki trwałe		83,0	77,0	Permanent meadows	
Pastwiska trwałe		14,4	13,4	Permanent pastures	
Pozostałe		10,8	7,8	Others	

a Według siedziby użytkownika. b Dane Powszechnego Spisu Rolnego (2010, 2020).

U w a g a. W latach międzyspisywanych dane na podstawie badania cyklicznego przeprowadzanego co trzy lata.

a By residence of the holder. b Data of the Agricultural Census (2010, 2020).

N o t e. In the intercensal years data on the basis of periodic survey conducted every three years.

TABL. 2 (94). GOSPODARSTWA ROLNE WEDŁUG GRUP OBSZAROWYCH
Stan w czerwcu
FARMS BY AREA GROUPS
As of June

LATA YEARS	w tys. in thousands	Gospodarstwa Farms									Przeciętna powierzchnia ogólna gospodarstwa w ha Average total farm area in hectares	
		o powierzchni użytków rolnych – w odsetkach with agricultural land area of – in percent									ogółem total	w tym użytki rolne of which agricultural land
		do 1,00 ha up to 1 hectare	1,01–1,99	2,00–4,99	5,00–9,99	10,00–14,99	15,00–19,99	20,00–49,99	50,00 ha i więcej hectares and more			
OGÓŁEM TOTAL												
2010 ^a	68,1	1,6	11,6	19,4	24,1	15,7	9,3	14,8	3,5	18,1	15,8	
2013	65,1	1,8	11,9	19,1	22,6	15,3	9,7	15,4	4,3	17,5	16,2	
2016	63,8	1,6	10,5	21,6	22,3	15,5	8,7	15,4	4,4	17,4	16,2	
2020^a	59,6	2,1	10,5	20,7	21,6	14,0	8,7	16,6	5,8	19,1	17,7	
W tym GOSPODARSTWA INDYWIDUALNE Of which PRIVATE FARMS												
2010 ^a	67,8	1,6	11,7	19,4	24,1	15,8	9,4	14,8	3,2	15,8	13,9	
2013	64,8	1,8	11,9	19,2	22,6	15,3	9,7	15,4	4,0	15,9	14,6	
2016	63,5	1,6	10,6	21,7	22,4	15,5	8,7	15,4	4,1	15,8	14,7	
2020^a	59,2	2,1	10,6	20,7	21,6	14,1	8,8	16,6	5,5	17,5	16,3	

a Dane Powszechnego Spisu Rolnego (2010, 2020).

U w a g a. W latach międzyspisywanych dane na podstawie badania cyklicznego przeprowadzanego co trzy lata.

a Data of the Agricultural Census (2010, 2020).

N o t e. In the intercensal years data on the basis of period survey conducted every three years.

TABL. 3 (95). EKOLOGICZNE GOSPODARSTWA ROLNE
ORGANIC FARMS

LATA YEARS	Z certyfikatem Certified		W okresie konwersji Under conversion	
	gospodarstwa farms	powierzchnia ekologicznych użytków rolnych w ha organic agricultural land in hectares	gospodarstwa farms	powierzchnia ekologicznych użytków rolnych w ha organic agricultural land in hectares
2010		232		6150
2015		330		9495
2020		335		6060
2021		331		5849
			95	1538
			33	1150
			50	1032
			76	2971

Ź r ó d ł o: dane Głównego Inspektoratu Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych.

S o u r c e: data the Main Inspectorate of Agricultural and Food Quality.

TABL. 4 (96). POWIERZCHNIA ZASIEWÓW
Stan w czerwcu
SOWN AREA
As of June

ZIEMIOPŁODY	2010 ^a	2015	2020 ^a	2021	CROPS
	w tys. ha in thousands hectares				
O G Ó Ł E M	898,5	946,0	934,5	912,7	T O T A L
w tym:					of which:
Zboża	594,6	616,5	607,5	591,6	Cereals
w tym:					of which:
zboża podstawowe	496,3	481,7	441,4	418,4	basic cereals
pszenica	190,3	219,3	215,3	214,8	wheat
żyto	62,6	44,4	59,9	47,7	rye
jęczmień	105,7	86,1	60,6	61,6	barley
owies	15,8	10,0	11,9	12,7	oats
pszenżyto	121,8	121,9	93,7	81,6	triticale
mieszanki zbożowe	65,9	46,8	34,1	35,9	cereal mixed
kukurydza na ziarno	31,2	86,4	131,0	136,2	maize for grain
Ziemniaki	18,6	17,1	19,8	17,7	Potatoes
Buraki cukrowe	38,4	37,1	53,1	55,1	Sugar beets
Rzepak i rzepik	125,9	117,4	89,9	90,0	Rape and turnip rape

a Dane Powszechnego Spisu Rolnego (2010, 2020).
a Data of the Agricultural Census (2010, 2020).

TABL. 5 (97). ZBIORY I PLONY WYBRANYCH ZIEMIOPŁODÓW
PRODUCTION AND YIELDS OF SELECTED CROPS

ZIEMIOPŁODY	2011-2015 ^a	2015	2020	2021	CROPS
	ZBIORY w t PRODUCTION in tonnes				
Zboża	2566598	2439362	3302033	3064256	Cereals
w tym:					of which:
zboża podstawowe	1890960	1890933	2221298	1969514	basic cereals
pszenica	912033	995449	1235536	1127606	wheat
żyto	169112	119869	213769	161189	rye
jęczmień	370966	275366	266906	255674	barley
owies	40164	27014	44387	42970	oats
pszenżyto	398686	473235	460700	382075	triticale
mieszanki zbożowe	203862	136873	136134	131330	cereal mixed
kukurydza na ziarno	468585	409400	942971	961473	maize for grain
Ziemniaki	434249	432653	666050	503481	Potatoes
Buraki cukrowe	2171392	1750701	3433248	3233678	Sugar beets
Rzepak i rzepik	279321	335778	299271	288075	Rape and turnip rape
Siano łąkowe	431458	352420	404756	331707	Meadow hay
PLONY z 1 ha w dt YIELDS per hectare in decitonnes					
Zboża	41,7	39,6	54,4	51,8	Cereals
w tym:					of which:
zboża podstawowe	39,9	39,3	50,3	47,1	basic cereals
pszenica	46,6	45,4	57,4	52,5	wheat
żyto	28,6	27,0	35,7	33,8	rye
jęczmień	35,7	32,0	44,0	41,5	barley
owies	29,5	27,1	37,3	33,8	oats
pszenżyto	39,5	38,8	49,2	46,8	triticale
mieszanki zbożowe	32,4	29,2	39,9	36,5	cereal mixed
kukurydza na ziarno	60,7	47,4	72,0	70,6	maize for grain
Ziemniaki	245	251	337	285	Potatoes
Buraki cukrowe	572	472	647	587	Sugar beets
Rzepak i rzepik	28,3	28,6	33,3	32,0	Rape and turnip rape
Siano łąkowe	50,5	42,3	48,8	50,7	Meadow hay

a Przeciętne roczne.
a Annual averages.

TABL. 6 (98). **POWIERZCHNIA, ZBIORY I PLONY WARZYW GRUNTOWYCH^a**
 AREA, PRODUCTION AND YIELDS OF GROUND VEGETABLES^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2021	SPECIFICATION
POWIERZCHNIA w tys. ha – stan w czerwcu AREA in thousand hectare – as of June				
O G Ó Ł E M	24,5	26,1^b	25,7	TOTAL
Kapusta	1,5	0,6 ^b	0,8	Cabbages
Kalafiory	1,5	0,8 ^b	0,9	Cauliflowers
Cebula	5,8	8,9 ^b	8,6	Onions
Marchew jadalna	3,0	3,7 ^b	3,3	Carrots
Buraki ćwikłowe	0,9	0,9 ^b	0,8	Beetroots
Ogórki	1,4	0,3 ^b	0,3	Cucumbers
Pomidory	2,1	0,9 ^b	1,1	Tomatoes
Pozostale ^c	8,4	9,9 ^b	9,9	Others ^c
ZBIORY w t PRODUCTION in tonnes				
O G Ó Ł E M	538686	5792895	6581725	TOTAL
Kapusta	54423	542500	288750	Cabbages
Kalafiory	22926	256881	149886	Cauliflowers
Cebula	138941	1787818	2707759	Onions
Marchew jadalna	105522	1046109	1203764	Carrots
Buraki ćwikłowe	24833	243318	259974	Beetroots
Ogórki	18576	178887	69927	Cucumbers
Pomidory	68173	673868	324957	Tomatoes
Pozostale ^c	105293	1063516	1576707	Others ^c
PLONY z 1 ha w dt YIELDS per hectare in decitonnes				
Kapusta	365	374	385	Cabbages
Kalafiory	157	186	175	Cauliflowers
Cebula	241	275	315	Onions
Marchew jadalna	347	357	360	Carrots
Buraki ćwikłowe	273	281	320	Beetroots
Ogórki	130	143	230	Cucumbers
Pomidory	326	352	300	Tomatoes
Pozostale ^c	126	138	159	Others ^c

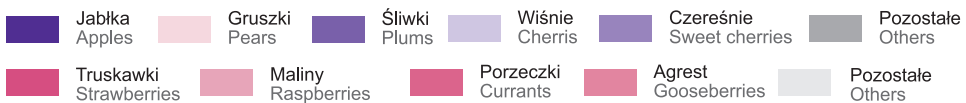
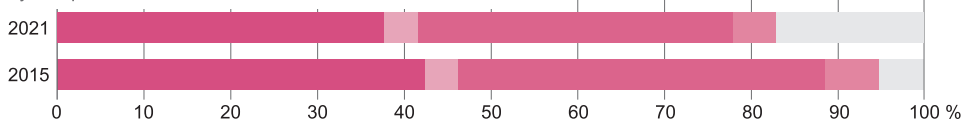
a W 2015 r. łącznie z ogrodami przydomowymi. b Dane Powszechnego Spisu Rolnego 2020. c Pietruszka, pory, seler, rzodkiewka, sałata, rabarbar itp.
 a Including kitchen gardens in 2015. b Data of the Agricultural Census 2020. c Parsley, leeks, celeries, radish, lettuce, rhubarb etc.

WYKRES 1 (63). **ZBIORY OWOCÓW**
 CHART 1 (63). **FRUIT PRODUCTION**

Zbiory owoców z drzew owocowych:
 Tree fruit production:

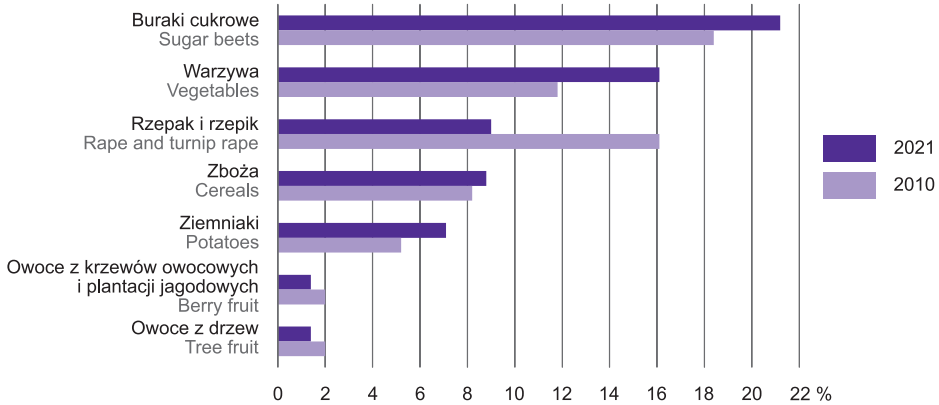

Zbiory owoców z krzewów owocowych i z plantacji jagodowych:
 Berry fruit production:

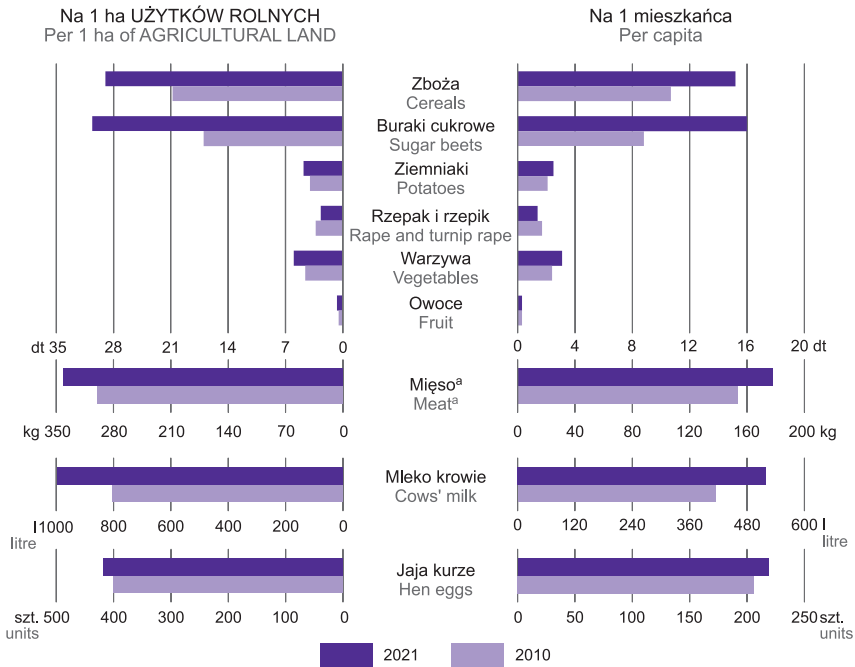
WYKRES 2 (64). **UDZIAŁ WOJEWÓDZTWA W KRAJOWEJ PRODUKCJI WYBRANYCH ZIEMIOPŁODÓW ROLNYCH I OGRODNICZYCH**

CHART 2 (64). **THE VOIVODSHIP'S SHARE IN DOMESTIC PRODUCTION OF SELECTED AGRICULTURAL AND HORTICULTURAL CROPS**

WYKRES 3 (65). **PRODUKCJA WAŻNIEJSZYCH PRODUKTÓW ROLNYCH**

CHART 3 (65). **PRODUCTION OF MAJOR AGRICULTURAL PRODUCTS**

a Wołowe, cielęce, wieprzowe, baranie, końskie, drobiowe, kozie, królicze i dzicyzna; łącznie z tłuszczami i podrobami; w wadze poubojowej ciepłej.

a Beef, veal, pork, mutton, horseflesh, poultry, goat, rabbit and game; including fats and pluck; in post-slaughter warm weight.

TABL. 7 (99). BYDŁO, TRZODA CHLEWNA, OWCE I DRÓB
Stan w czerwcu
CATTLE, PIGS, SHEEP AND POULTRY
 As of June

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010 ^a	2015	2020	2021	SPECIFICATION
	ogółem		total		
	W SZTUKACH		IN HEADS		
Bydło	465546	495687	510244	509740	Cattle
w tym krowy	176787	165581	154423	147675	of which cows
Trzoda chlewna	1789477	1325008	1125629	1039095	Pigs
w tym lochy	189998	124472	96238	80693	of which sows
Owce	14084	7703	10039	9440	Sheep
w tym maciorki	9974	5634	4794	4606	of which ewes
W przeliczeniowych sztukach dużych ^b (bydło, trzoda chlewna, owce i konie)	651329	603739	585905	570802	In terms of large heads ^b (cattle, pigs, sheep and horses)
Drób	8508550	9768715	12475316	9879994	Poultry
w tym kury nioski	1929300	1779523	2119660	2019427	of which laying hens
NA 100 ha UŻYTKÓW ROLNYCH w szt. ^b PER 100 hectares OF AGRICULTURAL LAND in heads ^b					
Bydło	43,2	46,6	48,3	48,3	Cattle
w tym krowy	16,4	15,6	14,6	14,0	of which cows
Trzoda chlewna	165,9	124,5	106,7	98,5	Pigs
w tym lochy	17,6	11,7	9,1	7,6	of which sows
Owce	1,3	0,7	1,0	0,9	Sheep
w tym maciorki	0,9	0,5	0,5	0,4	of which ewes
W przeliczeniowych sztukach dużych ^c (bydło, trzoda chlewna, owce i konie)	60,4	56,7	55,5	54,1	In terms of large heads ^c (cattle, pigs, sheep and horses)
Drób	788,7	918,1	1182,0	936,1	Poultry
w tym kury nioski	178,8	167,2	200,8	191,3	of which laying hens

a Dane Powszechnego Spisu Rolnego 2010. b Dla danych za 2021 r. przyjęto do przeliczeń użytki rolne Powszechnego Spisu Rolnego 2020. c W 2015 r. do przeliczeń przyjęto stan koni z 2013 r., w 2020 r. – stan z 2016 r.
 a Data of the Agricultural Census 2010. b Data for 2021 were calculated by agricultural land coming from the Agricultural Census 2020. c In 2015, the horse stock as of 2013 was used in calculations, in 2020 – as of 2016.

TABL. 8 (100). NAKŁADY PRACY W GOSPODARSTWACH ROLNYCH^a
LABOUR INPUT ON AGRICULTURAL HOLDINGS^a

LATA YEARS	Ogółem Grand total	W tym kobiety Of which women	W gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie On private farms in agriculture				W gospodarstwach osób prawnych On farms of legal persons			
			razem total	w tym of which		razem total	w tym pracownicy najemni ^b of which paid employees ^b			
				rodzinna siła robo- cza ^c family labour force ^c	pracownicy najemni ^b paid employees ^b		stali permanent	dorywczy temporary	stali permanent	dorywczy temporary
w rocznych jednostkach pracy (AWU) in Annual Work Unit (AWU)										
			W TYSIĄCACH IN THOUSANDS							
O G Ó Ł E M	2009/10	99166	95453	90432	2606	2415	3714	3043	671	
T O T A L	2019/20	78977	27008	75708	67429	5823	1262	3269	2699	205
			W ODSETKACH IN PERCENT							
O G Ó Ł E M	2019/20	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
w tym w gospodarstwach o powierzchni powyżej 1 ha użytków rolnych of which on farms exceeding 1 ha of agricultural land area		98,4	98,3	98,4	98,5	97,3	97,5	98,7	98,6	100,0
1,01 – 4,99 ha		16,1	18,9	16,7	17,9	2,6	12,0	2,3	2,6	1,5
5,00 – 9,99		17,8	19,3	18,6	20,0	3,0	9,8	1,2	1,2	1,5
10,00 – 14,99		14,6	15,4	15,2	16,4	2,4	12,6	0,6	0,6	0,5
15,00 – 19,99		10,4	10,7	10,7	11,4	4	7,2	2,1	2,4	0,5
20,00 – 49,99		22,1	22,9	23	24,2	9,2	29,6	1,5	1,7	0,5
50,00 ha i więcej and more		17,3	11,1	14,1	8,5	76,2	26,3	91,2	90,1	95,1

a Dane Powszechnego Spisu Rolnego (2010, 2020). Patrz uwagi do działu, ust. 14, str. 200. b Na podstawie umowy o pracę (pisemnej lub ustnej). c Dotyczy właścicieli, współwłaścicieli i dzierżawców, łącznie z pomagającymi członkami ich rodzin.
 a Data of the Agricultural Census (2010, 2020). See notes to the chapter item 14 on page 200. b On the basis of employment agreement (written or verbal). c Concern owners, co-owners and leaseholders, including contributing family workers.

TABL. 9 (101). **PRODUKCJA MIĘSA^a**
PRODUCTION OF MEAT^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2020	2021	SPECIFICATION
W TYSIĄCACH TON IN THOUSAND TONNES					
Produkcja żywca rzeźnego w przeliczeniu na mięso (łącznie z tłuszczami i podrobami)	323,2	364,9	348,4	359,4	Production of animals for slaughter in terms of meat (including fats and pluck)
mięso i tłuszcze	307,9	346,5	330,2	340,5	meat and fats
wołowe	23,4	36,5	34,4	37,7	beef
cielęce	1,2	0,3	0,0	0,2	veal
wieprzowe	199,7	204,5	163,4	173,0	pork
baranie	0,0	0,1	0,1	0,1	mutton
końskie	0,7	0,5	0,0	0,0	horseflesh
drobiowe	82,0	103,2	130,6	128,0	poultry
kozy i królicze ^b	0,8	1,4	1,6	1,4	goat and rabbit ^b
podroby	15,3	18,4	18,3	18,9	pluck
NA 1 ha UŻYTKÓW ROLNYCH w kg PER 1 hectare OF AGRICULTURAL LAND in kg					
O G Ó Ł E M	299,6	343,0	331,0	340,6	TOTAL

a W wadze poubojowej ciepłej. Od 2018 r. dane nie są porównywalne z danymi za lata poprzednie z uwagi na zmianę współczynników przeliczeniowych żywca rzeźnego na wagę poubojową ciepłą. b Łącznie z dziczyzną.

a In post-slaughter warm weight. Since 2018, data have been incomparable with those for previous years due to the change of conversion rates in post-slaughter warm weight. b Including game.

TABL. 10 (102). **PRODUKCJA MLEKA KROWIEGO I JAJ KURZYCH**
PRODUCTION OF COWS' MILK AND HEN EGGS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2020	2021	SPECIFICATION
Produkcja mleka:					Milk production:
w milionach litrów	868,6	928,3	1084,8	1049,8	in million litres
na 100 ha użytków rolnych w tys. l	80,5	87,2	102,8	99,5	per 100 ha agricultural land in thousand litres
Przeciętny roczny udój mleka od 1 krowy w l	4683	5865	7201	7248	Average annual quantity of milk per cow in litres
Produkcja jaj w mln szt.	432	346	488,4	441,3	Egg production in million pieces
Przeciętna roczna liczba jaj od 1 kury nioski w szt.	212	201	243	234	Average annual number of eggs per laying hen in pieces

TABL. 11 (103). **CIĄGNIKI I WYBRANE MASZYNY ROLNICZE^a**
AGRICULTURAL TRACTORS AND SELECTED AGRICULTURAL MACHINES^a

LATA YEARS	Ciągniki Agricultural tractors	Kombajny Combine harvesters			Silosokombajny Forage harvesters
		zbożowe for cereals	buraczane for beet	ziemniaczane for potatoes	
W TYSIĄCACH SZTUK IN THOUSAND UNITS					
2010	88,4	12,8	5,7	4,7	1,4
2020	87,4	13,6	2,3	4,2	0,4
2010=100					
2020	98,8	106,3	40,0	89,5	25,8
NA 100 GOSPODARSTW ROLNYCH w szt. PER 100 AGRICULTURAL FARMS in units					
2010	129,7	18,7	8,4	6,9	2,0
2020	146,6	22,7	3,8	7,1	0,6

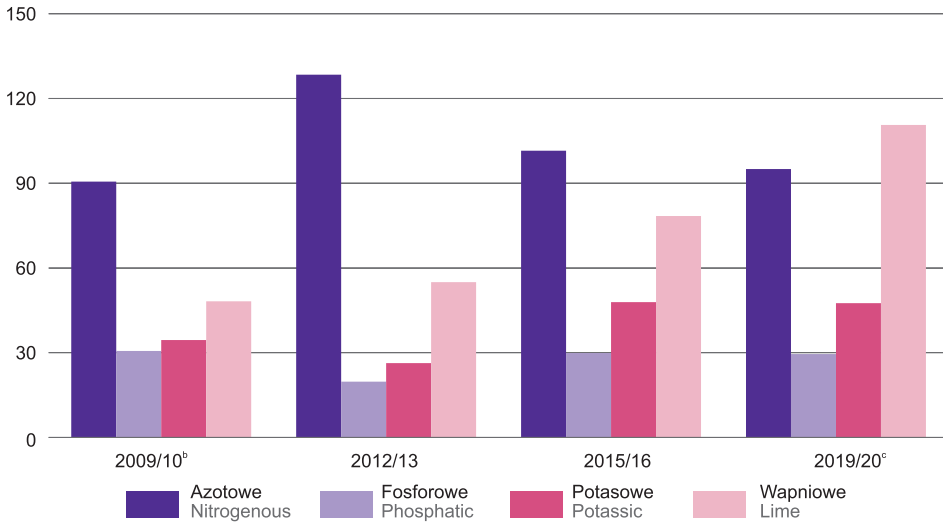
a Dane Powszechnego Spisu Rolnego (2010, 2020).

a Data of the Agricultural Census (2010, 2020).

WYKRES 4 (66). ZUŻYCIE NAWOZÓW MINERALNYCH LUB CHEMICZNYCH^a ORAZ WAPNIOWYCH W PRZELICZENIU NA CZYSTY SKŁADNIK

CHART 4 (66). CONSUMPTION OF MINERAL OR CHEMICAL^a AND LIME FERTILISERS IN TERMS OF PURE INGREDIENT

na 1 ha użytków rolnych w kg
per 1 ha of agricultural land in kg

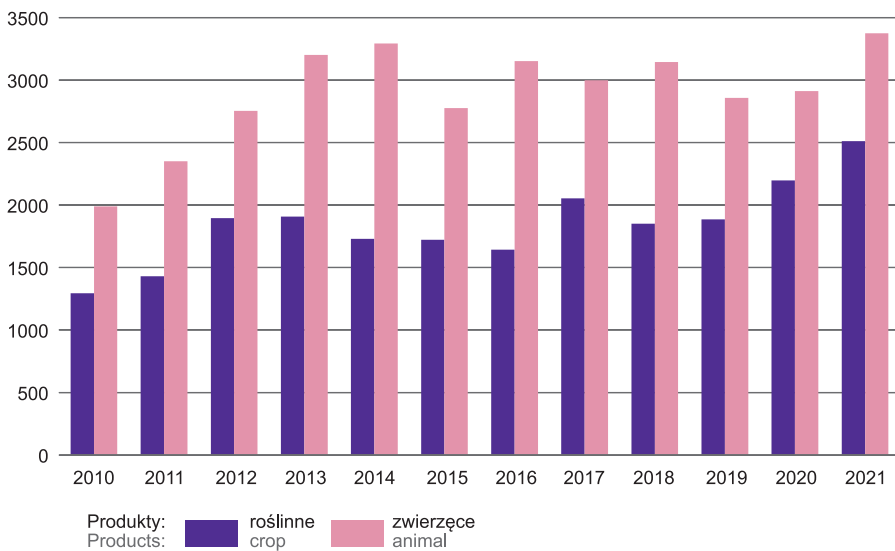

a Łącznie z nawozami wieloskładnikowymi. b Dane Powszechnego Spisu Rolnego 2010. c Dane Powszechnego Spisu Rolnego 2020.
a Including multicomponent fertilisers. b Data of the Agricultural Census 2010. c Data of the Agricultural Census 2020.

WYKRES 5 (67). WARTOŚĆ SKUPU PRODUKTÓW ROLNYCH (ceny bieżące)

CHART 5 (67). VALUE OF AGRICULTURE PRODUCTS PROCUREMENT (current prices)

na 1 ha użytków rolnych w zł
per 1 ha of agricultural land in PLN

TABL. 12 (104). **SKUP WAŻNIEJSZYCH PRODUKTÓW ROLNYCH**
PROCUREMENT OF MAJOR AGRICULTURAL PRODUCTS

PRODUKTY ROLNE	2010	2015	2020	2021	AGRICULTURAL PRODUCTS
Zboża w t	890885	1180054	1626480	1462446	Cereals in tonnes
w tym zboża podstawowe	796901	959404	1139591	1016663	of which basic cereals
pszenica	607675	753607	869392	764620	wheat
żyto	53969	64713	109920	94660	rye
jęczmień	37121	41280	44727	51279	barley
owies i mieszanki zbożowe	3171	1857	2992	6561	oats and cereal mixed
pszenżyto	94965	97947	112560	99543	triticale
Ziemniaki w t	121215	159056	285273	330349	Potatoes in tonnes
Buraki cukrowe w t	1726379	1891355	3138535	3341219	Sugar beets in tonnes
Rzepak i rzepik w t	299119	241523	235814	164199	Rape and turnip rape in tonnes
Warzywa w t	276579	343129	323887	352357	Vegetables in tonnes
Owoce w t	37809	66074	59500	39803	Fruit in tonnes
Żywiec rzeźny ^a w t	364314	467543	427115	465815	Animals for slaughter ^a in tonnes
bydło (bez cieląt)	35480	66694	52778	48602	cattle (excluding calves)
cielęta	126	161	16	234	calves
trzoda chlewna	219053	256719	203819	246771	pigs
owce	0	168	244	312	sheep
konie	607	579	36	–	horses
drób	109048	143222	170222	169896	poultry
Żywiec rzeźny w przeliczeniu na mięso (łącznie z tłuszczami) ^b w t	266202	335847	314324	345841	Animals for slaughter in terms of meat (including fats) ^b in tonnes
Mleko krowie w tys. l	665281	782145	838602	850225	Cows' milk in thousand litres
Jaja kurze konsumpcyjne w tys. szt.	11161	4338	4258	3176	Consumer hen eggs in thousand units

a W wadze żywej. b Wołowe, cielęce, wieprzowe, baranie, końskie i drobiowe; w wadze poubojowej ciepłej. Od 2018 r. dane nieporównywalne z danymi za lata poprzednie.

a In live weight. b Beef, veal, pork, mutton, horseflesh and poultry; in post-slaughter warm weight. Since 2018 data been not comparable with data for previous years.

TABL. 13 (105). **DYNAMIKA GLOBALNEJ, KOŃCOWEJ I TOWAROWEJ PRODUKCJI ROLNICZEJ (ceny stałe)**

INDICES OF GROSS, FINAL AND MARKET AGRICULTURAL OUTPUT
(constant prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2019	2020	SPECIFICATION
	ogółem total				
	rok poprzedni=100		previous year=100		
Produkcja globalna	95,8	91,4	97,8	113,7	Gross output
roślinna	91,9	90,6	105,6	125,0	crop
zwierzęca	99,7	92,2	90,4	101,0	animal
Produkcja końcowa	96,2	92,7	100,0	110,1	Final output
roślinna	91,4	93,3	115,9	119,5	crop
zwierzęca	99,4	92,2	89,3	101,7	animal
Produkcja towarowa	96,0	96,2	91,6	111,4	Market output
roślinna	86,4	96,6	97,8	126,3	crop
zwierzęca	103,3	95,9	87,4	99,6	animal

TABL. 14 (106). **GLOBALNA PRODUKCJA ROLNICZA (ceny stałe)**
GROSS AGRICULTURAL OUTPUT (constant prices)

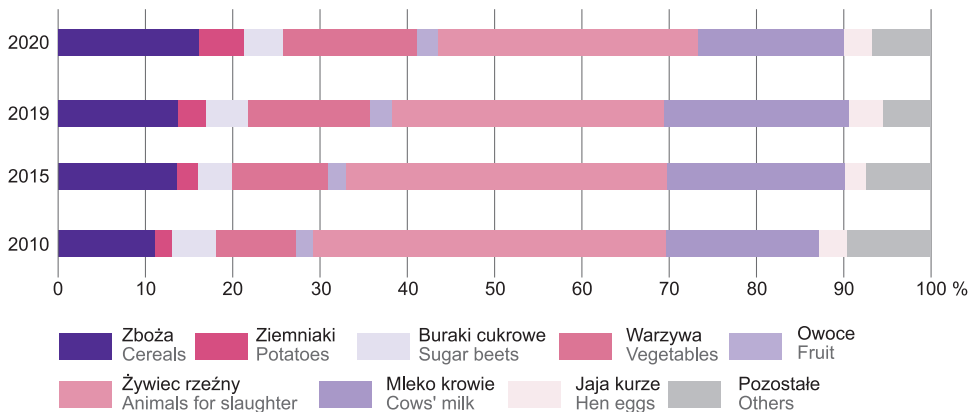
WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2019	2020	SPECIFICATION
	w odsetkach in percent				
O G Ó Ł E M	100,0	100,0	100,0	100,0	TOTAL
Produkcja roślinna	48,7	50,4	52,8	58,2	Crop output
Zboża	15,9	19,1	19,6	21,7	Cereals
w tym zboża podstawowe	13,4	15,4	15,2	15,4	of which basic cereals
w tym: pszenica	7,1	8,8	8,5	9,0	of which: wheat
żyto	0,9	0,9	1,3	1,5	rye
jęczmień	2,3	2,1	2,7	1,7	barley
Ziemniaki	2,8	2,9	3,8	5,4	Potatoes
Przemysłowe	11,2	9,0	8,2	9,1	Industrial
w tym buraki cukrowe	3,7	2,9	3,5	3,3	of which sugar beets
Warzywa	8,1	10,8	12,9	13,8	Vegetables
Owoce	1,5	1,8	2,1	2,0	Fruit
Siano łąkowe	1,7	0,6	0,5	0,5	Meadow hay
Pozostałe	7,5	6,2	5,7	5,7	Others
Produkcja zwierzęca	51,3	49,6	47,2	41,8	Animal output
Żywiec rzeźny ^a	32,1	29,6	24,4	22,7	Animals for slaughter ^a
w tym:					of which:
bydło (bez cieląt)	3,6	5,4	6,2	4,3	cattle (excluding calves)
cielęta	0,3	0,1	0,4	0,3	calves
trzoda chlewna	20,5	16,2	10,0	11,2	pigs
owce	0,0	0,0	0,0	0,0	sheep
drób	7,5	7,8	7,8	6,8	poultry
Przyrost stada (podstawowego i obrotowego)	0,0	-0,9	0,0	0,0	Increase in herd (breeding and not-breeding)
Mleko krowie	14,5	17,3	18,3	15,3	Cows' milk
Jaja kurze	3,0	2,3	3,3	2,8	Hen eggs
Obornik	1,5	1,0	1,0	0,8	Manure
Pozostałe	0,2	0,3	0,2	0,2	Others

a Bydło, cielęta, trzoda chlewna, owce, konie, drób, kozy i króliki.

a Cattle, calves, pigs, sheep, horses, poultry, goats and rabbits.

WYKRES 6 (68). **TOWAROWA PRODUKCJA ROLNICZA (ceny stałe)**

CHART 6 (68). **MARKET AGRICULTURAL OUTPUT (constant prices)**

Dział XIII. Leśnictwo i łowiectwo Chapter XIII. Forestry and hunting

TABL. 1 (107). **POWIERZCHNIA GRUNTÓW LEŚNYCH**
Stan na 31 grudnia
FOREST LAND
As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2020	2021	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M w ha	429585	431248	432239	431826	T O T A L in ha
Lasy	419619	421349	422241	421859	Forests
Publiczne	372086	372318	372563	372737	Public
własność Skarbu Państwa	368518	368703	368969	369160	owned by the State Treasury
w tym:					of which:
w zarządzie Lasów Państwowych	366781	367343	367654	367856	managed by the State Forests
własność gmin ^a	3568	3592	3567	3553	gmina ^a owned
pozostałe	–	23	27	24	other
Prywatne	47533	49032	49678	49122	Private
Grunty związane z gospodarką leśną	9966	9899	9999	9967	Land connected with silviculture
LESISTOŚĆ w %	23,3	23,4	23,5	23,5	FOREST COVER in %
UDZIAŁ POWIERZCHNI GRUNTÓW LEŚNYCH W POWIERZCHNI ŁĄDOWEJ WOJEWÓDZTWA w %	24,6	24,7	24,7	24,7	SHARE OF FOREST LAND IN LAND AREA OF THE VOIVODSHIP in %

a Dotyczy także gmin mających również status miasta na prawach powiatu.
a Including gminas which are also cities with powiat status.

Uwaga do wykresów 1 i 2

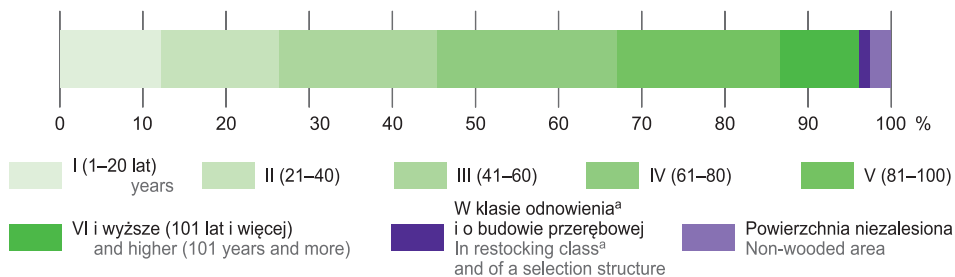
Dane opracowano na podstawie Wielkoobszarowej Inwentaryzacji Stanu Lasów przeprowadzonej w latach 2017–2021 przez Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej.

Note to charts 1 and 2

Data prepared on the basis of the National Forest Inventory conducted in 2017–2021 by the Bureau for Forest Management and Geodesy.

WYKRES 1 (69). STRUKTURA POWIERZCHNI LASÓW WEDŁUG KLAS WIEKU DRZEWOSTANÓW

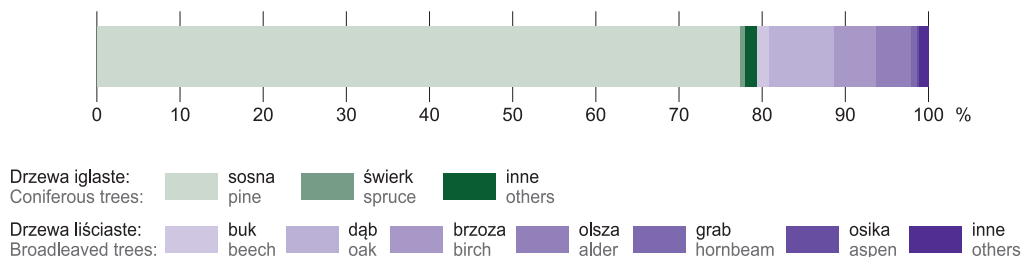
CHART 1 (69). STRUCTURE OF FOREST AREA BY AGE CLASSES OF TREE STANDS

a Łącznie z klasą do odnowienia.
a Including class for restocking.

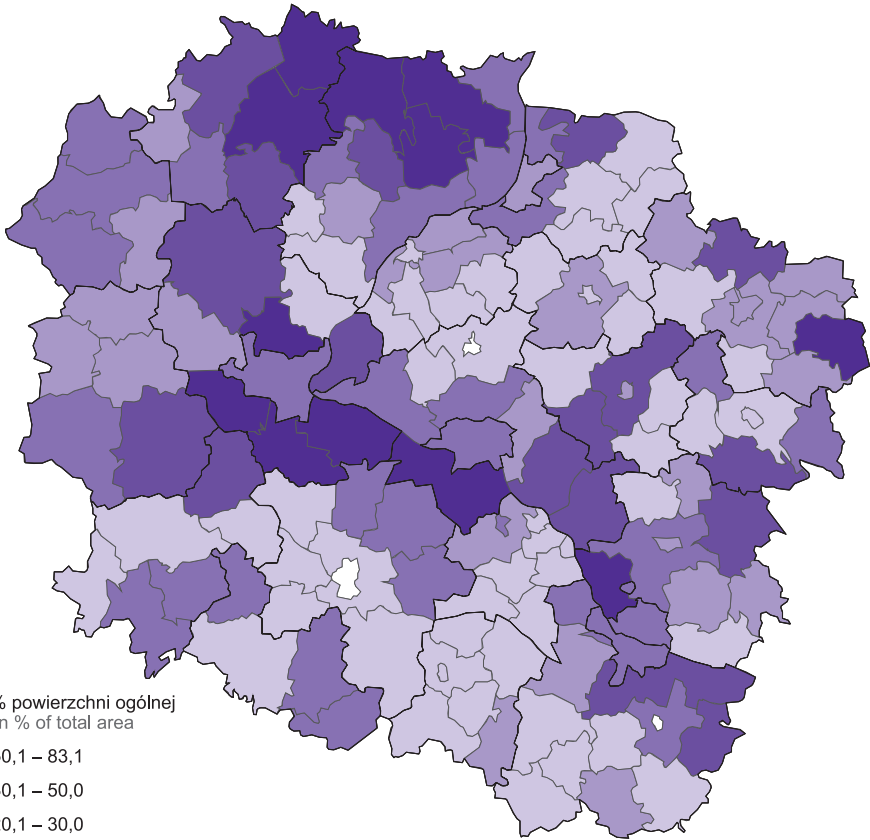
WYKRES 2 (70). STRUKTURA POWIERZCHNI LASÓW WEDŁUG GATUNKÓW PANUJĄCYCH (przeważających) W DRZEWOSTANIE

CHART 2 (70). STRUCTURE OF FOREST AREA BY DOMINANT (prevailing) SPECIES IN TREE STANDS

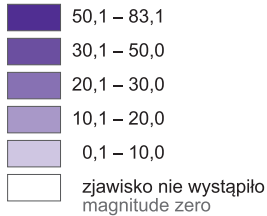

MAPA 1 (32).
MAP 1 (32).

LESISTOŚĆ W 2021 R.
FOREST COVER IN 2021

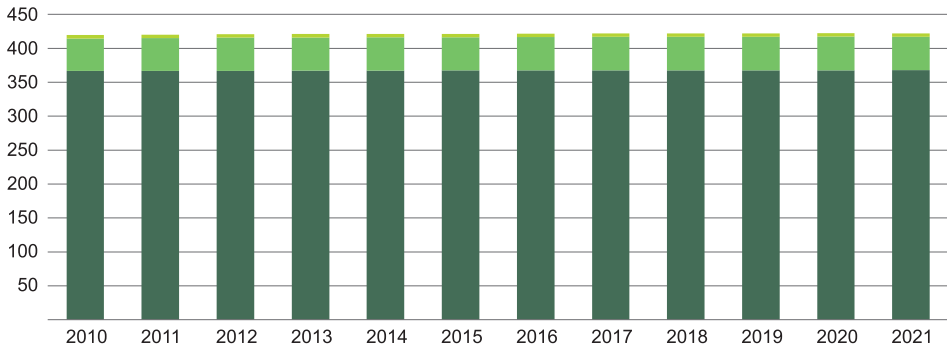
Lasy w % powierzchni ogólnej
Forests in % of total area

Kujawsko-Pomorskie = 23,5%

Powierzchnia lasów
Forest area

tys. ha
thousand ha

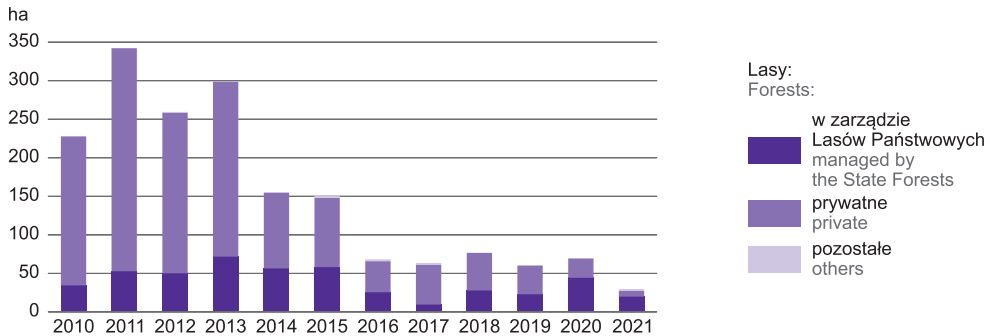
Lasy: w zarządzie Lasów Państwowych managed by the State Forest prywatne private pozostałe other

TABL. 2 (108). **ODNOWIENIA, ZALESIENIA I INNE PRACE HODOWLANE**
RENEWALS, AFFORESTATION AND OTHER SILVICULTURE OPERATIONS

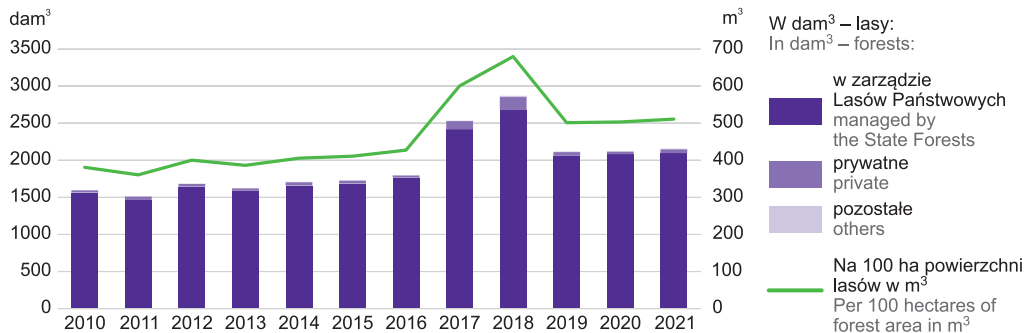
WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2020	2021				SPECIFICATION
				ogółem grand total	lasy publiczne public forests		lasy prywatne ^a private forests ^a	
					razem total	w tym własność Skarbu Państwa of which owned by the State Treasury		
						w ha in ha		
Odnowienia i zalesienia	2727	2886	4901	4650	4347	4336	304	Renewals and afforestation
Odnowienia	2499	2736	4831	4621	4325	4316	296	Renewals
szuczne ^b	2459	2717	4583	4319	4025	4017	294	artificial ^b
naturalne	40	19	248	301	300	299	2	natural
Zalesienia ^c	228	150	69	30	22	20	8	Afforestation ^c
Poprawki i uzupełnienia	448	270	451	489	474	458	15	Replantings and refillings
Pielęgnowanie lasu	15137	15608	16680	18081	17736	17660	345	Forest tending
Powierzchnia objęta trzebieżami	27632	32573	26164	25235	23682	23444	1553	Area under thinning operations

a Dane szacunkowe. b Łącznie z odnowieniami pod osłoną drzewostanów. c Użytków rolnych nieprzydatnych do produkcji rolnej i nieużytków określonych w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego lub decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu.
a Estimated data. b Including renewals under tree stand cover. c Agricultural land not suitable for agricultural production and wasteland designated for afforestation in a land development plan or a decision on building conditions and area development.

WYKRES 3 (71). **ZALESIENIA GRUNTÓW NIELEŚNYCH**
CHART 3 (71). **AFFORESTATION OF NON-FOREST LAND**

WYKRES 4 (72). **POZYSKANIE DREWNA (grubizny)^a**
CHART 4 (72). **REMOVALS (timber)^a**

a Bez pozyskania drewna (grubizny) z zadrzewień; z wyłączeniem karpiny.
a Excluding (timber) removals from afforested areas; excluding stump wood.

TABL. 3 (109). **POZYSKANIE DREWNA^a**
REMOVALS^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2020	2021				SPECIFICATION
				ogółem grand total	las publiczne public forests		lasy prywatne private forests	
					razem total	w tym własność Skarbu Państwa of which owned by the State Treasury		
O G Ó Ł E M w dam³	1722,5	1853,0	2297,5	2291,6	2238,6	2233,4	53,0	T O T A L in dam³
Grubizna	1599,3	1730,8	2125,0	2155,5	2102,5	2097,3	53,0	Timber
Grubizna iglasta	1338,5	1419,6	1842,0	1857,3	1810,1	1805,6	47,3	Coniferous
w tym drewno wielkowymiarowe	560,4	533,6	737,7	821,4	808,3	805,5	13,1	of which large-size wood
Grubizna liściasta	260,8	311,1	283,1	298,1	292,4	291,6	5,7	Non-coniferous
w tym drewno wielkowymiarowe	67,0	76,0	61,9	62,8	61,9	61,4	1,0	of which large-size wood
Drewno małowymiarowe^b	123,1	122,2	172,4	136,1	136,1	136,1	-	Slash^b
w tym do przerobu przemysłowego	7,9	9,2	9,7	6,7	6,7	6,7	-	of which slash for industrial purposes
w tym opałowe	115,3	113	162,7	129,4	129,4	129,4	-	of which firewood
GRUBIZNA NA 100 ha POWIERZCHNI LASÓW w m³	381,1	410,8	503,3	510,9	564,1	568,1	107,9	TIMBER PER 100 ha OF FOREST AREA in m³

a Bez pozyskania drewna (grubizny) z zadrzewień; z wyłączeniem karpiny. b Wyłącznie w lasach publicznych.
a Excluding removals (of timber) from afforested areas; excluding stump wood. b Solely in public forests.

TABL. 4 (110). **SKUP OWOCÓW I GRZYBÓW LEŚNYCH^a ORAZ ZWIERZNY ŁOWNEJ**
PROCUREMENT OF FOREST FRUITS AND MUSHROOMS^a
AS WELL AS GAME ANIMALS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2020	2021	SPECIFICATION
W TONACH IN TONNES					
Owoce leśne	186	150	202	376	Forest fruits
Grzyby leśne	69	19	31	0	Forest mushrooms
Zwierzyna łowna	409	650	685	565	Game animals
POLSKA = 100 POLAND = 100					
Owoce leśne	2,2	1,8	3,7	8,7	Forest fruits
Grzyby leśne	1,5	0,7	1,1	0	Forest mushrooms
Zwierzyna łowna	4,5	5,1	5,3	5,0	Game animals

a Dane dotyczą owoców i grzybów leśnych świeżych.
a Data concern fresh forest fruits and mushrooms.

TABL. 5 (111). **POŻARY W LASACH**
FOREST FIRES

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2020	2021	SPECIFICATION
Požary	287	598	320	178	Number of fires
w tym: podpalenia	157	359	221	100	of which: arsons
nieostrożność dorosłych	28	115	66	49	negligence of adults
Powierzchnia lasów dotkniętych pożarami w ha	40,26	98,47	50,34	20,30	Area of forest burned in ha
w tym: podpalenia	15,15	43,02	20,72	6,00	of which: arsons
nieostrożność dorosłych	3,43	29,84	27,93	1,58	negligence of adults
Przeciętna powierzchnia lasu objęta jednym pożarem w ha	0,14	0,16	0,16	0,11	Average forest area burned by a fire in ha

Źródło: dane z Krajowego Systemu Informacji o Pożarach prowadzonego przez Instytut Badawczy Leśnictwa.
Source: data of the National Forest Fire Information System held by the Forest Research Institute.

Uwaga do tablic 6–8.

Dane dotyczą łowieckiego roku gospodarczego liczonego od 1 kwietnia danego roku do 31 marca roku następnego.

Note to tables 6–8.

Data concern the hunting economic year from 1 April of a given year to 31 March of the following year.

TABL. 6 (112). KOŁA I CZŁONKOWIE ORAZ OBWODY ŁOWIECKIE POLSKIEGO ZWIĄZKU ŁOWIECKIEGO
Stan na 31 marca
CLUBS, MEMBERS AND HUNTING DISTRICTS OF THE POLISH HUNTING ASSOCIATION
As of 31 March

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2020	2021	SPECIFICATION
Koła łowieckie:					Hunting clubs:
liczba ^a	189	178	180	182	number ^a
członkowie ^b	4845	6840	7228	7288	members ^b
Obwody łowieckie:					Hunting districts:
liczba	256	251	251	250	number
powierzchnia w tys. ha	1464,9	1498,3	1487,8	1482,5	area in thousand ha
w tym na gruntach leśnych	329,3	356	364,5	361,9	of which on forest land

a, b Dane grupowane według: a – siedziby koła łowieckiego, b – miejsca zamieszkania członka koła.

Źródło: dane Polskiego Związku Łowieckiego.

a, b Data grouped according to: a – the seat of a hunting club, b – a place of residence of a hunting club member.

Source: data of the Polish Hunting Association.

TABL. 7 (113). WAŻNIEJSZE ZWIERZĘTA ŁOWNE^a
Stan na 10 marca
MAJOR GAME SPECIES^a
As of 10 March

ZWIERZĘTA ŁOWNE	2010 ^b	2015	2020	2021	GAME SPECIES
W SZTUKACH IN HEADS					
Łosie	228	612	1105	1285	Moose
Daniele	2041	3674	3508	4362	Fallow deer
Muflony	65	156	193	213	Mouflons
W TYSIĄCACH SZTUK IN THOUSAND HEADS					
Jelenie	6,8	10,3	10,7	11,8	Deer
Sarny	40,1	50,9	50,2	53,2	Roe deer
Dziki	10,8	13,7	3,1	3,0	Wild boars
Lisy	10,8	11,5	11,0	11,7	Foxes
Zajęce	40,2	60,1	61,6	67,9	Hares
Bażanty	30,3	50,1	34,6	36,7	Pheasants
Kuropatwy	10,4	13,9	6,9	7,3	Partridges

a Dane szacunkowe. b Dane nie obejmują ośrodków hodowli zwierzyny zarządzanych przez Lasy Państwowe.

Źródło: dane Dyrekcji Generalnej Lasów Państwowych, Polskiego Związku Łowieckiego oraz innych jednostek prowadzących ośrodki hodowli zwierzyny.

a Estimated data. b Data excluding game breeding centres managed by the State Forests.

Source: data of the Generale Directorate of the State Forests, Polish Hunting Association and other units running game breeding centres.

TABL. 8 (114). ODSTRZAŁ^a WAŻNIEJSZYCH ZWIERZĄT
SHOOTING^a OF MAJOR GAME SPECIES

ZWIERZĘTA ŁOWNE	2010/11 ^b	2015/16	2020/21	2021/22	GAME SPECIES
	w sztukach		in heads		
Daniele	818	1832	1357	1306	Fallow deer
Jelenie	2490	4912	4658	4801	Deer
Sarny	7727	11301	10138	10233	Roe deer
Dziki	12245	18003	15414	6825	Wild boars
Lisy	10722	10454	11743	10892	Foxes
Zajęce	959	443	22	352	Hares
Bażanty	20684	22485	5559	4678	Pheasants

a Dane szacunkowe. b Dane nie obejmują ośrodków hodowli zwierzyny zarządzanych przez Lasy Państwowe.

Źródło: dane Dyrekcji Generalnej Lasów Państwowych, Polskiego Związku Łowieckiego oraz innych jednostek prowadzących ośrodki hodowli zwierzyny.

a Estimated data. b Data excluding centres of game breeding managed by the State Forests.

Source: data of the Generale Directorate of the State Forests, Polish Hunting Association and other units running game breeding centres.

Dział XIV. Przemysł i budownictwo
Chapter XIV. Industry and construction

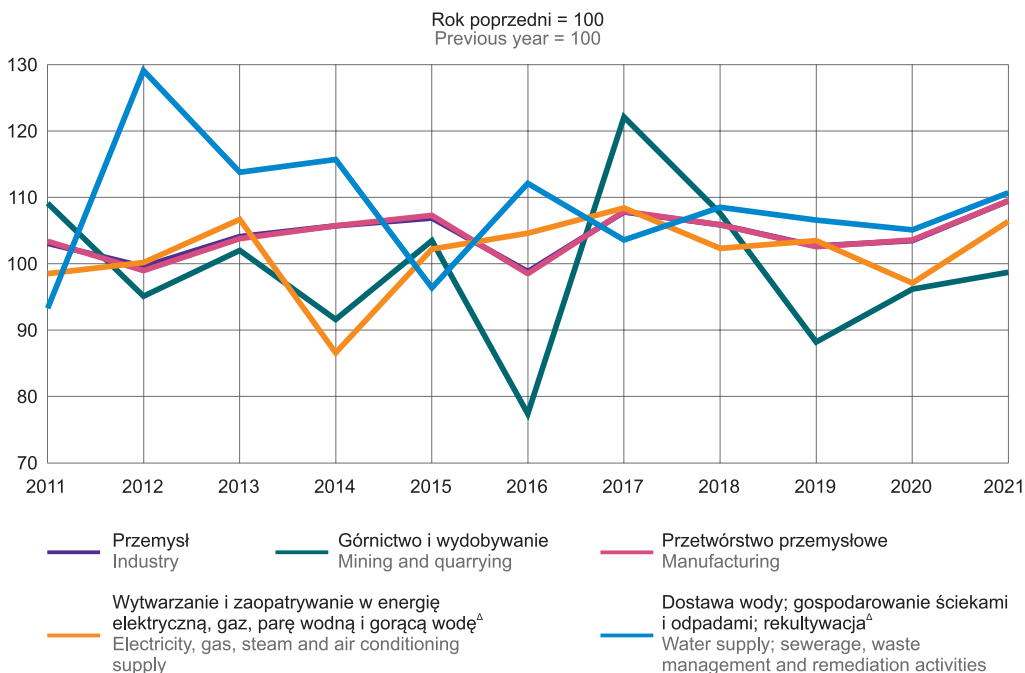
TABL. 1 (115). PRODUKCJA SPRZEDANA PRZEMYSŁU^a
SOLD PRODUCTION OF INDUSTRY^a

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2010	2015	2020	2021		
	w mln zł in million PLN				w odsetkach in percent	2020 = 100 (ceny stałe) (constant prices)
	ceny bieżące		current prices			
O G Ó Ł E M T O T A L	42083,8	50845,9	62043,1	73846,7	100,0	109,5
Górnictwo i wydobywanie Mining and quarrying	173,6	241,2	252,3	271,7	0,4	98,7
Przetwórstwo przemysłowe Manufacturing	40338,7	48639,9	58950,7	70363,2	95,2	109,5
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^a Electricity, gas, steam and air conditioning supply	660,7	713,2	900,4	999,9	1,4	106,4
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^a Water supply; sewerage, waste management and remediation activities	910,8	1251,8	1939,7	2211,9	3,0	110,7

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.
^a Data concern economic entities employing more than 9 persons.

WYKRES 1 (73). DYNAMIKA PRODUKCJI SPRZEDANEJ PRZEMYSŁU^a WEDŁUG SEKCJI PKD
(ceny stałe)

CHART 1 (73). INDICES OF SOLD PRODUCTION OF INDUSTRY^a BY NACE SECTIONS
(constant prices)

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.
^a Data concern economic entities employing more than 9 persons.

TABL. 2 (116). **PRODUKCJA WYBRANYCH WYROBÓW^a**
PRODUCTION OF SELECTED PRODUCTS^a

WYROBY	2010	2015	2020	2021		PRODUCTS
				ogółem total	udział w pro- dukcji krajowej w % share in domes- tic pro- duction in %	
Piaski naturalne ^b z wyłączeniem piasków krzemionkowych i kwarcowych w tys. t	.	–	8103,2	10885,1	19,6	Natural sands ^b excluding silica sands and quartz sands in thousand tonnes
Mięso drobiowe w tys. t	88,9	123,6	192,6	176,2	5,6	Poultry meat in thousand tonnes
Masło i pozostałe tłuszcze do smarowania w tys. t	29,3	26,5	47,2	44,1	18,3	Butter and dairy spreads in thousand tonnes
Mąka pszenna w tys. t	208,4	320,3	380,6	289,3	12,0	Wheat flour in thousand tonnes
Mąka żytnia w tys. t	23,3	30,2	31,3	35,3	15,6	Rye flour in thousand tonnes
Bielizna pościelowa w tys. szt.	5660	8534	6829	7240	34,9	Bed linen in thousand units
Obuwie z wierzchami wykonanymi z tkanin ^c w tys. par	1869	2521	1484	1476	27,7	Footwear with textile clothing uppers ^c in thousand pairs
Koszule męskie lub chłopięce, z dzianin metrażowych w tys. szt.	5	35	43,3	42,4	5,7	Men's or boys' shirts made of knitted or crocheted fabrics in thousand pcs
Maszyny do przemysłowego przygotowania lub produkcji żywności, gdzie indziej niesklasyfikowane w tys. szt.	15,2	10,2	8,3	11,2	35,1	Machinery for the industrial preparation or manufacture of food not elsewhere classified in thousand units
Kontenery specjalne przystosowane do przewozu różnymi środkami transportu w tys. szt.	6,9	.	29,4	32,8	43,0	Containers specially designed for various means of transport in thousand units
Meble do siedzenia o konstrukcji głównej drewnianej w tys. szt.	.	2351	2014	2363	11,5	Seats, primarily wooden frames in thousand units

a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. b Takie jak piaski ilaste, piaski kaolinowe, piaski feldspatyczne inne niż metalonośne. c Bez obuwia sportowego.

a Data concern economic entities employing more than 9 persons. b Such as clayey sands, kaolinic sands, feldspatic sands other than metal-bearing sands. c Excluding sports footwear.

TABL. 3 (117). **PRZECIĘTNE ZATRUDNIENIE I PRZECIĘTNE MIESIĘCZNE WYNAGRODZENIA BRUTTO W PRZEMYSŁE^a**
AVERAGE PAID EMPLOYMENT AND AVERAGE MONTHLY GROSS WAGES AND SALARIES IN INDUSTRY^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2020	2021	SPECIFICATION
Przeciętne zatrudnienie	128150	128809	134452	135493	Average paid employment
Górnictwo i wydobywanie	563	541	556	539	Mining and quarrying
Przetwórstwo przemysłowe	118230	118969	123942	124904	Manufacturing
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^d	2720	2174	1786	1707	Electricity, gas, steam and air conditioning supply
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^d	6637	7125	8168	8344	Water supply; sewerage, waste management and remediation activities
Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto w zł	2817,53	3464,71	4676,46	5086,93	Average monthly gross wages and salaries in PLN
Górnictwo i wydobywanie	3612,20	4323,63	5770,41	6129,62	Mining and quarrying
Przetwórstwo przemysłowe	2773,11	3435,12	4665,15	5083,90	Manufacturing
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^d	4030,33	4473,05	5672,92	5764,22	Electricity, gas, steam and air conditioning supply
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^d	3044,23	3585,82	4555,65	4925,74	Water supply; sewerage, waste management and remediation activities

a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób; bez zatrudnionych za granicą.

a Data concern economic entities employing more than 9 persons; excluding persons employed abroad.

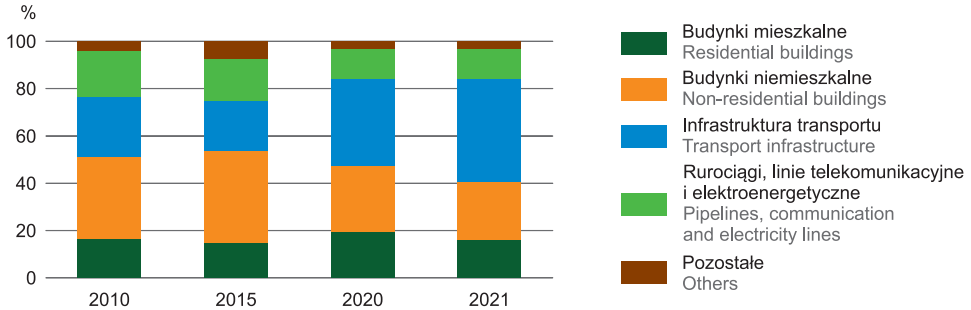
TABL. 4 (118). PRODUKCJA BUDOWLANO-MONTAŻOWA^a (ceny bieżące)
CONSTRUCTION AND ASSEMBLY PRODUCTION^a (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2020	2021	SPECIFICATION
	w mln zł in million PLN				
O G Ó Ł E M	6023,7	8875,9	10858,5	12346,3	T O T A L
W tym podmioty o liczbie pracujących powyżej 9 osób	3639,9	4286,7	5312,7	6225,5	Of which entities employing more than 9 persons
budowa budynków ^a	1539,9	1467,4	1661,4	1615,7	construction of buildings
budowa obiektów inżynierii lądowej i wodnej ^a	1224,0	1457,8	2303,6	3182,5	civil engineering
roboty budowlane specjalistyczne	876,1	1361,4	1347,7	1427,3	specialised construction activities

^a Wykonana przez przedsiębiorstwa mające siedzibę zarządu na terenie województwa kujawsko-pomorskiego, siłami własnymi (bez podwykonawców).
^a Realised by enterprises seated in Kujawsko-Pomorskie Voivodship, using own resources (without subcontractors).

WYKRES 2 (74). PRODUKCJA BUDOWLANO-MONTAŻOWA^a WEDŁUG RODZAJÓW OBIEKTÓW BUDOWLANYCH (ceny bieżące)

CHART 2 (74). CONSTRUCTION AND ASSEMBLY PRODUCTION^a BY TYPE OF CONSTRUCTIONS (current prices)

^a Wykonana przez przedsiębiorstwa mające siedzibę zarządu na terenie województwa kujawsko-pomorskiego, siłami własnymi (bez podwykonawców). Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.
^a Realised by enterprises seated in Kujawsko-Pomorskie Voivodship, using own resources (without subcontractors). Data concern economic entities employing more than 9 persons.

TABL. 5 (119). PRODUKCJA BUDOWLANO-MONTAŻOWA^a WEDŁUG RODZAJÓW OBIEKTÓW BUDOWLANYCH (ceny bieżące)
CONSTRUCTION AND ASSEMBLY PRODUCTION^a BY TYPE OF CONSTRUCTIONS (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE		Ogółem Total	Roboty o charakterze inwestycyjnym Investment works	Roboty o charakterze remontowym i pozostałe Restoration (renovation) and other works	SPECIFICATION		
						w mln zł in million PLN	
						2010	2015
O G Ó Ł E M					T O T A L		
	2010	3639,9	2402,3	1237,7			
	2015	4286,7	2901,9	1384,8			
	2020	5312,7	4001,2	1311,5			
	2021	6225,5	4024,7	2200,8			
Budynki		2520,8	1614,0	906,8	Buildings		
budynki mieszkalne		977,1	751,9	225,2	residential buildings		
budynki niemieszkalne		1543,8	862,2	681,6	non-residential buildings		
Obiekty inżynierii lądowej i wodnej		3704,7	2410,7	1294,1	Civil engineering works		
infrastruktura transportu		2718,3	1720,3	998,1	transport infrastructure		
rurociągi, linie telekomunikacyjne i elektroenergetyczne		773,6	568,9	204,7	pipelines, communication and electricity lines		
kompleksowe budowle na terenach przemysłowych		171,3	84,1	87,2	complex structures on industrial sites		
obiekty inżynierii lądowej i wodnej pozostałe		41,5	37,4	4,1	other civil engineering works		

^a Wykonana przez przedsiębiorstwa mające siedzibę zarządu na terenie województwa kujawsko-pomorskiego, siłami własnymi (bez podwykonawców). Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.
^a Realised by enterprises seated in Kujawsko-Pomorskie Voivodship, using own resources (without subcontractors). Data concern economic entities employing more than 9 persons.

TABL. 6 (120). **BUDYNKI ODDANE DO UŻYTKOWANIA**
BUILDINGS COMPLETED

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2020	2021	SPECIFICATION
Budynki^a	4784	5253	6178	6851	Buildings^a
miasta	1612	1410	1612	1774	urban areas
wieś	3172	3843	4566	5077	rural areas
Budynki mieszkalne	3422	3852	4966	5526	Residential buildings
w tym: jednorodzinne ^b	3192	3596	4699	5274	of which: single-family ^b
wielorodzinne ^c	89	84	154	120	multi-family ^c
Budynki niemieszkalne	1362	1401	1212	1325	Non-residential buildings
hotele i budynki zakwaterowania turystycznego	22	32	8	19	hotels and similar buildings
budynki biurowe	25	26	32	18	office buildings
budynki handlowo-usługowe	210	172	141	160	wholesale and retail buildings
budynki transportu i łączności	466	383	332	444	traffic and communication buildings
budynki przemysłowe i magazynowe	181	233	252	193	industrial buildings and warehouses
ogólnodostępne obiekty kulturalne, budynki o charakterze edukacyjnym, budynki szpitali i zakładów opieki medycznej oraz budynki kultury fizycznej	82	39	27	34	buildings for public entertainment, education, hospital or institutional care buildings and sports halls
pozostałe budynki niemieszkalne	376	516	420	457	other non-residential buildings
Kubatura w dam³	5896,6	9027,8	10310,2	8635,9	Cubic volume in dam³
miasta	2817,4	5136,8	5872,8	3759,8	urban areas
wieś	3079,2	3891,1	4437,3	4876,1	rural areas
Budynki mieszkalne	2463,3	3039,9	4169,3	4315,6	Residential buildings
w tym: jednorodzinne ^b	1901,4	2280,6	2941,0	3294,8	of which: single-family ^b
wielorodzinne ^c	507,6	705,6	1158,3	944,0	multi-family ^c
Budynki niemieszkalne	3433,4	5987,9	6140,9	4320,3	Non-residential buildings
hotele i budynki zakwaterowania turystycznego	96,8	46,9	31,0	27,8	hotels and similar buildings
budynki biurowe	77,6	124,6	170,6	143,4	office buildings
budynki handlowo-usługowe	631,1	1493,3	615,8	580,9	wholesale and retail buildings
budynki transportu i łączności	88,5	251,4	89,3	150,9	traffic and communication buildings
budynki przemysłowe i magazynowe	1437,2	2421,8	4016,4	2402,4	industrial buildings and warehouses
ogólnodostępne obiekty kulturalne, budynki o charakterze edukacyjnym, budynki szpitali i zakładów opieki medycznej oraz budynki kultury fizycznej	538,7	468,7	426,1	239,8	buildings for public entertainment, education, hospital or institutional care buildings and sports halls
pozostałe budynki niemieszkalne	563,6	1181,2	791,7	775,2	other non-residential buildings

a Nowe. b Budynki mieszkalne o jednym lub dwóch mieszkaniach; bez domów letnich, domków wypoczynkowych i rezydencji wiejskich nieprzystosowanych do stałego zamieszkania. c Budynki mieszkalne o trzech lub więcej mieszkaniach.

a New. b Residential buildings with one or two dwellings; excluding summer homes, holiday cottages and rural residences not adapted for permanent residence. c Residential buildings with three or more dwellings.

TABL. 7 (121). **PRZECIĘTNE ZATRUDNIENIE I PRZECIĘTNE MIESIĘCZNE WYNAGRODZENIA BRUTTO W BUDOWNICTWIE^a**
AVERAGE PAID EMPLOYMENT AND AVERAGE MONTHLY GROSS WAGES AND SALARIES IN CONSTRUCTION^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2020	2021	SPECIFICATION
Przeciętne zatrudnienie	24335	18933	19309	19868	Average paid employment
Budowa budynków ^a	10831	7085	7010	6906	Construction of buildings
Budowa obiektów inżynierii lądowej i wodnej ^a	6059	4684	4910	5067	Civil engineering
Roboty budowlane specjalistyczne	7446	7164	7389	7895	Specialised construction activities
Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto w zł	2610,09	3105,09	4393,54	4768,78	Average monthly gross wages and salaries in PLN
Budowa budynków ^a	2415,17	2790,23	4074,31	4381,19	Construction of buildings
Budowa obiektów inżynierii lądowej i wodnej ^a	2967,50	3897,06	5271,22	5747,79	Civil engineering
Roboty budowlane specjalistyczne	2602,45	2898,66	4113,19	4479,50	Specialised construction activities

a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób; bez zatrudnionych za granicą.

a Data concern economic entities employing more than 9 persons; excluding persons employed abroad.

Dział XV. Transport

Chapter XV. Transport

TABL. 1 (122). **SIEĆ KOMUNIKACYJNA**
 Stan na 31 grudnia
 TRANSPORT INFRASTRUCTURE
 As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2020	2021	SPECIFICATION
	w km in km				
Linie kolejowe eksploatowane^a	1259	1196	1199	1199	Railway lines operated^a
w tym: zelektryfikowane	563	563	563	564	of which: electrified
jednotorowe	722	660	662	663	single track
dwu- i więcej torowe	537	536	536	536	double and more track
Na 100 km ² powierzchni ogólnej	7,0	6,7	6,7	6,7	Per 100 km ² of total area
Drogi publiczne o twardej nawierzchni	15639	17263	19060	19375	Hard surface public roads
miejskie	2538	2682	2839	2858	urban
zamiejskie	13101	14581	16222	16517	non urban
w tym: ekspresowe	45	35	108	108	of which: expressways
autostrady	24	165	165	166	motorways
Na 100 km ² powierzchni ogólnej	87,0	96,1	106,1	107,8	Per 100 km ² of total area
Drogi rowerowe	.	904,2	1218,9	1381,9	Cycle tracks
Na 100 km ² powierzchni ogólnej	.	5,03	6,78	7,69	Per 100 km ² of total area

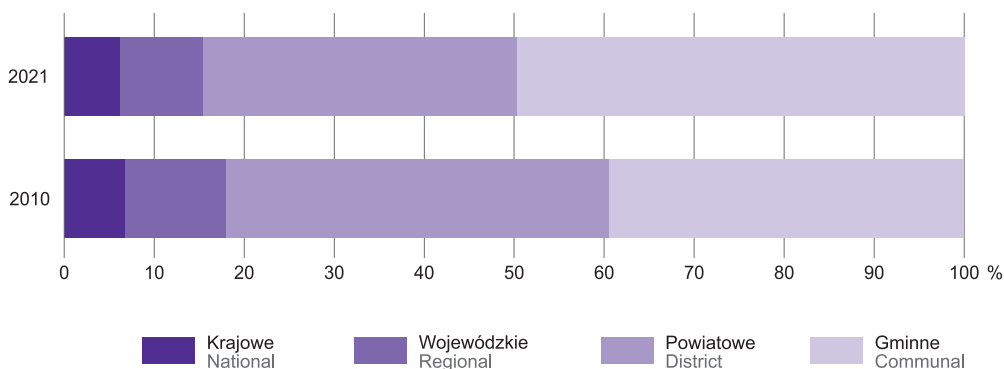
a Dane dotyczą sieci PKP oraz innych podmiotów, będących zarządcami infrastruktury kolejowej.

Źródło: w zakresie dróg publicznych – dane Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad.

a Data concern rail network of Polskie Koleje Państwowe (PKP) as well as other entities which are administrators of railway infrastructure.

Source: in regard to public roads – data of the General Directorate for National Roads and Motorways.

WYKRES 1 (75). **DROGI PUBLICZNE O TWARDEJ NAWIERZCHNI**
 CHART 1 (75). **HARD SURFACE PUBLIC ROADS**

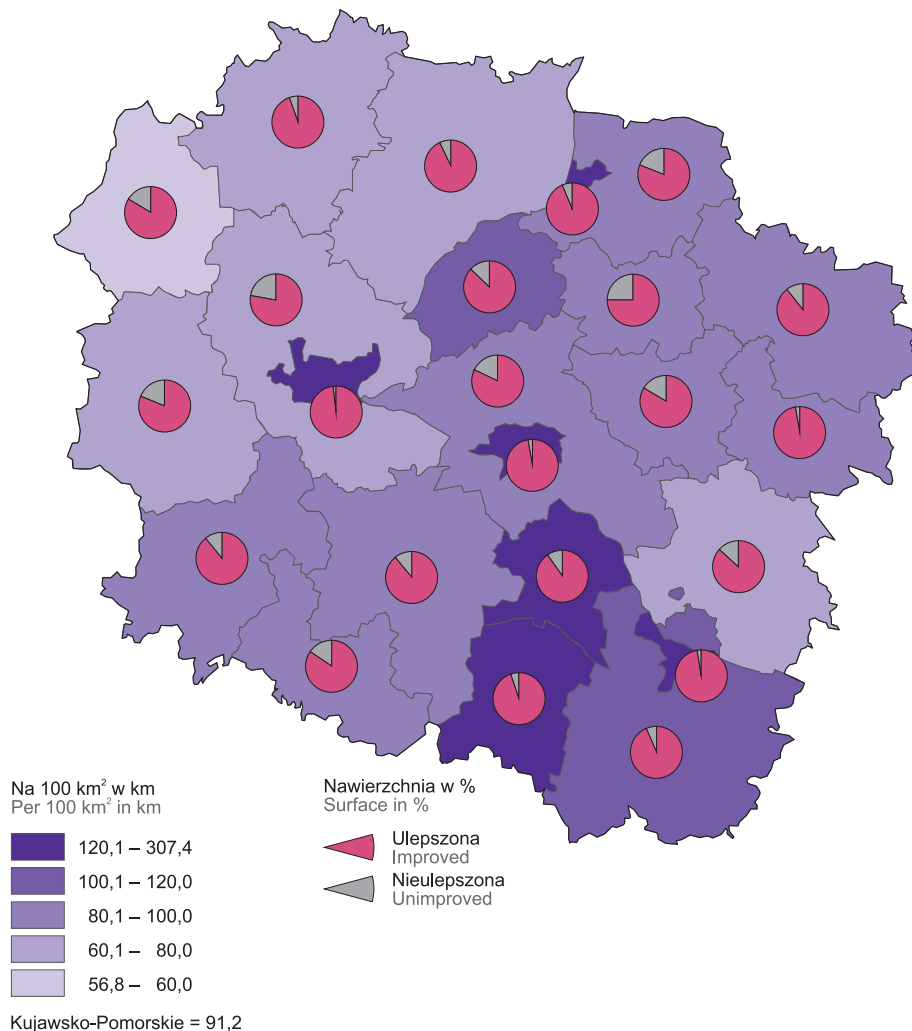
TABL. 2 (123). **POJAZDY SAMOCHODOWE^a I CIĄGNIKI ZAREJESTROWANE**
 Stan na 31 grudnia
 REGISTERED ROAD MOTOR VEHICLES^a AND TRACTORS
 As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2020	2021	SPECIFICATION
OGÓŁEM	1253158	1472929	1755029	1807615	TOTAL
w tym:					of which:
Samochody osobowe	925833	1103443	1332490	1372935	Passenger cars
Autobusy	5187	5717	6113	6216	Buses
Samochody ciężarowe ^b	148708	165356	178758	183552	Lorries ^b
Ciągniki samochodowe i rolnicze	106660	117513	127874	130779	Road and agricultural tractors
Motocykle	69088	81585	100991	104712	Motorcycles

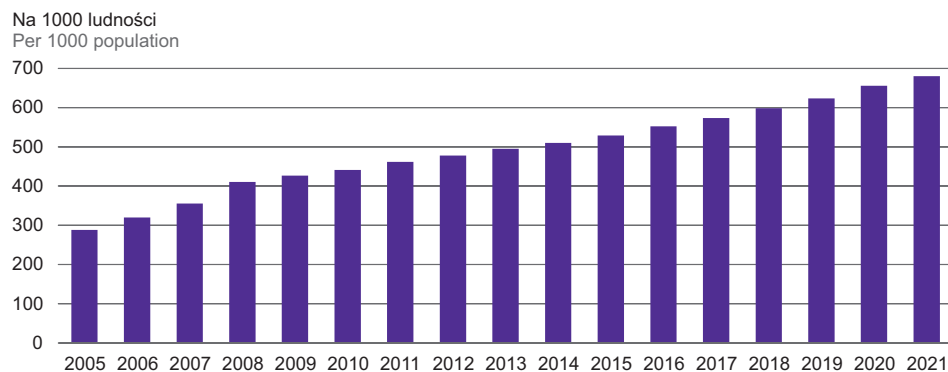
a Według centralnej ewidencji pojazdów prowadzonej przez Ministerstwo Cyfryzacji; od 2015 r. łącznie z pojazdami posiadającymi pozwolenia czasowe (na okres 30 dni) wydane w końcu danego roku. b Łącznie z samochodami ciężarowo-osobowymi.

a According to the Central Vehicle Register maintained by the Ministry of Digital Affairs; since 2015 including vehicles with a temporary permission (for a period of 30 days) issued at the end of the given year. b Including vans.

MAPA 1 (33). **DROGI GMINNE I POWIATOWE O TWARDEJ NAWIERZCHNI W 2021 R.**
 MAP 1 (33). **HARD SURFACE COMMUNAL AND DISTRICT ROADS IN 2021**

WYKRES 2 (76). **SAMOCZODY OSOBOWE NA 1000 LUDNOŚCI**
 CHART 2 (76). **PASSENGER CARS PER 1000 POPULATION**

TABL. 3 (124). LINIE REGULARNEJ KOMUNIKACJI AUTOBUSOWEJ^a
 Stan na 31 grudnia
 REGULAR BUS TRANSPORT LINES^a
 As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2020	2021	SPECIFICATION
Krajowe: liczba	2389	1679	1297	904	National: number
długość w km	115679	81771	61878	35304	length in km
regionalne: liczba	340	394	188	56	regional: number
długość w km	27542	26568	13385	4982	length in km
podmiejskie: liczba	1947	1230	1062	845	suburban: number
długość w km	60642	39944	43181	29698	length in km
miejskie: liczba	26	14	22	–	urban: number
długość w km	304	131	179	–	length in km
Międzynarodowe: liczba	–	–	–	–	International: number
długość w km	–	–	–	–	length in km

a Przedsiębiorstwa o liczbie pracujących powyżej 9 osób prowadzące regularną komunikację w ruchu krajowym i międzynarodowym; bez przedsiębiorstw komunikacji miejskiej.

a Enterprises employing more than 9 persons, providing regular national and international transport; excluding urban transport services.

TABL. 4 (125). TRANSPORT SAMOCHODOWY ZAROBKOWY^a
 ROAD TRANSPORT FOR HIRE OR REWARD^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2020	2021	SPECIFICATION
Komunikacja krajowa					National transport
Przewozy pasażerów ^b w tys. osób	76360,9	46690,7	15826,5	15694,4	Transport of passengers ^b in thousands
Średnia odległość przewozu 1 pasażera w km	22,0	25,3	21,0	20,9	Average transport distance per passenger in km
Komunikacja międzynarodowa					International transport
Przewozy pasażerów ^b w tys. osób	26,8	26,5	0,3	0,5	Transport of passengers ^b in thousands
Średnia odległość przewozu 1 pasażera w km	1750,0	1072,1	2660,7	2715,1	Average transport distance per passenger in km

a Dane dotyczą przedsiębiorstw o liczbie pracujących powyżej 9 osób. b Bez przewozów taborem komunikacji miejskiej (w tym taksówkami).

a Data concern enterprises employing more than 9 persons. b Excluding transports by urban road transport fleet (also by taxis).

TABL. 5 (126). KOMUNIKACJA MIEJSKA^a
 Stan na 31 grudnia
 URBAN TRANSPORT^a
 As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2020	2021	SPECIFICATION
Sieć komunikacyjna – linie w km	1714	1761	2120	1972	Transport network – lines in km
autobusowe	1587	1634	1950	1799	bus
tramwajowe	127	127	170	172	tram
Tabor:					Fleet of:
autobusy: w sztukach	472	526	531	540	buses: in units
liczba miejsc w tys.	56,4	67,0	56,8	58,0	number of seats in thousands
tramwaje: w sztukach	202	212	204	197	trams: in units
liczba miejsc w tys.	25,2	27,8	27,1	27,5	number of seats in thousands
Przewozy pasażerów ^b (w ciągu roku) w mln	189,7	181,8	113,8	119,2	Transport of passengers ^b (during the year) in millions

a Dane dotyczą przedsiębiorstw i zakładów komunikacji miejskiej, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. b Dane szacunkowe.

a Data concern urban transport enterprises and companies, employing more than 9 persons. b Estimated data.

TABL. 6 (127). RUCH PASAŻERÓW W PORTACH LOTNICZYCH
PASSENGER TRAFFIC AT AIRPORTS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010 ^a	2015	2020	2021	SPECIFICATION
	w tys. in thousands				
Pasażerowie przybyli ^b z portów:					Passengers arrivals ^b from airports:
krajowych	2,2	3,8	4,0	5,2	domestic
zagranicznych	135,1	166,1	58,5	44,6	foreign
Pasażerowie odprawieni ^c do portów:					Passengers departures ^c to airports:
krajowych	2,1	3,3	4,3	5,2	domestic
zagranicznych	138,8	167,2	60,0	44,1	foreign

a Dane nie obejmują dzieci w wieku do 2 lat. b, c Pasażerowie, dla których port Bydgoszcz jest: b — portem zakończenia podróży rozpoczętej w porcie krajowym lub zagranicznym, c — portem rozpoczęcia podróży kończącej się w porcie krajowym lub zagranicznym.

a Data do not include children below the age of 2. b, c Passengers for whom the Bydgoszcz airport is: b — the final destination of a journey begun at a domestic or foreign airport, c — the port of departure for a journey terminating at a domestic or foreign airport.

TABL. 7 (128). PRZEŁADUNEK^a ŁADUNKÓW W PORTACH LOTNICZYCH
CARGO LOADED AND UNLOADED^a AT AIRPORTS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2020	2021	SPECIFICATION
	w tonach in tonnes				
Ładunki wylądowane z samolotów przybywających z portów:					Cargo unloaded from aircraft arriving from airports:
krajowych	222	–	–	–	domestic
zagranicznych	–	4	38	–	foreign
Ładunki załadowane do samolotów odlatujących do portów:					Cargo loaded into aircraft departing to airports:
krajowych	192	–	–	–	domestic
zagranicznych	–	4	–	–	foreign

a W handlowych usługach lotniczych (przewozach lotniczych).

a In commercial air service (air transport).

TABL. 8 (129). WYPADKI DROGOWE^a I ICH OFIARY
ROAD TRAFFIC ACCIDENTS^a AND THEIR CASUALTIES

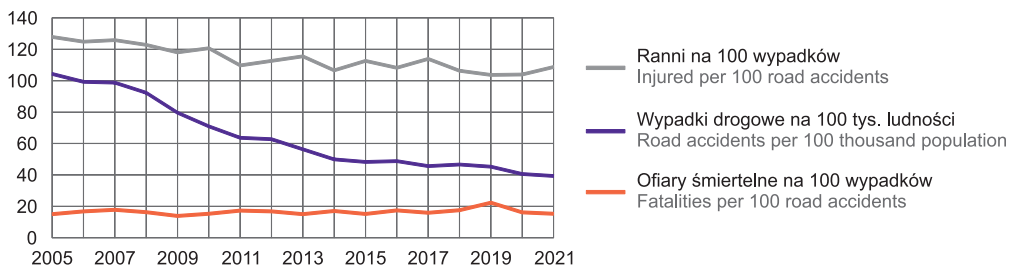
WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2020 ^b	2021 ^c	SPECIFICATION
Wypadki	1490	1008	827	797	Accidents
Na 10 tys. pojazdów samochodowych i ciągników zarejestrowanych ^d	11,9	6,8	4,7	4,4	Per 10 thousand registered road motor vehicles and tractors ^d
Ofiary wypadków	2027	1288	993	988	Road traffic casualties
Śmiertelne	228	153	134	122	Fatalities
na 100 tys. ludności	10,9	7,3	6,5	6	per 100 thousand population
Ranni	1799	1135	859	866	Injured persons
na 100 tys. ludności	85,7	54,4	41,5	42,8	per 100 thousand population

a Zarejestrowane przez Policję. b, c Dane z Systemu Ewidencji Wypadków i Kolizji (SEWIK) według stanu na: b – 13 lutego 2021 r., c – 30 sierpnia 2022 r. d Pojazdy według stanu na 31 grudnia; w latach 2015–2020 łącznie z pojazdami posiadającymi pozwolenia czasowe (na okres 30 dni) wydane w końcu roku.

Źródło: dane Komendy Głównej Policji.

a Registered by the Police. b, c Data from the Accident and Collision Register System as of: b — 13 February 2021, c — 30 August 2022. d Vehicles as of 31 December; in 2015–2020 including road vehicles with a temporary permission (for a period of 30 days) issued at the end of the year.

S o u r c e: data of the National Police Headquarters.

WYKRES 3 (77). WYPADKI DROGOWE I ICH OFIARY
CHART 3 (77). ROAD TRAFFIC ACCIDENTS AND THEIR CASUALTIES

Dział XVI. Handel. Ceny Chapter XVI. Trade. Prices

Handel wewnętrzny Domestic trade

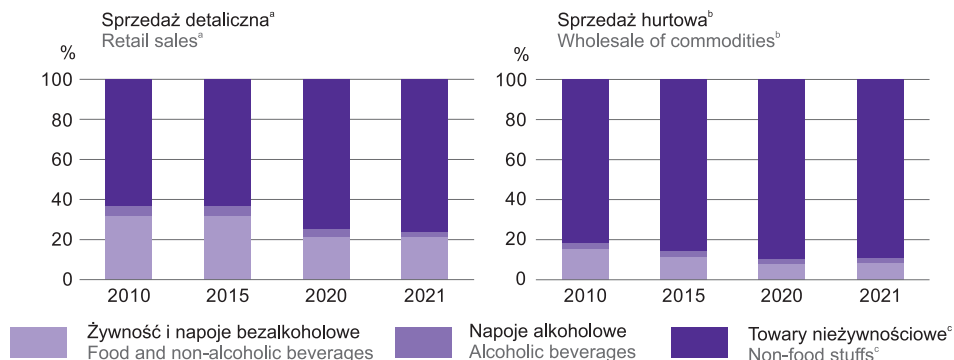
TABL. 1 (130). **SPRZEDAŻ DETALICZNA I HURTOWA TOWARÓW (ceny bieżące)**
RETAIL SALES AND WHOLESALE OF COMMODITIES (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2020	2021	SPECIFICATION
SPRZEDAŻ DETALICZNA RETAIL SALES					
O G Ó Ł E M w mln zł	19797,0	23739,7	26785,8	30259,4	T O T A L in million PLN
W tym w przedsiębiorstwach handlowych ^a :					Of which in trade enterprises ^a :
w milionach złotych	6679,6	7610,0	6100,4	7738,1	in million PLN
w %	33,7	32,1	22,8	25,6	in %
NA 1 MIESZKAŃCA w zł	9433	11371	13137	14950	P E R C A P I T A in PLN
SPRZEDAŻ HURTOWA ^b WHOLESALE OF COMMODITIES ^b					
O G Ó Ł E M w mln zł	29370,6	41560,5	54549,9	64852,1	T O T A L in million PLN

a Przedsiębiorstwa handlowe, w których liczba pracujących przekracza 49 osób. b Dane dotyczą przedsiębiorstw handlowych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

a Trade enterprises employing more than 49 persons. b Data concern enterprises employing more than 9 persons.

WYKRES 1 (78). **SPRZEDAŻ DETALICZNA I HURTOWA TOWARÓW WEDŁUG GRUP (ceny bieżące)**
CHART 1 (78). RETAIL SALES AND WHOLESALE OF COMMODITIES BY GROUPS (current prices)

a Dane dotyczą przedsiębiorstw prowadzących działalność handlową (bez placówek gastronomicznych), w których liczba pracujących przekracza 9 osób. b Dane dotyczą przedsiębiorstw handlowych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. c Konsumpcyjne i niekonsumpcyjne.

a Data concern enterprises conducting trade activity (excluding catering establishments) employing more than 9 persons. b Data concern trade enterprises employing more than 9 persons. c Consumer and non-consumer goods.

TABL. 2 (131). **SKLEPY WEDŁUG FORM ORGANIZACYJNYCH I STACJE PALIW^a**
Stan na 31 grudnia
SHOPS BY ORGANISATIONAL FORM AND PETROL STATIONS^a
As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2020	2021	SPECIFICATION
Sklepy	18109	18497	17237	17558	Shops
Domy towarowe	2	4	4	4	Department stores
Domy handlowe	15	10	7	7	Trade stores
Supermarkety	280	416	500	541	Supermarkets
Hipermarkety	29	28	28	27	Hypermarkets
Sklepy powszechne	332	281	239	243	Universal stores
Sklepy wyspecjalizowane	1437	2020	1987	2040	Specialised shops
Pozostałe sklepy ^b	16014	15738	14472	14696	Other shops ^b
Stacje paliw	520	475	504	514	Petrol stations

a Dane opracowano według lokalizacji sklepu/stacji paliw. b Ujęto sklepy podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób; łącznie z aptekami ogólnodostępnymi.

a Data are compiled by location of shops/petrol stations. b Data concern shops of economic entities employing more than 9 persons; including generally available pharmacies.

TABL. 3 (132). GASTRONOMIA^a
CATERING^a

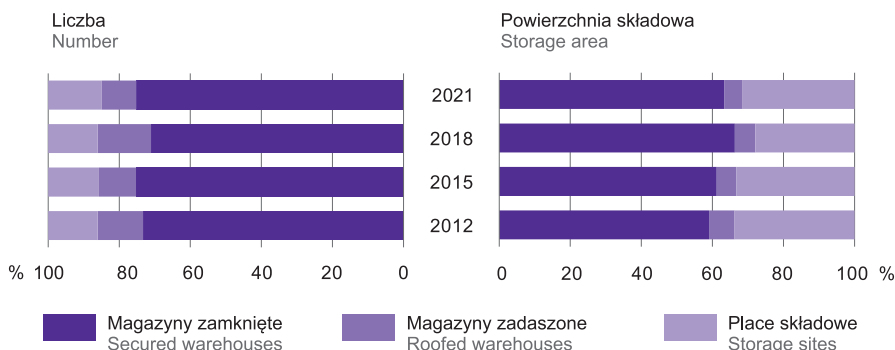
WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2020	2021	SPECIFICATION
Liczba placówek gastronomicznych (stan na 31 grudnia)	524	686	564	615	Number of catering establishments (as of 31 December)
w tym:					of which:
restauracje	181	248	241	253	restaurants
bary	154	217	154	165	bars
stołówki	72	73	45	52	canteens
punkty gastronomiczne	117	148	124	145	food stands
Sprzedaż z działalności gastronomicznej (ceny bieżące) w tys. zł	436995,0	615861,8	495156,8	700504,8	Sales from catering activity (current prices) in thousand PLN
w tym:					of which:
napoje alkoholowe i wyroby tytoniowe	37780,0	41863,2	36082,9	52372,1	alcoholic beverages and tobacco
inne towary handlowe	42471,0	70521,4	24860,4	37256,9	other commercial goods
produkcja gastronomiczna	356743,0	503477,2	434213,5	610875,8	catering production

a Dane dotyczą przedsiębiorstw, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.
 a Data concern enterprises employing more than 9 persons.

TABL. 4 (133). TARGOWISKA
MARKETPLACES

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2020	2021	SPECIFICATION
Targowiska stałe (stan na 31 grudnia):					Permanent marketplaces (as of 31 December):
liczba	136	133	128	129	number
stałe punkty sprzedaży drobnodetalicznej	5594	6075	5727	5819	permanent small-retail sales outlets
Targowiska sezonowe ^a (w ciągu roku)	123	267	130	150	Seasonal marketplaces ^a (during the year)
Roczne wpływy z opłaty targowej w tys. zł	7914,1	6740,3	2599,8	2937,9	Annual receipts from marketplace fees in thousand PLN

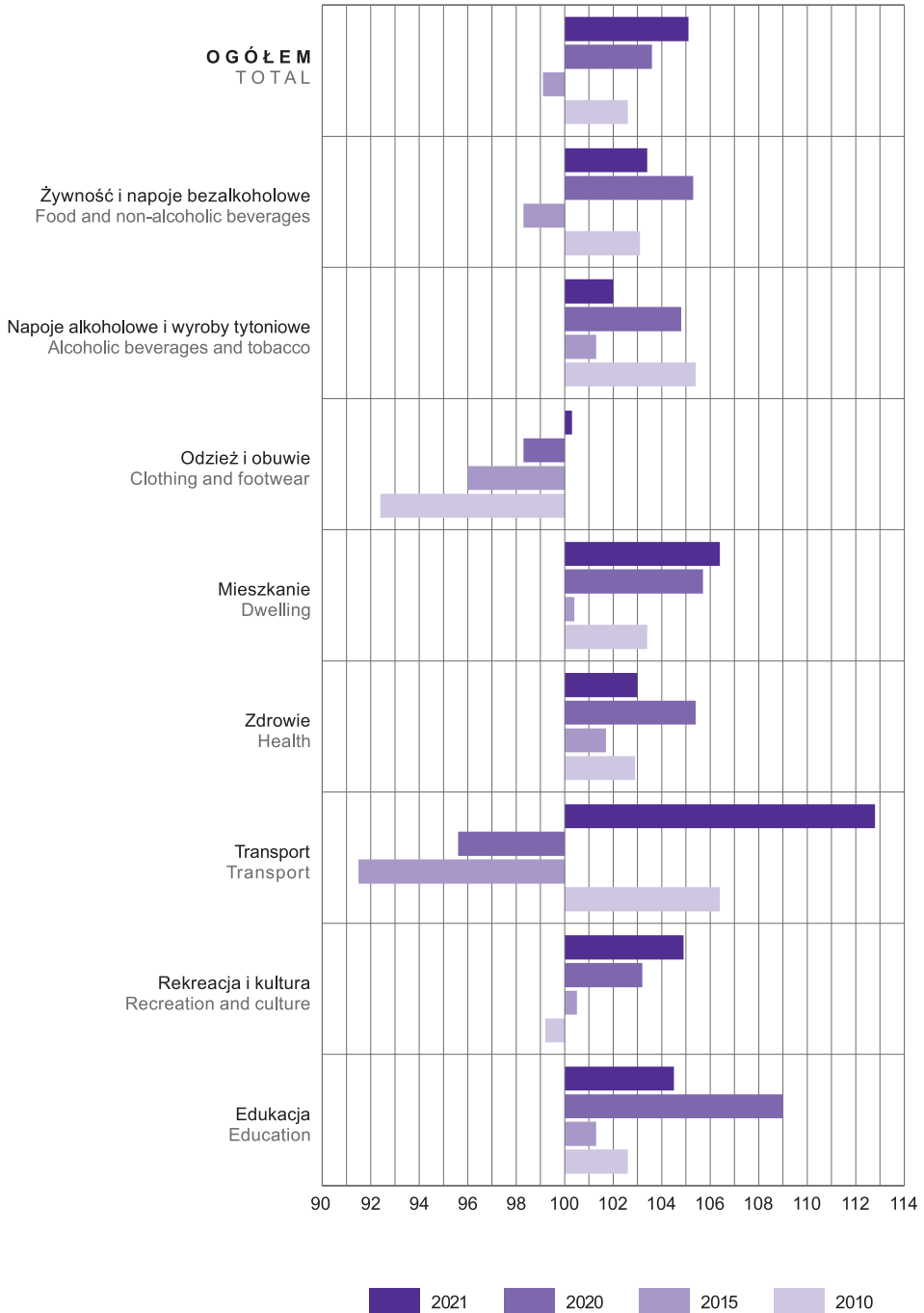
a Liczba targowisk lub miejsc wyznaczonych na ulicach i placach uruchamianych okresowo.
 a Number of marketplaces or places located on streets and squares opened seasonally.

WYKRES 2 (79). MAGAZYNY HANDLOWE^a
CHART 2 (79). TRADE WAREHOUSES^a

a Dane dotyczą przedsiębiorstw prowadzących działalność hurtową o liczbie pracujących powyżej 9 osób.
 a Data concern enterprises conducting wholesale activity employing more than 9 persons.

Ceny
Prices

WYKRES 3 (80). **WSKAŹNIKI CEN TOWARÓW I USŁUG KONSUMPCYJNYCH**
Rok poprzedni = 100
CHART 3 (80). **PRICE INDICES OF CONSUMER GOODS AND SERVICES**
Previous year = 100

Dział XVII. Finanse przedsiębiorstw Chapter XVII. Finances of enterprises

TABL. 1 (134). **PRZYCHODY, KOSZTY I WYNIK FINANSOWY PRZEDSIĘBIORSTW**
REVENUE, COSTS AND FINANCIAL RESULT OF ENTERPRISES

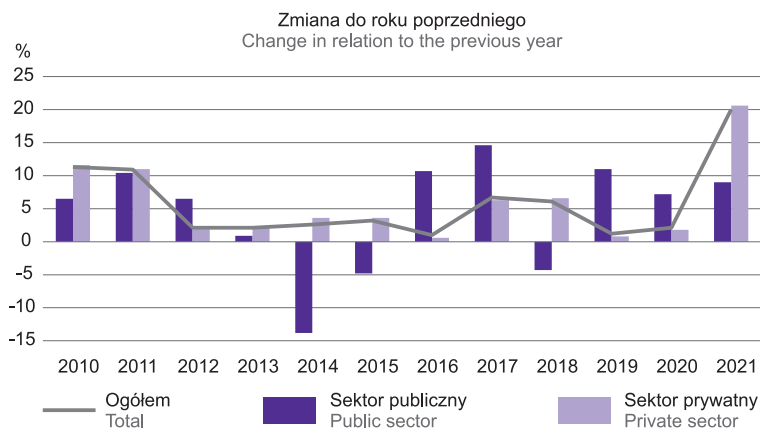
WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2020	2021	SPECIFICATION
	w mln zł in million PLN				
Przychody ogółem	93967,6	115135,4	136004,1	163143,2	Total revenue
w tym:					of which:
Przychody netto ze sprzedaży produktów (wyrobów i usług)	52631,3	63243,6	77478,9	93393,2	Net revenue from sale of products (goods and services)
Przychody netto ze sprzedaży towarów i materiałów	38691,1	49218,2	55145,5	66093,5	Net revenue from sale of goods and materials
Przychody finansowe	872,3	962,9	1142,0	1058,0	Financial revenue
Koszty ogółem	90093,7	109700,5	127710,1	150883,8	Total costs
w tym:					of which:
Koszt własny sprzedanych produktów (wyrobów i usług)	54018,1	63832,6	77649,3	92466,8	Cost of products sold (goods and services)
Wartość sprzedanych towarów i materiałów	33662,8	43072,9	47244,2	55942,3	Value of goods and materials sold
Koszty finansowe	1208,8	1431,7	1565,7	1239,0	Financial costs
Wynik finansowy brutto^a	3881,6	5429,1	8294,0	12259,4	Gross financial result^a
Zysk brutto	4524,6	6301,0	9017,6	12884,3	Gross profit
Strata brutto	643	871,9	723,6	624,9	Gross loss
Obowiązkowe obciążenia wyniku finansowego brutto	704,1^b	893,2	1211,7	1903,2	Obligatory encumbrances on gross financial result
Wynik finansowy netto	3177,5	4535,9	7082,3	10356,2	Net financial result
Zysk netto	3817	5305,6	7804,5	10985,2	Net profit
Strata netto	639,5	769,7	722,3	629,0	Net loss

a W latach 2010 i 2015 skorygowany o wynik zdarzeń nadzwyczajnych (odpowiednio: +7,7 mln zł i -5,7 mln zł); od 2016 r. zdarzenia nadzwyczajne zaliczane są do pozostałych przychodów/kosztów operacyjnych. b Obejmują tylko podatek dochodowy.

a In 2010 and 2015, corrected by result on extraordinary events (respectively: plus 7.7 million PLN and minus 5.7 million PLN); since 2016, extraordinary events have been classified as other operating revenue/costs. b Include only income tax.

WYKRES 1 (81). **PRZYCHODY OGÓŁEM W PRZEDSIĘBIORSTWACH WEDŁUG SEKTORÓW WŁASNOŚCI**

CHART 1 (81). **TOTAL REVENUE IN ENTERPRISES BY OWNERSHIP SECTORS**

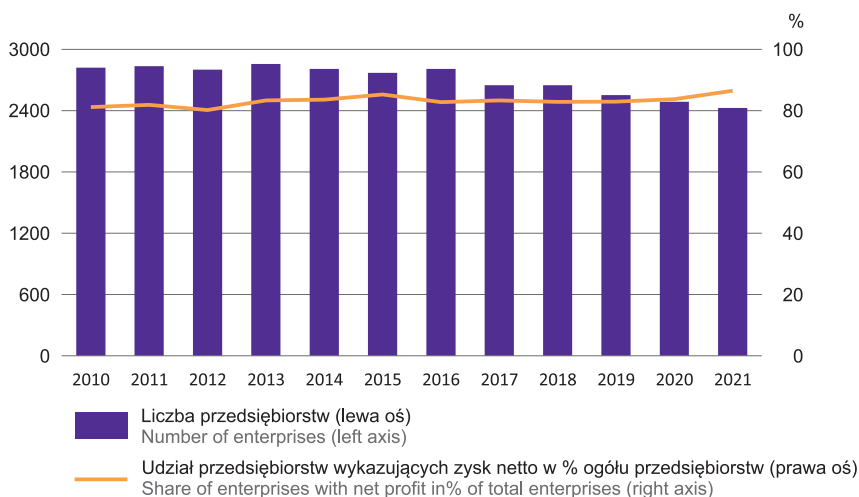
TABL. 2 (135). PRZYCHODY, KOSZTY I WYNIK FINANSOWY PRZEDSIĘBIORSTW WEDŁUG SEKCJI
REVENUE, COSTS AND FINANCIAL RESULT OF ENTERPRISES BY SECTIONS

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Przychody ogółem Total revenue	Koszty ogółem Total costs	Wynik finansowy brutto ^a Gross finan- cial result ^a	Obowiązkowe obciążenia wyniku finansowego brutto Obligatory encumbran- ces on gross financial result	Wynik finansowy netto Net financial result
		w mln zł in million PLN				
OGÓŁEM TOTAL	2010	93967,6	90093,7	3881,6	704,1 ^b	3177,5
	2015	115135,4	109700,5	5429,1	893,2	4535,9
	2020	136004,1	127710,1	8294,0	1211,7	7082,3
	2021	163143,2	150883,8	12259,4	1903,2	10356,2
w tym: of which:						
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo Agriculture, forestry and fishing		1698,6	1480,4	218,3	5,8	212,5
Przemysł Industry		71272,0	64855,0	6417,0	1055,5	5361,5
Górnictwo i wydobywanie Mining and quarrying		276,8	250,2	26,6	3,1	23,5
Przetwórstwo przemysłowe Manufacturing		66954,2	60840,3	6114,0	997,0	5117,0
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ Electricity, gas, steam and air conditioning supply		1693,3	1725,1	-31,8	-0,9	-30,9
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ Water supply; sewerage, waste management and remediation activities		2347,7	2039,4	308,3	56,3	252,0
Budownictwo Construction		9820,7	9062,7	758,0	83,5	674,4
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ Trade; repair of motor vehicles ^Δ		68254,6	64061,1	4193,5	620,7	3572,8
Transport i gospodarka magazynowa Transportation and storage		3310,8	3233,3	77,5	14,1	63,4
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ Accommodation and catering ^Δ		482,6	438,7	43,9	0,6	43,3
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa Financial and insurance activities		603,2	562,1	41,2	8,6	32,5
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ Real estate activities		1653,1	1613,6	39,5	12,4	27,1
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna Professional, scientific and technical activities		1207,6	1097,0	110,6	28,4	82,2
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ Administrative and support service activities		992,1	943,4	48,7	6,9	41,8
Edukacja Education		85,2	71,1	14,1	0,3	13,8
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna Human health and social work activities		1810,0	1612,5	197,5	30,1	167,4
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją Arts, entertainment and recreation		80,0	73,1	7,0	0,8	6,2

a, b Notki patrz na str. 139.

a, b See footnotes on page 139.

WYKRES 2 (82). **UDZIAŁ LICZBY PRZEDSIĘBIORSTW WYKAZUJĄCYCH ZYSK NETTO W OGÓLNEJ LICZBIE PRZEDSIĘBIORSTW**
 CHART 2 (82). **PERCENTAGE OF ENTERPRISES SHOWING NET PROFIT IN THE TOTAL NUMBER OF ENTERPRISES**

TABL. 3 (136). **RELACJE EKONOMICZNE W PRZEDSIĘBIORSTWACH**
ECONOMIC RELATIONS IN ENTERPRISES

WYSZCZEGÓLNIENIE		Wskaźnik – w % – rentowności obrotu Turnover – in % – profitability rate		SPECIFICATION
		brutto gross	netto net	
OGÓŁEM	2010	4,1	3,4	TOTAL
	2015	4,7	3,9	
	2020	6,1	5,2	
	2021	7,5	6,3	
w tym:				of which:
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo		12,8	12,5	Agriculture, forestry and fishing
Przemysł		9,0	7,5	Industry
Górnictwo i wydobywanie		9,6	8,5	Mining and quarrying
Przetwórstwo przemysłowe		9,1	7,6	Manufacturing
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ		-1,9	-1,8	Electricity, gas, steam and air conditioning supply
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ		13,1	10,7	Water supply; sewerage, waste management and remediation activities
Budownictwo		7,7	6,9	Construction
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ		6,1	5,2	Trade; repair of motor vehicles ^Δ
Transport i gospodarka magazynowa		2,3	1,9	Transportation and storage
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ		9,1	9,0	Accommodation and catering ^Δ
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa		6,8	5,4	Financial and insurance activities
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ		2,4	1,6	Real estate activities
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna		9,2	6,8	Professional, scientific and technical activities
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ		4,9	4,2	Administrative and support service activities
Edukacja		16,5	16,2	Education
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna		10,9	9,2	Human health and social work activities
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją		8,7	7,8	Arts, entertainment and recreation

TABL. 4 (137). AKTYWA OBROTOWE PRZEDSIĘBIORSTW

Stan na 31 grudnia
CURRENT ASSETS OF ENTERPRISES
As of 31 December

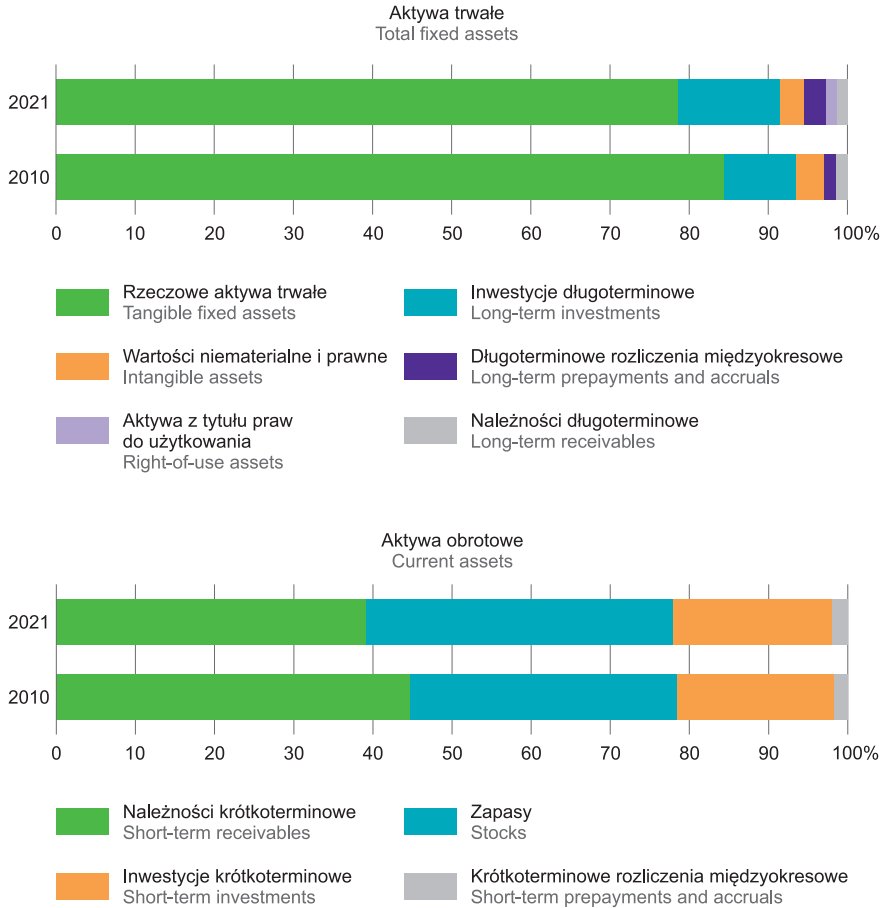
WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Ogółem Grand total	Zapasy Stocks	Należności krótkoterminowe Short-term receivables		Inwestycje krótkoterminowe Short-term investments	Krótkoterminowe rozliczenia międzyokresowe Short-term prepayments and accruals
				razem total	w tym z tytułu dostaw i usług of which from deliveries and services		
OGÓŁEM	2010	29466,5	9891,8	13199,0	11689,5	5866,7	509,0
TOTAL	2015	38736,0	13819,3	15196,8	13031,8	9082,1	637,8
	2020	48624,9	17489,4	19095,1	16162,3	11202,6	837,7
	2021	58366,7	22708,1	22824,6	19684,7	11732,8	1101,2
w tym: of which:							
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo Agriculture, forestry and fishing		930,5	368,5	196,0	128,4	354,6	11,4
Przemysł Industry		28604,1	11825,0	11312,7	9446,0	5050,3	416,1
Górnictwo i wydobywanie Mining and quarrying		106,5	4,1	34,4	22,9	39,9	28,1
Przetwórstwo przemysłowe Manufacturing		27009,5	11684,5	10646,5	8990,9	4313,7	364,8
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ Electricity, gas, steam and air conditioning supply		473,0	71,8	302,0	189,7	90,9	8,3
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ Water supply; sewerage, waste management and remediation activities		1015,1	64,6	329,8	242,5	605,8	14,9
Budownictwo Construction		3470,9	670,1	1388,4	1189,0	1110,6	301,7
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ Trade; repair of motor vehicles ^Δ		20051,5	9437,2	7801,6	7222,2	2684,9	127,9
Transport i gospodarka magazynowa Transportation and storage		863,0	50,7	510,2	399,2	275,1	27,0
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ Accommodation and catering ^Δ		127,9	17,2	19,7	9,4	89,9	1,1
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa Financial and insurance activities		880,9	3,6	463,7	369,7	408,3	5,3
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ Real estate activities		1162,2	161,4	139,7	114,1	762,9	98,2
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna Professional, scientific and technical activities		659,5	37,6	369,7	252,6	207,0	45,2
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ Administrative and support service activities		342,2	64,3	165,5	143,2	102,4	10,0
Edukacja Education		16,9	1,2	6,9	2,5	8,1	0,7
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna Human health and social work activities		504,2	22,3	213,2	203,7	261,1	7,5
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją Arts, entertainment and recreation		38,4	3,8	7,1	5,6	27,0	0,5

WYKRES 3 (83). **AKTYWA TRWAŁE I OBROTOWE**

Stan na 31 grudnia

CHART 3 (83). **TOTAL FIXED AND CURRENT ASSETS**

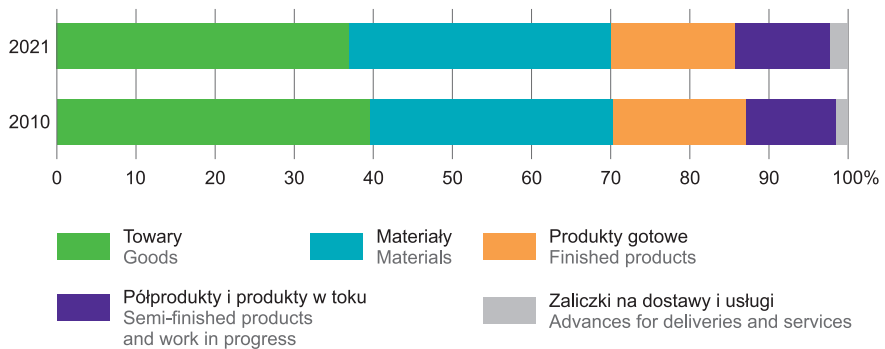
As of 31 December

WYKRES 4 (84). **ZAPASY**

Stan na 31 grudnia

CHART 4 (84). **STOCKS**

As of 31 December

TABL. 5 (138). **KAPITAŁY (fundusze) WŁASNE PRZEDSIĘBIORSTW^a**

Stan na 31 grudnia
 SHARE EQUITY (funds) OF ENTERPRISES^a
 As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	W tym Of which				
		kapitał (fundusz) podstawowy share capital (fund)	kapitał (fundusz) zapasowy supplementary capital (fund)	niepodzielony (nierozliczony) wynik finansowy z lat ubiegłych undistributed (unsettled) financial result from previous years	wynik finansowy netto roku obrotowego net financial result of the turnover year	
		w mln zł	in million PLN			
OGÓŁEM	2010	32430,9	14208,5	12644,9	-1177,3	3133,9
TOTAL	2015	40355,6	14757,3	16703,0	-1518,4	4565,3
	2020	50790,0	15885,4	22734,5	-1855,8	7038,2
	2021	55617,9	15686,6	23948,4	-1341,9	9869,0
w tym: of which:						
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo Agriculture, forestry and fishing	1514,4	565,5	539,5	-0,4	212,5	
Przemysł Industry	30681,2	8798,6	14030,8	-1366,1	5344,1	
Górnictwo i wydobywanie Mining and quarrying	378,9	38,3	286,8	-0,5	23,5	
Przetwórstwo przemysłowe Manufacturing	26775,1	6742,1	13207,9	-1363,7	5107,3	
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ Electricity, gas, steam and air conditioning supply	769,9	446,9	175,5	25,0	-38,7	
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ Water supply; sewerage, waste management and remediation activities	2757,4	1571,3	360,7	-26,9	252,0	
Budownictwo Construction	2350,9	401,3	958,7	186,5	673,5	
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ Trade; repair of motor vehicles ^Δ	13924,0	1893,1	6159,3	172,7	3108,9	
Transport i gospodarka magazynowa Transportation and storage	772,6	533,8	237,3	-164,9	63,3	
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ Accommodation and catering ^Δ	368,9	168,6	166,7	-49,3	43,3	
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa Financial and insurance activities	191,8	44,4	98,2	6,7	27,4	
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ Real estate activities	3359,3	2355,8	913,0	-170,9	27,1	
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna Professional, scientific and technical activities	755,4	308,1	281,2	3,2	82,3	
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ Administrative and support service activities	235,2	74,7	92,3	-1,7	41,9	
Edukacja Education	31,4	9,9	11,4	-3,6	13,9	
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna Human health and social work activities	767,8	281,6	277,6	-21,8	167,4	
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją Arts, entertainment and recreation	94,2	76,0	9,0	-4,6	6,2	

^a Patrz uwagi do działu, ust. 10 na str. 205.

^a See notes to the chapter, item 10 on page 205.

TABL. 6 (139). ZOBOWIĄZANIA PRZEDSIĘBIORSTW
Stan na 31 grudnia
LIABILITIES OF ENTERPRISES
As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Ogółem Grand total	Długoterminowe Long-term		Krótkoterminowe Short-term		
			razem total	w tym kredyty i pożyczki of which credits and loans	razem total	w tym of which	
						kredyty i pożyczki credits and loans	z tytułu dostaw i usług from deli- veries and services
			w mln zł in million PLN				
OGÓŁEM	2010	26720,8	6370,8	3786,6	20350,0	3841,7	11548,4
TOTAL	2015	34033,7	7607,8	5664,5	26426,0	7481,8	13396,1
	2020	42311,1	12960,0	8227,1	29351,1	7826,2	14663,9
	2021	48732,3	13045,2	9101,0	35687,0	7862,3	19340,8
w tym: of which:							
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo Agriculture, forestry and fishing		585,9	196,4	156,0	389,5	128,7	149,6
Przemysł Industry		25969,6	8231,4	6428,9	17738,2	3954,5	9045,3
Górnictwo i wydobywanie Mining and quarrying		179,6	113,6	101,2	65,9	18,1	23,6
Przetwórstwo przemysłowe Manufacturing		23774,7	7019,1	5940,9	16755,5	3777,6	8655,4
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ Electricity, gas, steam and air conditioning supply		1066,8	673,6	152,8	393,2	55,7	202,3
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ Water supply; sewerage, waste management and remediation activities		948,6	425,1	234,0	523,5	103,1	164,1
Budownictwo Construction		2013,9	317,2	149,5	1696,7	314,9	923,3
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ Trade; repair of motor vehicles ^Δ		14384,5	1309,8	816,7	13074,7	2907,0	8135,4
Transport i gospodarka magazynowa Transportation and storage		1076,0	302,0	109,8	774,0	218,0	323,7
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ Accommodation and catering ^Δ		242,5	141,4	105,7	101,1	31,4	32,2
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa Financial and insurance activities		1066,7	975,2	2,4	91,4	21,2	17,0
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ Real estate activities		1866,8	1186,4	1051,1	680,4	71,0	283,0
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna Professional, scientific and technical activities		344,0	37,6	26,8	306,4	71,0	99,4
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ Administrative and support service activities		280,6	71,8	55,9	208,7	54,8	69,2
Edukacja Education		15,7	5,7	5,5	10,0	5,5	2,0
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna Human health and social work activities		465,9	180,2	170,0	285,7	62,1	113,8
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją Arts, entertainment and recreation		75,0	52,3	1,0	22,6	2,3	6,3

Dział XVIII. Finanse publiczne
Chapter XVIII. Public finance

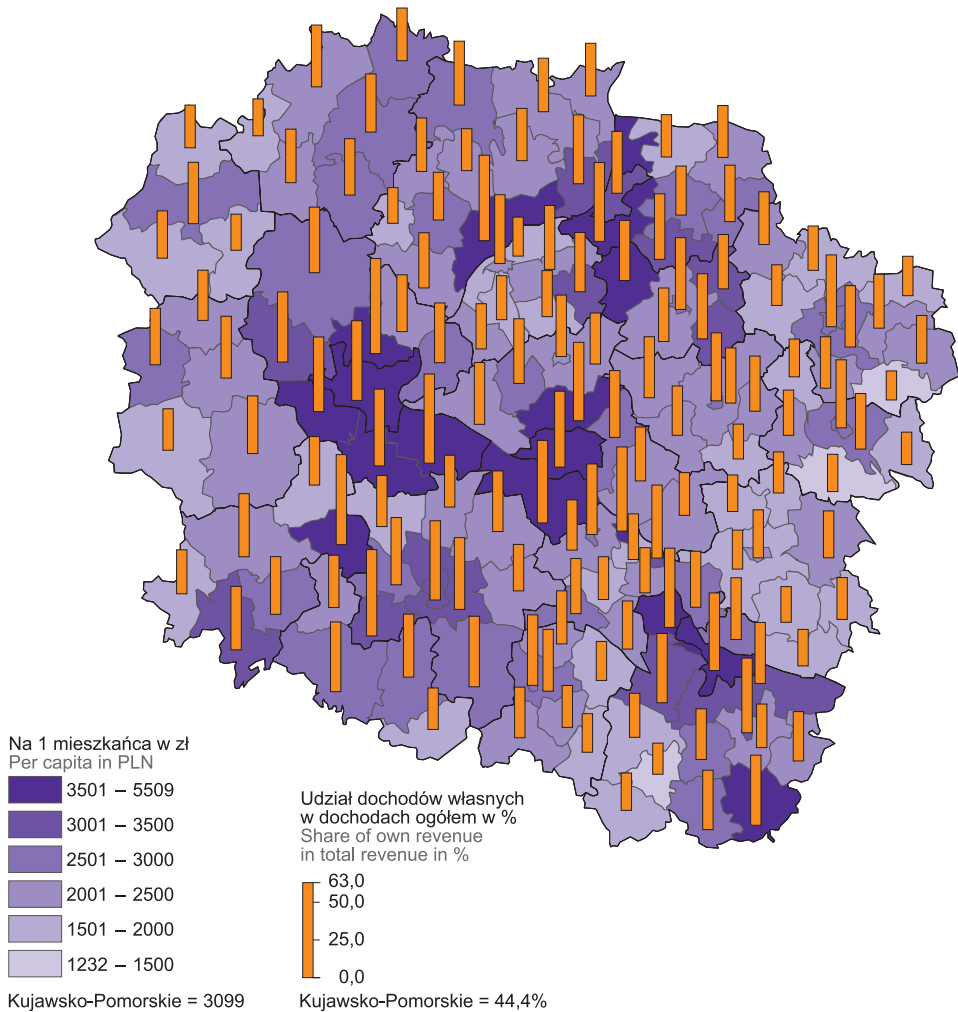
TABL. 1 (140). DOCHODY BUDŻETÓW JEDNOSTEK SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO
REVENUE OF BUDGETS OF LOCAL GOVERNMENT UNITS

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Ogółem	Gminy ^a	Miasta na	Powiaty	Wojewódz-	
		Total	Gminas ^a	prawach powiatu	Powiat	two	
		w tys. zł					in thousand PLN
OGÓŁEM	2010	8419510,0	3670053,4	2778580,4	1149255,0	821621,2	
TOTAL	2015	10696712,1	4667634,7	3828302,6	1237917,5	962857,3	
	2020	15778812,0	7570617,2	5251010,7	1834674,1	1122510,0	
	2021	17268958,6	8457063,7	5667182,7	1825178,0	1319534,1	
Dochody własne		7459448,5	3424480,1	2847975,3	639059,0	547934,1	
Own revenue							
w tym: of which:							
Udziały w podatku dochodowym		3336638,5	1236489,5	1291730,5	326838,9	481579,5	
Share in income tax							
od osób prawnych		611790,3	78132,6	122866,8	16267,2	394523,7	
corporate income tax							
od osób fizycznych		2724848,2	1158356,9	1168863,6	310571,8	87055,9	
personal income tax							
Podatek od nieruchomości		1359172,2	765943,3	593228,9	.	.	
Tax on real estate							
Podatek rolny		123898,7	123537,8	360,8	.	.	
Agricultural tax							
Podatek od środków transportowych		56598,9	38922,2	17676,7	.	.	
Tax on means of transport							
Podatek od czynności cywilnoprawnych		170012,8	89205,7	80807,1	.	.	
Tax on civil law transactions							
Opiata skarbowa		23797,6	10103,5	13694,1	.	.	
Stamp duty							
Dochody z majątku		409834,0	170328,4	222646,5	12922,2	3936,9	
Revenue from property							
w tym dochody z najmu i dzierżawy oraz innych umów o podobnym charakterze		211139,6	85495,7	115431,5	7461,5	2750,9	
of which income from renting and tenancy as well as agre- ements with a similar character							
Wpływy z usług		408117,8	107867,7	153644,7	145980,7	624,7	
Services revenue							
Dotacje		5157974,2	2882257,1	1446370,4	377977,0	451369,7	
Grants							
Dotacje celowe		4329663,8	2682885,4	1287105,4	302554,9	57118,2	
Targeted grants							
z budżetu państwa		3950523,9	2474269,9	1184341,3	246693,5	45219,3	
from the state budget							
na zadania:							
for tasks:							
z zakresu administracji rządowej		3556706,3	2237050,5	1077966,9	199494,0	42194,8	
for government administration tasks							
własne		385050,2	235638,7	101944,6	45054,3	2412,6	
for own tasks							
realizowane na podstawie porozumień z organami admini- stracji rządowej		8767,5	1580,7	4429,8	2145,1	611,8	
realised on the basis of agreements with government admini- stration bodies							
na zadania realizowane na podstawie porozumień między jednostkami samorządu terytorialnego		69901,6	20203,0	22871,9	18827,3	7999,4	
for tasks realised on the basis of agreements between local government units							
otrzymane z państwowych funduszy celowych		47058,3	12516,0	33375,9	1166,4	.	
received from state appropriated funds							
z tytułu pomocy finansowej udzielanej między jednostkami samorządu terytorialnego na dofinansowanie własnych zadań		28770,4	5937,7	110,0	19033,2	3689,5	
for financial assistance between local government units for additional financing of own tasks							
Dotacje z paragrafów 200 i 620 oraz 205 i 625 ^b		828310,4	199371,7	159265,0	75422,2	394251,5	
Grants from paragraphs 200 and 620; 205 and 625 ^b							
Subwencja ogólna z budżetu państwa		4651535,9	2150326,5	1372837,0	808142,0	320230,3	
General subvention from the state budget							
W tym część oświatowa		2862936,5	1212157,5	1106080,3	480228,7	64470,0	
Of which educational part							

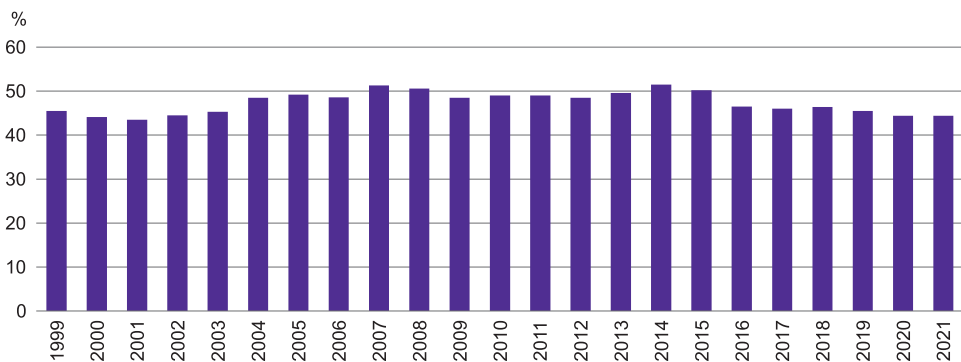
a Bez dochodów gmin mających również status miasta na prawach powiatu. b Klasyfikacji dochodów i wydatków budżetowych.

a Excluding revenue of gminas which are also cities with powiat status. b Of the classification of budgetary revenue and expenditure.

MAPA 1 (34). **DOCHODY WŁASNE BUDŻETÓW GMIN^a W 2021 R.**
 MAP 1 (34). **OWN REVENUE OF GMINAS' BUDGETS^a IN 2021**

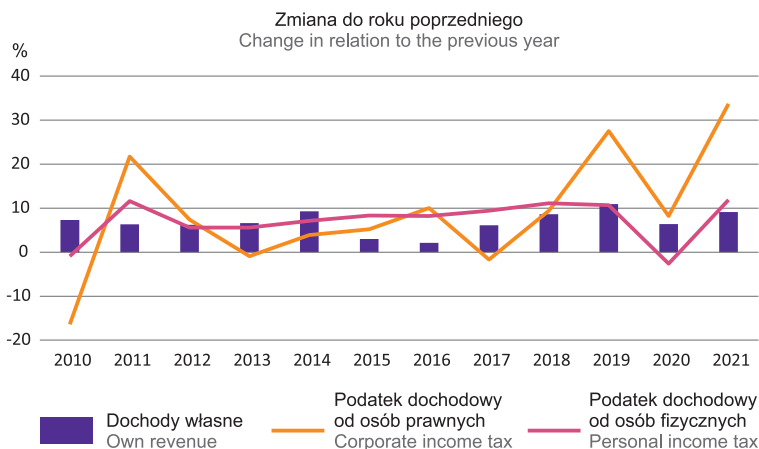

Udział dochodów własnych w dochodach ogółem
Share of own revenue in total revenue

^a Łącznie z dochodami gmin mających również status miasta na prawach powiatu.
^a Including revenue of gminas which are also cities with powiat status.

WYKRES 1 (85). **WYBRANE RODZAJE DOCHODÓW WŁASNYCH JEDNOSTEK SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO**
 CHART 1 (85). **SELECTED TYPES OF OWN REVENUE OF LOCAL GOVERNMENT UNITS**

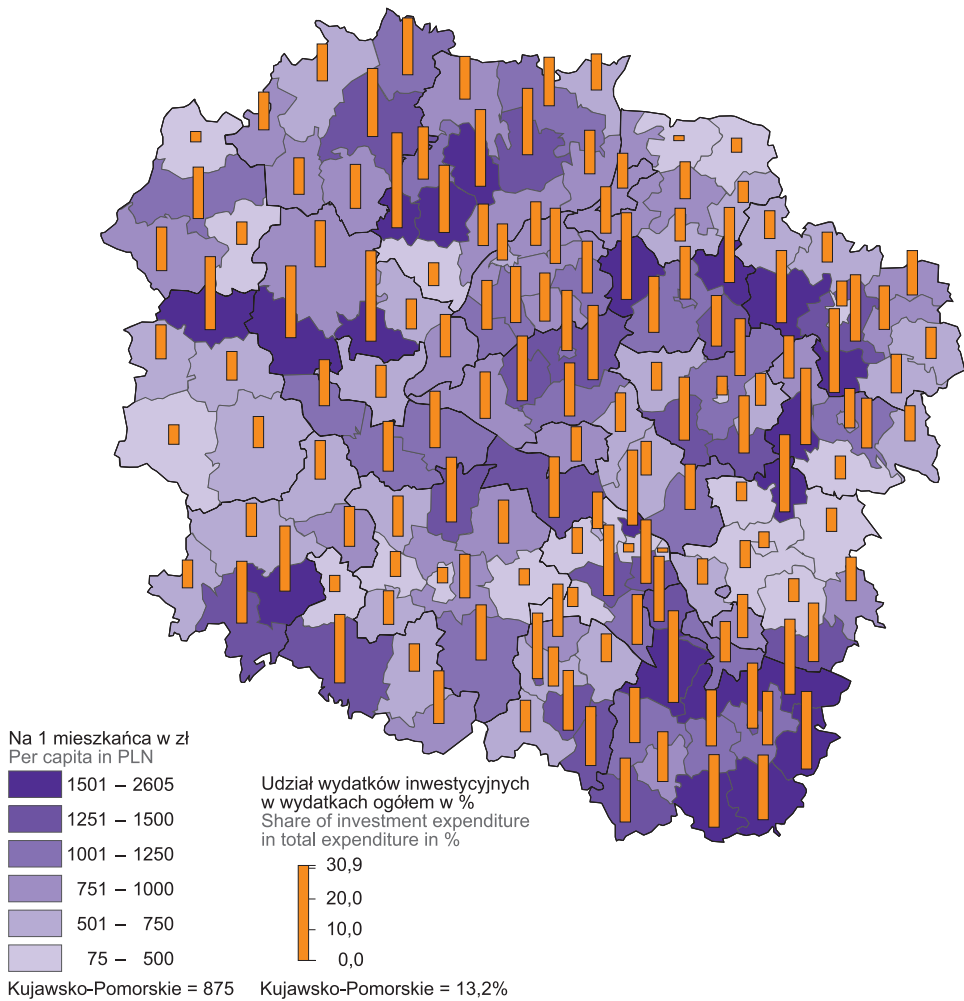
TABL. 2 (141). **WYDATKI BUDŻETÓW JEDNOSTEK SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO WEDŁUG RODZAJÓW**
 EXPENDITURE OF BUDGETS OF LOCAL GOVERNMENT UNITS BY TYPE

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Ogółem Total	Gminy ^a Gminas ^a	Miasta na prawach powiatu Cities with powiat status	Powiaty Powiats	Wojewódz- two Voivodship
		w tys. zł in thousand PLN				
OGÓLEM TOTAL	2010	9177431,8	4035331,4	3068904,7	1222372,9	850822,7
	2015	10434825,9	4604052,2	3652948,0	1219112,8	958712,9
	2020	15454006,9	7355731,2	5312467,9	1725452,0	1060355,8
	2021	16432481,1	8067437,4	5378126,1	1771458,1	1215459,5
Wydatki bieżące Current expenditure		13619687,1	6744947,2	4681555,1	1488711,8	704473,1
w tym: of which:						
Dotacje Grants		1282251,2	378425,6	512856,3	85275,2	305694,2
w tym dla samorządowych zakładów budżetowych of which for local government budgetary establishments		23916,8	14723,7	5574,7	3618,5	.
Świadczenia na rzecz osób fizycznych Benefits for natural persons		3350762,3	2245217,7	1028612,2	69403,3	7529,1
Wydatki bieżące jednostek budżetowych Current expenditure of budgetary units		8920762,6	4096182,4	3106015,4	1331038,0	387526,9
w tym: of which:						
wynagrodzenia wages and salaries		4578931,8	2044804,0	1530990,6	821258,4	181878,8
pochodne od wynagrodzeń ^b wages and salaries related expenditure ^b		868396,6	415691,4	282298,8	137369,1	33037,3
zakup materiałów i usług purchase of materials and services		2891847,7	1328374,8	1140455,3	277850,3	145167,3
Obsługa długu publicznego Public debt servicing		65910,9	25121,5	34071,2	2995,3	3722,9
Wydatki majątkowe Property expenditure		2812794,1	1322490,3	696571,1	282746,3	510986,5
W tym inwestycyjne ^c Of which investment expenditure ^c		2465912,1	1170160,6	600392,5	279866,3	415492,7

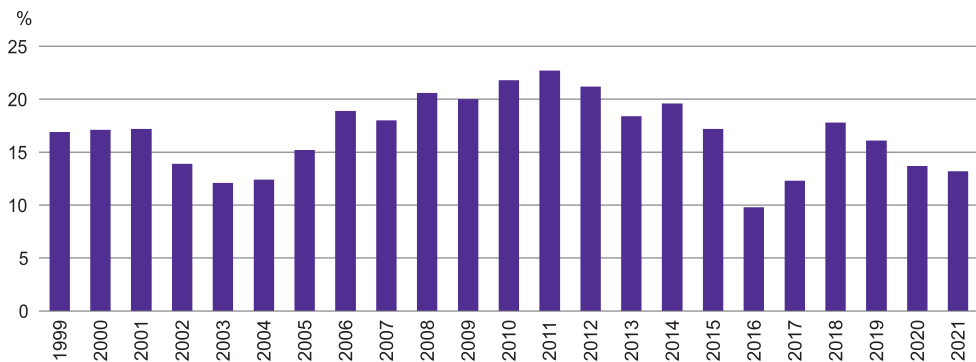
a Bez wydatków gmin mających również status miasta na prawach powiatu. b Obejmują składki na ubezpieczenia społeczne, Fundusz Pracy i Fundusz Solidarnościowy oraz składkę na Fundusz Emerytur Pomostowych. c Łącznie z dotacjami na finansowanie zadań inwestycyjnych samorządowych zakładów budżetowych.

a Excluding expenditure of gminas which are also cities with powiat status. b These include social security contributions, the Labour Fund and the Solidarity Fund as well as a contribution to the Bridge Pension Fund. c Including grants for financing investment tasks of local government budgetary establishments.

MAPA 2 (35). **WYDATKI INWESTYCYJNE BUDŻETÓW GMIN^a W 2021 R.**
 MAP 2 (35). **INVESTMENT EXPENDITURE OF GMINAS^a BUDGETS IN 2021**

Udział wydatków inwestycyjnych w wydatkach ogółem
Share of investment expenditure in total expenditure

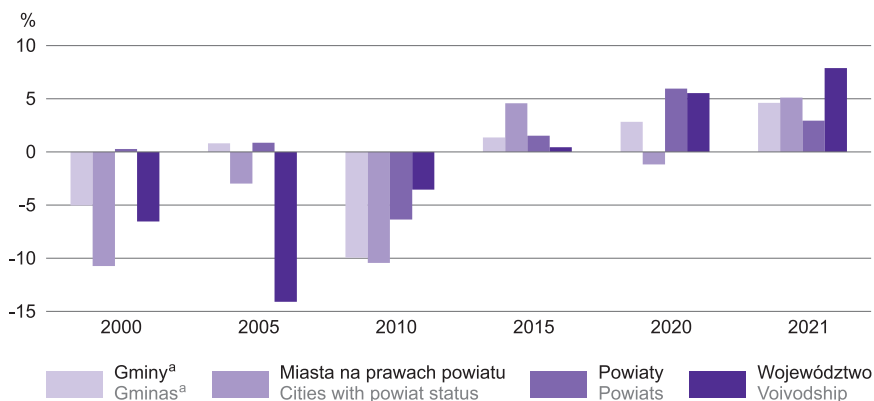
^a Łącznie z wydatkami gmin mających również status miasta na prawach powiatu.
 a Including expenditure of gminas which are also cities with powiat status.

TABL. 3 (142). **STRUKTURA WYDATKÓW BUDŻETÓW JEDNOSTEK SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO WEDŁUG DZIAŁÓW W 2021 R.**
STRUCTURE OF EXPENDITURE OF BUDGETS OF LOCAL GOVERNMENT UNITS BY DIVISION IN 2021

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	Gminy ^a Gminas ^a	Miasta na prawach powiatu Cities with powiat status	Powiaty Powiaty	Wojewódz- two Voivodship
	w odsetkach in percent				
OGÓŁEM TOTAL	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
w tym: of which:					
Rolnictwo i łowiectwo Agriculture and hunting	1,3	2,4	0,0	0,0	1,3
Transport i łączność Transport and communication	13,0	7,8	14,5	16,5	35,9
Gospodarka mieszkaniowa Dwelling economy	2,9	3,5	3,4	0,5	0,1
Administracja publiczna Public administration	7,4	8,0	4,8	11,2	10,3
Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa Public safety and fire care	1,7	0,8	2,1	5,3	0,1
Obsługa długu publicznego Public debit servicing	0,4	0,3	0,6	0,2	0,3
Oświata i wychowanie Education	27,2	27,0	31,1	30,7	6,2
Ochrona zdrowia Health care	2,3	0,5	1,2	4,0	17,1
Pomoc społeczna Social assistance	6,3	5,8	6,3	10,9	2,2
Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej Other tasks in the sphere of social policy	1,1	0,4	0,7	4,8	2,3
Edukacyjna opieka wychowawcza Educational care	1,9	0,7	2,5	4,4	3,4
Rodzina Family	20,3	26,6	19,6	6,7	0,8
Gospodarka komunalna i ochrona środowiska Municipal economy and environmental protection	7,2	9,9	6,8	0,3	1,0
Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego Culture and national heritage	3,3	3,2	2,8	0,3	11,5
Kultura fizyczna Physical education	1,9	1,9	2,8	0,4	0,6

a Bez wydatków gmin mających również status miasta na prawach powiatu.
a Excluding expenditure of gminas which are also cities with powiat status.

WYKRES 2 (86). **RELACJA WYNIKÓW BUDŻETÓW JEDNOSTEK SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO DO DOCHODÓW OGÓŁEM**
CHART 2 (86). **RELATION OF RESULTS OF LOCAL GOVERNMENT UNITS BUDGETS TO TOTAL REVENUE**

a Bez gmin mających również status miasta na prawach powiatu.
a Excluding gminas which are also cities with powiat status.

Dział XIX. Inwestycje. Środki trwałe Chapter XIX. Investments. Fixed assets

Inwestycje Investments

TABL. 1 (143). **NAKLADY INWESTYCYJNE^a (ceny bieżące)**
INVESTMENT OUTLAYS^a (current prices)

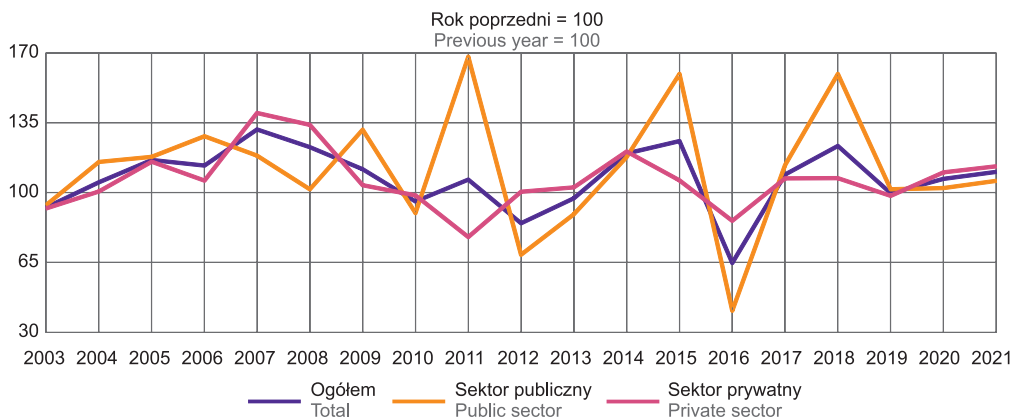
WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2020	2021	SPECIFICATION
	w mln zł		in million PLN		
OGÓŁEM	10627,1	13971,1	12968,9	14313,5	TOTAL
sektor publiczny	3381,3	6548,7	5037,3	5335,0	public sector
sektor prywatny	7245,8	7422,4	7931,6	8978,5	private sector
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	261,0	336,7	267,4	338,3	Agriculture, forestry and fishing
Przemysł	4254,0	5186,0	4958,4	5609,4	Industry
Górnictwo i wydobywanie	23,9	27,1	97,7	129,2	Mining and quarrying
Przetwórstwo przemysłowe	3164,5	3594,2	3666,1	4096,2	Manufacturing
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ	432,2	1003,7	734,1	880,3	Electricity, gas, steam and air conditioning supply
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ	633,4	561,0	460,5	503,7	Water supply; sewerage, waste management and remediation activities
Budownictwo	253,8	221,5	211,1	251,6	Construction
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ	761,0	1021,0	1115,4	1167,5	Trade; repair of motor vehicles ^Δ
Transport i gospodarka magazynowa ^b	2341,7	4051,2	2392,5	2324,2	Transportation and storage ^b
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ	68,7	81,3	51,2	104,2	Accommodation and catering ^Δ
Informacja i komunikacja	30,3	165,0	130,7	79,3	Information and communication
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	116,4	59,5	63,8	43,3	Financial and insurance activities
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ	1066,9	1313,2	1651,1	1896,4	Real estate activities
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	126,1	98,8	135,0	188,3	Professional, scientific and technical activities
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ	41,7	64,7	306,3	550,4	Administrative and support service activities
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	168,3	296,1	296,6	305,4	Public administration and defence; compulsory social security
Edukacja	333,4	266,8	349,0	395,6	Education
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	411,1	470,7	516,9	372,3	Human health and social work activities
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	368,9	303,5	500,1	659,7	Arts, entertainment and recreation
Pozostała działalność usługowa	23,8	35,1	23,4	27,7	Other service activities

a Według lokalizacji inwestycji. b Łącznie z nakładami inwestycyjnymi na drogi publiczne, ulice i place.

a By investment location. b Including investment outlays on public roads, streets and squares.

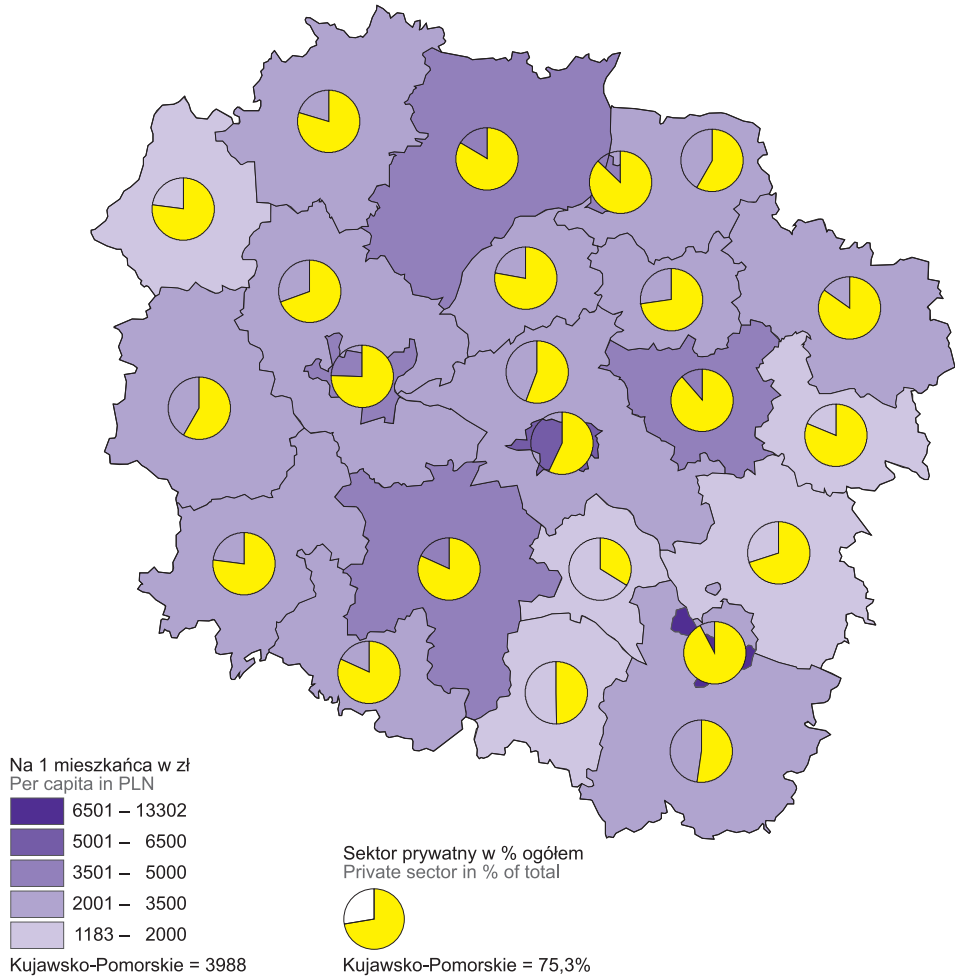
WYKRES 1 (87). **DYNAMIKA NAKŁADÓW INWESTYCYJNYCH^a WEDŁUG SEKTORÓW WŁASNOŚCI (ceny bieżące)**

CHART 1 (87). **INDICES OF INVESTMENT OUTLAYS^a BY OWNERSHIP SECTORS (current prices)**

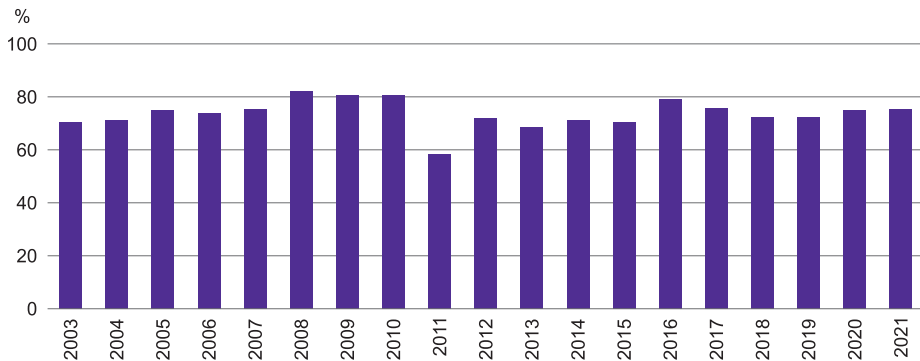

a Według lokalizacji inwestycji.
a By location of investments.

MAPA 1 (36). **NAKLADY INWESTYCYJNE W PRZEDSIĘBIORSTWACH^a W 2021 R. (ceny bieżące)**
 MAP 1 (36). **INVESTMENT OUTLAYS IN ENTERPRISES^a IN 2021 (current prices)**

Udział sektora prywatnego w nakładach inwestycyjnych ogółem
Share of the private sector in total investment outlays

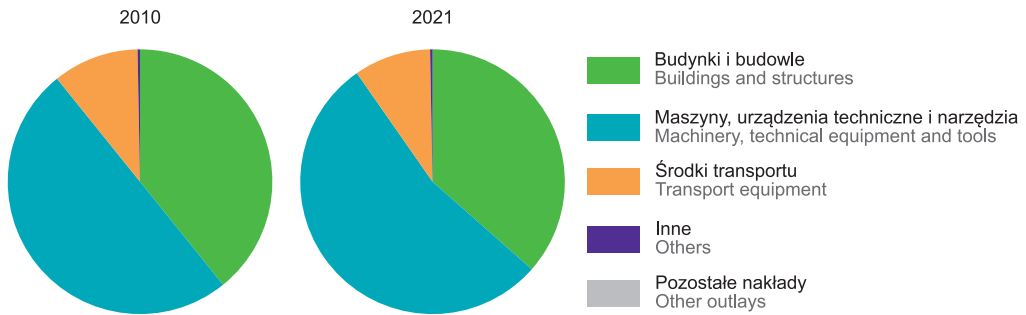

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób; według lokalizacji inwestycji.
^a Data concern economic entities employing more than 9 persons; by location of investments.

TABL. 2 (144). **NAKŁADY INWESTYCYJNE W PRZEDSIĘBIORSTWACH^a WEDŁUG GRUP (ceny bieżące)**
INVESTMENT OUTLAYS IN ENTERPRISES^a BY GROUPS (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Ogółem Total	W tym Of which		
			budynki i budowle buildings and structures	maszyny, urządzenia techniczne i narzędzia machinery, technical equipment and tools	środki transportu transport equipment
			w mln zł in million PLN		
OGÓŁEM TOTAL	2010	3984,4	1560,6	1990,5	420,1
	2015	5956,9	1936,9	3391,5	578,3
	2020	5843,5	2496,0	2768,3	541,4
	2021	6366,3	2321,3	3421,6	601,0
w tym: of which:					
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo Agriculture, forestry and fishing		108,0	41,7	48,7	15,3
Przemysł Industry		4165,9	1417,3	2538,6	194,1
Górnictwo i wydobywanie Mining and quarrying		50,0	39,4	8,2	1,2
Przetwórstwo przemysłowe Manufacturing		3628,7	1102,6	2373,6	139,0
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ Electricity, gas, steam and air conditioning supply		151,2	61,3	87,3	2,2
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ Water supply; sewerage, waste management and remedia- tion activities		336,0	214,0	69,4	51,6
Budownictwo Construction		144,3	54,7	46,2	43,1
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ Trade; repair of motor vehicles ^Δ		869,3	276,2	389,1	203,1
Transport i gospodarka magazynowa Transportation and storage		204,3	68,1	36,7	99,1
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ Accommodation and catering ^Δ		31,8	18,9	11,7	1,2
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa Financial and insurance activities		24,9	6,0	14,2	4,7
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ Real estate activities		305,4	284,9	14,4	5,2
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna Professional, scientific and technical activities		104,5	20,0	72,2	12,0
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ Administrative and support service activities		32,8	8,3	20,5	4,0
Edukacja Education		15,1	8,1	6,5	0,5
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna Human health and social work activities		271,4	70,7	184,5	16,1
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją Arts, entertainment and recreation		54,6	39,7	13,5	0,5

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób; według siedziby inwestora.
^a Data concern economic entities employing more than 9 persons; by investor's seat.

WYKRES 2 (88). NAKŁADY INWESTYCYJNE W PRZEDSIĘBIORSTWACH^a WEDŁUG RODZAJÓW (ceny bieżące)CHART 2 (88). INVESTMENT OUTLAYS IN ENTERPRISES^a BY TYPE (current prices)

a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób; według siedziby inwestora.
a Data concern economic entities employing more than 9 persons; by investor's seat.

Środki trwałe
Fixed assets

TABL. 3 (145). WARTOŚĆ BRUTTO ŚRODKÓW TRWAŁYCH^a (bieżące ceny ewidencyjne)
Stan na 31 grudnia
GROSS VALUE OF FIXED ASSETS^a (current book-keeping prices)
As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2020	2021	SPECIFICATION
	w mln zł in million PLN				
OGÓŁEM	108800,7	155317,3	195542,1	203887,3	TOTAL
sektor publiczny	41973,4	63468,2	81295,8	85207,2	public sector
sektor prywatny	66827,3	91849,1	114246,3	118680,2	private sector
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	9004,8	9654,6	10360,1	10645,2	Agriculture, forestry and fishing
Przemysł	38202,6	49353,5	64780,4	67905,7	Industry
Górnictwo i wydobywanie	105,2	187,5	370,6	348,0	Mining and quarrying
Przetwórstwo przemysłowe	25902,6	33127,0	44678,5	46146,6	Manufacturing
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ	6171,9	7874,3	9924,8	11026,6	Electricity, gas, steam and air conditioning supply
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ	6022,9	8164,7	9806,4	10384,6	Water supply; sewerage, waste management and remediation activities
Budownictwo	1921,4	2450,4	3161,0	3340,9	Construction
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ	6655,8	12455,8	13635,7	14737,4	Trade; repair of motor vehicles ^Δ
Transport i gospodarka magazynowa ^b	16234,5	30111,0	37495,0	38021,3	Transportation and storage ^b
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ	721,3	1192,6	1393,4	1560,6	Accommodation and catering ^Δ
Informacja i komunikacja	1725,1	2199,3	2920,8	2788,7	Information and communication
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	825,1	906,3	987,6	1006,6	Financial and insurance activities
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ	20344,1	26244,0	33347,4	34655,6	Real estate activities
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	976,8	1450,3	1779,1	1961,4	Professional, scientific and technical activities
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ	438,4	876,6	982,2	972,8	Administrative and support service activities
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	2542,5	4034,6	5852,3	6060,3	Public administration and defence; compulsory social security
Edukacja	3785,0	5520,4	7139,8	7504,0	Education
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	3354,7	5158,7	6697,3	7133,7	Human health and social work activities
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	1688,4	3190,3	4380,6	4929,0	Arts, entertainment and recreation
Pozostała działalność usługowa	380,2	518,9	629,6	664,0	Other service activities

a Podziału środków trwałych według sekcji PKD 2007 dokonano zgodnie z siedzibą jednostki lokalnej rodzaju działalności. b Łącznie z wartością dróg publicznych, ulic i placów.

a The division of fixed assets by PKD 2007 sections was made according to the seat of local kind-of-activity unit. b Including value of public roads, streets and squares.

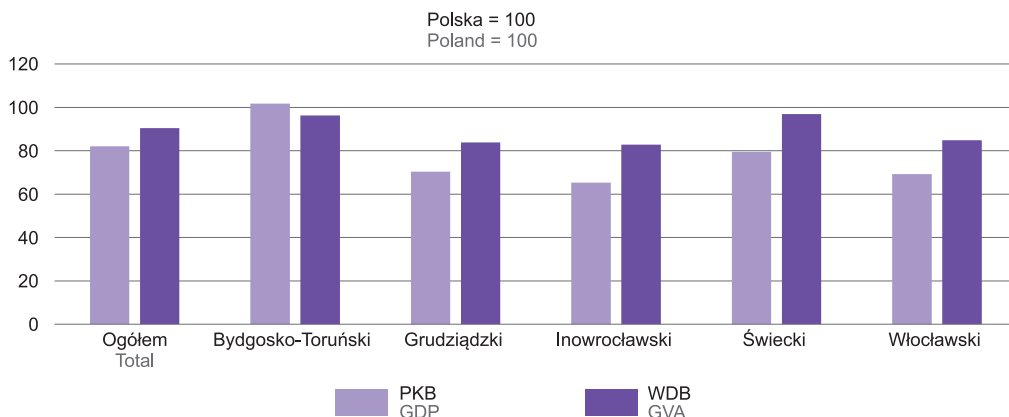
Dział XX. Rachunki regionalne
Chapter XX. Regional accounts

TABL. 1 (146). PRODUKT KRAJOWY BRUTTO (ceny bieżące)
GROSS DOMESTIC PRODUCT (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2018	2019	2020	2018	2019	2020
	w mln zł	in million PLN		w odsetkach	in percent	
OGÓŁEM TOTAL	93521	98401	102446	.	.	.
W tym wartość dodana brutto Of which gross value added	81907	86485	90236	100,0	100,0	100,0
w tym sektor: of which sector:						
przedsiębiorstw niefinansowych non-financial corporations	40221	43040	45611	49,1	49,8	50,5
instytucji rządowych i samorządowych general government	12554	13720	14819	15,3	15,9	16,4
gospodarstw domowych households	26356	27014	27142	32,2	31,2	30,1
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo Agriculture, forestry and fishing	3197	3327	3845	3,9	3,8	4,3
Przemysł Industry	23349	24598	25907	28,5	28,4	28,7
w tym Przetwórstwo przemysłowe of which Manufacturing	20736	21860	22824	25,3	25,3	25,3
Budownictwo Construction	6730	7083	7113	8,2	8,2	7,9
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^a ; Transport i gospodarka magazynowa; Zakwaterowanie i gastronomia ^a ; Informacja i komunikacja	22512	23709	24281	27,5	27,4	26,9
Trade; repair of motor vehicles ^a ; Transportation and storage; Accommodation and catering ^a ; Information and communication						
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa; Obsługa rynku nieruchomości ^a	6230	6854	6924	7,6	7,9	7,7
Financial and insurance activities; Real estate activities						
Pozostałe usługi Other services	19888	20914	22166	24,3	24,2	24,6
NA 1 MIESZKAŃCA^a PER CAPITA^a	44964	47433	50246	.	.	.

a W zł.
a In PLN.

WYKRES 1 (89). PRODUKT KRAJOWY BRUTTO NA 1 MIESZKAŃCA I WARTOŚĆ DODANA
BRUTTO NA 1 PRACUJĄCEGO W PODREGIONACH W 2020 R. (ceny bieżące)
CHART 1 (89). GROSS DOMESTIC PRODUCT PER CAPITA AND GROSS VALUE ADDED
PER EMPLOYED PERSON IN SUBREGIONS IN 2020 (current prices)

TABL. 2 (147). WARTOŚĆ DODANA BRUTTO NA 1 PRACUJĄCEGO (ceny bieżące)
GROSS VALUE ADDED PER EMPLOYED PERSON (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2018	2019	2020	SPECIFICATION
	w zł in PLN			
O G Ó Ł E M^a	112247	117251	128322	T O T A L^a
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo ^a	29881	31207	47296	Agriculture, forestry and fishing ^a
Przemysł	139217	145600	156691	Industry
w tym Przetwórstwo przemysłowe	134792	141449	151352	of which Manufacturing
Budownictwo	149749	151333	148767	Construction
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^a ; Transport i gospodarka magazynowa; Zakwaterowanie i gastronomia ^a ; Informacja i komunikacja	126821	130855	135820	Trade; repair of motor vehicles ^a ; Transportation and storage; Accommodation and catering ^a ; Information and communication
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa; Obsługa rynku nieruchomości ^a	225492	251347	263865	Financial and insurance activities; Real estate activities
Pozostałe usługi	97054	101135	108800	Other services

a Patrz uwagi do działu „Rynek pracy”, ust. 6, punkt 1), na str. 186.

a See notes to the chapter „Labour market”, item 6, point 1), on page 186.

TABL. 3 (148). PODSTAWOWE ELEMENTY RACHUNKU PRODUKCJI I RACHUNKU TWORZENIA DOCHODÓW (ceny bieżące)
BASIC ELEMENTS OF PRODUCTION ACCOUNT AND GENERATION OF INCOME ACCOUNT (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2018	2019	2020	SPECIFICATION
	w mln zł in million PLN			
Produkcja globalna	188973	197933	202902	Gross output
Zużycie pośrednie	107066	111448	112666	Intermediate consumption
Wartość dodana brutto	81907	86485	90236	Gross value added
w tym koszty związane z zatrudnieniem	36054	38839	40809	of which compensation of employees
Nadwyżka operacyjna brutto	45997	47861	52728	Gross operating surplus

TABL. 4 (149). NOMINALNE DOCHODY W SEKTORZE GOSPODARSTW DOMOWYCH
NOMINAL INCOME IN THE HOUSEHOLDS SECTOR

WYSZCZEGÓLNIENIE	2018	2019	2020	SPECIFICATION
Dochody pierwotne brutto:				Gross primary income:
w milionach złotych	64914	67997	71561	in million PLN
na 1 mieszkańca w zł	31210	32777	35098	per capita in PLN
Dochody do dyspozycji brutto:				Gross disposable income:
w milionach złotych	61236	65087	70382	in million PLN
na 1 mieszkańca w zł	29441	31374	34520	per capita in PLN

Dział XXI. Podmioty gospodarki narodowej Chapter XXI. Entities of national economy

TABLE 1 (150). **PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ^a W REJESTRZE REGON**
Stan na 31 grudnia
ENTITIES OF THE NATIONAL ECONOMY^a IN THE REGON REGISTER
As of 31 December

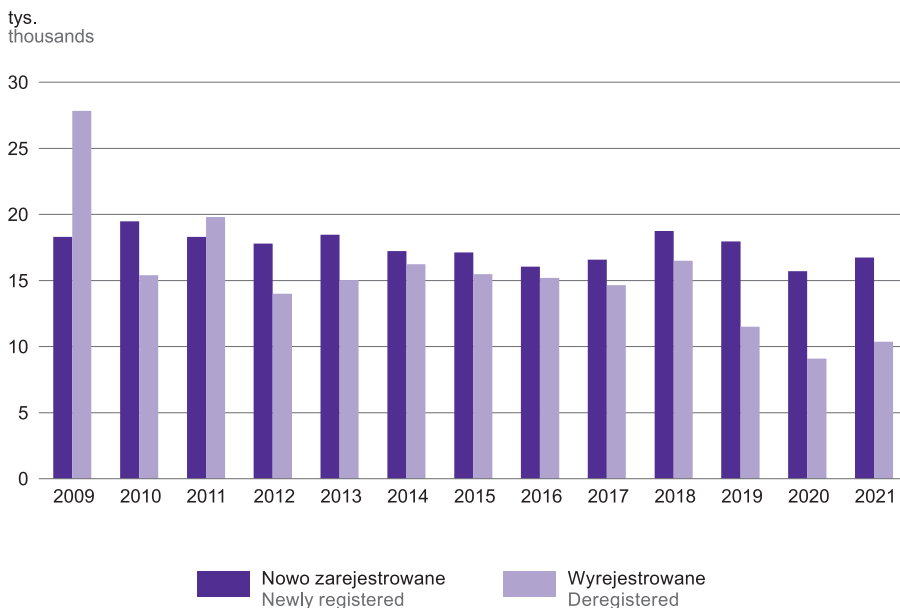
WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2020	2021	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M^b	186007	193470	209750	215723	T O T A L^b
sektor publiczny	5767	5815	5265	5279	public sector
sektor prywatny	180240	186702	202429	208046	private sector
w tym:					of which:
Przedsiębiorstwa państwowe	9	6	4	4	State owned enterprises
Spółki	24404	29103	31869	33396	Companies
w tym:					of which:
handlowe	11383	15485	17978	19491	commercial
cywilne	12808	13400	13669	13679	civil law partnership
Spółdzielnie	964	970	584	578	Cooperatives
Fundacje	455	775	1084	1165	Foundations
Stowarzyszenia i organizacje społeczne	4732	5673	6201	6349	Associations and social organisations
Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą	142934	141983	154623	158460	Natural persons conducting economic activity

a Bez osób prowadzących gospodarstwa indywidualne w rolnictwie. b W podziale na sektory własności – bez podmiotów, dla których informacja o formie własności nie występuje w rejestrze REGON.

a Excluding persons tending private farms in agriculture. b Broken down by ownership sector – excluding entities for which information about the form of ownership is not included in the REGON register.

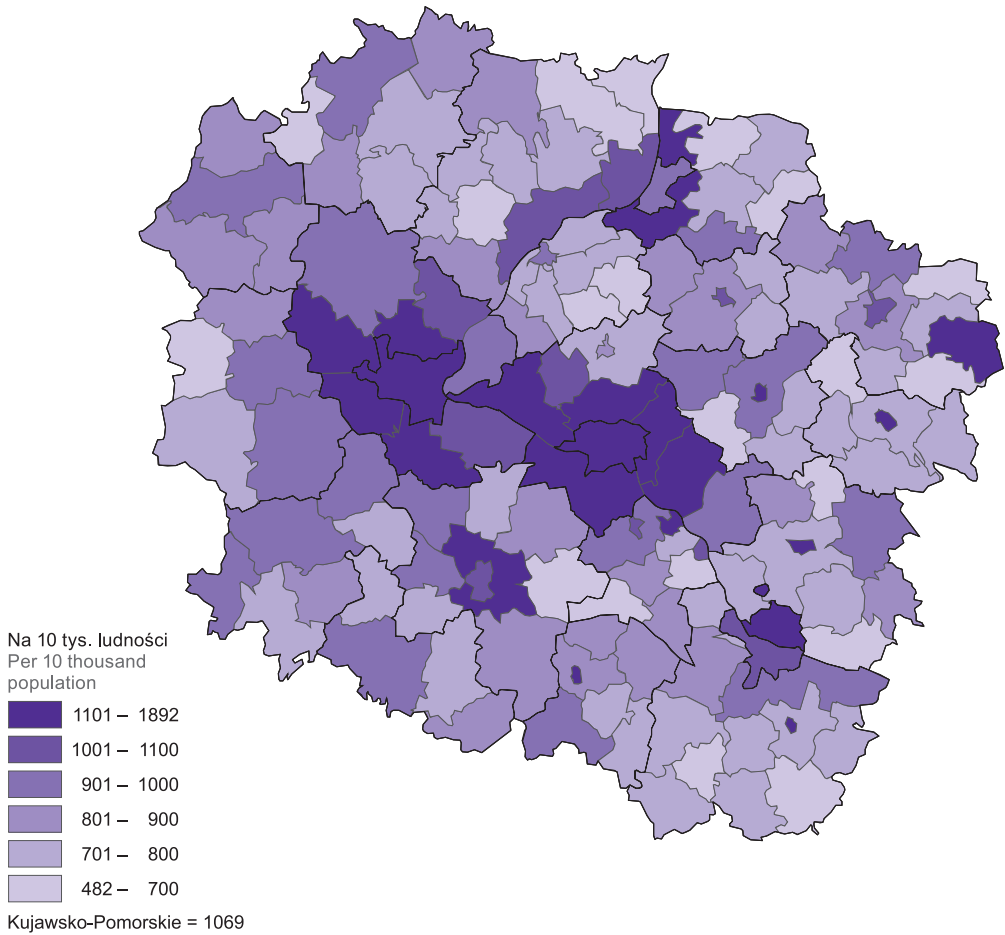
WYKRES 1 (90). **PODMIOTY NOWO ZAREJESTROWANE I WYREJESTROWANE Z REJESTRU REGON^a**

CHART 1 (90). **NEWLY REGISTERED AND DEREGISTERED ENTITIES FROM THE REGON REGISTER^a**

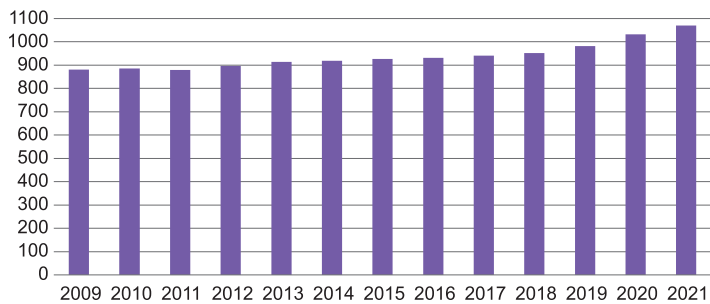

a Bez osób prowadzących gospodarstwa indywidualne w rolnictwie.
a Excluding persons tending private farms in agriculture.

MAPA 1 (37). **PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ^a W REJESTRZE REGON W 2021 R.**
 Stan na 31 grudnia
 MAP 1 (37). **ENTITIES OF THE NATIONAL ECONOMY^a IN THE REGON REGISTER IN 2021**
 As of 31 December

Podmioty gospodarki narodowej^a w rejestrze REGON na 10 tys. ludności
 Entities of the national economy^a in the REGON register per 10 thousand population

^a Bez osób prowadzących gospodarstwa indywidualne w rolnictwie.
^a Excluding persons tending private farms in agriculture.

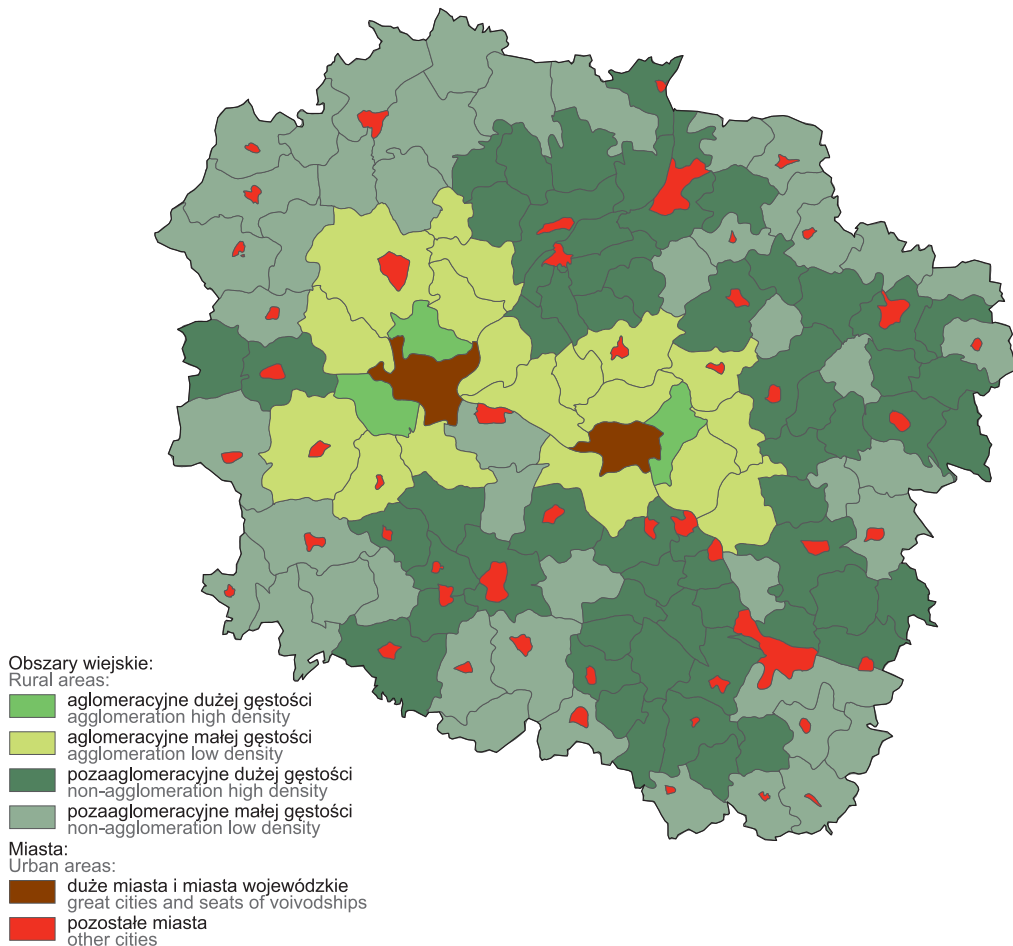
ANEKS. DELIMITACJA OBSZARÓW WIEJSKICH (DOW) ANEX. DELIMITATION OF RURAL AREAS (DOW)

MAPA 1. DELIMITACJA OBSZARÓW WIEJSKICH W 2021 R.

Stan na 1 stycznia

MAP 1. DELIMITATION OF RURAL AREAS IN 2021

As of 1 January

TYPY OBSZARÓW TYPES OF AREAS	Liczba jednostek Number of units	Odsetek obszarów wiejskich w % Proportion of rural areas in %	Liczba ludności Population	Odsetek liczby ludności w % Proportion of population in %	Powierzchnia w km ² Area in km ²	Odsetek powierzchni w % Proportion of area in %
Ogółem Total	127	100,0	842168	100,0	17137	100,0
Aglomeracyjne dużej gęstości Agglomeration high density rural areas	3	2,4	63133	7,5	330	1,9
Aglomeracyjne małej gęstości Agglomeration low density rural areas	18	14,2	177218	21,0	3017	17,6
Pozaaglomeracyjne dużej gęstości Non-agglomeration high density rural areas	59	46,5	371284	44,1	6678	39,0
Pozaaglomeracyjne małej gęstości Non-agglomeration low density rural areas	47	37,0	230533	27,4	7112	41,5

1. Zaprezentowana po raz pierwszy w Roczniku Statystycznym Województwa Kujawsko-Pomorskiego, **Delimitacja Obszarów Wiejskich (DOW)** do celów statystycznych, została opracowana przez Główny Urząd Statystyczny.

2. Celem DOW jest zapewnienie jednolitej prezentacji wyników badań statystycznych statystyki publicznej, dotyczących obszarów wiejskich. Zastosowanie Delimitacji umożliwi szczegółowe prezentowanie danych na temat obszarów wiejskich, z określeniem ich różnorodności.

3. DOW opracowana jest z wykorzystaniem typologii Funkcjonalnych Obszarów Miejskich (FUA; ang. Functional Urban Areas¹). FUA obejmują miasta i ich strefy dojazdów do pracy. Podziału obszarów wiejskich (gmin wiejskich oraz obszarów wiejskich w gminach miejsko-wiejskich – symbol rodzaju jednostki TERYT, odpowiednio 2 i 5) dokonano z uwzględnieniem oddziaływania na nie dużych miast.

4. Delimitacja obejmuje: poziom 1., który odnosi się do lokalizacji obszaru względem FUA miast liczących co najmniej 150 tys. lub FUA miast wojewódzkich; poziom 2. odnosi się do wartości gęstości zaludnienia obszarów wiejskich.

Poziom 1.	Poziom 2.
Aglomeracyjne	małej gęstości
	dużej gęstości
Pozaaglomeracyjne	małej gęstości
	dużej gęstości

5. W nowej delimitacji wyróżniono następujące grupy obszarów:

- 1) **aglomeracyjne** – obszary wiejskie znajdujące się w granicach FUA miast wojewódzkich lub w granicach FUA pozostałych miast, liczących co najmniej 150 tysięcy mieszkańców:
 - **aglomeracyjne dużej gęstości** – spełniają jednocześnie warunki dla obszarów aglomeracyjnych oraz warunek gęstości zaludnienia większej od średniej gęstości zaludnienia dla Polski,
 - **aglomeracyjne małej gęstości** – spełniają jednocześnie warunki dla obszarów aglomeracyjnych oraz warunek gęstości zaludnienia równej lub mniejszej od średniej gęstości zaludnienia dla Polski;
- 2) **pozaaglomeracyjne** – obszary wiejskie znajdujące się poza granicami FUA miast wojewódzkich lub poza granicami FUA pozostałych miast liczących co najmniej 150 tysięcy mieszkańców:
 - **pozaaglomeracyjne dużej gęstości** – spełniają jednocześnie warunki dla obszarów pozaaglomeracyjnych i warunek gęstości zaludnienia większej od 1/3 gęstości zaludnienia dla Polski,
 - **pozaaglomeracyjne małej gęstości** – spełniają jednocześnie warunki dla obszarów pozaaglomeracyjnych i warunek gęstości zaludnienia równej lub mniejszej od 1/3 gęstości zaludnienia dla Polski.

6. Do grupy miast powyżej 150 tys. mieszkańców zakwalifikowano 26 ośrodków. Średnia gęstość zaludnienia w 2021 r. (Bank Danych Lokalnych GUS) wynosiła 121 osób/km². Próg 1/3 średniej gęstości zaludnienia na poziomie 40 osób/km².

7. W bieżącej edycji Rocznika przedstawiono jedynie wybrane zagadnienia według Delimitacji Obszarów Wiejskich. W pracach rozwojowych przewidziana jest prezentacja zjawisk w ww. układzie w systemach, bazach oraz opracowaniach i analizach statystycznych.

1. The Delimitation of Rural Areas (DOW) for statistical purposes, presented in the Statistical Yearbook of Kujawsko-Pomorskie Voivodship for the first time was developed by the Statistics Poland.

2. The purpose of the DOW is to ensure a consistent presentation of the results of statistical surveys on rural areas. The use of the DOW will enable detailed presentation of data on rural areas, emphasising their diversity.

3. The DOW is developed using the typology of Functional Urban Areas (FUA¹). The FUA include cities and their commuting zones. The delimitation of rural gminas (rural gminas and rural areas in urban-rural gminas – symbol of the type unit TERYT, 2 and 5 respectively) have been taken into account the impact of large cities.

4. The delimitation includes: level 1. which refers to the location of the area in relation to the FUA of cities of at least 150,000 or the FUA of seats of voivodships; level 2. which refers to the value of the population density of rural areas.

level 1.	level 2.
Agglomeration areas	Low density
	High density
Non-agglomeration areas	Low density
	High density

5. The new delimitation distinguishes the following groups of areas:

- 1) **agglomeration** – rural areas located within the FUA of seats of voivodships or within the FUA of other cities with at least 150,000 persons:
 - **Agglomeration high density** – meet both criteria: they are in agglomeration areas and has population density higher than the average population density for Poland,
 - **Agglomeration low density** – they are in agglomeration areas and has population density equal to or lower than the average population density for Poland;
- 2) **non- agglomeration** – rural areas located outside the FUA of voivodship cities or outside the FUA of other cities with at least 150,000 persons:
 - **Non-agglomeration high density** – they are located outside of the FUA, and have population density equal to or lower than 1/3 of the population density for Poland.
 - **Non-agglomeration low density** – they are located outside of the FUA, and have population density equal to or lower than 1/3 of the population density for Poland.

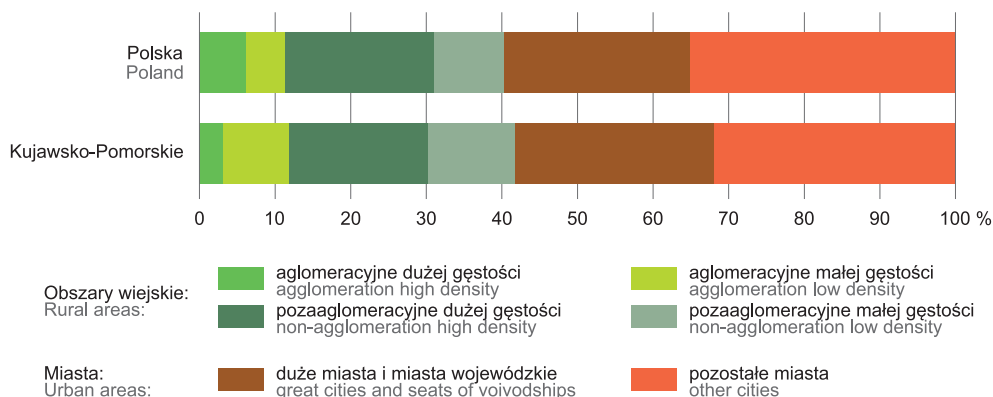
6. The group of cities with more than 150,000 persons includes 26 cities. Average population density in 2021 (Statistics Poland Local Data Bank; BDL) was 121 persons/km². The 1/3 threshold of the average population density at 40 persons/km².

7. The current edition of the Yearbook presents only selected issues according to the Delimitation of Rural Areas (DOW). In the development work it is planned to present the phenomena in the above mentioned arrangement in systems, databases and statistical studies and analyses.

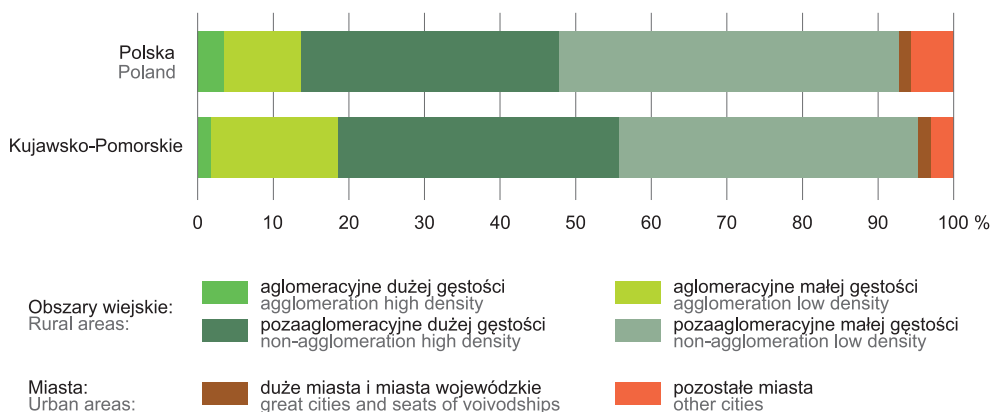
¹ Typologia Funkcjonalnych Obszarów Miejskich (FUA) wprowadzona Rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/2391 z dnia 12 grudnia 2017 r. zmieniającym rozporządzenie (WE) nr 1059/2003 w odniesieniu do typologii terytorialnych (Tercet) (Dz. Urz. UE L 350 z 29.12.2017).

¹ Typology of Functional Urban Areas (FUA) introduced by Regulation (EU) 2017/2391 of the European Parliament and of the Council of 12 December 2017 amending Regulation (EC) No 1059/2003 as regards territorial typologies (Tercet) (Official Journal of the EU L 350, 29.12.2017).

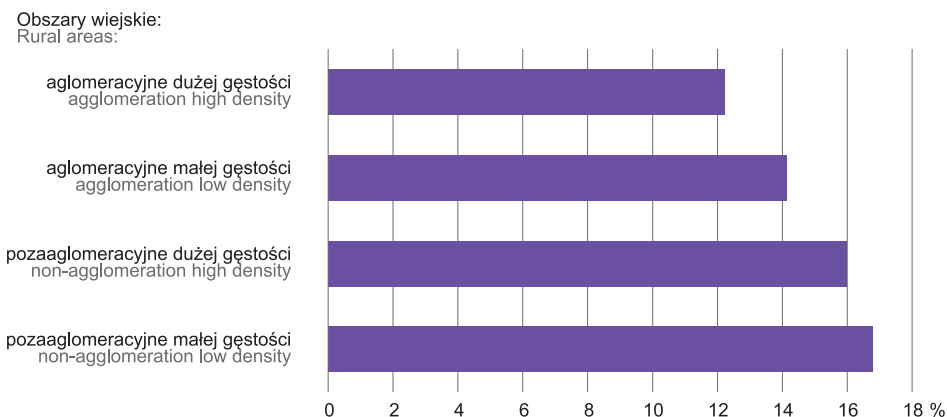
WYKRES 1. **STRUKTURA LUDNOŚCI WEDŁUG TYPÓW OBSZARÓW WIEJSKICH W 2021 R.**
 CHART 1. **STRUCTURE OF POPULATION BY TYPE OF RURAL AREAS IN 2021**

WYKRES 2. **STRUKTURA POWIERZCHNI WEDŁUG TYPÓW OBSZARÓW WIEJSKICH W 2021 R.**
 CHART 2. **STRUCTURE OF AREA BY TYPE OF RURAL AREAS IN 2021**

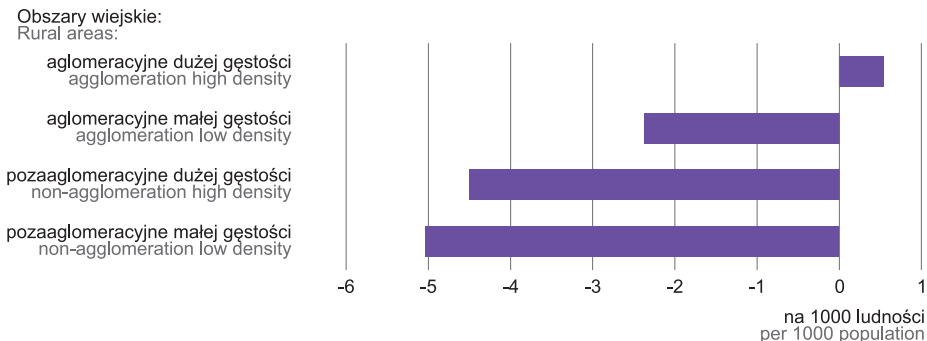

WYKRES 3. **WSPÓŁCZYNNIK STAROŚCI DEMOGRAFICZNEJ^a W 2021 R.**
 CHART 3. **DEMOGRAPHIC AGEING RATE^a IN 2021**

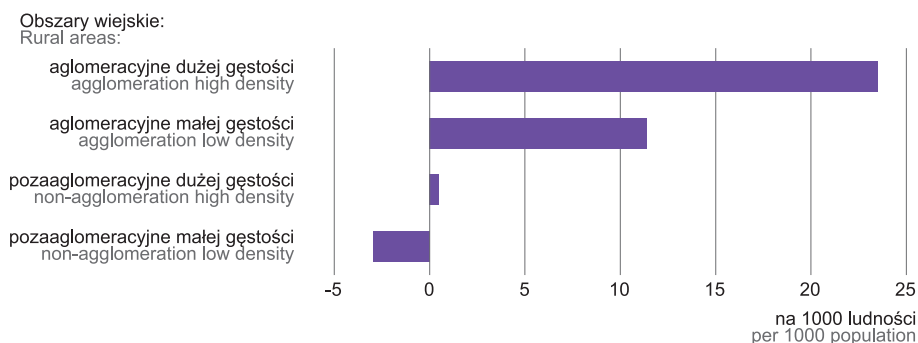

^a Relacja liczby ludności w wieku 65 lat i więcej do ogólnej liczby ludności.
^a A ratio of population aged 65 and over to the total population.

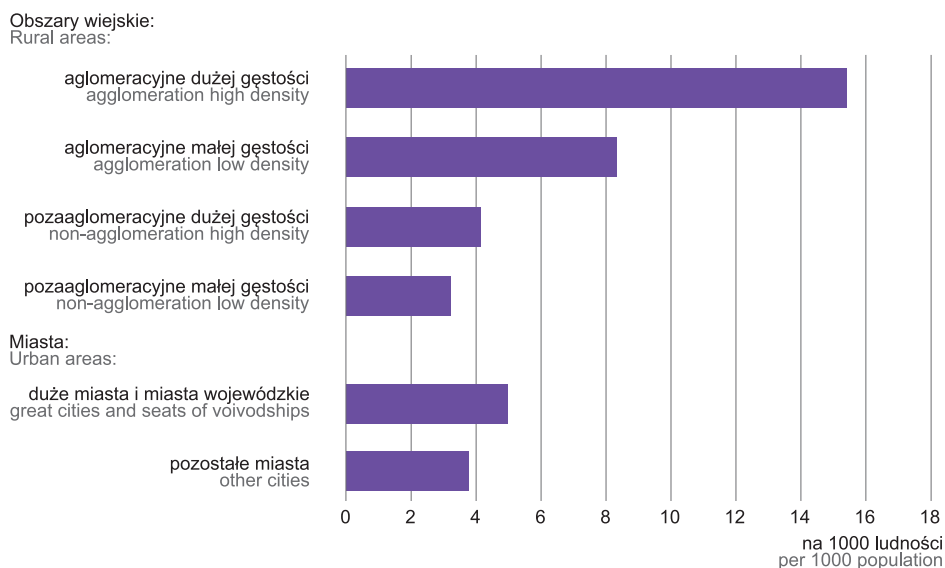
WYKRES 4. **PRZYROST NATURALNY LUDNOŚCI W 2021 R.**
CHART 4. **NATURAL INCREASE OF THE POPULATION IN 2021**

WYKRES 5. **SALDO MIGRACJI WEWNĘTRZNYCH I ZAGRANICZNYCH NA POBYT STAŁY W 2021 R.**
CHART 5. **INTERNAL AND EXTERNAL NET MIGRATION FOR PERMANENT RESIDENCE IN 2021**

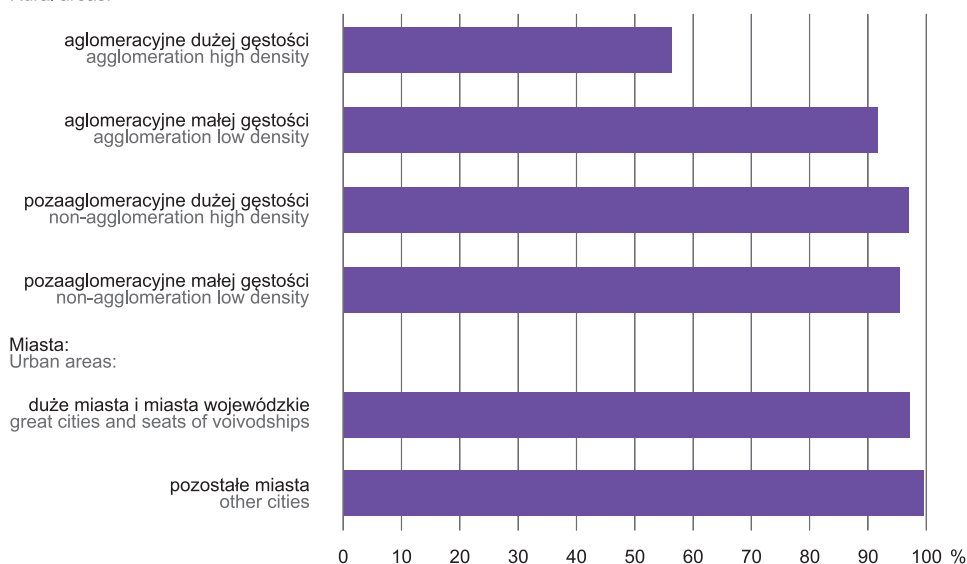

WYKRES 6. **MIESZKANIA ODDANE DO UŻYTKOWANIA W 2021 R.**
CHART 6. **DWELLINGS COMPLETED IN 2021**

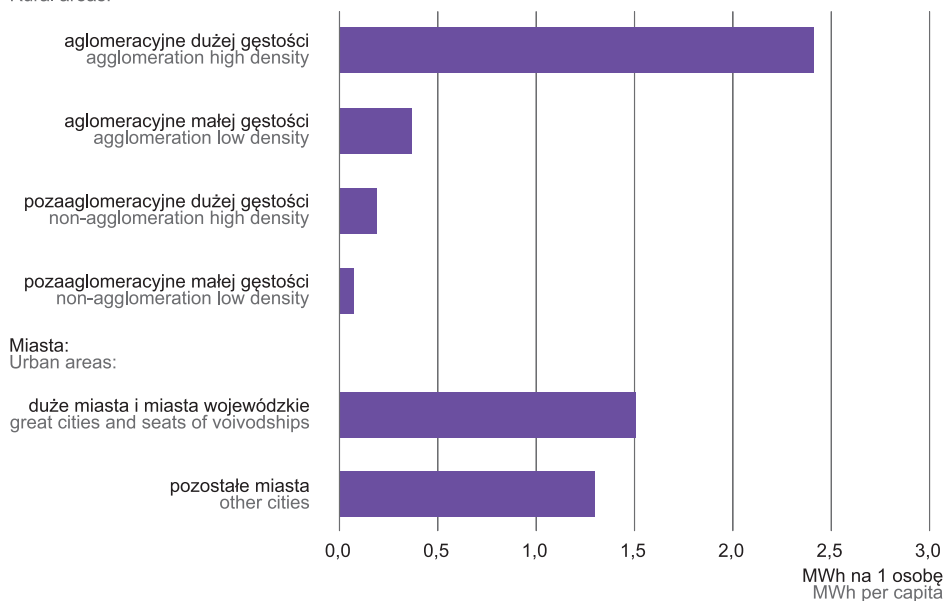
WYKRES 7. UDZIAŁ LUDNOŚCI KORZYSTAJĄCEJ Z SIECI KANALIZACYJNEJ W OGÓLNEJ LICZBIE LUDNOŚCI W 2021 R.
CHART 7. SHARE OF POPULATION USING SEWERAGE SYSTEM IN THE TOTAL POPULATION IN 2021

Obszary wiejskie:
Rural areas:

WYKRES 8. ŻUŻYCIE GAZU PRZEZ GOSPODARSTWA DOMOWE W 2021 R.
CHART 8. CONSUMPTION OF GAS IN HOUSEHOLDS IN 2021

Obszary wiejskie:
Rural areas:

I. WOJEWÓDZTWO NA TLE KRAJU W 2021 R.

VOIVODSHIP AGAINST THE BACKGROUND OF THE COUNTRY IN 2021

WYSZCZEGÓLNIENIE	Polska	Województwo		SPECIFICATION
	Poland	Voivodship		
	ogółem		Polska=100	
	total		Poland=100	

POWIERZCHNIA. SAMORZĄD TERYTORIALNY – stan na 31 grudnia AREA. LOCAL GOVERNMENT – as of 31 December

Powierzchnia w km ²	312705	17971	5,7	Area in km ²
Powiaty	314	19	6,1	Powiats
Miasta na prawach powiatu	66	4	6,1	Cities with powiat status
Gminy	2477	144	5,8	Gminas
Miasta	954	52	5,5	Towns
Miejscowości wiejskie	52430	3571	6,8	Rural localities
Sołectwa	40825	2296	5,6	Village administrator's offices

OCHRONA ŚRODOWISKA ENVIRONMENTAL PROTECTION

Emisja zanieczyszczeń powietrza z zakładów szczególnie uciążliwych dla czystości powietrza w tys. t:				Emission of air pollutants from plants of significant nuisance to air quality in thousand tonnes:
pyłowych	22,2	1,9	8,4	particulate
gazowych	209490,2	9975,1	4,8	gaseous
Komunalne oczyszczalnie ścieków ^a (stan na 31 grudnia)				Municipal wastewater treatment plants ^a (as of 31 December)
w tym: biologiczne	2449	102	4,2	of which: biological
z podwyższonym usuwaniem biogenów	819	32	3,9	with increased biogene removal (disposal)
Odpady wytworzone (w ciągu roku; z wyłączeniem odpadów komunalnych) w tys. t	107711,8	1530,4	1,4	Waste generated (during the year; excluding municipal waste) in thousand tonnes
Odpady komunalne zebrane ^b (w ciągu roku) w tys. t	13673,6	733,3	5,4	Municipal waste collected ^b (during the year) in thousand tonnes
Nakłady na środki trwałe (ceny bieżące):				Outlays on fixed assets (current prices):
służące ochronie środowiska:				in environmental protection:
w milionach złotych	12376,6	482,2	3,9	in million PLN
w % nakładów inwestycyjnych ogółem	3,6	3,4	.	in % of total investment outlays
służące gospodarce wodnej:				in water management:
w milionach złotych	3269,3	101,2	3,1	in million PLN
w % nakładów inwestycyjnych ogółem	1,0	0,7	.	in % of total investment outlays

WYMIAR SPRAWIEDLIWOŚCI JUSTICE

Przestępstwa stwierdzone przez Policję w zakończonych postępowaniach przygotowawczych ^c :				Crimes ascertained by the Police in completed preparatory proceedings ^c :
w liczbach bezwzględnych	820846	40876	5,0	in absolute numbers
na 10 tys. ludności	216,1	202,0	.	per 10 thousand population
Wskaźnik wykrywalności sprawców przestępstw stwierdzonych przez Policję ^c w %	71,2	74,3	.	Rate of detectability of delinquents in ascertained crimes by the Police ^c in %

LUDNOŚĆ POPULATION

Ludność (stan na 31 grudnia) w tys.	37907,7	2017,7	5,3	Population (as of 31 December) in thousands
miasta	22624,0	1175,6	5,2	urban areas
wieś	15283,7	842,2	5,5	rural areas
w tym kobiety	19584,8	1041,3	5,3	of which females
Ludność na 1 km ² powierzchni ogólnej (stan na 31 grudnia)	121	112	.	Population per km ² of total area (as of 31 December)
Ludność w wieku nieprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym (stan na 31 grudnia)	69,3	69,5	.	Non-working age population per 100 persons of working age (as of 31 December)

a Pracujące na sieci kanalizacyjnej. b Pozycja obejmuje odpady odebrane od wszystkich właścicieli nieruchomości i uznawana jest za odpady wytworzone. c Bez czynów karalnych popełnionych przez nieletnich.

a Working on sewage network. b Estimate includes waste collected from all property owners and considered to be waste generated. c Excluding punishable acts committed by juveniles.

I. WOJEWÓDZTWO NA TLE KRAJU W 2021 R. (cd.)
VOIVODSHIP AGAINST THE BACKGROUND OF THE COUNTRY IN 2021 (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Polska	Województwo		SPECIFICATION
	Poland	Voivodship		
	ogółem		Polska=100	
	total		Poland=100	
LUDNOŚĆ (dok.) POPULATION (cont.)				
Przyrost naturalny na 1000 ludności	-4,95	-5,71	.	Natural increase per 1000 population
Saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały na 1000 ludności	0,09	-1,08	.	Internal and international net migration for permanent residence per 1000 population
RYNEK PRACY. WYNAGRODZENIA LABOUR MARKET. WAGES AND SALARIES				
Pracujący ^{ab} (stan na 31 grudnia) w tys.	14658,1	699,8	4,8	Employed persons ^{ab} (as of 31 December) in thousands
Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w zł	5682,97	5045,26	88,8	Average monthly gross wages and salaries in PLN
Bezrobotni zarejestrowani (stan na 31 grudnia) w tys.	895,2	61,9	6,9	Registered unemployed persons (as of 31 December) in thousands
Stopa bezrobocia rejestrowanego ^b (stan na 31 grudnia) w %	5,4 5,8	7,7 8,1	.	Registered unemployment rate ^b (as of 31 December) in %
MIESZKANIA. INFRASTRUKTURA DWELLINGS. INFRASTRUCTURE				
Zasoby mieszkaniowe ^c (stan na 31 marca):				Dwelling stocks ^c (as of 31 March):
mieszkania: w tysiącach	15227,9	778,3	5,1	dwelling: in thousands
na 1000 ludności	400,4	383,9	.	per 1000 population
Mieszkania oddane do użytkowania:				Dwellings completed:
w tysiącach	234,7	9,8	4,2	in thousands
na 1000 ludności	6,2	4,8	.	per 1000 population
Długość sieci (stan na 31 grudnia) w km:				Network (as of 31 December) in km:
wodociągowej rozdzielczej	316685,1	24141,3	7,6	water supply distribution
kanalizacyjnej rozdzielczej ^d	173484,8	8747,4	5,0	sewage distribution ^d
gazowej	165732,7	5274,5	3,2	gas supply
EDUKACJA I WYCHOWANIE* – stan na początku roku szkolnego EDUCATION* – as of beginning of the school year				
Uczniowie w szkołach ^f w tys.:				Pupils and students in schools ^f in thousands:
podstawowych	3121,6	164,5	5,3	primary
branżowych I stopnia ^g	223,7	15,2	6,8	stage I sectoral vocational ^g
liceach ogólnokształcących	652,7	30,4	4,7	general secondary
technikach	656,5	39,0	5,9	technical secondary
ogólnokształcących artystycznych ^h	14,7	0,9	5,8	general art ^h
policealnych	232,7	13,0	5,6	post-secondary
Dzieci w placówkach wychowania przedszkolnego ⁱ :				Children in pre-primary establishments ⁱ :
w tysiącach	1472,6	71,8	4,9	in thousands
na 1000 dzieci w wieku 3–6 lat	904	851	.	per 1000 children aged 3–6

a Według faktycznego miejsca pracy i rodzaju działalności. b Stopę bezrobocia podaje się z uwzględnieniem pracujących w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie (będących składową cywilnej ludności aktywnej zawodowo) wyszacowanych: dla 2021 r. (wariant A) – na podstawie wyników Powszechnego Spisu Rolnego 2010; oraz w mianowniku (wariant B) dla 2021 r. – na podstawie wyników Powszechnego Spisu Rolnego 2020. c Na podstawie Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2021. d Łącznie z kolektorami. e Patrz uwagi ogólne działu „Edukacja i wychowanie”, ust. 1 i 2 na str. 193-194. f Bez szkół dla dorosłych, z wyjątkiem szkół policealnych. g Łącznie z uczniami branżowych szkół II stopnia (w 2021 r. 3729 uczniów w Polsce i 287 w województwie) oraz uczniami szkół specjalnych przysposabiających do pracy. h Dający uprawnienia zawodowe. i Łącznie z dziećmi przebywającymi przez cały rok szkolny w placówkach wykonujących działalność leczniczą.

a By actual workplace and kind of activity. b The unemployment rate is given taking into account employed persons working on individual farms in agriculture (being a part of the civilian active population) estimated: for 2021 (variant A) - on the basis of the results of the Agricultural Census 2010; and in the denominator (variant B) for 2021 – on the basis of the results of the Agricultural Census 2020. c Based on the National Population and Housing Census 2021. e See general notes to the chapter "Education", item 1 and 2 on page 193-194. f Excluding schools for adults, except for post-secondary schools. g Including students of stage II sectoral vocational schools (in 2021 3729 students in Poland and 287 students in voivodship) and students of special job-training schools. h Leading to professional certification. i Including children staying throughout the school year in units performing health care activity.

I. WOJEWÓDZTWO NA TLE KRAJU W 2021 R. (cd.)

VOIVODSHIP AGAINST THE BACKGROUND OF THE COUNTRY IN 2021 (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Polska	Województwo		SPECIFICATION
	Poland	Voivodship		
	ogółem		Polska=100	
	total		Poland=100	

OCHRONA ZDROWIA^a – stan na 31 grudnia
HEALTH CARE^a – as of 31 December

Pracownicy medyczni ^b :				Medical personnel ^b :
lekarze	129893	5918	4,6	doctors
lekarze dentyści	34874	1232	3,5	dentists
pielęgniarki ^c	214533	10957	5,1	nurses ^c
Przychodnie	21968	920	4,2	Out-patients departments
Szpitala ogólne	899	41	4,6	General hospitals
Łóżka w szpitalach ogólnych w tys.	168,4	8,6	5,1	Beds in general hospitals in thousands
Apteki ogólnodostępne ^d	11866	588	5,0	Generally available pharmacies ^d

KULTURA. TURYSTYKA
CULTURE. TOURISM

Biblioteki publiczne (łącznie z filiami; stan na 31 grudnia)	7693	389	5,1	Public libraries (including branches; as of 31 December)
Wypożyczenia na 1 czytelnika w wol. Muzea i oddziały muzealne (stan na 31 grudnia)	18,5	20,5	.	Loans per borrower in vol. Museums with branches (as of 31 December)
Zwiedzający muzea i wystawy w tys.	939	46	4,9	Museum and exhibition visitors in thousands
Kina stałe (stan na 31 grudnia)	25251,6	875,2	3,5	Fixed cinemas (as of 31 December)
Widzowie w kinach stałych w tys.	523	19	3,6	Audience in fixed cinemas in thousands
Baza noclegowa turystyki ^e : miejsca noclegowe (stan na 31 lipca) w tys.	27464,8	1348,4	4,9	Tourist accommodation establishments ^e : number of beds (as of 31 July) in thousands
korzystający z noclegów w tys.	784,2	31,1	4,0	tourists accommodated in thousands
	22199,0	908,1	4,1	

ROLNICTWO
AGRICULTURE

Użytki rolne w dobrej kulturze rolnej ^f (stan na 1 czerwca 2020 r.) w tys. ha				Agricultural land in good agricultural condition ^f (as of 1 June 2020) in thousand ha
Powierzchnia zasiewów ^g (stan w czerwcu 2020 r.) w tys. ha	14754,9	1044,7	7,1	Sown area ^g (as of June 2020) in thousand ha
Zbiory w tys. t:	10961,8	934,5	8,5	Production in thousand tonnes:
zboża	34640,8	3064,3	8,8	cereals
ziemniaki	7081,5	503,5	7,1	potatoes
warzywa gruntowe ^h	3898,5	628,5	16,1	field vegetables ^h
Plony z 1 ha w dt:				Yields per 1 ha in dt:
zboża	46,5	51,8	111,4	cereals
ziemniaki	300	285	94,9	potatoes

a Łącznie z danymi o placówkach podległych resortom obrony narodowej oraz spraw wewnętrznych i administracji. b Dane dotyczą pracujących bezpośrednio z pacjentem, tj. bez osób, dla których głównym miejscem pracy jest uczelnia, jednostka administracji państwowej lub samorządu terytorialnego albo NFZ. Dane są nieporównywalne z danymi opublikowanymi w poprzednich edycjach Rocznika; patrz uwagi ogólne, ust. 2 na str. 194. c Łącznie z magistrami pielęgniarstwa. d Patrz uwagi do działu „Ochrona zdrowia i pomoc społeczna”, ust. 8 na str. 195. e Dotyczy obiektów posiadających 10 i więcej miejsc noclegowych. Dane opracowano z uwzględnieniem imputacji dla jednostek, które odmówiły udziału w badaniu. f Dane Powszechnego Spisu Rolnego 2020. g Łącznie z ogrodami przydomowymi; dane według szacunków.

a Data include health care units subordinated to the Ministry of National Defence as well as the Ministry of the Interior and Administration. b Data concern working directly with a patient, i.e., excluding persons for whom the primary workplace is university, units of state or local government administration and National Health Fund. Data incomparable with published in previous editions of the Yearbook; see general remarks, item 2 on page 194. c Including masters of nursery. d See notes to the chapter "Health care and social assistance", item 8 on page 195. e Data concern establishments with 10 and more bed places. Data were compiled taking into account imputation for units which refused to participate in the survey. f Data of the Agricultural Census 2020. g Including kitchen gardens; data based on estimation.

I. WOJEWÓDZTWO NA TLE KRAJU W 2021 R. (cd.)

VOIVODSHIP AGAINST THE BACKGROUND OF THE COUNTRY IN 2021 (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Polska Poland	Województwo Voivodship		SPECIFICATION
	ogółem total		Polska=100 Poland=100	
LEŚNICTWO FORESTRY				
Powierzchnia lasów (stan na 31 grudnia) w tys. ha	9264,7	421,9	4,6	Forest area (as of 31 December) in thousand ha
Lesistość w %	29,6	23,5	.	Forest cover in %
PRZEMYSŁ I BUDOWNICTWO INDUSTRY AND CONSTRUCTION				
Produkcja sprzedana przemysłu (ceny bieżące):				Sold production of industry (current prices):
w milionach złotych	1947571,2	81409,3	4,2	in million PLN
na 1 mieszkańca w zł	51266	40222	78,5	per capita in PLN
Sprzedaż produkcji budowlano-montażowej ^a (ceny bieżące):				Sales of construction and assembly production ^a (current prices):
w milionach złotych	248419,9	12869,3	5,2	in million PLN
na 1 mieszkańca w zł	6539	6358	97,2	per capita in PLN
TRANSPORT – stan na 31 grudnia TRANSPORT – as of 31 December				
Drogi publiczne o twardej nawierzchni (miejskie i zamiejskie) w km	315513,1	19375,2	6,1	Hard surface public roads (urban and non-urban) in km
Samochody osobowe zarejestrowane ^b w tys. szt.	25869,8	1372,9	5,3	Registered passenger cars ^b in thousand units
Placówki pocztowe ^c	7626	405	5,3	Postal offices ^c
HANDEL – stan na 31 grudnia TRADE – as of 31 December				
Sklepy	331002	17558	5,3	Shops
Targowiska stałe	2116	129	6,1	Permanent marketplaces
FINANSE PUBLICZNE PUBLIC FINANCE				
Budżety gmin^d				Budgets of gminas^d
Dochody:				Revenue:
w milionach złotych	163483,7	8457,1	5,2	in million PLN
na 1 mieszkańca w zł	6408	6534	102,0	per capita in PLN
Wydatki:				Expenditure:
w milionach złotych	152789,0	8067,4	5,3	in million PLN
na 1 mieszkańca w zł	5989	6233	104,1	per capita in PLN
Budżety miast na prawach powiatu				Budgets of cities with powiat status
Dochody:				Revenue:
w milionach złotych	111045,6	5667,2	5,1	in million PLN
na 1 mieszkańca w zł	8899	7767	87,3	per capita in PLN
Wydatki:				Expenditure:
w milionach złotych	108203,5	5378,1	5,0	in million PLN
na 1 mieszkańca w zł	8671	7371	85,0	per capita in PLN

a Zrealizowanej przez podmioty budowlane – według miejsca wykonania robót. b Łącznie z posiadającymi pozwolenia czasowe (na okres 30 dni) wydane w końcu roku. c Dane dotyczą placówek operatora wyznaczonego. d Bez dochodów i wydatków gmin mających również status miasta na prawach powiatu.

a Realised by construction entities – by place of performing works. b Including vehicles with a temporary permission (for a period of 30 days) issued at the end of the year. c Data concern offices of the appointed operators. d Excluding revenue and expenditure of gminas which are also cities with powiat status.

I. WOJEWÓDZTWO NA TLE KRAJU W 2021 R. (dok.)

VOIVODSHIP AGAINST THE BACKGROUND OF THE COUNTRY IN 2021 (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Polska Poland	Województwo Voivodship		SPECIFICATION
	ogółem total		Polska=100 Poland=100	

FINANSE PUBLICZNE (dok.)
PUBLIC FINANCE (cont.)

Budżety powiatów				Budgets of powiats
Dochody:				Revenue:
w milionach złotych	36053,3	1825,2	5,1	in million PLN
na 1 mieszkańca w zł	1413	1410	99,8	per capita in PLN
Wydatki:				Expenditure:
w milionach złotych	34172,7	1771,5	5,2	in million PLN
na 1 mieszkańca w zł	1340	1369	102,2	per capita in PLN
Budżety województw				Budgets of voivodships
Dochody:				Revenue:
w milionach złotych	22826,6	1319,5	5,8	in million PLN
na 1 mieszkańca w zł	601	652	108,5	per capita in PLN
Wydatki:				Expenditure:
w milionach złotych	20802,1	1215,5	5,8	in million PLN
na 1 mieszkańca w zł	548	601	109,7	per capita in PLN

INWESTYCJE. ŚRODKI TRWAŁE
INVESTMENTS. FIXED ASSETS

Nakłady inwestycyjne^a (ceny bieżące):				Investment outlays^a (current prices):
w milionach złotych	341617,3	14313,5	4,2	in million PLN
na 1 mieszkańca w zł	8992	7072	78,6	per capita in PLN
Wartość brutto środków trwałych^b (stan na 31 grudnia; bieżące ceny ewidencyjne):				Gross value of fixed assets^b (as of 31 December; current book-keeping prices):
w milionach złotych	4728181,9	203887,3	4,3	in million PLN
na 1 mieszkańca w zł	124729	101048	81,0	per capita in PLN

RACHUNKI REGIONALNE W 2020 R.
REGIONAL ACCOUNTS IN 2020

Produkt krajowy brutto (ceny bieżące):				Gross domestic product (current prices):
w milionach złotych	2337672	102446	4,4	in million PLN
na 1 mieszkańca w zł	61231	50246	81,9	per capita in PLN
Wartość dodana brutto (ceny bieżące):				Gross value added (current prices):
w milionach złotych	2059056	90236	4,4	in million PLN
na 1 pracującego ^c w zł	141948	128322	90,4	per employed person ^c in PLN
Nominalne dochody do dyspozycji brutto w sektorze gospodarstw domowych:				Gross nominal disposable income in the households sector:
w milionach złotych	1468780	70382	4,8	in million PLN
na 1 mieszkańca w zł	38473	34520	89,7	per capita in PLN

PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ
ENTITIES OF THE NATIONAL ECONOMY

Podmioty gospodarki narodowej w rejestrze REGON^d (stan na 31 grudnia)				Entities of the national economy in the REGON register^d (as of 31 December)
sektor publiczny	111814	5279	4,7	public sector
sektor prywatny	4624681	208046	4,5	private sector

a Według lokalizacji inwestycji. b Według siedziby jednostki lokalnej rodzaju działalności. c Do przeliczeń przyjęto przeciętną w roku liczbę pracujących. d Bez osób prowadzących gospodarstwa indywidualne w rolnictwie; w podziale według sektorów – bez podmiotów, dla których informacja o formie własności nie występuje w rejestrze REGON.

a By investment location. b By seat of a local kind-of-activity unit. c The average number of employed persons was used in calculations. d Excluding persons tending private farms in agriculture; broken down by ownership sectors – excluding entities whose form of ownership is not provided in the REGON register.

II. WAŻNIEJSZE DANE O WOJEWÓDZTWIE MAJOR DATA ON THE VOIVODSHIP

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2010	2015	2021	SPECIFICATION
POWIERZCHNIA AREA					
Powierzchnia w km ² (stan na 31 grudnia)	17970	17972	17972	17971	Area in km ² (as of 31 December)
OCHRONA ŚRODOWISKA ENVIRONMENTAL PROTECTION					
Pobór wody – w % poboru ogółem – na cele:					Water withdrawal – in % of total withdrawal – for purposes of:
produkcyjne ^a (poza rolnictwem, leśnictwem, łowiectwem i rybactwem)	32,7	31,6	34,1	39,3	production ^a (excluding agriculture, forestry, hunting and fishing)
eksploatacji sieci wodociągowej ^b	50,7	47,2	46,2	46,2	exploitation of water supply network ^b
Zużycie wody na potrzeby gospodarki narodowej i ludności na 1 km ² w dam ³	13,0	12,1	12,4	12,7	Consumption of water for needs of the national economy and population per km ² in dam ³
w tym do produkcji przemysłowej	4,8	4,2	4,5	5,5	of which for industrial production
Ścieki przemysłowe i komunalne ^c odprowadzone do wód lub do ziemi:					Industrial and municipal ^c wastewater discharged into waters or into the ground:
oczyszczane w % wymagających oczyszczania	73,6	97,5	98,3	98,6	treated in % of requiring treatment
nieoczyszczane na 1 km ² w dam ³	2,0	0,2	0,1	0,1	untreated per km ² in dam ³
Ludność korzystająca z oczyszczalni ścieków w % ogółu ludności ^d	38,4	69,8	72,1	73,4	Population connected to wastewater treatment plants in % of total population ^d
Emisja zanieczyszczeń powietrza z zakładów szczególnie uciążliwych dla czystości powietrza w tys. t:					Emission of air pollutants from plants of significant nuisance to air quality in thousand tonnes:
pyłowych	14,2	4,3	2,6	1,9	particulate
gazowych (bez dwutlenku węgla)	75,2	57,1	51,5	29,3	gaseous (excluding carbon dioxide)
Redukcja zanieczyszczeń powietrza z zakładów szczególnie uciążliwych dla czystości powietrza w % zanieczyszczeń wytworzonych:					Reduction of air pollutants from plants of significant nuisance to air quality in % of pollutants produced:
pyłowych	97,2	99,1	99,5	99,5	particulate
gazowych (bez dwutlenku węgla)	26,7	36,6	31,4	69,2	gaseous (excluding carbon dioxide)
Powierzchnia o szczególnych walorach przyrodniczych prawnie chroniona (stan na 31 grudnia):					Area of special nature value under legal protection (as of 31 December):
w % powierzchni ogólnej	31,1	31,8	31,8	32,2	in % of total area
na 1 mieszkańca w m ²	2702	2721	2739	2872	per capita in m ²
Odpady wytworzone (w ciągu roku; z wyłączeniem odpadów komunalnych) na 1 km ² w t	172,3	126,2	187,6	85,2	Waste generated (during the year; excluding municipal waste) per km ² in tonnes
Odpady komunalne zebrane ^e (w ciągu roku) na 1 mieszkańca w kg	252	245	284	362	Municipal waste collected ^e (during the year) per capita in kg
Nakłady na środki trwałe (ceny bieżące) w % nakładów inwestycyjnych ogółem:					Outlays on fixed assets (current prices) in % of total investment outlays:
służące ochronie środowiska	9,9	4,7	5,8	3,4	in environmental protection
służące gospodarce wodnej	1,2	2,5	0,9	0,7	in water management
WYMIAR SPRAWIEDLIWOŚCI JUSTICE					
Przestępstwa stwierdzone przez Policję ^f w zakończonych postępowaniach przygotowawczych:					Ascertained crimes by the Police ^f in completed preparatory proceedings:
w liczbach bezwzględnych	70194	56164	38832	40876	in absolute numbers
na 10 tys. ludności	339,2	267,6	186,0	202,0	per 10 thousand population
Wskaźnik wykrywalności sprawców przestępstw stwierdzonych przez Policję w %	53,0	66,3	66,2	74,3	Rate of detectability of delinquents in crimes ascertained by the Police ^f in %

a Z ujęć własnych. b Pobór wody na ujęciach przed wtłoczeniem do sieci. c Od 2010 r. dane nieporównywalne z danymi za lata poprzednie ze względu na zmianę metodologii badania ścieków komunalnych. d Ludność korzystająca z oczyszczalni ścieków – dane szacunkowe, ludność ogółem – na podstawie bilansów. e Dane szacunkowe; w 2000 r. określane jako odpady stałe wywiezione; od 2015 r. pozycja obejmuje odpady odebrane od wszystkich właścicieli nieruchomości i uznawana jest za odpady wytworzone, ze względu na objęcie od 1 lipca 2013 r. przez gminy systemem gospodarowania odpadami komunalnymi wszystkich właścicieli nieruchomości. f Do 2012 r. – łącznie z prokuraturą; od 2014 r. bez czynów karalnych popełnionych przez nieletnich.

a From own intakes. b Water withdrawal at intakes before entering the water network. c Since 2010, data are not comparable with data for previous years due to a change in the methodology of municipal wastewater survey. d Population connected to wastewater treatment plants – estimated data, total population – based on balances. e Estimated data; in 2000 defined as solid waste removed; since 2015 estimate includes waste collected from all inhabitants and is considered to be waste generated because of covering by gminas since 1 July 2013 all real-estate owners with municipal waste management system. f Until 2012 – including prosecutor's office; since 2014 excluding punishable acts committed by juveniles.

II. WAŻNIEJSZE DANE O WOJEWÓDZTWIE (cd.)
MAJOR DATA ON THE VOIVODSHIP (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2010	2015	2021	SPECIFICATION
LUDNOŚĆ POPULATION					
Ludność (stan na 31 grudnia)	2067817	2098711	2086210	2017720	Population (as of 31 December)
miasta	1290395	1271357	1244129	1175552	urban areas
wieś	777422	827354	842081	842168	rural areas
Ludność na 1 km ² powierzchni ogólnej (stan na 31 grudnia)	115	117	116	112	Population per km ² of total area (as of 31 December)
Ludność w wieku (stan na 31 grudnia):					Population of age (as of 31 December):
przedprodukcyjnym	521337	406742	378825	370971	pre-working
produkcyjnym	1260688	1356942	1309091	1190152	working
poprodukcyjnym	285792	335027	398294	456597	post-working
Małżeństwa na 1000 ludności	5,76	5,93	4,96	4,24	Marriages per 1000 population
Rozwody na 1000 ludności	1,19	1,91	1,96	1,87	Divorces per 1000 population
Urodzenia żywe na 1000 ludności	10,39	10,77	9,19	8,26	Live births per 1000 population
Zgony na 1000 ludności	9,53	9,75	9,83	13,97	Deaths per 1000 population
Przyrost naturalny na 1000 ludności	0,86	1,02	-0,64	-5,71	Natural increase per 1000 population
Zgony niemowląt na 1000 urodzeń żywych	8,69	5,80	4,06	5,57	Infant deaths per 1000 live births
Saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały na 1000 ludności	-0,52	-0,80	-1,36 ^a	-1,08	Internal and international net migration for permanent residence per 1000 population
Przeciętna liczba lat dalszego trwania życia w momencie urodzenia:					Life expectancy at the moment of birth:
mężczyźni	69,63	71,37	73,49	71,31	males
kobiety	77,51	79,80	81,30	78,87	females
RYNEK PRACY LABOUR MARKET					
Pracujący ^{bc} (stan na 31 grudnia):					Employed persons ^{bc} (as of 31 December):
w tysiącach	762,7	680,2	707,1	699,8	in thousands
w tym kobiety	355,6	311,9	332,4	323,0	of which women
na 1000 ludności	368,9	324,1	338,9	346,8	per 1000 population
Przeciętne zatrudnienie:					Average paid employment:
w przemyśle:					in industry:
w tysiącach	.	137,9	137,7	145,9	in thousands
na 1000 ludności	.	65,7	66,0	72,1	per 1000 population
w budownictwie:					in construction:
w tysiącach	.	33,5	28,2	31,2	in thousands
na 1000 ludności	.	15,9	13,5	15,4	per 1000 population

a Do obliczenia salda wykorzystano dane o migracjach wewnętrznych za 2015 r. i migracjach zagranicznych za 2014 r. b Według faktycznego miejsca pracy. c Dane opracowano z uwzględnieniem pracujących w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie wyszacowanych przy uwzględnieniu wyników: w 2000 r. – Powszechnego Spisu Rolnego 1996, w 2010 i 2015 r. – Powszechnego Spisu Rolnego 2010, w 2021 r. – Powszechnego Spisu Rolnego 2020.

a Net migration was calculated using data on internal migration for 2015 and data on international migration for 2014 were used. b By actual workplace. c Data are compiled taking into account persons employed on private farms in agriculture estimated using the results: in 2000 – of the Agricultural Census 1996, in 2010 and 2015 – of the Agricultural Census 2010, in 2021 - of Agricultural Census 2020.

II. WAŻNIEJSZE DANE O WOJEWÓDZTWIE (cd.)
MAJOR DATA ON THE VOIVODSHIP (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2010	2015	2021	SPECIFICATION
RYNEK PRACY (dok.) LABOUR MARKET (cont.)					
Bezrobotni zarejestrowani (stan na 31 grudnia) w tys.	181,2	139,4	107,3	61,9	Registered unemployed persons (as of 31 December) in thousands
2000=100	100,0	76,9	59,2	34,1	2000=100
W % bezrobotnych zarejestrowanych (stan na 31 grudnia):					In % of registered unemployed persons (as of 31 December):
kobiety	56,5	54,3	56,3	59,1	women
w wieku 24 lata i mniej	30,4	22,4	15,8	11,2	aged 24 years and less
pozostający bez pracy dłużej niż 1 rok	45,7	30,1	39,9	51,3	out of work for longer than 1 year
Bezrobotni zarejestrowani (stan na 31 grudnia) na 1 ofertę pracy	495	129	36	22	Registered unemployed persons (as of 31 December) per a job offer
Stopa bezrobocia rejestrowanego ^a (stan na 31 grudnia) w %	19,2	17,0	13,2	7,7 8,1	Registered unemployment rate ^a (as of 31 December) in %
WYNAGRODZENIA. ŚWIADCZENIA SPOŁECZNE WAGES AND SALARIES. SOCIAL BENEFITS					
Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto w zł	1668,92	2759,68	3369,85	5045,26	Average monthly gross wages and salaries in PLN
2000=100	100,0	165,4	201,9	302,3	2000=100
w tym: w przemyśle	.	2750,35	3392,81	4981,73	of which: in industry
w budownictwie	.	2356,44	2792,83	4298,78	in construction
Przeciętna liczba emerytów i rencistów w tys.	476,3	467,7	457,8	482,9	Average number of retirees and pensioners in thousands
pobierających emerytury i renty wypłacane przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych	366,4	383,8	381,3	413,2	receiving retirement and other pension paid by the Social Insurance Institution
rolników indywidualnych	109,9	83,9	76,5	69,7	farmers
Przeciętna miesięczna emerytura i renta brutto w zł:					Average monthly gross retirement and other pension in PLN:
wypłacana przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych	777,82	1461,65	1826,08	2373,17	paid by the Social Insurance Institution
rolników indywidualnych	596,35	948,95	1191,79	1443,15	farmers
MIESZKANIA. INFRASTRUKTURA DWELLINGS. INFRASTRUCTURE					
Zasoby mieszkaniowe ^b (w 2000 r. – zamieszkanie; stan na 31 grudnia):					Dwelling stocks ^b (in 2000 – inhabited; as of 31 December):
mieszkania:					dwellings:
w tysiącach	632,5	703,8	732,7	778,3 ^c	in thousands
na 1000 ludności	305,9	335,4	351,2	383,9 ^c	per 1000 population
przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania w m ²	59,3	68,4	69,6	71,1 ^c	average useful floor area of dwelling in m ²
Mieszkania oddane do użytkowania:					Dwellings completed:
mieszkania:					dwellings:
w tysiącach	3,8	5,8	6,7	9,8	in thousands
na 1000 ludności	1,8	2,8	3,2	4,8	per 1000 population
przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania w m ²	82,9	103,0	98,2	95,2	average useful floor area of dwelling in m ²
Długość sieci rozdzielczej (stan na 31 grudnia) w km:					Distribution network (as of 31 December) in km:
wodociągowej	18203,8	21782	23239,8	24141,3	water supply
kanalizacyjnej ^d	2830,1	6365,4	7887,5	8747,4	sewage ^d

a Do wyliczenia przyjęto liczbę pracujących uwzględniającą pracujących w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie wyszacowanych przy uwzględnieniu wyników: w 2000 r. – Powszechnego Spisu Rolnego 1996, w 2010, 2015 i 2021 w liczniku – Powszechnego Spisu Rolnego 2010, w 2021 r. w mianowniku – Powszechnego Spisu Rolnego 2020. b Na podstawie bilansów. c Dane Narodowego Spisu Ludności i Mieszkań; stan na 31 marca. d Łącznie z kolektorami.

a The number of employed persons, including estimated data on persons employed on private farms in agriculture was used in calculations, estimated using the results: in 2000 – of the Agricultural Census 1996, in 2010, 2015 and 2021 in numerator – of the Agricultural Census 2010, in 2021 in denominator – of the Agricultural Census 2020. b Based on balances. c Data of the Population and Housing Census; as of 31 March. d Including collectors.

II. WAŻNIEJSZE DANE O WOJEWÓDZTWIE (cd.)
MAJOR DATA ON THE VOIVODSHIP (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2010	2015	2021	SPECIFICATION
MIESZKANIA. INFRASTRUKTURA (dok.) DWELLINGS. INFRASTRUCTURE (cont.)					
Zużycie w gospodarstwach domowych:					Consumption in households:
wody z wodociągów:					water from water supply systems:
w hektometrach sześciennych	76,9	68,4	70,9	72,3	in cubic hectometres
na 1 mieszkańca w m ³	37,2	32,6	34,0	35,7	per capita in m ³
energii elektrycznej w miastach ^a :					electricity in urban areas ^a :
w gigawatogodzinach	757,3	878,1	818,2	817,1	in gigawatt-hours
na 1 mieszkańca w kWh	585,6	689,5	655,8	690,9	per capita in kWh
EDUKACJA I WYCHOWANIE EDUCATION					
Uczniowie w szkołach ^b (stan na początek roku szkolnego) w tys.:					Pupils and students in schools ^b (as of the beginning of the school year) in thousands:
podstawowych ^c	181,4	122,9	136,4	164,5	primary ^c
branżowych I stopnia ^{def}	39,0	16,9	12,9	15,2	stage I sectoral vocational ^{def}
liceach ogólnokształcących ^g	48,1	29,9	24,6	30,4	general secondary ^g
liceach profilowanych	.	1,8	.	.	specialised secondary
technikach ^h	45,9	32,5	29,3	39,0	technical secondary ^h
ogólnokształcących artystycznych ⁱ	1,0	0,7	0,8	0,9	general art ⁱ
policealnych	11,3	17,1	14,6	13,0	post-secondary
Absolwenci branżowych szkół I stopnia ^d , liceów ogólnokształcących, techników oraz ogólnokształcących artystycznych dających uprawnienia zawodowe ^e g ^{hki} (bez szkół dla dorosłych) na 1000 ludności	15,3	11,3	9,0	8,1	Graduates of stage I sectoral vocational ^d , general and technical secondary as well as general art schools leading to professional certification schools ^e g ^{hki} (excluding schools for adults) per 1000 population
Studenci uczelni ^m (stan na 31 grudnia; w latach 2000–2017 – stan na 30 listopada) w tys.	69,3	84,2	60,8	54,1	Students of higher education institutions ^m (as of 31 December; in years 2000–2017 – as of 30 November) in thousands
Absolwenci uczelni ^{mn} w tys.	14,1	23,1	16,0	12,7	Graduates of higher education institutions ^{mn} in thousands
Uczniowie szkół dla dorosłych (stan na początku roku szkolnego) w tys.	17,8	20,0	12,7	5,9	Students of schools for adults (as of the beginning of the school year) in thousands
Absolwenci szkół dla dorosłych ^k w tys.	4,8	5,2	3,3	2,7	Graduates of schools for adults ^k in thousands

a W 2000 r. bez gospodarstw domowych, których głównym źródłem utrzymania był dochód z użytkowanego gospodarstwa indywidualnego w rolnictwie. b Bez szkół dla dorosłych, z wyjątkiem szkół policealnych. c Bez dzieci w wieku 6 lat objętych edukacją w placówkach wychowania przedszkolnego. d Do roku szkolnego 2016/17 zasadnicze szkoły zawodowe. e-h Łącznie ze szkołami: e – od roku szkolnego 2004/05 specjalnymi przysposabiającymi do pracy, f – branżowymi II stopnia - w 2020 r. 287 uczniów, g – z uzupełniającymi liceami ogólnokształcącymi (w latach szkolnych 2004/05–2012/13 – uczniowie, 2005/06–2012/13 – absolwenci), h – z uzupełniającymi technikami (w latach szkolnych 2004/05–2013/14 – uczniowie, 2006/07–2013/14 – absolwenci), i Dające uprawnienia zawodowe. k Z poprzedniego roku szkolnego. l Łącznie z liceami profilowanymi w latach szkolnych 2004/05–2013/14. m Łącznie z filiami uczelni mających siedzibę jednostki macierzystej poza województwem kujawsko-pomorskim; bez szkół resortu obrony narodowej oraz resortu spraw wewnętrznych i administracji; bez cudzoziemców. n W latach 2005–2018 – z poprzedniego roku akademickiego, a w 2000 r. i od 2019 r. – z roku kalendarzowego.

a In 2000, excluding households, whose main source of maintenance was income from a private farm in agriculture. b Excluding schools for adults, except for post-secondary schools. c Excluding children aged 6 attending pre-primary education establishments. d Until the 2016/17 school year, basic vocational schools. e-h Including schools: e – since the 2004/05 school year special job-training schools, f – stage II sectoral vocational in 2020 287 students, g – supplementary general secondary schools (in the 2004/05–2012/13 school years – students, 2005/06–2012/13 – graduates), h – supplementary technical secondary schools (in the 2004/05–2013/14 school years – students, 2006/07–2013/14 – graduates), i Leading to professional certification. k From the previous school year. l Including specialised secondary schools in the 2004/05–2013/14 school years. m Including branches of higher education institutions seated outside the Kujawsko-Pomorskie Voivodship; excluding higher education institutions of the Ministry of National Defence and the Ministry of the Interior and Administration; excluding foreigners. n In 2005–2018 – from the previous academic year, and in 2000 and since 2019 – from the calendar year.

II. WAŻNIEJSZE DANE O WOJEWÓDZTWIE (cd.)

MAJOR DATA ON THE VOIVODSHIP (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2010	2015	2021	SPECIFICATION
EDUKACJA I WYCHOWANIE (dok.) EDUCATION (cont.)					
Wychowanie przedszkolne (stan na początku roku szkolnego):					Pre-primary education (as of the beginning of the school year):
miejsca w przedszkolach w tys.	34,0	37,2	48,4	.	places in nursery schools in thousands
dzieci ^a w tys.:					children ^a in thousands:
w przedszkolach	35,3	37,3	41,6	55,9	in nursery schools
w oddziałach przedszkolnych przy szkołach podstawowych	10,9	12,9	12,7	14,7	in pre-primary sections in primary schools
Dzieci w przedszkolach (stan na początku roku szkolnego) na 1000 dzieci w wieku 3–6 lat ^b	353	435	592	662	Children in nursery schools (as of the beginning of the school year) per 1000 children aged 3–6 ^b
OCHRONA ZDROWIA^c I POMOC SPOŁECZNA HEALTH CARE^c AND SOCIAL ASSISTANCE					
Pracownicy medyczni ^d (stan na 31 grudnia):					Medical personnel ^d (as of 31 December):
lekarze	.	.	.	5918	doctors
lekarze dentyści	.	.	.	1232	dentists
pielęgniarki ^e	.	.	.	10957	nurses ^e
Łóżka w szpitalach ogólnych ^f (stan na 31 grudnia) na 10 tys. ludności	45,2	43,0	47,2	42,7	Beds in general hospitals ^f (as of 31 December) per 10 thousand population
Leczeni w szpitalach ogólnych (bez międzyoddziałowego ruchu chorych) na 10 tys. ludności	1549	1682	1839	1499	In-patients in general hospitals (excluding inter-ward patient transfer) per 10 thousand population
Przychodnie (stan na 31 grudnia)	454	671	818	920	Out-patient departments (as of 31 December)
Apteki ogólnodostępne (stan na 31 grudnia)	464	527	607	588	Generally available pharmacies (as of 31 December)
Liczba ludności (stan na 31 grudnia) na 1 aptekę ogólnodostępną	4457	3982	3437	3431	Population (as of 31 December) per generally available pharmacy
Porady udzielone w zakresie ambulatoryjnej opieki zdrowotnej na 1 mieszkańca:					Consultations provided within the scope of out-patient health care per capita:
lekarskie	5,7	6,8	7,6	7,6	medical
stomatologiczne	0,6	0,7	0,8	0,7	dental
Dzieci w żłobkach ^g i klubach dziecięcych (stan na 31 grudnia) na 1000 dzieci ^h w wieku do lat 3	15,3	19,2	48,8	136,8	Children in nurseries ^g and children's clubs (as of 31 December) per 1000 children ^h up to age 3
KULTURA. TURYSTYKA CULTURE. TOURISM					
Biblioteki publiczne (łącznie z filiami; stan na 31 grudnia)	481	443	421	389	Public libraries (including branches; as of 31 December)
Wypożyczenia księgozbioru z bibliotek publicznych ⁱ w wol.:					Public library loans ⁱ in volumes:
na 1000 ludności	3523	2654	2552	2021	per 1000 population
na 1 czytelnika	20,0	18,4	19,5	20,5	per borrower
Miejsca w teatrach i instytucjach muzycznych (stan na 31 grudnia) na 1000 ludności	2,3	2,3	2,5	2,4	Seats in theatres and music institutions (as of 31 December) per 1000 population
Widzowie i słuchacze w teatrach i instytucjach muzycznych ^k na 1000 ludności	364	316	322	103	Audience in theatres and music institutions ^k per 1000 population
Muzea i oddziały muzealne (stan na 31 grudnia)	23	29	38	46	Museums with branches (as of 31 December)
Zwiedzający muzea i wystawy na 1000 ludności	439	380	510	432	Museum and exhibition visitors per 1000 population

a Od 2008 r. łącznie z – nieuwzględnionymi w podziale według rodzaju placówek – zespołami wychowania przedszkolnego i punktami przedszkolnymi. Łącznie z dziećmi przebywającymi przez cały rok szkolny w placówkach wykonujących działalność leczniczą (do 2011 r. określanych jako zakłady opieki zdrowotnej). b W 2015 r. do przeliczeń wskaźnika użyto liczbę dzieci w grupie wieku 3–5 lat. c Od 2012 r. łącznie z danymi o placówkach podległych resortom obrony narodowej, spraw wewnętrznych i administracji oraz do 2011 r. Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego. d Dane dotyczące 2021 r. są nieporównywalne z danymi opublikowanymi w poprzednich edycjach Rocznika; patrz uwagi ogólne, ust. 2 na str. 194. Dane szacunkowe na podstawie źródeł administracyjnych. e Łącznie z magistrami pielęgniarstwa. f Bez miejsc dziennych na oddziałach szpitalnych; od 2008 r. łącznie z łózkami i inkubatorami dla noworodków. g Łącznie z oddziałami żłobkowymi. h Do 2010 r. bez klubów dziecięcych. i Od 2015 r. łącznie z wypożyczeniami międzybibliotecznymi. k Dane dotyczą działalności prowadzonej na terenie województwa, łącznie z imprezami organizowanymi w plenerze.

a Since 2008, including pre-primary education groups and pre-primary points not listed in division by type of establishments. Including the children staying throughout the school year in units performing health care activities (until 2011 defined as health care institution). b In 2015, the rate was calculated using the number of children aged 3–5. c Since 2012, data have included health care units subordinated to: the Ministry of National Defence, the Ministry of Interior and Administration as well as until 2011 the Internal Security Agency. d Data refer to 2021 are incomparable with published in previous editions of the Yearbook; see general remarks, item 2 on page 194. f Excluding day places in hospital wards; since 2008, including beds and incubators for newborns. g Including nursery wards. h Until 2010, excluding children's clubs. i Since 2015, including interlibrary lending. k Data concern activity performed in the voivodship, including outdoor events.

II. WAŻNIEJSZE DANE O WOJEWÓDZTWIE (cd.)
MAJOR DATA ON THE VOIVODSHIP (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2010	2015	2021	SPECIFICATION
KULTURA. TURYSTYKA (dok.) CULTURE. TOURISM (cont.)					
Kina stałe (stan na 31 grudnia)	28	17	17	19	Fixed cinemas (as of 31 December)
Miejsca na widowni w kinach stałych (stan na 31 grudnia) na 1000 ludności	4,3	5,7	6,8	7,3	Seats in fixed cinemas (as of 31 December) per 1000 population
Widzowie w kinach stałych na 1000 ludności	361	839	1051	666	Audience in fixed cinemas per 1000 population
Abonenci (stan na 31 grudnia) na 1000 ludności:					Subscribers (as of 31 December) per 1000 population:
radiowi	259	197	196	190	radio
telewizyjni	254	191	189	183	television
Obiekty noclegowe turystyki ^a (stan na 31 lipca)	431	316	367	361	Tourist accommodation establishments ^a (as of 31 July)
w tym hotele	49	92	112	126	of which hotels
Miejsca noclegowe ^a (stan na 31 lipca) na 10 tys. ludności	144,8	118,4	136,6	153,7	Number of beds ^a (as of 31 July) per 10 thousand population
Korzystający z noclegów ^a na 1000 ludności	278,7	378,3	505,6	448,7	Tourists accommodated ^a per 1000 population
ROLNICTWO AGRICULTURE					
Użytki rolne (stan w czerwcu) w tys. ha	1134,2	1078,8 ^b	1064,0	1055,4 ^b	Agricultural land (as of June) in thousand ha
w tym w dobrej kulturze rolnej w %	.	98,9 ^b	99,6	99,0 ^b	of which in good agricultural condition in %
Powierzchnia zasiewów (stan w czerwcu) w tys. ha	962,3	898,5 ^b	946,0	934,5 ^b	Sown area (as of June) in thousand ha
w tym w %:					of which in %:
zboża podstawowe (łącznie z mieszankami zbożowymi)	71,1	63,0 ^b	55,9	50,9 ^b	basic cereals (including mixtures)
ziemniaki	5,5	2,1 ^b	1,8	2,1 ^b	potatoes
buraki cukrowe	6,0	4,3 ^b	3,9	5,7 ^b	sugar beets
Zbiory w tys. t:					Crop production in thousand tonnes:
zboża podstawowe (łącznie z mieszankami zbożowymi)	1695,2	2063,5	2027,8	2100,8	basic cereals (including mixtures)
ziemniaki	1065,4	430,9	427,4	503,5	potatoes
buraki cukrowe	2368,6	1837,9	1750,7	3233,7	sugar beets
Plony z 1 ha w dt:					Yields per ha in dt:
zboża podstawowe (łącznie z mieszankami zbożowymi)	24,8	36,7	38,4	46,2	basic cereals (including mixtures)
ziemniaki	202	232	251	285	potatoes
buraki cukrowe	411	479	472	587	sugar beets
Zwierzęta gospodarskie (stan w czerwcu) na 100 ha użytków rolnych w szt.:					Livestock (as of June) per 100 hectares of agricultural land in heads:
bydło	37,3	43,2 ^b	46,6	48,3	cattle
trzoda chlewna (w 2000 r. – stan w końcu lipca):	179,6	165,9 ^b	124,5	98,5	pigs (in 2000 – as of the end of July):
Produkcja na 1 ha użytków rolnych:					Production per ha of agricultural land:
żywcza rzeźnego w przeliczeniu na mięso (łącznie z tłuszczami i podrobami) ^c w kg	267,9	299,6	343,0	340,6	of animals for slaughter in terms of meat (including fats and pluck) ^c in kg
mleka krowiego w l	594,2	805,1	872,4	994,7	of cows' milk in l
Ciągniki rolnicze w tys. szt. ^b	84,0	88,4 ^b	.	87,4 ^b	Agricultural tractors in thousand units ^b

a Od 2011 r. dotyczy obiektów posiadających 10 i więcej miejsc noclegowych. Od 2016 r. dane opracowano z uwzględnieniem imputacji dla jednostek, które odmówiły udziału w badaniu. b Dane Powszechnego Spisu Rolnego (2010, 2020); w 2021 r. - dane PSR 2020. c Dotyczy mięsa: wołowego, cielęcego, wieprzowego, baraniego, końskiego, drobiowego, koziego, króliczego i dziczyzny; w wadze poubojowej ciepłej. Od 2018 r. dane nie są porównywalne z danymi za lata poprzednie z uwagi na zmianę współczynników przeliczeniowych żywca rzeźnego na wagę poubojowej ciepłej.

U w a g a. W latach międzyspisowych dane dla użytków rolnych i ciągników rolniczych na podstawie badania cyklicznego przeprowadzanego co trzy lata. a Since 2011, data have concerned establishments with 10 and more bed places. Since 2016, data have been compiled taking into account imputation for units which refused to participate in the survey. b Data of the Agricultural Census (2010, 2020); for 2021 – data of the Agricultural Census 2020. c Data concern meat: beef, veal, pork, mutton, horseflesh, poultry, goat, rabbit and game; in post-slaughter warm weight. Since 2018, data have been incompatible with those for previous years due to the change of conversion rates in post-slaughter warm weight.

N o t e. In the intercensal years data for agricultural land and agricultural tractors on the basis of periodic survey conducted every three years.

II. WAŻNIEJSZE DANE O WOJEWÓDZTWIE (cd.)

MAJOR DATA ON THE VOIVODSHIP (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2010	2015	2021	SPECIFICATION
ROLNICTWO (dok.) AGRICULTURE (cont.)					
Zużycie nawozów w przeliczeniu na czysty składnik na 1 ha użytków rolnych w kg ^a :					Consumption of fertilizers in terms of pure ingredient per ha of agricultural land in kg ^a :
mineralnych lub chemicznych (łącznie z wieloskładnikowymi)	109,1	155,7 ^a	183,9	172,1 ^a	mineral or chemical (including mixed fertilisers)
wapniowych	94,9	48,2 ^a	67,6	110,6 ^a	lime
LEŚNICTWO FORESTRY					
Powierzchnia gruntów leśnych (stan na 31 grudnia) w tys. ha	413,2	429,6	431,2	431,8	Forest land (as of 31 December) in thousand hectares
Powierzchnia lasów (stan na 31 grudnia):					Forest areas (as of 31 December):
w tysiącach hektarów	403,2	419,6	421,3	421,9	in thousand hectares
na 1 mieszkańca w ha	0,2	0,2	0,2	0,2	per capita in ha
Lesistość (stan na 31 grudnia) w %	22,4	23,3	23,4	23,5	Forest cover (as of 31 December) in %
Pozyskanie drewna (grubizny) na 100 ha powierzchni lasów w m ³	295,6	381,1	410,8	510,9	Removals (timber) per 100 ha of forest area in m ³
PRZEMYSŁ INDUSTRY					
Produkcja sprzedana przemysłu:					Sold production of industry:
w milionach złotych (ceny bieżące)	.	44788,4	55132,4	81409,3	in million PLN (current prices)
rok poprzedni=100 (ceny stałe)	.	119,2	109,3	109,3	previous year=100 (constant prices)
2005=100 (ceny stałe)	.	141,4	174,2	232,4	2005=100 (constant prices)
na 1 zatrudnionego w zł (ceny bieżące)	.	326337	401523	558060	per employee in PLN (current prices)
na 1 mieszkańca w zł (ceny bieżące)	.	21341	26408	40222	per capita in PLN (current prices)
BUDOWNICTWO CONSTRUCTION					
Sprzedaż produkcji budowlano-montażowej ^b (ceny bieżące):					Sales of construction and assembly production ^b (current prices):
w milionach złotych	.	6146,8	8992,8	12869,3	in million PLN
na 1 mieszkańca w zł	.	2929	4307	6358	per capita in PLN
TRANSPORT – stan na 31 grudnia TRANSPORT – as of 31 December					
Linie kolejowe eksploatowane normalnotorowe ^c :					Railway lines operated – standard gauge ^c :
w kilometrach	1412	1259	1196	1199	in km
na 100 km ² powierzchni ogólnej w km	7,9	7,0	6,7	6,7	per 100 km ² of total area in km
Drogi publiczne o twardej nawierzchni (miejskie i zamiejskie):					Hard surface public roads (urban and non-urban):
w kilometrach	13767	15639	17263	19375	in km
na 100 km ² powierzchni ogólnej w km	76,6	87,0	96,1	107,8	per 100 km ² of total area in km

a Dane Powszechnego Spisu Rolnego (2010, 2020); w 2021 r. - dane PSR 2020. b Zrealizowanej przez podmioty budowlane – według miejsca wykonywania robót. c Dane dotyczą sieci kolejowej Polskich Kolei Państwowych (PKP) oraz od 2005 r. również innych podmiotów będących zarządcami infrastruktury kolejowej.

U w a g a. W latach międzypisowych dane dla użytków rolnych na podstawie badania cyklicznego przeprowadzanego co trzy lata.

a Data of the Agricultural Census (2010, 2020); for 2021 - data of the Agricultural Census 2020. b Realised by construction entities – by place of performing works. c Data concern rail network of Polskie Koleje Państwowe (PKP) as well as, since 2005, other entities which are administrators of railway infrastructure.

N o t e. In the intercensal years data for agricultural land on the basis of periodic survey conducted every three years.

II. WAŻNIEJSZE DANE O WOJEWÓDZTWIE (cd.)
MAJOR DATA ON THE VOIVODSHIP (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2010	2015	2021	SPECIFICATION
TRANSPORT – stan na 31 grudnia (dok.) TRANSPORT – as of 31 December (cont.)					
Samochody osobowe zarejestrowane ^a :					Registered passenger cars ^a :
w tysiącach sztuk	529,2	925,8	1103,4	1372,9	in thousand units
na 1000 ludności	256	441	529	680	per 1000 population
Placówki pocztowe ^b	471	466	399	405	Postal service offices ^b
na 100 tys. ludności	22,8	22,2	19,1	20,1	per 100 thousand population
HANDEL TRADE					
Sprzedaż detaliczna towarów (ceny bieżące):					Retail sales (current prices):
w milionach złotych	15520,4	19797,0	23739,7	30259,4	in million PLN
na 1 mieszkańca w zł	7501	9433	11371	14950	per capita in PLN
Sklepy (stan na 31 grudnia)	25983 ^c	18109	18497	17558	Shops (as of 31 December)
Liczba ludności (stan na 31 grudnia) na 1 sklep	80 ^c	116	113	115	Population (as of 31 December) per shop
FINANSE PUBLICZNE PUBLIC FINANCE					
Budżety gmin^d					Budgets of gminas^d
Dochody:					Revenue:
w milionach złotych	1479,1	3670,1	4667,6	8457,1	in million PLN
na 1 mieszkańca w zł	1176	2798	3543	6534	per capita in PLN
Wydatki:					Expenditure:
w milionach złotych	1553,5	4035,3	4604,1	8067,4	in million PLN
na 1 mieszkańca w zł	1236	3076	3495	6233	per capita in PLN
Budżety miast na prawach powiatu					Budgets of cities with powiat status
Dochody:					Revenue:
w milionach złotych	1418,8	2778,6	3828,3	5667,2	in million PLN
na 1 mieszkańca w zł	1748	3530	4970	7767	per capita in PLN
Wydatki:					Expenditure:
w milionach złotych	1571,2	3068,9	3652,9	5378,1	in million PLN
na 1 mieszkańca w zł	1936	3899	4743	7371	per capita in PLN
Budżety powiatów					Budgets of powiats
Dochody:					Revenue:
w milionach złotych	582,2	1149,3	1237,9	1825,2	in million PLN
na 1 mieszkańca w zł	463	876	940	1410	per capita in PLN
Wydatki:					Expenditure:
w milionach złotych	580,6	1222,4	1219,1	1771,5	in million PLN
na 1 mieszkańca w zł	462	932	925	1369	per capita in PLN
Budżet województwa					Budget of the Voivodship
Dochody:					Revenue:
w milionach złotych	180,7	821,6	962,9	1319,5	in million PLN
na 1 mieszkańca w zł	87	391	461	652	per capita in PLN
Wydatki:					Expenditure:
w milionach złotych	192,6	850,8	958,7	1215,5	in million PLN
na 1 mieszkańca w zł	93	405	459	601	per capita in PLN

a Od 2011 r. łącznie z posiadającymi pozwolenia czasowe (na okres 30 dni) wydane w końcu roku. b Dane dotyczą operatora wyznaczonego (do 2012 r. operatora publicznego); w 2000 r. placówki pocztowe i placówki usług telekomunikacyjnych. c Dane nieporównywalne w związku ze zmianą w 2004 r. metody badania sklepów. d Bez dochodów i wydatków gmin mających również status miasta na prawach powiatu.

a Since 2011, including with a temporary permission (for a period of 30 days) issued at the end of the year. b Data concern the appointed operator (until 2012 the public operator); in 2000 postal service offices and telecommunication service offices. c Data are not comparable due to a change in 2004 the method of the shop survey. d Excluding revenue and expenditure of gminas which are also cities with powiat status.

II. WAŻNIEJSZE DANE O WOJEWÓDZTWIE (dok.)

MAJOR DATA ON THE VOIVODSHIP (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2010	2015	2021	SPECIFICATION
INWESTYCJE. ŚRODKI TRWAŁE^a INVESTMENTS. FIXED ASSETS^a					
Nakłady inwestycyjne ^b (ceny bieżące):					Investment outlays ^b (current prices):
w milionach złotych	4800,8	10627,1	13971,1	14313,5	in million PLN
na 1 mieszkańca w zł	2320	5064	6692	7072	per capita in PLN
Wartość brutto środków trwałych ^c (stan na 31 grudnia; bieżące ceny ewidencyjne):					Gross value of fixed assets ^c (as of 31 December; current book-keeping prices):
w milionach złotych	62479,5	108800,7	155317,3	203887,3	in million PLN
na 1 mieszkańca w zł	30215	51842	74450	101048	per capita in PLN
RACHUNKI REGIONALNE^{de} REGIONAL ACCOUNTS^{de}					
Produkt krajowy brutto (ceny bieżące):					Gross domestic product (current prices):
w milionach złotych	36272	65328	79835	102446	in million PLN
na 1 mieszkańca w zł	17530	31127	38240	50246	per capita in PLN
Produkt krajowy brutto (ceny stałe) – rok poprzedni=100	.	103,1	103,8	99,5	Gross domestic product (constant prices) – previous year=100
Wartość dodana brutto (ceny bieżące):					Gross value added (current prices):
w milionach złotych	32193	57479	70833	90236	in million PLN
na 1 mieszkańca w zł	15559	27388	33928	44257	per capita in PLN
Nominalne dochody do dyspozycji brutto w sektorze gospodarstw domowych:					Gross nominal disposable income in the households sector:
w milionach złotych	26449	45143	51687	70382	in million PLN
na 1 mieszkańca w zł	12783	21509	24758	34520	per capita in PLN
Realne dochody do dyspozycji brutto w sektorze gospodarstw domowych – rok poprzedni=100	.	102,0	103,3	104,3	Gross real disposable income in the households sector – previous year=100
PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ W REJESTRZE REGON^f – stan na 31 grudnia ENTITIES OF THE NATIONAL ECONOMY IN THE REGON REGISTER^f – as of 31 December					
Ogółem: w tysiącach	168,7	186,0	193,5	215,7	Total: in thousands
na 10 tys. ludności	816	886	927	1069	per 10 thousand population
Osoby prawne i jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej:					Legal persons and organisational entities without legal personality:
w tysiącach	31,5	43,1	51,5	57,3	in thousands
2000=100	100,0	136,7	163,4	181,7	2000=100
w tym:					of which:
spółdzielnie	1,1	1,0	1,0	0,6	cooperatives
spółki handlowe	6,5	11,4	15,5	19,5	commercial companies
w tym z udziałem kapitału zagranicznego	1,2	1,7	1,8	1,5	of which with foreign capital participation
spółki cywilne	13,9	12,8	13,4	13,7	civil law partnerships
Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą:					Natural persons conducting economic activity:
w tysiącach	137,2	142,9	142,0	158,5	in thousands
2000 = 100	100,0	104,2	103,5	115,5	2000 = 100
na 10 tys. ludności	663	681	681	785	per 10 thousand population

a Dane za 2000 r. nieporównywalne w związku z nowelizacją w 2002 r. ustawy o rachunkowości. b Według lokalizacji inwestycji. c Według siedziby jednostki lokalnej rodzaju działalności. d W rubryce dla 2021 r. dane dotyczą 2020 r. e Patrz uwagi do działu „Rachunki regionalne”, ust. 13 na str. 208. f Bez osób prowadzących gospodarstwa indywidualne w rolnictwie.

a Data for 2000 are not comparable due to the amendment of the Accounting Act in 2002. b By investment location. c By seat of a local kind-of-activity unit. d In the column for 2021, data concern 2020. e See notes to the chapter „Regional accounts”, item 13 on page 208. f Excluding persons tending private farms in agriculture.

Uwagi ogólne

1. Dane zamieszczone w Roczniku – jeśli nie zaznaczono inaczej – podano w **każdorazowym podziale administracyjnym kraju**.

W tablicach zawierających informacje w podziale na **miasta i wieś**, przez „**miasta**” rozumie się gminy miejskie oraz miasta w gminach miejsko-wiejskich, przez „**wieś**” – gminy wiejskie oraz obszary wiejskie w gminach miejsko-wiejskich.

2. Dane prezentowane są w układzie **Jednostek Terytorialnych do Celów Statystycznych (NUTS)** obowiązującej w krajach Unii Europejskiej, wprowadzonej rozporządzeniem Nr 1059/2003 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 26 maja 2003 r. (Dz. Urz. UE L 154 z 21 czerwca 2003 r.) z późn. zm. Klasyfikacja została ustanowiona w celu zbierania, opracowania i rozpowszechniania na obszarze Unii Europejskiej porównywalnych danych dla statystyk regionalnych. Od 1 stycznia 2021 r. obowiązują zmiany wprowadzone Rozporządzeniem Komisji (UE) 2019/1755 z dnia 8 sierpnia 2019 r. Polska podzielona jest na 3 poziomy NUTS:

- NUTS 1 – **makroregiony** (grupujące województwa) – 7 jednostek,
- NUTS 2 – **regiony** (województwa lub ich części) – 17 jednostek,
- NUTS 3 – **podregiony** (grupujące powiaty) – 73 jednostki.

3. Prezentowane dane – jeśli nie zaznaczono inaczej – dotyczą **całej gospodarki narodowej**.

4. Prezentowane informacje zostały przedstawione stosownie do zakresu prowadzonych badań, uwzględniających podmioty klasyfikowane według kryterium **liczby pracujących** i – jeśli nie zaznaczono inaczej – obejmują podmioty o liczbie pracujących:

- do 9 osób,
- od 10 do 49 osób,
- 50 osób i więcej.

5. Dane prezentuje się:

1) w układzie **Polskiej Klasyfikacji Działalności – PKD 2007**, opracowanej na podstawie Statystycznej Klasyfikacji Działalności Gospodarczej we Wspólnocie Europejskiej – Statistical Classification of Economic Activities in the European Community – NACE Rev. 2. PKD 2007 wprowadzona została z dniem 1 stycznia 2008 r. rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 24 grudnia 2007 r. (Dz. U. Nr 251, poz. 1885, z późn. zm.).

W ramach PKD 2007 dokonano dodatkowego grupowania, ujmując pod pojęciem „**Przemysł**” sekcje: „Górnictwo i wydobywanie”, „Przetwórstwo przemysłowe”, „Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych” oraz „Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją”.

Pod pojęciem „**Pozostałe usługi**” ujęte są sekcje: „Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna”, „Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca”, „Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne”, „Edukacja”, „Opieka zdrowotna i pomoc społeczna”, „Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją”, „Pozostała działalność usługowa” oraz „Gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników; gospodarstwa domowe produkujące wyroby i świadczące usługi na własne potrzeby”;

2) według **sektorów instytucjonalnych** – wyłącznie w zakresie rachunków regionalnych;

3) według **sektorów własności**:

- **sektor publiczny** – grupujący własność państwową (Skarbu Państwa i państwowych osób prawnych), własność jednostek samorządu terytorialnego oraz „własność mieszaną” z przewagą kapitału (mienia) podmiotów sektora publicznego,
- **sektor prywatny** – grupujący własność prywatną krajową (osób fizycznych i pozostałych jednostek prywatnych), własność zagraniczną (osób zagranicznych) oraz „własność mieszaną” z przewagą kapitału (mienia) podmiotów sektora prywatnego i brakiem przewagi sektorowej w kapitale (mieniu) podmiotu.

„Własność mieszaną” określana jest głównie dla spółek i wyznaczana na podstawie struktury kapitału (mienia) deklarowanego we wniosku rejestracyjnym spółki.

6. Dane – jeśli nie zaznaczono inaczej – opracowano zgodnie z **każdorazowym stanem organizacyjnym gospodarki narodowej**.

General notes

1. Data in the Yearbook, unless otherwise indicated, are presented according to **administrative division of the country in a given period**.

In the tables containing information divided into **urban areas** and **rural areas**, the term “**urban areas**” is understood as urban gminas and towns in urban-rural gminas, while the term “**rural areas**” is understood as rural gminas and rural area in urban-rural gminas.

2. Data are presented in accordance with the **Classification of Territorial Units for Statistics (NUTS)**, obligatory in the countries of the European Union, introduced according to the Regulation No. 1059/2003 of the European Parliament and of the Council of 26 May 2003 (Official Journal of the EU L 154, 21 June 2003) as amended. Classification was established to enable the collection, compilation and dissemination of harmonised regional statistical data in the European Union. From 1 January 2021 there are changes applied by Commission Regulation (EU) 2019/1755 of 8 August 2019. Poland is divided into 3 levels NUTS:

- NUTS 1 – **macroregions** (grouping voivodships) – 7 units,
- NUTS 2 – **regions** (voivodships or their parts) – 17 units,
- NUTS 3 – **subregions** (grouping powiats) – 73 units.

3. Presented data, unless otherwise indicated, concern the **entire national economy**.

4. Information is presented in compliance with the scope of conducted surveys, considering entities classified according to the criterion of the **number of persons employed** and, unless otherwise indicated, include entities employing:

- up to 9 persons,
- from 10 to 49 persons, and more,
- 50 persons and more.

5. Data are presented:

1) according to the **Polish Classification of Activities – PKD 2007**, compiled on the basis of the Statistical Classification of Economic Activities in the European Community – NACE Rev. 2. PKD 2007 was introduced on 1 January 2008 by the Regulation of the Council of Ministers of 24 December 2007 (Journal of Laws No. 251, item 1885, as amended).

The item “**Industry**” was introduced, including NACE Rev. 2 sections: “Mining and quarrying”, “Manufacturing”, “Electricity, gas, steam and air conditioning supply” as well as “Water supply; sewerage, waste management and remediation activities”, as an additional grouping.

The item “**Other services**” was introduced including sections: “Professional, scientific and technical activities”, “Administrative and support service activities”, “Public administration and defence; compulsory social security”, “Education”, “Human health and social work activities”, “Arts, entertainment and recreation”, “Other service activities” as well as “Activities of households as employers; undifferentiated goods- and services-producing activities of households for own use”;

2) according to **institutional sectors** – exclusively within the scope of regional accounts;

3) according to **ownership sectors**:

- **public sector** – grouping state ownership (of the State Treasury and state legal persons), the ownership of local government units as well as “mixed ownership” with a predominance of capital (property) of public sector entities,
- **private sector** – grouping private domestic ownership (of natural persons and other private entities), foreign ownership (of foreign persons) as well as “mixed ownership” with a predominance of capital (property) of private sector entities and lack of predominance of public or private sector in capital (property) of the entity.

“Mixed ownership” is defined mainly for companies and determined on the basis of the capital (property) structure as declared in a company’s registration application.

6. Data, unless otherwise indicated, are compiled in accordance with the **respective organisational status of units of the national economy**.

7. Data according to NACE Rev. 2 sections as well as according to territorial division are compiled, unless otherwise indicated, using the enterprise method.

7. Dane w podziale według sekcji PKD 2007 oraz w podziale terytorjalnym opracowano – jeśli nie zaznaczono inaczej – tzw. metodą przedsiębiorstw.

Metoda przedsiębiorstw (podmiotowa) oznacza przyjmowanie całych podmiotów gospodarki narodowej za podstawę grupowania wszystkich danych charakteryzujących ich działalność według poszczególnych poziomów klasyfikacyjnych i podziałów terytorjalnych.

8. Przez **podmioty gospodarki narodowej** rozumie się jednostki prawne, tj. osoby prawne, jednostki organizacyjne nie mające osobowości prawnej oraz osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą.

Pod pojęciem **podmiotów gospodarczych** rozumie się podmioty prowadzące działalność gospodarczą (produkcyjną i usługową) na własny rachunek w celu osiągnięcia zysku.

9. Z ważniejszych klasyfikacji, według których prezentuje się dane w Roczniku – obok PKD 2007 – należy wymienić:

- 1) **Klasyfikację Zawodów i Specjalności (KZIS)**, na podstawie której dokonuje się grupowania radnych organów jednostek samorządu terytorialnego, zatrudnionych i ich wynagrodzeń oraz bezrobotnych; klasyfikacja opracowana na podstawie Międzynarodowej Standardowej Klasyfikacji Zawodów (ISCO-08) wprowadzona została z dniem 1 stycznia 2015 r. rozporządzeniem Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 7 sierpnia 2014 r. (Dz. U. z 2021 r. poz. 2285, z późn. zm.) w miejsce obowiązującej do 31 grudnia 2014 r.;
- 2) **Polską Klasyfikację Wyrobów i Usług – PKWiU 2015**, na podstawie której dokonuje się grupowania wyrobów i towarów; PKWiU 2015, opracowana na podstawie międzynarodowych klasyfikacji i nomenklatur, wprowadzona została z dniem 1 stycznia 2016 r. rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 4 września 2015 r. (Dz. U. poz. 1676) w miejsce PKWiU 2008 obowiązującej do 31 grudnia 2015 r.;
- 3) **Klasyfikację Spożycia Indywidualnego według Celu (COICOP)**, na podstawie której dokonuje się grupowania spożycia produktów (wyrobów i usług) w sektorze gospodarstw domowych oraz wydatków na towary i usługi konsumpcyjne w gospodarstwach domowych (przyjętych również do opracowania wskaźników cen);
- 4) **Polską Klasyfikację Obiektów Budowlanych (PKOB)**, na podstawie której dokonuje się grupowania obiektów budowlanych; PKOB, opracowana na podstawie Klasyfikacji Obiektów Budowlanych (CC), wprowadzona została z dniem 1 stycznia 2000 r. rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 30 grudnia 1999 r. (Dz. U. poz. 1316, z późn. zm.);
- 5) **Klasyfikację Środków Trwałych (KŚT)**, na podstawie której dokonuje się grupowania środków trwałych według rodzajów; KŚT 2016 wprowadzona została z dniem 1 stycznia 2017 r. rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 3 października 2016 r. (Dz. U. poz. 1864), w miejsce obowiązującej do 31 grudnia 2016 r.

10. Dane w **cenach bieżących** odpowiadają uzyskanym dochodom, poniesionym wydatkom lub wartości wyrobów, usług itp. W tablicach i na mapach, w których nie określono cen, dane liczbowe wyrażono w cenach bieżących.

Cena bazowa definiowana jest jako kwota pieniędzy otrzymywana przez producenta (w tym także przez jednostkę handlową) od nabywcy za jednostkę produktu (wyrobu lub usługi), pomniejszona o podatki od produktu oraz o ewentualne rabaty i opusty, powiększona o dotacje otrzymywane do produktu.

Podatki od produktów obejmują: podatek od towarów i usług – VAT (od produktów krajowych i z importu), podatki i dła od importu (łącznie z podatkiem akcyzowym) oraz inne podatki od produktów, jak podatek akcyzowy od produktów krajowych i podatki od niektórych rodzajów usług (np. od gier losowych i zakładów wzajemnych oraz od 2010 r. zryczałtowany podatek od towarów i usług od okazjonalnych przewozów osób autobusami zarejestrowanymi za granicą).

11. Jako **cenę stałą** przyjęto w przypadku:

- 1) produkcji rolniczej – średnie krajowe ceny bieżące z roku poprzedzającego rok badany, z wyjątkiem ziemniaków, warzyw i owoców, w przypadku których przyjmuje się średnie ceny z dwóch kolejnych lat, tj. z roku poprzedzającego rok badany i z roku badanego;
- 2) produkcji sprzedanej przemysłu:
 - ceny stałe 2005 r. (średnie ceny bieżące 2005 r.) dla lat 2006–2010,
 - ceny stałe 2010 r. (średnie ceny bieżące 2010 r.) dla lat 2011–2015,
 - ceny stałe 2015 r. (średnie ceny bieżące 2015 r.) od 2016 r.

12. **Liczby względne (wskaźniki, odsetki)** obliczono z reguły na podstawie danych bezwzględnych wyrażonych z większą dokładnością niż podano w tablicach.

In the **enterprise (entity) method**, the entire organisational unit of entities in the national economy is the basis for grouping all data describing their activity according to individual classification levels and territorial divisions.

8. The term **entities of the national economy** is understood as legal entities, i.e. legal persons, organisational entities without legal personality as well as natural persons conducting economic activity.

The term **economic entities** is understood as entities conducting economic activity (production and service) on their own-account in order to earn a profit.

9. Other than NACE Rev. 2, among the more important classifications, according to which data are presented in the Yearbook, the following should be mentioned:

- 1) the **Occupations and Specialisations Classification (KZIS)**, on the basis of which councillors of organs of local government units, paid employees and their wages and salaries as well as the unemployed are grouped; the classification, compiled on the basis of the International Standard Classification of Occupations (ISCO-08), was introduced on 1 January 2015 by the Regulation of the Minister of Labour and Social Policy of 7 August 2014 (Journal of Laws 2021 item 2285, as amended) replacing the classification which was in force until 31 December 2014;
- 2) the **Polish Classification of Goods and Services – PKWiU 2015**, on the basis of which products and goods are grouped; compiled on the basis of international classifications and nomenclatures, and introduced on 1 January 2016 by the Regulation of the Council of Ministers of 4 September 2015 (Journal of Laws item 1676) replacing the classification PKWiU 2008 which was in force until 31 December 2015;
- 3) the **Classification of Individual Consumption by Purpose (COICOP)**, on the basis of which final consumption expenditure of products (goods and services) of the households sector as well as expenditure on consumer goods and services of households (also adopted for compiling price indices) are grouped;
- 4) the **Polish Classification of Types of Construction (PKOB)**, on the basis of which type of constructions are grouped; PKOB, compiled on the basis of the Classification of Types of Constructions (CC), was introduced on 1 January 2000 by the Regulation of the Council of Ministers, of 30 December 1999 (Journal of Laws item 1316, as amended);
- 5) the **Classification of Fixed Assets (KŚT)**, on the basis of which fixed assets are grouped according to type; KŚT 2016 was introduced on 1 January 2017 by the Regulation of the Council of Ministers of 3 October 2016 (Journal of Laws item 1864), replacing the classification which was in force until 31 December 2016.

10. Data in **current prices** correspond to obtained revenue, incurred expenditure or the value of products, services, etc. In tables and maps in which prices are not defined, data are expressed in current prices.

Basic price is defined as the amount of money received by a producer (trade entities included) from a buyer for a unit of product (good or service), decreased by the tax on the product as well as by applicable rebates and deductions, and increased by subsidies received for the product.

Taxes on products include: value added tax – VAT (on domestic products and on imports), taxes and customs duties on imports (including excise tax) as well as other taxes on products, such as excise tax on domestic products and taxes on selected types of services (e.g. on games of chance and mutual betting and until 2010 lump sum tax on goods and services from occasional transport of passengers in buses with foreign registration).

11. **Constant prices** were adopted as follows:

- 1) agricultural output – average national current prices from the year preceding the reference year, with the exception of potatoes, vegetables and fruit, in case of which average prices from two consecutive years are adopted, i.e. from the year preceding the surveyed year and from the surveyed year;
- 2) sold production of industry:
 - 2005 constant prices (2005 average current prices) for 2006–2010,
 - 2010 constant prices (2010 average current prices) for 2011–2015,
 - 2015 constant prices (2015 average current prices) since 2016.

12. **Relative numbers (indices, percentages)** are, as a rule, calculated on the basis of absolute data expressed with higher precision than that presented in the tables.

Wskaźniki dynamiki – w przypadku zmian metodycznych, zmian kategorii ceny przyjmowanej do wyceny produkcji, zmian systemu cen stałych oraz zmian systemu wag do obliczania wskaźników cen w poszczególnych okresach – obliczono w warunkach porównywalnych.

Wskaźniki jednopodstawowe obliczono metodą nawiązania łańcuchowego.

13. Do przeliczeń danych według liczby ludności – jeśli nie zaznaczono inaczej – przyjęto liczbę ludności według krajowej definicji zamieszkania, opracowaną metodą bilansową.

Przy **przeliczaniu na 1 mieszkańca (1000 ludności itp.)** danych według stanu w końcu roku (np. łóżka w szpitalach, środki trwałe) przyjęto liczbę ludności według stanu na 31 grudnia, a przy przeliczaniu danych charakteryzujących wielkość zjawiska w ciągu roku (np. ruch naturalny ludności, produkcja) – według stanu na 30 czerwca.

Do przeliczeń przyjęto liczbę ludności opracowaną – jeśli nie zaznaczono inaczej – za lata 2000–2009 (w przypadku wskaźników dynamiki – lata 2001–2010) na bazie wyników Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2002, przy czym dla lat 2000 i 2001 według podziału administracyjnego obowiązującego na 31 grudnia 2002 r., – dla lat 2010–2019 (w przypadku wskaźników dynamiki – lata 2011–2020) na bazie wyników Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2011, przy czym dla 2010 r. – według podziału administracyjnego obowiązującego w dniu 31 grudnia 2011 r.; – od 2020 r. (w przypadku wskaźników dynamiki – od 2021 r.) na bazie wyników Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2021.

14. Dane – jeśli nie zaznaczono inaczej – nie obejmują jednostek budżetowych prowadzących działalność w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego.

15. Niektóre informacje zostały podane na podstawie danych nieostatecznych i mogą ulec zmianie w następnych publikacjach Głównego Urzędu Statystycznego.

16. Ze względu na zaokrąglenia danych, w niektórych przypadkach sumy składników mogą się nieznacznie różnić od podanych wielkości „ogółem”.

17. Informacje statystyczne pochodzące ze źródeł spoza Głównego Urzędu Statystycznego opatrzone odpowiednimi notami, zgodnie z zasadą, że jako źródłodawcę podaje się instytucję przekazującą informacje prezentowane w tabelicy za ostatni rok.

18. W Roczniku zastosowano skróty nazw niektórych poziomów klasyfikacyjnych; zestawienie zastosowanych skrótów i pełnych nazw podaje się poniżej:

skrót abbreviation	pełna nazwa full name
-----------------------	--------------------------

POLSKA KLASYFIKACJA DZIAŁALNOŚCI – PKD 2007
STATISTICAL CLASSIFICATION OF ECONOMIC ACTIVITIES IN THE EUROPEAN COMMUNITY – NACE Rev. 2

sekcje sections	
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę	Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja	Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją
Handel; naprawa pojazdów samochodowych Trade; repair of motor vehicles	Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles and motorcycles
Zakwaterowanie i gastronomia Accommodation and catering	Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi Accommodation and food service activities
Obsługa rynku nieruchomości	Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości
Administrowanie i działalność wspierająca	Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca
działy divisions	
Budowa budynków	Roboty budowlane związane ze wznoszeniem budynków
Budowa obiektów inżynierii lądowej i wodnej	Roboty związane z budową obiektów inżynierii lądowej i wodnej

*

*

Wyjaśnienia metodyczne dotyczące podstawowych pojęć i metod opracowania danych liczbowych znajdują się w uwagach do poszczególnych działów, a bardziej szczegółowe informacje dotyczące poszczególnych dziedzin statystyki w publikacjach tematycznych oraz w serii „Metodologia badań statystycznych”.

Methodological explanations concerning basic definitions and methods of compiling statistical data are contained in the notes to individual chapters, while more detailed information on particular fields of statistics can be found in thematic publication as well as in the series “Statistical Research Methodology”.

Uwagi do działów

Warunki naturalne i ochrona środowiska

1. Informacje o **stanie geodezyjnym i kierunkach wykorzystania powierzchni województwa** ujmowane są według form władania i grup rejestrowych w oparciu o ewidencję gruntów i budynków wprowadzoną rozporządzeniem Ministra Rozwoju, Pracy i Technologii z dnia 27 lipca 2021 r. w sprawie ewidencji gruntów i budynków (Dz. U. poz. 1390), wcześniej – Ministra Rozwoju Regionalnego i Budownictwa z dnia 29 marca 2001 r. (Dz. U. z 2019 r. poz. 393).

2. **Zużycie wody** obejmuje ilość wody zużytej na potrzeby gospodarki narodowej i ludności, pochodzącej z ujęć własnych bądź z sieci wodociągowej lub zakupionej od innych jednostek.

3. Jako **ścieki wymagające oczyszczenia** przyjęto ścieki odprowadzane siecią kanałów lub rowów otwartych bezpośrednio do wód lub do ziemi albo do sieci kanalizacyjnej z jednostek produkcyjnych (łącznie z zanieczyszczonymi wodami z odwadniania zakładów górniczych i chłodniczymi), z innych jednostek oraz z gospodarstw domowych.

4. Informacje o **emisji i redukcji zanieczyszczeń powietrza** dotyczą zakładów szczególnie uciążliwych dla czystości powietrza dotyczą jednostek ustalonych przez Ministra Ochrony Środowiska i Zasobów Naturalnych na podstawie określonej wysokości opłat wniesionych w 1986 r. za roczną emisję substancji zanieczyszczających powietrze według stawek określonych w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 13 stycznia 1986 r. w sprawie opłat za gospodarce korzystanie ze środowiska i wprowadzanie w nim zmian (Dz. U. z 1986 r. Nr 7, poz. 40, z późn. zm.).

Dane o emisji pyłów i gazów obejmują emisję zorganizowaną (z urządzeń technologicznych i ogrzewczych) oraz niezorganizowaną (z hałd, składowisk, w toku przeładunku, z hałd produkcyjnych itp.).

5. **Ochrona przyrody** polega na zachowaniu, zrównoważonym użytkowaniu oraz odnawianiu zasobów, tworów i składników przyrody.

Podstawą prawną regulującą ustanowienie form ochrony przyrody jest ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2021 r. poz. 1098, z późn. zm.).

6. **Odpady** oznaczają każdą substancję lub przedmiot, których posiadacz pozbywa się, zamierza pozbyć się lub do których pozbycia się intends obowiązywać.

Dane o odpadach opracowano w oparciu o ustawę z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (Dz. U. z 2021 r. poz. 779, z późn. zm.).

7. Dane o **odpadach komunalnych** dotyczą odpadów powstających w gospodarstwach domowych (z wyłączeniem pojazdów wycofanych z eksploatacji), a także odpadów niezawierających odpadów niebezpiecznych pochodzących od innych wytwórców odpadów, które ze względu na swój charakter lub skład są podobne do odpadów powstających w gospodarstwach domowych.

8. Dane o **nakładach na środki trwałe służące ochronie środowiska i gospodarce wodnej** oraz ich efektach rzeczowych prezentuje się zgodnie z Polską Klasyfikacją Statystyczną dotyczącą Działalności i Urzędzeń Związanych z Ochroną Środowiska, wprowadzoną rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 2 marca 1999 r. (Dz. U. Nr 25, poz. 218). Klasyfikacja ta opracowana została na podstawie Międzynarodowej Standardowej Statystycznej Klasyfikacji EKG/ONZ dotyczącej Działalności i Urzędzeń Związanych z Ochroną Środowiska oraz Europejskiego Systemu Zbierania Informacji Ekonomicznych dotyczących Środowiska (SERIEE) wdrożonego przez Unię Europejską.

Samorząd terytorialny

1. Z dniem 1 stycznia 1999 r. na mocy ustawy z dnia 24 lipca 1998 r. o wprowadzeniu zasadniczego trójstopniowego podziału terytorialnego państwa, (Dz. U. Nr 96 poz. 603) wprowadzono nowy zasadniczy trójstopniowy podział terytorialny państwa, którego jednostkami są: gminy, powiaty i województwa.

Gmina jest podstawową jednostką terytorialnego podziału kraju. Jednostkami pomocniczymi w gminach są m.in. sołectwa, których organizację i zakres działania określa właściwa rada gminy odrębnym statutem.

2. Kadencja prezydentów, burmistrzów, wójtów oraz rad gmin, rad miejskich na prawach powiatu i rad powiatów trwa 5 lata, licząc od dnia wyborów.

Notes to chapters

Environment and environmental protection

1. Information regarding the **geodesic status and directions of land use** is classified according to ownership and register groups of land included in the land register introduced by the Regulation of the Minister of Development, Labour and Technology of 27 July 2021 on the register of land and buildings (Journal of Laws item 1390), formerly – of the Minister of Regional Development and Construction of 29 March 2001 (Journal of Laws 2019 item 393).

2. **Water consumption** consists of the amount of water used for the needs of national economy and population, coming from either own intakes or a water supply network or purchased from other entities.

3. **Wastewater requiring treatment** is understood as water discharged by means of channel or open ditch systems directly into waters, into the ground or to sewage network from production entities (including contaminated drainage water from mines and cooling water), other entities as well as households.

4. Information regarding **emission and reduction of air pollutants** concerns plants of significant nuisance to air quality concerns units established by the Minister of Environmental Protection and Natural Resources on the basis of the defined amount of fees borne in 1986 for the annual emission of substances polluting the air, according to rates defined in the Regulation of the Council of Ministers of 13 January 1986 on payments for economic use of the environment and modifications to it (Journal of Laws 1986 No. 7, item 40, as amended).

Data regarding emission of particulate and gaseous pollutants include organized emission (from technological and heating facilities) and unorganized emission (from waste dumps and landfills, in the course of reloading, from production halls etc.).

5. **Nature protection** consists in maintenance, sustainable use and renewal of natural resources, objects and elements of nature.

The legal basis regulating establishing forms of nature protection is the Act of 16 April 2004 on Nature Protection (Journal of Laws 2021 item 1098, as amended).

6. **Waste** means any substance or object, which the holder discards, intends to discard or is required to discard.

Data on waste have been compiled on the basis of the Act of 14 December 2012 on waste (Journal of Laws 2021 item 779, as amended).

7. Data on **municipal waste** concern waste generated by households (excluding discarded vehicles) as well as waste not containing hazardous waste originating from other producers of waste, which, because of its character or composition, is similar to waste from households.

8. Data regarding **outlays on fixed assets and tangible effects of investments in environmental protection and water management** are presented in accordance with the Polish Statistical Classification of Environmental Protection and Facilities, introduced on the basis of the Regulation of the Council of Ministers of 2 March 1999 (Journal of Laws No. 25, item 218). This classification was compiled on the basis of the ECE/UN Single European Standard Statistical Classification of Environmental Protection Activities and Facilities as well as the European System for the Collection of Economic Information on the Environment (SERIEE) implemented by the European Union.

Local government

1. On 1 January 1999 a new fundamental three-tier territorial division of the country (The Act on the introduction of the basic three-tier territorial division of the state Journal of Laws No. 96 item 603, dated 24 July 1998) was introduced, the units of which are: gminas, powiats and voivodships.

A gmina is a basic unit of the country's territorial structure. Auxiliary units in gminas are, among others, village administrator's offices. Their organization and scope of activity is outlined by individual gmina councils in a separate statute.

2. Term of presidents, mayors, village mayors as well as gmina councils, city councils in cities with powiat status and powiat councils lasts 5 years, starting from the day of election.

3. Prezentowane informacje o **administracji publicznej** dotyczą zatrudnienia i wynagrodzeń w administracji państwowej i samorządu terytorialnego oraz samorządowych kolegiach odwoławczych i obejmują jednostki zaliczane według PKD 2007 do grupy „Administracja publiczna oraz polityka gospodarcza i społeczna” w sekcji „Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne”.

Do **administracji państwowej** zalicza się:

- 1) naczelnie i centralne organy administracji łącznie z pracownikami zatrudnionymi w ich placówkach zagranicznych:
 - instytucje naczelnie i centralne (np. kancelarie: Sejm, Senatu i Prezydenta, ministerstwa, urzędy centralne),
 - terenowe organy administracji rządowej niezespolonej (np. izby administracji skarbowej i urzędy skarbowe i celne, okręgowe inspektoraty pracy, urzędy statystyczne, regionalne izby obrachunkowe oraz do 2010 r. gospodarstwa pomocnicze jednostek budżetowych);
- 2) terenowe organy administracji rządowej zespolonej: urzędy wojewódzkie, jednostki pomocniczej działalności usługowej (np. inspektoraty: inspekcji handlowej, nadzoru budowlanego, weterynarii, farmaceutyczne, ochrony środowiska, ochrony roślin i nasiennictwa oraz urzędy ochrony zabytków i kuratoria oświaty);
- 3) niektóre agencje państwowe (np. Agencję Rezerw Materiałowych, Polską Agencję Rozwoju Przedsiębiorczości oraz od 2009 r. Agencję Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa) oraz jednostki pomocnicze administracji państwowej wraz z oddziałami regionalnymi.

Do **administracji samorządu terytorialnego** zalicza się:

- 1) gminy i miasta na prawach powiatu:
 - urzędy gmin i jednostki pomocniczej działalności usługowej (np. jednostki usług komunalnych oraz od 2009 r. zarządy dróg),
 - urzędy miast na prawach powiatu i jednostki pomocniczej działalności usługowej (np. ośrodki dokumentacji geodezyjno-kartograficznej oraz od 2009 r. zarządy dróg);
- 2) powiaty, tj. starostwa powiatowe i jednostki pomocniczej działalności usługowej (np. urzędy pracy, zarządy dróg);
- 3) województwa, tj. urzędy marszałkowskie i wojewódzkie samorządowe jednostki organizacyjne (np. urzędy pracy, zarządy melioracji i urzędzeń wodnych oraz od 2009 r. zarządy dróg).

4. Dane o przeciętnych wynagrodzeniach w administracji państwowej nie uwzględniają wynagrodzeń osób zatrudnionych w placówkach zagranicznych.

Wymiar sprawiedliwości

1. Dane o przestępstwach stwierdzonych opracowano według klasyfikacji Kodeksu karnego (ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny, tekst jednolity: Dz.U. z 2022 r., poz. 1138, z późn. zm.) i Kodeksu karnego skarbowego (ustawa z dnia 10 września 1999 r. Kodeks karny skarbowy, tekst jednolity: Dz.U. z 2022 r. poz. 859, z późn. zm.) lub innych ustaw szczególnych.

Artykuły kodeksu karnego dotyczące rodzajów przestępstw wymienionych w tabelicy 1 (13) na str. 25:

- przeciwko życiu i zdrowiu – art. 148–162,
- przeciwko bezpieczeństwu powszechnemu i bezpieczeństwu w komunikacji – art. 163–180,
- przeciwko wolności, wolności sumienia i wyznania – art. 189–196,
- przeciwko wolności seksualnej i obyczajności – art. 197–205,
- przeciwko rodzinie i opiece – art. 206–211,
- przeciwko czci i nietykalności cielesnej – art. 212–217,
- przeciwko mieniu – art. 278–295,

2. **Przestępstwo stwierdzone** jest to zdarzenie, co do którego w zakończonym postępowaniu przygotowawczym potwierdzono, że jest przestępstwem. Przestępstwo – zgodnie z Kodeksem karnym z 1997 r. – jest to zbrodnia lub występki ścigany z oskarżenia publicznego lub z oskarżenia prywatnego, zgodnie z Kodeksem karnym skarbowym – jest to przestępstwo skarbowe.

Przestępstwo stwierdzone w zakończonym postępowaniu przygotowawczym, w którym ustalono przynajmniej jednego podejrzanego, jest to **przestępstwo wykryte**.

U w a g a. Dane o przestępstwach stwierdzonych od 2014 r. nie obejmują czynów karalnych popełnionych przez nieletnich. Zgodnie z obowiązującą metodologią stwierdzenie popełnienia czynów karalnych przez nieletnich dokonywane jest w postępowaniu są-

3. Information presented concerning **public administration** involves employment and wages and salaries in the state administration, local government administration and local government appeal councils and covers units included, in accordance with NACE Rev. 2, in the group "Public administration and economic and social policy" in the section "Public administration and defence; compulsory social security".

State administration comprises:

- 1) principle and central organs of administration including the personnel employed in their foreign units:
 - principle and central institutions (e.g., chancelleries of: the Sejm, the Senate and the President, ministries, central offices),
 - territorial organs of non-combined government administration (e.g., chambers of tax administration, tax offices and customs offices, district work inspectorates, statistical offices, regional chambers of audit and until 2010 auxiliary units of budgetary units);
- 2) territorial organs of combined government administration: voivodship offices, auxiliary service units (e.g., inspectorates of: trade, construction supervision, veterinary, pharmaceutical, environmental protection, plant protection and seed production as well as monument preservation offices and school superintendent's offices);
- 3) some state agencies (e.g., Material Reserves Agency, Polish Agency for Enterprise Development and since 2009 Agency for Restructuring and Modernisation of Agriculture) and auxiliary entities of state administration with regional units.

Local government administration comprises:

- 1) gminas and cities with powiat status:
 - gmina offices and auxiliary service units (e.g., municipal service entities and since 2009 public road boards),
 - offices of cities with powiat status and auxiliary service units (e.g., geodetic and cartographic documentation centres and since 2009 public road boards);
- 2) powiaty, i.e., powiat starost offices and auxiliary service units (e.g., labour offices, public road boards);
- 3) voivodships, i.e., marshals' offices and voivodship government organizational entities (e.g., labour offices, drainage and water facility boards and since 2009 public road boards).
- 4) Data concerning average wages and salaries in the state administration do not include wages and salaries of persons employed in foreign entities.

Justice

1. Data concerning ascertained crimes have been prepared in accordance with the classification of the Criminal Code (Act of 6 June 1997 The Law of Criminal Code, uniform text: Journal of Laws 2022 item 1138, as amended) and the Penal Fiscal Code (Act of 10 September 1999 The Law of Penal Fiscal Code, unified text: Journal of Laws 2022 item 859, as amended) or other specific laws.

Articles of the Criminal Code on the types of crimes listed in the table 1 (13) on page 25:

- against life and health – Art. 148–162,
- against public safety and safety in transport – Art. 163–180,
- against freedom, freedom of conscience and religion – Art. 189–196,
- against sexual freedom and morals – Art. 197–205,
- against the family and guardianship – Art. 206–211,
- against good name and personal integrity – Art. 212–217,
- against property – Art. 278–295,

2. An **ascertained crime** is an event which after the completion of preparatory proceedings, was confirmed as a crime. In connection with the Criminal Code of 1997 crime is a felony or misdemeanour prosecuted upon by public accusation or private accusation, in connection with the Penal Fiscal Code – is a fiscal offence.

An ascertained crime in completed preparatory proceeding, in which at least one suspect was found is a **detected crime**.

Note. Data about ascertained crimes since 2014 do not include punishable acts committed by juveniles. In accordance with the existing methodology, the specification of the number of juveniles committing punishable acts takes place during court

dowym po uprzednim przekazaniu przez Policję akt w sprawach nieletnich do sądu rodzinnego. W związku z tym **dane nie są w pełni porównywalne z danymi za lata poprzednie**.

Informacje o przestępstwach stwierdzonych i wskaźnikach wykrywalności sprawców przestępstw opracowano na podstawie policyjnych systemów informacyjnych.

3. Wskaźnik wykrywalności sprawców przestępstw jest to stosunek liczby przestępstw wykrytych w danym roku (łącznie z wykrytymi po podjęciu z umorzenia) do liczby przestępstw stwierdzonych w danym roku, powiększonej o liczbę przestępstw stwierdzonych w podjętych postępowaniach, a umorzonych w latach poprzednich z powodu niewykrycia sprawców.

4. Wpływ spraw do sądów oznacza liczbę spraw, które zostały wniesione do sądów powszechnych w celu rozpatrzenia w postępowaniu sądowym.

W ramach struktury organizacyjnej sądownictwa powszechnego działają sądy apelacyjne, okręgowe i rejonowe.

5. Sprawy (postępowania) załatwione lub zakończone w danym roku obejmują również sprawy niezakończonych w latach poprzednich.

6. Tryb postępowania wobec nieletnich przed sądem wynika z ustawy z dnia 26 października 1982 r. o postępowaniu w sprawach nieletnich (jednolity tekst Dz. U. z 2018 poz. 969).

Zmiany dokonane w ustawie, które weszły w życie z dniem 2 stycznia 2014 r. zniósł dwuetapową procedurę postępowania sądów wobec nieletnich. Zgodnie z obowiązującą jednoetapową procedurą sąd prowadzi postępowanie i orzeka w sprawach, w których zachodzi podejrzenie demoralizacji lub popełnienia czynu karnalnego przez nieletniego.

Ludność

1. Tablice działu opracowano na podstawie:

- bilansów stanu i struktury ludności zamieszkałej na terenie gminy. Bilanse ludności sporządza się dla okresów międzyspisywanych w oparciu o wyniki ostatniego spisu powszechnego, przy uwzględnieniu zmian w danym okresie spowodowanych ruchem naturalnym i migracjami ludności, a także przesunięciami adresowymi ludności z tytułu zmian administracyjnych mających swoje odzwierciedlenie w Rozporządzeniu Rady Ministrów w sprawie ustalenia granic niektórych gmin i miast oraz nadania niektórym miejscowościom statusu miasta,
- rejestrów Kancelarii Prezesa Rady Ministrów – o migracjach wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały oraz czasowy,
- sprawozdawczości gmin – o migracjach wewnętrznych i zagranicznych na pobyt czasowy,
- sprawozdawczości urzędów stanu cywilnego – o zarejestrowanych małżeństwach, urodzeniach i zgonach,
- sprawozdawczości sądów – o prawomocnie orzeczonych rozwodach i separacjach.

Dane dla 2010 r. według podziału administracyjnego obowiązującego w dniu 31 grudnia 2011 r.

2. Dane o ludności (według stanu w dniu 30 czerwca i 31 grudnia) oraz współczynniki demograficzne, a także przeliczenia na 1 mieszkańca (1000 ludności itp.) opracowano – jeśli nie zaznaczono inaczej – przyjmując jako bazę wyjściową

- dla lat 2010–2019 – wyniki Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2011,
- dla lat 2020 i 2021 – wyniki Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2021. Dane prezentowane za 2020 r. zostały zmienione w stosunku do opublikowanych w poprzedniej edycji Rocznika.

3. Przez ludność w wieku produkcyjnym rozumie się ludność w wieku zdolności do pracy. Dla mężczyzn przyjęto wiek 18–64 lata, dla kobiet 18–59 lat. Wśród ludności w wieku produkcyjnym wyróżnia się ludność w wieku **mobilnym**, tj. w wieku 18–44 lata i **niemobilnym**, tj. mężczyźni – 45–64 lata, kobiety – 45–59 lat. Przez ludność **w wieku nieprodukcyjnym** rozumie się ludność **w wieku przedprodukcyjnym**, tj. do 17 lat oraz ludność **w wieku poprodukcyjnym**, tj. mężczyźni – 65 lat i więcej, kobiety – 60 lat i więcej.

4. Mediana wieku (wiek środkowy) ludności jest parametrem wyznaczającym granicę wieku, którą połowa ludności już przekroczyła, a druga połowa jeszcze nie osiągnęła.

5. Dane o ruchu naturalnym ludności w podziale terytorialnym opracowano:

- małżeństwa – według miejsca zameldowania na pobyt stały męża przed ślubem (gdy mąż przed ślubem mieszkał za granicą, przyjmuje się miejsce zameldowania żony przed ślubem);

proceedings after the Police provides records in juvenile cases to the family court. Thus **data are not fully comparable with the data for previous years**.

Information regarding ascertained crimes and rates of detectability of delinquents in ascertained crimes has been prepared on the basis of police information systems.

3. The rate of detectability of delinquents is the relation of the number of detected crimes in a given year (including those detected after resumption following discontinuance) to the total number of crimes ascertained in a given year, plus the number of crimes recorded in commenced proceedings and discontinued in previous years due to undetected delinquents.

4. Incoming cases are the number of cases that were filed in common courts for consideration in a court proceedings.

Appeal, regional and district courts function within the framework of the organizational structure of common courts.

5. The resolved cases and completed proceedings in the given year also include the cases unresolved from previous years.

6. Court proceedings against juveniles are based on the Law on Proceedings Involving Juveniles, dated 26th October 1982 (uniform text Journal of Laws 2018 item 969).

Amendments to the law entered into force as of 2 January 2014 abolished the two-stage court proceedings against juveniles. According to the valid single-stage procedure the court conducts the proceedings and adjudges of cases in which occur suspicion of demoralization or commitment punishable act by a juvenile.

Population

1. Chapter tables were compiled on the basis of:

- the balances of the size and structure of the population in a gmina. Population balances are compiled for periods between censuses on the basis of the last census, taking into account changes in a given period connected with vital statistics and migration of the population as well as address changes of the population due to changes in the administrative division which are reflected in Regulation of Council of Ministers on establishing the boundaries of certain gminas and cities and granting city status to certain localities,
- the registers of the Chancellery of the Prime Minister – on internal and international migration of population for permanent and temporary residence,
- documentation of gminas regarding internal and international migration of population for temporary stay,
- documentation of Civil Status Offices – regarding registered marriages, births and deaths,
- documentation of courts – regarding legally valid decisions in actions for separations and divorces.

Data for 2010 according to administrative division of the country valid in 31 December 2011.

2. Data on population (as of 30 June and 31 December) as well as demographic rates and indicators per capita (per 1000 population, etc.) were compiled – unless otherwise stated – on the basis:

- for 2010–2019 – of the results of the National Population and Housing Census 2011,
- for 2020 and 2021 – of the results of the National Population and Housing Census 2021. Data presented for 2020 have been changed in comparison to the data published in the previous edition of the Yearbook.

3. The working age population refers to males, aged 18–64, and females, aged 18–59. In this category the age groups of **mobility** (i.e. 18–44) and **non-mobility** (i.e. 45–64 for males and 45–59 for females) are distinguished. The **non-working age population** is defined as the **pre-working age population**, i.e. up to the age of 17 and the **post-working age population**, i.e. 65 and more for males and 60 and more for females.

4. Median age of population is a parameter determining border of age, which half of population has already exceeded and second half has not reached yet.

5. Data regarding the vital statistics according to territorial division were compiled as follows:

- marriages – according to the husband's place of permanent residence before the marriage (in cases when the husband lived abroad before the marriage, the wife's

- separacje – według miejsca zamieszkania osoby wnoszącej powództwo (gdy osoba wnosząca powództwo mieszka za granicą, przyjmuje się miejsce zamieszkania współmałżonka; w przypadku zgodnego wniosku stron przyjmuje się miejsce zamieszkania męża);
- rozwoły – według miejsca zamieszkania osoby wnoszącej powództwo (gdy osoba wnosząca powództwo mieszka za granicą, przyjmuje się miejsce zamieszkania współmałżonka);
- urodzenia – według miejsca zameldowania na pobyt stały matki noworodka;
- zgony – według miejsca zameldowania na pobyt stały osoby zmarłej.

6. Współczynniki reprodukcji ludności:

- **współczynnik dzietności** oznacza liczbę dzieci, które urodziłyby przeciętnie kobieta w ciągu całego okresu rozrodczego (15–49 lat) przy założeniu, że w poszczególne fazach tego okresu rodziłyby z intensywnością obserwowaną w badanym roku, tzn. przy przyjęciu cząstkowych współczynników płodności z tego okresu za niezmiennę,
- **współczynnik reprodukcji brutto** przedstawia liczbę córek urodzonych przeciętnie przez kobietę przy założeniu, że kobieta w wieku rozrodczym będzie rodzic z częstotliwością, jaką charakteryzują się wszystkie kobiety rodzące w roku, dla którego oblicza się współczynnik reprodukcji (niezmiennę współczynniki płodności),
- **współczynnik dynamiki demograficznej** jest to stosunek liczby urodzeń żywych do liczby zgonów w danym okresie.

7. Przyrost naturalny ludności stanowi różnicę między liczbą urodzeń żywych i zgonów w danym okresie.

Przez **niemowlęta** rozumie się dzieci w wieku poniżej 1 roku. Informacje o urodzeniach i zgonach prezentowane są według kryteriów definicji urodzenia i zgonu noworodka rekomendowanej przez Światową Organizację Zdrowia.

8. Prognoza ludności do 2050 r. opracowana została w 2014 r. na podstawie stanu wyjściowego ludności z dnia 31 grudnia 2013 r. (w podziale administracyjnym w dniu 1 stycznia 2014 r.) oraz założeń dotyczących tendencji w dzietności, umieralności i migracjach zagranicznych.

9. Dane o migracjach wewnętrznych ludności opracowano na podstawie informacji ewidencyjnych gmin o zameldowaniach osób na pobyt stały. Informacje te nie uwzględniają zmian adresu w obrębie tej samej gminy (miasta), z wyjątkiem gmin miejsko-wiejskich, dla których został zachowany podział na tereny miejskie i wiejskie.

10. Dane o migracjach zagranicznych opracowano na podstawie informacji ewidencyjnych gmin o zameldowaniu osób przyjeżdżających do Polski na pobyt stały (imigracja) oraz o wymeldowaniu osób wyjeżdżających z Polski za granicę na stałe (emigracja).

11. Współczynniki dotyczące ruchu naturalnego i migracji ludności w podziale terytorialnym obliczono jako iloraz liczby faktów określonego rodzaju i liczby ludności według stanu na 30 czerwca.

12. Ze względu na przepisy prawa obowiązujące w poszczególnych krajach – wyznaczające dolną granicę wieku umożliwiającą zawieranie związków małżeńskich – w spisach ludności przyjęto określanie stanu cywilnego dla osób w wieku 15 lat i więcej.

Zgodnie z polskim prawem występują cztery kategorie stanu cywilnego:

- kawaler, panna – osoby, które nigdy nie pozostawały w prawnym związku małżeńskim;
- żonaty, zamężna – osoby, których związek małżeński został zawarty zgodnie z prawem świeckim;
- wdowiec, wdowa – osoby, których prawne małżeństwo przestało istnieć z powodu śmierci współmałżonka;
- rozwiedziony, rozwiedziona – osoby, których małżeństwo zostało rozwiązane orzeczeniem sądu.

Osoby, w stosunku do małżeństwa których sąd orzekł separację, z prawnego punktu widzenia w dalszym ciągu pozostają w stanie małżeńskim.

13. Poziom wykształcenia ludności określa najwyższy ukończony poziom kształcenia w szkole lub szkolenia w innym trybie i formie, uznany zgodnie z obowiązującym systemem szkolnictwa. Poziom wykształcenia ustalany jest dla osób w wieku 13 lat i więcej. Podstawą zaliczenia wykształcenia do określonego poziomu było uzyskanie świadectwo (dyplom) ukończenia odpowiedniej szkoły. Zastosowano następującą klasyfikację poziomu wykształcenia: wyższe (łącznie z dyplomem ukończenia kolegium), średnie (łącznie z policealnym), zasadnicze zawodowe/branżowe (branżowe I stopnia), gimnazjalne, podstawowe ukończone, podstawowe nieukończone i bez wykształcenia szkolnego.

- place of residence before the marriage is used);
- separations – according to the plaintiff's place of residence (in case when person filling petition residing abroad, place of residence of a spouse has been taken; in cases unanimous petition of both of persons – residence of husband is used);
- divorces – according to the plaintiff's place of residence (in case when person filling petition residing abroad, place of residence of a spouse has been taken);
- births – according to the mother's place of permanent residence;
- deaths – according to the place of permanent residence of the deceased.

6. Reproduction rates:

- **total fertility rate** refers to the number of children which would be born to the average woman during the course of her entire reproductive period (15–49 years of age) assuming that in particular phases of this period she would give births with an intensity observed during a given year, i.e. in assuming age-specific fertility rates for this period to be constant,
- **gross reproduction rate** refers to the number of daughters which would be born to the average woman assuming that a woman during her reproductive age will give births with an intensity which is characteristic for all women giving births in the year for which the reproduction rate is calculated (constant fertility rates),
- **demographic dynamics rate** is the ratio of the number of live births to the number of deaths in a given period.

7. Natural increase of the population accounts for the difference between the number of live births and deaths in a given period.

Infant is a child under the age of 1.

Information on births and deaths is presented according to criteria of the definition of infant births and deaths recommended by the World Health Organization (WHO).

8. Population projection until 2050 calculated in 2014 on the basis of population number and structure as of 31 December 2013 (in administrative division valid of 1 January 2014) as well as assumption concerning fertility, mortality and international migration.

9. Data regarding internal migration of the population were compiled on the basis of gmina documentation regarding the registration for permanent residence. This information does not include changes of address within the same gmina (town), with the exception of urban-rural gminas for which the division into urban and rural areas has been kept.

10. Data regarding international migration were compiled on the basis of gmina documentation regarding the registration of people arriving to Poland for permanent residence (immigration) as well as regarding the removal from registration of people leaving Poland for permanent residence abroad (emigration).

11. Rates concerning vital statistics and migration of the population according to territorial division were calculated as the ratio of the number of defined events to the number of population as of 30 June.

12. Due to national laws that set a lower age limit for marriage, censuses assume that marital status is defined for persons aged 15 and more.

Under Polish law, there are four categories of marital status:

- single – persons who have never been legally married;
- married – persons whose marriage was contracted in accordance with secular law;
- widowed – persons whose legal marriage has ceased to exist because of the death of a spouse;
- divorced – persons whose marriage has been dissolved by a court decision.

Persons whose marriage has been legally separated by the court – continue to be married.

13. Educational level of population is defined by the highest level of education completed at school or trainings in other course or form, recognised in accordance with the educational system in force. Educational level is determined for persons aged 13 or more. The basis for recognising education to be on the appropriate level was a certificate (diploma) obtained upon graduation from the appropriate school. The following classification of educational level has been used: tertiary (including college graduation diploma), secondary (including post-secondary), basic vocational/sectoral, lower secondary, primary, primary not completed and without school education.

14. Zgodnie z międzynarodowymi zaleceniami **kraj urodzenia** określono na podstawie granic państw aktualnych w momencie spisów, tj. odpowiednio na: 31 marca 2011 r. oraz 31 marca 2021 r., a nie w momencie urodzenia osoby. Rozstrzygnięcie takie zostało przyjęte z uwagi na konieczność zabezpieczenia porównywalności, a przede wszystkim niedublowania danych w skali międzynarodowej.

Obywatelstwo oznacza prawną więź pomiędzy osobą a państwem. Nie wskazuje ono na pochodzenie etniczne tej osoby i jest niezależne od jej narodowości.

Osoba mająca obywatelstwo polskie, jak również polskie i inne niż polskie jest w Polsce traktowana zawsze jako obywatel polski (nie jest cudzoziemcem). Cudzoziemcem jest każda osoba, która nie posiada obywatelstwa polskiego.

Bezpaństwowiec to osoba nieposiadająca obywatelstwa żadnego kraju (bezpaństwowcy są zaliczani do cudzoziemców).

Rynek pracy

W tym wydaniu Rocznika Statystycznego Województwa Kujawsko-Pomorskiego dane o aktywności ekonomicznej ludności zaprezentowano na podstawie dwóch źródeł, różniących się między sobą zakresem podmiotowym i okresem odniesienia.

W obu przypadkach podstawowe kryterium podziału na aktywnych (pracujących i bezrobotnych) oraz biernych zawodowo stanowi praca, tzn. fakt wykonywania, posiadania bądź poszukiwania pracy.

1. Dane zawarte w tabl. 1 opracowano na podstawie wyników Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2021 według stanu na 31 marca 2021 r. W ramach spisu badaniem aktywności ekonomicznej objęto osoby w wieku 15 lat i więcej. W niniejszym Roczniku zaprezentowano wyniki spisu opracowane dla kategorii ludności według definicji krajowej.

2. Do **aktywnych zawodowo** zaliczono osoby pracujące i bezrobotne:

1) do **pracujących** zaliczono osoby, które w badanym tygodniu (25–31 marca):

- wykonywały, przez co najmniej 1 godzinę, pracę przynoszącą zarobek lub dochód albo pomagały (bez wynagrodzenia) w prowadzeniu rodzinnego gospodarstwa w rolnictwie lub rodzinnej działalności gospodarczej poza rolnictwem,
- formalnie miały pracę, ale jej nie wykonywały (np. z powodu choroby, urlopu, przerwy w działalności zakładu, trudnych warunków atmosferycznych), jeżeli przerwa w pracy wynosiła mniej niż 3 miesiące;

2) za **bezrobotne** uznano osoby w wieku 15–74 lata, które spełniały jednocześnie trzy warunki:

- w okresie badanego tygodnia nie były osobami pracującymi,
- w ciągu 4 tygodni (wliczając jako ostatni tydzień badany) aktywnie poszukiwały pracy,
- były gotowe podjąć pracę w ciągu 2 tygodni następujących po tygodniu badanym. Do bezrobotnych zaliczono także osoby, które znalazły pracę i oczekiwały na jej rozpoczęcie w okresie 3 miesięcy oraz były gotowe tę pracę podjąć.

3. Do **biernych zawodowo** zaliczono osoby, które nie zostały zakwalifikowane jako pracujące lub bezrobotne.

4. **Kategoria ludności o nieustalonym statusie aktywności ekonomicznej** dotyczy tej części populacji, która nie udzieliła odpowiedzi w spisie i dla której nie odnaleziono informacji w administracyjnych źródłach danych pozwalających na jednoznaczne określenie statusu na rynku pracy.

5. Dane na podstawie **Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności (BAEL)** – tabl. 2 oraz wykres 3 obejmują osoby w wieku 15–89 lat i odnoszą się do ludności przebywającej lub zamierzającej przebywać na terenie kraju co najmniej 12 miesięcy, zamieszkałej w prywatnych gospodarstwach domowych; badanie nie obejmuje osób bezdomnych oraz nieobecnych w gospodarstwie domowym 12 miesięcy i więcej. Badanie prowadzone jest metodą obserwacji ciągłej, tj. aktywność ekonomiczną ludności bada się w każdym tygodniu w ciągu całego kwartału. Wyniki BAEL zostały uogólnione w oparciu o bilanse ludności i opracowane na podstawie NSP 2011.

Od 1 kwartału 2021 r. w BAEL wprowadzono zmiany metodologiczne wynikające z wdrożenia rozporządzenia ramowego dla statystyki społecznej, tj. Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/1700 z dnia 10 października 2019 r. oraz jego aktów implementacyjnych. Zmiany dotyczyły m.in. zakresu podmiotowego badania (badanie zasadnicze obejmuje osoby w wieku 15–89 lat, do 2020 r. włączanie były to osoby w wieku 15 lat i więcej) oraz definicji i sposobu wyodrębniania poszczególnych populacji osób na rynku pracy, tj. pracujących, bezrobotnych i biernych zawodowo.

14. In accordance with international recommendations, the **country of birth** had to be specified by referring to the state borders valid at the moment of census, i.e. as of: 31 March 2011 and 31 March 2021, and not on the day of birth. Such a solution was applied with a view to ensure comparability, and especially to avoid data duplication on the international scale.

Citizenship is defined as a particular connection (legal bond) between a person and the State. It does not show the ethnic origin and is not depended on nationality.

The person having Polish citizenship as well as Polish and non-Polish – in Poland always is a person with Polish citizenship (not a foreigner).

Foreigner is every person which does not possess Polish citizenship.

Stateless person is a person not having any citizenship (a stateless person is counted as a foreigner).

Labour market

This issue of the Statistical Yearbook of the Kujawsko-Pomorskie Voivodship presents the data on economic activity of population on the basis of the two sources, different from each other in respect to subject and the reference period.

In both cases, the main criterion for dividing the population into economically active (employed and unemployed) and inactive is work, i.e. performing, holding or looking for work.

1. Data in table 1 were compiled on the basis of the National Population and Housing Census as of 31 March 2021. The survey covers persons aged 15 and more. It concerns the persons included in the population category by the national definition.

2. **The economically active persons** included employed and unemployed persons:

1) **the employed** are persons who during the reference week (25–31 March):

- performed, for at least 1 hour, any work providing earnings or income, or assisted (without wages or salaries) in maintaining a family-owned farm in agriculture or a family-owned business outside agriculture,
- formally had work, but did not perform it (e.g. due to sickness, vacation, a break in company activity, bad weather), if the break in employment did not exceed 3 months;

2) **the unemployed** are persons aged 15–74 who simultaneously fulfilled three conditions:

- during the reference week were not employed,
- within a 4-week period (the last week being the reference week) actively sought work, – were ready (able) to take up work during 2-weeks following the reference week.

The unemployed also include persons who found a job and were waiting to begin it during a 3-month period and were ready to take up this work.

3. **The economically inactive** are persons who are not classified as employed or unemployed.

4. **The category of population with an unknown (undetermined) status of economic activity** concerns the part of the population who did not provide answers in the Census and for whom no information was found in the administrative data sources which would allow unequivocal determining of the labour market status.

5. Data on the basis of the **Labour Force Survey (LFS)** – tables 2–4 as well as 12 and 21–23 include **household members aged 15–89** and refer to a population staying or intending to stay in the country for at least 12 months, living in private households; the survey does not cover the homeless and persons absent from a household for 12 months and longer. The survey has been carried out with the appliance of the continuous observation method, i.e. economic activity of population is observed in each week during the whole quarter. The LFS results have been generalised based on population balances compiled on the basis on the National Population and Housing Census 2011.

Since the first quarter of 2021, methodological changes have been introduced in the LFS resulting from the implementation of the framework regulation for social statistics, i.e. Regulation (EU) 2019/1700 of the European Parliament and of the Council of 10 October 2019 and its implementing acts. Changes concerned, i.a. subjective range of the survey (the core survey covers persons aged 15–89, until 2020 inclusive, they were persons aged 15 and more) and the definition and the way of specification of particular populations on the labour market, i.e. the employed, the unemployed and economically inactive persons.

Na potrzeby analiz porównawczych z okresami wcześniejszymi, w tabl. 2 i wykresie 3 zaprezentowano przeliczone dane BAEL dla lat od 2010 do 2020, z uwzględnieniem definicji obowiązujących od 2021 r.

6. Do aktywnych zawodowo zaliczono osoby pracujące i bezrobotne:

1) do **pracujących** zaliczono wszystkie osoby w wieku 15–89 lat, które w okresie badanego tygodnia:

- wykonywały, przez co najmniej 1 godzinę, pracę przynoszącą zarobek lub dochód, tzn. były zatrudnione w firmie/instytucji publicznej lub u prywatnego pracodawcy, pracowały we własnym (lub dzierżawionym) gospodarstwie rolnym lub prowadziły własną działalność poza rolnictwem, pomagały (bez wynagrodzenia) w prowadzeniu rodzinnego gospodarstwa rolnego lub rodzinnej działalności gospodarczej poza rolnictwem,
- miały pracę, ale jej nie wykonywały:
 - a) z powodu choroby lub urlopu wypoczynkowego, urlopu związanego z rodzicielstwem (macierzyńskiego, rodzicielskiego, ojcowskiego lub wychowawczego), organizacji czasu pracy (systemu pracy lub odbioru nadgodzin), szkolenia związanego z wykonywaną pracą,
 - b) z powodu sezonowego charakteru pracy, jeśli w okresie poza sezonem nadal regularnie wypełniały zadania i obowiązki związane z pracą lub prowadzeniem działalności (z wyłączeniem obowiązków prawnych lub administracyjnych),
 - c) z innych powodów, jeśli przewidywany okres nieobecności w pracy nie przekracza 3 miesięcy.

Podziału na pracujących w pełnym i niepełnym wymiarze czasu pracy dokonano na podstawie deklaracji osoby badanej w odniesieniu do głównego miejsca pracy;

2) za **bezrobotne** uznano osoby w wieku 15–74 lata, które spełniały jednocześnie trzy warunki:

- w okresie badanego tygodnia nie były osobami pracującymi (według powyższej definicji),
- aktywnie poszukiwały pracy, tzn. podjęły konkretne działania w ciągu 4 tygodni (wliczając jako ostatni – tydzień badany), aby znaleźć pracę,
- były gotowe podjąć pracę w ciągu 2 tygodni następujących po tygodniu badanym.

Do bezrobotnych zostały zaliczone także osoby, które nie poszukiwały pracy, ponieważ już ją znalazły i oczekiwały na jej rozpoczęcie przez okres nie dłuższy niż 3 miesiące oraz były gotowe tę pracę podjąć.

7. Ludność bierna zawodowo, tzn. pozostająca poza siłą roboczą, są to wszystkie osoby w wieku 15–89 lat, które nie zostały zaklasyfikowane jako pracujące lub bezrobotne.

8. Sposób wyznaczenia podstawowych wskaźników rynku pracy jest wspólny dla obu źródeł danych.

Wskaźnik aktywności zawodowej obliczono jako udział aktywnych zawodowo w liczbie ludności.

Wskaźnik zatrudnienia obliczono jako udział pracujących w liczbie ludności.

Stopę bezrobocia obliczono jako udział bezrobotnych w liczbie ludności aktywnej zawodowo.

Inna jest natomiast kategoria i grupa wieku ludności uwzględniana przy wyliczaniu ww. wskaźników na podstawie NSP 2021 i BAEL.

Ponadto przy wyliczaniu wskaźników, w mianowniku nie uwzględniono osób o nieustalonej aktywności ekonomicznej.

9. Udział bezrobotnych w liczbie ludności obliczono jako udział bezrobotnych (ogółem lub danej grupy) w liczbie ludności w wieku 15–89 lat (ogółem lub danej grupy).

10. Dane zawarte w tabl. 1 opracowano na podstawie NSP 2021. Tabl. 3 i 4 opracowano na podstawie sprawozdawczości oraz szacunków (m.in. w zakresie gospodarstw indywidualnych w rolnictwie).

11. Dane o pracujących dotyczą osób wykonujących pracę przynoszącą im zarobek lub dochód; do pracujących zalicza się:

- 1) osoby zatrudnione na podstawie stosunku pracy (umowa o pracę, powołanie, mianowanie, wybór lub stosunek służbowy);
- 2) pracodawców i pracujących na własny rachunek, a mianowicie:
 - a) właścicieli, współwłaścicieli i dzierżawców gospodarstw indywidualnych w rolnictwie – patrz ust. 8,
 - b) właścicieli i współwłaścicieli (łącznie z pomagającymi członkami ich rodzin; z wyłączeniem wspólników spółek, którzy nie pracują w spółce) podmiotów prowadzących działalność gospodarczą poza gospodarstwami indywidualnymi w rolnictwie,

For the purposes of benchmarking with previous periods, tables 2 and chart 3 present recalculated LFS data for the years 2010–2020, taking into account the definitions in force since 2021.

6. The economically active persons include employed and unemployed persons:

1) the employed are included all persons aged 15–89 who during the reference week:

- performed, for at least 1 hour, any work generating pay or income, i.e. were employed in a public company/institution or by a private employer, worked on their own (or leased) agricultural farm, or conducted their own economic activity outside agriculture, assisted (without pay) in work on family agricultural farm or in conducting family economic activity outside agriculture,
- had work but did not perform it:
 - a) due to sickness, vacation, parent-hood related leave (maternity leave, childcare leave, paternity leave or parental leave), working time arrangement (work system or compensation for overtime hours), training related to the performed work,
 - b) due to a seasonal nature of work if they continue to regularly perform tasks and duties for the job or business off-season (excluding fulfilment of legal or administrative obligations),
 - c) for other reasons if the break in employment does not exceed 3 months.

Breakdown into full-time and part-time employed persons was made on the basis of a declaration of the surveyed person in reference to the main workplace;

2) the unemployed are persons aged 15–74 who simultaneously fulfilled three conditions:

- during the reference week were not employed (as defined above),
- were actively seeking a job, i.e. undertook particular actions targeted at finding work during the 4 weeks (including the reference week as the last one),
- were ready (available) to start work during the 2 weeks following the reference week.

Among the unemployed are also included persons who were not seeking work because they had already found a job and were waiting to start work during the period no longer than 3 months and they were available to take up this work.

7. The economically inactive population, i.e. the population staying outside the labour force, are all persons aged 15–89 who were not classified as employed or unemployed persons.

8. The method of calculating the basic indicators of the labour market is common for both sources data.

Activity rate is calculated as the share of the economically active persons in population.

Employment rate is calculated as the share of employed persons in population.

Unemployment rate is calculated as the share of unemployed persons in the economically active population.

When calculating above mentioned indicators on the basis of the National Population and Housing Census 2021 and LFS, other category and aged groups of populations are used.

Moreover, when calculating indicators, persons with unknown economic activity were not included in a denominator.

9. The share of unemployed persons in the number of population is calculated as the share of unemployed persons (total or in a given group) in the number of population aged 15–89 (total or in a given group).

10. Data in table 1 were compiled on the basis of the National Population and Housing Census 2021. Tables 3–4 were compiled on the basis of reports as well as estimates (among others in regard to private farms in agriculture).

11. Data regarding employment concern persons performing work providing earnings or income and include:

- 1) employees hired on the basis of an employment contract (labour contract, posting, appointment, election or service relation);
- 2) employers and self-employed persons, i.e.:
 - a) owners, co-owners, and leaseholders of private farms in agriculture – see item 8,
 - b) owners and co-owners (including contributing family workers; excluding partners in companies who do not work in them) of entities conducting economic activity excluding private farms in agriculture,

- c) inne osoby pracujące na własny rachunek, np. osoby wykonujące wolne zawody;
- 3) osoby wykonujące pracę nakładczą;
 - 4) agentów;
 - 5) członków spółdzielni produkcji rolnej (rolniczych spółdzielni produkcyjnych i innych spółdzielni zajmujących się produkcją rolną oraz spółdzielni kółek rolniczych);
 - 6) duchownych pełniących obowiązki duszpasterskie.

12. Dane dotyczące **pracujących według stanu na 31 grudnia** podano bez przeliczenia niepełnozatrudnionych na pełnozatrudnionych, przy przyjęciu zasady jednorazowego ujmowania tych osób w **głównym miejscu pracy**.

13. Dane o **przeciętnej liczbie pracujących** wykazano po przeliczeniu niepełnozatrudnionych na pełnozatrudnionych, z wyjątkiem pracodawców i pracujących na własny rachunek (poza gospodarstwami indywidualnymi w rolnictwie) oraz agentów.

14. Dane dotyczące **pracujących w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie według stanu na 31 grudnia 2020 r. i 2021 r.** wyszacowano na podstawie wyników Powszechnego Spisu Rolnego 2020 (dane dla lat poprzednich wyszacowane są z wykorzystaniem ostatecznych wyników Powszechnego Spisu Rolnego 2010).

Według PSR 2020 badanie pracujących w rolnictwie indywidualnym odbywa się na innej zbiorowości gospodarstw indywidualnych, tj. do gospodarstw rolnych nie są zaliczane jednostki o powierzchni poniżej 1 ha użytków rolnych i jednocześnie nie spełniające odpowiednich progów dla prowadzenia działalności rolniczej.

Dane o pracujących od 2020 r. nie są w pełni porównywalne z danymi za lata poprzednie. W związku z uwzględnieniem wyników PSR 2020, dane o pracujących za 2020 r. różnią się od danych za ten rok opublikowanych w Roczniku Statystycznym Województwa Kujawsko-Pomorskiego 2021 na podstawie wyników PSR 2010.

Przeciętną liczbę pracujących w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie ustalono w oparciu o dokonane szacunki liczby pracujących, przy uwzględnieniu współczynników przeliczeniowych.

15. Dane o zatrudnionych na podstawie stosunku pracy dotyczą:

- 1) **zatrudnienia według stanu na 31 grudnia** osób pełnozatrudnionych (łącznie z sezonowymi i zatrudnionymi dorywczo) oraz niepełnozatrudnionych w głównym miejscu pracy bez przeliczenia na pełnozatrudnionych;
- 2) **przeciętnego zatrudnienia** pracowników pełnozatrudnionych (łącznie z sezonowymi i zatrudnionymi dorywczo) oraz niepełnozatrudnionych w przeliczeniu na pełnozatrudnionych.

16. Informacje o ruchu zatrudnionych obejmują pełnozatrudnionych (łącznie z sezonowymi i zatrudnionymi dorywczo). Dane te dotyczą **liczby przyjęć do pracy i zwolnień z pracy**, a nie liczby osób. Liczba przyjęć do pracy oraz zwolnień z pracy może być wyższa od liczby osób, ponieważ jedna osoba może kilkakrotnie zmienić pracę w ciągu roku.

Do liczby przyjętych do pracy zaliczono osoby podejmujące pracę po raz pierwszy i kolejną. Do liczby zwolnionych z pracy zaliczono osoby, z którymi rozwiązano umowę o pracę w drodze wypowiedzenia przez zakład pracy lub pracownika (łącznie ze zwolnieniami grupowymi); osoby, które przeniesiono na emeryturę lub rentę z tytułu niezdolności do pracy; osoby, które porzuciły pracę, a także – ze względów ewidencyjnych – osoby zmarłe. Ponadto do liczby przyjętych do pracy lub zwolnionych z pracy zaliczono osoby przeniesione służbowo lub przyjęte z innego zakładu pracy na podstawie porozumienia między podmiotami, a także osoby powracające do pracy i odchodzące z pracy na urlopy wychowawcze, bezpłatne i rehabilitacyjne.

Współczynnik przyjęć (zwolnień) obliczono jako stosunek liczby przyjęć pomniejszonej o liczbę osób powracających do pracy z urlopów wychowawczych (lub liczby zwolnień pomniejszonej o liczbę osób, które otrzymały urlopy wychowawcze) w roku badanym do liczby pełnozatrudnionych według stanu na 31 grudnia z roku poprzedzającego rok badany.

17. **Wolne miejsca pracy** to miejsca pracy powstałe w wyniku ruchu zatrudnionych bądź nowo utworzone, w stosunku do których spełnione zostały jednocześnie trzy warunki:

- 1) miejsca pracy w dniu sprawozdawczym były faktycznie nieobsadzone;
- 2) pracodawca czynił starania, aby znaleźć osoby chętne do podjęcia pracy;
- 3) w przypadku znalezienia właściwych kandydatów, pracodawca byłby gotów do natychmiastowego przyjęcia tych osób.

- c) other self-employed persons, e.g. persons practicing a free professions;
- 3) outworkers;
 - 4) agents;
 - 5) members of agricultural production cooperatives (agricultural producers' cooperatives and other cooperatives engaged in agricultural production as well as farmers' cooperatives);
 - 6) clergy fulfilling priestly obligations.

12. Data concerning **employment as of 31 December** are presented without converting part-time paid employees into full-time paid employees, each person being listed once according to the **main workplace**.

13. Data regarding the **average number of employed persons** are given after converting part-time paid employees into full-time paid employees excluding employers and own-account workers (excluding private farms in agriculture) as well as agents.

14. Data concerning **employed persons on private farms in agriculture as of 31 December 2020 and 2021** were estimated on the basis of the Agricultural Census 2020 (data for previous years were estimated on the basis of the final results of the Agricultural Census 2010). According to the Agricultural Census 2020, the study of employed persons on private farms in agriculture is conducted on a different group of private farms, i.e. units with an area of less than 1 ha of agricultural land and at the same time not meeting the relevant thresholds for conducting agricultural activity are not classified as agricultural farms.

Data regarding employed persons since 2020 are not fully comparable to those for previous years.

Due to the Agricultural Census 2020, the data on employed persons for 2020 differ from those for the same year published in the Statistical Yearbook of the Kujawsko-Pomorskie Voivodship 2021 based on the results of the Agricultural Census 2010, where, among others, the total number of employed persons in the national economy as of 31 December 2020. The average number of employed persons on private farms in agriculture was established on the basis of estimates of the number of employees, taking into account conversion ratios.

15. Data regarding employees hired on the basis of an employment contract concern:

- 1) **the employment as of 31 December** of full-time paid employees (including seasonal and temporary employees) as well as part-time paid employees in the main workplace without converting them into full-time paid employees;
- 2) **the average paid employment** – full-time paid employees (including seasonal and temporary employees) as well as part-time paid employees in terms of full-time paid employees.

16. Information regarding labour turnover concerns full-time paid employees (including seasonal and temporary employees). These data concern **the number of hires and the number of terminations** and not the number of persons. The number of hires and terminations may be greater than the number of persons as one person may change work several times within a year.

Hired persons are persons starting work for the first or a subsequent time. Terminated persons are persons with whom work contracts have been dissolved upon the wish of either the employer or the employee (including group dismissals); persons who have retired or been granted a disability pension; persons who have left work as well as – for record-keeping purposes – persons who have died. Moreover, persons hired or terminated include persons transferred on the basis of interentities agreements as well as persons returning to and leaving work within the framework of child-care and unpaid vacations and rehabilitation.

Hire (termination) rate is calculated as the ratio of the number of hires less the number of persons returning to work from child-care leaves (or the number of terminations less the number of persons granted child-care leaves) during a surveyed year to the number of full-time paid employees as of 31 December from the year preceding the surveyed years.

17. **Vacancies** are positions or jobs unoccupied due to labour turnover or newly created ones that simultaneously meet the following three conditions:

- 1) positions and jobs were actually unoccupied on the survey day;
- 2) the employer made efforts to find persons willing to take up the job;
- 3) if adequate candidates were found to occupy the vacancies, the employer would be ready to hire them immediately.

Nowo utworzone miejsca pracy to miejsca pracy powstałe w wyniku zmian organizacyjnych, rozszerzenia lub zmiany profilu działalności oraz wszystkie miejsca pracy w jednostkach nowo powstałych.

Wolne miejsca pracy zgłoszone przez pracodawcę do urzędów pracy to miejsca pracy, które zostały zgłoszone przez pracodawcę do urzędu pracy w celu znalezienia odpowiedniego pracownika i w dniu sprawozdawczym pozostają faktycznie nieobsadzone.

18. Dane o **bezrobotnych zarejestrowanych** obejmują osoby, które zgodnie z ustawą z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, obowiązującą od 1 czerwca 2004 r. (Dz. U. z 2021 r. poz. 1100, z późn. zm.), określone są jako bezrobotne.

Pod pojęciem **bezrobotnego** należy rozumieć osobę, która ukończyła 18 lat i nie osiągnęła wieku emerytalnego, jest osobą niezatrudnioną i niewykonyującą innej pracy zarobkowej, zdolną i gotową do podjęcia zatrudnienia w pełnym wymiarze czasu pracy (bądź jeśli jest to osoba niepełnosprawna – zdolna i gotowa do podjęcia zatrudnienia co najmniej w połowie tego wymiaru czasu pracy), nieuczącą się w szkole, z wyjątkiem szkół dla dorosłych (lub przystępującą do egzaminu eksternistycznego z zakresu programu nauczania tej szkoły oraz uczącą się w branżowej szkole II stopnia i szkole policealnej, prowadzącej kształcenie w formie stacjonarnej lub zaocznej) lub szkół wyższych w systemie studiów niestacjonarnych, zarejestrowaną we właściwym dla miejsca zameldowania (stałego lub czasowego) powiatowym urzędzie pracy oraz poszukującą zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej, z dodatkowymi wyłączeniami dotyczącymi źródeł dochodów, zapisanymi w ustawie.

19. Za **bezrobotnego zarejestrowanego absolwenta** uważa się osobę w okresie do upływu 12 miesięcy od ukończenia nauki potwierdzonej świadectwem, dyplomem lub innym dokumentem ukończenia szkoły (dotyczy absolwentów z wykształceniem zasadniczym zawodowym/branżowym, średnim, policealnym lub wyższym), kursów zawodowych trwających co najmniej 24 miesiące lub nabycia uprawnień do wykonywania zawodu przez osoby niepełnosprawne.

20. **Długotrwale bezrobotni zarejestrowani** to osoby pozostające w rejestrze powiatowego urzędu pracy łącznie przez okres ponad 12 miesięcy w okresie ostatnich 2 lat, z wyłączeniem okresów odbywania stażu i przygotowania zawodowego dorosłych w miejscu pracy.

21. **Stopę bezrobocia rejestrowanego** obliczono jako stosunek liczby bezrobotnych zarejestrowanych do liczby cywilnej ludności aktywnej zawodowo, tj. bez pracowników jednostek budżetowych prowadzących działalność w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego.

Stopę bezrobocia podaje się z uwzględnieniem pracujących w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie (będących składową cywilnej ludności aktywnej zawodowo) wyszacowanych: dla 2010 r., 2015 r. oraz w liczniku dla lat 2020 i 2021 – na podstawie wyników Powszechnego Spisu Rolnego 2010; natomiast w mianowniku dla lat 2020 i 2021 – na podstawie wyników Powszechnego Spisu Rolnego 2020.

22. Informacje o **wypadkach przy pracy** obejmują wypadki przy pracy, jak również wypadki traktowane na równi z wypadkami przy pracy niezależnie od tego, czy wykazana została niezdolność do pracy. Informacje o wypadkach przy pracy w jednostkach budżetowych prowadzących działalność w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego dotyczą tylko pracowników cywilnych.

Dane o wypadkach przy pracy, poza gospodarstwami indywidualnymi w rolnictwie, uzyskiwane są ze „Statystycznej karty wypadku”.

Wypadki przy pracy w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie opracowano na podstawie sprawozdawczości Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego (KRUS) i dotyczą tylko tych wypadków, z tytułu których przyznano w danym roku jednorazowe odszkodowania.

Za **jeden wypadek przy pracy** liczy się **wypadek każdej pracującej osoby** poszkodowanej w wypadku indywidualnym, jak również w wypadku zbiorowym.

23. Dane według sekcji i działów PKD 2007 opracowano **metodą jednostek lokalnych rodzaju działalności**.

24. Za **wypadek przy pracy** uważa się nagle zdarzenie wywołane przyczyną zewnętrzną, powodujące uraz lub śmierć, które nastąpiło w związku z pracą:

1) podczas lub w związku z wykonywaniem przez pracownika zwykłych czynności lub poleceń przełożonych oraz czynności na rzecz pracodawcy, nawet bez polecenia;

Newly created jobs are jobs created in the course of organisational changes, expanding or changing business profile, and all jobs in the newly established units.

Job vacancies reported by the employer to a labour office are jobs that have been reported by the employer to the labour office in order to find a suitable employee and are actually unfilled on reference day.

18. Data regarding **registered unemployed persons** include persons who, in accordance with the Act of 20 April 2004 on Employment Promotion and Labour Market Institutions, in force since 1 June 2004 (Journal of Laws 2021 item 1100, as amended), are classified as unemployed.

Unemployed person is a person aged 18 and more, who has not reached the retirement age, is not employed and not performing any other kind of paid work, capable of work and ready to take full-time employment (or if he/she is a disabled person – capable and ready to take work comprising no less than a half of working time), not attending school, with the exception of schools for adults (or taking extra curriculum exam covering this school as well as those studying at the stage II sectoral vocational school and post-secondary school, providing full-time, evening or weekend education) or tertiary schools in part-time programme, registered in the local labour office appropriate for their (permanent or temporary) place of residence, and seeking employment or any other income-generating work, with additional provisions concerning the sources of income, included in the act.

19. **Registered unemployed school-leaver** is a person who has graduated within the last 12 months any school confirmed by a certificate, diploma or other document of completion of education (concerns school-leavers with basic vocational or basic sectoral vocational, secondary, post-secondary or tertiary education), has completed a minimum of 24 months of vocational training courses or disabled persons who acquired qualifications to work in a given occupation.

20. **The registered long-term unemployed** are persons remaining in the register rolls of the powiat labour office for the overall period of over 12 months during the last two years, excluding the periods of traineeship and vocational training of adults in the workplace.

21. **Registered unemployment rate** is calculated as the ratio of the number of registered unemployed persons to the economically active civilian population, i.e. excluding employees of budgetary units conducting activity within the scope of the national defence and public safety.

The unemployment rate is given considering persons employed on private farms in agriculture (as a part of the economically active civilian population) estimated: for 2010, 2015 and in the numerator for 2020 and 2021 – on the basis of the results of the Agricultural Census 2010, while in the denominator for 2020 and 2021 – on the basis of the results of the Agricultural Census 2020.

22. Information on accidents at work includes accidents at work, as well as accidents considered equivalent to accidents at work, regardless of whether incapacity for work was indicated. Information on accidents at work in budgetary units conducting activity within the scope of the national defence and public safety concerns only civilian employees.

Data on accidents at work, excluding private farms in agriculture, are obtained from the "Statistical accident report".

Accidents at work on private farms in agriculture were compiled on the basis of reports of the Agricultural Social Insurance Fund (ASIF) and are related only to the accidents in respect of which one-off compensations were granted in a given year.

Each accident, regardless whether the victim was injured during a single or multiple casualty incident, is counted as one accident at work.

23. Data according to sections and divisions of the NACE Rev. 2 were compiled using **the local kind-of-activity unit method**.

24. **Accident at work** is understood as a sudden incident caused by external reason, leading to injury or death, which occurred in connection with work:

1) during or in connection with performance of ordinary activities or the superior's instructions by the employee and activities on behalf of the employers, even without instructions;

- 2) w czasie pozostawania pracownika w dyspozycji pracodawcy w drodze między siedzibą pracodawcy a miejscem wykonywania obowiązku wynikającego ze stosunku pracy.

Na równi z wypadkiem przy pracy, w zakresie uprawnień do świadczeń określonych w ustawie o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych, traktuje się wypadek, któremu pracownik uległ:

- 1) w czasie podróży służbowej;
- 2) podczas szkolenia w zakresie powszechnej samoobrony;
- 3) przy wykonywaniu zadań zleconych przez działającą u pracodawcy organizację związkową.

Za **wypadek przy pracy** uważa się również nagłe zdarzenie, powodujące uraz lub śmierć, które nastąpiło w okresie ubezpieczenia wypadkowego podczas:

- 1) uprawiania sportu w trakcie zawodów i treningów przez osobę pobierającą stypendium sportowe;
- 2) wykonywania odpłatnej pracy w czasie odbywania kary pozbawienia wolności lub tymczasowego aresztowania;
- 3) pełnienia mandatu posła lub senatora, pobierającego uposażenie;
- 4) odbywania – na podstawie skierowania wydanego przez powiatowy urząd pracy lub inny podmiot kierujący – szkolenia lub stażu związanego z pobieraniem przez absolwenta stypendium;
- 5) wykonywania przez członka rolniczej spółdzielni produkcyjnej, spółdzielni kółek rolniczych oraz przez inną osobę traktowaną na równi z członkiem spółdzielni, pracy na rzecz tych spółdzielni;
- 6) wykonywania lub współpracy przy wykonywaniu pracy na podstawie umowy agencyjnej, umowy zlecenia lub umowy o świadczenie usług;
- 7) wykonywania zwykłych czynności związanych z prowadzeniem lub współpracą przy prowadzeniu działalności pozarolniczej;
- 8) wykonywania przez osobę duchowną czynności religijnych lub czynności związanych z powierzonymi funkcjami duszpasterskimi lub zakonnymi;
- 9) odbywania zastępczych form służby wojskowej;
- 10) nauki w Krajowej Szkole Administracji Publicznej przez słuchacza pobierającego stypendium.

25. Za ciężki wypadek przy pracy uważa się wypadek, w wyniku którego nastąpiło ciężkie uszkodzenie ciała, a mianowicie: utrata wzroku, słuchu, mowy, zdolności płodzenia lub inne uszkodzenie ciała albo rozstrój zdrowia, naruszające podstawowe funkcje organizmu, a także choroba nieuleczalna lub zagrażająca życiu, trwała choroba psychiczna, trwała, całkowita lub znaczna niezdolność do pracy w zawodzie albo trwale poważne zeszpecenie lub zniekształcenie ciała.

26. Za śmiertelny wypadek przy pracy uważa się wypadek, w wyniku którego nastąpiła śmierć osoby poszkodowanej na miejscu wypadku lub w okresie 6 miesięcy od chwili wypadku.

27. Wypadki przy pracy klasyfikuje się m.in. według wydarzeń je powodujących (określających rodzaj kontaktu człowieka z czynnikami, który spowodował wypadek) oraz przyczyn wypadków (wszelkich braków i nieprawidłowości związanych z czynnikami materialnymi, z organizacją pracy, z nieprawidłowym zachowaniem się pracownika). Każdy wypadek przy pracy jest wynikiem jednego wydarzenia, ale najczęściej kilku przyczyn, w związku z tym sumą przyczyn jest większa od ogólnej liczby wypadków.

Wydarzenia powodujące urazy grupowane są zgodnie z zaleceniami Eurostatu.

28. Informacja o zatrudnionych w warunkach zagrożenia opracowano na podstawie rocznego sprawozdania o warunkach pracy realizowanego metodą reprezentacyjną na dobranej celowo próbie, przy czym:

- 1) dane obejmują zatrudnionych w jednostkach lokalnych o liczbie pracujących wynoszącej 10 osób i więcej, zaliczanych do sekcji: „Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo” (bez gospodarstw indywidualnych w rolnictwie, łowiectwa i pozyskiwania zwierząt łownych, włączając działalność usługową oraz rybołówstwa w wodach morskich); „Górnictwo i wydobywanie”; „Przetwórstwo przemysłowe”; „Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych”; „Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją”; „Budownictwo” (bez realizacji projektów budowlanych związanych ze wznoszeniem budynków); „Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle”; „Transport i gospodarka magazynowa”; „Informacja i komunikacja” (bez działalności związanej z produkcją filmów, nagrań wideo, programów telewizyjnych, nagrań dźwiękowych i muzycznych oraz pozostałej działalności usługowej w zakresie informacji); „Działalność profesjonalna,

- 2) when the employee remains at the disposal of the employer on the way between the seat of the employer and the place of performing the obligation arising from the employment relationship.

Every accident is considered equivalent to an accident at work, as regards entitlement to benefits defined in the law on social insurance against accidents at work and occupational diseases, if the employee had such an accident:

- 1) during a business trip;
 - 2) during training within the scope of the national self-defence;
 - 3) when performing tasks ordered by trade union organisations operating at the employer's.
- Accident at work** is also understood as a sudden incident, causing injury or death, which happened within the term of accident insurance in the course of:
- 1) practising sports during competitions and training by a person receiving sport scholarship;
 - 2) performance of paid work while serving the sentence of imprisonment or temporary detention;
 - 3) exercising the Mandate of a Deputy or Senator who receives a salary;
 - 4) doing – on the basis of appointment issued by powiat labour office or other supervising entity – training or internship connected with a scholarship received by school leavers;
 - 5) performance of work by members of agricultural producers' cooperatives, farmers' cooperatives and by other persons considered equivalent to members of cooperatives, for the benefit of these cooperatives;
 - 6) performance or cooperation in performance of work on the basis of agency agreements, contracts of mandate or contracts of services;
 - 7) performance of typical activities related to running, or cooperation in running, a non-agricultural economic activity;
 - 8) performance of religious activities or activities connected with entrusted pastoral or monastic functions by clergymen;
 - 9) serving supplementary forms of military service;
 - 10) education of students receiving scholarship at the National School of Public Administration.

25. Serious accident at work is an accident which results in serious bodily harm, i.e. loss of sight, hearing, speech, ability to procreate, other bodily harm or health-related problems, which disrupts primary bodily functions or results in incurable and life-threatening diseases, permanent mental illness, a permanent, total or significant incapacity for work in the occupation, or a permanent significant disfigurement or distortion of the body.

26. Fatal accident at work is an accident which leads to the death of a victim at the site of the accident or within 6 months of the accident.

27. Accidents at work are classified i.a. according to **contact-modes of injury** (describing the type of contact of the victim with the factor which caused the accident) as well as according to their **causes** (all shortcomings and irregularities connected with material agents, organisation of work, employee's incorrect action). Each accident at work is the result of a single contact-mode, but most often of several causes, thus the sum of causes is greater than the total number of accidents. Contact-modes of injuries have been grouped according to the Eurostat's recommendations.

28. Information regarding persons exposed to risk factors at work is compiled on the basis of an annual report on working conditions conducted using the purposive sampling method, wherein:

- 1) data concern persons employed in local units employing 10 persons and more included in the sections: "Agriculture, forestry and fishing" (excluding private farms in agriculture, hunting, trapping and related service activities as well as marine fishing); "Mining and quarrying"; "Manufacturing"; "Electricity, gas, steam and air conditioning supply"; "Water supply; sewerage, waste management and remediation activities"; "Construction" (excluding development of building projects); "Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles, including motorcycles"; "Transportation and storage"; "Information and communication" (excluding motion picture, video and television programme production, sound recording and music publishing activities as well as other information service activities); "Professional, scientific and technical activities" (in the scope of scientific research and development as well as veterinary activities); "Administrative and support

- naukowa i techniczna" (w zakresie badań naukowych i prac rozwojowych oraz działalności weterynaryjnej); „Działalność w zakresie usług administrowania i działalności wspierająca" (w zakresie wynajmu i dzierżawy, działalności organizatorów turystyki, pośredników i agentów turystycznych oraz pozostałej działalności usługowej w zakresie rezerwacji i działalności z nią związanej oraz pozostałego sprzętania); „Edukacja" (w zakresie szkół wyższych); „Opieka zdrowotna i pomoc społeczna" (w zakresie opieki zdrowotnej); „Pozostała działalność usługowa" (w zakresie naprawy i konserwacji komputerów i artykułów użytku osobistego i domowego);
- 2) dane dotyczą zatrudnionych w warunkach zagrożenia: związanego ze środowiskiem pracy (substancje chemiczne, pyły, hałas, wibracje (drżania mechaniczne), gorący lub zimny mikroklimat itp.), związanego z uciążliwością pracy (wymuszona pozycja ciała, nadmierne obciążenie fizyczne itp.) oraz czynnikami mechanicznymi związanymi z maszynami szczególnie niebezpiecznymi;
 - 3) do obliczenia wskaźnika na 1000 zatrudnionych przyjęto liczbę zatrudnionych na podstawie stosunku pracy według stanu na 31 grudnia z roku badanego.

29. Zagrożenia związane ze środowiskiem pracy oznaczają wpływ na pracownika szkodliwych czynników występujących w procesie pracy, których stężenie lub natężenie przekracza obowiązujące NDS (najwyższe dopuszczalne stężenie) i/lub NDN (najwyższe dopuszczalne natężenie), polskie normy lub inne normy higieniczne (nawet jeśli zastosowano środki ochrony indywidualnej).

Wynagrodzenia. Świadczenia społeczne

1. Wynagrodzenia obejmują wypłaty pieniężne oraz wartość świadczeń w naturze bądź ich ekwiwalenty należne pracownikom z tytułu pracy.

Składnikami wynagrodzeń są: wynagrodzenia osobowe, wypłaty z tytułu udziału w zysku i w nadwyżce bilansowej w spółdzielniach, dodatkowe wynagrodzenia roczne dla pracowników jednostek sfery budżetowej, wynagrodzenia bezosobowe, wynagrodzenia agencji-prowizyjne, honoraria.

Do wynagrodzeń osobowych zalicza się m.in.: wynagrodzenia zasadnicze, premie i nagrody, dodatki (np. za pracę w warunkach szkodliwych dla zdrowia, za staż pracy, za pełnienie funkcji kierowniczych), wynagrodzenia za pracę w godzinach nadliczbowych, wynagrodzenia za czas niewykonywania pracy (przeszoje płatne, urlopy, choroby), świadczenia deputatowe i odszkodowawcze. Wynagrodzenia osobowe dotyczą osób zatrudnionych na podstawie stosunku pracy, osób wykonujących pracę nakładczą oraz uczniów, którzy zawarli z zakładem pracy umowę o pracę w celu przygotowania zawodowego.

2. Przeciętne miesięczne wynagrodzenie (nominalne) przypadające na 1 zatrudnionego obliczono przyjmując:

- wynagrodzenia osobowe, bez wynagrodzeń osób wykonujących pracę nakładczą, uczniów, a także osób zatrudnionych za granicą,
- wypłaty z tytułu udziału w zysku i w nadwyżce bilansowej w spółdzielniach,
- dodatkowe wynagrodzenia roczne dla pracowników jednostek sfery budżetowej,
- honoraria wypłacone niektórym grupom pracowników za prace wynikające z umowy o pracę, np. dziennikarzom, realizatorom filmów, programów radiowych i telewizyjnych.

Dane o przeciętnych wynagrodzeniach dotyczą osób pełnozatrudnionych oraz niepełnozatrudnionych w przeliczeniu na pełnozatrudnionych.

3. Dane o wynagrodzeniach podaje się **w ujęciu brutto**, tj. łącznie z zaliczkami na poczet podatku dochodowego od osób fizycznych oraz od 1999 r. ze składkami na obowiązkowe ubezpieczenia społeczne (emerytalne, rentowe i chorobowe) płatnymi przez ubezpieczonego pracownika.

4. Informacje o **świadczeniach emerytalnych i rentowych** (poza rolnikami indywidualnymi) dotyczą świadczeń wypłacanych w ramach pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych ze środków Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, budżetu państwa (w ramach dotacji celowej) oraz od 2007 r. także z odrębnego rozdziału wydatków budżetu państwa) oraz w okresie od 1 stycznia 2009 r. do 30 czerwca 2014 r. ze środków zgromadzonych w otwartych funduszach emerytalnych (OFE).

5. Informacje o **świadczeniach emerytalnych i rentowych rolników indywidualnych** dotyczą świadczeń wypłacanych przez Kasę Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego ze środków

service activities" (in the scope of rental and leasing activities, travel agency, tour operator as well as other reservation service and related activities and other cleaning activities); "Education" (only tertiary education); "Human health and social work activities" (in the scope of human health activities); "Other service activities" (in the scope of repair of computers and personal and household goods);

- 2) data concern employed persons exposed to factors arising from the work environment (chemicals, dusts, noise, vibrations, hot or cold microclimate, etc.), strenuous work (awkward postures, excessive physical exertion, etc.) as well as mechanical factors associated with particularly dangerous machinery;
- 3) the number of persons employed on the basis of an employment contract as of 31 December of the surveyed year was used to calculate the ratio per 1000 paid employees.

29.Risks arising from work environment mean an impact on an employee of harmful factors occurring in the work process, whose concentration or intensity is greater than binding HAC (the highest allowed concentration) and HAI (the highest allowed intensity), Polish standards or other sanitary norms (even if personal protective equipment was used).

Wages and salaries. Social benefits

1. Wages and salaries include monetary payments as well as the value of benefits in kind or their equivalents due to employees for work performed.

Components of wages and salaries are comprised of: personal wages and salaries, payments from profit and balance surplus in cooperatives, annual extra wages and salaries for employees of budgetary sphere entities, impersonal wages and salaries, agency commission wages and salaries, fees.

Personal wages and salaries include, among others: basic wages and salaries, premiums and prizes, bonuses (e.g. for working in unhealthy conditions, for seniority, for serving in management positions), wages and salaries for working overtime, wages and salaries for time off (paid lay-offs, holidays, illness) and allowances and claim benefits. Personal wages and salaries concern employees hired on the basis of an employment contract, persons engaged in outwork as well as apprentices who concluded a labour contract with an employer for the purpose of vocational training.

2. The average monthly (nominal) wages and salaries per paid employee were calculated assuming:

- personal wages and salaries, excluding wages and salaries of persons engaged in outwork as well as apprentices and persons employed abroad,
- payments from profit and balance surplus in co-operatives,
- annual extra wages and salaries for employees of budgetary sphere entities,
- fees paid to selected groups of employees for performing work in accordance with a labour contract, e.g., to journalists, film producers, radio and television programme producers.

Data regarding average wages and salaries concern full-time paid employees as well as part-time paid employees, the wages and salaries of whom have been converted into those of full-time paid employees.

3. Data on wages and salaries are given **in gross terms**, i.e. including personal income tax advances and since 1999, including compulsory social insurance contributions (retirement and other pensions, sickness insurance) paid by the insured person.

4. Information regarding **retirement and other pension benefits** (excluding farmers) concerns benefits which are paid in regard to non-agricultural social security system by the Social Insurance Institution from the source of the Social Insurance Fund, the state budget (within the scope of targeted grant as well as since 2007 also from the separate division of the state budget expenditures) as well as in the period 1st January 2009 to 30 June 2014 from the sources gathered in the open pension funds (OFE).

5. Information regarding **retirement and other pension benefits for farmers** concerns benefits which are paid by the

Funduszu Emerytalno-Rentowego i budżetu państwa (w ramach dotacji celowej oraz od 2007 r. także z odrębnego rozdziału wydatków budżetu państwa), a także ze środków wypłacanych w ramach pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych, w przypadku gdy rolnicy posiadają uprawnienia do łącznego pobierania świadczeń z tych środków.

6. Do świadczeń emerytalnych i rentowych uprawnieni są (łącznie z członkami ich rodzin) m.in.:

- 1) pracownicy;
- 2) osoby wykonujące pracę nakładczą;
- 3) członkowie rolniczych spółdzielni produkcyjnych i spółdzielni powstałych na ich bazie oraz spółdzielni kółek rolniczych;
- 4) osoby wykonujące pracę na podstawie umowy agencyjnej lub umowy na warunkach zlecenia;
- 5) osoby prowadzące pozarolniczą działalność (w tym osoby prowadzące działalność gospodarczą na własny rachunek, twórcy, artyści);
- 6) duchowni;
- 7) żołnierze zawodowi;
- 8) funkcjonariusze bezpieczeństwa publicznego, tj. Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego i Agencji Wywiadu (do 28 czerwca 2002 r. Urzędu Ochrony Państwa), Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Służby Ochrony Państwa (do 31 stycznia 2018 r. Biura Ochrony Rządu), Państwowej Straży Pożarnej;
- 9) funkcjonariusze służby więziennej;
- 10) rolnicy indywidualni;
- 11) inwalidzi wojenni i wojskowi, kombatancki oraz od 1991 r. osoby represjonowane.

Emerytura oraz renty z tytułu niezdolności do pracy i renty rodzinne (wypłacane także z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych) dotyczą uprawnionych wymienionych w pkt. od 1) do 7).

7. Świadczenia emerytalne i rentowe (wypłacane także z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych) obejmują:

- 1) emerytury;
- 2) renty z tytułu niezdolności do pracy;
- 3) renty rodzinne.

8. Świadczenia emerytalne i rentowe nie obejmują wypłat emerytur i rent realizowanych na mocy umów międzynarodowych.

9. Świadczenia emerytalne i rentowe obejmują kwotę świadczeń należnych (bieżących i wyrównawczych) uwzględniającą od 2007 r. zmniejszenia m.in. z tytułu osiągania przychodów z pracy.

10. Dane dotyczące przeciętnej miesięcznej emerytury i renty obliczono dzieląc ogólną kwotę świadczeń przez odpowiadającą im liczbę świadczeniobiorców.

11. Dane o przeciętnych świadczeniach emerytalno- i rentowych prezentowane są w ujęciu brutto, tj. łącznie z zaliczkami na poczet podatku dochodowego od osób fizycznych.

12. Świadczenia wychowawcze „Rodzina 500+” od 1 kwietnia 2016 r. przysługuje osobom uprawnionym na mocy ustawy z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowaniu dzieci (Dz. U. z 2022 r. poz. 1577). Od 1 lipca 2019 r. świadczenie wychowawcze przysługuje na każde dziecko do ukończenia 18 roku życia, bez względu na dochód osiągnięty przez rodzinę.

To świadczenie finansowane jest z budżetu państwa.

13. Świadczenia rodzinne od 1 maja 2004 r. przysługują osobom uprawnionym na mocy ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (Dz. U. z 2022 r. poz. 615). Świadczenia rodzinne obejmują: zasiłek rodzinny, dodatki do zasiłku rodzinnego (z tytułu: urodzenia dziecka, opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego, samotnego wychowywania dziecka, kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego, rozpoczęcia roku szkolnego, podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania, wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej), jednorazową zapomogę z tytułu urodzenia się dziecka (od 2006 r.), świadczenie rodzicielskie (od 2016 r.), świadczenia opiekuńcze (zasiłek pielęgnacyjny, specjalny zasiłek opiekuńczy od 2013 r. i świadczenie pielęgnacyjne).

Świadczenia finansowane są z budżetu państwa.

Gospodarstwa domowe. Mieszkania

1. Prognoza gospodarstw domowych do 2050 r. została opracowana w 2016 r. na podstawie wyników narodowych spisów powszechnych ludności i mieszkań z lat 2002 i 2011 w zakresie liczby i struktury gospodarstw domowych oraz założeń dotyczących tendencji w kształtowaniu się procesów demograficznych, społecznych i ekonomicznych zachodzących w Polsce, szczególnie wynikających z zachowań prorodzinnych i promażeńskich osób młodych, które uczestniczą w procesie formowania się rodzin i tworzenia nowych gospodarstw domowych.

Agricultural Social Insurance Fund from the sources of the Pension Fund and by the state budget (within the scope of the targeted grant as well as since 2007 also from the separate division of the state budget expenditures) and also from the sources which are paid in regard to non-agricultural social security system, in case of farmers who are authorized to receive benefits from those sources simultaneously.

6. Among others the following persons (including members of their families) are authorized to receive retirement and other pensions:

- 1) employed persons;
- 2) outworkers;
- 3) members of agricultural producers' cooperatives and co-operatives established on their basis as well as agricultural farmers' cooperatives;
- 4) persons employed on the basis of agency agreements or on the basis of order agreements;
- 5) persons engaged in non-agricultural economic activity (of which self-employed persons, creators, artists);
- 6) clergy;
- 7) professional soliders;
- 8) public safety functionaries i.e.: the Police, the Internet Security Agency and Foreign Intelligence Agency (until 28 June 2002 the Office and State Protection Service (until 31 January 2018 the Government Protection Bureau), the State Fire Service;
- 9) penitentiary staff functionaries;
- 10) farmers;
- 11) war and military invalids, combatants as well as since 1991 repressed persons.

Retirement, disability and survivors pensions (also paid due to accidents at work and occupational diseases) concern the persons mentioned in points 1) to 7).

7. Retirement and other pension benefits (also paid due to accidents at work and occupational diseases) include:

- 1) retirement pensions;
- 2) disability pensions;
- 3) survivors pensions.

8. Retirement and other pension benefits do not provide for the payments of retirement and other pension arising out of international agreements.

9. Retirement and other pension benefits include the amount of benefits due (current and compensatory) taking into account since 2007 the deductions, among others, in respect of achieving revenue from work.

10. Data regarding the average monthly retirement and other pension are calculated by dividing the total amount of benefits by the corresponding number of persons receiving these benefits.

11. Data concerning average retirement and other pension benefits are presented in gross terms, i.e. including deductions for personal income taxes.

12. Since 1 April 2016 the child-raising benefit "Family 500+" has been granted to persons authorised on the basis of the Law on State Aid in Raising Children dated 11 February 2016 (Journal of Laws 2022 item 1577). Since 1 July 2019 the child-raising benefit has been granted to every child until 18 years of age regardless of family income.

The benefit is financed from the state budget.

13. Since 1 May 2004 family benefits have been granted to persons authorised on the basis of the Act of 28 November 2003 on Family Benefits (Journal of Laws 2022 item 615). Family benefits include: family allowance, supplements to the family allowance (due to: giving birth to a child, taking care of child during child-care leave, single parenthood, education and rehabilitation of a disabled child, beginning of a school year, undertaking education outside the place of residence by a child, multi-children parenthood), one-off subsidy due to giving birth to a child (since 2006), parental benefit (since 2016), attendance benefits (nursing allowance, special attendance allowance – since 2013 and nursing benefit).

Family benefits are financed from the state budget.

Households. Dwellings

1. The households projection until 2050 was calculated in 2016 on the basis of the results of the population and housing censuses in 2002 and 2011 in terms of the number and composition of households and assumptions about trends in the development of demographic, social and economic processes in Poland, especially under the pro-family and pro-marriage behavior patterns of young people who participate in the formation of families and the creation of new households.

2. Podstawowym źródłem informacji o warunkach bytu ludności, tj. poziomie i strukturze dochodu rozporządzalnego, wydatków, spożycia, wyposażeniu gospodarstw domowych w przedmioty trwałego użytkowania oraz zagrożeniu ubóstwem jest reprezentatywne **badanie budżetów gospodarstw domowych**. Badaniem objęte są wszystkie gospodarstwa domowe, z wyjątkiem zamieszkujących obiekty zbiorowego zakwaterowania oraz gospodarstw członków korpusu dyplomatycznego państw obcych. Od 2004 r. gospodarstwa domowe obywateli obcego państwa zamieszkujących w Polsce stale lub przez dłuższy czas i posługujących się językiem polskim biorą udział w badaniu.

Wyniki badania oparte są na oświadczeniach osób biorących udział w badaniu budżetów gospodarstw domowych. W celu zachowania relacji między strukturą badanej zbiorowości a strukturą społeczno-demograficzną zbiorowości generalnej, dane od 2010 r. uzyskane z badania budżetów gospodarstw domowych zostały przeważone strukturą gospodarstw domowych według liczby osób i miejsca zamieszkania pochodzącą z Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2011.

3. Badaniem objęto wszystkie gospodarstwa domowe zamieszkałe w wylosowanych mieszkaniach, reprezentujące poszczególne społeczno-ekonomiczne grupy ludności, tj. gospodarstwa domowe: pracowników, rolników, pracujących na własny rachunek, emerytów i rencistów oraz utrzymujących się z niezarobkowych źródeł (innych niż emerytura lub renta).

4. **Dochód rozporządzalny** obejmuje bieżące dochody pieniężne i niepieniężne (w tym wartość spożycia naturalnego, tj. wartość towarów i usług konsumpcyjnych pobranych na potrzeby gospodarstwa domowego z działalności gospodarczej na własny rachunek – rolniczej i pozarolniczej oraz wartości towarów i usług otrzymanych bezpłatnie) bez zaliczek na podatek dochodowy od osób fizycznych płaconych z tytułu dochodów (z pracy najemnej, ze świadczeń społecznych – z ubezpieczeń społecznych i pozostałych świadczeń społecznych), bez składek na obowiązkowe ubezpieczenia społeczne (emerytalne, rentowe i chorobowe) płacone przez ubezpieczonego pracownika oraz bez podatków płaconych przez osoby pracujące na własny rachunek.

Dochód do dyspozycji jest to dochód rozporządzalny pomniejszony o pozostałe wydatki. Dochód do dyspozycji przeznaczony jest na towary i usługi konsumpcyjne oraz przyrost oszczędności.

5. **Wydatki** obejmują wydatki na towary i usługi konsumpcyjne oraz pozostałe wydatki.

Pozostałe wydatki obejmują m.in. kwoty przekazane innym gospodarstwom domowym i instytucjom niekomercyjnym, w tym dary; koszty zakwaterowania młodzieży i studentów uczących się poza domem; alimenty dla osób prywatnych; niektóre podatki, np.: od nieruchomości, od spadków i darowizn, od dochodów z własności, z wynajmu i sprzedaży nieruchomości; straty pieniężne.

Wydatki na towary i usługi konsumpcyjne zagregowano zgodnie z przyjętą w badaniu budżetów gospodarstw domowych od 2013 r. nomenklaturą Klasyfikacji Spożycia Indywidualnego według Celu (COICOP), włączając wydatki na ubezpieczenia na życie w pozycji „pozostałe wydatki na towary i usługi” oraz wydatki na usługi internetowe w pozycji „łączność”.

6. **Zasięg ubóstwa** – gospodarstwo domowe (a tym samym wszystkie osoby wchodzące w jego skład) zostało uznane za ubogie, jeżeli poziom jego wydatków (obejmujących także wartość artykułów otrzymanych bezpłatnie oraz wartość spożycia naturalnego) był niższy od wartości przyjętej za granicę ubóstwa. Dla wyeliminowania wpływu, jaki na koszty utrzymania gospodarstw domowych wywiera ich skład społeczno-demograficzny, zarówno przy obliczaniu poziomu wydatków w gospodarstwach domowych, jak i ustaleniu granicy ubóstwa (relatywnego oraz skrajnego), zastosowano tzw. **oryginalną skalę ekwiwalentności OECD**. Według tej skali wagę 1,0 przypisuje się pierwszej osobie w gospodarstwie domowym w wieku 14 lat i więcej, wagę 0,7 – każdej następnej osobie w tym wieku oraz wagę 0,5 – każdemu dziecku w wieku poniżej 14 lat.

Relatywna granica ubóstwa to 50% średnich miesięcznych wydatków ustalonych na poziomie wszystkich gospodarstw domowych w kraju z uwzględnieniem tzw. oryginalnej skali ekwiwalentności OECD.

„**Ustawowa**” **granica ubóstwa** to kwota, która zgodnie z obowiązującą ustawą o pomocy społecznej (Dz. U. z 2021 r. poz. 2268, z późn. zm.) uprawnia do ubiegania się o przyznanie świadczenia pieniężnego z systemu pomocy społecznej.

Granica ubóstwa skrajnego ustalana jest na podstawie minimum egzystencji szacowanego przez Instytut Pracy i Spraw Socjalnych dla 1-osobowego gospodarstwa pracowniczego. Minimum egzystencji wyznacza poziom zaspokojenia potrzeb, poniżej którego występuje biologiczne zagrożenie życia oraz rozwoju psychofizycznego człowieka.

2. The basic source of information regarding the living conditions of the population, i.e. the level and structure of available income, expenditures, consumption, the equipment of households with durable goods as well as risk of poverty, is a representative **household budget survey**. The survey covers all the households, with the exception of those living in institutional households as well as households of members of the diplomatic corps of foreign countries. Since 2004 the households of foreign citizens with permanent or long-lasting residence in Poland and using Polish language participate in the survey.

Survey results are based on declarations made by persons participating in the household budget survey. In order to maintain the relation between the structure of the surveyed population and the socio-demographic structure of the total population, data since 2010 obtained from the household budget survey are weighted with the structure of households by number of persons and class of locality coming from the National Population and Housing Census 2011.

3. The survey covered all households within randomly selected dwellings representing individual socio-economic groups of the population, i.e. households of: employees, farmers, self-employed, retirees and pensioners as well as households maintained from non-earned sources (other than retirement or other pension).

4. **Available income** includes current monetary and non-monetary income (including the value of own consumption, i.e., consumer goods and services acquired for household needs from self-employed agricultural or non-agricultural economic activity as well as the value of goods and services received free of charge) excluding prepayments on personal income tax paid (with income from hired labour, from social benefits – from social security benefits and other social benefits), excluding contributions to obligatory social security (retirement, other pensions and sickness) paid by the insured employee as well as excluding taxes paid by self-employed persons.

Disposable income is understood as available income less other expenditures. Disposable income is allocated to purchasing consumer goods and services and savings increase.

5. **Expenditures** include expenditures on consumer goods and services as well as other expenditures.

Other expenditures include, i.a.: amounts transferred to other households and non-commercial institutions, including gifts; boarding costs of youth and students studying away from home; private alimony; some taxes, e.g.: on real estate, inheritance and donations, income from property as well as renting and selling real estate; monetary losses.

Expenditures on consumer goods and services were aggregated in accordance with the nomenclature adopted in household budget survey since 2013 on the basis of the Classification of Individual Consumption by Purpose (COICOP), including expenditures on life insurance in item "miscellaneous goods and services" and expenditures on Internet services under item "communication".

6. **Poverty rates** – a household and thus all its members have been regarded as poor if the expenditure level (including the value of products received free of charge as well as the value of own consumption) falls below the adopted poverty threshold. In order to eliminate the effect of the socio-demographic composition of household on the maintenance costs, the so-called original OECD equivalence scale has been used for the calculation of the households' expenditure level and determination of poverty thresholds (relative and extreme). According to this scale, weight 1.0 is attributed to the first person in the household at the age of 14 and over, weight 0.7 – to any other person at that age and weight 0.5 – to every child under 14.

Relative poverty threshold is 50% of the mean monthly expenditure determined at the level of all households in Poland estimated with the use of the so-called original OECD equivalence scale.

„**Legal**” **poverty threshold** is the amount which, according to the Law on Social Assistance (Journal of Laws 2021 item 2268, as amended), provides eligibility for a monetary benefit from social assistance system.

Extreme poverty threshold sets on the basis of the subsistence minimum estimated by the Institute of Labour and Social Studies for 1-person employees' household. The subsistence minimum determines the level of the satisfaction of needs below which a biological threat to life and psycho-physical human development occurs.

7. Informacje o **zasobach mieszkaniowych i mieszkaniach oddanych do użytkowania** dotyczą mieszkań, a także izb i powierzchni użytkowej w tych mieszkaniach, znajdujących się w budynkach mieszkalnych i niemieszkalnych. Dane nie obejmują lokali zbiorowego zamieszkania (hotele pracowniczych, domów studenckich i internatów, domów opieki społecznej i in.) i pomieszczeń nieprzeznaczonych na cele mieszkalne, a z różnych względów zamieszkałych (pomieszczeń inwentarskich, barakowozów, statków, wagonów i in.).

8. **Bilans zasobów mieszkaniowych** sporządza się dla okresów międzyspisywanych w oparciu o wyniki ostatniego spisu powszechnego (dla lat 2002–2009 przyjęto jako bazę wyjściową wyniki spisu 2002, od 2010 r. – wyniki spisu 2011), przyjmując od 2002 r. za podstawę mieszkania zamieszkałe i niezamieszkałe oraz uwzględniając przyrosty i ubytki zasobów mieszkaniowych.

Dane o **zasobach mieszkaniowych** opracowano na podstawie: 1) wyników Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań według stanu na 31 marca 2021 r.;

2) bilansu zasobów mieszkaniowych według stanu na 31 grudnia, w każdorazowym podziale administracyjnym.

9. Dane o **mieszkaniach**, na których budowę wydano **pozwolenia lub dokonano zgłoszenia z projektem budowlanym**, mieszkaniach których budowę rozpoczęto i w budowie, a także o **mieszkaniach, powierzchni użytkowej mieszkań oraz izbach oddanych do użytkowania** dotyczą mieszkań: w nowych budynkach mieszkalnych, w budynkach niemieszkalnych, uzyskanych w wyniku rozbudowy budynków (w części stanowiącej rozbudowę) oraz przebudowy pomieszczeń niemieszkalnych.

10. W związku ze **zmianą metodologiczną**, od 2018 r. dane o efektach budownictwa „indywidualnego” realizowanego z przeznaczeniem na sprzedaż lub wynajem w celu osiągnięcia zysku, zostały włączone do formy budownictwa „przeznaczone na sprzedaż lub wynajem”. Dane o **mieszkaniach, powierzchni użytkowej oraz izbach oddanych do użytkowania** przeliczone zgodnie z nowo obowiązującą metodologią. Dane o **mieszkaniach, których budowę rozpoczęto**, ze względu na **brak możliwości dokonania przeliczeń wstecz** zgodnie ze zmienionym zakresem form budownictwa („indywidualne” oraz „na sprzedaż lub wynajem”), dla lat 2010 i 2015 zaprezentowano według metodologii obowiązującej do 2017 r.

11. Informacje o urządzeniach i usługach komunalnych opracowano **metodą rodzaju działalności**, tj. według kryterium przeznaczenia urządzeń, niezależnie od przeważającego rodzaju działalności podmiotu gospodarczego.

Dane o urządzeniach komunalnych dotyczą urządzeń czynnych.

12. Informacje o **długości sieci wodociągowej** dotyczą sieci rozdzielczej (bez przyłączy prowadzących do budynków mieszkalnych i innych obiektów) oraz sieci przesyłowej (magistralnej), tj. przewodów doprowadzających wodę do sieci rozdzielczej.

Dane o **długości sieci kanalizacyjnej**, oprócz przewodów ulicznych, uwzględniają kolektory, tj. przewody odbierające ścieki z sieci ulicznej, nie uwzględniają natomiast kanałów przeznaczonych wyłącznie do odprowadzania wód opadowych.

Dane o **długości sieci gazowej** dotyczą sieci dystrybucyjnej (bez przyłączy prowadzących do budynków mieszkalnych i niemieszkalnych) oraz sieci przesyłowej, tj. przewodów doprowadzających gaz do sieci dystrybucyjnej.

13. Dane o **korzystających z wodociągu i kanalizacji** obejmują ludność zamieszkałą w budynkach mieszkalnych dołączonych do określonej sieci.

Dane o **korzystających z gazu** dotyczą ludności w mieszkaniach wyposażonych w instalacje gazu z sieci.

Dane o ludności korzystającej z wodociągu, kanalizacji i gazu obejmują również ludność w budynkach zbiorowego zamieszkania.

Dane o **liczbie odbiorców gazu** podano łącznie z odbiorcami korzystającymi z gazomierzy zbiorczych.

Dane o **zwyżeniu gazu** odnoszą się do wszystkich gospodarstw domowych.

Zużycie energii elektrycznej i gazu z sieci w gospodarstwach domowych ustala się na podstawie zaliczkowego systemu opłat.

14. Informacje o **energii cieplnej** dotyczą budynków mieszkalnych oraz urzędów i instytucji.

Edukacja i wychowanie

1. **System edukacji w Polsce funkcjonuje zgodnie z ustawą** z dnia 14 grudnia 2016 r. prawo oświatowe (Dz. U. z 2021 r. poz. 1082, z późn. zm.), ustawą o systemie oświaty z dnia 7 września 1991 r. (Dz. U. z 2021 r. poz. 1915) oraz ustawą

7. **Information on dwelling stocks and dwellings completed** concerns dwellings, rooms and useful floor area in these dwellings, located in residential and non-residential buildings. Data do not include residences for communities (employee hostels, student dormitories and boarding schools, social welfare homes and others) and spaces not designed for residential purposes, but which for various reasons are inhabited (animal accommodations, caravans, ships, wagons and others).

8. **Balances of dwelling stocks** are estimated for the periods between censuses on the basis of results from the last census (for the years 2002–2009 the basis constituted the results of 2002 census, since 2010 – the results of 2011 census), since 2002 assuming inhabited and uninhabited dwellings as a basis and considering increases and decreases in dwelling stocks.

Data regarding **dwelling stocks** have been compiled on the basis of:

1) the results of the National Population and Housing Census as of 31 March 2021;

2) the balance of dwelling stocks, as of 31 December, in each administrative division.

9. Data on **dwellings for which permits have been granted or which have been registered with a construction project**, dwellings in which **construction has begun and under construction** as well as on **dwellings, useful floor area of dwellings and rooms completed** concern dwellings: in new residential buildings, in non-residential buildings, dwellings created as a result of enlarging buildings (the enlarged part) and adapting non-residential spaces.

10. Due to **methodological change**, since 2018, data regarding effects of „private construction” realised for sale or rent in order to achieve a profit, are included into the form of construction “for sale or rent”. Data on **dwellings, useful floor area** are **rooms completed** are recalculated according to the new methodology. Data on **dwellings in which construction has begun**, due to the **impossibility of recalculating data back**, according to the revised scope of forms of construction (“private” and “for sale or rent”), for the years 2010 and 2015 are presented according to methodology valid until 2017.

11. Information on municipal installations and services was compiled using the **kind-of-activity method**, i.e. according to the criterion of installation designation, regardless of the predominant kind of activity of the economic entity.

Data on municipal installations concern operative installations.

12. Information on the **length of the water supply network** concerns the distribution network (excluding connections leading to residential buildings and other constructions) and the transmission (main) network, i.e. conduits providing water to the distribution network.

Data on the **length of the sewage network**, apart from street conduits, include collectors, i.e. conduits receiving sewage from the street network, while they do not include sewers designed exclusively for draining runoff.

Data on the **length of the gas supply network** concern the distribution network (excluding connections leading to residential and non-residential buildings) and the transmission network, i.e. conduits providing gas to the distribution network.

13. Data regarding the **users of water supply and sewage systems** include the population living in residential buildings connected to a defined system.

Data regarding the **gas users** concern the population in dwellings equipped with gas installations connected to the gas supply system.

Data regarding the population connected to the water supply system, the sewage system and the gas supply system also include the population in collective accommodation facilities.

Data regarding the **number of consumers using** include consumers using collective gas-meters.

Data regarding the **consumption of gas**, concern all the households.

Consumption of electricity and gas from the gas supply system in households is established on the basis of an advance system of payments

14. Information on **heating energy** concern residential buildings, public authorities and institutions.

Education

1. **The education system in Poland functions according to the Act** of 14 December 2016, Law on School Education (Journal of Laws 2021 item 1852, as amended), the Act of 7 September 1991 on the Education System (Journal of Laws 2021 item 1915) and the Act of

z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U z 2021 r. poz. 478, z późn. zm.). Od 1 września 2017 r. rozpoczęto reformę systemu edukacji, która wprowadziła 8-letnią szkołę podstawową, 4-letnie liceum ogólnokształcące, 5-letnie technikum, 3-letnią branżową szkołę I stopnia, 2-letnią branżową szkołę II stopnia oraz zlikwidowała gimnazja.

2. Prezentowane dane obejmują:

- 1) przedszkola i inne formy wychowania przedszkolnego;
- 2) szkoły dla dzieci i młodzieży oraz dla dorosłych:

- podstawowe,
- gimnazja,
- ponadpodstawowe, w tym policealne,

3) uczelnie.

3. **Uczelnie** realizują kształcenie w formie studiów stacjonarnych i niestacjonarnych. Informacje z zakresu uczelni:

- 1) obejmują cudzoziemców studiujących w Polsce (w tym studiujący w filiach polskich uczelni za granicą);
- 2) nie obejmują Polaków studiujących za granicą (z wyjątkiem osób studiujących w filiach polskich uczelni za granicą);

Studentów i absolwentów wykazano zgodnie z siedzibą poszczególnych uczelni łącznie z filiami i wydziałami zamiejscowymi.

4. Dane o **nauczycielach**, poza nauczycielami akademickimi, dotyczą nauczycieli (łącznie z nauczycielami religii) zatrudnionych przy realizacji obowiązków zajęć edukacyjnych, tj. bez wychowawców świetlic, bibliotekarzy, prowadzących wyłącznie zajęcia pozalekcyjne itp.

Dane o nauczycielach dotyczą pełnozatrudnionych i niepełnozatrudnionych w przeliczeniu na pełnozatrudnionych.

5. **Studia podyplomowe** – forma kształcenia, na którą są przyjmowani kandydaci posiadający kwalifikacje co najmniej pierwszego stopnia, prowadzona w uczelniach lub instytutach, kończąca się uzyskaniem kwalifikacji podyplomowych.

6. **Studia doktoranckie** (studia trzeciego stopnia), prowadzone przez uprawnioną jednostkę organizacyjną uczelni lub instytut, na które są przyjmowani kandydaci posiadający kwalifikacje drugiego stopnia, kończące się uzyskaniem kwalifikacji trzeciego stopnia.

7. **Szkoła doktorska** – zorganizowana forma kształcenia doktorantów, prowadzona przez uprawnione uczelnie i instytuty w co najmniej 2 dyscyplinach, funkcjonująca od roku akademickiego 2019/20. Kształcenie przygotowuje do uzyskania stopnia doktora i kończy się złożeniem rozprawy doktorskiej.

8. **Dane dotyczące:**

- 1) wychowania przedszkolnego oraz szkół (poza uczelniami) podano według stanu na początku roku szkolnego; dane o absolwentach – na koniec roku szkolnego;
- 2) uczelnie – prezentuje się według stanu na 31 grudnia (do roku akademickiego 2017/18 – na 30 listopada), studenci są wykazywani tyle razy, na ilu kierunkach studiują; dane o absolwentach dotyczą osób, które uzyskały dyplomy ukończenia studiów w okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2021 r.

9. Prezentowane informacje, z wyjątkiem danych o uczelniach, opracowano na podstawie systemu informacji oświatowej administrowanego przez Ministerstwo Edukacji i Nauki.

Od roku akademickiego 2017/18 dane o uczelniach, z wyjątkiem danych o części uczelni prowadzonych przez kościoły i inne związki wyznaniowe opracowano na podstawie Zintegrowanego Systemu Informacji o Nauce i Szkolnictwie Wyższym POL-on administrowanego przez Ministerstwo Edukacji i Nauki.

Ochrona zdrowia i pomoc społeczna

1. Dane w ochronie zdrowia – jeśli nie zaznaczono inaczej – podaje się łącznie z danymi o placówkach podległych resortom obrony narodowej, spraw wewnętrznych i administracji; z wyłączeniem ochrony zdrowia w zakładach karnych.

2. Informacje o **pracownikach medycznych** dotyczą pracujących w: placówkach wykonujących działalność leczniczą, praktykach zawodowych – od 2006 r., aptekach oraz od 2005 r. – domach i zakładach pomocy społecznej, żłobkach i klubach dziecięcych.

Od 2019 r. dane dotyczące lekarzy, lekarzy dentyistów, pielęgniarek i położnych opracowywane są w oparciu o źródła administracyjne, w tym rejestry: – posiadających prawo wykonywania zawodu (lekarzy i lekarzy dentyistów, pielęgniarek i położnych), – płatników składek ZUS, – podmiotów wykonujących działalność leczniczą, – praktyk lekarskich, – praktyk pielęgniarek i po-

20 July 2018, Law on Higher Education and Sciences (Journal of Laws 2021 item 478, as amended). Since 1 September 2017, the new school system has been implemented, introducing 8-year primary school, 4-year general secondary school, 5-year technical secondary school, 3-year stage I sectoral vocational school, 2-year stage II sectoral vocational school. Lower secondary schools have been abolished.

2. The presented data include:

- 1) nursery schools and other forms of pre-school education;
- 2) schools for children and youth and for adults:

- primary schools,
- lower secondary schools,
- post-primary schools, of which post-secondary schools,

3) higher education institutions.

3. **Higher education institutions** provide full-time and part-time programmes of education. Data regarding higher education institutions:

- 1) comprise foreigners studying in Poland (including students at branch campuses of Polish higher education institutions operating abroad);
- 2) do not include Poles studying abroad (with an exception of persons at branch campuses of Polish higher education institutions operating abroad);

Data on students and graduates are given according to the seats of higher education institutions including their branches and branch basic organisational units.

4. Data regarding **teachers**, excluding academic teachers, concern teachers (including religion teachers) employed to implement compulsory educational programmes, i.e. excluding day-room teachers and librarians conducting exclusively extracurricular activities, etc.

Data regarding teachers concern full-time and part-time paid employees converted into full-time equivalents.

5. **Non-degree postgraduate programmes** – a level of education open to first cycle degree holders and provided by higher education institutions or institutes, leading to the award of postgraduate qualifications.

6. **Doctoral studies** (third-cycle programmes), conferred by an authorised academic unit of a higher education institution or an institute, leading upon successful completion to the award of a third cycle qualification

7. **Doctoral school** – an organised form of doctoral education, provided by authorised higher education institutions and institutes in at least 2 disciplines, operating from the 2019/20 academic year. The education prepares students for the doctoral degree and ends upon submitting the doctoral dissertation.

8. **Data regarding:**

- 1) pre-primary education and schools (excluding higher education institutions) are given as of the beginning of the school year; data concerning graduates – as of the end of the school year;
- 2) higher education institutions – are presented as of 31 December (until the 2017/18 academic year – as of 30 November), students are listed as many times as many courses they are enrolled in; data regarding graduates concern persons who obtained higher education diplomas between 1 January and 31 December 2021.

9. The presented information, except for the data on higher education institutions, has been compiled on the basis of the Educational Information System administered by the Ministry of Education and Science. Since the 2017/18 academic year, data on higher education institutions, except for the data on some higher schools run by churches and other religious associations, have been compiled on the basis of POL-on, the Integrated System of Information on Science and Higher Education, administered by the Ministry of Education and Science.

Health care and social welfare

1. Data concerning health care – unless otherwise stated – are given including health care units subordinated to the Ministry of National Defence, the Ministry of Interior and Administration; excluding health care in prisons.

2. Information on **medical personnel** concerns persons employed in: units engaged in health care activities, professional practices since 2006, pharmacies and since 2005 – social welfare homes and facilities, nurseries and children's clubs.

Since 2019, data on doctors, dentists, nurses and midwives have been compiled based on administrative sources, including registers: – of licensed to practice (doctors and dentists, nurses and midwives), – of ZUS contribution payers, – of entities performing medical activity, – of doctors' practices, – of nurses and midwives practices. Data concern persons working directly with a patient, irrespective of the primary workplace. Due to the

łożnych. Dane dotyczą pracujących bezpośrednio z pacjentem, bez względu na główne miejsce pracy. W związku z przejściem na nowe źródło dane nie są porównywalne z danymi opublikowanymi w poprzednich edycjach Rocznika, opartymi o metodę sprawozdawczości.

Dane dotyczące farmaceutów, fizjoterapeutów i diagnostów laboratoryjnych opracowywane są na podstawie sprawozdawczości. Dane prezentowane są według głównego miejsca pracy. Dane dotyczą pracujących bezpośrednio z pacjentem, tj. bez osób, dla których głównym miejscem pracy jest uczelnia, jednostka administracji państwowej lub samorządu terytorialnego albo NFZ.

Dane obejmują osoby pracujące w wymiarze pełnego etatu, w wymiarze przekraczającym pełny etat oraz niepełnozatrudnione w stosunku do czasu pracy określonego obowiązującymi przepisami dla danego rodzaju pracy, w przypadku jeśli ta praca ma dla nich charakter podstawowy, łącznie z osobami odbywającymi staż.

Dane o osobach **posiadających prawo wykonywania zawodu medycznego** podaje się na podstawie centralnych rejestrów osób posiadających prawo wykonywania zawodu medycznego prowadzonych przez naczelne rady samorządów zawodowych lekarzy i lekarzy dentyistów, pielęgniarek i położnych oraz farmaceutów.

3. Dane o **specjalistach** dotyczą lekarzy i lekarzy dentyistów ze specjalizacją II stopnia oraz posiadających tytuł specjalisty w odpowiedniej dziedzinie medycyny zgodnie z rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 29 marca 2019 r. w sprawie specjalizacji lekarzy i lekarzy dentyistów (Dz. U. z 2020 r. poz. 1566, z późn. zm.).

4. **Porady udzielone przez lekarzy i lekarzy dentyistów** w zakresie ambulatoryjnej opieki zdrowotnej podano łącznie z badaniami profilaktycznymi (z wyjątkiem porad udzielonych przez lekarza orzecznika) oraz z poradami lekarskimi udzielonymi w izbach przyjęć szpitali ogólnych.

5. Dane o **łóżkach w szpitalach ogólnych** nie obejmują miejsc dziennych na oddziałach szpitalnych oraz do 2007 r. miejsce (łóżek i inkubatorów) dla noworodków.

Rodzaje oddziałów w szpitalach ogólnych (tabl. 3) opracowano w oparciu o rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 17 maja 2012 r. (Dz. U. z 2019 r. poz. 173).

Dane o łóżkach na oddziałach:

- chirurgicznych obejmują chirurgię ogólną, dziecięcą, szczeniową, urazowo-ortopedyczną, neurochirurgię, kardiochirurgię, urologię oraz oddziały wieloprofilowe zabiegowe;
- zakaźnych obejmują łóżka na oddziałach obserwacyjno-zakaźnych;
- gruźlicy i chorób płuc – łóżka na oddziałach pulmonologicznych.

6. **Lecznictwo uzdrowiskowe** obejmuje szpitale i sanatoria działające na obszarze uzdrowiska albo poza uzdrowiskiem sanatoria znajdujące się w uzdrowionym podziemnym wyrobisku górnictwem wykorzystujące w leczeniu, rehabilitacji i profilaktyce przede wszystkim właściwości naturalnych surowców leczniczych oraz właściwości lecznicze klimatu na terenach, na których są położone.

7. Jednostkami systemu Państwowe Ratownictwo Medyczne są:
- szpitalne oddziały ratunkowe;
 - zespoły ratownictwa medycznego, w tym lotnicze zespoły ratownictwa medycznego, z którymi zawarto umowy o udzielanie świadczeń opieki zdrowotnej.

Z systemem współpracują centra urazowe oraz jednostki organizacyjne szpitali wyspecjalizowane w zakresie udzielenia świadczeń zdrowotnych niezbędnych dla ratownictwa medycznego.

8. Dane o **aptekach ogólnodostępnych** nie obejmują aptek działających w strukturze i na potrzeby szpitali.

Punkty apteczne są to placówki, które prowadzą obrót detaliczny produktami leczniczymi, głównie na wsi.

9. Dane o **zachorowaniach** prezentuje się zgodnie z ustawą z dnia 5 grudnia 2008 r. o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi (Dz. U. z 2022 r., poz. 1657).

Informacje o zachorowaniach na choroby zakaźne obejmują wszystkie przypadki zarejestrowane w województwie.

10. Dane o **opiece nad dziećmi do lat 3** prezentowane są zgodnie z ustawą z dnia 4 lutego 2011 r. (Dz. U. z 2022 r., poz. 1324, z późn. zm.), na podstawie której opieka może być organizowana w formie żłobka, klubu dziecięcego albo sprawowana przez dziennego opiekuna lub nianię.

11. Dane dotyczące **wspierania rodziny oraz pieczy zastępczej**, począwszy od danych za 2012 r., prezentowane są zgodnie z ustawą z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny oraz systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2022 r., poz. 447, z późn. zm.).

Wspieranie rodziny może być prowadzone w formie usług asystenta rodziny, udzielających pomocy rodzinom m.in. w sprawie ich sytuacji życiowej, w rozwiązywaniu problemów socjal-

transition to a new source, the data are incomparable with the data published in the previous editions of the Yearbook, based on reporting method.

Data on pharmacists, physiotherapists and laboratory diagnosticians have been compiled based on reports. Data are presented according to the primary workplace. Data concern persons working directly with a patient, i.e. excluding persons for whom the primary workplace is university, central or local government administration unit and the National Health Fund.

Data include full-time employed persons, over-time as well as part-time in relation to work time defined in the obligatory regulations for a given type of work, when this work has a basic character, including trainees.

Data about persons **entitled to practise medical profession** are quoted on the basis of central registries of persons entitled to practise medical profession conducted by supreme councils of the following professional governments: doctors and dentists, nurses and midwives and pharmacists.

3. Data on **doctor specialists and dental specialists** concern doctors with grade II specialisation and with specialists title in proper medicine domains in accordance with the regulation of the Minister of Health, dated 29 March 2019 on Doctors and Dentist Specialisations (Journal of Laws 2020 item 1566, as amended).

4. **Consultations provided by doctors and dentists** in the scope of outpatient health care are presented together with preventive examinations (excluding consultations provided by medical experts), also together with consultations provided in admission rooms in general hospitals.

5. Data regarding **beds in general hospitals** do not include day-time places in hospital wards and until 2007 – places (beds and incubators) for newborns.

Types of wards in general hospitals (table 3), are compiled in accordance with the Regulation of the Minister of Health, dated 17 May 2012 (Journal of Laws 2019 item 173).

Data regarding beds include:

- surgical wards include general surgery, paediatric surgery, orthopaedic trauma surgery, neurosurgery, urology, maxillo-facial and cardiosurgery as well as multi-profile surgical wards;
- communicable diseases wards include beds in observation communicable diseases wards;
- tubercular and pulmonary wards – beds in pulmonology wards.

6. **Health resort treatment** includes hospitals and sanatoria, conducted on the area of health resort or outside the health resort area, located in an underground mining excavation, using in the rehabilitation and preventive therapy primarily natural materials and healing properties of the climate in the areas where they are situated.

7. Units of the State Emergency Medical Services are:

- hospital emergency wards;
- emergency medical teams, including medical air rescue teams with which health care service contracts have been concluded.

Trauma centres and hospital organisational units specializing in providing health services necessary for medical rescue cooperate with the system.

8. **Generally available pharmacies** do not include pharmacies, which operate in the structure and for needs of hospitals.

Pharmaceutical outlets are created for selling prepared medicines and they can be located only in rural areas without generally available pharmacy.

9. Data regarding **disease incidence** are presented according to the Law dated 5 December 2008 on the Prevention and Control of Infections and Communicable Diseases in Humans (Journal of Laws 2022 item 1657).

Information concerning incidents of infectious diseases includes all cases registered in the voivodship.

10. Data on **childcare for children up to the age of 3** are presented according to the law dated 4 February 2011 (Journal of Laws 2022 item 1324, as amended). Childcare can be organised in the form of nurseries, children's clubs or provided by day carer or nanny.

11. Data concerning **family support and foster care**, from data for 2012, are presented according to the Law of Family Support and Foster Care System, dated 9 June 2011 (Journal of Laws 2022 item 447, as amended).

Family support shall also be provided in the form of family assistant's services, who assists in: improvement of family life situation, resolution of psychological and social issues and problems

nych, psychologicznych, wychowawczych z dziećmi i w poszukiwaniu pracy zarobkowej, przez rodzinę wspierającą, placówkę wsparcia dziennego lub w formie poradnictwa specjalistycznego.

12. Dane o placówkach i świadczeniach pomocy społecznej prezentuje się zgodnie z ustawą o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004 r. (Dz. U. z 2021 r. poz. 2268, z późn. zm.).

Kultura. Turystyka. Sport

1. Do księgozbioru bibliotek publicznych zaliczono książki i broszury oraz gazety i czasopisma.

Użytkownicy bibliotek (aktywnie wypożyczający) to użytkownicy zarejestrowani, którzy wypożyczyli na zewnątrz co najmniej jedną pozycję w ciągu roku.

2. Informacje o teatrach i instytucjach muzycznych oraz przedsiębiorstwach estradowych dotyczą profesjonalnych jednostek artystycznych i rozrywkowych prowadzących regularną działalność sceniczną.

W liczbie teatrów uwzględniono jednostki wyodrębnione pod względem prawnym, organizacyjnym i ekonomiczno-finansowym, prowadzące jednorodną działalność sceniczną, niezależnie od liczby posiadanych scen.

3. Informacje o kinach dotyczą działalności kin ogólnie dostępnych, tj. powołanych do publicznego udostępniania filmów w formie projekcji na seansach filmowych, bez względu na rodzaj stosowanego nośnika filmu (taśma światłoczuła, taśma magnetyczna eksploatowana w technice wideo, nośnik cyfrowy). Wśród kin stałych wyróżnia się: miniplexy – posiadające od 3 do 7 sal projekcyjnych i multiplexy – posiadające 8 sal projekcyjnych i więcej.

4. Zgodnie z Rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) Nr 692/2011 obowiązującym od 2012 r. termin „**turystyka**” oznacza czynności odwiedzających, którzy podejmują podróż do głównego miejsca docelowego położonego poza ich zwykłym otoczeniem, na okres krótszy niż rok, w dowolnym głównym celu, w tym w celu służbowym, wypoczynkowym lub innym celu osobistym, innym niż zatrudnienie przez podmiot miejscowy dla odwiedzanego miejsca.

Powyższa definicja nie wpływa na dotychczas prezentowane dane.

5. **Baza noclegowa turystyki** dotyczy turystycznych obiektów noclegowych, tj. obejmuje obiekty hotelowe i pozostałe obiekty (do 2010 r. bez pokoi gościnnych i kwatery agroturystycznych; od 2011 r. posiadające 10 i więcej miejsc noclegowych).

Do obiektów hotelowych zaliczamy hotele, motele, pensjonaty i inne obiekty hotelowe (np. zajazdy, gościnie).

6. W informacjach o obiektach i miejscach noclegowych turystyki nie uwzględnia się obiektów i miejsc w obiektach przejściowo nieczynnych z powodu przebudowy, remontu itp.

7. **Stożek wykorzystania miejsc noclegowych lub pokoi** jest to stosunek liczby udzielonych noclegów lub wynajętych pokoi w danym roku do nominalnej liczby miejsc noclegowych lub pokoi w danym roku. Przez nominalną liczbę miejsc noclegowych lub pokoi rozumie się sumę miejsc noclegowych lub pokoi przygotowanych dla turystów w każdym dniu działalności obiektu.

8. Dane o organizacjach kultury fizycznej obejmują wybrane organizacje o ogólnokrajowym zasięgu działania (Akademicki Związek Sportowy, Polski Związek Sportu Niepełnosprawnych „Start”, Towarzystwo Krzewienia Kultury Fizycznej, Zrzeszenie „Ludowe Zespoły Sportowe”) i dotyczą głównie rekreacji ruchowej, a w przypadku PZSN „Start” – rehabilitacji ruchowej w środowisku niepełnosprawnych.

9. W kategoriach: ćwiczący w organizacjach kultury fizycznej (tabl. 7) oraz ćwiczący, trenerzy i instruktorzy sportowi według dziedziny i rodzaju sportu w klubach sportowych (tabl. 8) jedna osoba może być wykazywana wielokrotnie, jeśli uprawia, bądź prowadzi zajęcia w kilku rodzajach sportu.

W zależności od wieku osoby ćwiczące zaliczane są do kategorii juniorów lub seniorów; dla poszczególnych rodzajów sportu stosuje się różne granice wieku.

Nauka i technika. Społeczeństwo informacyjne

1. **Działalność badawcza i rozwojowa (B+R)** to ogół działań polegających na prowadzeniu i wspieraniu badań naukowych i prac rozwojowych. Jest to praca twórcza, prowadzona w sposób metodyczny, podejmowana w celu zwiększenia zasobów wiedzy, w tym wiedzy o człowieku, kulturze i społeczeństwie oraz w celu tworzenia nowych zastosowań dla wiedzy istniejącej. Działalność badawcza i rozwojowa (B+R) obejmuje:

– badania podstawowe, tj. oryginalne prace badawcze, eksperymentalne lub teoretyczne podejmowane przede wszystkim w celu zdobywania nowej wiedzy

with upbringing children and searching for a job, as a supporting family day – support centre or a specialists guidance.

12. Data concerning social welfare facilities and social assistance benefits are presented according to the Law on Social Assistance, dated 12 March 2004 (Journal of Laws 2021 item 2268, as amended).

Culture. Tourism. Sport

1. Books and pamphlets as well as newspapers and magazines constitute the collection of public libraries.

Library users (users actively borrowing books) mean persons registered in the library, who borrowed at least one volume in reporting year.

2. Information regarding theatres and music institutions as well as entertainment enterprises concerns professional, artistic and entertainment entities conducting regular performances.

Theatres include entities, independent in regard to their legal, organizational, economic and financial status, conducting uniform performing activity, regardless of the number of stages possessed.

3. Information regarding cinemas concerns the activity of public cinemas, i.e. those established for the purpose of public film screenings, regardless of the film carrier used (light sensitive or magnetic tape or a digital carrier). Among indoor cinemas one can distinguish miniplexes – equipped with 3 to 7 screens and multiplexes – equipped with 8 screens and more.

4. **Tourism**, in accordance with the Regulation (EU) No 692/2011 of the European Parliament and of the Council in force since 2012, means the activity of visitors taking a trip to a main destination outside their usual environment, for less than a year, for any main purpose, including business, leisure or other personal purpose, other than to be employed by a resident entity in the place visited.

The above definition does not affect the previously presented data.

5. **Tourist accommodation establishments** include hotels and similar facilities and other facilities (until 2010 excluding rooms for rent and agro tourism lodgings; since 2011 with 10 and more bed places).

Hotels and similar facilities cover: hotels, motels, boarding houses and other hotel facilities (e.g. road houses, inns).

6. Facilities and places temporarily unavailable due to expansion, renovation, etc., are not included in data regarding facilities and the number of bed places for tourists.

7. **Occupancy rate of bed places or rooms** is a relation of the number of overnight stays or rooms rented in a given year to the nominal number of bed places or rooms in a given year. The nominal number of bed places or rooms shall mean total bed places or rooms prepared for tourists each day of a facility's operation.

8. Data regarding physical education organizations include selected organizations with a national scope of activity (the University Sports Association AZS, the Polish Sports Association for the Disabled "Start", the Society for Promotion of Physical Education, the "Rural Sports Teams" Association) and primarily concern recreational activity, and in the case of the Polish Sports Association for the Disabled "Start" – rehabilitation activity for the persons with disabilities.

9. In the categories: persons practising sports in physical education organizations (table 7) as well as persons practicing sports, coaches and sports instructors according to sports field and kind of sport in sports clubs (table 8) one person may be shown multiple times if he/she practises or runs classes in several kinds of sport.

Persons practicing sports are classified as either juniors or seniors depending on age; various age groups are applied for individual sports.

Science and technology. Information society

1. **Research and experimental development (R&D)** comprise all activities consisting in conducting and supporting scientific research and experimental development. It is a creative work, conducted in methodological manner, undertaken to increase the stock of knowledge, including knowledge of humankind, culture and society, and to devise new applications of available knowledge.

Research and experimental development (R&D) includes:

– basic research, i.e. original experimental or theoretical work undertaken primarily to acquire new

o podstawach zjawisk i obserwowalnych faktów bez nawiązania na bezpośrednie zastosowanie komercyjne;

- **badania stosowane** (aplikacyjne), tj. prace badawcze podejmowane w celu zdobycia nowej wiedzy, zorientowane przede wszystkim na zastosowanie w praktyce;
- **prace rozwojowe**, tj. nabywanie, łączenie, kształtowanie i wykorzystywanie dostępnej aktualnie wiedzy i umiejętności z dziedziny nauki, technologii i działalności gospodarczej oraz innej wiedzy i umiejętności do planowania produkcji oraz tworzenia i projektowania nowych, zmienionych lub ulepszonych produktów, procesów i usług.

Dane dotyczące działalności badawczej i rozwojowej na poziomie regionalnym od roku 2012 zostały opracowane na podstawie danych jednostek lokalnych. Dane dotyczące podmiotów w tabl. 1 opracowano metodą przedsiębiorstw.

2. Dane z zakresu działalności badawczej i rozwojowej (B+R) prezentuje się zgodnie z metodologią stosowaną przez Eurostat w układzie **Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD 2007)**.

Informacje dotyczące działalności badawczej i rozwojowej (B+R) obejmują:

- 1) **podmioty wyspecjalizowane badawczo**, tj. podmioty, których głównym (statutowym) celem działalności jest prowadzenie badań naukowych i prac rozwojowych bądź ich bezpośrednie wsparcie; są to:

- **instytuty**, do których zalicza się **instytuty naukowe Polskiej Akademii Nauk**, działające na podstawie ustawy z dnia 30 kwietnia 2010 r. o Polskiej Akademii Nauk (Dz. U. z 2020 r. poz. 1796), **instytuty badawcze**, działające na podstawie ustawy z dnia 30 kwietnia 2010 r. o instytutach badawczych (Dz. U. z 2022 r. poz. 498) oraz **instytuty działające w ramach Sieci Badawczej Łukasiewicz**, działające na podstawie ustawy z dnia 21 lutego 2019 r. o Sieci Badawczej Łukasiewicz (Dz. U. z 2020 r. poz. 2098),

- **uczelnie**, działające zgodnie z ustawą z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z 2022 r. poz. 574, z późn. zm.),

- **pozostałe**, tj. pozostałe podmioty zaklasyfikowane według PKD 2007 do działu 72 „Badania naukowe i prace rozwojowe” oraz inne powiązane z nimi instytucjonalnie jednostki pomocnicze lub nadzorujące, zaklasyfikowane bądź niezaklasyfikowane według PKD 2007 do działu 72 „Badania naukowe i prace rozwojowe”;

- 2) **podmioty gospodarcze** (niezaklasyfikowane według PKD 2007 do działu 72 „Badania naukowe i prace rozwojowe”), które obok swojej podstawowej działalności prowadzą lub finansują prace badawczo-rozwojowe.

3. Do **pracujących** w działalności B+R zaliczono:

- 1) **badaczy**, tj. osoby prowadzące badania naukowe oraz ulepszające lub rozwijające koncepcje, teorie, modele, techniki, oprzyrządowanie, oprogramowanie lub metody operacyjne;
- 2) **techników i pracowników równorzędnych**, tj. pracowników, którzy uczestniczą w działalności B+R wykonując zadania naukowe i techniczne związane z zastosowaniem pojęć i metod operacyjnych oraz wykorzystaniem sprzętu badawczego, zazwyczaj pod kierunkiem badaczy;
- 3) pozostały personel pomocniczy, do którego należą wykwalifikowani i niewykwalifikowani pracownicy na stanowiskach robotniczych oraz pracownicy administracji, sekretariatów i biur, zaangażowani w projekty B+R lub bezpośrednio związani z takimi projektami.

4. Dane o **personelu B+R** dotyczą osób bezpośrednio zaangażowanych w prace B+R.

Dane o **pracujących** w działalności B+R – **personelu wewnętrznym** – obejmują zatrudnionych w danej jednostce na podstawie stosunku pracy lub stosunku służbowego (tj. umowy o pracę, powołania, wyboru lub mianowania) oraz pracodawców i pracujących na własny rachunek, agentów pracujących na podstawie umów agencyjnych, osoby wykonujące pracę nakładczą i członków spółdzielni produkcji rolniczej. Dane te prezentowane są w dwóch ujęciach, tj. w osobach (wykres 3, tabl. 3) oraz w ekwiwalentach pełnego czasu pracy (tabl. 4).

Ekwiwalenty pełnego czasu pracy (EPC) są to jednostki przeliczeniowe służące do ustalenia liczby osób faktycznie zaangażowanych w działalność B+R. Jeden EPC oznacza jeden osoborok poświęcony wyłącznie na działalność B+R.

Osoby niezaliczone do pracujących w danej jednostce, a zaangażowane w jej projekty B+R zaliczane są do **personelu zewnętrznego**.

5. **Nakłady na działalność badawczą i rozwojową** obejmują **nakłady wewnętrzne**, tj. wartość prac badawczych i rozwojowych

knowledge of the underlying foundation of phenomena and observable facts, without any direct commercial application or use in view;

- **applied research**, i.e. research undertaken in order to acquire new knowledge, directed primarily towards application or use in practice;
- **experimental development**, i.e. acquiring, combining, shaping and using existing scientific, technological, business and other relevant knowledge and skills for the purpose of producing plans and arrangements or designs for new, altered or improved products, processes and services.

Data on research and development at regional level since 2012 have been compiled on the basis of local units data. Data on entities in table 1 were compiled using an enterprise method.

2. Data on research and experimental development (R&D) are presented, in accordance with methodology applied by Eurostat, in a breakdown by the **Statistical Classification of Economic Activities in the European Community (NACE Rev. 2)**.

Information regarding research and experimental development (R&D) covers:

- 1) **dedicated research entities**, i.e. entities whose main (statutory) aim is conducting scientific research and experimental development or its direct support; they include:

- **institutes**, including **scientific institutes of the Polish Academy of Sciences**, operating on the basis of the Law on the Polish Academy of Sciences, dated 30 April 2010 (Journal of Laws 2020 item 1796), **research institutes**, operating on the basis of the Law on the Research Institutes, dated 30 April 2010 (Journal of Laws 2022 item 498) and **institutes operating within the Łukasiewicz Research Network**, operating on the basis of the Law on the Łukasiewicz Research Network, dated 21 February 2019 (Journal of Laws 2020 item 2098),

- **higher education institutions**, operating under the Law on Higher Education and Science (Journal of Laws 2022 item 574, as amended),

- **others**, i.e. other entities classified into NACE Rev. 2 division 72 “Scientific research and development” or other institutionally linked auxiliary or supervising units, classified or unclassified into NACE Rev. 2 division 72 “Scientific research and development”;

- 2) **economic entities** (not classified into NACE Rev. 2 division 72 “Scientific research and development”) which apart from their main activity perform or fund research and development.

3. **Employed persons in R&D** include:

- 1) **researchers (RSE)**, i.e. persons conducting research and improving or developing concepts, theories, models, techniques, instrumentation, software or operational methods;

- 2) **technicians and equivalent staff**, i.e. persons who participate in R&D by performing scientific and technical tasks involving the application of concepts and operational methods and the use of research equipment, normally under the supervision of researchers;

- 3) **other supporting staff**, including skilled and unskilled craftsmen, as well as administrative, secretarial and clerical staff participating in R&D projects or directly associated with such projects.

4. **Data on R&D personnel** cover personnel directly engaged in R&D.

Data on **employed persons** in R&D – **internal personnel** – cover persons employed in a given entity under employment relationship (i.e. under a contract of employment, election or appointment) as well as employers and self-employed, agents employed under agency contracts, home workers (outwork) and members of agricultural production cooperatives. Data are presented in two approaches, i.e. in persons (chart 3, table 3) and in full-time equivalents (table 4).

Full-time equivalent (FTE) is a conversion unit used to determine the number of person actually engaged in research and development. One FTE equals one person-year spent exclusively on R&D.

Persons not employed in a given entity but engaged in its R&D projects are included in **external personnel**.

5. Expenditures on research and development include **intra-mural expenditures**, i.e. the value of research and development

wych danej jednostki wykonanych przez własne zaplecze badawcze, niezależnie od źródeł ich finansowania.

Nakłady inwestycyjne na działalność B+R obejmują nakłady poniesione na środki trwałe łącznie z kosztami zakupu lub wytworzenia aparatury naukowo-badawczej, niezbędnej do wykonania określonych prac B+R, spełniającej kryteria zaliczania do środków trwałych, lecz do czasu zakończenia tych prac nieujętej w ewidencji środków trwałych.

6. W tablicach działu wyodrębniono, zgodnie z klasyfikacją badań naukowych i prac rozwojowych OECD, sześć podstawowych **dziedzin B+R**, tj. nauki przyrodnicze, nauki inżynierskie i techniczne, nauki medyczne i o zdrowiu, nauki rolnicze i weterynaryjne, nauki społeczne oraz nauki humanistyczne i sztuka.

7. **Działalność innowacyjna** obejmuje wszystkie działania rozwojowe, finansowe i komercyjne podejmowane przez przedsiębiorstwo, mające na celu doprowadzenie do powstania innowacji dla przedsiębiorstwa. Prezentowane w dziale dane obejmują działalność innowacyjną w przemyśle i dotyczą opracowania i wprowadzania na rynek nowych lub ulepszonych produktów (wyrobów, usług) – **innowacja produktowa** oraz wprowadzenia nowych lub ulepszenia procesów biznesowych w przedsiębiorstwie – **innowacja w procesie biznesowym**.

Innowacja produktowa to wprowadzenie na rynek nowego lub ulepszanego produktu (wyrobu lub usługi), znacznie różniących się od poprzednio oferowanych przez przedsiębiorstwo wyrobów lub usług.

Innowacja w procesie biznesowym to wprowadzenie nowego lub ulepszenie procesu biznesowego w przedsiębiorstwie, w ramach jednej lub wielu funkcji biznesowych, który znacząco zmienia dotychczas stosowane procesy biznesowe.

8. **Nakłady na działalność innowacyjną** obejmują nakłady na: działalność badawczą i rozwojową (B+R), własny personel pracujący nad innowacjami, materiały oraz usługi obce zakupione w celu realizacji działalności innowacyjnej, nakłady inwestycyjne na środki trwałe oraz wartości niematerialne i prawne (w tym na zakup i rozwój oprogramowania oraz własności intelektualnej) oraz pozostałe przygotowania (w tym projektowanie produktu, definiowanie sposobu świadczenia usług, przygotowanie produkcji/dystrybucji dla realizacji innowacji, szkolenie i rozwój zawodowy personelu, marketing) do wdrożenia innowacji.

9. **Produkt nowy lub ulepszony** to wyrób lub usługa, który znacząco różni się od poprzednich produktów przedsiębiorstwa jedną lub wieloma cechami lub parametrami technicznymi. Zmiany te obejmują dodanie nowych lub ulepszenie istniejących funkcji bądź użyteczności. Istotne cechy funkcjonalne obejmują jakość, parametry techniczne, niezawodność, trwałość, wydajność w użytkowaniu, przystępność, wygodę, użyteczność oraz łatwość obsługi.

10. **Wynalazek podlegający opatentowaniu** – bez względu na dziedzinę techniki – jest to nowe rozwiązanie, posiadające poziom wynalazczy, tzn. niewynikające dla znawcy w sposób oczywisty ze stanu techniki, nadające się do przemysłowego stosowania.

11. **Wzór użytkowy podlegający ochronie** jest to nowe i użyteczne rozwiązanie o charakterze technicznym dotyczące kształtu, budowy lub zestawienia przedmiotu o trwałej postaci.

12. Prezentowane informacje opracowano na podstawie uogólnionych wyników badań dotyczących wykorzystania technologii informacyjno-komunikacyjnych, przeprowadzonych metodą reprezentacyjną według zharmonizowanej metodologii stosowanej w krajach Unii Europejskiej.

13. Dane o **przedsiębiorstwach** dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób i zaliczanych, według Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD 2007), do wybranych sekcji: „Przetwórstwo przemysłowe”, „Wytwarzanie i zaopatrzenie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych”, „Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją”, „Budownictwo”, „Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle”, „Transport i gospodarka magazynowa”, „Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi”, „Informacja i komunikacja”, „Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości”, „Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna” (z wyłączeniem działalności weterynaryjnej), „Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca”, „Pozostała działalność usługowa” (w zakresie naprawy i konserwacji komputerów i sprzętu komunikacyjnego).

Dane o **przedsiębiorstwach** dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób i zaliczanych według PKD 2007 do wybranych sekcji; w 2020 r. badaniem objęto 19,9 tys. przedsiębiorstw (tj. 18,3% ich ogólnej liczby).

14. **Handel elektroniczny prowadzony przez przedsiębiorstwa** polega na składaniu zamówienia (zakup) lub przyjmowaniu przez przedsiębiorstwo zamówienia (sprzedaż) za pośrednictwem

works of a given entity carried out by their own research facilities, regardless of their sources of financing.

Capital R&D expenditures include expenditures on fixed assets together with costs of purchasing or manufacturing research equipment necessary for performing particular R&D projects, meeting the criteria for inclusion in fixed assets, but not included in records of fixed assets until completion of the project.

6. In the chapter tables, according to the classification of fields of research and development by OECD, six main **fields of R&D** were listed: natural sciences, engineering and technology, medical and health sciences, agricultural and veterinary sciences, social sciences as well as humanities and the arts.

7. **Innovation activity** include all developmental, financial and commercial activities undertaken by the enterprise that are intended to result in an innovation. Data presented in the chapter include innovation activity in industry and concern the development and introduction on the market of new or improved products (goods, services) – **product innovation** and bringing into use in the enterprise new or improved business process – **business process innovation**.

Product innovation is the introduction of a new or improved good or service that differs significantly from the enterprise's previous goods or services.

Business process innovation is a new or improved business process for one or more business functions that differs significantly from the firm's previous business processes and that has been brought into use in the enterprise.

8. **Expenditures on innovation** activity include expenditures on: R&D, own personnel working on innovation, services, materials and supplies purchased from other parties for innovation, capital expenditures on tangible and intangible assets (including acquisition and development of software and intellectual property rights) and other preparations for introducing innovation (including product/service design, preparation of production/distribution for innovation activities, training and professional development for innovation activities, marketing of innovations).

9. **New or improved product** is a new or improved good or service that differs significantly from the enterprise's previous goods or services with one or more characteristics or performance specifications. This includes the addition of new functions, or improvements to existing functions or user utility. Relevant functional characteristics include quality, technical specifications, reliability, durability, economic efficiency during use, affordability, convenience, usability, and user friendliness.

10. **A patentable invention** – regardless of the field of technology – is any new solution which involves an inventive step, i.e. which for an expert does not obviously result from the state of the art and which is capable of industrial application.

11. **An utility model eligible for protection** – a new and useful solution of a technical character related to the shape, structure or assembly of an object permanent form.

12. The information presented has been compiled on the basis of the generalized results of representative surveys on the ICT (Information and Communication Technologies) usage conducted in the European Union according to a harmonized methodology.

13. Data on **enterprises** concern economic entities employing more than 9 persons and included in the selected sections according to the NACE Rev. 2: "Manufacturing", "Electricity, gas, steam and air conditioning supply", "Water supply; sewerage and waste management and remediation activities", "Construction", "Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles and motorcycles", "Transportation and storage", "Accommodation and food service activities", "Information and communication", "Real estate activities", "Professional, scientific and technical activities" (excluding veterinary activities), "Administrative and support service activities", "Other service activities" (repair of computers and communication equipment).

Data on **enterprises** concern economic entities employing more than 9 persons and included in the selected sections according to the NACE Rev. 2; in 2020 the survey covered 19.9 thousand enterprises (i.e. 18.3% of the total population of enterprises).

14. **E-commerce conducted by enterprise** type of trade where orders are received or sent via web shop, web forms on a enterprises website, an extranet of another enterprise or via

sklepu internetowego, formularzy elektronicznych na stronie internetowej przedsiębiorstwa, sieci extranet innego przedsiębiorstwa lub wiadomości typu EDI (wiadomości w uzgodnionym formacie, np. EDIFACT, XML posiadające strukturę umożliwiającą ich automatyczne przetwarzanie). Nie uwzględnia się zamówień przyjmowanych lub składanych za pośrednictwem poczty elektronicznej.

Rolnictwo

1. Prezentowane informacje opracowano **metodą rodzaju działalności** i dotyczą działalności rolniczej w zakresie produkcji roślinnej i zwierzęcej prowadzonej przez podmioty gospodarcze niezależnie od sekcji PKD 2007, do której są zaliczane.

Dane – jeśli nie zaznaczono inaczej – prezentuje się według siedziby użytkownika gospodarstwa.

2. **Gospodarstwa rolne** to jednostka wyodrębniona pod względem technicznym i ekonomicznym, posiadająca odrębne kierownictwo (użytkownik lub zarządzający) i **prowadząca działalność rolniczą**.

Gospodarstwo indywidualne to gospodarstwo rolne użytkowane przez osobę fizyczną.

Gospodarstwa indywidualne obejmują:

- 1) gospodarstwa o powierzchni 1 ha i więcej użytków rolnych;
- 2) gospodarstwa o powierzchni poniżej 1 ha użytków rolnych (w tym nieposiadające użytków rolnych) prowadzące produkcję rolną (roślinną i zwierzęcą) o znacznej (określonej odpowiednimi progami) skali, w tym działy specjalne produkcji rolnej.

Ze względu na zmiany w metodologii badań dane w rolnictwie od 2021 r. będą prezentowane bez wyszczególnienia gospodarstw indywidualnych.

Od 2010 r. w badaniach rolniczych nie ujmuje się posiadaczy użytków rolnych nieprowadzących działalności rolniczej oraz posiadaczy poniżej 1 ha użytków rolnych prowadzących działalność rolniczą o małej skali (poniżej określonych progów).

3. **Powierzchnia użytków rolnych** obejmuje powierzchnię użytków rolnych w dobrej kulturze i użytków rolnych pozostałych (nieużytkowanych i nieutrzymywanych w dobrej kulturze).

Dane o powierzchni użytków rolnych i liczbie gospodarstw rolnych będą dostępne co trzy lata, kolejne – za 2023 r. Do przełiczeń za 2021 r. wykorzystano użytki rolne z 2020 r., na podstawie Powszechnego Spisu Rolnego 2020.

Użytki rolne w dobrej kulturze – utrzymywane zgodnie z normami spełniającymi wymogi ustawy z dnia 5 lutego 2015 r. o płatnościach w ramach systemów wsparcia bezpośredniego (Dz. U. z 2022 r. poz. 1775) – prezentuje się w podziale na: powierzchnię pod zasiewami, grunty ugorowane, uprawy trwałe (w tym sady), ogrody przydomowe, łąki trwałe i pastwiska trwałe.

Powierzchnia zasiewów to powierzchnia wszystkich upraw zasianych i zasadzonych w gospodarstwie rolnym, z wyłączeniem od 2010 r. powierzchni upraw zaliczonych do upraw trwałych, a także powierzchni ogrodów przydomowych i upraw na przyoranie uprawianych jako plon główny.

Dane o powierzchni i produkcji warzyw oraz truskawek uwzględniają ich uprawę w ogrodach przydomowych. Od 2013 r. dane dotyczące truskawek obejmują także uprawy ekologiczne.

Od 2014 r. powierzchnie upraw warzywniczych, sadowniczych oraz truskawek dla poziomu województwa są szacowane wyłącznie według położenia gruntów.

Grunty ugorowane to grunty orne niewykorzystywane do celów produkcyjnych, ale utrzymane według zasad dobrej kultury rolnej, przy zachowaniu wymogów ochrony środowiska, łącznie z powierzchnią upraw na przyoranie uprawianych jako plon główny (nawozy zielone).

Uprawy trwałe to łączna powierzchnia plantacji drzew i krzewów owocowych oraz ich szkółek (sady), szkółek drzew i krzewów ozdobnych, szkółek drzew leśnych do celów handlowych, innych upraw trwałych, w tym wikliny oraz drzew i krzewów owocowych rosnących poza plantacjami, a także upraw trwałych pod osłonami.

Ogrody przydomowe to powierzchnia upraw przeznaczonych przede wszystkim na samozaopatrzenie. Do ogrodów przydomowych nie zalicza się powierzchni trawników i ogrodów ozdobnych oraz powierzchni przeznaczonych na rekreację.

Łąki i pastwiska są to łąki i pastwiska trwałe, do których nie zalicza się gruntów ornich obsianych trawami w ramach płodozmianu.

4. Produkcję rolniczą scharakteryzowano za pomocą podstawowych mierników, tj.: produkcji globalnej (w tym także końcowej i towarowej produkcji rolniczej), zużycia pośredniego i wartości dodanej brutto, opracowanych według zasad systemu rachunków narodowych.

EDI-type messages (which means messages in an agreed format, e.g. EDIFACT, XML allowing their automatic processing), without the e-mail messages typed manually.

Agriculture

1. The information presented was compiled using the **kind-of-activity method** and concerns agricultural activity in the area of crop and animal production conducted by economic entities regardless of the section of the NACE Rev. 2 in which they are included.

Data – unless otherwise stated – are presented by the official residence of the land user.

2. **Agricultural holding** is a single unit, both technically and economically, which has a single management (holder or manager) and **conducts agricultural activity**.

Private farm is an agricultural holding used by a natural person. Private farms include:

- 1) holdings with an area of 1 ha or more of agricultural land;
- 2) holdings with an area of less than 1 ha of agricultural land (including holdings without agricultural land) conducting agricultural production (crop and animal output) of significant (determined by the appropriate thresholds) scale, of which special branches of agricultural activities.

Due to changes in the survey methodology data in agriculture from 2021 are presented without specifying individual farms.

Since 2010, agricultural surveys have not included owners of agricultural land who do not conduct agricultural activities, and owners of less than 1 ha of agricultural land who conduct agricultural activities on a small scale (below the specified thresholds).

3. The **Agricultural land area** includes an area of agricultural land in good agricultural condition and other agricultural land (which is not used and not maintained in a good condition).

Data on the agricultural land area and the number of agricultural holdings will be available every three years, the next ones – for 2023. For calculations in 2021 agricultural land for 2020 was used, based on the Agricultural Census 2020.

Agricultural land in a good agricultural condition – maintained in accordance with norms meeting requirements of the Act of 5 February 2015 on Payments under Direct Support Schemes (Journal of Laws 2022 item 1775) – is presented on the basis of a division into sown area, fallow land, permanent crops (including orchards), kitchen gardens, permanent meadows and permanent pastures.

Sown area is the area of all crops sown and planted in the agricultural holding, except since 2010 for the area of crops which were included to permanent crops, as well as the area of kitchen gardens and crop area intended for ploughing, cultivated as major crops.

Data on the area and production of vegetables and strawberries include their cultivation in kitchen gardens. Since 2013, data on strawberries have also included organic cultivation of this species.

Since 2014, data on the area under vegetables, fruit trees and bushes and strawberries have been estimated for the Voivodship level only according to the location of the land.

Fallow land is the arable land not used for production purposes but maintained in a good agricultural condition, in compliance with the environmental protection requirements, as well as the crop area intended for ploughing of plants cultivated as major crops (green fertilizers).

Permanent crops cover the total plantation area of fruit-bearing trees and shrubs, and their nurseries (orchards), nurseries of ornamental trees and shrubs, and nurseries of forest trees for commercial purposes, as well as other permanent crops, of which wicker, fruit-bearing trees and shrubs grown outside plantations, as well as other permanent crops cultivated under covers.

Kitchen gardens cover the area of crops which mainly serve as self-supplies. The area of lawns and ornamental gardens, as well as recreation area, should not be treated as a part of kitchen gardens.

Meadows and pastures are permanent meadows and pastures, and do not include arable land sown with grass as a part of crop rotation.

4. Agricultural production is characterised by basic indicators, i.e.: gross output (including final and market output), intermediate consumption and gross value added, calculated in accordance with the system of national accounts.

5. **Globalna produkcja rolnicza** obejmuje produkcję roślinną i produkcję zwierzęcą.

Końcowa produkcja rolnicza stanowi sumę wartości: produkcji towarowej, spożycia naturalnego produktów rolnych pochodzących z własnej produkcji, przyrostu zapasów produktów roślinnych i zwierzęcych oraz przyrostu wartości pogłowia zwierząt gospodarskich (inventarza żywego – stada podstawowego i obrotowego). Produkcja końcowa, w odróżnieniu od produkcji globalnej, nie obejmuje tych produktów pochodzących z własnej produkcji, które zostały zużyte na cele produkcyjne, np. pasz, materiału siewnego, obornika.

Towarowa produkcja rolnicza stanowi sumę sprzedaży produktów rolnych do skupu i na targowiskach.

W produkcji rolniczej (globalnej, końcowej i towarowej) prezentowane dane nie uwzględniają płatności uzupełniających do powierzchni upraw (m.in. chmielu, tytoniu, zbóż, oleistych, strączkowych i roślin przeznaczonych na nasiona oraz na paszę).

6. Przy ustalaniu produkcji rolniczej w cenach stałych przyjęto ceny bieżące z roku poprzedzającego rok badany (dla sprzedaży targowiskowej – ceny uzyskiwane przez rolników na targowiskach, dla pozostałych elementów produkcji – średnie ceny skupu), z wyjątkiem ziemniaków, warzyw i owoców, w przypadku których przyjmuje się średnie ceny z dwóch kolejnych lat, tj. z roku poprzedzającego rok badany i z roku badanego.

7. Dane o produkcji **żywcza rzeźnego** obejmują: skup zwierząt rzeźnych (pomniejszony o zwierzęta wyselekcjonowane do dalszego chowu), ubój przemysłowy oraz ubój z przeznaczeniem na sprzedaż i samozaopatrzenie. Produkcja żywcza rzeźnego zbilansowana jest importem i eksportem zwierząt żywych.

8. Dane o **ciągnikach rolniczych** dotyczą ciągników 4-kołowych i gąsienicowych.

9. **Skup produktów rolnych** dotyczy ilości i wartości produktów rolnych (roślinnych i zwierzęcych) skupionych przez podmioty gospodarcze bezpośrednio od producentów.

10. Prezentowane dane opracowano na podstawie sprawozdawczości, wyników badań reprezentacyjnych, wyników spisów rolniczych i szacunków.

11. Dane za 2010 r. w zakresie użytkowania gruntów, powierzchni zasiewów, pogłowia zwierząt gospodarskich, ciągników i zużycia nawozów mineralnych lub chemicznych oraz wapniolochy opracowano na podstawie wyników Powszechnego Spisu Rolnego. Powszechny Spis Rolny przeprowadzony został we wrześniu 2010 r. według stanu na 30 czerwca.

12. Do wyliczeń wskaźników nateżenia przyjęto – jeśli nie zaznaczono inaczej – użytki rolne, powierzchnię zasiewów według stanu w czerwcu, a w 2010 r. oraz w 2020 r. na podstawie Powszechnych Spisów Rolnych (w 2010 r. – według stanu w dniu 30 czerwca, w 2020 r. – według stanu na 1 czerwca).

13. **Lata gospodarcze** obejmują okres od 1 lipca do 30 czerwca (np. rok gospodarczy 2020/21 oznacza okres od 1 lipca 2020 r. do 30 czerwca 2021 r.). Dane zebrane w Powszechnym Spisie Rolnym 2020 dotyczą okresu ostatnich 12 miesięcy kończącego się w dniu referencyjnym badania, tj. okresu od 2 czerwca 2019 r. do 1 czerwca 2020 r. włącznie.

14. Dane o **nakładach pracy w gospodarstwach rolnych** (tabl. 8 (100)) opracowano na podstawie Powszechnych Spisów Rolnych z lat 2010 i 2020. Prezentowane dane uwzględniają osoby wykonujące pracę w gospodarstwie w ciągu 12 miesięcy poprzedzających badanie, tj. w okresie od 1 lipca 2009 r. do 30 czerwca 2010 r. (PSR 2010) oraz od 2 czerwca 2019 r. do 1 czerwca 2020 r. (PSR 2020), nawet jeżeli była to praca w minimalnym wymiarze godzin.

Nakłady pracy w rolnictwie zostały wyrażone w umownych **rocznych jednostkach pracy** (AWU). Umowna jednostka pracy (AWU) jest ekwiwalentem czasu pracodawanego w ciągu roku w gospodarstwie rolnym przez 1 osobę pełnozatrudnioną w rolnictwie.

Leśnictwo i łowiectwo

1. **Powierzchnia gruntów leśnych** obejmuje powierzchnię lasów oraz gruntów związanych z gospodarką leśną.

Do **powierzchni lasów** zalicza się grunty o zwartej powierzchni co najmniej 0,1 ha:

- pokryte roślinnością leśną (powierzchnia zalesiona),
- przejściowo pozbawione roślinności leśnej (zręby, halizny, płazowiny, plantacje choinek i krzewów oraz poletka łowieckie).

Są to grunty przeznaczone do produkcji leśnej lub wchodzące w skład rezerwatów przyrody i parków narodowych albo wpisane do rejestru zabytków.

Do **gruntów związanych z gospodarką leśną** zalicza się grunty zajęte pod wykorzystywanie dla potrzeb gospodarki leśnej: budynki i budowle, linie podziału przestrzennego lasu, drogi leśne, szkółki leśne, miejsca składowania drewna itp.

5. **Gross agricultural output** includes **crop output** and **animal output**.

Final agricultural output is the sum of the following values: market output, own consumption of agricultural products from own production, increase in inventory products of plant and animal origin and the increase in farm animal stocks (livestock – the basic and working herd). Final output, as opposed to gross output, does not include those products from own output that were utilised for production purposes, e.g. feed, sown material, manure.

Agricultural market output is the sum of agricultural product sales in procurement centres and marketplaces.

In agricultural output (gross, final and market), the presented data do not include supplementary payments for particular crop areas (including: hop, tobacco, cereals, oilseeds crops, pulses and plants intended for seeds and feed).

6. The current prices for the year preceding the surveyed year were adopted to calculate agricultural output in constant prices (for marketplace sales – prices received by farmers in marketplaces, for other elements of production – average procurement prices), excluding potatoes, vegetables and fruit, for which the average prices from two consecutive years are adopted, i.e. from the year preceding the surveyed year and from the surveyed year.

7. Data regarding the production of **animals for slaughter** concern the purchase of animals for slaughter (excluding animals selected for further breeding), livestock slaughter in slaughterhouses and slaughter intended for sales and own consumption. Production of animals for slaughter is balanced by import and export of live animals.

8. Data regarding **agricultural tractors** concern 4-wheeled and tracked tractors.

9. **Procurement of agricultural products** includes the quantity and value of agricultural products (crop and animal origin) purchased by economic entities directly from producers.

10. Presented data were compiled on the basis of reports, results of sample surveys, agricultural census results and estimates.

11. Data for 2010 on land use, sown area, livestock, tractors, consumption of mineral or chemical and lime fertilisers were compiled on the basis of the results of the Agricultural Census. The Agricultural Census was conducted in September 2010 – as of 30 June.

12. Intensity ratios were calculated on the basis of agricultural land, sown area, as of June – unless otherwise indicated, in 2010 and 2020 on the basis of the agricultural censuses (in 2010 – as of 30 June, in 2020 – as of 1 June).

13. **Farming years** cover the period from 1 July to 30 June (e.g. the 2020/21 farming year covers the period from 1 July 2020 to 30 June 2021). The data collected in the Agricultural Census refer to the period of the last 12 months ending on the reference date of the survey, i.e. the period from 2 June 2019 to 1 June 2020, inclusive.

14. Data on **labour input in agricultural holdings** (table 8 (100)) were compiled on the basis of the Agricultural Censuses in 2010 and 2020. The presented data include persons performing any work on a farm in the period of 12 months preceding the survey, i.e. between 1 July 2009 and 30 June 2010 (Agricultural Census 2010) as well as between 2 June 2019 and 1 June 2020 (Agricultural Census 2020), even if it was minimal volume of work.

The labour input in agriculture was expressed in conventional **Annual Work Unit** (AWU). The conventional Annual Work Unit means the equivalent of working time over a year on agricultural holdings by 1 full-time employee in agriculture.

Forestry and hunting

1. **Forest land** includes forest area as well as land connected with silviculture.

Forest area includes land with a homogeneous area of at least 0.1 ha:

- covered with forest vegetation (wooded area),
- temporarily devoid of forest vegetation (felling sites, blanks, irregularly stocked open stands, coniferous tree and bush plantations, hunting grounds).

These areas are intended for silviculture production, comprising portions of nature reserves and national parks or registered as nature monuments.

Land connected with silviculture includes land used for purposes of forest management, such as: buildings and structures, spatial division lines in forests, forest roads, forest nurseries, wood stockpiling areas, etc.

2. **Lesistość** (wskaźnik lesistości) obliczono jako udział powierzchni lasów do ogólnej powierzchni województwa, powiatu, gminy.

3. Przez **odnowienia** rozumie się powstawanie młodego drzewostanu w miejsce drzewostanu usuwanego lub usuniętego.

Zalesienia polegają na zakładaniu upraw leśnych na gruntach pozostających poprzednio poza uprawą leśną (niezaliczonych do powierzchni lasów).

4. **Obwód łowiecki** stanowi obszar gruntów o ciągłej powierzchni, zamkniętej jego granicami, nie mniejszy niż 3 tys. ha, na którego obszarze istnieją warunki do prowadzenia łowiectwa (w szczególnych przypadkach mogą być tworzone obwody łowieckie o mniejszej powierzchni).

Przemysł i budownictwo

1. Informacje w zakresie **przemysłu** dotyczą podmiotów gospodarczych zaliczonych według PKD 2007 do sekcji: „Górnictwo i wydobywanie”, „Przetwórstwo przemysłowe”, „Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych” oraz „Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją”.

Ponadto w tabl. 2 dane o produkcji wyrobów dotyczą podmiotów produkujących wyroby przemysłowe, niezależnie od rodzaju prowadzonej działalności sklasyfikowanej według PKD 2007.

2. Dane opracowano **metodą przedsiębiorstw**, z wyjątkiem informacji o ilości produkcji wyrobów, które opracowano metodą zakładową, tj. według rzeczywistej lokalizacji produkcji, a nie według miejsca siedziby przedsiębiorstwa. Definicję metody przedsiębiorstw podano w uwagach ogólnych do Rocznika, ust. 7 na str. 179.

3. Przedstawione w tabl. 2 wyroby prezentuje się zgodnie z Polską Klasyfikacją Wyrobów i Usług – PKWiU 2015 oraz nomenklaturą PRODPOL (stosowaną w badaniach produkcji wyrobów przemysłowych) zharmonizowaną z Listą PRODCOM, rekomendowaną przez EUROSTAT do badań produktowych w krajach członkowskich UE. W niektórych przypadkach wyroby prezentuje się według dodatkowych grupowań, stanowiących sumę niektórych pozycji PKWiU/PRODPOL. Ponadto w przypadku niektórych wyrobów zastosowano skrócone nazwy.

Prezentowane dane obejmują całkowitą produkcję wyrobów przemysłowych wytworzonych w roku sprawozdawczym, przeznaczonych do sprzedaży na zewnątrz przedsiębiorstwa, przekazanych do innych zakładów tego samego przedsiębiorstwa oraz zużywanych wewnątrz zakładu na cele produkcyjne (tj. na potrzeby własne).

4. **Produkcja sprzedana** dotyczy całokształtu działalności podmiotu gospodarczego, tj. zarówno działalności przemysłowej, jak i nieprzemysłowej.

Produkcja sprzedana przemysłu obejmuje:

- 1) wartość sprzedanych wyrobów gotowych (niezależnie od tego, czy otrzymano za nie należne opłaty), półfabrykatów i części własnej produkcji;
- 2) wartość robót i usług świadczonych odpłatnie, tj. zarówno przemysłowych, jak i nieprzemysłowych;
- 3) zryczałtowaną odpłatność agenta w przypadku zawarcia umowy na warunkach zlecenia lub pełne przychody agenta w przypadku zawarcia umowy agencyjnej;
- 4) wartość produktów w formie rozliczeń w naturze;
- 5) produkty przeznaczone na powiększenie wartości własnych środków trwałych.

Produkcję sprzedaną przemysłu prezentuje się w **cenach bazowych**. Definicję ceny bazowej podano w uwagach ogólnych do Rocznika, ust. 10 na str. 179.

Jako **cenę stałą** przyjęto:

- cenę stałą 2010 r. (średnie ceny bieżące 2010 r.) dla lat 2011–2015,
- cenę stałą 2015 r. (średnie ceny bieżące 2015 r.) od 2016 r.

5. W danych dotyczących produkcji uwzględniono wartość pracy nakładczą.

Praca nakładcza w przemyśle jest to zarobkowe wykonywanie przez osoby fizyczne – na zlecenie i na rachunek podmiotów gospodarczych (nakładców) – czynności polegających na wytwarzaniu wyrobów lub ich części z materiałów powierzchniowych przez nakładców oraz z surowców własnych lokalnego pochodzenia, np.: słoma, wiklina, trzcina, glina, a także na wykończeniu, uszlachetnieniu, naprawie i konserwacji wyrobów lub ich części oraz świadczeniu innych usług złączonych przez nakładców.

6. Dane o **przeciętnym zatrudnieniu i przeciętnych miesięcznych wynagrodzeniach brutto** dotyczą pracowników najemnych, tj. osób zatrudnionych na podstawie stosunku pracy (umowa o pra-

2. **Forest cover** (forest cover indicator) was calculated as the percentage ratio of forest area to the total area of voivodship, poviat, gmina.

3. **Renewals** are new tree stands formed in place of removed stands.

Afforestation consists in establishing woodland crops on land previously outside silviculture (not included in forest area).

4. **Hunting district** is an area of land of at least 3 thousand ha on the territory where there are conditions for carrying out hunting (in specific cases hunting districts can cover a smaller area).

Industry and construction

1. Information within the scope of **industry** concerns economic entities included in accordance with NACE rev. 2 in the sections: “Mining and quarrying”, “Manufacturing”, “Electricity, gas, steam and air conditioning supply” as well as “Water supply; sewerage, waste management and remediation activities”.

Moreover, data in table 2 show industrial products manufactured by entities, irrespective of the kind of their activity as classified according to NACE Rev. 2.

2. Data were compiled using the **enterprise method**, excluding information concerning the quantity of production of goods, which were compiled using the company method, i.e. by the real location of production, not by the seat of the enterprise. The definition of the enterprise method is presented in the general notes to the Yearbook, item 7 on page 179.

3. Products in table 2 are presented according to the Polish Classification of Goods and Services – PKWiU 2015 and PRODPOL nomenclature (used in surveys of manufacturing industrial products) which is harmonised with PRODCOM List, recommended by EUROSTAT for products surveys in EU member states. In some cases products are presented according to additional groupings, comprising the sum of some products PKWiU/PRODPOL headings. Moreover, for some products abbreviated names are used.

The data presented cover the total production of industrial products manufactured during the reference year, intended for sale outside the reporting unit or transferred to other plants of the same undertaking as well as used for further processing.

4. **Sold production** concerns the total activity of an economic entity, i.e. both industrial and non-industrial production.

Sold production of industry includes:

- 1) the value of finished products sold (regardless of whether payments due were received for them or not), semi-finished products and parts of own production;
- 2) the value of paid work and services, rendered both industrial and non-industrial;
- 3) flat agent's fee in the case of concluding an agreement on commission terms and full agent's fee in the case of concluding an agency agreement;
- 4) the value of products in the form of settlements in kind;
- 5) products intended for increasing the value of own fixed assets.

Sold production of industry is presented at **basic prices**. The definition of basic price is given in the general notes to the Yearbook, item 10 on page 179.

As **constant prices**, the following prices were adopted:

- 2010 constant prices (2010 average current prices) for 2011–2015,
- 2015 constant prices (2015 average current prices) since 2016.

5. Data concerning production include the value of output.

Output in industry is the paid execution, by natural persons – on the order of and for the benefit of economic entities (work providers) – of activities consisting in the manufacturing of products or their parts from materials supplied by the work provider as well as from raw materials of local origin, e.g.: straw, wicker, reed, clay, and in the finishing, refining, repairing and conserving products or their parts as well as in the rendering of other services ordered by work provider.

6. Data regarding **average employment and average monthly gross wages and salaries** concern hired employees, i.e. persons employed on the basis of a work agreement (labour contract, appointment, promotion, selection or service relation) and include full-time and part-time paid employees, within the country, calculated as full-time employment.

cę, powołanie, mianowanie, wybór lub stosunek służbowy) i obejmują pracowników pełnozatrudnionych oraz niepełnozatrudnionych – na terenie kraju – w przeliczeniu na pełnozatrudnionych.

7. Informacje w zakresie **budownictwa** dotyczą działalności podmiotów gospodarczych zaliczonych według PKD 2007 do sekcji „Budownictwo”.

8. Dane opracowano **metodą przedsiębiorstw**. Definicję metody przedsiębiorstw podano w uwagach ogólnych do Rocznika ust. 7 na str. 179.

9. **Produkcja budowlano-montażowa** dotyczy działalności zrealizowanej na terenie kraju i obejmuje roboty budowlane o charakterze inwestycyjnym, remontowym i konserwacyjnym oraz budownictwo tymczasowe na placach budów – wykonane siłami własnymi systemem zleceńowym (tj. na rzecz obcych zleceńodawców) przez podmioty budowlane.

10. Dane o produkcji sprzedanej budownictwem oraz o produkcji budowlano-montażowej zrealizowanej systemem zleceńowym opracowano na podstawie sprawozdawczości, przy czym dane o produkcji podmiotów budowlanych o liczbie pracujących do 9 osób ustalono w oparciu o wyniki badania reprezentacyjnego przeprowadzonego na ok. 6% próbie tych podmiotów.

11. Podziału produkcji budowlano-montażowej według rodzajów obiektów budowlanych oraz podziału budynków oddanych do użytku według rodzajów budynków dokonano na podstawie Polskiej Klasyfikacji Obiektów Budowlanych (PKOB).

12. Informacje o **budynkach oddanych do użytkowania** (przez wszystkich inwestorów):

- w zakresie liczby budynków obejmują tylko budynki nowe, oddane do użytkowania w całości lub jako część pierwsza;
- w zakresie kubatury budynków obejmują zarówno budynki nowe, jak i budynki rozbudowane (tylko w części powstałej w wyniku rozbudowy).

13. Dane o **przeciętnym zatrudnieniu i przeciętnych miesięcznych wynagrodzeniach brutto** dotyczą pracowników najemnych, tj. osób zatrudnionych na podstawie stosunku pracy (umowa o pracę, powołanie, mianowanie, wybór lub stosunek służbowy) i obejmują pracowników pełnozatrudnionych oraz niepełnozatrudnionych – na terenie kraju – w przeliczeniu na pełnozatrudnionych.

Transport

1. Dane dotyczące ogólnej długości **linii kolejowych eksploatowanych** w dniu 31 grudnia ustalono jako sumę długości linii kolejowych normalnotorowych, wąskotorowych i szerokotorowych (dane o długości tych linii ujęto w długości linii normalnotorowych) czynnych w tym dniu.

Linia kolejowa jest to element sieci kolejowej pomiędzy dwiema stacjami węzłowymi (lub krańcowymi).

2. **Drogi publiczne** ze względu na funkcje w sieci drogowej dzielą się według przepisów ustawy z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych (tekst jednolity: Dz. U. z 2020 r. poz. 470) na następujące kategorie: drogi krajowe, wojewódzkie, powiatowe i gminne.

Drogi publiczne ze względu na rodzaj nawierzchni dzielą się na drogi o nawierzchni twardej oraz drogi o nawierzchni gruntowej. Do dróg o nawierzchni twardej zalicza się drogi o nawierzchni twardej ulepszonej (z kostki kamiennej, klinkieru, betonu, z płyt kamienno-betonowych, bitumu) oraz drogi o nawierzchni nieulepszonej (o nawierzchni tłuczniowej i brukowej).

3. Informacje o **pojazdach samochodowych i ciągnikach zarejestrowanych** od 2009 r. prezentowane są według centralnej ewidencji pojazdów prowadzonej przez Ministerstwo Cyfryzacji.

4. **Linia autobusowa** jest stałym połączeniem drogowym dwóch końcowych miejscowości oraz wybranych miejscowości pośrednich przy użyciu jednego lub kilku autobusów regularnie kursujących między tymi miejscowościami według ogłoszonego rozkładu.

Długość linii autobusowej jest to długość trasy w km pomiędzy dwiema końcowymi miejscowościami niezależnie od ilości kursów autobusów odbywających się na tej linii.

5. **Transport samochodowy zarobkowy**, zarówno w zakresie przewozu ładunków, jak i pasażerów, obejmuje usługi świadczące odpłatnie przez podmioty, w których transport samochodowy stanowi podstawową działalność gospodarczą; ponadto w zakresie przewozu pasażerów obejmuje również usługi wykonywane odpłatnie przez podmioty prowadzące podstawową działalność gospodarczą inną niż transport samochodowy.

6. Informacje o **komunikacji miejskiej naziemnej** dotyczą komunikacji autobusowej (łącznie z autobusami spieszniejszymi), tramwajowej i trolejbusowej – łącznie z obsługą ruchu podmiejskiego i międzymiastowego pozostającego w gestii zakładów komunikacji miejskiej oraz zakładów prywatnych obsługujących niektóre miasta lub określone linie.

7. Information within the scope of **construction** concerns economic entities included in accordance with NACE rev. 2 in the “Construction” section.

8. Data were compiled using the **enterprise method**. The definition of the enterprise method is presented in the general notes to the Yearbook, item 7 on page 179.

9. **Construction and assembly production** concerns the activity realised domestically and includes construction works – with an investment, a restoration or a conservation character, as well as temporary construction on construction sites – carried out by construction entities, using only their own workforce, in frames of the contract system (i.e. for outside clients).

10. Data on sold production of construction as well as on construction and assembly production realised in frames of the contract system were compiled on the basis of statistical reports, wherein data regarding the production of construction entities employing up to 9 persons are based on the results of a sample survey conducted on an approx. 6% sample of these entities.

11. The division of construction and assembly production by types of constructions as well as the division of buildings completed by types of buildings were carried out according to the Polish Classification of Types of Constructions (PKOB).

12. Information regarding **buildings completed** (by all types of investors):

- within the scope of the number of buildings includes only new buildings, completed in full or as a first part;
- within the scope of the cubic volume of buildings includes both new and expanded buildings (only the part formed as a result of expansion).

13. Data regarding **average employment and average monthly gross wages and salaries** concern hired employees, i.e. persons employed on the basis of a work agreement (labour contract, appointment, promotion, selection or service relation) and include full-time and part-time paid employees, within the country, calculated as full-time employment.

Transport

1. Data concerning the total length of **railway lines operated** on 31 December was established as the sum of the length of standard gauge, narrow gauge and wide gauge railway lines (data concerning the length of these lines is given in terms of standard gauge lines) operating on that day.

The **railway line** is an element of the rail network between two junction stations (or terminal stations).

2. On account of functions in a road network **public roads** are divided, according to the Law on Public Roads dated 21 March 1985 (uniform text Journal of Laws 2020 item 470), into following categories: national, regional, district and communal roads.

The public roads are split by the surface type into hard-surfaced roads and unsurfaced roads. The hard-surfaced roads include improved hard surface roads (cobble stone, clinker, concrete, stone and concrete slabs, bitumen) and roads with unimproved surface (with macadam and cobbled surface).

3. Information on **registered vehicles and tractors** since 2009 has been presented according to central vehicle register maintained by the Ministry of Digital Affairs.

4. A **bus line** is a permanent road link between two terminal locations as well as between selected intermediate locations which involves using one or several buses travelling between these locations on a regular basis according to a defined schedule.

The **length of a bus line** is the length of the route in km between the two terminal locations regardless of the number of trips made by buses on that line.

5. **Road transport for hire or reward** with respect to transport of goods as well as transport of passengers includes services for remuneration carried out by entities, for which road transport services are the basic economic activity; moreover, in regard to transport of passengers includes also services for remuneration carried out by entities with basic economic other than road transport.

6. Information from **urban ground transport** concerns bus (including express buses), tram and trolley-bus communication – including the handling suburban and inter-city service under the responsibility of public and private urban transport enterprises and companies serving some cities and specific lines.

Dane nie obejmują działalności przedsiębiorstw Państwowej Komunikacji Autobusowej.

Przez **linię komunikacyjną** rozumie się trasę łączącą krańcowe punkty przebiegu wozów oznaczonych tym samym numerem lub znakiem literowym. Jako długość linii komunikacyjnych przyjęto sumę długości wszystkich stałych dziennych linii autobusowych, tramwajowych, trolejbusowych, po których kursują wozy oznaczone odrębnymi numerami lub znakami literowymi.

7. Dane dotyczące **transportu lotniczego** obejmują przewoźników transportu lotniczego rozkładowego (transport pasażerów lub ładunków na stałych trasach i według stałych rozkładów lotów).

8. Dane o **wypadkach drogowych** obejmują zdarzenia mające związek z ruchem pojazdów na drogach publicznych, w wyniku których nastąpiła śmierć lub uszkodzenie ciała osób.

Handel. Ceny

1. Informacje w dziale dotyczą wszystkich jednostek gospodarki narodowej prowadzących działalność handlową lub gastronomiczną.

Przez **przedsiębiorstwa handlowe** rozumie się podmioty gospodarcze, których przeważającym rodzajem działalności jest sprzedaż towarów, zaliczana według PKD 2007 do sekcji „Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle”.

2. Dane o **sprzedaży detalicznej** obejmują:

- sprzedaż towarów w ilościach wskazujących na zakup dla potrzeb indywidualnych nabywców;
- sprzedaż towarów handlowych i produkcji gastronomicznej w placówkach gastronomicznych.

W wartości sprzedaży detalicznej nie uwzględniono sprzedaży targowiskowej dokonanej przez sprzedawców uiszczających jedynie opłatę placową (np. sprzedaży produktów rolnych dokonanej przez producentów rolników, sprzedaży na giełdach samochodowych).

Dane dotyczące sprzedaży detalicznej prezentuje się w dostosowaniu do Klasyfikacji Spożycia Indywidualnego według Celu (COICOP), wydzielając sprzedaż w placówkach gastronomicznych. W odróżnieniu od grupowań występujących w klasyfikacji COICOP wyodrębnią się „towary nieżywnościowe”.

Podziału towarów na żywność i napoje bezalkoholowe, napoje alkoholowe oraz towary nieżywnościowe dokonano szacunkowo.

3. Dane o **sprzedaży hurtowej towarów** obejmują sprzedaż z magazynów handlowych własnych bądź użytkowanych, w których składowane towary stanowią własność przedsiębiorstwa handlowego. Do wartości sprzedaży hurtowej zalicza się również wartość sprzedaży zrealizowanej na zasadzie bezpośredniej płatności lub kontraktu (agencji, aukcyjnej), jak również wartość sprzedaży zrealizowanej przez transzty rozliczanej, polegającej na przekazywaniu towarów bezpośrednio od dostawcy do odbiorcy z pominięciem magazynów, które tę dostawę realizują.

4. Podziału **sklepów według form organizacyjnych** dokonano na podstawie wielkości powierzchni sprzedażowej sklepów i rodzaju sprzedawanych w nich towarów. **Domy towarowe i handlowe** są to sklepy wielodziałowe, prowadzące sprzedaż szerokiego i uniwersalnego asortymentu, głównie towarów nieżywnościowych, o powierzchni sal sprzedażowych: domy towarowe – 2000 m² i więcej, domy handlowe – od 600 do 1999 m². **Supermarkety** są to sklepy o powierzchni sprzedażowej od 400 do 2499 m² prowadzące sprzedaż głównie w systemie samoobsługowym, oferujące szeroki asortyment artykułów żywnościowych oraz artykuły nieżywnościowe częstego zakupu. **Hipermarkety** są to sklepy o powierzchni sprzedażowej od 2500 m² prowadzące sprzedaż głównie w systemie samoobsługowym, oferujące szeroki asortyment artykułów żywnościowych i nieżywnościowych częstego zakupu, zwykle z parkingiem samochodowym. **Sklepy powszechnie** są to sklepy prowadzące sprzedaż głównie towarów żywnościowych codziennego użytku oraz dodatkowo często nabywanych towarów nieżywnościowych, o powierzchni sal sprzedażowych od 120 do 399 m². **Sklepy wyspecjalizowane** są to sklepy prowadzące sprzedaż szerokiego asortymentu artykułów do kompleksowego zaspokojenia określonych potrzeb, np. ubioru, wyposażenia mieszkań, sklepy motoryzacyjne, meblowe, sportowe itp. Do pozostałych sklepów zaliczono sklepy o powierzchni sal sprzedażowych do 119 m². Sklepy podaje się łącznie z aptekami ogólnodostępnymi.

5. Do **placówek gastronomicznych** zaliczono zakłady i punkty gastronomiczne stałe i sezonowe, których przedmiotem działalności jest przygotowanie oraz sprzedaż posiłków i napojów do spożycia na miejscu i na wynos. Sezonowe placówki gastronomiczne uruchamiane są okresowo i działają nie dłużej niż sześć miesięcy w roku kalendarzowym. Do placówek gastronomicznych nie zalicza się ruchomych punktów sprzedaży detalicznej i automatów sprzedażowych.

Data do not include the activity of the Państwowa Komunikacja Samochodowa.

Transport line is understood as a route connecting the extreme points of the route of vehicles designated with the same number or letter. The length of the transport lines is the sum of the length of all of the scheduled daytime bus, tram and trolley-bus lines over which vehicles designated with separate numbers or letters travel.

7. Data concerning **air transport** include carriers of scheduled air transport (the transport of passengers or freight on permanent routes and according to established flight schedules).

8. Data regarding **road traffic accidents** cover events connected with the movement of vehicles on public roads as a result of which death or injury occurred.

Trade. Prices

1. Information in this chapter concerns all entities of the national economy conducting trade or catering activity.

Trade enterprises are understood as economic entities, the principal activity of which is the sale of commodities, classified according to NACE Rev. 2 in the section “Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles and motorcycles”.

2. Data concerning **retail sales** include:

- sales of goods in quantities in quantities indicating purchases for the individual needs of consumers;
- sales of trade commodities and catering production in catering establishments.

The marketplace sales made by salesmen only paying a stall fee (e.g. sales of agricultural products conducted by farmer producers, sales at automobile markets) are not included in the value of retail sales.

Data concerning retail sales are presented according to the Classification of Individual Consumption by Purpose (COICOP), separating sales in catering establishments. As opposed to groupings in the COICOP classification “non-foodstuff goods” are presented separately.

The division of goods into food and non-alcoholic beverages, alcoholic beverages as well as non-foodstuff goods was made by estimation.

3. Data regarding the **wholesale sale of commodities** include sales from warehouses, in which the commodities stored account for the property of a trade enterprise. The value of wholesale sales also includes the value of sales realized on the basis of a direct payment or contract (agents, auctioneers), as well as the value of sales realized by settled transit consisting in the transfer of commodities directly from the supplier to the client, bypassing the warehouses which realize the delivery.

4. The division of **stores by organizational form** was made on the basis of the area of the sales floor and the types of goods sold. **Department stores** and **trade stores** are stores divided into separate departments, each selling a broad and universal assortment, particularly nonfoodstuff goods, with a sales area of 2000 m² and more for department stores and from 600 to 1999 m² for trade stores. **Supermarkets** are stores with a sales area from 400 to 2499 m², selling goods in a self-service system and offering a wide assortment of foodstuff goods and frequently bought non-foodstuff goods. **Hypermarkets** are stores with a sales area 2500 m² and more, selling goods in a self-service system and offering a wide assortment of foodstuff goods and frequently bought non-foodstuff goods, usually with a parking place. **Universal stores** are stores primarily selling foodstuff goods for daily consumption and also often purchased non-foodstuff goods, with a sales area from 120 to 399 m². **Specialized stores** are stores selling a wide assortment of articles to fully meet specific needs (e.g. clothing, home furnishings, car parts, furniture, sporting goods, etc.). Other stores include stores with a sales area up to 119 m². Shops include public pharmacies.

5. **Catering establishments** include permanent and seasonal catering establishments and outlets, the scope of activity of which is the preparation and sale of meals and beverages for onsite and takeout consumption. Seasonal catering establishments are open for a certain period of time and operate not longer than six months in a calendar year. Portable retail sales points and vending machines are not treated as catering establishments.

6. **Trade warehouses** (wholesale and retail distribution) are organizational and functional units of economic entities engaged in the turnover of commodities. A warehouse is an entity designated for storing up commodities, occupying separate

6. Magazyny handlowe (hurtu i rozdzielcze detalu) są jednostkami organizacyjnofunkcjonalnymi podmiotów gospodarczych zajmujących się obrotem towarów. Magazynem jest jednostka przeznaczona do magazynowania towarów, zajmująca wydodrębnioną przestrzeń magazynową, wyposażona w środki techniczne i organizacyjne, dysponująca personelem do obsługi tych środków oraz prowadząca ewidencję stanu i ruchu zapasów.

7. Dane o działalności handlowej i gastronomicznej, w tym informacje o sklepach i stacjach paliw opracowano na podstawie sprawozdawczości. Dane dla jednostek o liczbie pracujących do 9 osób uogólniono w oparciu o wyniki badania reprezentacyjnego. Dane o sprzedaży hurtowej, działalności gastronomicznej i magazynach handlowych dotyczą wyłącznie jednostek o liczbie pracujących powyżej 9 osób.

8. Targowiska są to wydodrębnione tereny i budowle (place, ulice, hale targowe) ze stałymi lub sezonowymi punktami sprzedaży drobnodetalicznej lub urządzeniami przeznaczonymi do prowadzenia handlu w wyznaczone dni tygodnia lub codziennie (bazaary). Za targowiska sezonowe należy uznać te place i ulice, gdzie uruchamiane są na okres do 6 miesięcy punkty handlowe, w związku ze wzmożonym ruchem nabywców (np. nadmorski ruch urlopowy) i działalność ta jest ponawiana w kolejnych sezonach.

9. Podstawę do opracowania wskaźników cen towarów i usług konsumpcyjnych stanowi obserwacja cen reprezentantów towarów i usług (ok. 1400-1800 w różnych latach).

Wskaźniki cen obliczono przy przyjęciu systemu wag opracowanego na podstawie struktury wydatków (bez spożycia naturalnego i wydatków na ubezpieczenie na życie) gospodarstw domowych na zakup towarów i usług konsumpcyjnych z roku poprzedzającego rok badany, uzyskanej z badania budżetów gospodarstw domowych.

Grupowania towarów i usług konsumpcyjnych dokonano na podstawie Europejskiej Klasyfikacji Spożycia Indywidualnego według Celu (ECOICOP, do 2013 r. – COICOP/HICP).

Finanse przedsiębiorstw

1. Wyniki finansowe przedsiębiorstw niefinansowych prezentuje się w dostosowaniu do ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2021 r. poz. 217).

Dane prezentowane w dziale dotyczą przedsiębiorstw niefinansowych (jednostek prawnych) prowadzących księgi rachunkowe, w których liczba pracujących wynosi 10 osób i więcej.

Dane nie obejmują podmiotów prowadzących działalność bankową, maklerską, ubezpieczeniową oraz towarzystw inwestycyjnych i emerytalnych, narodowych funduszy inwestycyjnych, szkół wyższych, a także samodzielnych publicznych zakładów opieki zdrowotnej, instytucji kultury posiadających osobowość prawną, gospodarstw indywidualnych w rolnictwie oraz związków zawodowych, organizacji religijnych i politycznych.

2. Przychody ogółem (kwoty otrzymane i należne) obejmują: przychody netto ze sprzedaży produktów (wyrobów i usług), przychody netto ze sprzedaży towarów i materiałów, pozostałe przychody operacyjne (od 2016 r. łącznie z przychodami związanymi ze zdarzeniami losowymi) oraz przychody finansowe.

3. Koszty ogółem obejmują: koszt własny sprzedanych produktów (wyrobów i usług), wartość sprzedanych towarów i materiałów według cen zakupu (nabycia), pozostałe koszty operacyjne (od 2016 r. łącznie ze stratami związanymi ze zdarzeniami losowymi) oraz koszty finansowe.

4. Przychody i koszty uzyskania przychodów ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów wpływające na wynik finansowy ustala się w wartości wyrażonej w rzeczywistych cenach sprzedaży, z uwzględnieniem opustów, rabatów i bonifikat, bez podatku od towarów i usług (VAT).

5. Wynik finansowy brutto oblicza się jako różnicę przychodów ogółem i kosztów ogółem – w przypadku nadwyżki kosztów ogółem nad przychodami ogółem wynik finansowy zapisuje się ze znakiem (-); do 2015 r. był korygowany o wynik zdarzeń nadzwyczajnych.

6. Obowiązkowe obciążenia wyniku finansowego brutto obejmują podatek dochodowy od osób prawnych i fizycznych oraz inne płatności wynikające z odrębnych przepisów. Podatek dochodowy jest to podatek od osiągniętego zysku, który podmiot gospodarczy jest zobowiązany uiścić po uwzględnieniu przyznaných ulg.

7. Wynik finansowy netto (zysk lub strata) otrzymuje się po pomniejszeniu wyniku finansowego brutto o obowiązkowe obciążenia.

- 8. Wskaźnik rentowności obrotu** obliczono następująco:
- **brutto** jako relację wyniku finansowego brutto do przychodów ogółem,
 - **netto** jako relację wyniku finansowego netto do przychodów ogółem.

storage space, equipped with the technical and organizational means as well as with the personnel to service these means and, in addition, registering the amount and the changes in stocks.

7. Data regarding trade activity, including information about shops and petrol stations are compiled based of reporting. For entities employing up to 9 persons, the data have been generalized on the basis of the results of sample survey conducted. Data regarding wholesale, catering activity and trade warehouses concern exclusively entities employing more than 9 persons.

8. Marketplaces are specific areas and structures (squares, streets, market halls) with permanent or seasonal outlets for smallscale retail sales or with facilities designated for conducting trade on specific days of the week or weekly (bazaars). Seasonal marketplaces are those squares and streets where trade outlets conduct activity for a period of 6 months, in connection with increased demand from buyers (e.g., holiday seaside demand) and this activity is repeated in successive seasons.

9. The basis for compiling the price indices of consumer goods and services is price observation of representatives of goods and services (about 1400-1800 in various years).

Prices indices of consumer goods and services were calculated applying the weights system based on the structure of households' expenditure (excluding own consumption and expenditures on life insurance) on purchasing consumer goods and services from the year preceding the surveyed year, derived from the household budgets survey.

The grouping of consumer goods and services is presented on the basis of the European Classification of Individual Consumption by Purpose (ECOICOP, until 2013 – COICOP/HICP).

Finances of enterprises

1. Financial results of non-financial enterprises are adjusted to the Accounting Act of 29 September 1994 (Journal of Laws 2021 item 217).

Data presented in the chapter concern non-financial enterprises (legal entities) with 10 and more persons employed keeping accounting ledgers.

Data do not include banks, brokerage houses, insurance companies, investment and pension societies, national investment funds, higher education institutions, independent public health care facilities, cultural institutions with legal personality, private farms in agriculture as well as trade unions, religious and political organizations.

2. Total revenues (sums received and due) include: net revenues from sale of products (goods and services), net revenues from sale of goods and materials, other operating revenues (since 2016 including revenues from extraordinary events) and financial revenues.

3. Total costs include: cost of products sold (goods and services), value of goods and materials sold (goods and services), other operating costs (since 2016 including losses from extraordinary events) and financial costs.

4. Revenues and costs of obtaining revenues from the sale of products, goods and materials which have an influence on the financial result are expressed in actual sales prices including discounts, rebates and reductions, excluding the value added tax (VAT).

5. The gross financial result is calculated as the difference of total revenues and total costs – in the case of surplus of total costs over total revenues, the financial result is recorded with the sign (-); until 2015, it was corrected by result on extraordinary events.

6. Obligatory encumbrances on gross financial result include corporate income tax and personal income tax as well as other payments under separate regulations. Income tax is the tax on earned profit which an economic entity is obliged to pay after considering abatements granted.

7. The net financial result (profit or loss) is derived after reducing the gross financial result by obligatory encumbrances.

8. Turnover profitability indicator was calculated as follows:

- **gross** as the relation of the gross financial result to total revenues,
- **net** as the relation of the net financial result to total revenues.

9. Aktywa obrotowe obejmują zapasy oraz krótkoterminowe: należności, inwestycje (środki pieniężne i papiery wartościowe), rozliczenia międzyokresowe.

Należności z tytułu dostaw i usług są zaliczane do należności krótkoterminowych (bez względu na okres wymagalności zapłaty).

10. Kapitały (fundusze) własne ujmuje się w księgach rachunkowych z podziałem na ich rodzaje i według zasad określonych przepisami prawa, postanowieniami statutu lub umowy o utworzeniu jednostki. Obejmują one: kapitał (fundusz) podstawowy, kapitał (fundusz) zapasowy, kapitał (fundusz) z aktualizacji wyceny, pozostałe kapitały (fundusze) rezerwowe, niepodzielony (nierozliczony) wynik finansowy z lat ubiegłych, wynik finansowy netto roku obrotowego oraz odpisy z zysku netto w ciągu roku obrotowego.

Do 2015 r. obejmowały również należne wpłaty na kapitał podstawowy oraz udziały (akcje) własne.

11. Zobowiązania przedsiębiorstw (kapitały obce) obejmują wszystkie zobowiązania z wszelkich tytułów, w tym również z tytułu kredytów i pożyczek. Ogół zobowiązań przedsiębiorstw dzieli się na zobowiązania: długoterminowe – gdy termin ich płatności na dzień bilansowy jest dłuższy niż rok i krótkoterminowe – gdy termin ich płatności na dzień bilansowy jest nie dłuższy niż rok.

Zobowiązania z tytułu dostaw i usług są zaliczane do zobowiązań krótkoterminowych (bez względu na okres wymagalności zapłaty).

12. Dane dotyczące finansów przedsiębiorstw podano na podstawie rocznej sprawozdawczości finansowej (przed weryfikacją bilansu).

Finanse publiczne

1. Finanse publiczne obejmują procesy związane z gromadzeniem środków publicznych oraz ich rozdysponowaniem, a w szczególności: gromadzenie dochodów i przychodów publicznych, wydatkowanie środków publicznych, finansowanie potrzeb pożyczkowych budżetu państwa i budżetów jednostek samorządu terytorialnego, zaciąganie zobowiązań angażujących środki publiczne, zarządzanie środkami publicznymi, zarządzanie długiem publicznym oraz rozliczenia z budżetem Unii Europejskiej. Podstawę prawną określającą te procesy stanowi ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2022 r. poz. 1634 z późn. zm.) i przepisy wprowadzające ustawę o finansach publicznych (Dz. U. z 2009 r. poz. 1241, z późn. zm.). W przypadku gospodarki finansowej jednostek samorządu terytorialnego również ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2022 r. poz. 559, z późn. zm.), ustawa z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (Dz. U. z 2022 r. poz. 528), ustawa z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa (Dz. U. z 2022 r. poz. 547) oraz ustawa z dnia 13 listopada 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego (Dz. U. z 2021 r. poz. 1672).

2. Prezentowane dane obejmują informacje dotyczące dochodów, wydatków i wyniku budżetów jednostek samorządu terytorialnego, z uwzględnieniem dotacji celowych z budżetu państwa oraz subwencji ogólnej z budżetu państwa.

3. Dochody i wydatki budżetów jednostek samorządu terytorialnego są określone w uchwale budżetowej przez właściwe organy stanowiące na rok kalendarzowy (budżetowy), w terminach i na zasadach określonych w ustawach ustrojowych oraz ustawie o finansach publicznych.

Miasto na prawach powiatu realizuje równocześnie zadania z zakresu działania gminy oraz powiatu i sporządza jeden budżet, w którym określone są poszczególne dochody z uwzględnieniem źródeł dochodów gminy i powiatu oraz wydatki realizowane łącznie przez gminę i powiat.

4. Dochody i wydatki budżetów jednostek samorządu terytorialnego grupuje się zgodnie z zasadami określonymi w ustawie o finansach publicznych, tj. w podziale na działy – określające rodzaj działalności oraz paragrafy – określające rodzaj dochodu, przychodu lub wydatku. Dane opracowano zgodnie z rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 2 marca 2010 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (Dz. U. z 2022 r. poz. 513, z późn. zm.).

Prezentowane dane w zakresie wydatków według działów obejmują wszystkie paragrafy wydatkowe zrealizowane w danym dziale.

5. Informacje dotyczące budżetów jednostek samorządu terytorialnego zaprezentowano na podstawie sprawozdawczości Ministerstwa Finansów.

9. Current assets include stocks and short-term: receivables, investments (cash equivalents, short-term securities), prepayments and accruals.

Receivables from deliveries and services are included in short-term receivables (irrespective of their due date).

10. Share equity (funds) is recorded in accounting ledgers according to type and principles defined in legal regulations, statute resolutions or agreements regarding the establishment of the entity. They include: share capital (fund), supplementary capital (fund), revaluation reserve capital (fund), other reserve capital (fund), undistributed (unsettled) financial result from previous years, net financial result of the turnover year and write-offs from net profit for the turnover year.

Until 2015, it also included share capital (fund) not paid up and entity's shares (stock).

11. Liabilities of enterprises (outside capital) include all liabilities, including liabilities from credits and loans. They are divided into: long-term liabilities – when their repayment period on the balance day is longer than one year, and short-term liabilities – when their repayment period on the balance day is not longer than one year.

Liabilities from deliveries and services are included in short-term liabilities (irrespective of their due date).

12. Data concerning finances of enterprises are presented on the basis of annual financial reports (before balance verification).

Public finance

1. Public finance include the processes connected with the accumulation and allocation of public funds, and particularly: collecting and accumulating revenue, spending public funds, financing of loan needs of the state budget and of the budgets of local government units, incurring liabilities involving public funds, managing public funds and public debt, as well as settlements with the European Union budget. The legal basis defining such processes is the Act of 27 August 2009 on the Public Finance (Journal of Laws 2022 item 1634 as amended) and inter-temporal provisions of the Act on the Public Finance (Journal of Laws 2009 item 1241, as amended). With respect to the financial management of local government units, the legal basis is additionally provided by the Act of 8 March 1990 on Gmina Local Government (Journal of Laws 2022 items 559, as amended), the Act of 5 June 1998 on Powiat Local Government (Journal of Laws 2022 item 528), the Act of 5 June 1998 on Voivodship Local Government (Journal of Laws 2022 item 547) and the Act of 13 November 2003 on Incomes of Local Government Units (Journal of Laws 2021 item 1672).

2. The presented data include information regarding revenue, expenditure and budgets result of local government units, taking into account the targeted grants from the state budget and general subvention from the state budget.

3. Revenue and expenditure of the budgets of local government units are determined in the budgetary law passed by relevant councils for a period of one calendar year (a budgetary year) within the periods and in accordance with the principles set forth in statutory acts and in the Act on the Public Finance.

City with powiat status fulfils the tasks of a gmina as well as of a powiat. There is one budget drawn up every year, which consists of revenue (income received by both the gmina and the powiat) as well as expenditure realized jointly by the gmina and the powiat.

4. Revenue and expenditure of the budgets of local government units are grouped in accordance with the provisions in the Act on the Public Finance, i.e. they are grouped into divisions – defining types of activity, and into paragraphs – defining types of revenue, income or expenditure. The data were compiled in accordance with the Regulation of the Minister of Finance of 2 March 2010 on detailed classification of income, expense, revenue and expenditure, and funds from foreign resources (Journal of Laws 2022 item 513, as amended).

The presented data on expenditure by divisions cover all the paragraphs of expenditure realized in that division.

5. Information concerning the budgets of local government units is presented on the basis of reporting by the Ministry of Finance.

Inwestycje. Środki trwałe

1. Nakłady inwestycyjne to nakłady finansowe lub rzeczowe, których celem jest stworzenie nowych środków trwałych lub ulepszenia (przebudowa, rozbudowa, rekonstrukcja lub modernizacja) istniejących obiektów majątku trwałego, a także nakłady na tzw. pierwsze wyposażenie inwestycji.

Nakłady inwestycyjne dzielą się na nakłady na środki trwałe oraz pozostałe nakłady.

Nakłady na środki trwałe to nakłady na:

- budynki i budowle (obejmują budynki i lokale oraz obiekty inżynierii lądowej i wodnej), w tym m.in. roboty budowlano-montażowe, dokumentację projektowo-kosztorysowe,
- maszyny, urządzenia techniczne i narzędzia (łącznie z przyrządami, ruchomościami i wyposażeniem),
- środki transportu,
- inne, tj.: melioracje wodne, poprawę walorów (ulepszenie) gruntów, inwentarz żywy (stado podstawowe) i zasadzenia wieloletnie oraz odsetki od kredytów i pożyczek inwestycyjnych za okres realizacji inwestycji.

Pozostałe nakłady to nakłady na tzw. pierwsze wyposażenie inwestycji oraz inne koszty związane z realizacją inwestycji. Nakłady te nie zwiększają wartości środków trwałych.

2. Nakłady inwestycyjne zaliczono do odpowiednich sekcji PKD 2007 zgodnie z zaklasyfikowaniem działalności inwestora (podmiotu gospodarki narodowej), z wyjątkiem nakładów na obiekty niezwiązane z jego podstawową działalnością, które zaliczono do odpowiednich sekcji według kryterium przeznaczenia obiektu (dotyczy np.: budynków i lokali mieszkalnych, obiektów przeznaczonych dla potrzeb edukacji, ochrony zdrowia, sportu i rekreacji).

3. Do środków trwałych zalicza się kompletne i nadające się do użytku składniki majątkowe o przewidywanym okresie użytkowania dłuższym niż rok, w tym również: drogi publiczne, ulice i place łącznie z pobocznymi i podbudową, uzbrojenie terenu, zasadzenia wieloletnie, melioracje, budowle wodne, grunty, inwentarz żywy (stado podstawowe) oraz od 1 stycznia 2002 r. spółdzielcze własnościowe prawo do lokalu mieszkalnego i spółdzielcze prawo do lokalu niemieszkalnego (użytkowego).

Dane o środkach trwałych nie obejmują:

- wartości gruntów, uznanych od 1 stycznia 1991 r. za środki trwałe zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 12 grudnia 1990 r. (Dz. U. Nr 90, poz. 529),
- prawa użytkowania wieczystego gruntu, uznanego od 1 stycznia 2002 r. za środki trwałe zgodnie z ustawą o rachunkowości z dnia 29 września 1994 r. (Dz. U. z 2021 r. poz. 217, z późn. zm.).

4. Wartość brutto środków trwałych jest to wartość równa nakładom poniesionym na ich zakup lub wytworzenie, bez potrącenia wartości zużycia (umorzenia).

Przez **wartość brutto środków trwałych w bieżących cenach ewidencyjnych** według stanu w dniu 31 grudnia należy rozumieć:

- w zakresie środków trwałych przekazanych do eksploatacji:
 - przed 1 stycznia 1995 r. – wartość w cenach odtworzenia z września 1994 r.,
 - po 1 stycznia 1995 r. – wartość w cenach bieżących nabycia lub wytworzenia;
- w podmiotach stosujących Międzynarodowe Standardy Rachunkowości (MSR), wprowadzone od 1 stycznia 2005 r. – również wycenę według wartości godziwej.

Wartość brutto w cenach odtworzenia została ustalona w wyniku aktualizacji (wyceny) środków trwałych w gospodarce narodowej dokonanej według stanu w dniu 1 stycznia 1995 r. zgodnie z postanowieniami rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 20 stycznia 1995 r. w sprawie amortyzacji środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych, a także aktualizacji wyceny środków trwałych (Dz. U. Nr 7, poz. 34).

Rachunki regionalne

1. Rachunki regionalne opracowano zgodnie z zasadami „Europejskiego Systemu Rachunków 2010 (ESA 2010)”, wprowadzonego rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 549/2013 z dnia 21 maja 2013 r. w sprawie europejskiego systemu rachunków narodowych i regionalnych w Unii Europejskiej (Dz. Urz. UE L 174 z 26 czerwca 2013 r., z późn. zm.).

2. W systemie rachunków regionalnych dla każdego województwa zestawiane są: rachunek produkcji i rachunek tworzenia dochodów według sektorów instytucjonalnych i rodzajów

Investments. Fixed assets

1. Investment outlays are financial or material expenditures, aimed at creating new fixed assets or improving (rebuilding, enlargement, reconstruction or modernisation) existing fixed capital items as well as outlays on so-called initial equipment for the investment.

Investment outlays are divided into outlays on fixed assets and other outlays.

Outlays on fixed assets include expenditures on:

- buildings and structures (include buildings and premises as well as civil and water engineering structures), including, among others, construction and assembly works, design-cost-estimate documentations,
- machinery, technical equipment and tools (including instruments, movables and equipment),
- transport equipment,
- others, i.e. irrigation and drainage, land quality improvements, livestock (basic herd), long-term plantings and interest on investment credits and loans for the period of investment implementation.

Other outlays are expenditures on so-called initial equipment for the investment and other costs related to the implementation of the investment. These outlays do not increase the value of fixed assets.

2. Investment outlays are included into the appropriate sections of the PKD 2007 in accordance with the classification of the investor's activity (entity of the national economy), with the exception of outlays on structures not connected with its basic activity, which were included into the appropriate sections according to the criteria of structure destination (concerning e.g.: residential buildings and premises, buildings for education, health care, sport and recreational purposes).

3. Fixed assets include asset components and other objects completed and ready for usage with an expected period of utility exceeding 1 year, of which also: public roads, streets and squares together with shoulders and foundations, development of land tracts, long-term plantings, irrigation and drainage, water structures, land, livestock (basic herd) as well as since 1 January 2002 cooperative ownership right to residential premises and cooperative right to non-residential (of utility character) premises.

Data regarding fixed assets do not include:

- value of land recognised, since 1 January 1991, as fixed assets, in accordance with the Regulation of the Council of Ministers of 12 December 1990 (Journal of Laws No 90, item 529),
- right of perpetual usufruct of land, regarded as fixed assets since 1 January 2002, in accordance with Accounting Act of 29 September 1994 (Journal of Laws 2021 item 217, as amended).

4. The gross value of fixed assets is the value equal to the outlays incurred on their purchase or manufacturing them, without deducting consumption value (depreciation).

The **gross value of fixed assets at current book-keeping prices** is understood, as of 31 December:

- within the scope of fixed assets designated for exploitation:
 - before 1 January 1995 – as the value at replacement prices of September 1994,
 - after 1 January 1995 – as the purchase or manufacturing value at current prices;
- in units that use International Accounting Standards (IAS) implemented since 1 January 2005 – also revaluation according to fair value.

The **gross value at replacement prices** was established as a result of the revaluation of fixed assets in the national economy as of 1 January 1995, in accordance with the decisions of the Regulation of the Minister of Finance of 20 January 1995, regarding the depreciation of fixed assets and intangible fixed assets, as well as the revaluation of fixed assets (Journal of Laws No 7, item 34).

Regional accounts

1. Regional accounts were compiled according to the principles of "The European System of Accounts 2010 (the ESA 2010)", introduced by Regulation (EU) No 549/2013 of the European Parliament and of the Council of 21 May 2013 on the European system of national and regional accounts in the European Union (Official Journal of the EU L 174, 26 June 2013, as amended).

2. The following accounts are compiled in the regional accounts system for each voivodship: the production account and the

działalności oraz rachunek podziału pierwotnego dochodów i rachunek podziału wtórnego dochodów w sektorze gospodarstwa domowych. Dla podregionów obliczane są: produkt krajowy brutto i wartość dodana brutto według grup rodzajów działalności.

3. Produkt krajowy brutto (PKB) przedstawia końcowy rezultat działalności wszystkich podmiotów gospodarki narodowej. Produkt krajowy brutto równa się sumie wartości dodanej brutto wytworzonej przez wszystkie krajowe jednostki instytucjonalne po większej o podatki od produktów i pomniejszonej o dotacje do produktów. Produkt krajowy brutto jest liczony w cenach rynkowych.

W obliczeniach dynamiki wolumenu produktu krajowego brutto jako ceny stałe przyjęto ceny bieżące z roku poprzedzającego rok badany.

4. Wartość dodana brutto (WDB) mierzy wartość nowo wytworzoną w wyniku działalności produkcyjnej krajowych jednostek instytucjonalnych. Wartość dodana brutto stanowi różnicę między produkcją globalną a zużyciem pośrednim i jest wyrażona w cenach bazowych.

5. Produkcja globalna obejmuje wartość wyrobów i usług wytworzonych przez wszystkie krajowe jednostki instytucjonalne. Produkcja globalna jest wyceniana w cenach bazowych lub według kosztów produkcji.

6. Zużycie pośrednie obejmuje wartość zużytych materiałów (łącznie z paliwami) netto (po odjęciu wartości odpadów użytkowych), surowców (łącznie z opakowaniami), energii, gazów technicznych, usług obcych (obróbka obca, usługi transportowe, najem sprzętu, usługi telekomunikacyjne i obliczeniowe, prowizje płacone za usługi bankowe), usługi pośrednictwa finansowego mierzone pośrednio (FISIM), koszty podróży służbowych (bez diet) oraz inne koszty (np. koszty reklamy, reprezentacji, dzierżawy i najmu, koszty biletów służbowych, koszty ryczałtów za używanie własnych pojazdów do celów służbowych, opłaty giełdowe i opłaty z tytułu uczestnictwa w Krajowym Depozytaryjnym Papierów Wartościowych). Zużycie pośrednie jest wyceniane w średniorocznych cenach nabycia.

7. W systemie rachunków regionalnych przyjmuje się zasadę ewidencjonowania produkcji globalnej oraz zużycia pośredniego z uwzględnieniem **obrotów wewnętrznych**, to jest łącznie z wartością produktów wytworzonych przez jedną jednostkę lokalną i przeznaczonych do dalszego przetwarzania w innych jednostkach lokalnych tej samej jednostki instytucjonalnej.

8. Dochody pierwotne brutto w sektorze gospodarstwa domowych składają się z nadwyżki operacyjnej brutto (łącznie z dochodem mieszanym brutto), dochodów związanych z pracą najemną (obejmujących całkowite koszty związane z zatrudnieniem, tj. wynagrodzenia łącznie ze składkami na ubezpieczenia społeczne i zdrowotne płaconymi przez pracowników, składki na ubezpieczenia społeczne płacone przez pracodawców powiększone o składki na Fundusz Pracy i inne koszty związane z zatrudnieniem) oraz dochodów z tytułu własności.

9. Dochody do dyspozycji brutto w sektorze gospodarstwa domowych powstają w wyniku skorygowania dochodów pierwotnych brutto o: podatki bieżące od dochodów, majątku itp., składki netto na ubezpieczenia społeczne, świadczenia społeczne inne niż transfery socjalne w naturze (świadczenia z ubezpieczeń społecznych pieniądze, pozostałe świadczenia z ubezpieczeń społecznych, świadczenia z pomocy społecznej pieniądze) oraz pozostałe transfery bieżące.

Dynamikę realnych dochodów do dyspozycji brutto w sektorze gospodarstwa domowych w przekroju województw obliczono metodą uproszczoną przy zastosowaniu wskaźników cen towarów i usług konsumpcyjnych według województw.

10. Grupowanie danych z rachunków regionalnych w przekroju województw i podregionów w podziale na rodzaje działalności według Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD 2007) zostało dokonane **metodą jednostek lokalnych rodzaju działalności**, tj. zgodnie z siedzibą i podstawowym rodzajem działalności jednostki lokalnej przedsiębiorstwa.

11. Kryteriami zaliczania danej jednostki gospodarki narodowej do określonego **sektora instytucjonalnego** są: funkcje pełnione w gospodarce narodowej, rodzaj aktywności w tworzeniu nowych wartości ekonomicznych oraz sposób uczestniczenia w podziale dochodów. Wyróżnia się pięć krajowych sektorów instytucjonalnych:

- 1) sektor przedsiębiorstw niefinansowych, do którego zaliczono podmioty gospodarcze wytwarzające produkty rynkowe (wyroby i usługi niefinansowe) oraz jednostki niekomercyjnie spełniające kryteria ESA 2010 w zakresie klasyfikacji do sektora przedsiębiorstw niefinansowych,
- 2) sektor instytucji finansowych, do którego zaliczono podmioty gospodarcze zajmujące się pośrednictwem finansowym i pomocniczą działalnością finansową, z wyłączeniem Bankowego

generation of income account by institutional sectors and kind of activity as well as the allocation of primary income account and the secondary distribution of income account in the households sector. The following categories are calculated for subregions: gross domestic product and gross value added by kind-of-activity groups.

3. Gross domestic product (GDP) presents the final result of the activity of all entities of the national economy. Gross domestic product is equal to the sum of gross value added generated by all domestic institutional units, increased by taxes on products and decreased by subsidies on products. Gross domestic product is calculated at market prices.

Current prices from the year preceding the reference year were adopted as constant prices in the calculations of gross domestic product volume indices.

4. Gross value added (GVA) measures the newly generated value as a result of the production activity of domestic institutional units. Gross value added is the difference between gross output and intermediate consumption, and is presented at basic prices.

5. Gross output includes the value of goods and services produced by all domestic institutional units. Gross output is valued at basic prices or according to the production costs.

6. Intermediate consumption includes the value of consumed materials (including fuels) in net terms (after subtracting the value of recyclable wastes), raw materials (including packaging), energy, technological gases, outside services (outside processing, transport services, equipment rental, telecommunication and accounting services, commissions paid for banking services), financial intermediation services indirectly measured (FISIM), costs of business trips (excluding travelling allowances) as well as other costs (e.g. advertising, representation, rental and leasing costs, ticket costs for official business, costs of lump-sum payments for using personal vehicles for official business, stock exchange payments as well as payments from participating in the National Depository for Securities). Intermediate consumption is valued at the average purchaser's prices.

7. In the regional accounts system the principle of recording gross output as well as intermediate consumption including **internal turnover** is accepted, i.e. jointly with value of products produced by one local unit and destined for further processing in other local units of the same institutional units.

8. Gross primary income in the households sector is comprised of the gross operating surplus (jointly with the gross mixed income), income connected with hired work (including total compensation of employees, i.e. wages and salaries jointly with contributions to social security and health security paid by employees, contributions to social security paid by employers increased by the Labour Fund and other costs connected with employment) as well as property income.

9. Gross disposable income in the households sector is obtained as a result of correcting gross primary income by: current taxes on income, wealth, etc., net social contributions, social benefits other than social transfers in kind (social security benefits in cash, other social insurance benefits, social assistance benefits in cash) and other current transfers.

Indices of gross real disposable income in the households sector by voivodships are calculated applying simplified method using price indices of consumer goods and services by voivodships.

10. Grouping regional accounts data by voivodships and subregions according to kind of activity of the Polish Classification of Activities (PKD 2007) was accomplished applying the **local kind-of-activity unit method**, i.e. in accordance with the place of residence and main kind of activity of the local unit of the enterprise.

11. Criteria for classifying a given unit of the national economy into specific **institutional sector** are: functions fulfilled in the national economy, kind of activity in the creation of new economic values as well as the way of participation in the distribution of income. The five following institutional sectors are defined:

- 1) non-financial corporations sector which includes economic entities manufacturing market products (goods and non-financial services) as well as non-profit units that meet the ESA 2010 classification criteria to non-financial corporations sector,
- 2) financial corporations sector which includes economic entities engaged in financial intermediation and auxiliary finan-

Funduszu Gwarancyjnego, podmioty zajmujące się ubezpieczeniami oraz jednostki niekomercyjne, spełniające kryteria ESA 2010 w zakresie klasyfikacji do sektora instytucji finansowych,

- 3) sektor instytucji rządowych i samorządowych, do którego zaliczono podmioty gospodarcze będące producentami nierynkowymi, których produkcja przeznaczona jest na spożycie indywidualne i ogólnospołeczne, finansowane z obowiązkowych płatności dokonywanych przez jednostki należące do pozostałych sektorów, a także jednostki, których podstawową działalnością jest redystrybucja dochodu i bogactwa narodowego oraz jednostki kontrolowane przez sektor, które zgodnie z metodologią ESA 2010 spełniają kryteria zaliczania do sektora,
- 4) sektor gospodarstw domowych, który tworzą osoby fizyczne pracujące na własny rachunek w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie oraz osoby fizyczne pracujące na własny rachunek poza gospodarstwami indywidualnymi w rolnictwie z liczbą pracujących do 9 osób i prowadzące uproszczoną ewidencję księgową, a także osoby fizyczne uzyskujące dochody z pracy najemnej i niezarobkowych źródeł,
- 5) sektor instytucji niekomercyjnych działających na rzecz gospodarstw domowych, który obejmuje: organizacje społeczne, partie polityczne, organizacje związków zawodowych, stowarzyszenia, fundacje oraz jednostki organizacji wyznaniowych.

12. W rachunkach regionalnych uwzględnia się szacunek szarej gospodarki oraz działalności nielegalnej. **Szara gospodarka** obejmuje legalną produkcję ukrytą szacowaną dla zarejestrowanych podmiotów gospodarczych sektora prywatnego z liczbą pracujących do 9 osób (niezależnie od formy prawnej), z liczbą pracujących od 10 do 49 osób (bez spółdzielni) oraz osób fizycznych z tytułu wykonywania pracy nierejestrowanej, głównie w działalności usługowej.

W ramach **działalności nielegalnej** ujęto szacunki dotyczące produkcji i handlu narkotykami oraz przemytu papierosów i alkoholu, a także działalności osób czerpiących korzyści z tytułu świadczenia usług seksualnych przez inne osoby.

13. Dane dotyczące wartości dodanej brutto i produktu krajowego brutto za lata 2018, 2019 i 2020 zostały zrewidowane w stosunku do opublikowanych w dniu 31 grudnia 2021 r. i zbilansowane z rocznymi rachunkami narodowymi, opublikowanymi w opracowaniu „Produkt krajowy brutto – rachunki narodowe w latach 2018-2020”, dostępnym na stronie <https://stat.gov.pl/obszary-tematyczne/rachunki-narodowe/rachunki-regionalne/produkt-krajowy-brutto-rachunki-regionalne-w-latach-2018-2020,1,21.html> Główny Urząd Statystyczny / Obszary tematyczne / Rachunki narodowe / Rachunki regionalne / Produkt krajowy brutto – rachunki regionalne w latach 2018-2020.

14. Dane dotyczące dochodów w sektorze gospodarstw domowych za lata 2010-2020 zostały zmienione w stosunku do wcześniej opublikowanych, w ślad za zmianami wprowadzonymi w rocznych rachunkach narodowych. W zakresie rachunków sektora gospodarstw domowych polegały one głównie na poprawie alokacji składek na ubezpieczenia społeczne płaconych przez pracodawców z uwzględnieniem sektora zagranica.

15. Dane z rachunków regionalnych będą podlegały rewizji, w ślad za rewizją w rocznych rachunkach narodowych, zgodnie z zasadami Zharmonizowanej Europejskiej Polityki Rewizji (HERP) rekomendowanej przez Komisję Europejską wszystkim krajom Unii Europejskiej.

16. Informacje dotyczące rachunków regionalnych zamieszczono w publikacji „Kompendium wiedzy o rachunkach regionalnych”.

Podmioty gospodarki narodowej

1. Krajowy rejestr urzędowy podmiotów gospodarki narodowej, zwany dalej rejestrem REGON, jest rejestrem administracyjnym prowadzonym przez Prezesa GUS. Zasady prowadzenia rejestru określają przepisy ustawy z dnia 29 czerwca 1995 r. o statystyce publicznej (Dz. U. z 2022 r. poz. 459, z późn. zm.) oraz przepisy rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 30 listopada 2015 r. (Dz. U. poz. 2009, z późn. zm.) w sprawie sposobu i metodologii prowadzenia i aktualizacji krajowego rejestru urzędowego podmiotów gospodarki narodowej, wzorów wniosków, ankiet i zaświadczeń.

2. Do rejestru REGON wpisywane są podmioty gospodarki narodowej (zwane dalej jednostkami prawnymi), czyli osoby prawne, jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej oraz osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą.

3. Podstawową funkcją rejestru REGON jest identyfikowanie podmiotów gospodarki narodowej, co jest realizowane poprzez nadawanie im unikatowych numerów identyfikacyjnych.

4. Rejestr REGON jest na bieżąco aktualizowany na podstawie danych o podmiotach gospodarki narodowej, przekazy-

cial activity, excluding the Bank Guarantee Fund, entities engaged in insurance activity as well as non-profit units that meet the ESA 2010 classification criteria to financial corporations sector,

- 3) general government sector, which consists of economic entities which are non-market producers whose output is intended for individual and collective consumption, and are financed by compulsory payments made by units belonging to other sectors, and institutional units principally engaged in the redistribution of national income and wealth as well as units which are controlled by the sector and accordingly to the ESA 2010 meet criteria for including in the sector,
- 4) households sector which includes own-account workers on private farms in agriculture as well as natural persons working on own-account out-side private farms in agriculture, employing up to 9 persons and keeping simplified accounting books as well as natural persons obtaining income from hired work and non-earned sources,
- 5) non-profit institutions serving households sector which includes: social organizations, political parties, trade unions, associations, foundations and units of religious organizations.

12. The estimation of hidden economy and illegal activities is included in regional accounts. **Hidden economy** covers the legal concealed production estimated for registered economic entities of private sector employing up to 9 persons (irrespective of the legal form), employing from 10 to 49 persons (excluding cooperatives) as well as natural persons engaged in non-registered work, primarily within the service activity.

Within **illegal activities** there were included estimations concerning production and trafficking in narcotics and smuggling of cigarettes and alcohol as well as activity of persons deriving profits from exploiting sexual services.

13. Data on gross value added and gross domestic product for the years 2018, 2019 and 2020 were revised in relation to those published on 31 December 2021 and balanced with annual national accounts, published in “Gross domestic product – regional accounts in the years 2018-2020” available on website <https://stat.gov.pl/en/topics/national-accounts/regional-accounts/gross-domestic-product-regional-accounts-in-the-years-2018-2020,1,21.html> Statistics Poland / Topics / National accounts / Regional accounts / Gross domestic product – regional accounts in the years 2018-2020.

14. Data on income in the households sector for the years 2010-2020 were changed, in relation to those previously published, following changes introduced in annual national accounts. In the range of households sector accounts the changes were mainly related to improvement in the allocation of employers' social contributions including the rest of the world sector.

15. Regional accounts data will be subject to review due to revision in annual national accounts, in accordance with the principles of the Harmonized European Revision Policy (HERP), recommended by the European Commission to all countries of the European Union.

16. Information concerning regional accounts are placed in the publication “Kompendium wiedzy o rachunkach regionalnych”.

Entities of the national economy

1. The National Official Business Register hereinafter referred to as REGON, is an administrative register held by the President of Statistics Poland. The rules for running the register are defined by the Law on Official Statistics of 29 June 1995 on public statistics (Journal of Laws 2022 item 459, as amended) and the provisions of the Regulation of the Council of Ministers of 30th November 2015 (Journal of Laws item 2009 as amended) on the manner and methodology of running and updating the national register of business entities, design application, questionnaires and certificates.

2. In the REGON register are registered entities of the national economy (called legal units), that is legal persons, organizational units without legal personality and natural persons conducting economic activity.

3. The basic function of the REGON register is identification of entities of the national economy, which is accomplished by assigning unique identification numbers to them.

4. The REGON register is updated on a current basis with the use of data on entities of the national economy transferred

wanych drogą elektroniczną z Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej, Krajowego Rejestru Sądowego, Systemu Informacji Oświatowej oraz Centralnego Rejestru Podmiotów Krajowej Ewidencji Podatników, oraz – w przypadku pozostałych podmiotów – na podstawie wniosków zgłaszanych do właściwych urzędów statystycznych. Kompletność i aktualność rejestru uzależniona jest od terminowej realizacji ww. obowiązku. Ponadto od 2011 r. do aktualizacji rejestru wykorzystywane są informacje z Powszechnego Elektronicznego Systemu Ewidencji Ludności (PESEL) dotyczące zgonów osób fizycznych, które były wpisane do rejestru REGON.

5. W latach 2015–2021 r. liczba podmiotów w podziale według sektorów własności i sekcji może wystąpić bez jednostek, dla których informacja o formie własności i rodzaju przeważającej działalności nie występuje w rejestrze REGON.

through the electronic system from the Central Registration and Information on Business, the National Court Register, the Educational Information System as well as the Central Business Entity Register of the National Taxpayer Register, and – for the remaining entities – on the basis of applications submitted to the relevant statistical offices. The completeness and correctness of the register is contingent on the timely compliance with the above mentioned obligation. In addition, since 2011 the register has been updated with information from the Common Electronic System of Population (PESEL) on the deaths of natural persons, which were registered in the REGON.

5. In the years 2015–2021, the number of entities broken down by ownership sector and section may occur without units for which the information on the form of ownership and the kind of predominant activity does not appear in the REGON register.